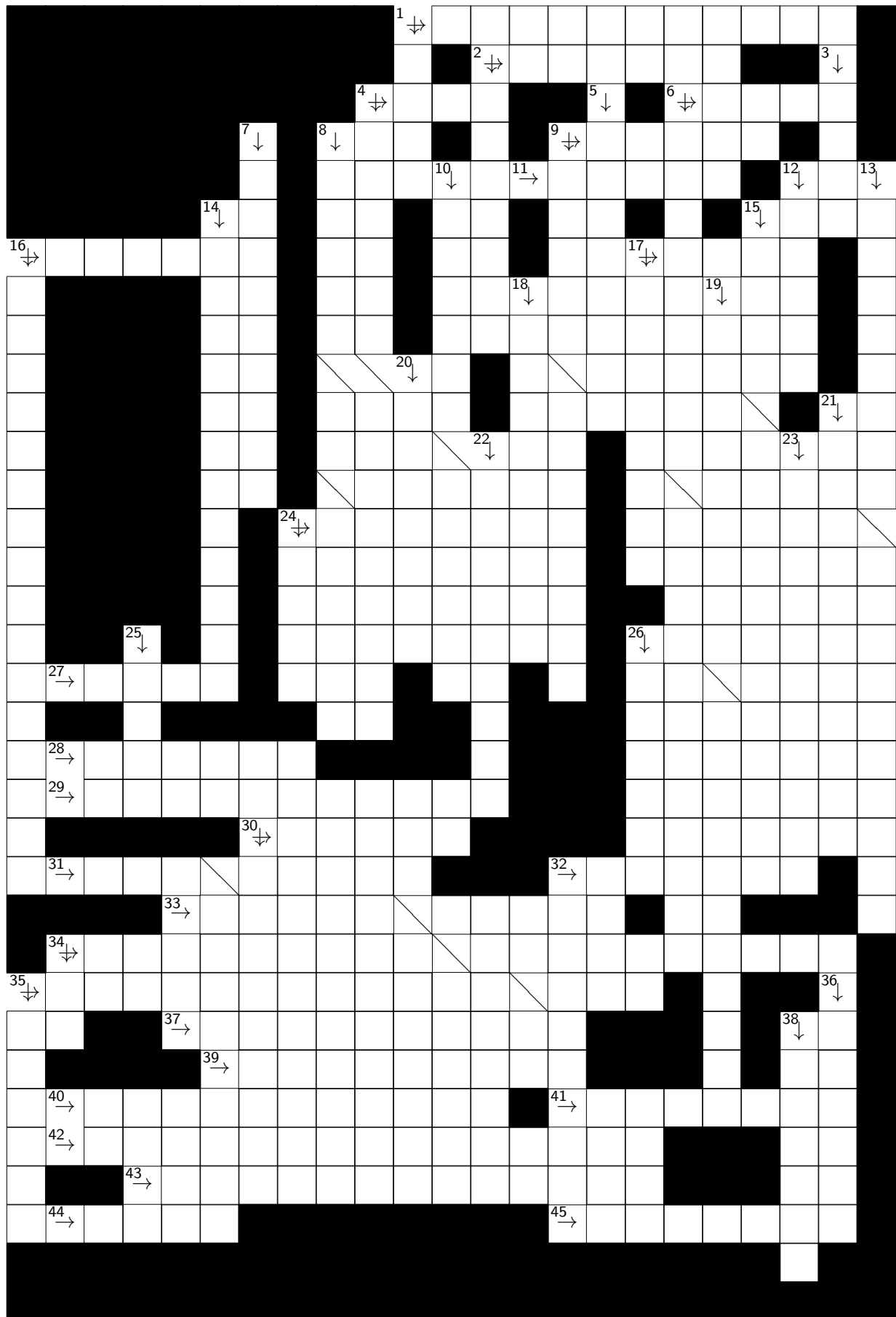

Poziome

2 obszar północnej Ameryki, Europy i Azji, porośnięty borealnym lasem iglastym 3 amerykański socjolog i publicysta (1901-84); założyciel instytutu Gallupa 13 rodzaj sztyletu 16 żartobliwie o strachu, lęku; współcześnie tylko jako członek frazynieć boja 17 skała osadowa zawierająca w swym składzie głównie kaolinit, a także m.in. kwarc i mikę 19 wierzba szara, eurazjatycki krzew wysokości do 5 m 20 wyprawiona miękka skóra, najczęściej cielęca, o aksamitnej powierzchni, używana do wyrobu wierzchołów obuwia, galanterii skórzanej 21 zaburzenie psychiczne 22 osoba mająca więcej niż 20 lat, przed 30 rokiem życia 24 kieliszek, niewielkie naczynie używane najczęściej do picia wódki 25 wieś w Polsce położona w województwie łódzkim, w powiecie skierniewickim, siedziba gminy Bolimów 26 łódka mieszcząca czterech wioślarzy 27 cecha rzeczy, wykonania, rezultatu, wytworu: to, że coś jest wykonane lub zrealizowane z dbałością o szczegóły 28 GIEMZA 29 wzory, normy, zasady obowiązujące w grupie społecznej o tej samej nazwie, odmienne od wzorców przyjętych przez ogół społeczeństwa 30 spółka osobowa, w której jeden ze współników jest wyłączony od udziału w stratach, a drugi od udziału w zyskach 31 białoruski taniec ludowy utrzymany w metrum parzystym 32 podział elementu systemu władzy na dwie, względnie niezależne instytucje 33 logika wolna od założeń ontologicznych, takich jak założenie niepustości dziedziny 34 delikatne, łamliwe ciasto w kształcie cienkich, okrągłych lub kwadratowych płatków 35 świadczenie pieniężne uzyskiwane z powodu niezdolności do pracy w wyniku choroby lub kalectwa 36 dodatkowe zajęcia szkolne, podczas których uczniowie mają pod okiem nauczyciela nadrabiać zaległości w nauce 37 substancja, która łatwo bierze udział w tworzeniu lepkich wodnych roztworów koloidowych

Pionowe

1 dziedzina medycyny zajmująca się diagnozowaniem i leczeniem (także chirurgicznym) chorób stopy i stawu skokowo-goleniowego; podolodzy szczególnie często leczą sportowców 2 miasto w środkowej Anglii nad rzeką Ouse 4 nauka o budowie dział i innych środków ogniowych 5 państwo o niewielkim obszarze terytorialnym i o niewielkiej liczbie ludności 6 wariant gambitu królewskiego, w którym czarne chcą natychmiastowo wykorzystać osłabienie królewskiego skrzydła białych 7 luźna skała osadowa, osadzona na przedpolach moren czołowych przez wody lodowcowe rozmywające morenę czołową i płynące od czoła topniejącego lodowca 8 niewielki utwór literacki 9 roślina zielna z motylkowatych uprawiana dla jadalnych nasion i na zielony nawóz 10 ciągła konstrukcja warowna lub umocnieniowa w postaci muru wykonanego z kamienia lub cegły 11 sposób czytania, w którym część tekstu zostaje pominięta przez czytającego 12 Fulgensia - rodzaj grzybów z rodziny złotorostowatych (Teloschistaceae) 14 Tadeusz (1847-1928); anatomopatolog, profesor UJ; zarazek duru brzuszego 15 1) wieloletnia roślina ze złożonych; słonecznik bulwiasty, 2) zgrubiały wierzchołek pędu podziemnego z pączkami, z którego mogą rozwijać się młode pędy 16 amerykański ptak z rodziny tegosterów 17 powóz czterokołowy będący odmianą kabrioletu 18 zbiór elementów scenografii, otoczenia, dekoracji, muzyki, efektów itp. osadzonych w jakimś stylu i towarzyszących jakiemuś wydarzeniu 22 żartobliwie: duży fiat 23 miasto w środkowej Holandii; 48,8 tys. mieszkańców (1982 r.) 24 profilowanie; badanie charakterystycznych zjawisk występujących w otworze wiertniczym

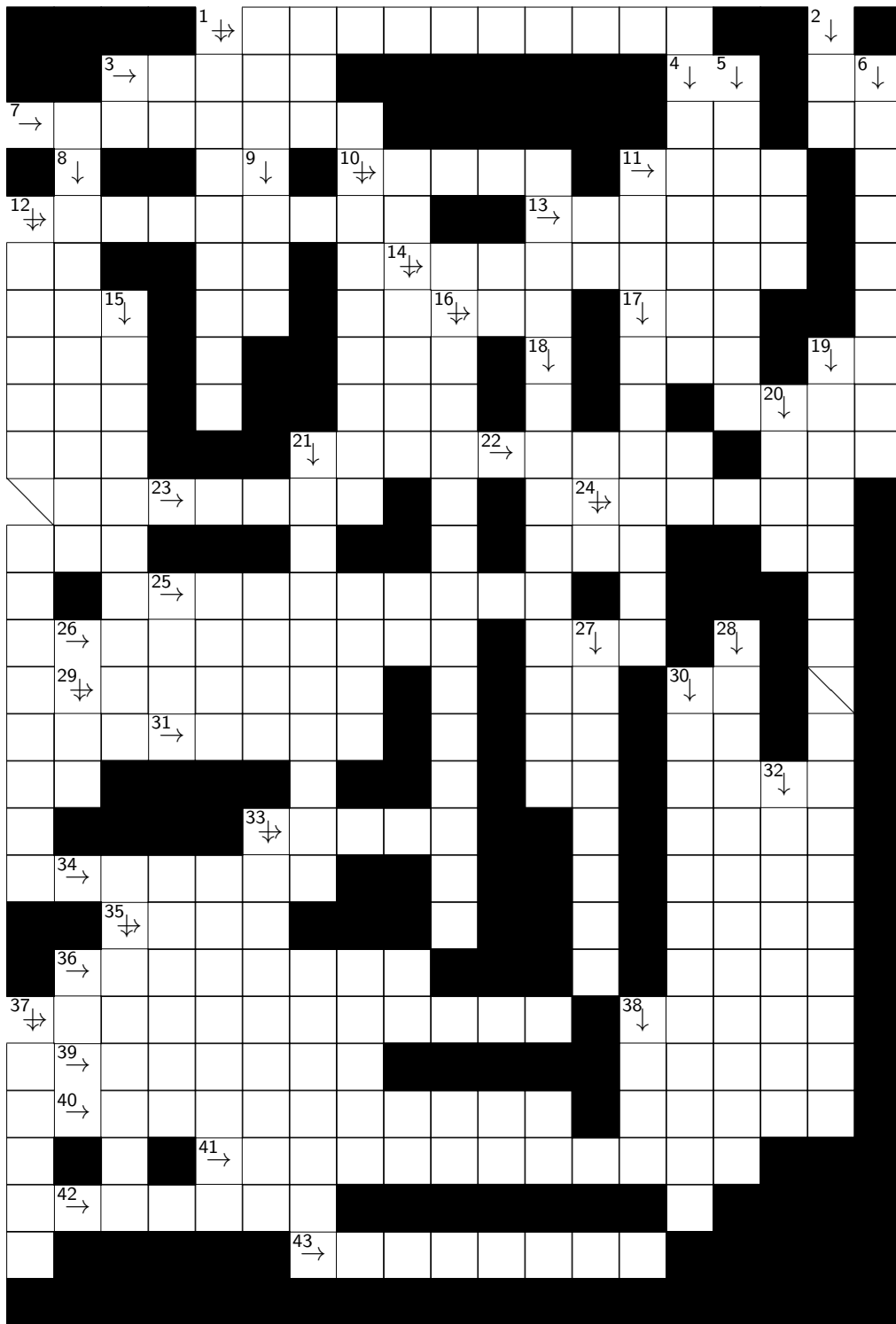

Poziome

1 burzykowate, Procellariidae - rodzina ptaków z rzędu rurkonosych; obejmuje gatunki oceaniczne zamieszkujące otwarte morza całego świata 2 mocne, ciemne piwo dolnej fermentacji 4 jakieś negatywne zjawisko, coś, co jest równie szkodliwe i niszczące, jak poważna choroba 6 trudna, kłopotliwa i nieprzyjemna sytuacja, problem 9 ogólne ujęcie jakiegoś tematu (problemu, zagadnienia) w formie artykułu, pracy naukowej bądź innej wypowiedzi 11 niewielki szybk stosowany w robotach geologiczno-poszukiwawczych 16 wyspecjalizowana struktura organizmu mająca zdolność do odbierania bodźców z zewnątrz 17 archaiczne określenie skrzyni, szczególnie w biblii; drewniany lub metalowy pojemnik o kształcie prostopadłościanu z wypukłym wiekiem 24 wieszczka, przeprowadzająca przyszłość 27 angielski żeglarz i jeden z najwybitniejszych odkrywców (1728-79); zginął na Hawajach w starciu z krajowcami 28 rodzaj wyrobu wędliniarskiego - mieszanka krwi, podrobów, kaszy i mięsa w jelicie zwierzęcym 29 śluby służby Bogu składane w zakonie lub przez osobę świecką 30 godność urzędnicza sprawowana w starożytnej Asyrii, związana z administracją i przyznawana na jeden rok 31 *Botaurus pinnatus* - gatunek ptaka z rodziny czaplowatych (Ardeidae) 32 wykonana najczęściej z metalu część osprzętu wędkarskiego, zastrzona na końcu, która, dzięki zaczepionej na niej przynęcie, służy do zahaczenia ryby przez wędkarza, a następnie, dzięki żyłce do niej przyczepionej, wyciągnięcia jej na brzeg 33 labium inferius, jedna z warg ust człowieka 34 *Festuca tatrae* - gatunek trawy z rodziny wiechlinowatych 35 przystosowywanie się do nowych warunków i życia w jakimś miejscu 37 mieszkańiec Hamburga 39 liczba moli danej substancji chemicznej rozpuszczona w 1 kg danego rozpuszczalnika 40 dział nauki zajmujący się klasyfikacją obiektów lub zjawisk 41 w przenośni: zbiór obowiązujących norm, reguł, zasad 42 najwyższy dowódca 43 ruch ciała niebieskiego, które pozornie obraca się lub porusza po orbicie w kierunku przeciwnym, niż większość ciał w danym układzie orbitalnym 44 rodzaj słodkiego jabłka, owoc z drzewa odmiany o tej samej nazwie 45 (1813-37), niemiecki dramatopisarz i działacz rewolucyjny, prekursor dramatu naturalistycznego; „Woyzeck”, „Śmierć Dantona”

Pionowe

1 nawierzchnia ulicy, placu lub chodnika utwardzona za pomocą układania na niej warstwy przylegających do siebie ściśle kamieni, kostek kamiennych, betonowych lub ceramicznych 2 członek grupy etnicznej Kuszytów, zamieszkujących wschodnią Afrykę 3 rodzaj plecionki wytworzonej ze sznurka lub nici 4 w logice, reguła przekształcania jednych formuł zdaniowych w inne formuły zdaniowe przyjmowana na gruncie rachunku zdań 5 kolor, ubarwienie przypominające szylkret - tworzywo; najczęściej czerń lub brąz z rudymi lub złotymi plamami 6 *Gerygone inornata* - gatunek ptaka z rodziny buszówkowatych (Acanthizidae) 7 *Sitona* - rodzaj chrząszcza z rodziny ryjkowcowatych 8 dawny instrument smyczkowy z grupy chordofonów, odmiana małej wiolonczeli 9 coś, co przynosi cierpienie i czego nie można uniknąć 10 u zwierząt forma biernej reakcji na atak lub zagrożenie atakiem powodująca całkowity bezruch atakowanego osobnika 12 prowincja w płn. Maroku 13 mężczyzna, który odbywa stosunki płciowe z kobietami jedynie w swoich wyobrażeniach 14 człowiek, który nie stosuje się do zasad kultury ani higieny, nadużywa alkoholu, często przy tym z marginesu społecznego; menel, obdartus, pijaczyna, łajza, wandal 15 *Euphausia superba* - gatunek skorupiaka, najbardziej znany spośród wszystkich gatunków kryla; długość ciała do 60-65 mm; ciężar do 2 gramów, żyje od 2 do 10 lat 16 niewywoływanie konfliktów 17 krajan-kobieta 18 amerykański ptak z rodziny czubaczy 19 *Physcomitrella hamperi* - gatunek mchu z rodziny skrzętkowatych 20 niemiecki matematyk, fizyk i astronom (1728-77); prace z matematyki fotometrii, refrakcji światła 21 neofilolożka, znawczyni języka niemieckiego 22 zabawa, polegająca na ślizganiu się po powierzchni lodu z rozbiegu 23 rodzaj wieczka, pokrywki 24 powieściopisarz hiszpański, ur. 1916r; „Rodzina Pascuala Duarte”, „Ul” - Nobel '89 25 zdrobnie i pieszczotliwie o oku 26 wysuwana płyta stanowiąca zamknięcie kanału spalinowego lub powietrznego 30 ludzie, którzy są w parlamencie, pracują tam, znajdują się chwilowo w jego siedzibie itp 34 skrót/symbol waluty afgani 35 zespół aktorów, którzy występują w danym filmie, spektaklu, itp 36 rzeźbiarz (1841-1913) rzeźby o tematyce portretowej i religijnej 38 kosmopolityczny mech; tworzy płaskie, zbite darnie na pniach drzew i skałach

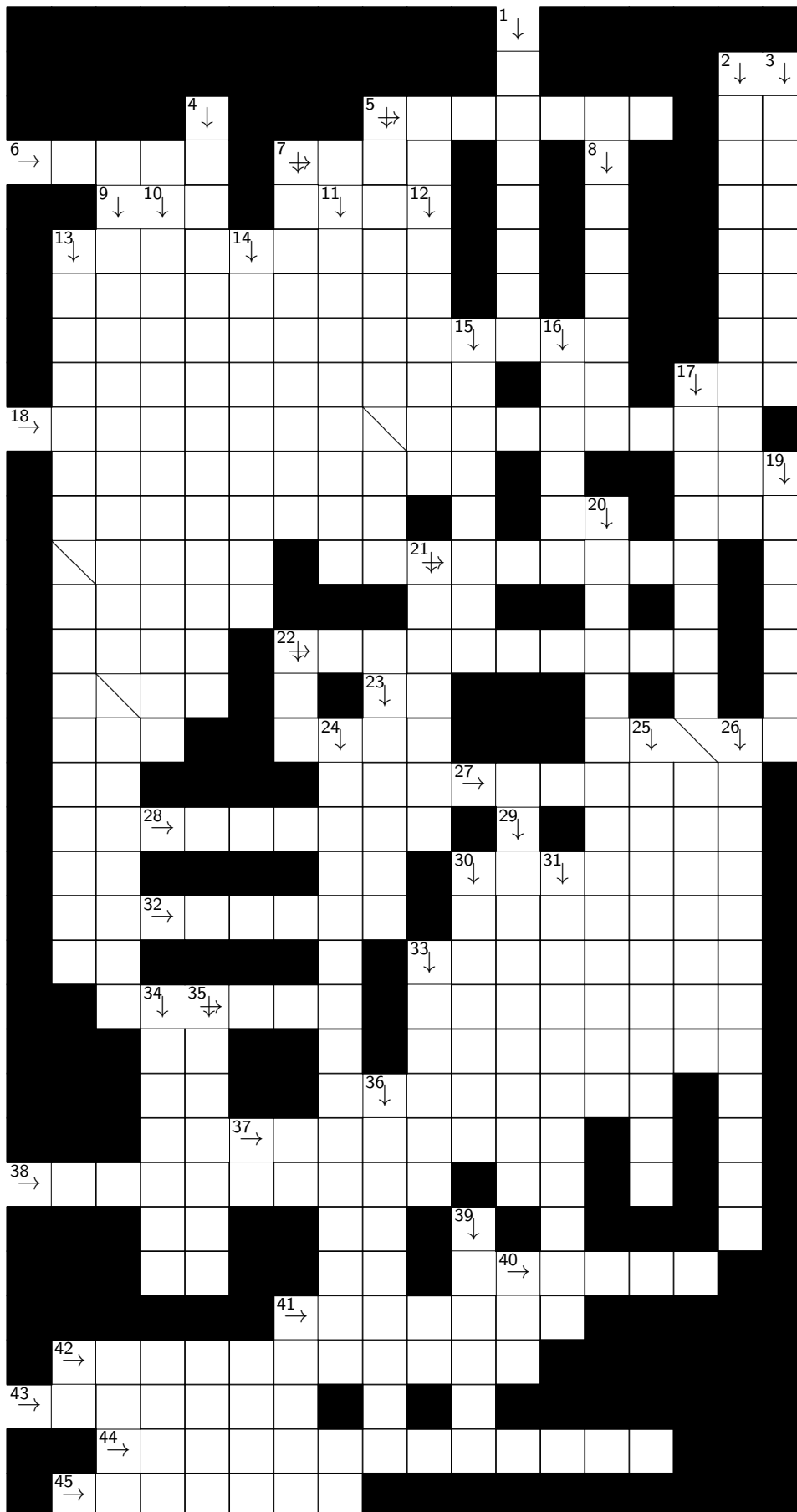

Poziome

1 szpital psychiatryczny w ZSRR, miejsce, do którego trafiali nie tylko pacjenci chorzy psychicznie, ale też dysydenci, miejsce, które nie miało dobrej opinii, w którym raczej nie należało liczyć na skuteczną kurację, a które było miejscem wieloletniego odosobnienia dla osób uznawanych za element niepożądany 3 pozaukładowa jednostka prędkości liniowej równa prędkości rozchodzenia się dźwięku w powietrzu 7 rodzaj kija golfowego; odmiana puttera, ale z większym nachyleniem łopatki kija 10 broń myśliwska składająca się z jednego lub paru rzemieni, używana do polowania przez Indian Ameryki Półd. BOLAS 11 kod ISO 4217 leja rumuńskiego 12 młode królika 13 Adam (1890-1959) syn Jana, malarz, działał we Francji i USA, ilustracje do 'W pustyni i w puszczy' 14 rodzaj taśmy z długich włókien wełnianych 16 w chemii: symbol fransu 22 kraina historyczna w północnej Rosji przeduralskiej, między Peczorą, Wyczegdą i Kamą a Uralem 23 samica psa 24 WILK 25 niewielki bulwar 26 urzędnik, namiestnik prowincji, tytuł istniał już od XIV w 29 ropucha olbrzymia, aga, *Rhinella marina* - gatunek płaza z rodziny ropuchowatych, żyjący w Ameryce Środkowej i Południowej, introdukowany na licznych wyspach Oceanii i Karaibów 31 w gwarze łowieckiej: szczecina na grzbiecie dzika 33 zespół złożony z 3 instrumentalistów lub kompozycja na trzy różnorodne instrumenty 34 pomost ułatwiający ładowanie towarów do samochodu lub wagonu kolejowego 35 owad błonkoskrzydły z rodziny osowatych, o charakterystycznym, kontrastowym ubarwieniu w postaci żółtych pasów na czarnym odwłoku, osiągający rozmiary od bardzo małych (7 mm) do stosunkowo dużych (5cm) 36 w starożytnym Rzymie: mężatka, która cieszyła się nieposzlakowaną opinią, obdarzana była powszechnym szacunkiem, stawiana jako wzór czystości obyczajów 37 technika fotograficzna wynaleziona przez Josepha Nicéphore'a Niépce'a na początku lat 20. XIX wieku 39 młodsza epoka kamienia, epoka kamienia gładzonego - ostatni okres epoki kamienia (poprzedzający epokę brązu) 40 trawa morska - podwodna bylina o wstęgowatych liściach, surowiec tapicerski i opakunkowy 41 to, że coś jest charakterystyczne dla występów na scenie 42 rodzaj dokumentu, środek płatniczy 43 przyklasztorna zwykle szkoła z internatem

Pionowe

1 przemowa (wygłoszona lub napisana) zawierająca obronę lub pochwałę 2 w chemii: symbol kiuru 4 mieszkanka Iranu, kobieta pochodzenia irańskiego 5 łow. brązowy pas na piersi kuropatwy 6 Hordeolum - torbielowata infekcja powieki, ropień powodowany przez zakażenie gronkowcowe; usytuowany jest na brzegach powiek, gruczołów przyrzęsowych i tarczowych 8 grupa osób decydujących o nadaniu jakiegoś odznaczenia (orderu, tytułu lub nagrody) 9 eurazjatycki gatunek wierzby, w Polsce pospolita, srebrzyste baze, pędy na obręcze do beczek 10 przenośnik ślizgowy 12 oddawanie czci, kłanianie się 14 ciemny, ciepły kolor, który można opisać jako ciemny pomarańczowy lub żółty, powstający także jako wynik mieszania mało intensywnych barwników: czerwonego z zielonym, pomarańczowego z niebieskim lub żółtego z fioletem (wówczas kolor ma status barwy złamanej lub martwej) 15 kompozytor i pedagog (1901-1990); utwory symfoniczne, wokalne, balety; 'Swanewit' 16 cecha człowieka, którego przodków da się przyporządkować do różnych ras etnicznych 17 deska szerokości kilkunastu centymetrów i długości około 1,5 metra z wyciętymi dwoma szczelinami, w które wchodziły dwie deski przymocowane na ruchomym bolcu - całość pracuje jak duże nożyce; łamanie łądyg lnu (międlenie) tarlicą ma na celu oczyszczenie ich i uzyskanie długich włókien 18 program użytkowy 19 *Crypturellus noctivagus* - gatunek ptaka z rodziny kusaczy (*Tinamidae*) 20 ubaw, zgrywa, chwilowa radość, wybryk, który dostarcza zabawy (wyraz z angielskiego, wymawiany z angielska) 21 osoba, która zajmuje się nakładaniem kolorów na ilustracje komiksowe i inne 24 w chemii: symbol boru 27 popularne w kuchni greckiej zapiekane danie przygotowywane na bazie bakłażana, pomidorów oraz mielonego mięsa 28 cecha tego, co chłopięce - typowe dla chłopca, takie jak u chłopca 29 w chemii: symbol ołowiu 30 cecha człowieka zwinnego, energicznego, ruchliwego 32 poena concordiae, poena compositionis - w średniowiecznym prawie polskim opłata należna sądowi w przypadku zawarcia ugody po rozpoczęciu procesu sądowego 33 *Zygophyllum* - rodzaj kilkuletniej rośliny krzewiastej z rodziny bodziszkwatych, występującej we wszystkich strefach klimatycznych 35 krótki płaszcz z obszyciem zarzucany na dolman na lewe ramię, zapinany pod szyję, używany przez węgierskich huzarów i w wojsku polskim od czasów S. Batorego do XVIII w 37 objaw jaglicy; grudka jagliczna zbudowana z limfocytów i plazmocytów 38 wzrok w chwili patrzenia, wyrażający emocje; występuje w liczbie mnogiej

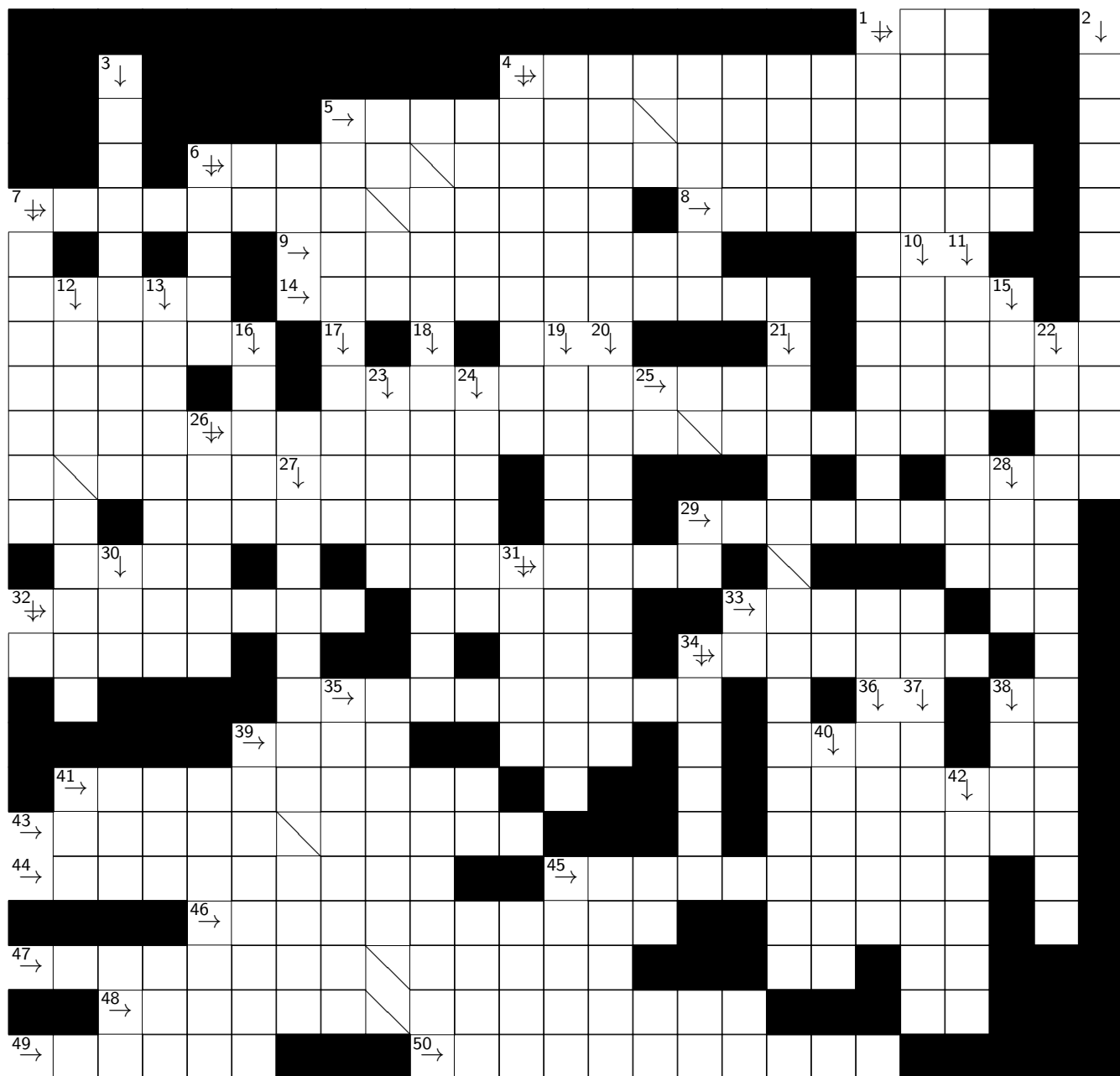

Poziome

5 bardzo głęboka zmarszczka 6 odpowiedni o ukształtowanie wgłębienie na obwodzie tarczy wirnika turbiny lub sprężarki 7 międzywojenny, turystyczno-szkolny, polski samolot 18 *Cormobates placens* - gatunek ptaka z rodziny korołazów (*Climacteridae*) występujący we wschodniej Australii i Nowej Gwinei 21 wędlina, która składa się z kawałków mięsa (często połączonych galaretą) uformowanych w kształt rolady, rodzaj rulonu (blok w przekroju okrągły, o stosunkowo dużej średnicy) 22 dwukonny pojazd podróżna z budą nad tylną częścią nadwozia, używany w Polsce w XVII/XVIII w 27 urządzenie do suszenia siana składające się z drążków lub drutów rozpiętych na końcach 28 monotonia, powtarzalność zdarzeń 32 kosmopolityczny ptak podmokłych terenów z mew-siewek, o długim łukowatym dziobie, w Polsce chroniony 35 pora doby, w której Słońce znajduje się minimum 180 pod horyzontem 37 tyle, ile się mieści na łopacie (małej łopacie) 38 osoba nie pochodząca z miejsca, w którym mieszka 40 miasto w Austrii (Górna Austria) nad rzeką Traun, w pobliżu wydobywania gazu ziemnego 41 zsiadłe mleko 42 kandydat; osoba pretendująca do czegoś 43 krótkie bufiaste spodnie z sukna lub aksamitu sięgające do połowy ud; w Polsce rozpowszechnione w XVII-XVIII w; każde spodnie sięgające powyżej kolan 44 *Polypodiaceae* - rodzina roślin należąca do klasy paproci; zalicza się do niej ok. 1000 gatunków, zgrupowanych w 50 rodzajach; jedna z czternastu rodzin w obrębie rzędu paprotników (*Polypodiales*) wchodzącego w skład klasy paproci (*Polypodiopsida*); wg *Crescent Bloom* należy do rzędu paprotników 45 zespół ludzi wykonujących wspólnie jakąś pracę, zwłaszcza zespół pracowników fabryki, zakładu

Pionowe

1 miasto i port w Japonii na wyspie Hondo 2 lekkie działo o długiej lufie, używane w XVI/XVIII w 3 kazarka rdzawa, *Tadorna ferruginea* - gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*); zamieszkuje wschodnią część basenu Morza Śródziemnego, Morza Czarnego, pas w Azji Środkowej po Amur oraz północnozachodnią Afrykę, po Wyżynę Abisyńską 4 cecha czegoś, co przebiega bez szkód, bez wypadków, bez zdarzeń skutkujących zniszczeniami, uszkodzeniami, stratą 5 wykopany dół służący jako pułapka na zwierzęta 7 waleń o szczękach wyciągniętych w kształt dzioba poławiany dla mięsa i tłuszczu 8 całokształt zabiegów stosowanych w produkcji roślinnej, obejmujących uprawę roli: nawożenie, siew i sadzenie roślin, pielęgnację, zbiór i przechowywanie plonów 9 *Syma torotoro* - gatunek leśnego ptaka z rzędu kraskowatych (*Coraciiformes*), z rodziny zimorodkowatych (*Alcedinidae*), z podrodziny łowców (*Halcyoninae*) 10 odległość do punktu, na który ustawiono ostrość w aparacie fotograficznym, aby uzyskać ciągnącą się do nieskończoności głębię ostrości (za tym punktem); hiperfokalna nie jest stała i zależy od ogniskowej i wartości przysłony 11 coś ohydneho, obrzydliwego, coś, co jest wstrętne, odrzuca, budzi obrzydzenie 12 osoby znajdujące się w knajpie - restauracji o mało zobowiązującej atmosferze, nie bardzo eleganckiej 13 figura geometryczna, część sfery ograniczona dwiema płaszczyznami przechodzącymi przez jej środek 14 rusalkowate, południcowate, południce, *Nymphalidae* - rodzina z grupy motyli dziennych; zawiera 5 700 gatunków rozpowszechnionych na całym świecie (w Polsce 75), m.in. rusalki, przeplatki, dostojki, mieniaki 15 podgatunek kulczyka; samce żółtozielone, samice brązowo-szare; w hodowli domowej otrzymano wiele ras śpiewających i ozdobnych 16 nazwa waluty obowiązującej w Rosji i na niektórych terenach, obecnie lub dawniej, zależnych od Rosji (dawniej także: ZSRR) 17 gęsiówka egipska, gęś egipska, *Alopochen aegyptiaca* - gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*), zamieszkujący subsaharyjską Afrykę, dolinę Nilu oraz basen Morza Śródziemnego 19 dowódca wojsk mongolskich w podbitym kraju 20 człowiek, którego hobby jest uprawianie sportu samochodowego 21 górna część szyny, po której toczą się koła pojazdu 22 skrót/symbol złotego 23 dwuchwytowy nóż z ostrzem prostym lub wygiętym 24 banknot o nominale tysiąca złotych 25 w starożytnym Rzymie: wódz odprawiający triumf 26 młode kangura 29 *kaulerpa*, *Caulerpa* - przedstawiciel międzyzwootnikowych, morskich glonów z klasy watek (Ulvophyceae) 30 potrawa sporządzana na zimno z pokrojonego śledzia oraz ugotowanych ziemniaków, jaj, ogórka kiszzonego, cebuli, skwarek boczku wędzonego i przypraw z dodatkiem musztardy 31 rodzaj instrumentu finansowego, który uzależniony jest od instrumentu bazowego; używane przeważnie w liczbie mnogiej 33 sposób walki polegający na uderzeniu własnym samolotem, okrętem lub pojazdem w samolot, okręt lub pojazd nieprzyjaciela w celu jego uszkodzenia lub zniszczenia 34 TENT, CELT; daszek z płótna nad pokładem statku 35 katoda wtórna lampy elektronowej 36 zmiękczone, czyli plastifikowany i granulowany, polichlorek winylu 39 nieorganiczny materiał najczęściej przezroczysty wytwarzany w hutach z krzemianów, schłodzony do stanu stałego bez krystalizacji, najczęściej używany do wyrobu naczyń, szyb, przedmiotów artystycznych

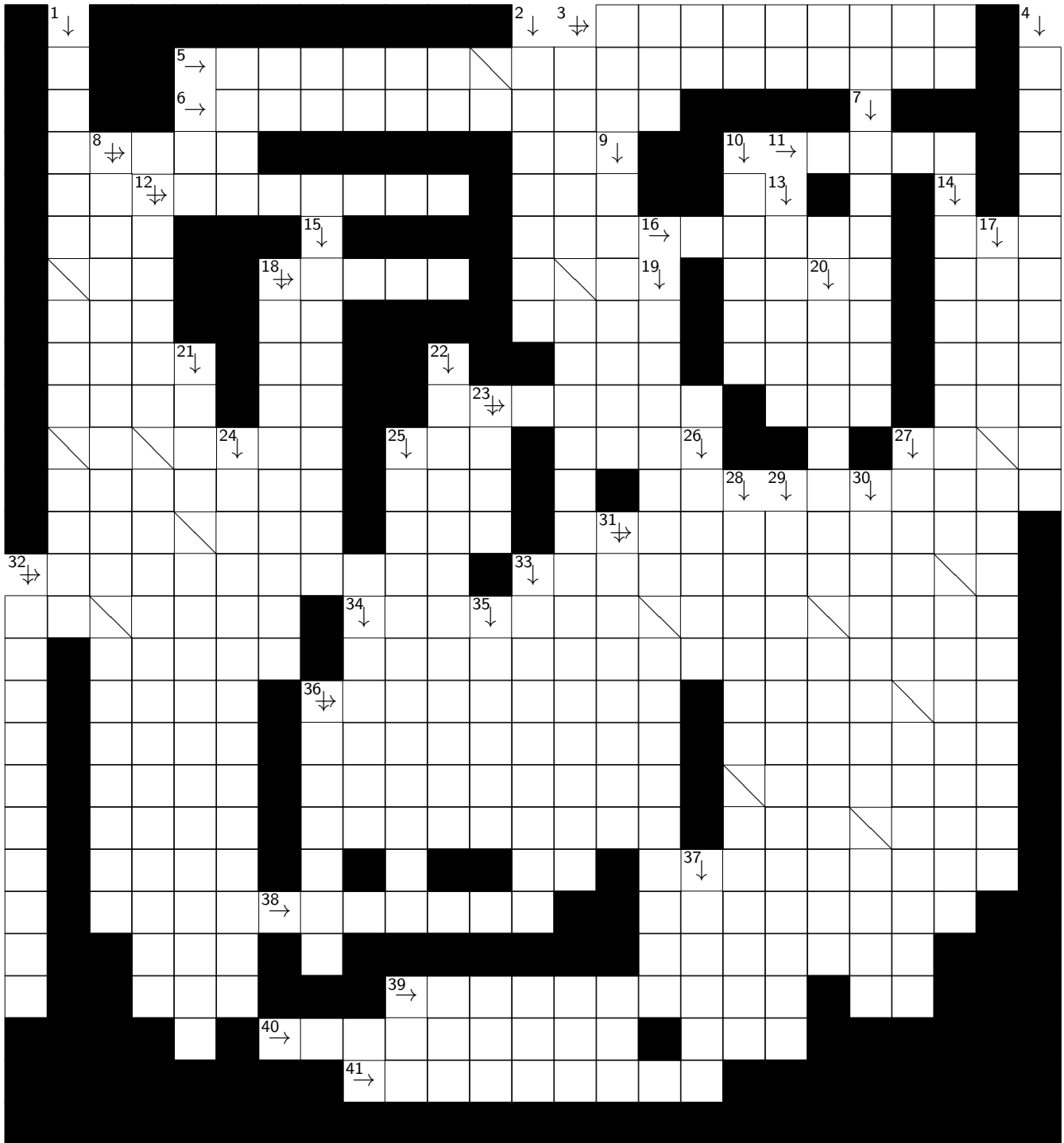

Poziome

1 w chemii: symbol miedzi 4 to, że ktoś jest matką, pozostawanie czyjaś matką; macierzyństwo 5 rodzaj aleksji, w którym dotknięta nią osoba zachowała zdolność pisania, ale nie potrafi odczytać słów, które napisała 6 porażenie strony dłoniowej ręki takie, że zginają się tylko palce IV i V, przez co nie można zacisnąć dłoni w pięść 7 przyprawa wytwarzana z wysuszonej kory korzybiela białego 8 szybkie bicie serca 9 wertykalna dekoracja ołtarza w kościele zazwyczaj zdobiona płaskorzeźbami i/lub malowana 14 przedstawiciel pierwotniaków wodnych 25 sprytne, przemysłne posunięcie, działanie 26 *Nitella flexilis* - kosmopolityczny gatunek ramienicy z rodzaju krynicznik 29 ornament naśladowujący kształty małżowin i muszli, charakterystyczny dla rokoka 31 kompozytor austriacki (1873-1925); przedstawiciel operetki wiedeńskiej 32 pilot radziecki (1904-1938), dokonał przelotu nad biegunem północnym wraz z Bajdykowem i Bielakowem w 1937 r., oblatywacz 33 kościół parafialny 34 jasnoczerwony barwnik otrzymywany z koszenili, mający m. in. zastosowanie w malarstwie 35 samochód o nadwoziu typu fastback 39 usta - wargi i jama gębowa człowieka 41 jednostka używana w informatyce oznaczająca (zgodnie z zaleceniami IEC) tryliard bajtów ($1 \text{ ZB} = 10^{21} \text{ B}$) 43 miara, określająca zmiany produkcji relatywne do obniżenia kosztów produkcji i zwiększonego wykorzystania środków 44 Gniewkowo - wieś 45 czynnik (związek chemiczny lub zjawisko fizyczne) zapoczątkowujący lub przyspieszający reakcję chemiczną 46 rząd małych owadów; drapieżne lub wysysają soki roślin, niektóre szkodniki, np. wciornastek 47 medal przyznawany za trzecie miejsce na podium 48 tapir malajski, tapir czaprakowy, tapir azjatycki, *Tapirus indicus* - ssak z rodziny tapirowatych; zamieszkuje Mjanmę, Indochiny oraz Sumatrę 49 *Schoenoplectus Palla* - rodzaj roślin kłaczowych z rodziny ciborowatych 50 środki do życia

Pionowe

1 przyjęcie z okazji czyichś osiemnastych urodzin 2 metoda malarska polegająca na równomiernym pokrywaniu obrazu drobnymi punktami czystej farby 3 określenie partnera, używane głównie w okresie nastoletnim; chłopak; sympatia 4 uczeń, który ma słabe wyniki w nauce 6 fizyk niemiecki (1840-1905); konstruktor przyrządów optycznych, rozwinął teorię mikroskopu 7 posadzka ułożona z drewnianych klepek 10 pilot szybowcowy, brązowy medalista Mistrzostw Świata w 1972 r 11 LAPILLE; typ materiału piroklastycznego wyrzucanego podczas erupcji wulkanu; Wielkość lapilli wynosi od 2 mm do 64 mm. Mają one kształt zbliżony do bomb wulkanicznych. Zazwyczaj mają kształt kropli lub są kuliste, wrzecionowate i lekko skręcone przez ruch obrotowy w czasie spadania. 12 uroczystość żydowska organizowana dla dziewczynki w 12. lub 13. roku jej życia związana z wejściem w okres dorosłości 13 wskazówka, zwykle rodzaj pręcika, który wskazuje odczyt urządzenia pomiarowego 15 w chemii: symbol lantanu 16 jednoosobowa łódź półwysigowa 17 sprzęt lekkoatletyczny używany podczas rzutu dyskiem 18 *Mirischia* - rodzaj dinozaura z grupy celurozaurów; żył w okresie wczesnej kredy na terenach Ameryki Południowej 19 sposób gry w piłkę nożną polegający nie na dążeniu do zdobycia bramki, ale na dążeniu do tego, by przeciwnik nie zdobył bramki, przede wszystkim przez zaniechanie gry w ataku, wzmocnienie gry w obronie, przetrzymywanie piłki w grze pasywnej 20 jednostka masy równa 10 kilogramom 21 filmy, które mogą oglądać zarówno dorośli, jak i dzieci; najczęściej są to filmy przygodowe, animowane 22 fakt bycia zwierzchnikiem, przełożonym 23 kończyna dolna u człowieka 24 eseista niemiecki (1915-72), szkice popularnonaukowe o dziejach dawnych cywilizacji; „Bogowie, groby i uczeni” 26 geolog i paleontolog (1880-1940); badacz utworów kredowych w Polsce 27 osoba płci żeńskiej, którą ktoś traktuje, jak siostrę, mimo braku więzów krwi 28 kod ISO 4217 dolara liberyjskiego 30 w chemii: symbol cyrkonu 31 włókno produkowane z łodyg rośliny juty 32 skrót, symbol jednostki - metra 34 typ nadwozia samochodu osobowego o wydłużonej tylnej części 36 rachunek założony w danym banku, wykaz pieniędzy złożonych w banku, wykaz należności właściciela rachunku, innych operacji wykonanych za pośrednictwem pieniędzy związanych z bankiem, rodzaj usługi bankowej 37 istota, natura, charakter czegoś, który jest przepojony jakimś nastrojem 38 występ w kole zębatym lub zębatce 40 chemik amerykański (1889-1971); prace dotyczące katalitycznego uwodorniania 42 zespół operacyjny wojsk składający się z kilku armii

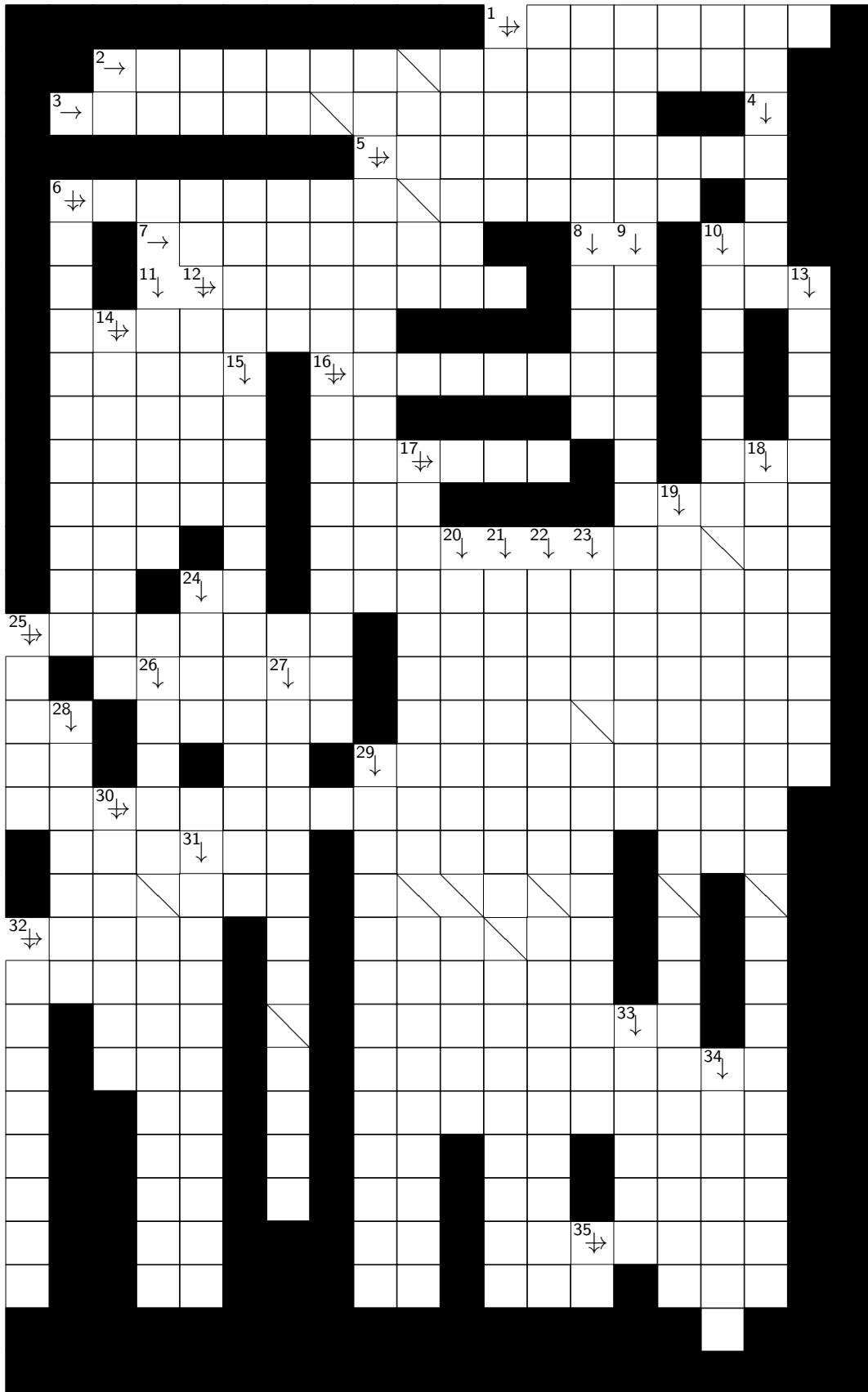

Poziome

3 TUBIFEKS 5 przyrząd stosowany do podstawowych pomiarów podczas geologicznych prac w terenie, zawierający oprócz kompasu magnetycznego z celownikiem i podziałką, także klinometr, klizymetr i zestaw poziomicy 6 posądzenie kogoś o jakiś czyn 8 w biologii: populacja lokalna, populacja genetyczna, populacja geograficzna - grupa osobników jednego gatunku zasiedlająca jednolity obszar 11 angielski pedagog, kapelan wojskowy (1753-1832); wprowadził metodę wzajemnego nauczania 12 członek muzułmańskiej sekty chardżytyów utworzonej w VII w 16 urządzenie do zdalnego sterowania jakimś innym urządzeniem lub zespołem urządzeń 18 nabój wystrzeliwany z broni palnej 23 pieszczotliwie o koniu 31 zdrobniale o kropce - znaku diakrytycznym 32 kompozytor rosyjski (1837-1910); symfonie, utwory fortepianowe, poematy symfoniczne; 'Tamara', 'Rus' 36 WIROLOT 38 prowincja w środkowej części R.P.A, powierzchnia 129 tys. km², ośrodek administracyjny Bloemfontein 39 język, którym posługują się członkowie ludu Dothraki z uniwersum cyklu powieściowego Pieśń lodu i ognia oraz serialu Gra o tron 40 to, że coś - zwłaszcza ubranie lub but - jest ciasne, nie jest luźne 41 łosoś pacyficzny o wadze do 50 kg; czerwone, wysoko cenione mięso

Pionowe

1 miasto w północno-zachodnich Czechach, stolica kraju usteckiego, okręgu terytorialnego kraj północnoczeski i powiatu Uście nad Łabą 2 prowincja w Nifgaardzie, z książek Andrzeja Sapkowskiego z cyklu Wiedźmin 3 proteaza - enzym z klasy hydrolaz katalizujący proteolizę oraz w większości przypadków hydrolizę wiązania estrowego 4 określenie wyróżnionego w jakiś sposób elementu prawa podmiotowego - przeważnie chodzi o bliższe wyznaczenie zachowania objętego prawem podmiotowym 7 Euterpe - palma z rodziny arekowatych 8 Weigela Florida - krzew ozdobny o charakterystycznych, różowych i gęsto rosnących kwiatach 9 żywioł, jeden z podstawowych składników świata materialnego 10 umiejętność wyrażania myśli znakami graficznymi, pisanie 12 miecz, którego długa rękojeść pozwala na walkę oburącz 13 określenie wykonawcze: powoli 14 Selenocosmia javanensis - gatunek pająka z rodziny ptasznikowatych 15 mieszanina margli lub wapnia z gliną, półprodukt przy produkcji cementu portlandzkiego 17 ogół duchownych pracujących w jakiejś parafii 18 coś krzywego, koślawego 19 ścieżka w grafie przebiegająca przez wszystkie jego wierzchołki dokładnie raz 20 Bombus hortorum - owad z rodziny pszczołowatych 21 angloarab - jedna z ras koni gorąco krwistych, pochodząca od konia angielskiego skrzyżowanego z koniem arabskim, hodowana głównie we Francji, Wielkiej Brytanii oraz w Polsce; cechuje ją gorący temperament i inteligencja, dzięki czemu odnosi ogromne sukcesy w sporcie jeździeckim 22 cecha zwierzęcia jeździeckiego, które jest trudne w prowadzeniu, okiełznaniu, jest porywcze, samowolne, nieprzewidywalne; najczęściej jest to cecha konia 23 Silurus glanis, sum europejski - gatunek ryby z rodziny sumowatych (Siluridae) 24 gwiazda działająca jak mikrosoczewka w sytuacji, gdy dwie gwiazdy i Ziemia znajdują się prawie na jednej linii, bliższa gwiazda może ogniskować światło drugiej gwiazdy w taki sposób, że dla obserwatora na Ziemi jej blask wzrasta w charakterystyczny sposób 25 ciągle powtarzanie bezcelowych lub rytualnych ruchów, postaw ciała 26 chemik (1835-92); prace z chemii organicznej 27 rodzaj szyfru polegający na zapisaniu kolejnych liter tekstu jawnego na zmianę w ustalonej ilości rzędach 28 Equus hemionus onager - podgatunek osła azjatyckiego z rodziny koniowatych; żyje w niewielkich stadach na stepach południowo-zachodniej Azji 29 wytwór umysłu, antycypacja 30 składa się z dwóch protonów i dwóch neutronów, ma ładunek dodatni i jest identyczna z jądrem atomu izotopu ⁴He, więc często oznacza się ją jako He²⁺ 31 świnia domowa 32 roślina z rodziny szparagowatych 33 północnoamerykański ptak z jemioluszek 34 badanie, doświadczenie, test służące weryfikacji hipotezy, dążeniu do zanegowania lub potwierdzenia czegoś 35 poczucie godności osobistej, szacunku do siebie 36 angielski archeolog, chemik i matematyk (1800-77); wynalazca talbotypu (technika fotograficzna negatywowo-pozytywowa) 37 owca śruboroga, tucerna - jedna z ras owcy hodowanej głównie na Węgrzech, użytkowana trojako - dostarczała mięsa, mleka i wełny; pierwotnie występowała na stepach i obszarach trawiastych

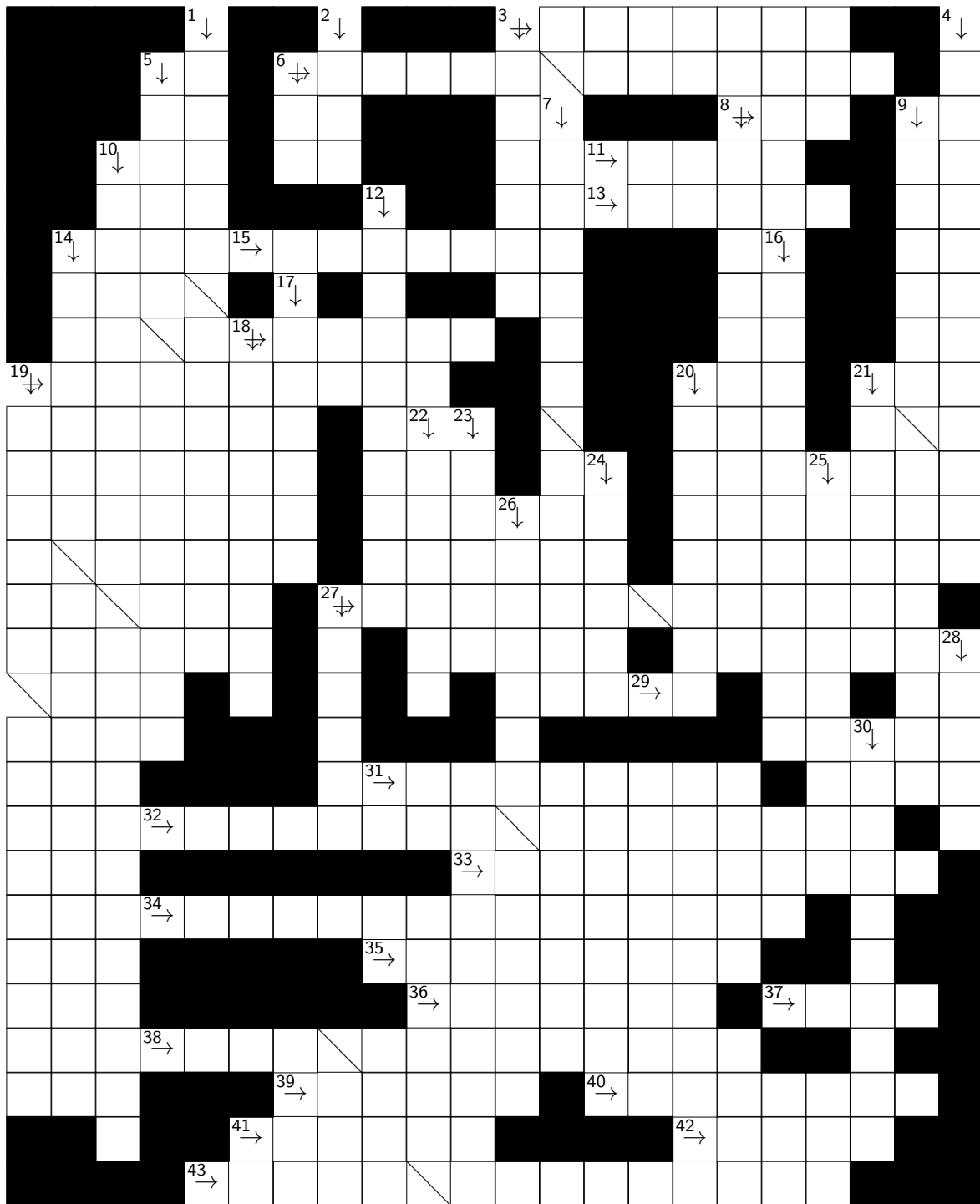

Poziome

1 theros phyton - jedna z form życiowych roślin; oznacza roślinę przechodzącą cały cykl rozwojowy (od wykiełkowania z nasiona do wydania własnych nasion) w ciągu jednego okresu wegetacyjnego, później ginącą 2 ogniwo o napięciu bliskim 1 V stosowane jako wzorzec jednostki miary napięcia elektrycznego 3 graniczna ilość substancji, lub promieniowania jonizującego, wywołująca pierwsze dostrzegalne zmiany w organizmie 5 Giacobinidy, - rój meteorów związany z orbitą komety Giacobiniego-Zinnera 6 *Zostera noltii* - gatunek z rodziny zosterowatych 7 zdrobniale: samura 12 małpa z rodziny koczokodanów 14 krótkie bufiaste spodnie z sukna lub aksamitu sięgające do połowy ud; w Polsce rozpowszechnione w XVII-XVIII w; każde spodnie sięgające powyżej kolan 16 rodzaj włoskich pierożków 17 niskie ciśnienie atmosferyczne 25 miasto w zach. Gruzji na Nizinie Kolchidzkiej 30 antybiotyk β -laktamowy, pochodna penicyliny z jedną grupą aminową; modelowym przykładem jest ampicylina 32 określenie kradzieży dokonanej w czasach PRL-u za zachodnią granicą Polski połączonej z przetransportowaniem łupu do Polski 35 słabo umięśniona część kończyny dolnej ptaków, której szkielet tworzy silnie wydłużona kość skokowa

Pionowe

1 strata metalu w czasie procesu technologicznego 4 miasto w USA (Pensylwania) ośrodek handlowy regionu rolniczego 5 *Argyrosaurus* - rodzaj zauropoda z grupy tytanozaurów; żył w epoce późnej kredy na terenach Ameryki Południowej 6 nauczyciel fechtunku, szermierki 8 miasto w Austrii (Dolna Austria) nad Dunajem 9 organiczny związek chemiczny z grupy związków nitrowych i fenoli 10 szkoda, która nie dotyczy bezpośrednio właności pkorzywdzonego, lecz jego komfortu psychicznego i fizycznego, samopoczucia bądź opinii 11 FLOKS 12 WAGA 13 Cupressaceae - rodzina żywicznych drzew i krzewów nagonasiennych 14 *Tamias sibiricus* - gatunek gryzonia z rodziny wiewiórkowatych; występuje w północnej Azji od centralnej Rosji do Chin, Korei i północnej Japonii (Hokkaido), introdukowany do parków centralnej i wschodniej Europy 15 część świątyni mieszcząca główny ołtarz, oddzielona od nawy balustradą 16 hołd składany przez duchowieństwo nowemu biskupowi 17 w wojsku polskim XV-XVI wieku jeden z dwóch obok chorągwi kopijniczych rodzajów jazdy 18 *Anastomus oscitans* - gatunek ptaka z rodziny bocianowatych (Ciconiidae) 19 *Thuja koraiensis* - gatunek z rodziny cyprysowatych 20 działanie przedsięwzięte w celu ukrycia prawdziwych intencji czy celów działającego 21 struktura anatomiczna kości biodrowej, która rozpoczyna się kolcem biodrowym przednim górnym, a kończy kolcem biodrowym tylnym górnym 22 główny pień tętniczy doprowadzający krew do twarzoczaszki 23 *Pacifastacus leniusculus* - jeden z gatunków raków pochodzących z Ameryki Północnej, a obecnie występujących także w Europie, w tym w Polsce; został sprowadzony w latach sześćdziesiątych do Szwecji, a później do innych krajów europejskich, powodem jego introdukcji była odporność na dzumę raczą, która powodowała wtedy masowe śnięcia rodzimych gatunków raków 24 w anatomii: zagłębienie w ciele człowieka lub zwierzęcia (np. dół pachowy) 25 astronauta amerykański na pokładzie Atlantisa w 1991 r 26 kwas z grupy alfa-hydroksylowych, który w naturze występuje w migdałach 27 *Eudyptula minor* - nominatywny podgatunek ptaka, wyróżniony w obrębie gatunku pingwin mały (*Eudyptula minor*); zamieszkuje południową część Wyspy Południowej (Nowa Zelandia) 28 miejsce stałego przebywania zwierzęcy 29 język, którego używa się lub używało się w Prowansji; najczęściej mówi się tak o językach oksytańskich, ale może to być też nazwa któregoś z prowansalskich dialektów francuskiego 30 samiec pszczoły miodnej 31 coś, co wzbudza obrzydzenie, wstręt poprzez inne cechy niż brzydota 32 miasto w Niemczech, w Bawarii 33 amerykański pianista i kompozytor (1912-1988); współpracownik Davisa 34 (1911 -62), tadżycki pisarz i krytyk literacki 35 symbol chemiczny węgla

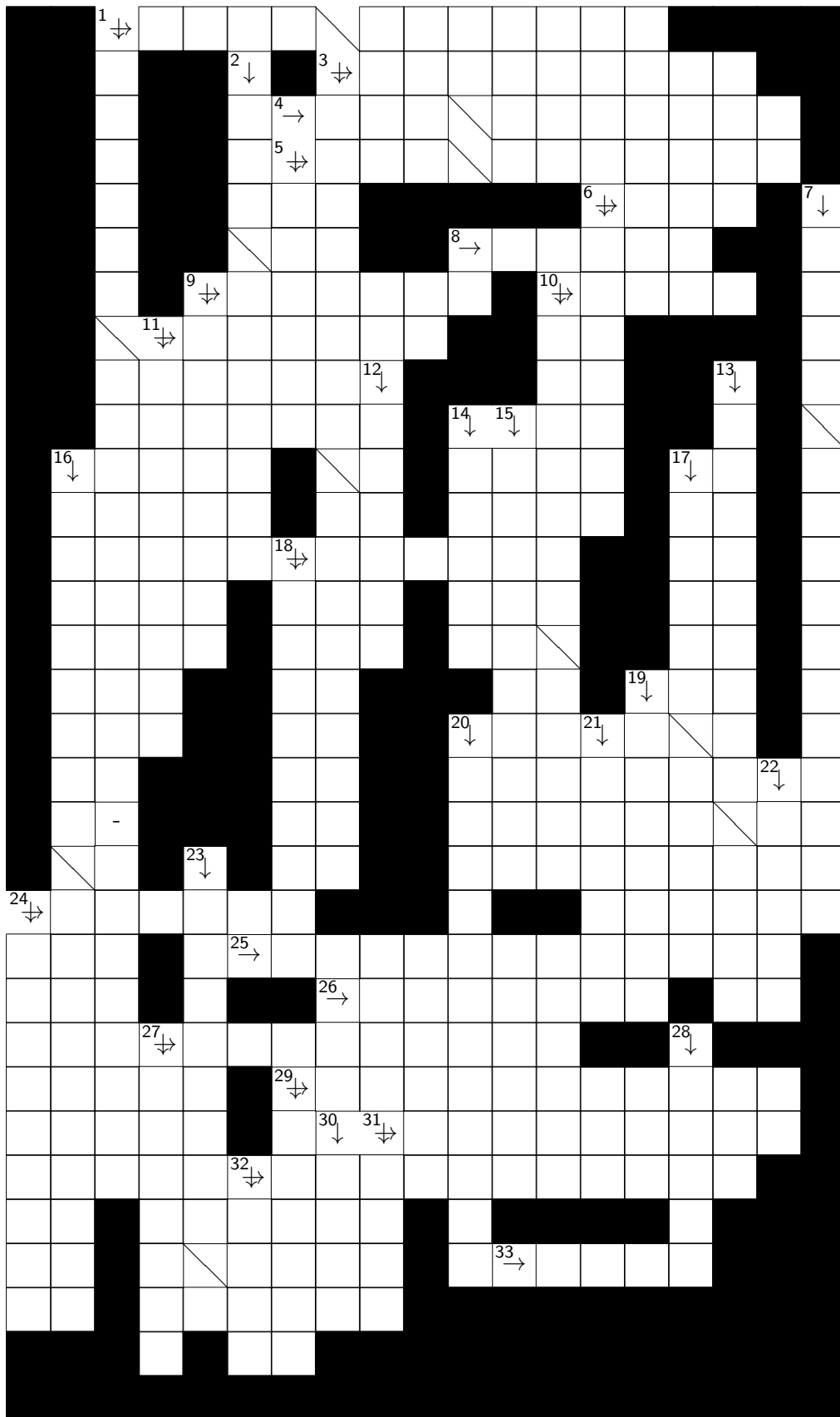

Poziome

3 ur. w 1921 r. astronom amerykański, współtwórca współczesnej fotometrii gwiazd 6 piąty okres w paleozoiku 8 w chemii: symbol rtęci 11 rodzaj masła klarowanego; wywodzi się z Indii 13 długa bluzka damska wkładana przez głowę, noszona na spódnicy 15 zdrobniale o galonie amerykańskim, jednostce objętości ciał 18 przedstawiciel ludu iliryskiego zamieszkującego północną część Italii, najprawdopodobniej przybyłego z terenów Europy Środkowej około 950 r. p.n.e. (czasami uznawanego za odrębną grupę indoeuropejską) 19 znalezienie się - w sensie metaforycznym - w pewnym stanie, sytuacji; doświadczenie czegoś 27 owalne zagłębienie o wygładzonych ścianach, wyżłobione w stropie lub ścianie korytarza jaskini, w miejscach zawirowań płynącej pod ciśnieniem wody krasowej, która wypełniała całą objętość korytarza jaskini 29 liczba niewymierna, będąca podstawą logarytmu naturalnego; można ją definiować na kilka różnych sposobów 31 kątomierz lusterkowy, optyczny przyrząd nawigacyjny, stosowany niegdyś w żeglarskim i astronomii, służący do mierzenia wysokości ciał niebieskich nad horyzontem, a także kątów poziomych i pionowych pomiędzy obiektami widocznymi na Ziemi 32 *Bryum algovicum* - gatunek mchu z rodziny prątnikowatych 33 przewlekła choroba zakaźna ludzi i zwierząt (głównie bydła) 34 w językoznawstwie: kategoria właściwa zjawiskom, które w sferze komunikacji mają charakter metajęzykowy 35 w gimnastyce; ruch ciała około osi przyrządu, z podporu do podporu 36 indyjska brama w kształcie wielokondygnacyjnej wieży 37 pedał gazu 38 lek, który ma taki sam skład i takie samo działanie, jak lek oryginalny 39 miasto w Szwajcarii nad Jeziorem Genewskim (Vaud), ośrodek wypoczynkowo-turystyczny 40 rybożerny ptak o potężnym dziobie ze skórzastym workiem i palcach spiętych błoną; zamieszkuje wody słodkie i słone strefy podzwrotnikowej i umiarkowanej 41 decyzja, stwierdzenie, pokazujące znaczenie czegoś, stopień rozwoju, zgodność z jakimiś normami 42 graficzna, schematyczna i umowna reprezentacja przestrzeni (np. rysunek), która odwzorowuje układ elementów w przestrzeni; mapa 43 kwas z grupy alfa-hydroksylowych, który w naturze występuje w migdałach

Pionowe

1 narzędzie, przyrząd, aparat, sprzęt, materiał lub inny artykuł wykorzystywany do diagnozowania, zapobiegania lub leczenia 2 japoński, zwykle jedwabny pas przepasujący kimono 3 tioeter - siarkoorganiczny związek chemiczny, siarkowy analog eterów o wzorze ogólnym R-S-R (R ? H) 4 populacja roślin i zwierząt leśnych wraz z elementami przyrody nieożywionej, które stanowią środowisko abiotyczne danej wspólnoty życiowej 5 czas, w którym pracownik pobiera zasiłek z tytułu niezdolności do pracy 6 punkt typograficzny - miara wielkości czcionek i innych elementów typograficznych 7 wektor, którego składowe są zmiennymi losowymi 8 część doktryny religijnej dotycząca pośmiertnych losów człowieka, ludzkości i świata 9 koń gorącokrwisty, który powstał ze skrzyżowania kłusaka orłowskiego z kłusakiem amerykańskim; bardzo dobrze sprawdza się w wyścigach 10 *Festuca scoparia* - gatunek trawy z rodziny wiechlinowatych 12 człowiek, który jest leniwy, chętnie unika trudu lub po prostu odpoczywa; też: o człowieku, który za mało się stara 14 czysty wapień, skała węglanowa, metamorficzna, drobno lub gruboblastyczna, niekiedy o wyraźnym uwarstwieniu, zbita, o różnorodnym zabarwieniu 16 sypialnia zakonników w klasztorze, zwykle pod kapitułarzem 17 człowiek, który uchodzi za farciarza, ktoś fajny, taki, który zawsze dobrze wychodzi na swoich przedsięwzięciach 18 paż żeglarz, witeż żeglarz, *Iphiclidea podalirius*, *Papilio podalirius* - motyl dzienny zaliczany do rodziny paziowatych; ma ubarwienie skrzydeł jasnożółte z czarnymi, klinowato zwężającymi się pręgami 19 wieś położona w Polsce, administracyjnie w województwie wielkopolskim, w powiecie kolskim, w gminie Babiak 20 PANCERZOWCE 21 rośliny uprawiane na danym terenie 22 szympanś karłowaty, *Pan paniscus* - gatunek małpy człekokształtnej z rodziny człowiekowatych (*Hominidae*); zamieszkuje jedynie lewe (południowe) dorzecze rzeki Kongo w Afryce Centralnej (Demokratyczna Republika Kongo), jednakże poszczególne populacje są od siebie oddzielone 23 staropolska nazwa członka rady miejskiej 24 przędza, włóczka wełniana 25 Canal; włoski malarz i rytownik (1697-1768) wuj i nauczyciel Belotta 26 silnik spalinowy na paliwo stałe doprowadzane w postaci pyłu 27 ubytek przekrojuciągniętego lub walcowanego materiału 28 dzieło o niskiej wartości artystycznej i estetycznej 30 stan w pld Meksyku nad Oceanem Spokojnym, powierzchnia 59,9 tys. km², stolica Morelia

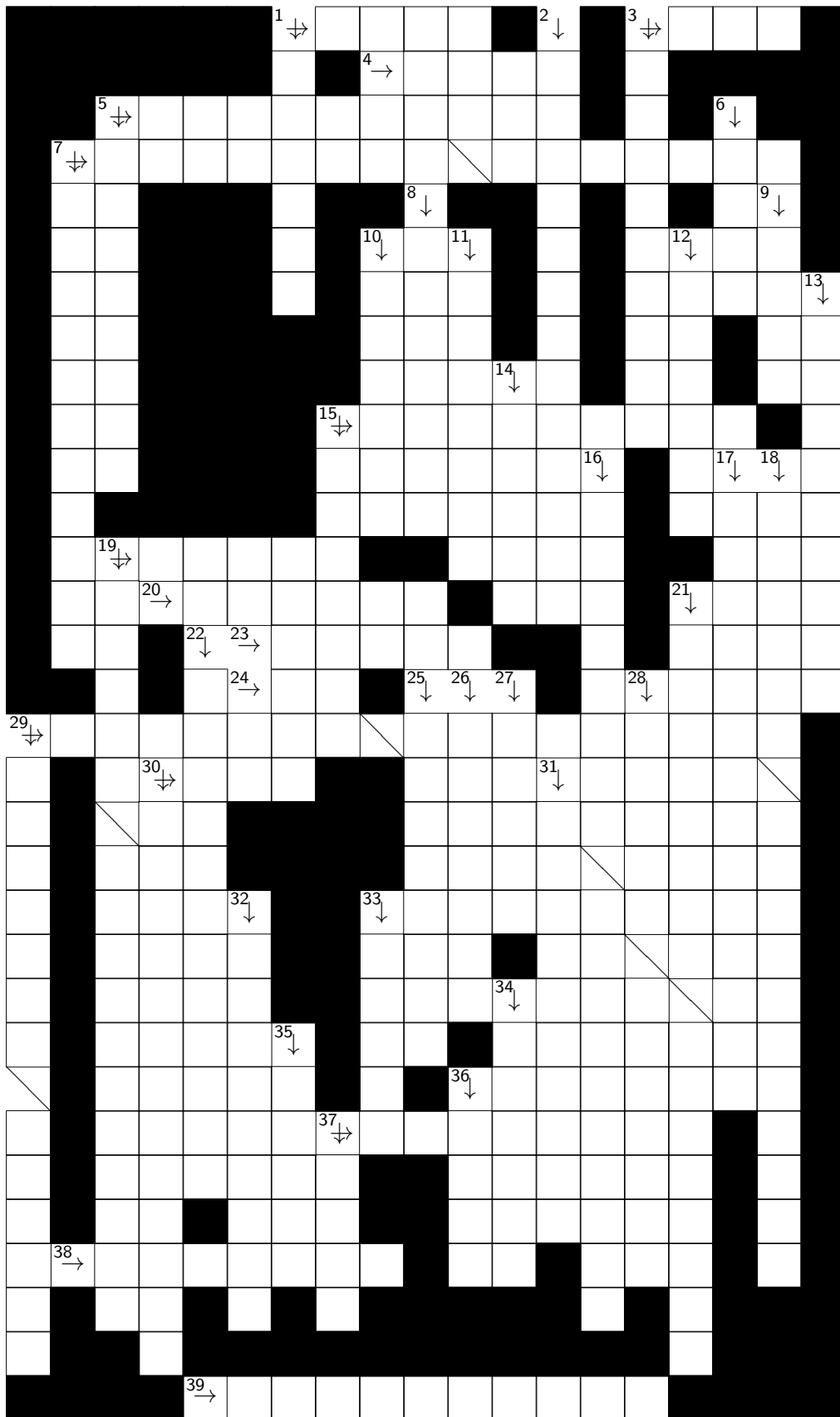

Poziome

1 tani napój alkoholowy o dużej zawartości siarczyn i syntetycznych barwników 3 element przyrządu pomiarowego analogowego (wskazówkowego), przesuwający się nad (lub obok) narysowanej skali 4 kąt pomiędzy promieniem padającym na powierzchnię rozgraniczającą dwa ośrodki a normalną do tej powierzchni w punkcie padania promienia 5 element konstrukcyjny wykorzystywany w sklepieniach w celu przenoszenia na zewnątrz ciężaru własnego i dźwiganego 6 ojciec chrzestny czyjegoś dziecka lub ojciec dziecka, które jest czymś chrześniakiem 8 smar maszynowy do łożysk i powierzchni ślizgowych 9 uroczystość organizowana w dniu pierwszych urodzin dziecka 10 wino musujące 11 (1848-1929), poeta ludowy na Śląsku Cieszyńskim, nauczyciel; „Z niwy śląskiej”, „Pamiętnik starego nauczyciela” 18 typ starego autobusu, busa lub większego samochodu, który kształtem przypomina dużego ogórka - warzywo 24 rodzaj mocnego piwa dolnej fermentacji warzonego ze słodu jęczmiennego 25 ahistoryzm - w naukach o kulturze: metoda badania zjawisk, polegająca na ujmowaniu ich w perspektywie ahistorycznej, tzn. z pominięciem historycznego kontekstu lub uwarunkowań 26 dodatkowy moduł do programu komputerowego, który rozszerza możliwości wyjściowego produktu 27 miasto w środkowych Włoszech, nad Arno, u stóp Apeninów, stolica Toskanii i prowincji Florencja, 366 tys. mieszkańców (2006) 29 Branchiopoda - gromada skorupiaków słodkowodnych; ciało wyraźnie segmentowane - duża liczba segmentów; odnóża liczne, dwugąłęziste, służą jednocześnie do poruszania się, oddychania i do pobierania pokarmu 31 gram-dodatnia tlenowa bakteria należąca do paciorkowców alfa-hemolizujących 32 wyższy dostojnik w Kościele katolickim i prawosławnym 33 jednostka informacji oznaczająca 10^{24} bitów

Pionowe

1 forma rumienia wielopostaciowego, zmianami pierwotnymi są nietrwałe pęcherze pojawiające się na błonach śluzowych, głównie jamy ustnej i narządów płciowych, pęcherze pękając tworzą bolesne nadżerki, które utrudniają odżywianie się; chorobie towarzyszą niespecyficzne objawy ogólne, takie jak gorączka czy bóle stawowe 2 rodzaj jazu charakteryzujący się tym, że w przeciwieństwie do jazów stałych, jazy ruchome wyposażone są zgodnie ze swą nazwą w elementy ruchome - zamknięcia 3 grudka, brodawka skórna, powstająca w wyniku przerostu naskórka, zlokalizowana w okolicy odbytu, kanału odbytu i okolicach narządów płciowych 5 piłkarz, napastnik ŁKS-u Łódź i reprezentacji grywał we Francji i Hiszpanii, ostatnio Amica Wronki 6 nagła zmiana 7 Threskiornis moluccus - gatunek dużego ptaka z rodziny ibisowatych (Threskiornithidae); zamieszkuje Australię, Nową Gwineę, Małe Wyspy Sundajskie i Moluki 9 wybuch pod ziemią pocisku artyleryjskiego bez utworzenia leja 10 likier z drobinami złota tradycyjnie produkowany w Gdańsku 11 ESESMAN 12 mechanik amerykański (1811-75); znacznie udoskonalił maszyny do szycia i rozpoczął ich seryjną produkcję 13 kodowanie informacji w fali nośnej przez zmianę jej chwilowej fazy, w zależności od sygnału wejściowego 14 ubranie posiadane przez kogoś, często noszone w danym zestawieniu 15 dziecko ze skrzydełkami; aniołek (głównie barokowy, rzeźbiony) 16 genetycznie uwarunkowany altruizm przejawiany w stosunku do osobnika spokrewnionego 17 odmiana kwarcu o ciemnej barwie (od brązowej do czarnej) i specyficznym, dymnym połysku; określenie handlowe, niepoprawne w mineralogii 18 o kobiecie milej, kochanej 19 górna część jakiegoś przedmiotu, kulistym kształtem przypominająca głowę 20 naśladownictwo rzeczywistości, natury w sztuce, głównie w literaturze 21 wieloosobowe pomieszczenie mieszkalne dla załogi na statku 22 WROTA 23 limfocyt odpowiedzialny za humoralną odpowiedź odpornościową, czyli wytwarzanie przeciwciał 24 uchronienie, oszczędzenie, wybawienie 27 miasto w Nowej Zelandii na Wyspie Północnej 28 zgrupowanie ośmiu cząstek elementarnych 29 tłuszcz wytopiony z mięsa (np. gęsiego czy słoniny) z dodatkiem przypraw oraz często skwarków czy cebuli; używany do smarowania pieczywa 30 miasto w pld.-zach. Kamerunie nad rzeką Sanaca; huta aluminium, elektrownia wodna 31 jednostka podziału metrycznego w utworze muzycznym lub w jego części 32 miara szybkości zrywu w czasie

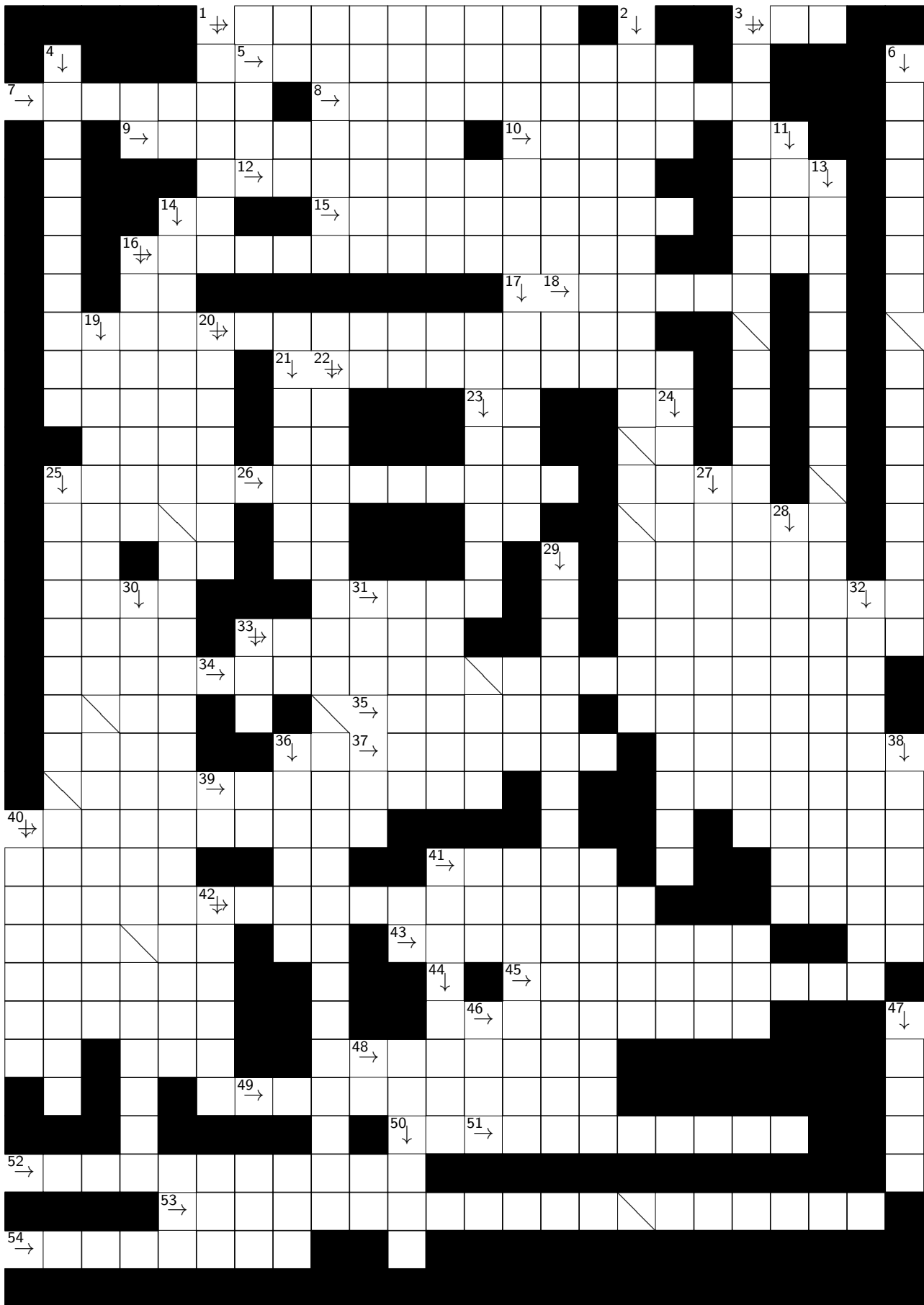

Poziome

1 nadzwyczajny ssak drapieżny o cennym futrze 3 słaba sytuacja, zwykle taka, w której coś się nie udało, taka, która może być powodem czyjegoś wstydu, taka, której lepiej nie komentować 4 Jean, ur. w 1761 r. astronom francuski, odkrywca wielu komet, dyrektor obserwatorium we Florencji 5 postawa stojąca, w której nogi rozstawione są na boki, mniej więcej na szerokość bioder 7 symbol używany w różnego typu logikach modalnych, nadający swoim argumentom specjalne znaczenie 15 ptak z rodziny kaczkowatych; Ameryka Północna, Afryka, Azja, Australia 19 nazwa małpy z grupy szerokonosych, żyjącej w lasach Ameryki Południowej; małpa ta swoją nazwę zawdzięcza wydawaniu głosów przypominających ryki i przeciągłe wycia 20 element konstrukcyjny w postaci krótkiego odcinka rury z osadzeniami wewnętrznymi lub zewnętrznymi 23 REZAJE-bezodpływowe jezioro w Iranie, na wysokości 1275 m powierzchnia 5,2 - 6 tys. km², głębokość do 15 m 24 w chemii: symbol radonu 29 funkcja, która jest stała na określonych przedziałach 30 rozprawa, proces sądowy, także czynność polegająca na sądzeniu kogoś za jakieś przewinienia 37 Leopold (1879-1934) malarz, rysownik i grafik; rysunki o tematyce żołnierskiej, akwaforty, litografie 38 sześciokątny element pszczelego plastra 39 malarz, członek Grupy Krakowskiej (1918-87) obrazy abstrakcyjno-surrealistyczne, wybitny kolorysta

Pionowe

1 prażone lub pieczone ziarno, najczęściej żyta lub pszenicy 2 Chelydridae - rodzina żółwi z podrzędu żółwi skrytoszyjnych; największe żółwie słodkowodne 3 Alessandro (1660-1725); ojciec Domenica; kompozytor włoski; opery, oratoria, kantaty, msze, pasje, motety 5 miasto w województwie podkarpackim, w powiecie lubaczowskim, położone na Płaskowyżu Tarnogrodzkim, nad rzeczką Przerwą, dopływem Lubaczówki 6 potocznie, często z ironią lub żartobliwie: członek neokatechumenatu - katolickiej wspólnoty religijnej 7 cecha czegoś, co przypomina choinkę, szczególnie choinkę bożonarodzeniową - czyli cecha czegoś ozdobnego, kolorowego, czasem tandetnego lub nadmiernie pstrokatego, co niekoniecznie pasuje do okoliczności i otoczenia 8 opis zjawiska lub wyjaśnienie, będące wynikiem badań 9 chińska jednostka wagi srebra, dawniej także jednostka monetarna 10 mała poręczna butelka, w której mieści się ok. ćwierć litra alkoholu 11 wysoka wieża 12 instytucja powołana do gromadzenia, badania oraz opieki nad obiektami posiadającymi pewną wartość historyczną bądź artystyczną 13 urządzenie do wyparzania czegoś - czyszczenia, dezynfekowania, sterylizowania za pomocą wysokiej temperatury 14 tytuł będący odpowiednikiem grzecznościowego państwa 15 kanton w środku Szwajcarii, obszar 1,5 tys. km², stolica Lucerna 16 gatunek grzybów należący do rodziny muchomorowatych (Amanitaceae) 17 kultura Łemków 18 spontanicznie namagnesowany obszar w ferromagnetykach lub ferrimagnetykach 19 Mammoth columbi - najlepiej poznany gatunek mamuta, wywodzący się od wcześniejszego mamuta południowego; zasiedlał obszary od południowej Kanady po Florydę, Meksyk, Nikaragwę i Honduras, był więc jedynym gatunkiem właściwych słoń, jaki wkroczył na obszary Ameryki Południowej 21 Crocodylus rhombifer - gatunek gada z rodziny krokodylowatych, występujący tylko w dwóch miejscach na Kubie - na Bagnie Zapata na północnym zachodzie i na bagnach wyspy Isla de Juventud 22 zjawisko polegające na tym, że coś nie jest ogólnodostępne 25 francuski malarz, grafik i scenograf ur. w 1919 r.; ekspresyjne obrazy abstrakcyjne w ciemnej tonacji 26 Colius - rodzaj ptaka z rodziny czepig 27 kompozytor i dyrygent ur. w 1936 r., utwory orkiestralne, kameralne, wokalo-instrumentalne 28 koszt zmienny przedsiębiorcy wykazujący reakcję na zmiany wolumenu działalności przedsiębiorstwa 29 Anaxyrus quercicus syn. Bufo quercicus - gatunek płaza bezogonowego z rodziny ropuchowatych, występujący w Ameryce Północnej, od obszarów Północnej Karoliny do Florydy i Luizjany 30 to, że coś jest piaszczyste - występuje tam dużo piasku 31 rytuał, uroczystość na cześć boga Bachusa 32 wschodnia, duża dzielnica Sosnowca 33 ryba z gromady kręgowatych przypominająca węgorza 34 inżynier specjalizacji lotniczej 35 erotoman, kobieciarz; mężczyzna, który jest nie do wyczerpania w kwestii flirtów i podbojów seksualnych 36 miasto obwodowe w europejskiej części Federacji Rosyjskiej w Podmoskiewskim Zagłębiu Węglowym; samowary 37 puste miejsce, wyrwa, przerwa

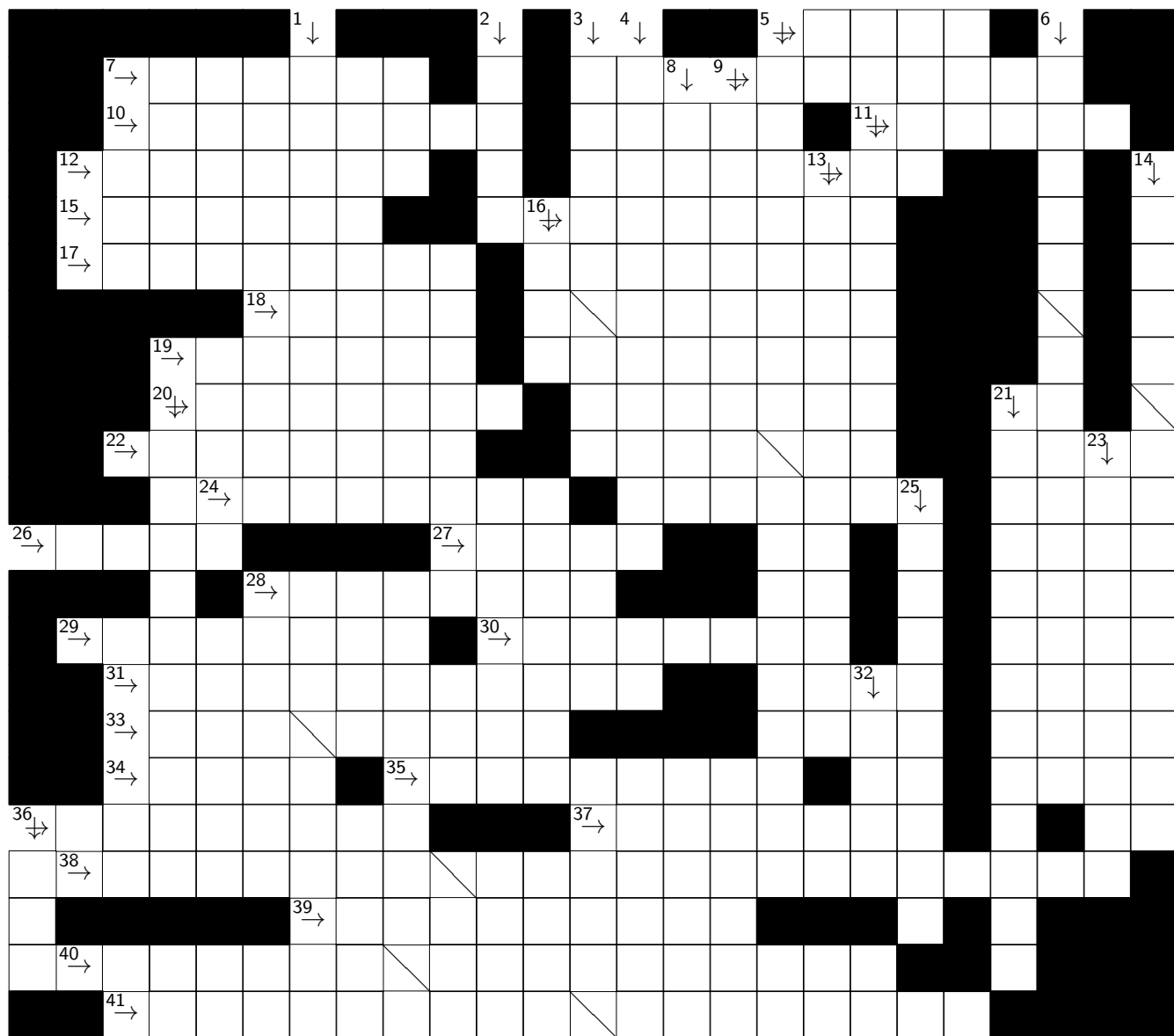

Poziome

1 pokrywanie powierzchni ścian warstwą okładzinową tzw oblicówką 3 D: poliuretan, PUR - polimer powstający w wyniku addycyjnej polimeryzacji wielofunkcyjnych izocyjanianów do amin i alkoholi; w jego głównym łańcuchu występuje ugrupowanie uretanowe 5 obszar o intensywniej zabudowie, zespół miast skupionych wokół największego miasta będącego centrum 7 element architektoniczny, przestrzeń wystająca poza mury budynku, często ogrodzona balustradą 8 mieszkanka Legnicy 9 zdrobniale o cybuchu (części fajki) 10 błysk, krótkie silne światło 12 substancja chemiczna, której zadaniem jest ochrona metalu przed utlenianiem 15 ten, który cierpi z jakiegoś powodu 16 człowiek uprawiający sport samochodowy 18 1) wieloletnia roślina ze złożonych; słonecznik bulwiasty, 2) zgrubiały wierzchołek pędu podziemnego z pączkami, z którego mogą rozwijać się młode pędy 20 Gram-ujemna proteobakteria z rodzaju *Azotobacter*, czyli najczęściej reprezentująca jedną z dwóch rodzin w ramach rzędu *Pseudomonadales*; bakteria beztlenowa, która wiąże azot z powietrza 22 rodzina błonkówek z grupy żądłówek, drapieżne, ubarwione 26 drobne znormalizowane wyroby metalowe, np. śruby, wkręty, nity 31 umowa, w ramach której dwaj kontrahenci ustalają wysokość stopy procentowej, która będzie obowiązywała w przyszłości dla określonej kwoty wyrażonej w walucie transakcji dla z góry ustalonego okresu 33 miasto w Słowenii nad Morzem Adriatyckim na płw. Istria 34 uszkodzenie lub zmiana w drobnych naczyniach krwionośnych, które powstaje najczęściej jako efekt występowania problemów hormonalnych, nadciśnienia tętniczego i problemów z krążeniem; może mieć charakter zarówno wrodzony, jak i nabyty 35 kompozytor węgierski (1870-1948); przedstawiciel operetki wiedeńskiej 'Wesoła wdówka', 'Kraina uśmiechu' 37 pierwiastek 94 układu okresowego pierwiastków 39 osady powstające w procesie akumulacji na skutek działalności wód płynących 40 w branży filmowej: główny inwestor produkcji filmowej zatrudniający wszystkie potrzebne osoby do jego produkcji i zapewniający sprzęt oraz środki materialne 41 piaszczysty wał oddzielający lagunę od morza; mierzeja 42 Białobrzegi - wieś 43 wieś w Polsce położona w województwie dolnośląskim, w powiecie jeleniogórskim, w gminie Janowice Wielkie, na pograniczu Rudaw Janowickich i Kotliny Jeleniogórskiej w Sudetach Zachodnich 45 *Merganetta armata* - gatunek ptaka z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*), występujący w Andach; jedyny gatunek wyróżniony w obrębie plemienia zbrojówek (*Merganettini*) 46 polski niszczyciel z okresu II wojny światowej 48 człowiek, który jest aktywnym wyznawcą jakiejś religii, członkiem wspólnoty wyznaniowej, uczestnikiem nabożeństw itp 49 maszyna robocza służąca do ładowania czegoś, używana najczęściej na budowie lub w rolnictwie 51 ojczyzna, kraj rodzinny 52 turniej sportowy na wysokim poziomie zaawansowania 53 podmiot władzy państwowej, który jest odpowiedzialny za ustanowienie ustawy innej niż konstytucyjna 54 (1651-1715), francuski pisarz, pedagog i kaznodzieja, zwolennik kwietyzmu

Pionowe

1 zatoka Morza Japońskiego u wybrzeży Honsiu, główny port Toyama 2 *Podarcis pityusensis* - gatunek gada z rodziny jaszczurkowatych, endemit Balearów i pobliskich małych, przybrzeżnych wysp na wybrzeżu Hiszpanii 3 *Calathea lancifolia* - gatunek rośliny z rodziny marantowatych 4 bliższe pokrewieństwo (najczęściej w kontekście prawa do własności) 6 *Cygnus buccinator* - gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*); żyje w Ameryce Północnej 11 kod ISO 4217 pa'angi 13 maszyna, która sama wytwarza swoje wzbudzenie 14 samolot pasażerski lub transportowy o typowej szerokości kadłuba wynoszącej od 3 do 4 metrów 16 miasto w Peru, port nad Amazonką 17 HOACYN 19 pozaukładowa jednostka miary ciśnienia, równa ciśnieniu 760 milimetrów słupa rtęci (mm Hg) w temperaturze 273,15 K (0 °C), przy normalnym przyspieszeniu ziemskim 20 nakrycie głowy uformowane z długiego pasa lekkiej materii owiniętej wokół głowy noszone przez mężczyzn w krajach muzułmańskich i Indiach - ZAWÓJ 21 muzyka do tańca cenar 22 dział teologii chrześcijańskiej, zajmujący się zbieraniem i badaniem argumentów, potwierdzających zasadność wiary chrześcijańskiej 23 samica łosia 24 cecha kogoś, kto rozumuje obiektywnie, w ocenach i decyzjach kieruje się faktami, a nie sympatiami lub własnym interesem, uwzględnia różnorodne informacje 25 myśliciel zajmujący się filozofią przyrody 27 jeden z grupy organizmów, mających wspólnego przodka, połączonych więzami krwi 28 termin interdyscyplinarny, definiowany różnie w różnych dziedzinach nauki; najogólniej - właściwość pewnych obiektów, relacja między elementami zbiorów pewnych obiektów, której istotą jest zmniejszanie niepewności (nieokreśloności) 29 mieszkanka Starego Sącza 30 *Penelope jacquacu granti* - podgatunek ptaka wyróżniony w obrębie gatunku penelopa zielonawa (*Penelope jacquacu*) 32 mieszkanka Meksyku, kobieta pochodzenia meksykańskiego 33 skrót od zettabit; jednostka informacji oznaczająca 10²¹ bitów 36 ur. 1910r, poeta, tłumacz; „Słowa dla ludzi”, „U przyjaciół” 38 (elektryczna) krótkotrwałe zjawisko jaskrawego świecenia charakteryzujące wyładowanie elektryczne 40 wychodząca z powszechnego użycia nazwa relacji rodzinnej zachodzącej w stosunku do krewnego, który jest bratem ojca 42 (garbarski) nóż oburęczny służący do strugania skór 44 nietlotny ptak wielkości kury domowej, zamieszkuje lasy Nowej Zelandii, chroniony, wymierający - nietlot 47 waluta Botswany 50 Th - promieniotwórczy pierwiastek chemiczny z grupy aktynowców

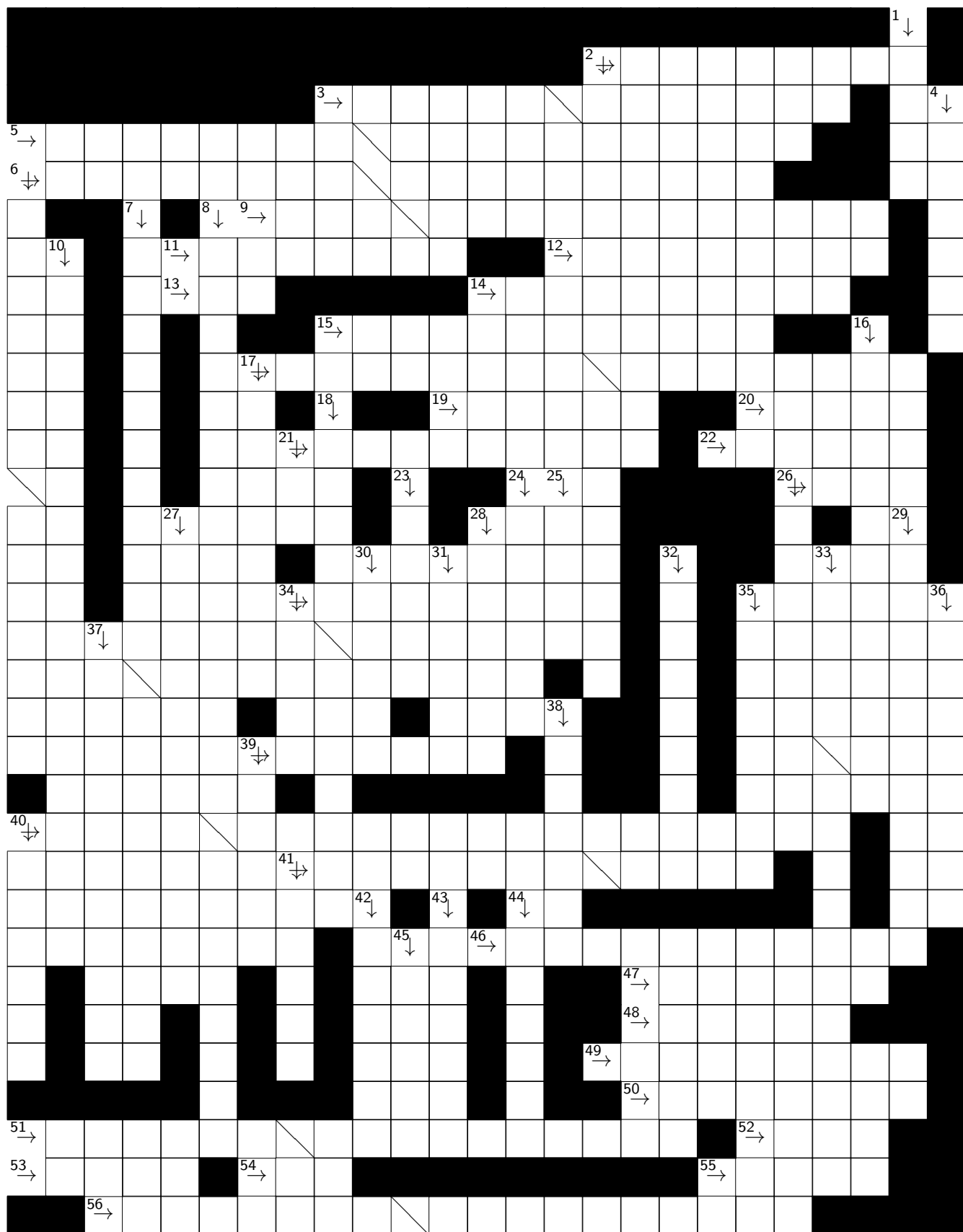

Poziome

5 wierszowany utwór literacki, który da się odczytać na dwa sposoby - od lewej do prawej i od prawej do lewej, a czasem również od początku do końca i od końca do początku 7 grupa osób siedzących przy jednym stole 9 urzędnik w zaborze austriackim 10 nierozpuszczalne w wodzie białko fibrylarne wytwarzane przez keratynocyty 11 gaz bojowy o działaniu paralityczno-drgawkowym 12 aromatyczna przyprawa do ciast, lodów, likierów 13 skrót/symbol franka rwandyjskiego 15 gołąb należący do grupy gołębi barwnych 16 wyrażenie, stwierdzenie, niezgodne z powszechnie uznanymi normami, ideami 17 zatoka Morza Andamańskiego u wybrzeży Birmy, głębokość do 20 m, główny port Rangun 18 ślad po przejściu piły przez materiał 19 pozbawione głowy i wypatroszone ciało ryby 20 gra zespołowa, uznawana za poprzednika koszykówki; rozgrywana w siedmoosobowych drużynach, które grając przeciwko sobie próbują zdobyć punkty umieszczając piłkę w koszu nieposiadającym tablicy 22 astronauta amerykański; lotna pokładzie Challenger w 1984r 24 miasto wydobywania rud miedzi w USA (Arizona) 26 okres 27 japoński sport narodowy znany od początku VIII wieku, który stylem walki przypomina zapasy 28 cecha czegoś, w czym przejawia się to, że ktoś dobrze, stabilnie się czuje w obliczu czegoś 29 płyta, za pomocą której ciągnik przemieszcza odspojone fragmenty ziemi 30 półpiętro, antresola 31 liczba chorych w danej chwili na konkretną chorobę na określoną liczbę ludzi 33 w prawie: sytuacja, gdy ktoś wie (albo nie wie, choć powinien wiedzieć), że jakieś prawo mu nie przysługuje 34 najczęściej końska lub cielęca skóra wyprawiona przez garbowanie chromowe, używana do wyrobu cholewek obuwia dziecięcego, torebek, pasków itp 35 kompozytor franko-flamandzki (1400-1460); przedstawiciel szkoły burgundzkiej 36 broń, z której podmuchem wyrzuca się drobne pociski 37 wstawienie w skład drukarski dowolnych czcionek tam, gdzie tekst ma być nieczytelny lub ma znaleźć się z czasem inny zapis 38 niewielka okrągła tarcza osadzona na trzonku, używana do kierowania ruchem pojazdów 39 zakład, w którym ze skał wapiennych uzyskuje się wapno 40 opłata za przewóz towarów obliczana według stosunku części podróży rzeczywiście przebytej przez ładunek do całej umówionej podróży 41 przejściowa zmiana potencjału błonowej komórki, związana z przekazywaniem informacji

Pionowe

1 wydział uczelni teatralnej lub kierunek studiów zajmujący się lalkarstwem jako sztuką teatralną 2 stroitański bożek leśny, przedstawiany jako brodaty mężczyzna z kozłimi rogami i kopytami, utożsamiany z greckim satyrem 3 rodzaj budowli hydrotechnicznej w porcie wodnym, najczęściej w stoczni; wąski basen portowy ze szczelnymi wrotami oraz urządzeniami wypompowującymi z jego wnętrza wodę 4 onomastyka, dział językoznawstwa zajmujący się badaniem nazw własnych (zwanych też onimami), czyli odnoszących się do konkretnych przedmiotów, a nie ich klasy (por. gr. ónoma, oznaczającego imię) 5 jeden z prawnie usankcjonowanych obrządków kościoła katolickiego wschodniego, praktykowany głównie w Armenii 6 skała metamorficzna powstała z niewielkiego przeobrażenia łupka ilastego bądź mułowca w warunkach niskich temperatur (200-400 °C) i niezbyt wysokich ciśnień (bardzo niski i niski stopień metamorfizmu według Winklera) 8 opuszczenie, pominięcie - figura retoryczna polegające na zwróceniu uwagi na obiekt poprzez pozorne pominięcie go 9 rodzaj owada błonkoskrzydłego z rodziny bleskotkowatych 11 płaszczkowate, płaszczki właściwe, Rajidae - rodzina ryb chrzęstnoszkieletowych z rzędu rajokształtnych (Rajiformes); występują w wodach oceanicznych całego świata, od zimnych do bardzo ciepłych; w ciepłych wodach są spotykane w głębszych, chłodniejszych warstwach 13 glistnik jaskółcze ziele, Chelidonium majus - gatunek byliny z rodziny makowatych; nazwa regionalna używana na białostocku 14 rzekoma grupa ludów, do których mieli się zaliczać Hunowie, Mongołowie czy Turcy; w XIX i XX wieku określano tym mianem ludy z rodzin i podrodzin językowych tureckiej, ugrofińskiej, a nawet drawidyjskiej (na południu Indii) oraz mówiące językiem japońskim i językiem koreańskim (przez współczesnych naukowców pojęcie uważane jest za przestarzałe) 16 kod ISO 4217 waluty baht 20 sprzeczność 21 mieszkanka Barbadosu, kobieta pochodzenia barbadoskiego 23 czynność wykonywana przy uprawie roślin, polegająca na usuwaniu roślin, przeredzaniu ich 25 osoba, której zadaniem jest zabawianie innych, np. publiczności przed występem wykonawcy 32 uszkodzenie lub niedostatek wpływające negatywnie na ogólny stan czegoś poprzez obniżenie jego wartości 36 długi i ciężki kłoc, najczęściej drewniany, służący do podtrzymywania, mocowania

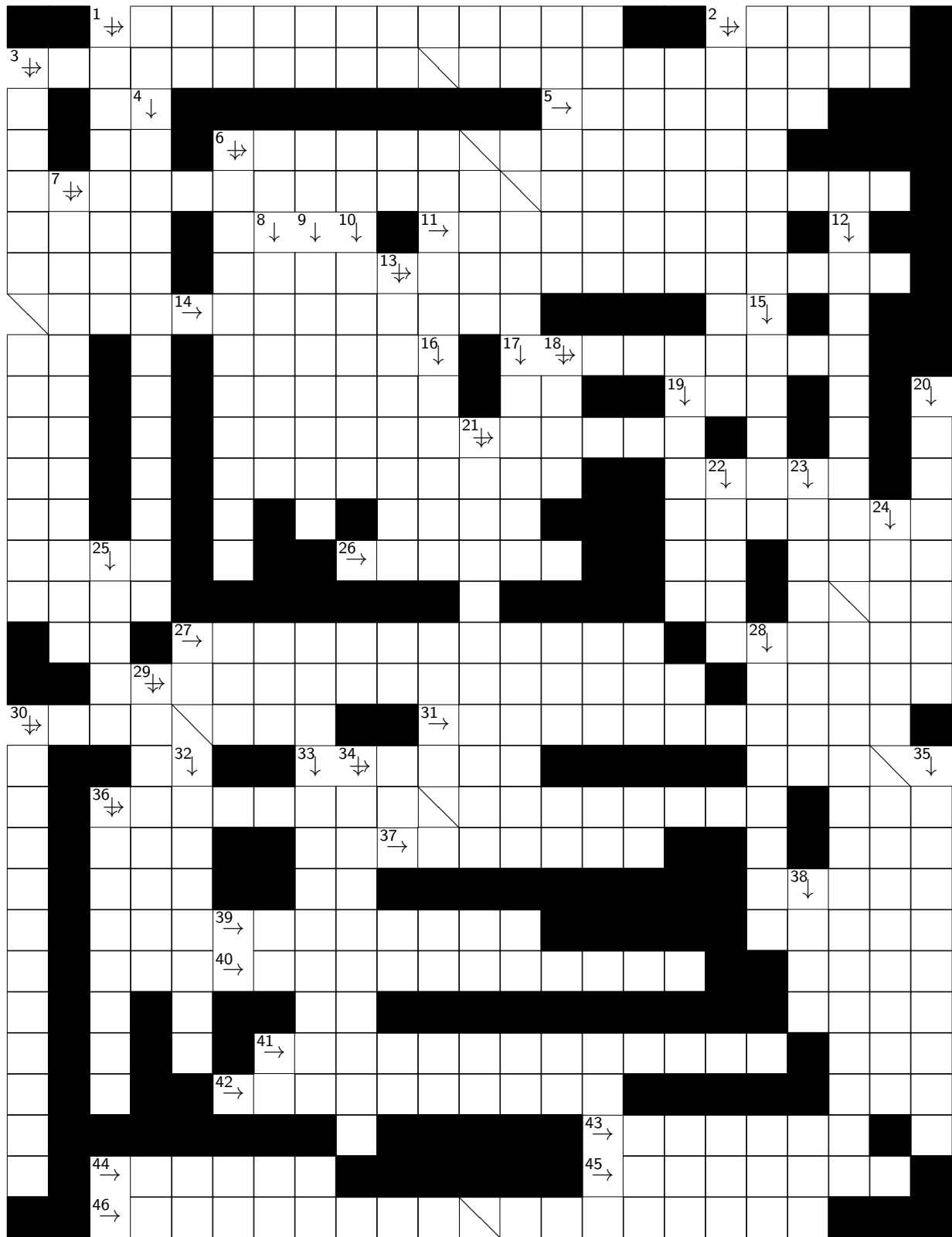

Poziome

2 samiec jelenia z pierwszym porożem 3 *Aquila nipalensis nipalensis* - nominatywny podgatunek ptaka wyróżniony w obrębie gatunku orzeł stepowy (*Aquila nipalensis*); występuje na obszarze od wschodniego Kazachstanu do północnych Chin 5 obszar, w którym obserwuje się nasilenie magnetyzmu ziemskiego spowodowane występowaniem minerałów o właściwościach magnetycznych 6 *Laniarius nigerrimus* - gatunek ptaka z rodziny dzierzbiaków (*Malaconotidae*), wcześniej klasyfikowanych jako podrodzina dzierzbowatych (*Laniidae*); występuje endemicznie w Somalii 9 *Botaurus poiciloptilus* - gatunek ptaka z rodziny czaplówatych (*Ardeidae*) 11 James, ur. w 1693r. astronom angielski, odkrył aberrację światła i mutację osi Ziemi 12 ktoś szkaradny, bardzo nieładny lub coś szkaradnego, bardzo nieładnego; ktoś lub coś, co ma jakąś ujemną cechę w wyglądzie, ta cecha może być permanentna lub chwilowa, może też być dyskusyjna 13 w chemii: symbol litu 14 w łowiectwie - rodzaj ogara, potrafiącego wywęszyć świeży ślad zwierzyny 15 oficjalny standard chińskiego języka mówionego w ChRL i język urzędowy tego państwa 17 *Tragopogon orientalis* - gatunek roślin należący do rodziny astrowatych 19 przedmiot służący do otwierania zamków lub klódek 20 wykonanie odbitek tekstu lub ilustracji przy użyciu formy drukarskiej 21 miasto w południowej Polsce, w województwie małopolskim, w powiecie oświęcimskim, siedziba gminy miejsko-wiejskiej Brzeszcze 22 drzewiasta roślina z klasy jednoliściennych, uprawiana niezależnie od gatunku dla owoców, oleju, jadalnej mączki, soku, włókna bądź drewna 26 kod ISO 4217 funta irlandzkiego 34 obuwanie do wysokogórskiej wspinaczki 39 Szymanowska; siostra K. Szymanowskiego (1881-1938); śpiewaczka i pedagog 40 wieś, w której szlachta o niskim statusie społecznym stanowi większość mieszkańców 41 *Macropus eugenii* - gatunek torbacza z rodziny kangurowatych; zamieszkuje Australię Południową (okolice Cleve), południowo-zachodnią część Australii Zachodniej, wyspy Houtman Abrolhos, Garden, Wyspę Kangura, archipelag Recherche, introdukowany na wyspę Kawau i w region Rotorua 46 mały rozmiar, np. pomieszczenia 47 puszka rogowa u ssaków kopytnych 48 prowincja historyczna we Francji, obecnie departament Cher i Indre 49 wysuszony korzeń lukrecji, z którego pozyskiwany jest wyciąg zawierający słodką substancję, stosowany w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym i cukierniczym 50 maleńki metalicznie niebieski chrząszcz szkodnik roślin krzyżowych głównie kapusty, rzepaku 51 osoba zajmująca się dostarczaniem tajnych informacji i dokumentów oraz przeprowadzaniem ludzi przez granicę w rejonie Tatr w okresie II wojny światowej 52 kod ISO 4217 tugrika 53 figura w kartach do gry, druga co do starszeństwa po asie (w niektórych grach, np. w tysiącu - trzecia z kolei po asie i dziesiątce), starsza od damy 54 skrót/symbol waluty afgani 55 deska z drewna drzewa liściastego używana do wyrobu boazerii i desek parkietowych 56 hipotetyczny typ planety, której powierzchnia jest pokryta całkowicie wodami oceanu

Pionowe

1 środek wychowawczy stosowany do dyscyplinowania dzieci 2 człowiek, który nie jest już młody ani w średnim wieku 4 kolorowy, niekształtny rysunek o abstrakcyjnych motywach 6 *Fregata minor* - gatunek ptaka z rodziny fregatowatych (*Fregatidae*) 7 *Aloina aloides* - gatunek mchu z rodziny płoniowatych 8 podgromada morskich i słodkowodnych małży o parzystych skrzylach, których nici są połączone mostkami 10 podanie informacji urzędzeniu tylko raz bez konieczności powtarzania 16 liczebność; liczbowość 17 prototyp gramofonu, przyrząd do mechanicznego zapisywania dźwięku 18 duży, jadalny burak o intensywnie czerwonym korzeniu oraz czerwonych liściach; uprawiany jest na barszcz i jako jarzyna 21 w chemii: symbol skandu 23 Antonio (1832-77) malarz chilijski, przedstawiciel romantyzmu 24 gatunek domowego gołębia wydającego głos podobny do stłumionego warkotu bębna; lot ociężały 25 podróżnik amerykański (1779-1813); badacz Missisipi, Meksyku, Teksasu 26 niewielki lub określany z pozytywnym nacechowaniem chochoł do ochrony roślin przed zimmem 27 zazwyczaj ozdobne pudełko, etui, pojemnik, który służy do przechowywania papierosów, cygar 28 włókno poliamidowe używane do wyrobu dzianin i tkanin białych 29 to, że coś jest gliniaste - ma taką konsystencję jak glina 30 zakrzywiona rurka, która umożliwia przelanie cieczy z naczynia 31 miasto we Włoszech (Umbria) w Apeninach nad rzeką Nerą; hutnictwo żelaza, przemysł maszynowy 32 chandra, gorszy nastrój, chwilowy kiepski humor, smutek, przygnębienie 33 zaburzenia związane z ciałem i psychiką, rejestrowane u osób po zaprzestaniu przyjmowania narkotyków 34 posunięcie, postępek, czyn; coś, co ktoś robi, aby coś osiągnąć 35 motyl nocny z rodziny sówek, larwy żerują nocą na roślinach zielnych; szkodnik 36 osoba zajmująca się czyszczeniem lnu 37 ludzkie użębie 38 szybki pasaż w muzyce wokalne 39 miasto w pñ. Zambii; ośrodek górnictwa i hutnictwa metali nieżelaznych w Pasie Miedzionośnym 40 wyrażenie obraźliwe dla kogoś 41 gryzoń z rodziny wiewiórkowatych 42 skok o tyczce, konkurencja lekkoatletyczna, w której zawodnik pokonuje przeszkodę przy pomocy tyczki 43 człowiek, który zawodowo tresuje, trenuje zwierzęta, np. w szkole dla psów, dawniej we dworze możnowładcy lub współcześnie w cyrku 44 osoba gruba, niezdar, niezgrabna 45 oddanie, zwrócenie, spłata

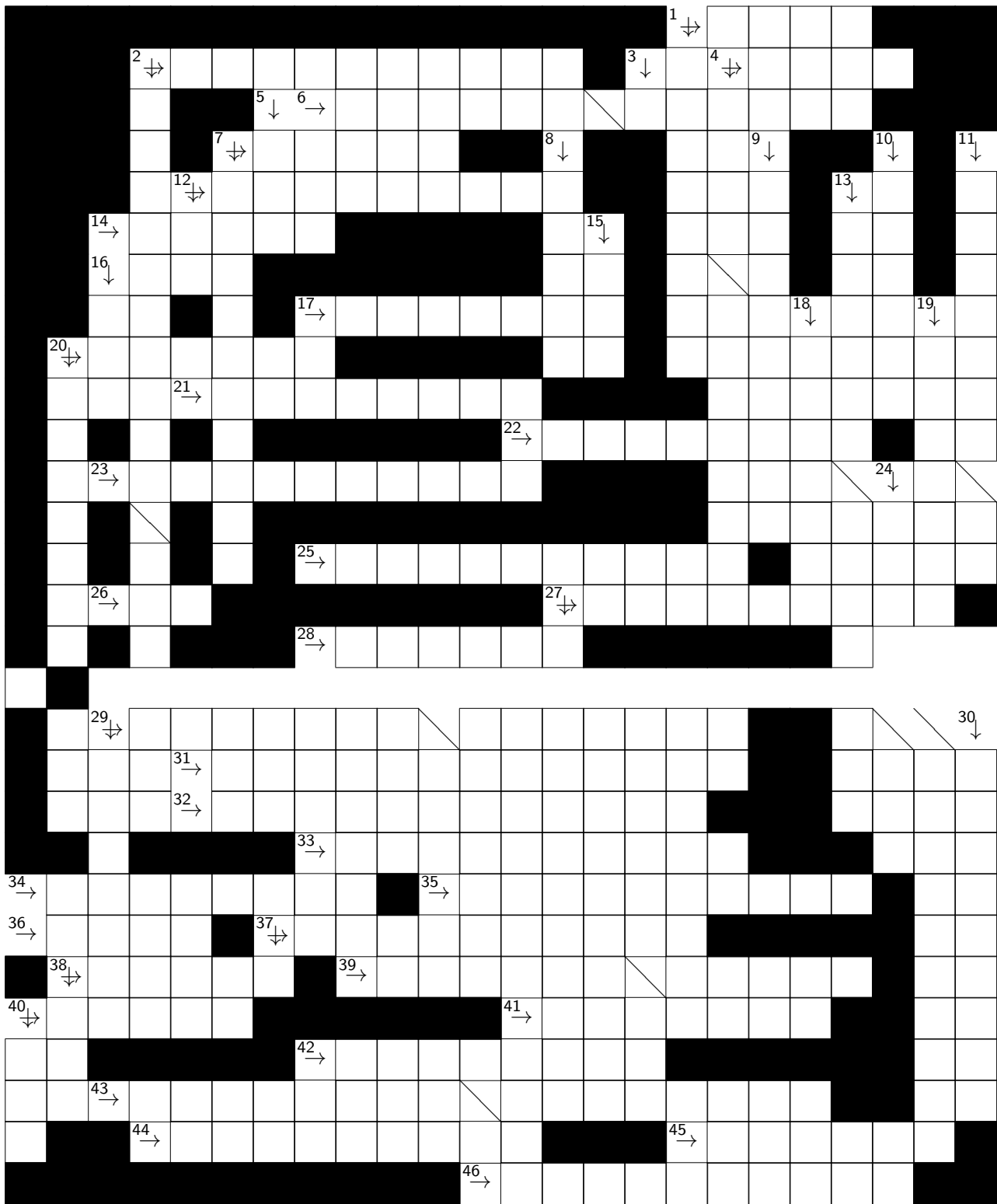

Poziome

1 kompozytor radziecki (1906-1975); symfonie, koncerty, balety, utwory fortepianowe, opery; 'Nos', 'Katarzyna Izmałowa'
2 dziecko, chłopczyk, zazwyczaj w wieku mniej niż 6 lat 3 forma przestępstwa polegająca na kierowaniu wykonaniem czynu zabronionego przez inną osobę lub osoby 5 kategoria estetyczna, dotycząca zjawisk i dzieł, zdolnych wywoływać śmiech lub rozbawienie 6 *Aster amellus* - gatunek rośliny należący do rodziny astrowatych; występuje w stanie dzikim w środkowej, południowej i wschodniej Europie oraz w niektórych częściach Azji (Kaukaz, Turcja, Czelabińsk, Kazachstan)
7 *Syntrichia virescens* - gatunek mchu z rodziny płoniowatych; w Polsce objęty ścisłą ochroną gatunkową 11 element ogłowia wkładany koniowi do pyska w celu przekazywania mu sygnałów i kierowania nim 13 nauka teologii protestanckiej odrzucająca kult świętych, rozumienie Eucharystii jako ofiary, celibat, zakony i władzę papieża 14 *Dorygnathus* - pterozaur z rodziny *Rhamphorhynchidae*; zamieszkiwał dzisiejszą Europę we wczesnej jurze, około 190 milionów lat temu 18 dupcia, laseczka, kobieta potrzebiana jako obiekt seksualny 21 urwisko; ostry, pionowy spadek terenu 26 prostokątny kartonik oznaczony umownymi znakami, używany do gry lub do wróżenia 27 burzykowate, *Procellariidae* - rodzina ptaków z rzędu rurkonosych; obejmuje gatunki oceaniczne zamieszkujące otwarte morza całego świata 29 mieszkaniec Tarnowskich Gór
30 miejsce, gdzie uprawia się gry hazardowe 31 Bielidy 34 w religii, mitologii: demon, siła nadprzyrodzona, która opiekowała się osobami, miejscami lub też mogła mieć wpływ (zły lub dobry) na życie człowieka 36 osoba, która dysponuje patentem żeglarza jachtowego 37 środkowa część sieciowych narzędzi rybackich, w której gromadzą się ryby 39 miasto w pld. Czadzie, nad rzeką Logone, ośrodek handlowy regionu uprawy bawełny 40 funkcjonalny odpowiednik umywalki (ujęcie wody) zamontowany w kuchni, służący głównie do mycia naczyń oraz produktów spożywczych i usuwania zbędnych płynów, pozostałych z gotowania potraw 41 dyscyplina naukowa, dział morfologii badający wykorzystanie środków fonologicznych w systemie morfologicznym danego języka 42 krótka forma sprawdzianu wiedzy, obowiązująca w różnych szkołach i praktycznie na każdym poziomie edukacji 43 zwierzę morskie z rzędu wielorybów uzębionych; łatwo się oswaja i jest bardzo inteligentne 44 rowek w tylnej części drzewca strzały dostosowany do grubości cięciwy w łuku 45 konstrukcja z drewna, którą montuje się na odwrotnej stronie obrazu malowanego na desce, by zapobiec jej wypaczaniu 46 struktura anatomiczna, o długości 15-20 cm, którą stanowią wszystkie twory wchodzące i wychodzące z moszny, a następnie przechodzące przez kanał pachwinowy

Pionowe

1 *Archaeopteryx* - rodzaj późnojurajskiego teropoda z rodziny *Archeopteryksów*; odkryte dotąd skamieniałości *archeopteryksów* pochodzą z okresu 150,8-145,5 milionów lat temu 2 kosmonauta radziecki na pokładzie Wostoka 3 w 1962 r., pierwszy zespołowy lot z Popowem 3 czarny makak czubaty, czubaty pawian, *Macaca nigra*, *Cynopithecus niger* - ssak z rodziny makakowatych; gatunek endemiczny występujący wyłącznie na dwóch wyspach Indonezji: Sulawesi na północy wyspy oraz na wyspie Pulau Bacan, gdzie został sprowadzony przez człowieka w 1867 roku 4 wirusowa choroba roślin, której objawem jest marszczenie i zwijanie się liści, a w następstwie skarlówacenie rośliny 6 zdolność do wywoływania chorób zakaźnych 7 mieszkaniec Galicji - wspólnoty autonomicznej lub krainy historycznej i regionu geograficznego w Hiszpanii 8 pożar, szczególnie taki o wielkim zasięgu i powodujący ogromne zniszczenia 9 muzykolog, ksiądz ur. w 1919 r., profesor KUL 10 *Artemisia* - rodzaj roślin z rodziny astrowatych, liczący 300 gatunków; występują głównie na obszarach suchych klimatu umiarkowanego Europy, Azji i Ameryki Północnej 12 określenie używane wobec zjawisk przypisywanych działaniu sił innych niż prawa natury i niemożliwych do wytłumaczenia w sposób naukowy 13 pieszczotliwie: kochanie, ptaszyna, człowiek, dla którego ma się szczególnie dużo czułości, przy okazji: zwykle ktoś o łagodnym usposobieniu 15 czulek na ciele bezkręgowców 16 zachodnioindyjski instrument muzyczny 17 grunt pochodzący z Księżyca 18 kod ISO 4217 dolara bahamskiego 19 część broni strzeleckiej służąca do oparcia broni o ramię strzelca 20 SLOTSY 21 otwory wykonane w jakimś materiale, spełniające różne funkcje, np. ułatwienie przesuwania, odrywania, wpinania w segregator, mocowania, przepuszczania jakichś substancji, zasiewu, programowania procesów obliczeniowych itp 22 łącznik w połączeniu śrubowym służący do spinania rur 23 każde 10 lat z życia człowieka 24 produkt (odpad) oczyszczania ścieków; o.ś. powstają w wyniku procesów fizycznych, fizyczno-chemicznych i biologicznych zachodzących w oczyszczalniach ścieków; mieszanina wody i ciał stałych oddzielonych z różnych typów wody w rezultacie procesów naturalnych i sztucznych 25 film, seans filmowy 28 w górnictwie: rodzaj prądownicy stosowanej do wtryskiwania wody w otwór strzałowy 29 wyrostek kości czołowej u pustoroźców, na których jest osadzona pochwa rogowa 30 nauka techniczna, zajmująca się obwodami elektrycznymi, w których są obecne elementy aktywne: diody, lampy próżniowe, tranzystory 32 duży, dwuręczny miecz używany przez niemieckich *lancknechtów* i szwajcarską piechotę 33 błona komórkowa wokół aksonu 34 ostry ser owczy, niebieskawy, żyłkowany 35 zdrobniale - pilnik: narzędzie służące do piłowania, czyli skrawania z obrabianej powierzchni cienkiej warstwy o grubości od 0,01 do 1 mm 36 rodzaj leczniczej kąpieli, podczas której chory jest zanurzony w wodzie z rozpuszczonym dwutlenkiem węgla; stosowana w leczeniu chorób serca 38 kod ISO 4217 colona

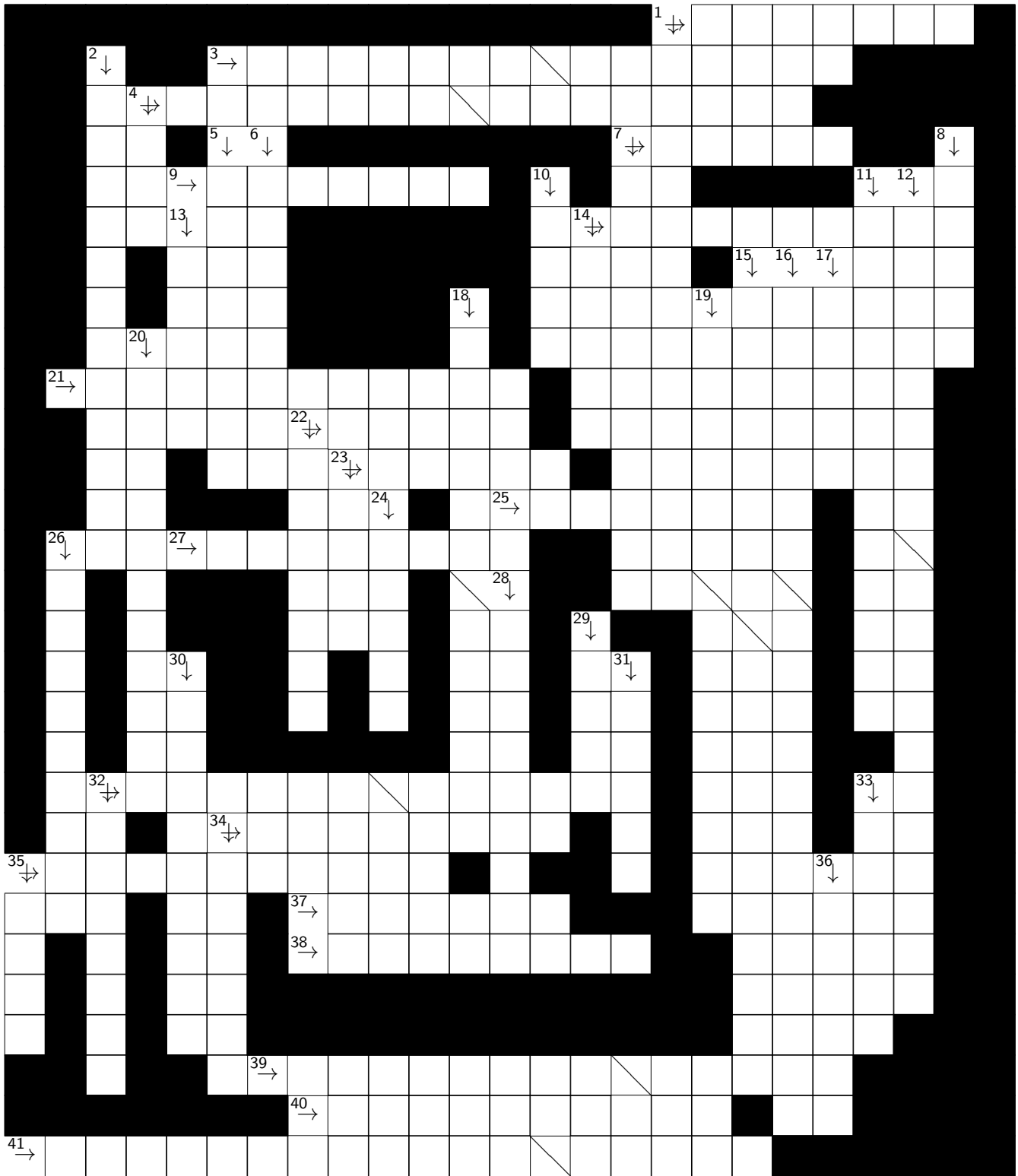

Poziome

1 jednostka zdawkowa w Wielkiej Brytanii i w wielu terytoriach zależnych; 1/100 funta 2 Chytridiomycota - typ (gromada), jedna z głównych linii rozwojowych grzybów; jest to prawdopodobnie takson parafiletyczny 4 część maszyny, urządzenia 6 ptak gospodarski z rodziny kaczkowatych, udomowiona forma kaczki krzyżówki (*Anas platyrhynchos*) i kaczki piżmowej (*Cairina moschata*) oraz ich nieplodne mieszańce (mulardy) 7 rodzaj demonstracji (skierowanej przeciw czemuś, coś promującej lub upamiętniającej), w której duża grupa ludzi wspólnie przemieszcza się w pochodzie przebiegającym określoną trasą 12 miejsce, siedziba parlamentu, budynek 14 amerykańska śpiewaczka jazzowa (1894-1937); jedna z najwybitniejszych wykonawczyń bluesa zwana 'cesarzową bluesa' 17 staranność, skrupulatność, szczególnie jako cecha pracy filologa 20 pewna nieformalna grupa osób (akcja, koło, środowisko), które różnymi metodami (poprzez muzykę, sport, publicystykę, street art itp.) sprzeciwiają się tendencjom skrajnie prawicowym 21 kromka specjalnie wysuszonego pieczywa, dietetyczna i praktyczna rzecz do jedzenia (czasem: specjalny wypiek, który również jest suchy i długo pozostaje zdatny do spożycia, lecz nie przypomina kromki) 22 tyle, ile zmieści się w pucharu - małym pucharze 23 rodzaj belki (nie zawsze z drewna) w przedniej części konstrukcji wagonu lub parowozu 25 Mutillidae - rodzina os; bezskrzydłe samice gatunków tej rodziny przypominają mrówki; larwy tych os są parazytoidami błonkówek zakładających gniazda podziemne 26 w chemii: symbol litu 27 teren odludny, najczęściej bagnisty, leśny i trudno dostępny 28 dwuletnia roślina ozdobna o różnobarwnych, aksamitnych kwiatach, otrzymana ze skrzyżowania dzikich gatunków fiołka 29 suwnica najczęściej instalowana na zewnętrznych składowiskach lub pochylniach stocznioowych, składająca się z pomostu zawieszonego na dwóch bocznych mostach, wiążących dwie lub większą liczbę bram 31 to, że jakieś postępowanie jest lekkomyślne 32 człowiek nijaki, którego osobowość jest bezbarwna 33 Alliaria - monotypowy rodzaj dwuletniej rośliny z rodziny kapustowatych 34 *Paramythia montium* - gatunek małego ptaka z rodziny jagodników (*Paramythiidae*); jedyny przedstawiciel rodzaju *Paramythia*; jest endemitem wysokich gór Nowej Gwinei 35 cecha jakiejś rzeczy: to, że coś jest dobrze wykonane, trwałe itp 36 jezioro w środkowej Finlandii 37 przenosić: przekazanie czegoś, fakt przeniesienia się, przejścia tworów (najczęściej niematerialnych, np. umysłowych) między bytami, podmiotami 38 blankiet do wypełnienia, na podstawie którego uczestniczy się w grze, losowaniu 39 pawian zielony, pawian masajski, babuin, *Papio cynocephalus* - ssak z rzędu naczelnych, zamieszkujący tereny południowej, środkowej i wschodniej Afryki 40 rzemień, taśma do podtrzymywania szabli przy pasie 41 człowiek, który zbiera i redaguje newsy, najnowsze wiadomości do gazety, portalu internetowego itp 42 młoda świnia o wadze 84-95 kg 43 *Phalacrocorax fuscicollis* - gatunek ptaka z rodziny kormoranów (*Phalacrocoracidae*); zamieszkuje obszary słodkowodnych mokradeł na terenie Indii oraz Sri Lanki 44 *Oreopithecus bamboli* - kopalny gatunek wąskonośnej małpy, żyjącej w miocenie 45 szósty dzień (najczęściej bieżącego lub przyszłego) miesiąca 46 irradancja - w radiometrii strumień promieniowania na jednostkę powierzchni

Pionowe

1 suczka boksera 2 uczestnik jednego lub kilku powstań śląskich 3 litera alfabetu używana w numeracji porządkowej 4 miód ściągnięty bezpośrednio z plastra, tradycyjną metodą (miody takie produkowano przed wynalezieniem miodarki) 5 podoficerski stopień w Marynarce Wojennej 7 fizyczna właściwość niektórych substancji, zazwyczaj cieczy, np. szamponu do włosów, płynu do mycia naczyń, wody 8 płynny kosmetyk służący do pielęgnacji cery 9 masa rogowa otrzymywana z płytek pancerza kostnego żółwi morskich; stosowana w jubilerstwie i w wyrobie galanterii ozdobnej 10 bliskowschodni koczownik 11 bateria w kształcie walca o długości ok. 51 mm. powszechnie używane w sprzęcie elektronicznym 12 wielokrotność henra (H) - jednostki indukcyjności oraz permeancji (przewodności magnetycznej) w układzie SI; jest równy 10E-3 H 13 syntetyczny kamień wytworzony ze szkła awenturynowego z kawałkami miedzi, zabarwiony na miedziowożółty z połyskującymi na złoto kryształkami 15 budowla piętrząca wodę w rzece lub na kanale wznoszona w poprzek koryta; stała lub ruchoma 16 zakrzywiony pręt metalowy służący do zaczepiania, trzymania lub zawieszania na nim przedmiotów 18 fregatowate, *Fregatidae* - rodzina ptaków z rzędu głupek (Suliformes) 19 elektron znajdujący się na ostatniej, najbardziej zewnętrznej powłoce atomu, która nazywana jest powłoką walencyjną 20 żołnierze słynnej dywizji piechoty, którzy w czasie walk o Moskwę zagroźli drogę wojskom niemieckim na szosie Moskwa-Wołokołamsk 24 skrót odlekarz weterynarii 27 mieszkaniowiec Kalwarii Zebrzydowskiej 29 papacha, uszatka - czapka futrzana z nausznikami 30 dialekt języka włoskiego używany w rejonie Florencji 37 w chemii: symbol azotu 38 cios, uderzenie 40 klawisz używany do zmiany funkcji innych klawiszy, używany w różnych kombinacjach z innymi klawiszami

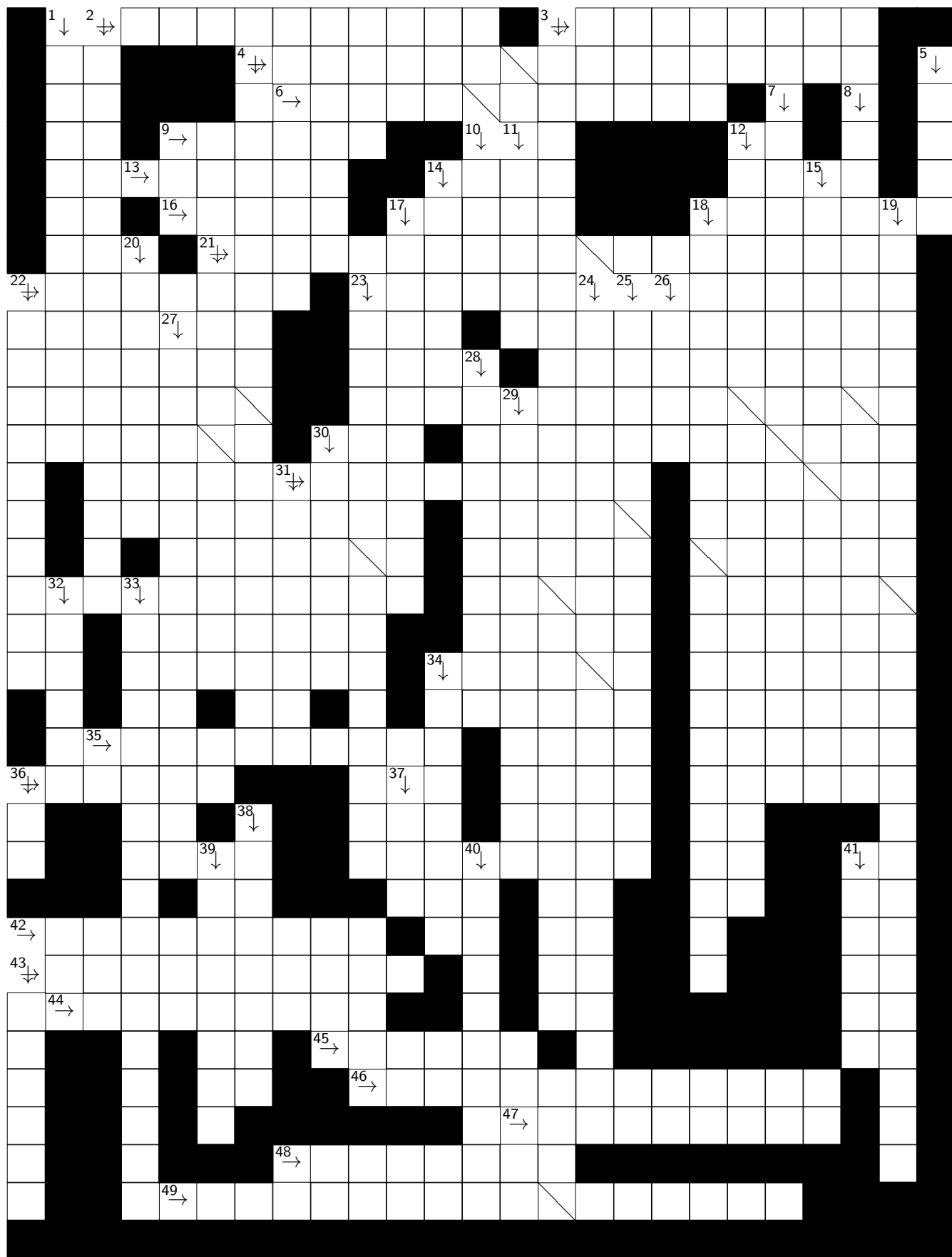

Poziome

1 przyrząd biurowy, pojemnik na ołówki, długopisy itp 3 *Melidectes ochromelas* - gatunek ptaka z rodziny miodojadów (*Meliphagidae*) występujący na Nowej Gwinei i Archipelagu Bismarcka 4 maszyna robocza, której działanie polega na wypieraniu dawek płynu z przestrzeni ssawnej do tłocznej 7 zrąb; boczna ściana wyrobiska górniczego 9 człowiek popierający liberalizm, także należący do partii liberalnej 14 bilet sieciowy 21 fragment terenu wznoszący się ponad otaczający równinny obszar 22 mebel z ograniczoną przestrzenią dla małego dziecka, w którym może przebywać i bawić się 23 część papierosa filtrująca zawarte w tytoniu substancje smoliste 25 przeciwnik, osoba, która się czemuś lub komuś przeciwstawia 27 sól kwasu cyjanowego 32 linia melodyczna, do której dokonponowuje się kontrapunkt 34 ktoś, kto naprawia samochody po kosztach, wykorzystując najtańsze rozwiązania, przede wszystkim stare/ złe jakościowo części 35 okaz, organizm, osobnik, jednostka 37 kula lub krążek stanowiące zakończenie topu masztu 38 nadmiar, to, że ktoś przesadza 39 osoba, która działa, często robiąc coś ważnego dla społeczeństwa, w którym żyje 40 w edytorstwie: ozdoba na karcie tytułowej książki będąca kompozycją graficzną, figuralną lub ornamentalną 41 *Otodectes cynotis* - gatunek roztocza z rodziny świerzbowców

Pionowe

1 strumień cząstek lub fal wysyłanych przez ciało 2 to, że ktoś jest prymitywny, prostacki; cecha kogoś prymitywnego 4 paliwo 5 *Ligabueino* - rodzaj dinozaura z grupy ceratozaurów; żył w okresie wczesnej kredy na terenach Ameryki Południowej, osiągał około 70 centymetrów długości ciała i 30 centymetrów wysokości 6 mężczyzna niemogący czemuś podolać, niezdolny do działania 7 radość wspólna, dzielona z kimś 8 włókno otrzymywane z różnych gatunków drzew wełniakowatych, miękkie, nieprzemakalne, odznaczające się właściwością utrzymywania na wodzie dość dużego ciężaru, używane do wypełniania wodnego sprzętu ratunkowego 10 ciasto biszkoptowe z bakaliami 11 szerokie pojęcie odnoszące się do abstrakcji zasobów w różnych aspektach informatyki; szczególnie: użycie maszyn wirtualnych 12 zatajenie współpracy z służbami komunistycznymi podczas postępowania lustracyjnego 13 miasto w USA (Michigan) duży ośrodek przemysłu samochodowego 14 fotel charakteryzujący się esowato wygiętymi, krzyżującymi się nogami; był znany w starożytnym Egipcie i Rzymie, później był powszechny w średniowiecznych Włoszech 15 południk przechodzący przez bieguny magnetyczne 16 planeta orbitująca wokół obu składników gwiazdy podwójnej 17 jednostka pływająca, której przeznaczeniem jest pogłębianie akwenów morskich i śródlądowych 18 serbska idea nacjonalistyczna wykorzystywana od XIX wieku, wyrażająca plan przywrócenia Serbii ziem dawniej posiadanych, w szczególności w okresie panowania dynastii Nemaniczków 19 węgiel kamienny sapropelowy złożony głównie z licznych spor (sporynitu) oraz rozproszonego inertynitu 20 osoba, która należy do związku - organizacji zrzeszającej ludzi o podobnych poglądach, trzymających się wspólnych zasad 22 osiągnąć jakąś granicę w czasie 23 górna, najwyższa część budynku, mająca za zadanie przykrycie i osłanianie go przed opadami atmosferycznymi 24 miasto w Chinach na Nizinie Chińskiej 26 z podziwem o kimś, kto świetnie sobie radzi, jest sprytny, utalentowany, budzi zazdrość 28 najwyższy dostojnik państwowy sprawujący niektóre funkcje monarsze w czasie bezkrólewia 29 takifugu - ryba morska z rodziny rozdymkowatych, której mięso jest bardzo silną trucizną 30 jedna z form życiowych roślin, w której pączki umożliwiające odtworzenie się rośliny w przyszłym sezonie wegetacyjnym znajdują się ponad ziemią, ale nie wyżej niż 0,3-0,5 m 31 potrawa (najczęściej słodka) jadana zazwyczaj na zakończenie posiłku głównego lub na podwieczorek czy drugie śniadanie 32 bardzo popularna i lubiana postać - skrzat domowy z serii książek i filmów o Harrym Potterze 33 długi, cienki pręt, palik, słupek 34 ur. w 1930 r., pilot szybowcowy, samolotowy i śmigłowcowy, mistrz świata w szybownictwie, zdobywca medalu Lilienthala 35 stylówka, przebranie i makijaż, zwykle zmieniające całkowicie czyjś wygląd; pojęcie wywodzi się w polszczyźnie z kultury crossdresserów i dragqueenów, ale dzisiaj bywa używane na nazwanie także damskiej stylizacji 36 model kulisty Ziemi lub innego ciała niebieskiego

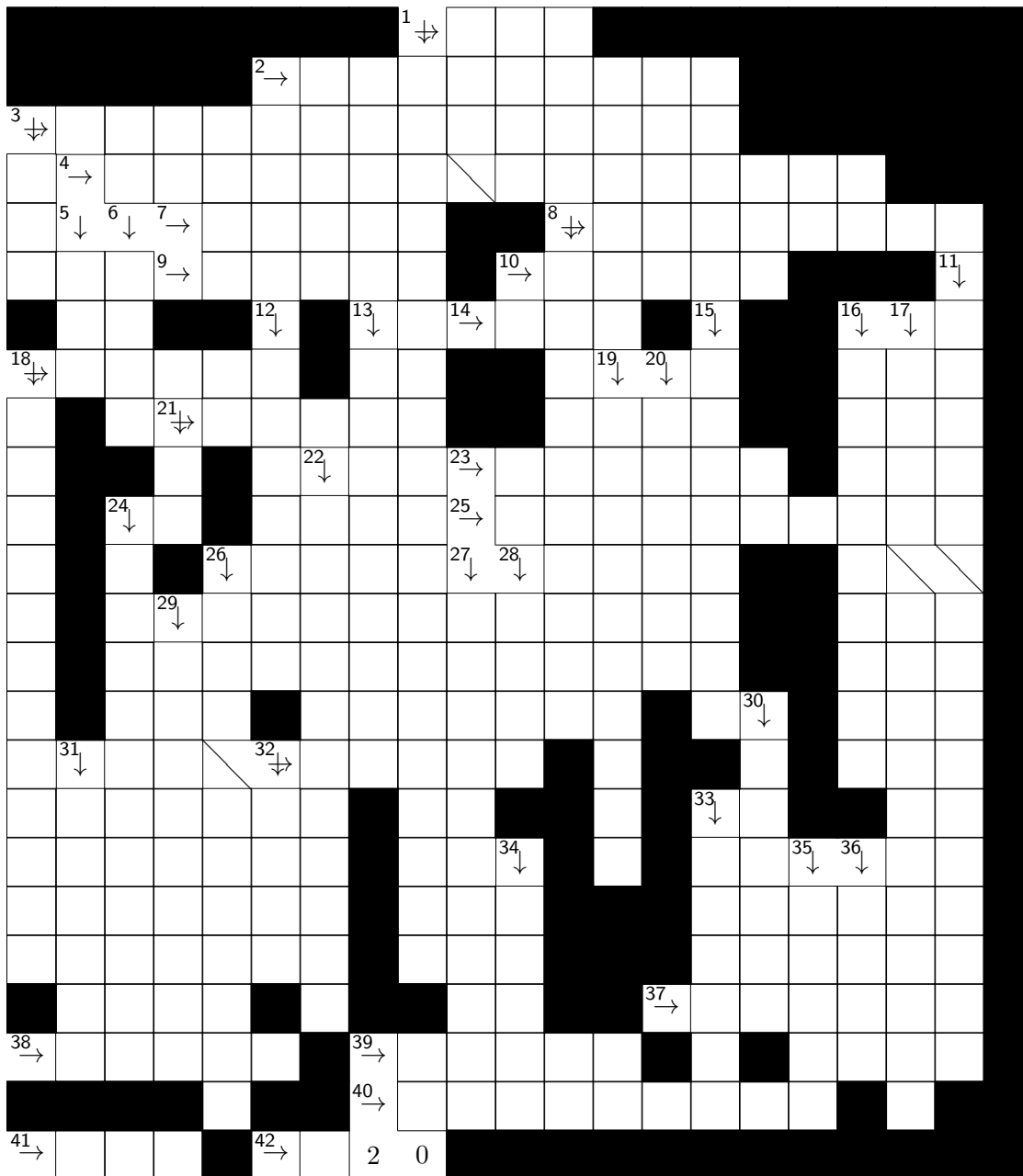

Poziome

2 dział językoznawstwa, który zajmuje się budową wypowiedzi. 3 obchody którejś rocznicy jakiegoś wydarzenia 4 placówka resocjalizacyjna dla nieletnich od 11 do 18 roku życia, skierowanych ze schroniska dla nieletnich 6 cykliczny szereg reakcji biochemicznych, stanowiący końcowy etap metabolizmu aerobów 9 uderzenie piłki tenisowej grane z powietrza przed odbiciem się piłki od podłoża 13 zdrobniale: lis - wyprawione futro z lisa 16 ur. w 1911 r. elektrofizjolog angielski; laureat nagrody Nobla 21 mówienie za dużo, niepotrzebnie, ponad miarę 22 *Mimulus* - roślina z rodziny trędownikowatych rosnąca w Ameryce w strefie umiarkowanej 31 różne fizyczne obiekty (np. ciecze, gazy, nasiona) pomieszane celowo w określonych proporcjach, z myślą o praktycznym zastosowaniu; materia, substancja, która jest zrobiona z więcej niż jednego składnika 35 naczynie zawieszane na grzejnikach wypełnione wodą w celu nawilżenia powietrza 36 warzywo strączkowe; ziarno grochu zwyczajnego 42 wszechświat, wszystko, co fizycznie istnieje: cała przestrzeń, czas, wszystkie formy materii i energii oraz prawa fizyki i stałe fizyczne określające ich zachowanie 43 obfity grad ze szczególnie dużymi gradzinami 44 zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, będących świadczeniami na rzecz innych osób, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki; zajęcie, którego ktoś się wyuczył 45 płytka zatoka oddzielona od morza mierzęją 46 styl bycia typowy dla bikiniarza 47 państwo lub jakakolwiek organizacja zależna w jakiś sposób od innej, często większej i prowadzącej agresywną politykę 48 rama w otworze okiennym lub drzwiowym 49 regionalne danie z Podkarpacia, zapiekanka ze mielonego twarogu, jaj i kminku

Pionowe

1 Ceratomorpha - podrząd ssaków z rzędu nieparzystokopytnych; należą do niego rodziny: nosorożcowate i tapirowate 2 cecha obiektów, które mają wspólny środek 3 promieniowanie elektromagnetyczne o długości fal pomiędzy światłem widzialnym a falami radiowymi 4 *Iris bucharica* - garunek rośliny należący do rodziny kosaćcowatych 5 energia, którą dysponuje człowiek, witalność, tyle zdrowia i zapału, ile ma w danej chwili 7 *Bromus squarrosus* - gatunek rośliny z rodziny wiechlinowatych 8 przewód izolowany stosowany do połączeń wewnętrznych w urządzeniach telekomunikacyjnych 10 jezioro w Norwegii w Górach Skandynawskich 11 osoby pracujące w danej jednostce organizacyjnej 12 jeden z warunków licencji otwartej, który nie zezwala na wykorzystywanie dzieł w sposób komercyjny 14 najczęściej żartobliwie o pieniądzach, środkach płatniczych 15 pingwin Adeli, *Pygoscelis adeliae* - gatunek dużego, nielotnego ptaka wodnego z rodziny pingwinów (*Spheniscidae*), zamieszkujący wody wokół Antarktydy; gnieździ się na Antarktydzie oraz Orkadach Południowych i Szetlandach Południowych 17 osoba niedojrzała emocjonalnie 18 *Ptilotula plumula* - gatunek ptaka z rodziny miodojadów (*Meliphagidae*) występujący w Australii i na Nowej Gwinei 19 modraszka orion, *Scolitantides orion* - motyl z rodziny modraszkowatych; występuje zarówno na nizinach, jak i w górach; jest gatunkiem chronionym 20 część personelu instytucji lub firmy, odpowiedzialna za obsługiwanie urządzeń lub ludzi (klientów bądź petentów) 21 cios prosty wyprowadzony z lewej ręki 22 barwna, chińska ryba z rodziny karpiowatych 23 uwzględnianie, branie pod uwagę 24 podział ludności w grupie według ich zatrudnienia 25 rodzaj opcji egzotycznej, której wykonanie zależy od tego czy cena instrumentu bazowego osiągnie lub przekroczy ustalony poziom 26 miasto w pld. Włoszech (Kampania) na wschód od Neapolu 27 zmiana macierzy kwadratowej w diagonalną 28 kobieta zajmująca się drobnym handlem, sprzedająca jakieś towary na bardzo małą skalę 29 dekorowanie potraw i naczyń, na których są podane 30 stosunkowo łatwy przedmiot w szkole, taki, który wydaje się mało obciążający, ale z drugiej strony: są z niego oceny 31 człowiek bezczelny 32 (węglowy) urabiarka do węgla odwalająca ostrzem urobek 33 cecha czegoś, co ma jeden wymiar fizyczny 34 bulwiasta bylina z kosaćcowatych; chroniony 36 skrót oznaczający kaliforn 37 pogardliwie: kompletny ignorant, zero; stosowane także w odniesieniu do osoby zgniłej moralnie 38 ameryk. roślina zielna lub półkrzew, w Polsce pospolita, lecznicza i ozdobna 39 osoba, która przyjęła nową wiarę albo niedawno zaangażowała się w głoszenie jakiejś idei 40 człowiek biegły w dyskutowaniu 41 miasto w Bułgarii ośrodek administracyjny okręgu Warna nad Morzem Czarnym, największy bułgarski port morski 43 nimfa wodna z mitologii greckiej; związana z wodami śródładowymi

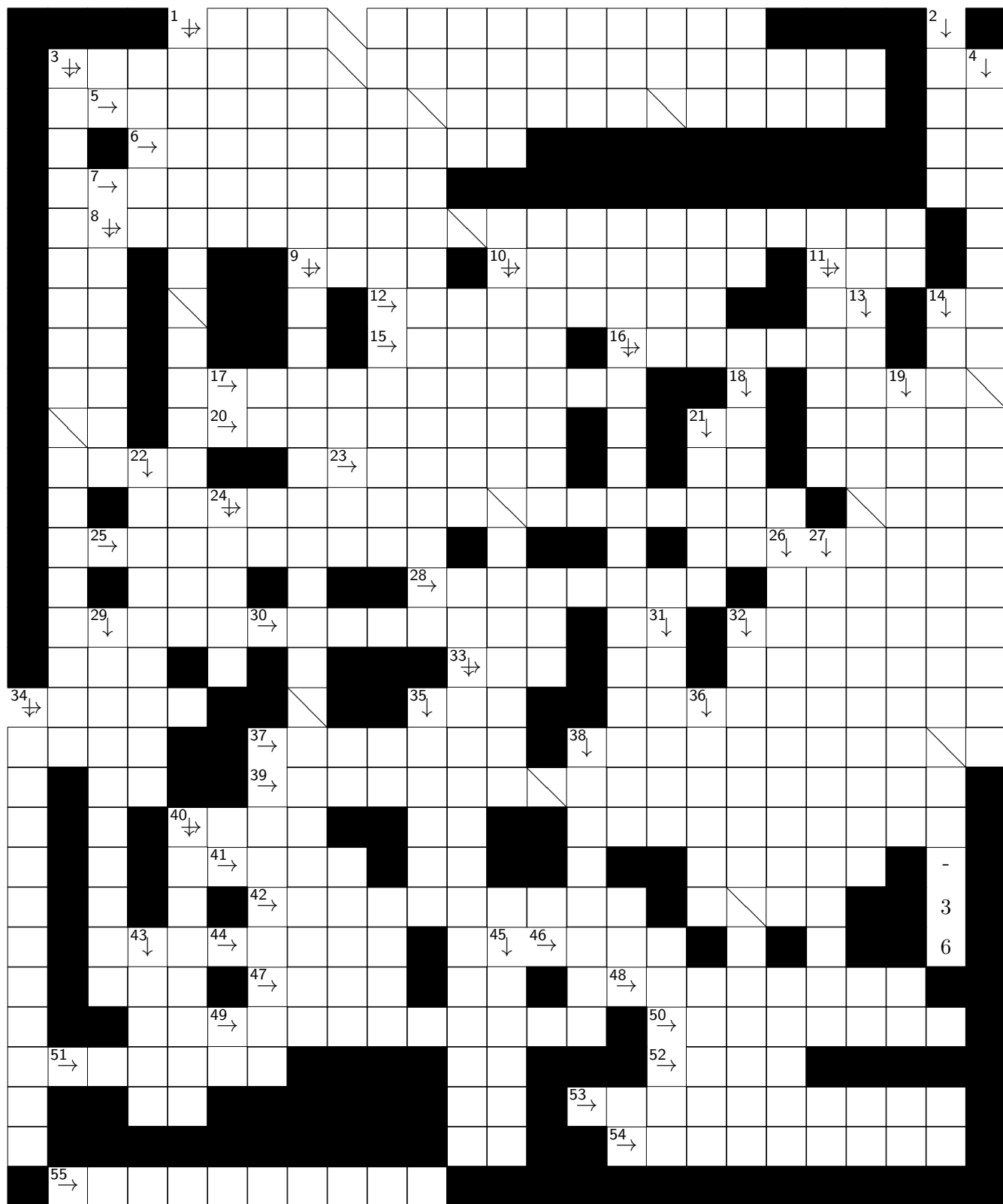

Poziome

1 poprzeczny rząd krótkich linek przymocowanych do żagla w jego dolnej części 2 *Hanssuesia* - rodzaj dinozaura z rodziny pachycefalozaurów, żyjący w okresie późnej kredy na terenach Ameryki Północnej; długość ciała 3 m, wysokość 1,2 m, ciężar 60 kg 3 lekarka, która robi specjalizację w jakimś zakresie, taka, która jeszcze nie nabyła uprawnień specjalistki, nie ukończyła specjalizacji 4 miejsce na ręce człowieka, w którym ramię łączy się z przedramieniem 7 pozioma belka wiążąca górne końce słupów budowy 8 w prawie rzymskim: własność prywatna - prawo do nieograniczonego korzystania z rzeczy i rozporządzania nimi we własnym interesie 9 dość ogólna nazwa tkanin z grupy pluszów, czyli tkanin z okrywą włókienną (włosową); czasem nazywa się tak specyficznie plusz osnowowy, czyli taki, w którym okrywa runowa tworzona jest z osnowy 10 małe koło tj. grono ludzi 14 dawna jednostka miary masy, używana w Europie od średniowiecza do końca XIX wieku, stosowana przez kupców i mincerzy do określania wagi monet i wagi probierczej srebra; wartość łuta w zależności od stulecia i miejsca wynosiła od 10 do 50 gramów 18 sztywna lub składana łódź turystyczna lub sportowa poruszana wiosłem 21 klaskani instrument w kształcie australijskich bumerangów 23 duński żeglarz i odkrywca (1681-1741); odkrył brzegi Alaski i Aleuty 25 zdrobniale: krokodyl - należący do rzędu krokodyli drapieżny gad o wydłużonym ciele pokrytym tarczками rogowymi, płaskiej głowie z długim pyskiem i krótkich nogach, żyjący w słodkich wodach krajów tropikalnych 32 miasto w pld. Rumunii, ośrodek administracyjny okręgu Salaj; przemysł maszynowy i drzewny 37 niskogatunkowy filc używany do wyrobu obuwia tekstylnego, na chodniki, jako materiał izolacyjny 38 PACA 39 władca z dynastii Piastów wywodzącej się od Piasta Kołodzieja 40 urządzenie służące do wprowadzenia energii elektrycznej do akumulatora elektrycznego 41 biblijna jednostka objętości materiałów sypkich 42 gruba i okrągła bateria o napięciu 1,5 V

Pionowe

1 to, że coś jest nieprzystosowane, niedostosowane do czegoś innego, nie pasuje do tego, nie odpowiada temu 3 kauczuk syntetyczny styrenowy polskiej produkcji 5 zamykany pokrywą otwór w pokładzie statku, służący do załadunku i wyładunku towarów, doprowadzania powietrza, światła itp 6 w ogrodnictwie: tzw. komponent szczepienia; część szlachetnej rośliny (zazwyczaj jednoroczny pęd), którą naszczepia się na podkładce 8 zimny sos do mięsa przyrządzany z galaretki porzeczkowej z dodatkiem chrzanu, papryki itp 11 dawna waluta księstwa Monako, zastąpiona w 2002 roku przez Euro 12 w archiwistyce: wersja dokumentu, na podstawie której przygotowuje się czystopis 13 maksyma - krótka, zwykle jednozdaniowa wypowiedź, wyrażająca ogólną prawdę, mądrość dotyczącą życia człowieka 15 krzewinka z motylkowatych o żółtych kwiatach, z pędów i kwiatów otrzymuje się żółty barwnik 16 przyjęcie, włączenie jakiejś osoby lub organizacji do istniejącego już towarzystwa, stowarzyszenia 17 pole wektorowe, w przypadku którego nie można wskazać w przestrzeni początku działania jego sił 18 *Astata* - kosmopolityczny rodzaj drapieżnej błonkówki z podrodziny grzebaczowatych 19 członek prymitywnego plemienia ludzi zamieszkujących jaskinie 20 ORZESZNIK niezwykle twarde drzewo amerykańskie z rodziny orzechowatych, drewno używane w przemyśle lotniczym i do produkcji nart 21 w chemii: symbol neonu 22 *Ginkgoopsida*, *Ginkgopsida* - klasa roślin należąca do typu (gromady) nagonasiennych; szczątki kopalne znane są od dolnego permu, szczyt rozwoju grupa ta osiągnęła w mezozoiku 24 pośmiecuszka, *DZIERLATKA* 26 tradycyjny sposób sprawowania mszy wg obrządku łacińskiego 27 niechęć do ludzi i lęk przed nimi, unikanie ich 28 gatunek wielbłąda 29 zespół kadłuba statku powietrznego wraz ze skrzydłami, usterzeniem, podwoziem i mechanizmami sterującymi 30 modlitewne rytualne recytacje w japońskiej religii shinto wygłaszane w celu wyblągania u bogów deszczu i urodzaju 31 skorupa ceramiczna, stanowiąca właściwą ściankę przedmiotu; wypalona, lecz nie szkliwiona i nie malowana 32 w dawnej Polsce nazwa wojsk tatarskich 33 falisty desień na lufach strzelb ze stali damasceńskiej 34 miasto i port w Szwecji nad Morzem Bałtyckim; prom do Świnoujścia 35 kiel dzika 36 młoda urocza kobieta, dziewczyna

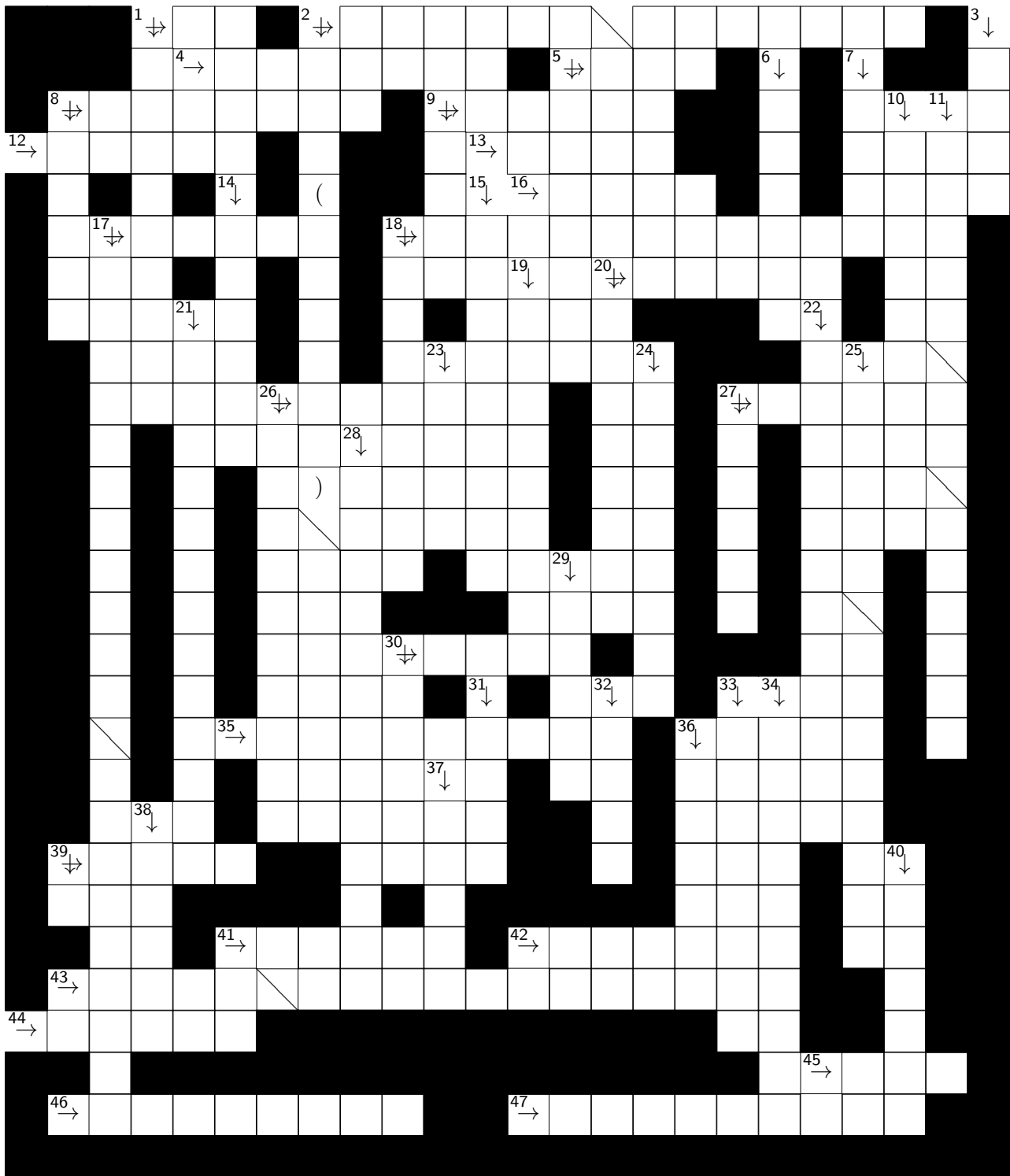

Poziome

1 w sportach zespołowych (w szczególności w piłce nożnej) skuteczny strzał w kierunku własnej bramki, przypadkowe uderzenie lub zmiana toru lotu piłki, którego efektem jest zdobycie gola (punktu) dla drużyny przeciwnej 3 wykład wygłaszany na temat związany z pracą habilitacyjną, jeden z etapów nadawania tytułu dra habilitacyjnego 5 *Callithea burle-marxii* - gatunek rośliny z rodziny marantowatych 6 nauczyciel matematyki 7 zastępca dyrektora, szefa, kierownika jakiejś placówki, instytucji 8 typ melodyki w dziele muzycznym charakteryzujący się śpiewnym (lirycznym) przebiegiem melodii (bez dużych skoków, zawierający małą liczbę nut o krótkich wartościach, z zastosowaniem w przeważającym stopniu artykulacji legato), wolnym tempem, w odróżnieniu od melodyki figuracyjnej 9 przenośnie: coś kuszącego i zdradliwego 10 ameryk, chrząszcz, groźny szkodnik ziemniaka 11 D: poliuretan, PUR - polimer powstający w wyniku addycyjnej polimeryzacji wielofunkcyjnych izocyjanianów do amin i alkoholi; w jego głównym łańcuchu występuje ugrupowanie uretanowe 12 mężczyzna zajmujący się zawodowo projektowaniem, szyciem i sprzedażą damskich ubrań 15 szwajcarski malarz, grafik i teoretyk sztuki (1879-1940); wpływ kubizmu i surrealizmu 16 lekarz niemiecki (1734-1815); twórca mesmeryzmu opartego na działaniu rzekomego 'magnetyzmu zwierzęcego' 17 stryj oraz jego żona 20 mieszkanka Mongolii, kobieta pochodzenia mongolskiego 23 mocne włókno otrzymywane z liści agawy odznaczające się dużą odpornością na wpływy atmosferyczne, używane do wyrobu lin, worków, szpagatu itp 24 mężczyzna, który ma same córki 25 ptak wodny; poszczególne gatunki tego ptaka klasyfikowane są w taksonomii biologicznej w obrębie rodziny albatrosów (*Diomedidae*) 28 gwałtowne rozprzestrzenienie się czegoś lub kogoś, nagłe i masowe pojawienie się czegoś lub kogoś, natłok 30 bargiel - ptak leśny z rzędu wróblowatych, owadożerny, chroniony 33 w chemii: symbol einsteinu 34 odpowiedzialność za niewłaściwe zachowanie 37 szablon; tektura lub deseczka z wyciętym deseniem, który przez zamalowanie przenosi się na dekorowaną płaszczyznę 39 opłata pobierana w sprawach o prawa majątkowe w wysokości obliczonej jako procent wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia 40 jednokonnny powozik używany w XI-X w. Anglii 41 żartobliwie o strachu, lęku; współcześnie tylko jako człon frazynie boja 42 nagłe uczucie, poruszenie, np. drgnienie serca 44 powiększenie tarczycy 46 klepisko w stodole 47 WALEŃ; wieloryb gładkoscóry 48 przenośnie: uczucie, które tli się lub płonie, jest, żyje w kimś 49 wieś w Polsce położona w województwie małopolskim, w powiecie myślenickim, w gminie Myślenice 50 osoba, do której zaadresowano przesyłkę, list lub kartkę 51 narzędzie do dokręcania lub odkręcania śrub, nakrętek itp 52 w muzyce: miara odległości pomiędzy dźwiękami w skali 53 mieszkanka Oławy 54 hodowlana rasa gołębia polnego 55 żona stróża

Pionowe

1 podstawa czegoś, początek jakichś wielkich zmian 2 naczelny wykonawczy i zarządzający organ państwa 3 skupisko tkanki chłonnej w gardle, element pierścienia Waldeyera 4 jezioro powstające między wałami brzegowymi aktywnego i opuszczonego (starorzecze) koryta rzeki meandrującej 8 przerwa w tokowaniu cietrzewi 9 system - zespół urządzeń stosowanych w budownictwie; jego zadaniem jest regulacja ilości ciepła służącego do ogrzewania budynku, dostarczanego do instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania 10 płat nieprzytwierdzonego do podłoża śniegu, który przesuwa się po oblodzonym podłożu; może stanowić sama lawinę śnieżną lub powodować poruszanie się innych kawałków śniegu, tworzących lawinę 11 pisarz czeski, neoromantyk (1841-1901), powieści, opowiadania, poezje, nowele, dramaty 13 każda kobieta, która należy do kółka różańcowego 14 rodzaj adenowirusa wywołującego infekcje dróg oddechowych 16 oblaczki, *Syntomidae* - rodzina motyli, rozprzestrzeniona na wszystkich kontynentach; najchętniej zamieszkują wszakże obszary gorące 18 policjant 19 otwarty, rozległy widok, panorama 21 miasto we Włoszech (Toskania) nad rzeką Arno, międzynarodowe znaczenie turystyczne, tzw. krzywa wieża 22 zdrobniale o jarzynie - jadalnej części jakiejś rośliny 24 botanik niemiecki (1831-88); twórca podstaw mikologii 26 to, że coś odbywa się pisemnie, na piśmie, za pomocą pisma 27 trwały żal połączony z poczuciem goryczy i beznadziejności 29 sfera niebieska: sfera, w której znajduje się obserwator i na której obserwuje się położenia ciał niebieskich; sklepienie niebieskie, niebo 31 Marek Porcjusz Katon, ur. 234 r.p.n.e., zm. 149 r.p.n.e., mówca, polityk i pisarz rzymski 32 kopulasta lub płaska pokrywa (mniejsza niż ładolód) wieloletniego śniegu lub lodu, pokrywająca wierzchowinę górską lub płaską powierzchnię lądową np. obszar arktycznej wyspy 33 sposób ukształtowania utworu muzycznego wedle motywów 34 *Physocarpus* - rodzaj roślin należący do rodziny różowatych (*Rosaceae*) 35 lekarz francuski (1886-1963); immunolog, odkrył szczepionkę anatoksynę błoniczną i tężcową 36 struktura skalna powstała w wyniku pęknięcia i przesunięcia się skał względem siebie 38 przedstawicielka grupy ludów posługujących się językami należącymi do rodziny języków semickich, zamieszkującej Bliski Wschód i północną Afrykę 40 bezodpływowe słone jezioro w środkowej Australii 43 ur.1924 r. prawnik, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prezes Trybunału Konstytucyjnego 45 *Clupeonella* - rodzaj ryby z rodziny śledziowatych

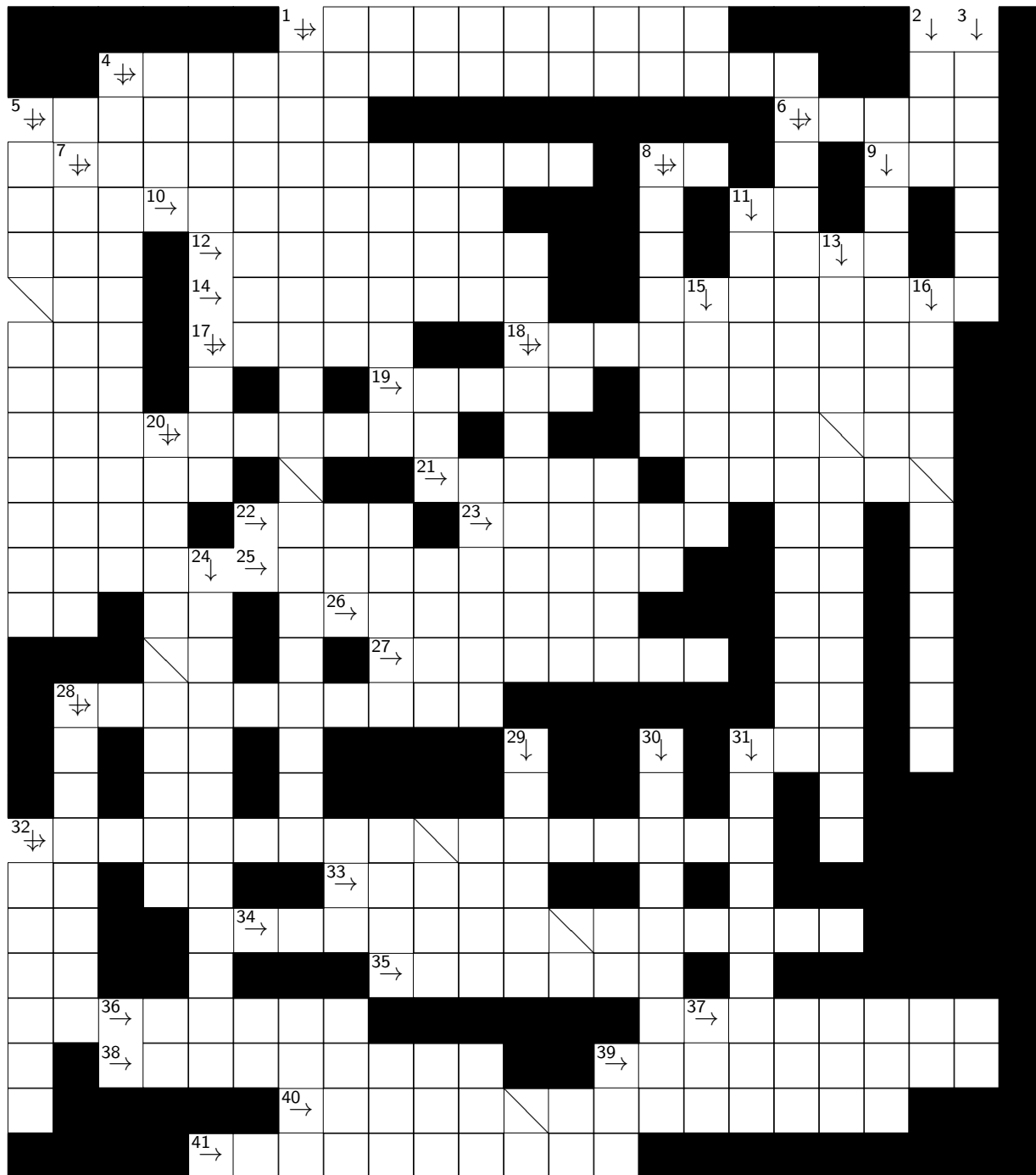

Poziome

1 w chemii: symbol pierwiastka roentgen 2 *Egretta gularis schistacea* - podgatunek czapli rafowej (*Egretta gularis*) 4 NAWĘD; głębiniowa denna ryba z rodziny wędkarzy o długości do 1,5 m 5 materiał do gacenia, czyli uszczelniania budynku, np. mech, słoma, liście 8 francuski krystalograf, fizyk i matematyk (1811-63); udowodnił występowanie w kryształach 14 typów sieci przestrzennych 9 wewnętrzny dziedziniec pałaców i domów hiszpańskich 12 w archeologii - zespół cech kulturowych charakterystycznych dla ludności celtyckiej 13 miasto w Indiach (Orisa) port nad Zatoką Bengalską 16 grube, praktyczne i tanie płótno zwłaszcza konopne lub lniane 17 spawadełko łukowe o małej mocy do spawania bardzo cienkich elementów 18 załamanie się adaptacyjnych funkcji narządu w organizmie, objawiające się jego niewydolnością 20 smar maszynowy do łożysk i powierzchni ślizgowych 26 kłacz czystej krwi arabskiej 27 dawne określenie liczby parzystej (podzielnej przez 2) 30 człowiek o określonych namiętnościach, usposobieniu 35 mały zakład handlowy, niewielkie przedsiębiorstwo 39 zasłona na twarz muzułmańskich kobiet - CZARCZAF 41 górnicze miasto i port w Australii na zach. wybrzeży półwyspu Jork wydobywanie boksytów 42 gwiazda neutronowa wysyłająca w regularnych, niewielkich odstępach czasu impulsy promieniowania elektromagnetycznego (najczęściej promieniowanie radiowe) 43 wada wymowy charakteryzująca się brakiem realizacji głosek dźwięcznych i zastępowaniu ich ich bezdźwięcznymi odpowiednikami, np. papcia zamiast babcia 44 świadczenia kleru parafialnego na utrzymanie biskupa i jego domowników 45 budowla piętrząca wodę w rzece lub na kanale wznoszona w poprzek koryta; stała lub ruchoma 46 choroba zwierząt, związana z niedoborami wapnia; zapadają na nią przede wszystkim młode suki tuż po porodzie 47 część dużego pieca

Pionowe

1 uzbrojenie armii artyleryjskiej 2 nieorganiczny związek chemiczny, sól kwasu azotowego i strontu 3 w systemie rozgrywek sportowych, szebel, ranga, klasa drużyn, które rywalizują i są na podobnym poziomie 5 radziecki konstruktor lotniczy (1888-1972), organizator przemysłu lotniczego w ZSRR 6 gatunek jedwabnika dębowego z rodziny pawic 7 jadalna część rośliny, najczęściej owoc lub owocostan drzewa czy krzewu owocowego, którą można spożywać na surowo i która charakteryzuje się słodko-kwaskowatym smakiem, jest mięsista i soczysta 8 pedagog austriacki (1884-1938); twórca tzw. nauczania łącznego 9 uszkodzenie lub niedostatek wpływające negatywnie na ogólny stan czegoś poprzez obniżenie jego wartości 10 cecha kogoś lub czegoś, co wydaje się wspaniałe, doskonałe, niezwykle piękne 11 prasa służąca do wyciskania soku z owoców 14 fizyk (1897-1959); specjalista w dziedzinie fizyki jądrowej, organizator Instytutu Badań Jądrowych 15 formacja geologiczna z ostatniego okresu neoprotozoiku 17 hostia będąca symbolem Chrystusa 18 taniec francuski 19 każdy promieniotwórczy pierwiastek chemiczny, o liczbie atomowej 92 lub większej 20 mszyca powodująca na gałęziach świerka duże, szyszkowate wyrośla, przechodzi rozwój na modrzewiu i świerku 21 nieświadome przeoczenie czegoś, pominięcie czegoś, zapomnienie o czymś 22 technika przesyłania informacji drogą kablową lub radiową 23 astronom niemiecki (1747-1826) rozpowszechnił prawidłowość w odległościach kolejnych planet od Słońca 24 zalewa na bazie octu do marynowania przetworów, by zachowały trwałość 25 przedstawienie, podczas którego oprócz tekstu mówionego wykorzystuje się śpiew i muzykę 26 punkt orbity okołosłonecznej ciała niebieskiego położony najbliżej Słońca 27 osada dyszla u wozu 28 istnienie niezależnie od niczego, np. samoistnienie Boga, diabła, narodów 29 OCHRYDA miasto w Macedonii nad Jeziorem Ochrydzkim; kąpielisko i ośrodek turystyczny 30 budynek rządowy, w którym odbywają się posiedzenia senatu 31 w okresie powstawania państwa muzułmańskiego dowódca wojskowy, a następnie wielkorządca podbitej prowincji z nadania kalifa, sprawujący jednocześnie władzę wojskową, administracyjną i finansową 32 mały chłopiec, brzdąc 33 kandydat, osoba ubiegająca się o coś, kandydująca do czegoś 34 gatunek powieści, nasycony patetyczno-sentymentalnymi efektami oraz wątkiem miłosnym 36 moneta w Imperium Osmańskim (tur. gurusz) 37 pozostałość po czymś, uboczny rezultat jakiegoś działania 38 ozdobne naczynie na cięte kwiaty 39 nazwa literowa drugiego dźwięku w gamie, także od niej bierze oznaczenie tonacja, której toniką jest d 40 luźne ubranie wierzchnie z rękawami, dziś używane jako ubranie robocze lub część stroju ludowego

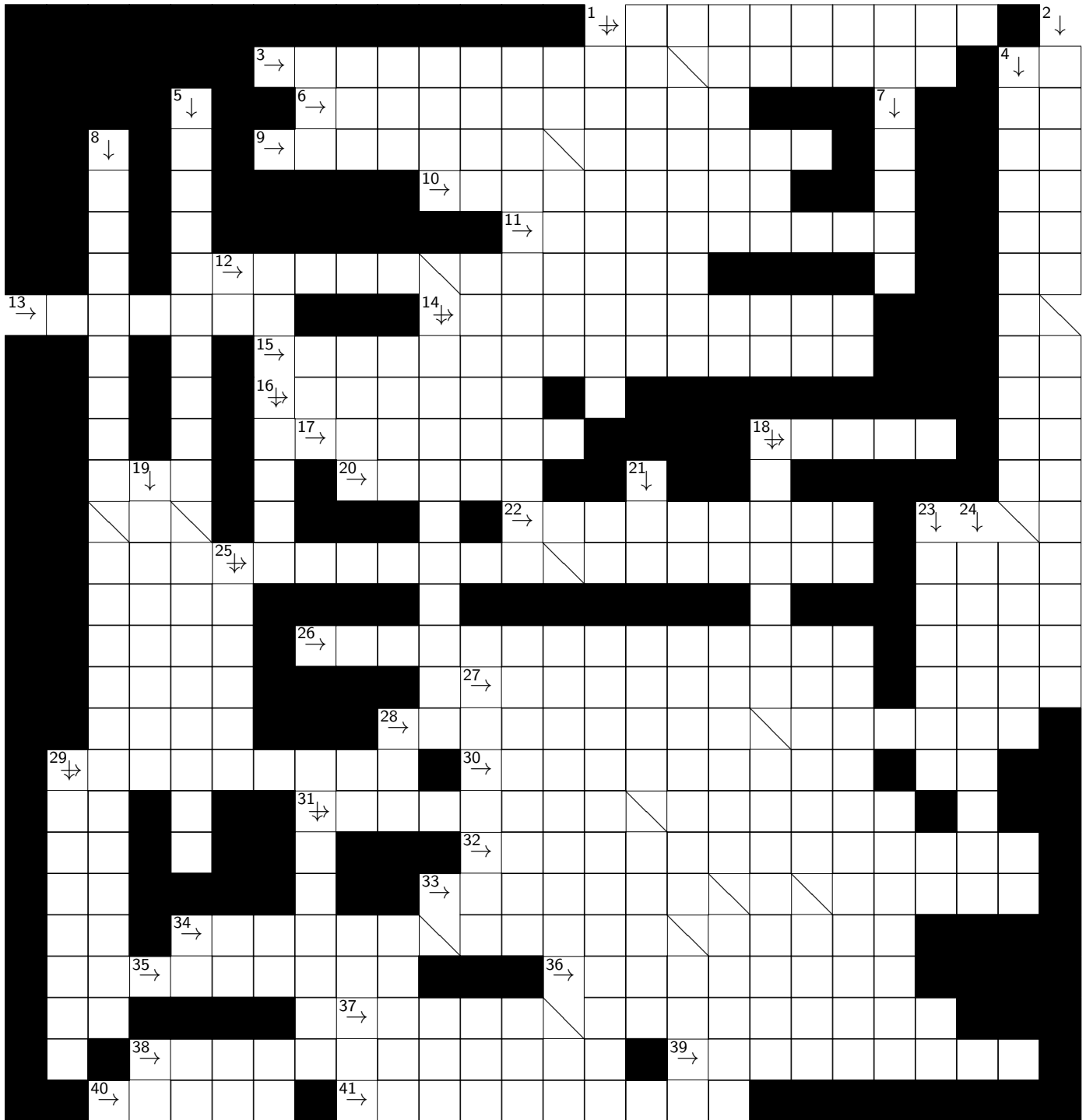

Poziome

1 studentka filologii angielskiej 4 to, że coś jest skuteczne i pouczające; np. konstruktywność krytyki 5 uporządkowany szereg dźwięków, które tworzą pewną całość; melodia może być rozpatrywana jako element dzieła muzycznego, ale także - na zasadzie metonimii - może być nazwą samego utworu muzycznego 6 zewnętrzna warstwa tkanki korzeni lub łodyg (pni), głównie gdy są zdrewniałe 7 opcja, warunki, które wyróżniają jakąś grupę odbiorców, są korzystniejsze dla określonej grupy albo w określonych okolicznościach 8 format pomocniczy w drukarstwie 10 mężczyzna, który nie ma żony 12 *Litocranius walleri* - gatunek antylopy z rodziny krętorogich, jedyny przedstawiciel rodzaju *Litocranius*; żyje we wschodniej Afryce 14 zarośle roślin, szuwar przybrzeżny; zwykle w liczbie mnogiej 17 występ pięty masztu 18 specjalnie podsycana awantura, w której ktoś bierze udział dla zabawy (żeby kogoś wyprowadzić z równowagi) albo po to, by zwrócić uwagę na jakiś istotny fakt 19 określenie w nutach unieważniające poprzednia znak wskazujący, że należy grać o oktawę wyżej lub niżej 20 zespół osób, instytucji, które sprawują władzę w określonej dziedzinie życia publicznego, w państwie itp 21 ugrupowanie artystyczne działające w latach 1922-32 w Warszawie, skupiało malarzy, grafików i rzeźbiarzy 22 wolny koniec rei, gafla lub bomu 23 część okularów, chroniąca nos przed otarciami, wykonana najczęściej z miękkiego, przezroczystego plastiku 25 przesadna grzeczność, cecha zachowania, w którym ktoś stara się umniejszyć 26 pojedynczy podmuch powietrza, jedna porcja wiatru 27 urządzenie elektryczne, przetwornik, który służy do kodowania informacji 28 człowiek; osoba 32 w budownictwie jest to podstawowy element nośny konstrukcji dachu (wieżby dachowej) przenoszący obciążenia na podpory główne (ściany lub słupy) 33 wyrób włókienniczy z nieuporządkowanych włókien wełny lub sierści z domieszką wiskozy lub bawełny poddawanych spłśnieniu 34 pomieszczenie kończące chodnik minowy znajdujące się pod lub w pobliżu elementu fortyfikacji przeznaczonego do zniszczenia 35 w informatyce, telekomunikacji - zestaw danych; jednostka informacji 36 nerw liściowy, który zawiera wiązki przewodzące 37 cecha, fakt, że coś jest nagie - pozbawione osłony czy ozdób, widać to, bo nie jest zasłonięte, przeziera 38 przenośnię: opieka, nadzór ze strony kogoś lub czegoś 39 właściciel oficyny wydawniczej; określenie używane w odniesieniu do wydawców epoki nowożytnej 40 test wykorzystywany w diagnostyce alergologicznej, polegający na naklejeniu badanemu na skórę pleców lub ramion plastra z naniesionym alergenem; test ten służy przede wszystkim wykrywaniu alergii kontaktowej 41 metalowe wiązanie łańcuchów kotwicznych chroniące przed ich splątaniem

Pionowe

1 *Charadrius leschenaultii leschenaultii* - nominatywny podgatunek ptaka wyróżniony w obrębie gatunku sieweczka pustynna (*Charadrius leschenaultii*) 2 kod ISO 4217 kury 3 zaprzęg psów w podbiegunowych podróżach 4 anastrofa - powtórzenie wyrazów w odwróconym porządku 5 struktura kostna tworzona przez kość czołową, poprzecznie biegnący wał położony nad oczodołem; określenie niepoprawne z medycznego punktu widzenia 6 banknot lub moneta (dawniej i czasem współcześnie w formie monety okolicznościowej) o wartości 200 zł 7 mieszkanka Pilicy 8 wieś w Polsce położona w województwie dolnośląskim, w powiecie wrocławskim, w gminie Jordanów Śląski 9 miasto we Francji (Szampania) nad Marną 11 polska nazwa handlowa przędzy o wysokiej puszystości i mniejszej od elastoru elastyczności 13 traken - rasa konia pochodzenia pruskiego, którego przodkiem jest schweiken - silny pruski kuc, wyhodowany przez zakon krzyżacki; konie wszechstronnego użytku - potrafią świetnie skakać, sprawdzają się w konkurencjach WKKW oraz w ujeżdżeniu 15 wodnik; słodkowodny pająk, buduje podwodne pajęczyny, gniazdo w kształcie dzwonu, w którym gromadzi powietrze 16 w układach prądu przemiennego (również prądu zmiennego) część mocy, którą odbiornik pobiera ze źródła i zamienia na pracę lub ciepło 17 najprostszy rodzaj wędki o długości od 2 do kilkunastu metrów 18 czynnik iloczynu - element mnożony w działaniu mnożenia 20 kość kończyny dolnej będąca elementem wspierającym tkanki miękkie uda 24 mieszkaniec Kaszmiru 28 tytuł przynoszący honor 29 przyrząd służący do mierzenia długości, używany w kowalstwie 30 działalność grupy społecznej, partii, osoby 31 artysta, który zajmuje się rytowaniem - tworzeniem różnych wytworów graficznych takich, jak miedzioryty, drzeworyty, linoryty itd 32 impreza sylwestrowa

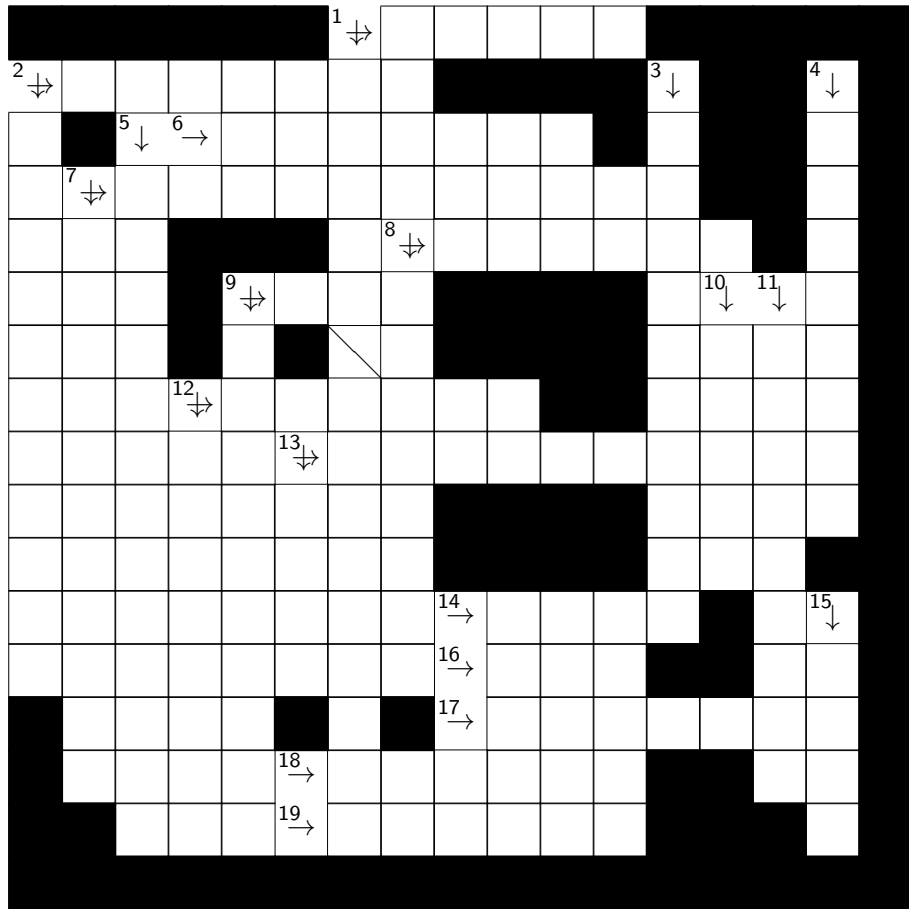

Poziome

1 element sztangi 3 kobieta uprawiająca łyżwiarstwo szybkie 6 mieszkanka Portugalii, kobieta pochodzenia portugalskiego 9 praca, która brudzi, np. praca kominiarza, drukarza; przenośnie 10 niskopoziomowy język programowania bazujący na podstawowych operacjach procesora 11 coś, co znajduje się na zewnątrz 12 rodzaj pisma okólnego, występującego zwłaszcza w związkach, zrzeszeniach i innych organizacjach, których członkowie mają równorzędne prawa, a pismo jest kierowane do każdego z członków 13 ręczne narzędzie do kopania składające się z blachy stalowej osadzonej na stylisku 14 sytuacja, stosunek, sprawa trudna do rozwiązania lub zrozumienia, niejasna 15 wyznaczanie optymalnych tras przewozowych 16 specjalna okazja, wyjątkowo interesująca oferta, bardzo atrakcyjne, korzystne, sprzyjające okoliczności, szansa na coś, nie do przegapienia 17 rodzice, także wszyscy starsi ludzie 18 osoba szczupła, sprawna fizycznie, witalna i energiczna 20 wrób 22 bogata w substancje mineralne, korzystna dla rozwoju roślin wydalina zwierząt żyjących w glebie 25 *Bombus laesus* - gatunek z rodziny pszczołowatych, zaliczany do rodzaju trzmiel (*Bombus*) w podrodzinie pszczoł właściwych 26 Chelydridae - rodzina żółwi z podrzędu żółwi skrytoszyjnych; największe żółwie słodkowodne 27 *Dicentra* - rodzaj bylin z rodziny makowatych 28 człowiek lub zwierzę wyposażone w szkielet, którego osią jest kręgosłup łączący się z czaszką 29 aksolotl meksykański 30 człowiek zwyrodniały, odbiegający charakterologicznie od przeciętnego członka społeczeństwa 31 średni czas, w jakim Księżyc przechodzi przez ten sam węzeł orbity, trwający 27 dni 5 godzin 5 minut i 35,9 sekundy (27,21222 dnia) 32 zamierzone, celowe wejście statku na mieliznę co uchronić może przed zatonięciem 33 ideał mężczyzny, ktoś, na kogo czeka kobieta, mężczyzna, w którym można się zakochać i z którym można być 34 Gorilla gorilla diehli - podgatunek goryla zachodniego; występuje w Nigerii i Kamerunie 35 rewolucjonista rosyjski, jeden z twórców i przywódców RFSRR i ZSRR 36 KARTOFEL - bylina z rodziny psiankowatych pochodząca z Ameryki Północnej 37 komercyjnie dostępny roztwór nadtlenu wodoru w wodzie o stężeniu wynoszącym 3% 38 zawartość pojemniczka, małego pojemnika 39 cecha czegoś, co szybko się porusza, płynie itp.; np. bystrość rzeki 40 przenośnie: beznadzieja, smutek, żal, zło, czas, okoliczności, w których nie ma radości, jest tylko przygnębienie 41 poboczne, pas przy drodze, często zarośnięty roślinnością polną

Pionowe

1 członek katolickiego zakonu założonego przez krzyżowca Bertolda z Kalabrii w 1155 r 2 fikcyjny artefakt ze stworzonej przez J. R. R. Tolkiena mitologii Śródziemia, najpotężniejszy z Pierścieni Władzy, zniszczony w ogniu Góry Przeznaczenia 4 pracownik przewyższający innych pod względem wydajności 5 *Claravis pretiosa* - gatunek ptaka z rodziny gołębiowatych (*Columbidae*) 7 porcja octu, wodnego roztworu kwasu octowego; określona ilość octu, zazwyczaj szklana butelka 8 rodzaj silownika napędzanego gazowym czynnikiem roboczym, najczęściej odpowiednio przygotowanym powietrzem 14 określenie wykonawcze; hałaśliwie 16 krzew obszaru śródziemnomorskiego o drobnych zimotrwałych liściach - myrtol 18 współczynnik stosowany w systemach społecznych niektórych krajów, ustalenie progu podatkowego zgodnie z zasadą, że im większa rodzina, tym ten próg jest niższy 19 przyrząd do ręcznego międlenia skór 21 w chemii: symbol platyny 23 *Ribes uva-crispa*, porzeczka agrest - gatunek krzewu z rodziny agrestowatych; roślina uprawiana z uwagi na swoje owoce 24 rosyjski komunista z okresu od 1903 roku (kiedy to bolszewicy uznali się za większośćową frakcję Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji) do powstania Związku Radzieckiego 25 coś, co jest dla kogoś wyjątkowo istotne, o co się dba, pielęgnuje się to 29 członek sądu kościelnego (może być świecki) przygotowujący materiał procesowy 31 kraina we Francji u podnóża Masywu Centralnego

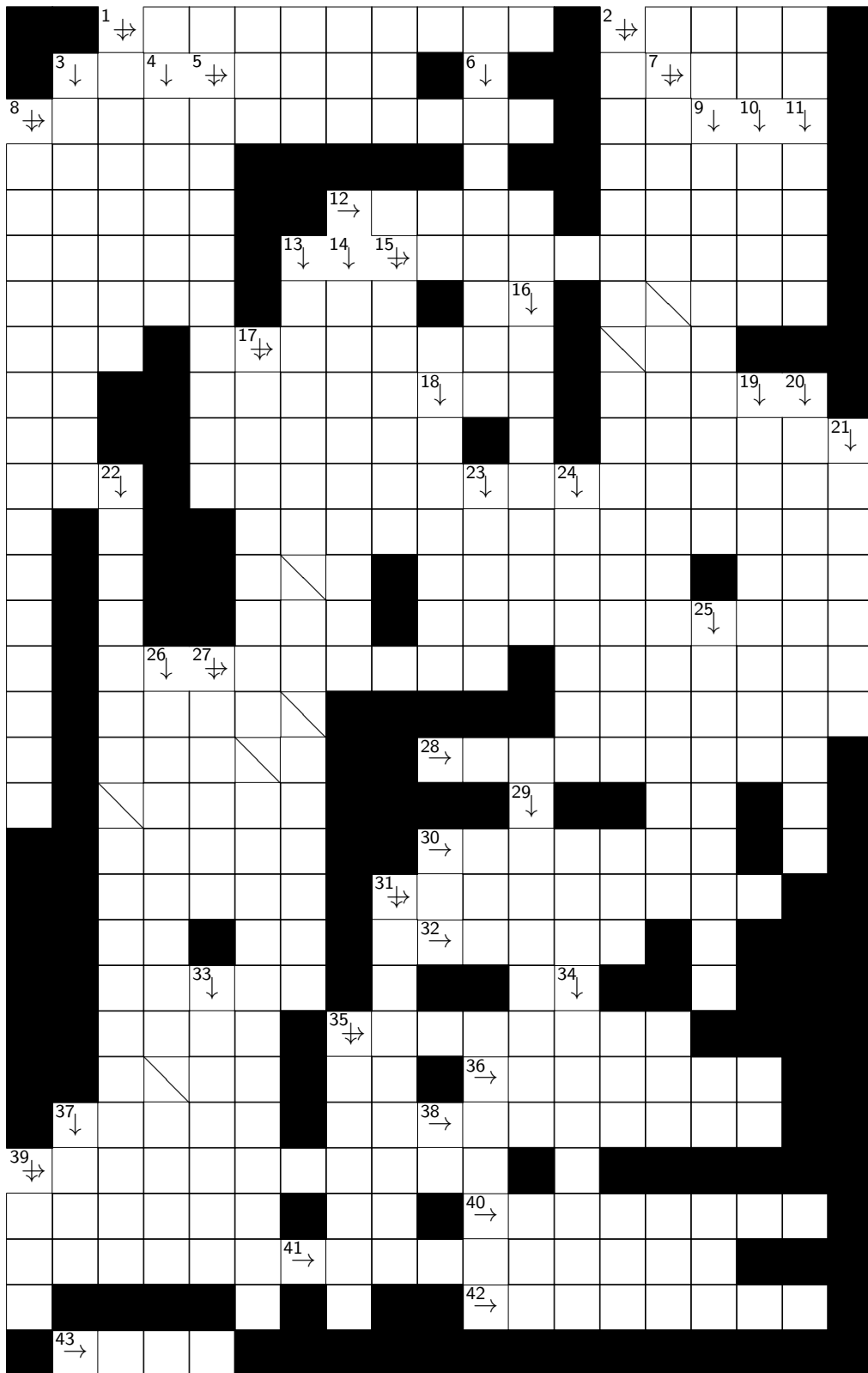

Poziome

1 wciśnięcie, dociśnięcie czegoś siłą 2 kraina w pld Hiszpanii nad wybrzeżem Morza Śródziemnego 6 część obwodu elektrycznego (np. drut), która łączy źródło energii z odbiornikiem 7 warsztat, w którym zajmowano się wyrabianiem płótna 8 malarz austriacki (1840-84) kompozycje historyczne i alegoryczne o charakterze eklektycznym 9 ludzie znajdujący się w barze - lokalu gastronomicznym, w którym konsumuje się zamówione wcześniej dania i napoje alkoholowe, głównie piwa oraz drinki i wódkę 12 stół do gry w bilard 13 technika produkowania oleodruków 14 długa, biała szata liturgiczna, noszona przez wszystkich duchownych i usługujących wszystkich stopni w czasie liturgii obrządku łacińskiego oraz przez duchownych wielu kościołów protestanckich 16 stworzenie rodem z mitologii germańskich (ale też wielu innych - bardzo rozpowszechniony wizerunek to elfy irlandzkie), skrzydlaty jasny człękokszałtny duszek, chochlik, miewa magiczne moce 17 jeden z ludów sprzymierzonych ze Stygijczykami w cyklu opowiadań o Conanie Barbarzyńcy Roberta Howarda 18 lotokot filipiński, kaguan, lotokot, Cynocephalus volans - ssak łożyskowy z rzędu latawców; zamieszkuje lasy deszczowe na Filipinach, spotykany jest również na plantacjach bananowych, kokosowych i kauczukowych 19 nieorganiczny związek chemiczny o wzorze ogólnym MNH_2 , gdzie M oznacza jon metalu; jest to sól, w której anion został utworzony przez oderwanie jednego z atomów wodoru od cząsteczki amoniaku

Pionowe

1 kobieta, która zajęła lokal bez zgody właściciela 2 osoba, która obsługuje dany korytarz, np. w więzieniu, w pociągu 3 lalka teatralna poruszana od góry za pomocą nitek lub drucików zawieszonych na tzw. krzyżaku 4 KOMARNICA - muchówka pokrojem zbliżona do komara lecz znacznie większa, larwy podgryzają korzenie roślin 5 dawanie dużej ilości jakiegoś produktu; cecha roślin, zwierząt, terenu itd 7 Protorosaurus jest nazwą najstarszego przedstawiciela grupy Archosauromorpha, żyjącego w późnym permie; jego szczątki odkryto w Niemczech już w roku 1706 8 coś, co pojawia się lub występuje nieczęsto 9 współczucie 10 pękaty, kulisty przedmiot, najczęściej naczynie 11 z pobażaniem o człowieku młodym, postępującym nierozsądnie, jak dziecko 12 to, że coś się dzieje powoli, bez dynamizmu 13 JUNGA; chłopiec okrętowy 15 dyscyplina rowerowa, która polega na wykonywaniu skoków i różnych ewolucji w powietrzu na specjalnie przygotowanym torze z zastosowaniem rowerów BMX lub MTB

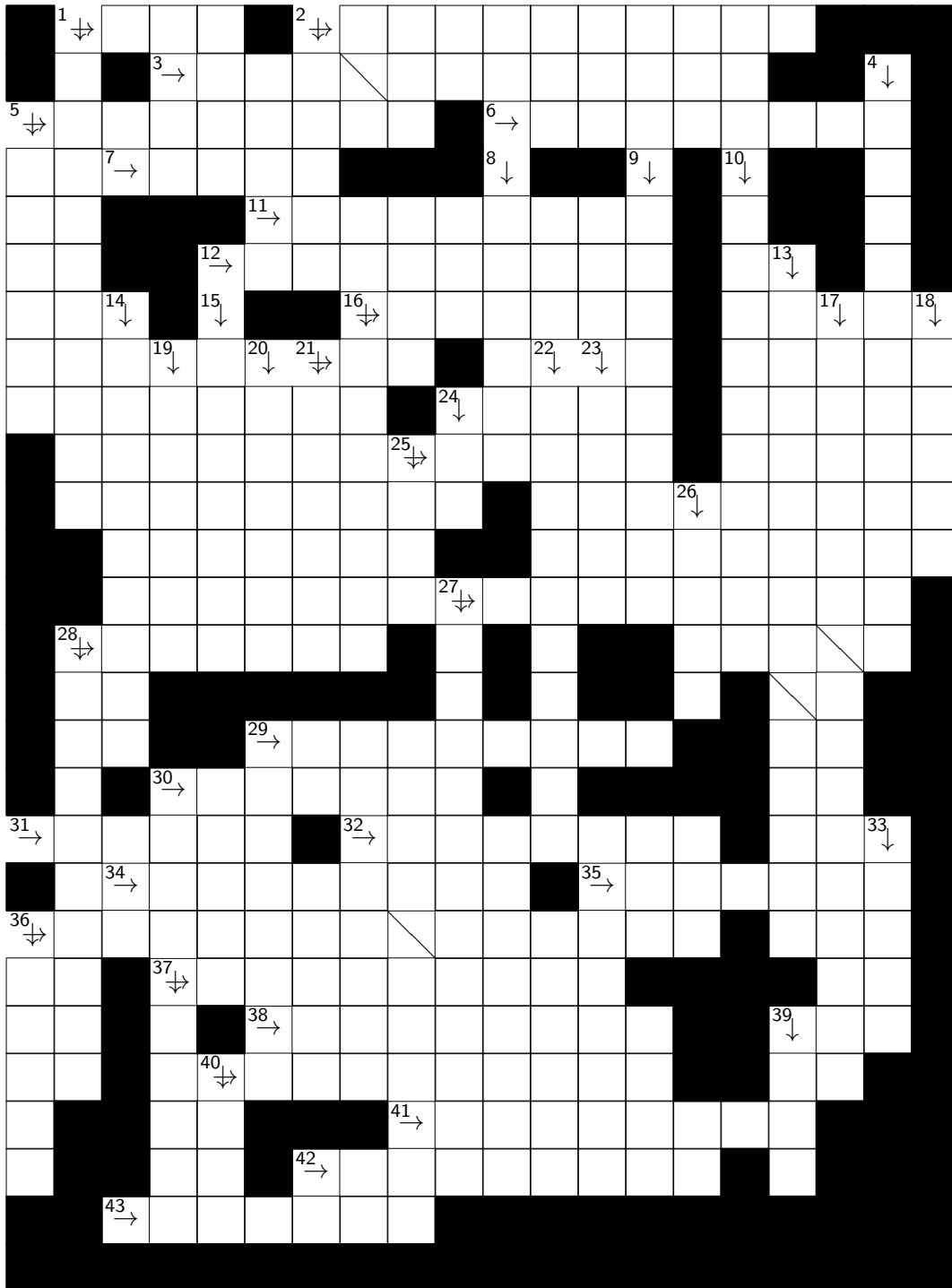

Poziome

1 wyciąg z owoców pokrzywy wilczej jagody, który zawiera różne alkaloidy, przez co jest bardzo ceniony w medycynie 2 lewa strona 5 prowincja w południowym Mozambiku o powierzchni 75 539 km²; stolicą prowincji jest Xai-Xai oddalone od Maputo (stolica Mozambiku) o 224 km 7 mrok, ciemność, brak światła 8 system etyczny stwierdzający, że w razie wątpliwości co do zastosowania zasad moralnych w danej sytuacji można iść za opinią prawdopodobną, choćby nawet opinia przeciwna była od niej prawdopodobniejsza 12 miasto w Malezji na Borneo (Sarawał) port nad rzeką Rajang, port lotniczy 15 miejsce - budynek lub pomieszczenie - w którym jest straż, np. żołnierze pełniący wartę 17 kraina historyczna w środkowej Słowacji 27 potrawa z mięsa kaczego 28 makrojęzyk używany w Iraku i w Syrii, posiadający dwie odmiany: asyryjski oraz chaldejski 30 afrykański ptak z rodziny wiktaczy, uprawiają pasożytnictwo lęgowe podobnie jak kukułki 31 kaczka czernica, *Aythya fuligula* - gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (Anatidae); zamieszkuje północną Eurazję w pasie od Islandii i Wielkiej Brytanii po Kamchatkę, na południu osiąga Europę Środkową, północną Mongolię i Hokkaido - zasadniczo jest to pas pomiędzy 70°N a 48°N 32 graficzna, schematyczna i umowna reprezentacja przestrzeni (np. rysunek), która odwzorowuje układ elementów w przestrzeni; mapa 35 susz z liści rooibosa, który służy do sporządzania naparu do picia 36 jadalne wnętrzności zwierząt 38 to, że ktoś jest rosły, potężnie zbudowany, wysoki, umięśniony itp 39 porcja krupczatki, mąki pszennej, o zwiększonym ziarnie; określona ilość tego produktu, zazwyczaj papierowa torebka o pojemności np. 1 kg 40 zakaźna, mało zaraźliwa choroba wirusowa bydła oraz bawołów 41 osoba koloryzująca i sztucznie upiększająca swoje opowiadania 42 gat. chronionej jaskółki gniazda na zewnątrz budynków 43 zawartość rogu, naczynia lub pojemnika w kształcie zwierzęcego rogu

Pionowe

1 ruchoma, mosiężna rurka włączana do obiegu instrumentu dętego blaszanego za pomocą wentyla; dzięki niej możliwe jest uzyskanie niższego dźwięku 2 wektor genetyczny, który może utrzymać się i replikować w dwóch rodzajach komórek 3 ozdoba czegoś; to, co zdobi coś innego 4 powszechna obecność czegoś, funkcjonowanie 5 szkło o wysokiej wytrzymałości chemicznej i temperaturowej zawierające telenek krzemu 6 australijski ptak z rzędu wróblowatych, rodzina altanników 7 miękkoskórek dwupazurzasty, żółw miękkoskóry, żółw dwupazurzasty, *Carettochelys insculpta* - gatunek gada z podrzędu żółwi skrytoszyjnych, jedyny przedstawiciel rodziny miękkoskórkowatych (Carettochelyidae); występuje w Nowej Gwinei i północnej Australii 8 *Chondrosteosaurus* - rodzaj czworonożnego, roślinożernego zauropoda z rodziny kamarazaurów; żył w epoce wczesnej kredy na terenach obecnej Europy 9 urządzenie elektroniczne wyprodukowane przez firmę Panasonic 10 organiczny związek chemiczny zawierający grupę amidową 11 bardzo twarde drewno pozyskiwane z drzewa o tej samej nazwie, wykorzystywane gł. w rzemiośle 13 kukła odstrasza ptaki z pól i sadów, w nowoczesnej formie także straszak na ptaki niemający kształtu kukły 14 pulchny, lekko słodki, tradycyjny kujawski racuch z ciasta drożdżowego 15 pisarz czeski, ur. 1914r, nowele, powieści; „Pociągi pod specjalnym nadzorem” „Postrzyżyny”, „Bar świata”, „Chrzest” 16 świątynia obrządku prawosławnego lub katolickich obrządków wschodnich 17 diksonia antarktyczna, *Dicksonia antarctica* - nazwa zwyczajowa gatunku paproci z rodziny diksoniowatych, pochodzącego z Australii 18 pilnik o nacięciu punktowym do obróbki miękkich materiałów 19 wspólna nazwa niewielkich, słodkowodnych ryb kłusaczowatych z Ameryki Południowej, w większości z rodzaju *Hyphessobrycon* 20 GRABOŁUSK; ptak leśno-parkowy z rodziny łuszczaków o mocnym dziobie zdolnym do rozłupywania pestek, chroniony; Eurazja, płn. Afryka 21 mocno osadzony na nabrzeżu lub równie mocno przymocowany do szkieletu jednostki pływającej (najczęściej na jej pokładzie) element spełniający rolę uchwytu 22 powstający IV wieku n.e. rodzaj dyptyku; wytwarzany z okazji objęcia urzędu przez konsula, wykonywany najczęściej z kości słoniowej z wyrytym w środku portretem lub monogramem konsula 23 zatoka Oceanu Atlantyckiego u północnych wybrzeży Islandii 24 lekarz niemiecki (1734-1815); twórca mesmeryzmu opartego na działaniu rzekomego 'magnetyzmu zwierzęcego' 25 *Lagostomus maximus* - gryzoń z rodziny szynszylowatych, jedyny żyjący przedstawiciel rodzaju *Lagostomus*; zamieszkuje południowo-wschodnią Boliwię, skrajne tereny zachodniego Paragwaju, większą część Argentyny aż do prowincji Rio Negro 26 śnieżyca większa, *Chen caerulescens* - gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (Anatidae) 27 żydowski pisarz i publicysta (1860-1904), działał w Wiedniu, twórca i ideolog syjonizmu 29 szermierz włoski, czterokrotny mistrz i dwukrotny wicemistrz olimpijski z Helsinek, Melbourne, Rzymu i Tokio 31 korsarstwo, rozbójnictwo morskie 33 wytrzebiony knur 34 dziecko, zwłaszcza żywe, urwisek 35 zwrotna, pełnomorska kozacka łódź bojowa o długości do 20 m i szerokości do 4 m 37 ciąg składników sygnału (kombinacji sygnałów elementarnych, np. kropek i kresek, impulsów prądu, symboli) oraz reguła ich przyporządkowania składnikom wiadomości (np. znakom pisma) 39 potrawa z mięsa gęsiego

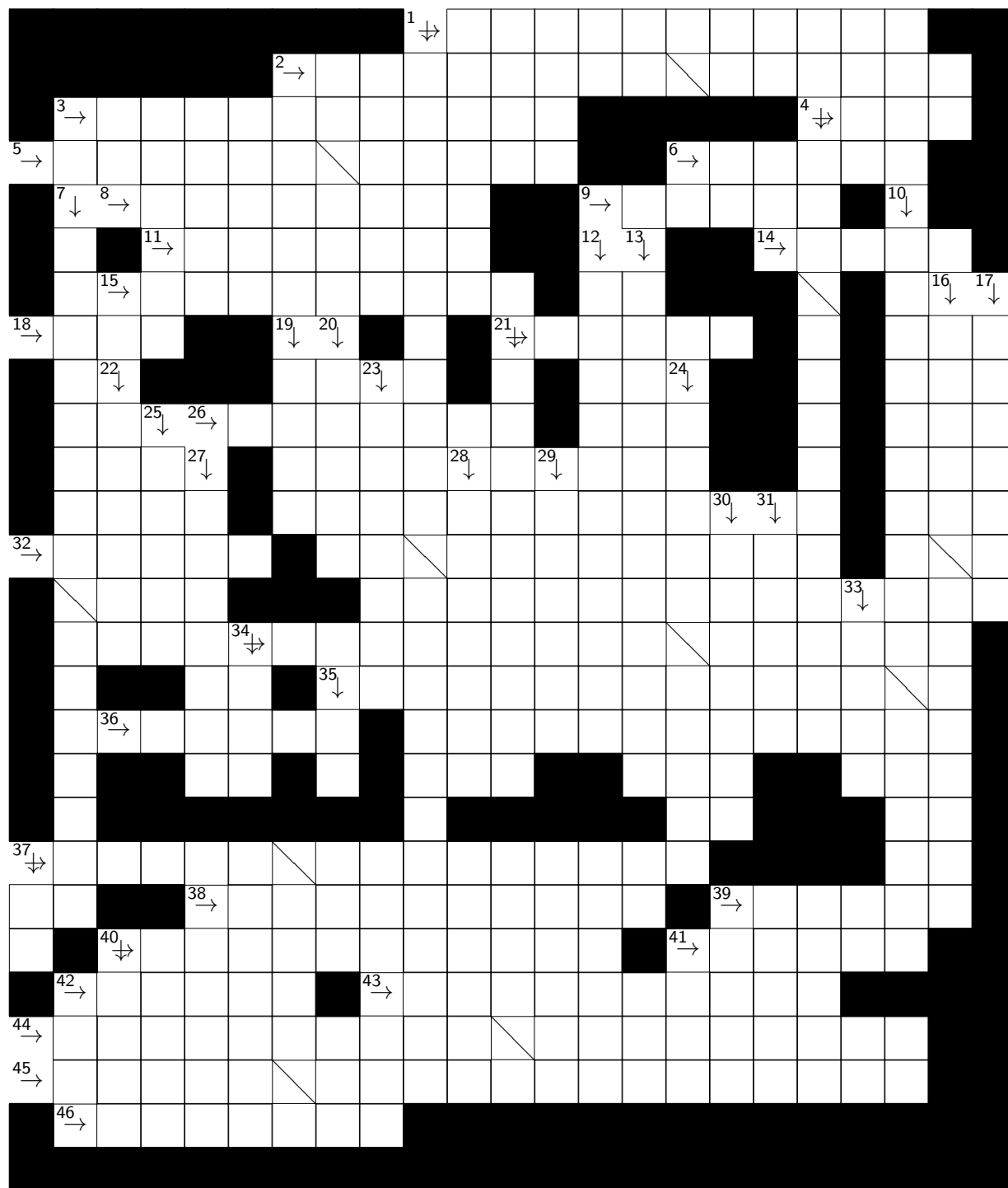

Poziome

1 miejsce, w którym się mieszka 2 urządzenie do przeładowywania warzyw z wozów lub wagonów za pomocą strumienia wody 3 łuk budowli, który ma kształt półkola 5 osoba, która przybyła zza granicy do innego kraju w celu osiedlenia się 6 gągoł północny, *Bucephala islandica* - gatunek ptaka z rodziny kaczkowatych (Anatidae); gniazduje głównie w północno-zachodnich rejonach Ameryki Północnej, a także na Islandii 7 KILONIA; miasto w Niemczech, stolica Szlezewiku-Holsztynu 11 słowo używane w zapisie, czyt. nokaut 12 wprowadzanie naboju do komory naboowej lub do lufy broni palnej 16 element tokarki zawierający prowadnice 21 w chemii: symbol selenu 25 lanie, akt przemocy fizycznej, najczęściej: wiele silnych klapsów wymierzanych w pupę dziecka, czasem też inna forma bicia - także wśród dorosłych 27 odmiana języka angielskiego używana przez mieszkańców Wielkiej Brytanii 28 marka samochodu; japoński koncern motoryzacyjny Toyota Motor Corporation 29 tradycyjna część ubioru muzułmańskich kobiet; zasłona okrywająca głowę wraz z twarzą, z otworem na oczy 30 (1921-81), duński poeta, prozaik i eseista; „Przedpiekle”, „Nie zapomnij” 31 australijska odmiana buszu; twarolistne zarośla wiecznie zielonych, krzewiastych gatunków 32 zespół pałacowo-parkowy w Warszawie 34 organiczny związek zaliczany do fosfolipidów, w którym reszta fosforanowa zestryfikowana jest choliną 35 sokół złowiony w lecie, dający się łatwo ułożyć 36 lori wysmukły, *Loris tardigradus* - gatunek niewielkiego ssaka z rodziny lorisowatych zamieszkujący Sri Lankę; z powodu powolnych ruchów zwany jest leniwcem 37 drobna bylina stojących i powoli płynących wód. liście okrągłe, pływające, kwiaty białe, wonne 38 przen. coś, w czym szuka się pomocy i pocieszenia 40 zawartość brytfanki, metalowego naczynia służącego do pieczenia mięsa lub ciast 41 zaburzenie rozwojowe polegające na niewykształceniu się zawiązka narządu, a w konsekwencji także tegoż narządu 42 przyrząd w aparacie służący do wyznaczania granic kadru 43 lokalna uroczystość kościelna organizowana z okazji święta patrona danego kościoła, zazwyczaj połączona z kiermaszem, festynem

Pionowe

1 GNIEWOSZ 2 stworzenie czegoś na wzór istniejącego już dzieła, odtworzenie 4 zjawienie się Chrystusa po zmartwychwstaniu 5 bardzo pracowita osoba 8 przedstawiciel jednego ze starożytnych ludów Mezopotamii 9 tworzywo sztuczne złożone z warstw płótna nasyczonego żywicą fenolową i sprasowanego w podwyższonej temperaturze 10 dysputa 13 *Trilium luteum* - gatunek rośliny zielnej z rodziny melantkowatych 14 składka na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzana do zakładu ubezpieczeń publicznych 15 amerykański heliofizyk i aerodynamik (1834-1906), badał podczerwoną część widma Słońca 16 śląski deser przygotowywany z jajek kurzych 17 silnik wykorzystujący sprężanie i rozprężanie gazu do wytworzenia momentu obrotowego lub siły 18 zatoka Morza Południowochińskiego u wybrzeży Filipin (Płw. Bataan) 19 wychodząca z powszechnego użycia nazwa relacji rodzinnej zachodzącej w stosunku do krewnego, który jest bratem ojca 20 łódź wykonana z jednego pnia drzewa; wypalona lub wydłubana, płaskodenna, poruszana wiosłami lub drągami 21 element wyposażenia pojazdu służący pasażerom do trzymania się w czasie jazdy 22 krótkie przejście, które łączy części utworu cyklicznego np. symfonii, dialogów 23 czyjś ojciec, tato 24 jednostka prędkości odnosząca się do obiektów poruszających się w płynie lub poruszających się płynów 25 kod ISO 4217 dolara tajwańskiego 26 związek chemiczny oparty na cynku, głównie stosowany w przemyśle 27 *Ferganocephale* - rodzaj roślinożernego dinozaura z rodziny pachycefalozaurów, żyjący w okresie jury na terenach Azji; długość ciała 2 m, wysokość 70 cm, ciężar 50 kg 28 narada kilku lekarzy w celu ustalenia u chorego prawidłowego rozpoznania choroby i właściwego leczenia 33 podziemna część dużej budowli (zamku, kościoła) służąca zwłaszcza w czasach pokoju jako więzienie 36 miasto we Włoszech (Toskania) 91,2 tys. mieszkańców (1981) 37 wyrażenie, które umożliwia odróżnienie swoich od obcych, stosowane w wojsku czy w harcerstwie 39 część maszyny, która służy do poruszania lub przemieszczania czegoś 40 siedziba organu wymiaru sprawiedliwości

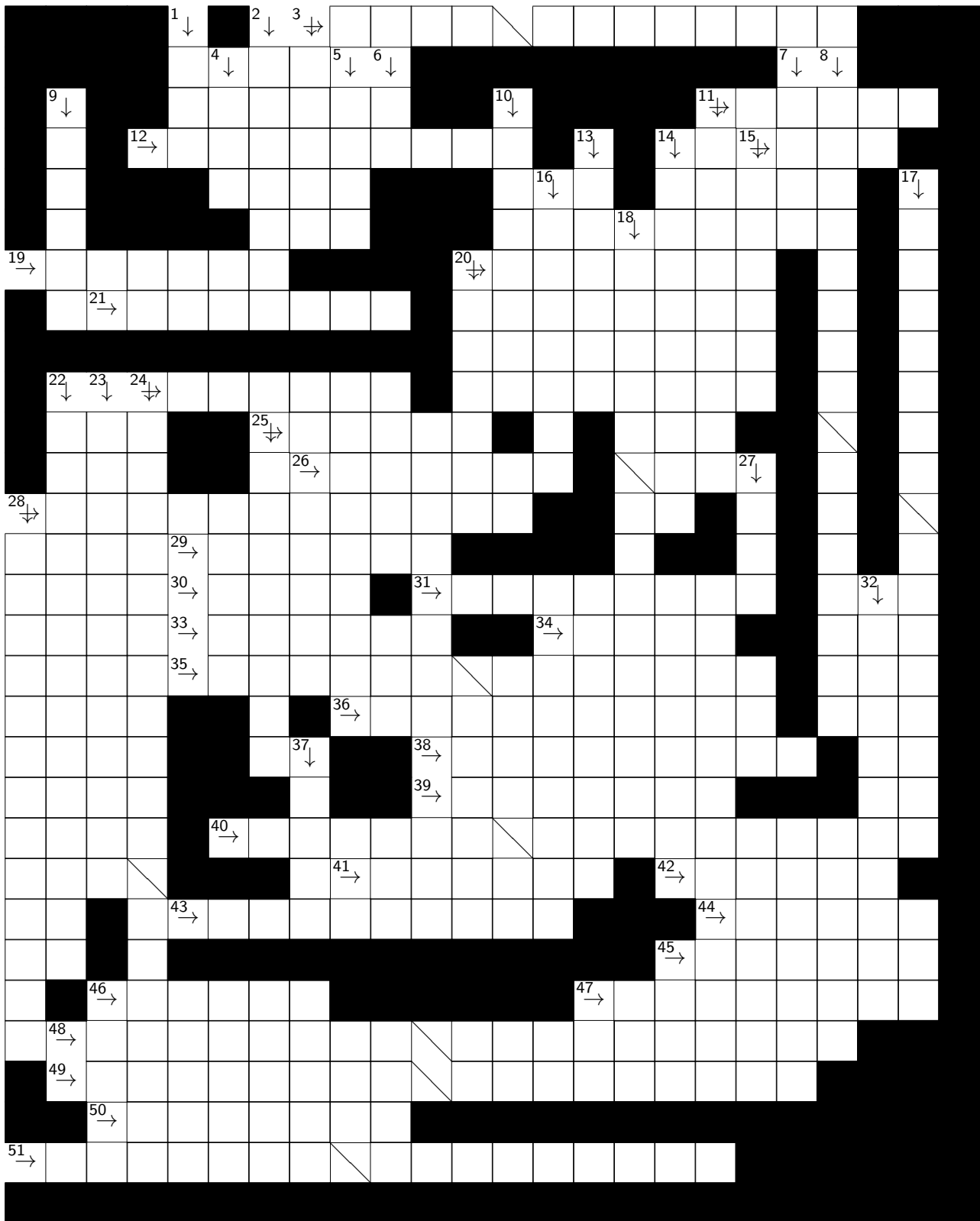

Poziome

1 miejsce w lesie, z którego wyrąbano lub z którego wyrąbuje się drzewa, miejsce wykarczowane 2 przystań nad morzem lub morskimi wodami śródlądowymi dla niewielkich jednostek pływających, obejmująca infrastrukturę portową i akweny, ustanawiana przez dyrektora urzędu morskiego; termin prawniczy 3 ktoś, kto jest traktowany w specjalny sposób, faworyzowany z powodu znajomości lub koneksji 4 coś mało ważnego lub ktoś mało ważny 5 osiedle złożone z bloków wybudowanych w technice wielkiej płyty 6 diugon, piersiopławka, Dugong dugon - morski ssak zaliczany do rzędu syren, jedyny współcześnie żyjący przedstawiciel rodziny diugoniowatych; zamieszkuje region indopacyficzny - od wschodnich wybrzeży Afryki i Morza Czerwonego po Australię, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona i Nową Kaledonię 8 Pityriasis gymnocephala - gatunek ptaka, jedynego przedstawiciela monotypowej rodziny gołogłówek (Pityriaseidae), enigmatyczny i rzadki mieszkaniec lasów deszczowych Borneo 9 stosunkowo rzadko spotykana nazwa marihuany 11 Przyrząd do łapania zwierząt 14 japońska nazwa określająca różne gatunki jadalnych wodorostów morskich z rodzaju *Porphyra* z gromady krasnorostów 15 porcja słodkiej śmietany możliwa do nabycia w sklepie spożywczym 18 amerykański malarz i fotografik (1890-1976) współzałożyciel grupy New York Dada 21 Irena, ur. 1900r, siostra Juliana, poetka i tłumaczka, wspomnienia, zbiory wierszy 26 miasto w Belgii nad Skaldą w V w. jeden z głównych ośrodków Franków salickich 32 odgłos chodzenia 34 dział filozofii podejmujący problem natury, pochodzenia oraz użycia języka 36 mieszanina dyspersyjna, w której ośrodkiem rozpraszającym jest ciecz lub ciało stałe, a fazą rozproszoną gaz 37 rozpowszechniony symbol, modyfikacja równoramiennej krzyża (oparty na krzyżu greckim; jego ramiona rozszerzają się jednak od środka i są rozwidlone na końcu, tradycyjnie jest biały, choć nie zawsze) 38 zwierzę odżywiające się mięsem innych zwierząt (kręgowców) 39 stosowana w średniowieczu drewniana krata, najczęściej okuta żelazem, zamykająca warowną bramę 40 *Fritillaria* - rodzaj roślin należący do rodziny liliowatych (Liliaceae) 41 egzamin ustny, przebiegający w formie rozmowy 42 pociąg, lokomotywa i wagony 43 *Anomodontia* - podrząd gadów ssakokształtnych z rzędu terapsydów; żyły od środkowego permu do późnego triasu na wszystkich kontynentach z wyjątkiem Australii 44 organizm (komórka), w którym oba allele danego genu są recesywne (aa) 45 układ, którego wyjście zależy wprost od czasu 46 przyrząd do wyznaczania trasy zakopanego kabla

Pionowe

1 wrodzona choroba uwarunkowana genetycznie polegająca na zaburzeniu wydzielania przez gruczoły zewnątrzwydzielnicze 4 gen kontrolujący rozwój morfologiczny poszczególnych części ciała w początkowych stadiach rozwoju zarodkowego, zarówno u bezkręgowców jak i kręgowców 7 mundurowy, funkcjonariusz straży miejskiej - instytucji powołanej w celu utrzymywania porządku publicznego i bezpieczeństwa ludzi, która podlega lokalnemu samorządowi, a nie władzy centralnej 10 *Tyrophagus putrescentiae* - gatunek roztocza z rodziny rozkruszków 12 policjant ubrany w mundur 13 nazwa osob lub firmy odpowiedzialnej za zakwaterowanie, najczęściej spotykana w regulacjach prawnych dotyczących turystyki 16 państwo wyspiarskie w południowo-wschodniej Oceanii 17 żywiczlin, kieliszniak, *Tetraclinis*, *Callitris* - rodzaj drzew z rodziny cyprysowatych (Cupressaceae); obejmuje 16 gatunków występujących w Australii oraz na Nowej Kaledonii 19 żartobliwie o więzieniu 20 jednomasztowy jacht żaglowy mający dwa albo trzy przednie żagle (sztaksle) 21 palma o wachlarzowatych liściach z kolczastymi ogonkami, w Polsce roślina doniczkowa 22 męski kontusz z płótna lub sukna noszony zwykle przez służbę w XVIII w 23 aparat radiowy umieszczony w jednej skrzynce z magnetofonem 24 rodzaj pamiątnika popularny w latach 80.-90. XX wieku 25 o górnej zaokrąglonej części czegoś 27 robotnik pracujący w kopalni odkrywkowej 28 podział czegoś na części, elementy 29 cienka, przezroczysta i przewiewna tkanina jedwabna lub bawełniana o splocie płóciennym, używana na bieliznę, suknie, szale itp 30 nieznaną kobietą, zazwyczaj - starszą lub przy kości; słowo używane dziś żartobliwie 31 drobny ptak leśno-parkowy z rzędu wróblowatych o barwnym upierzeniu, w Polsce chroniona 33 miasto w Anglii nad rzeką Ouse, ośrodek administracyjny hrabstwa North Yorkshire 34 ptak z rodziny kurowatych (Phasianidae) 35 jednostka zdawkowa w Laosie; 1/100 kipa 37 skrót/symbol funta egipskiego 40 steryd anaboliczny stosowany przez sportowców

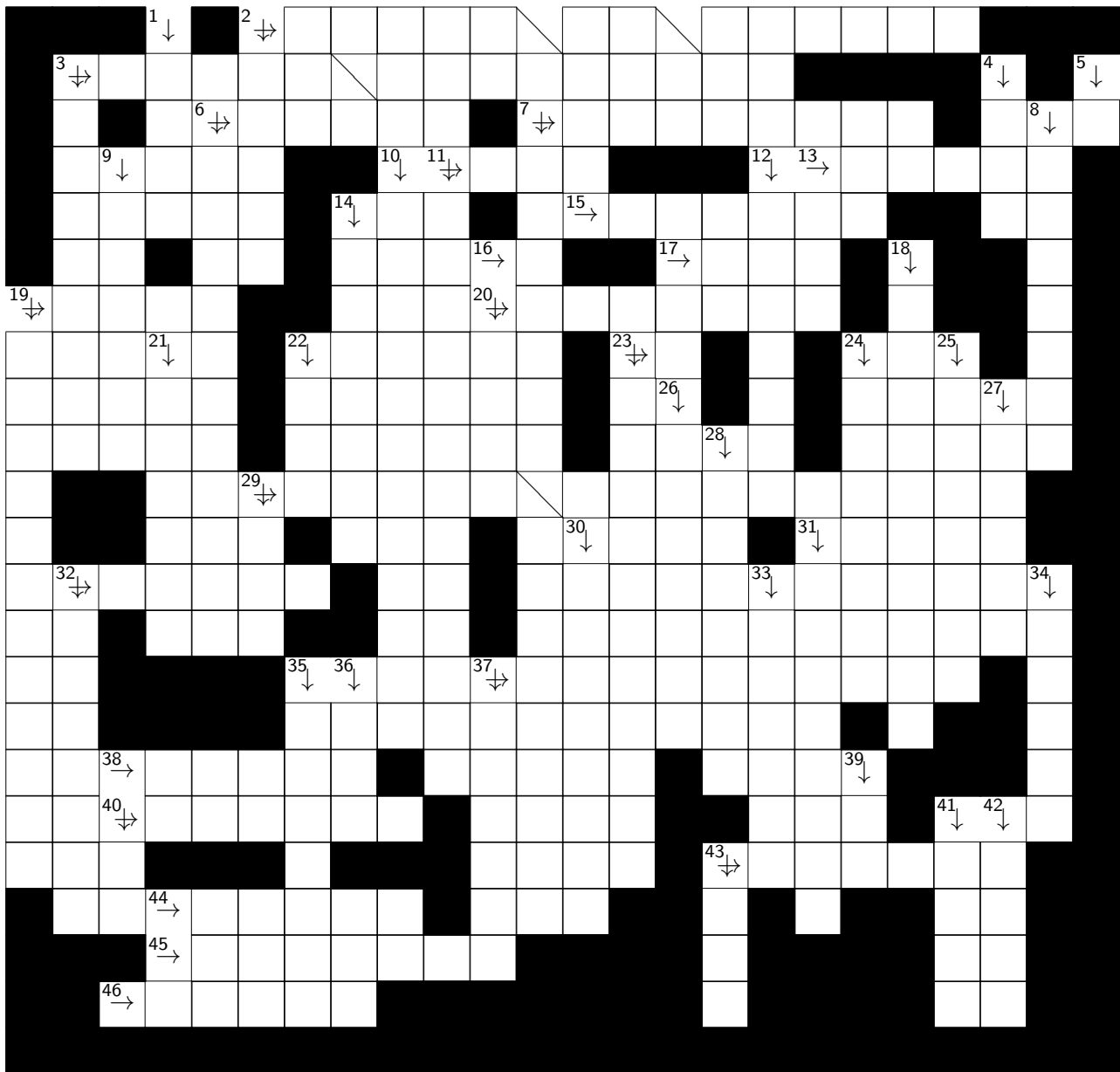

Poziome

3 sala do obrad plenarnych odbywających się w gmachu ważnej instytucji 11 owoc (jabłkowaty, wielopestkowiec) pigwy pospolitej 12 wyspa na Bałtyku należąca do Szwecji 15 pedał gazu 19 radziecki pojazd kosmiczny wysłany w kierunku Księżyca dla dokonania badań 20 hydropląt; statek wodny z płatami nośnymi pod kadłubem; osiąga znaczne szybkości 21 miasto obwodowe w azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej, port nad Morzem Ochockim 24 związek lub pierwiastek chemiczny (albo ich kombinacje), substancja, która występuje w środowisku naturalnie albo jest do niego dostarczana (np. w postaci nawozów, karm, pasz) i która zapewnia warunki do życia i rozwoju określonych organizmów; najczęściej wyraz używany jest w liczbie mnogiej 25 pisarz włoski (1840-1922), przedstawiciel weryzmu; „Rodzina Malavogliów”, „Rycerskość wieśniacza” 26 katalpa, Catalpa - rodzaj roślin należących do rodziny bignoniovatych; należy do niego 11 gatunków pochodzących z Azji i Ameryki Północnej 28 dział psychofizyki (optyki) zajmujący się ilościowym opisem i charakterystyką barw postrzeganych przez człowieka lub zwierzęta 29 przedmiot użytkowy, np. mebel, kuchenka 30 część pługa ułatwiająca jego prowadzenie 31 pocisk artyleryjski używany do rażenia ludzi 33 rodzaj spódnicy upiętej z jednego płata tkaniny, którą noszą kobiety i mężczyźni na Malajach, Jawie i w Tajlandii 34 miasto w pñ.-wsch. Turcji, port nad Morzem Czarnym 35 Picea neoveitchii - gatunek z rodziny sosnowatych 36 sulfamid - organiczny związek chemiczny będący amidem kwasu organosulfonowego 38 wada wymowy polegająca na substytucji (zastępowaniu) jednej głoski inną, np. kłowa zamiast krowa 39 każda ilustracja, coś, co jest narysowane, niesie informację poprzez graficzne przedstawienie 40 zmiany, jakie zachodzą w umyśle człowieka od momentu urodzenia aż do dorosłości 41 zatoka Morza Barentsa u wybrzeży Federacji Rosyjskiej (Płw. Kanin) 42 w Kościele katolickim duchowny występujący w imieniu papieża, jego przedstawiciel 43 żartobliwie: przyrząd optyczny, zbudowany z pary szkieł i oprawy, umożliwiającej umocowanie szkieł przed oczami, najczęściej za pomocą zauszników, służący, z reguły, do poprawiania ostrości widzenia, osłabionej przez chorobę lub uraz oka albo przez wiek człowieka 44 część posiłku; dania są podawane kolejno, składają się na nie konkretne potrawy 45 bezodpływowe, słone jezioro w Chinach, na Wyżynie Tybetańskiej 46 w komunikacji: pewien wyraz lub konstrukcja wyrazowa o określonej funkcji (najczęściej fatycznej) lub znaczeniu 47 potocznie: papier pergaminowy 48 lodowiec górski, który w swym systemie zasilania ma kilka łączących się strumieni lodowych - rozgałęzień, z których każdy jest co najmniej lodowcem dolinnym 49 umowa regulująca zasady członkostwa jakiegoś kraju we wspólnocie międzynarodowej 50 elegancki mężczyzna 51 organ zajmujący się systemem finansowym państwa

Pionowe

1 jednokonnny powozik używany w XIX w. Anglii 2 płyn, który ułatwia płynięcie lutu 3 rzeźbiarz włoski ur. w 1906 r., kompozycje abstrakcyjne 4 droga ułożona z szyn umocowanych na podłożu za pomocą podkładów 5 wierszowany utwór literacki, który da się odczytać na dwa sposoby - od lewej do prawej i od prawej do lewej, a czasem również od początku do końca i od końca do początku 6 w chemii: symbol cynku 7 (gramofonowa) element przenoszący przebiegi akustyczne, zapisane na płycie za pomocą rowków na system drgający adaptera 8 Alpinia galanga - gatunek okazałej byliny zaliczanej do rodziny imbirowatych 9 wieś, wioska, osada rolnicza; miejsce zamieszkane przez ludność rolniczą 10 NUSAJRYTA; członek sekty muzułmańskiej założonej w IX w.; skrajny odłam szyitów 11 coś, co jest rozbujane, na przykład wody morza podczas burzy 13 urządzenie wejścia komputera służące do sterowania w grach, posiadające okrągłe pokrętkę i jeden lub więcej przycisków 14 niemiecki, podoficerski stopień wojskowy odpowiednik polskiego sierżanta (wachmistrza) 15 szkocki geolog i lekarz (1726-97); twórca podstaw nowoczesnej geologii 16 smaczny owoc (wielopestkowiec) flaszowca purpurowego 17 dodatek do pensji pracowników określonych branż, mający za zadanie wyrównanie wynagrodzeń pracowników tych branż, bez względu na rodzaj umowy, na podstawie której są zatrudnieni 18 jednostka pływająca zaprojektowana lub przystosowana do użytku jako pływający szpital 20 siedziba bobra 22 cecha działań, w których główny organ procesowy (np. sędzia) pełni również funkcje śledcze, oskarżycielskie i funkcje obrony 23 to, że coś ma słowiańskie korzenie, pochodzi od Słowian 24 powiedzenie za dużo, ponad miarę 25 słodkowodny i lądowy wirek z trójdzielnym jelitem 27 miejsce przeznaczenia 28 to, że coś zawiera trudną (często smutną) sytuację lub wiele takich sytuacji 32 architekt włoski (1881-1960), przebudowa osi Bazyliki Św. Piotra w Rzymie 37 miasto w Czechach (kraj północno-czeski) ośrodek eksploatacji węgla kamiennego, hutnictwo żelaza

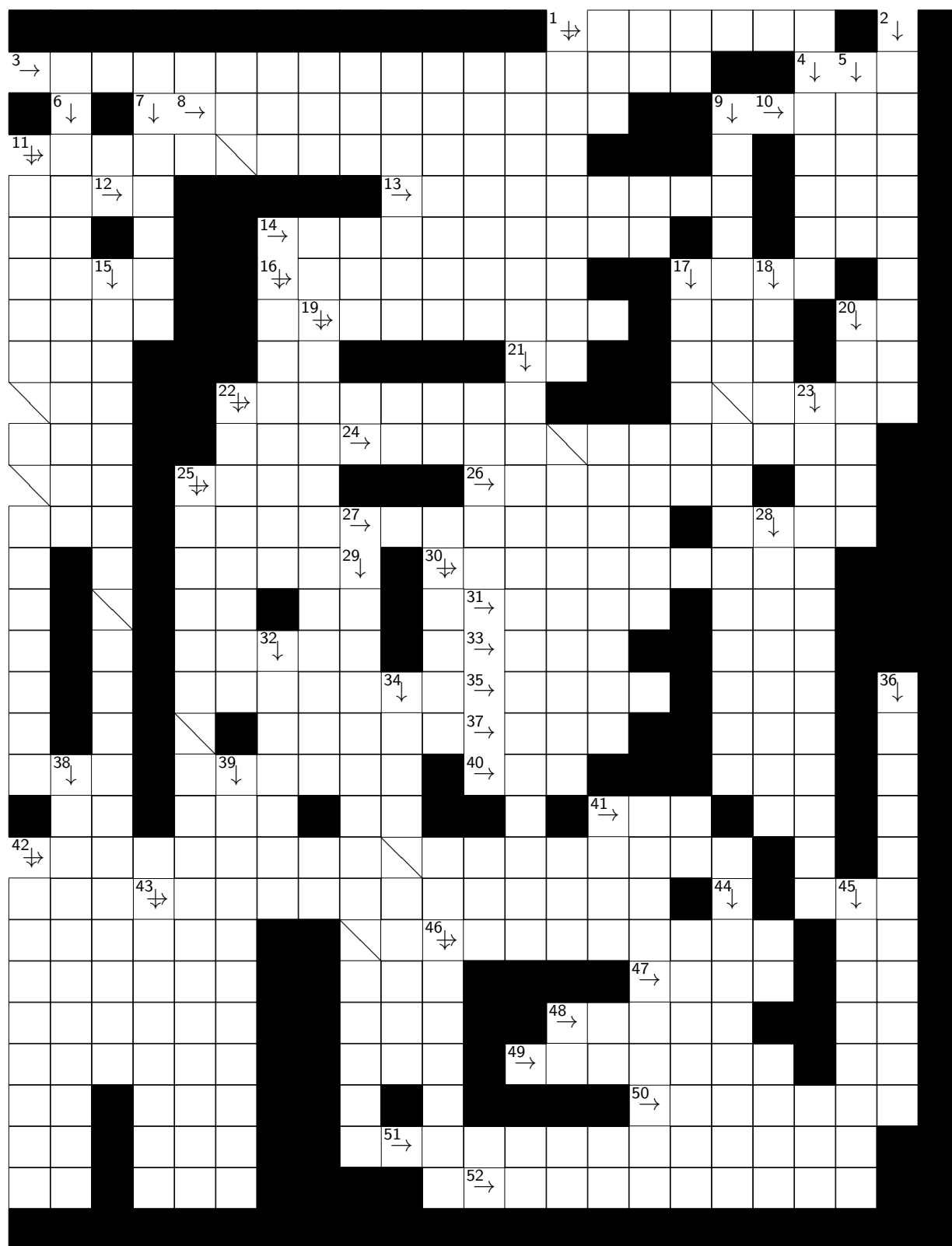

Poziome

2 jajko gotowane w wodzie tak długo, aż dojdzie do całkowitego ścięcia żółtka 3 używane w Polsce określenie nauczania prowadzonego w formie nielegalnych zajęć i wykładów organizowanych poza szkołą lub uczelnią w okresie zaborów lub wojny 6 otoczka, obwódka, otok 7 kolegialny organ władzy w Kościele 11 BAKA 13 ARIAN; miejscowość w województwie kieleckim nad Czarną, główny ośrodek Braci Polskich 15 brytyjski pionier lotnictwa (1778-1857); zbudował model śmigłowca 16 nazwa literowa dźwięku, którego częstotliwość dla e1 wynosi 329,6 Hz 17 przestarzała, nie należąca do układu SI jednostka luminancji 19 coś, co potwierdza obecność czegoś w przeszłości lub w teraźniejszości, jest tego namacalnym dowodem 20 pieśń trubadura o bohaterskiej, często satyrycznej treści 23 w chemii: symbol fosforu 29 wyraz, który jest podstawą do stworzenia innego wyrazu w procesie derywacji 32 osoba oceniana jako niezdadna do niczego, człowiek bezużyteczny 37 to, że coś jest pociągłe, podłużne; kształt twarzy lub jej elementów (np. policzków) 38 przewód będący w bezpośredniej styczności z ziemią i przeznaczony do utworzenia z nią połączenia elektrycznego 40 południowoamerykański. gryzoń roślinożerny; zwierzę laboratoryjne i w hodowli amatorskiej 43 ABSYDA 44 rzadki gatunek afrykańskiej antylopy 45 pędzenie bydła, koni z danego miejsca na inne przez jakiś teren 46 rzeczownik oznaczający okrzyk entuzjazmu i uznania; zwykle w liczbie mnogiej

Pionowe

1 u starożytnych Greków i Rzymian deska do liczenia, pierwowzór liczydeł 2 nazwa dwóch gatunków zwierząt z rodziny łasicowatych 3 potrawa z mięsa wołowego duszonego z cebulą, podawana w stanie półsurowym 4 dżuma, śmiertelna choroba zakaźna 5 litera oznaczająca wymiar 6 inwazyjna metoda diagnostyczna patologii krążka międzykręgowego 7 Ixodes ricinus - gatunek pajęczaka z rodziny kleszczowatych; żyje głównie w lasach, na paprociach, roślinach leśnych 8 malarz holenderski. (1632-75) kolorysta i luminista; sceny rodzajowe, studia portretowe, pejzaże 9 znany brazylijski klub piłkarski, z którego pochodził między innymi Pele 10 prawica charakteryzująca się skrajnymi poglądami i metodami działania 11 cecha np. kariery, oznaczająca jej początek, świeżość, pierwszy występ, nowość 12 malarz rosyjski (1861-1900) członek pieriedwizników: pejzaże 14 drapieżna ryba Oceanu Atlantyckiego i Spokojnego o długości do 3 m 18 stan nasycenia czegoś wodą mierzony stężeniem wody lub pary wodnej zależnie od sytuacji 19 rzecz jednorazowego użytku 20 KNUT, BIZUN 21 grupa obozów pracy przymusowej 22 duży drapieżnik z rodziny kotów; poluje na kopytne 23 smyczkowy instr. o 4 strunach strojonych w kwintach, opierany o podłoże 24 zabawka, przedmiot służący do zabawy, zapewniający rozrywkę 25 cecha czegoś, w czym przejawia się to, że ktoś dobrze, stabilnie się czuje w obliczu czegoś 26 cecha kogoś, kto jest oddany - wierny, mocno przywiązany, zdolny do poświęceń 27 zawartość syfonu, grubościennej butli do napojów gazowanych, posiadającej urządzenie zamykające, po otwarciu którego ciśnienie gazu wewnątrz butli wypycha płyn na zewnątrz 28 pracownik (zwykle fizyczny), który pracuje (a bardzo często także mieszka) w domu (zwykle majątnego) pracodawcy 29 poprzeczny rząd krótkich linek przymocowanych do żagla w jego dolnej części 30 trudna do wykonania akrobacja lotnicza 31 Gypaetinae - podrodzina ptaków z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae) 32 zwyczajowa nazwa przyrządów do dokładnego pomiaru długości 33 czapla biała o śnieżnobiałym upierzeniu i długości około 100 cm, w Polsce rzadka, chroniona 34 osoba, która jest biedna, niewiele posiada pod względem majątkowym, biedak 35 żyła złota 36 kod ISO 4217 waluty kyat 37 wyjście, droga wyjściowa 39 w chemii: symbol cezu 40 choroba genetyczna, postać dystrofii (zaniku) mięśni 41 przewodniczący prikazu w Carstwie Rosyjskim 42 kraina na południu Arabii Saudyjskiej, główny ośrodek Abha 43 osad pozostały po zaparzonej herbacie lub kawie

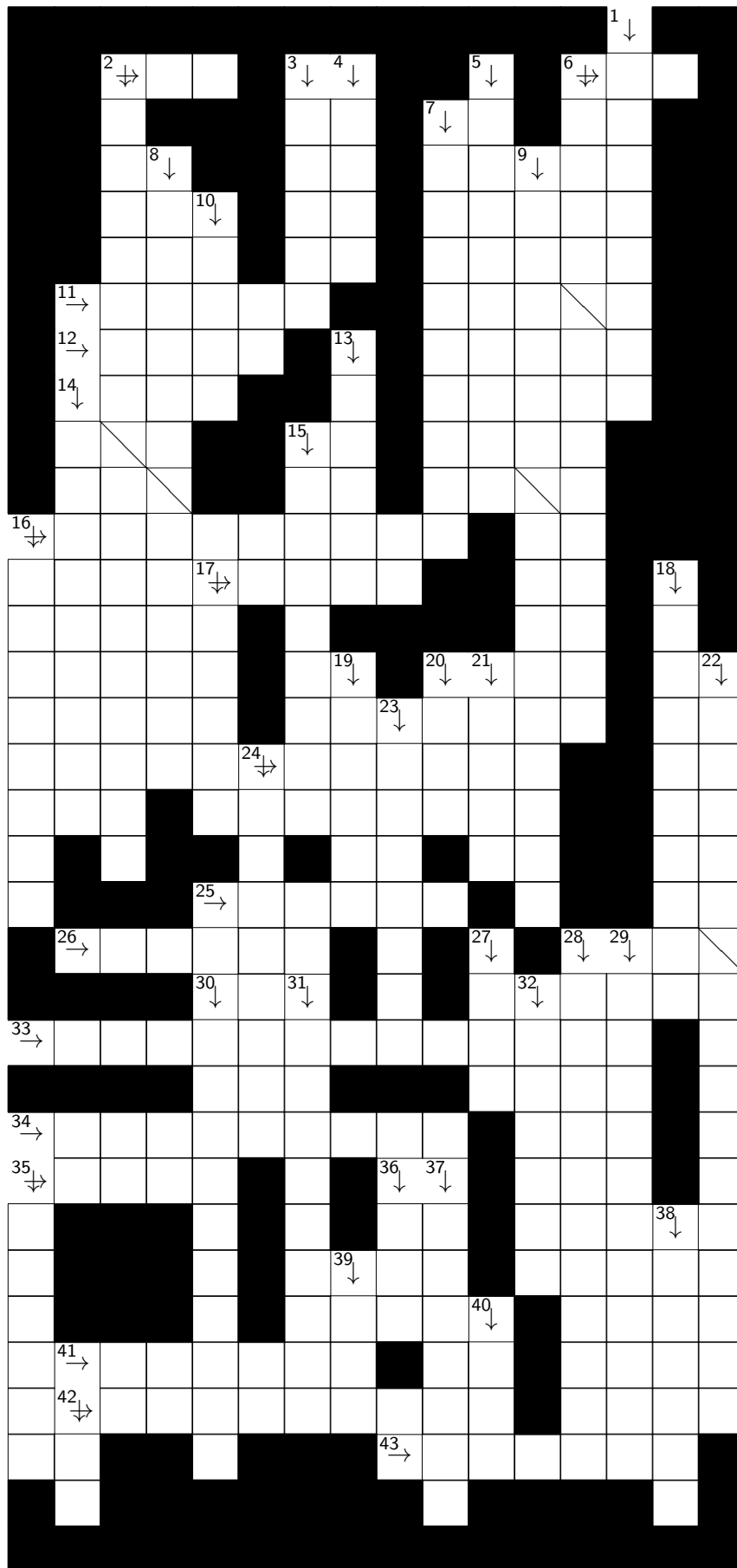

Poziome

1 wisiołek z metalu w kształcie półksiężyca o ramionach ustawionych w dół 3 organiczny związek chemiczny z grupy amin, pochodna etyloaminy zawierająca grupę fenylową w pozycji 2 8 hymn religijny, który głosi pochwałę Boga 10 DŻYN; JAŁOWCÓWKA 11 ryby dwuśrodowiskowe - ryby zwykle sezonowo i regularnie przemieszczające się na różne odległości; często jest to związane ze zmianą środowiska (ryby dwuśrodowiskowe) 12 obiektowo zorientowany język programowania przeznaczony dla bezpiecznych obliczeń rozproszonych, stworzony przez Marka S. Millera i innych w Electric Communities w roku 1997 13 TURÓWKA 14 przen. powierzchnia, warstwa czegoś, najczęściej roślin, która przypomina kobierzec 16 miasto we Włoszech (Lombardia); hutnictwo żelaza, przemysł metalowy, maszynowy 19 prowadzenie działalności na zasadzie dzierżawy od określonego przedsiębiorcy 22 zamek lub jego główna część w postaci warownego budynku mieszkalnego, zajmowanego przez kasztelana lub pana feudalnego 24 siła działająca na ciało rozciągnięte znajdujące się w polu sił o różnej wartości lub kierunku w różnych punktach ciała 25 miasto w środkowej Holandii, 87,8 tys. mieszkańców (1985 r.), przemysł chemiczny, maszynowy i mleczarski 26 grzebiące, Galliformes - rząd ptaków z podgromady Neornithes; obejmuje gatunki lądowe, grzebiące, zamieszkujące wszystkie strefy klimatyczne na całym świecie, poza niektórymi wyspami 27 zaburzenie rytmu, arytmiczność 30 część ogłowia wędzidłowego, która razem z naczółkiem i nachrapnikiem utrzymuje w określonej pozycji ogłowie na łbie konia 31 w uproszczeniu - zbiór wierchołków, które mogą być połączone krawędziami w taki sposób, że każda krawędź kończy się i zaczyna w którymś z wierchołków 33 przenosić: coś kuszącego i zdradliwego 35 wzrokowy (przywidzenie) lub słuchowy (przysłyszenie) wytwór umysłu 37 domowy samiec bydła domowego, bawołów, jaka, żubra, bizona itp 40 w rzemiośle pszczelarskim, konstrukcja, najczęściej drewniana, używana do hodowli pszczoł 41 określenie zawartości złota w stopach (czystości stopu); 1 ct to 1/24 zawartości wagowej złota w stopie, złoto 24-karatowe to złoto czyste 42 Neomys anomalus - gatunek ssaka z rodziny ryjówkowatych; żyje samotnie nad wodami, występuje w Europie i Azji Zachodniej, w Polsce występuje na Podkarpaciu, w Pieninach, Sudetach oraz w Puszczy Białowieskiej i na Pojezierzu Pomorskim 43 zrozumiałość, brak elementów utrudniających przyswojenie treści 46 PANTALEON 47 kod ISO 4217 funta południowosudańskiego 48 astronom francuski (1879-1952), wynalazca koronografu 49 obcisłe getry (często kolarki) z lycry noszone czasem przez sportowców, obecne także w modzie pozasportowej, zwłaszcza w latach 80. i 90. XX w 50 człowiek skryty, ponurak, samotnik, odludek 51 w filozofii: pogląd, według którego rozwój świata przyrody i rzeczywistości społecznej zmierza do jakiegoś ostatecznego celu 52 zupa cebulowa

Pionowe

1 wał piaszczysty zamykający częściowo lub całkowicie zatokę morską; lido 2 nauczycielka, która uczy języka angielskiego 4 sklejona bryła czegoś, często ziemi 5 enklawa w Maroku stanowiąca prowincję zamorską Hiszpanii 6 cecha człowieka: to, że ktoś jest skory do frywolnych żartów 7 ptak z rzędu mew-siewek 9 otwarcie szachowe, które charakteryzuje się posunięciami: 1. e4 e5, 2. Sc3 11 przetwór mleczny uzyskiwany przez odparowanie z pełnego, znormalizowanego lub chudego (odtłuszczonego) mleka krowiego prawie całej wody (pozostałość wody w proszku mlecznym to ok. 2%) 15 umowa międzynarodowa, w której strony zobowiązują się do bycia nawzajem dla siebie sojusznikami 16 duża jednostka organizacyjna marynarki wojennej 17 sposób porozumiewania się ludzi pewnego środowiska lub zawodu, w tym nie tylko gwara, socjolekt i profesjolekt, ale także kod, będący tzw. sztucznym językiem lub językiem programowania 18 dolna część brzucha zwykle wraz z częściami intymnymi (jest to częsta eufemistyczna nazwa części intymnych) 19 urządzenie optyczne (zabawka), w którym dzięki wielokrotnym odbiciom obrazów różnokolorowych szkiełek, w odpowiednio rozmieszczonych zwierciadłach, obserwuje się różnobarwne, symetryczne figury, zmieniające się przy obracaniu kalejdoskopu 20 wykonanie utworu muzycznego w sposób cichy i delikatny 21 białko zawarte w mleku ssaków, zawierające m.in. ciała odpornościowe 22 wzór okularów o okrągłych oprawkach, których nazwa pochodzi od nazwiska brytyjskiego muzyka Johna Lennona 23 zastępca dyrektora - szefa, kierownika jakiejś instytucji 25 zwyczajowe określenie dziedzin prawa regulujących działalność gospodarczą 28 zajęcia czytania 29 kompleks glebowy obejmujący gleby lekkie, wytworzone z piasków gliniastych mocnych całkowitych lub piasków gliniastych, na których wysiewa się mało wymagające rośliny (np. żyto, kukurydza) 30 pielgrzymka do Mekki, tzw. większa lub pełna 32 antena satelitarna 34 jeden z łęków w stelażu siodła 36 rywal, taki jak w rywalizacji sportowej, konkurent, współzawodnik 38 rozmieszczenie ładunku w ładowniach statku 39 włoskie pierożki z nadzieniem 42 fragment modlitwy eucharystycznej odmawianej w czasie mszy świętej, w którym wspomina się śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa 43 GLOGIERÓWKA odporna na mróz odmiana jabłoni 44 ostro zakończone, podługowate twory występujące w budowie morfologicznej roślin; też ostro zakończone, wąskie wyrostki blaszki liściowej występujące u niektórych traw 45 perfumy - kosmetyki, których jedynym zadaniem jest nadawanie różnym obiektom (zwykle ciału człowieka) przyjemnego i długo utrzymującego się zapachu 46 kwota, którą się płaci, spłaca

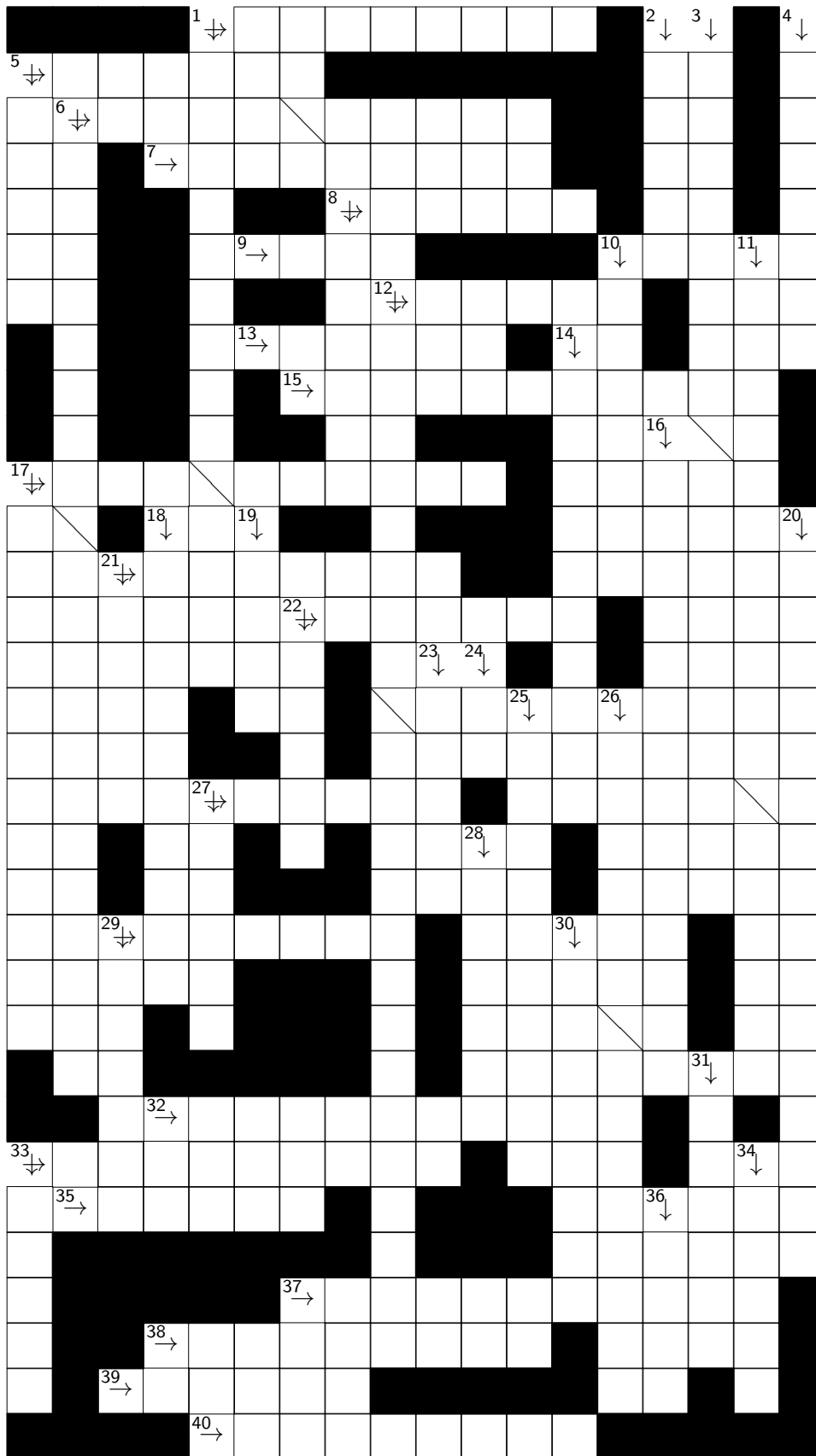

Poziome

2 w chemii: symbol argonu 6 skrót/symbol franka gwinejskiego 11 następstwo, szereg zdarzeń 12 poroże jelenia, fajki i szable dzika 16 zjawisko pozornej zmiany położenia obiektu na sferze niebieskiej względem dalszych obiektów, wynikające ze zmiany miejsca obserwacji spowodowanej przemieszczeniem się obserwatora 17 PŁOTKA 24 płytka do gry w domino, mahjonga itp 25 wierzchnia szata używana przez księdza podczas mszy haftowana z drogich tkanin 26 atakowanie w czasie rozgrywek sportowych; element gry ofensywnej 33 gałąź przemysłu lekkiego zajmująca się przetwórstwem surowców na włókna, tkaniny, dzianiny itp 34 Tetrapoda - grupa kręgowców w randze nadgromady obejmująca płazy, gady, ptaki i ssaki 35 przedmiot skradziony podczas jummy 41 ogólna nazwa, jaką określa się owoce niektórych odmian, kultywarów i mieszańców papryki o bardzo ostrym smaku 42 człowiek, który nie pali tytoniu 43 samica ryb gotowa do tarła

Pionowe

1 grupa osób, które zwłaszcza ze względu na podobny wiek doświadczyły jakiegoś szczególnego wydarzenia lub wydarzeń 2 taka sytuacja na rynku dóbr i usług, w której istnieje tylko jeden przedsiębiorca wytwarzający dane dobro lub usługę, a występowanie więcej niż jednego producenta byłoby utrudnione oraz ekonomicznie nieuzasadnione 3 przenośnie: organ - podmiot, osoba lub grupa osób wyodrębniona z całości ze względu na jej funkcję (np. ciało pedagogiczne) 4 kobieta-inspiratorka, dzięki której mężczyzna (nie tylko artysta) żyje, tworzy, działa 5 kurtka z materiału odpornego na wiatr i deszcz. 6 prąd o wartości przekraczającej dopuszczalne obciążenie instalacji, pojawiający się w obwodzie elektrycznym na skutek wystąpienia zwarcia 7 ustne nauczanie zasad religii chrześcijańskiej 8 ciężka, nudna praca, której jest dużo i której nikt nie ma ochoty robić; to, co każdy odkłada na później, to, co wykonuje się z niechęcią, byle jak 9 rasa gołębia domowego, o białym upierzeniu i kolorowych czółku, łapciach i skrzydłach (z wyjątkiem piór na ramionach) 10 bosak - długi drąg zakończony metalowym hakiem i grotem (szpikulcem) 13 kształt przypominający jajko 14 nagrywarka - urządzenie służące do zapisywania informacji na przeznaczonych do tego celu dyskach optycznych, inaczej płytach 15 zdrobniale: pałka - nóżka drobiowa, mała porcja mięsa (samo udko) z kostką 16 z lekceważeniem, pogardą o komunii 17 część naboju służąca do umieszczenia w niej ładunku miotającego i spłonki 18 komórka z opalem 19 giętkie drewno pozyskiwane z palmy rotang, używane do produkcji mebli 20 utwór muzyczny stylizowany na taniec jig; często wykorzystywany jest jako część suity klasycznej 21 grecki ser, biały w kolorze, z mieszanki pasteryzowanego mleka owczego z mlekiem kozim, intensywnie słony 22 język indoeuropejski używany współcześnie w Grecji i na Cyprze 23 produkt żywnościowy wytwarzany na bazie ciasta z mąki, wody i niekiedy jaj, który miewa różne rozmiary i kształty, jest dość trwały: można go suszyć i przechowywać 24 deska, służąca jako burta, w wozie do wożenia gnoju 27 kod ISO 4217 rupii seszelskiej 28 księga liturgiczna zawierająca teksty czterech Ewangelii 29 kobieta rozpustna 30 w XVII/XIX w. wyborowy żołnierz kawalerii i piechoty w wielu krajach europejskich 31 krótka ręczna broń palna z podpórką używana w XVI/XVII w. później małokalibrowe działo okrętowe 32 muzyka, do której tańczy się trapaka 35 SZNIKA 36 zagłębienie terenu powstałe wskutek wybuchu bomby, osunięcia się podłoża lub działania wody 37 konstruktor amerykański (1815-92); zbudował turbinę wodną 38 mała, okrągła czapeczka przykrywająca Tonsurę, noszona przez biskupów, kardynałów i papieża 39 stępka 40 błąd, zwłaszcza ortograficzny 42 w chemii: symbol toru

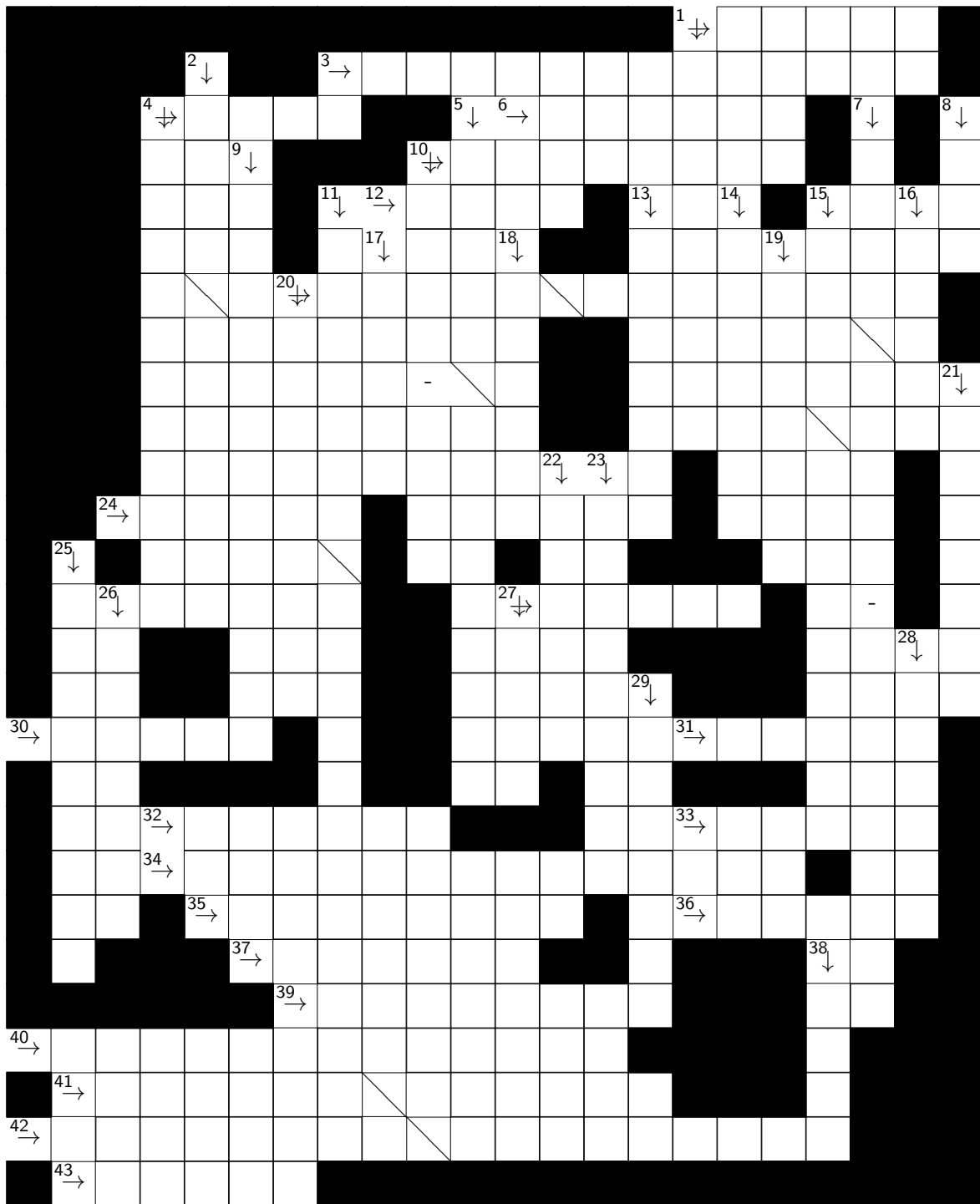

Poziome

1 *Leucaspis delineatus*, słonecznica pospolita - gatunek małej słodkowodnej ryby z rodziny karpowatych 5 jednostka ciśnienia (także naprężenia) w układzie SI (Jednostka pochodna układu SI), oznaczana Pa 6 rodzaj szumu akustycznego o całkowicie płaskim widmie 7 słodycze, łakocie 8 miasto w Melanezji w północnej części Borneo 9 kod ISO 4217 waluty loti 12 nieregularny, synkopowy rytm, taki jak w jazzie 13 miasto na Ukrainie nad Sułą 15 kronikarz (głównie ruski) 17 rasa konia z grupy kuców pochodząca z Pirenejów francuskich; początkowo użytkowany jako zwierzę juczne, stał się później koniem rolników, używanym do uprawy wysoko położonych i silnie nachylonych górskich pól, na których traktory byłyby bezużyteczne 21 działanie podjęte przez lekarza na pacjencie w celu kontroli stanu zdrowia pacjenta 22 ogół wiernych świeckich 27 uroczysty przemarsz wojska 29 KIWI 32 cementowanie - jednoczenie, umacnianie 33 silny, zmasowany atak na wroga 35 wydawnictwo płytowe, zamknięta całość, zbiór utworów muzycznych 37 kobieta animator; aktorka, lalkarka 38 mieszkanka Cypru, kobieta pochodzenia cypryjskiego 39 przesuwanie się treści pokarmowych przez przewód pokarmowy 40 zarządca prowincji w Kościele prawosławnym

Pionowe

1 *Coccyzus pumila* - gatunek ptaka z rodziny kukułkowatych (Cuculidae), z podrodziny kukułek (Cuculinae) 2 laptop - komputer przenośny 3 najmniejsza wartość napięcia konieczna do rozpoczęcia elektrolizy 4 *Funaria* - rodzaj mchów z klasy prątników; drobny mech liściasty, jeden z najbardziej pospolitych mchów na kuli ziemskiej 5 *Barbastella barbastellus* - gatunek ssaka z rzędu nietoperzy, występującego na obszarze południowej, zachodniej i środkowej Europy, aż po Kaukaz, w zachodniej części kontynentu znacznie rzadszego i lokalnie uważanego za gatunek zagrożony; w Polsce zamieszkuje całe terytorium kraju, jednak w niektórych regionach jest względnie częsty (Sudety, wschodnia Polska), w innych lokalnie rzadki lub bardzo rzadki (Pomorze, Tatry) 6 silnik hydrostatyczny o ruchu posuwistym 8 etnograf, publicysta, pisarz górnołużycki (1816-84), autor słownika niemiecko-łużyckiego, zbiór ludowych pieśni 10 wydobywanie ropy naftowej przy zastosowaniu gazu sprężonego 11 szczepionka, która jest przygotowana z substancji pochodzących od martwych bakterii, rozwijających się wcześniej w ognisku zakażenia organizmie tego pacjenta, który ma być poddany szczepieniu 12 rodzaj materiału wybuchowego, będący zwykle mieszaniną związków chemicznych służących do wytwarzania efektów pirotechnicznych w wyniku bezdetonacyjnej, samopodtrzymującej się reakcji chemicznej 14 wartość dóbr i usług nabytych przez podmioty gospodarcze w celu zwiększenia majątku trwałego 16 cecha człowieka, który nie jest popularny w szerszym gronie, nie jest lubiany, ceniony 17 styl czegoś, co wydaje się pasować do dziewczęcia, sprawia, że ktoś wygląda dziewczęco 18 belgijska pieśń rewolucyjna, obecnie narodowy hymn 19 malarz i grafik norweski (1788-1857) nastrojowe pejzaże, obrazy religijne, portrety 20 to, że coś jest niesympatyczne, jest niemiłe, nieprzyjemne 21 wieś gminna w województwie wielkopolskim, w pow. śłupeckim 22 dawna jednostka objętości; w Prusach 34,35 l, w Rosji 36,9 l 23 miejsce, przez które lub którym się wjeżdża 24 w chemii: symbol neonu 25 funkcjonariusz śledczy, pracownik służb śledczych 26 metody, służące do określania stabilności punktu równowagi układu nieliniowego 27 krótkie, męskie spodenki kąpielowe 28 efekt gitarowy nazywany wah-wah (łalą) 29 to na czym coś jest osadzone: rękojeść, trzonek, oprawa 30 osoba, która łatwo wpadający w pasję, nerwus 31 pokój hotelowy dla trzech osób 33 wyraz stanowiący określenie jakiejś rzeczy 34 martwe ciało ludzkie lub (rzadziej) zwierzęce 36 miejscowość w pld. Izraelu, ośrodek wydobywania fosforu

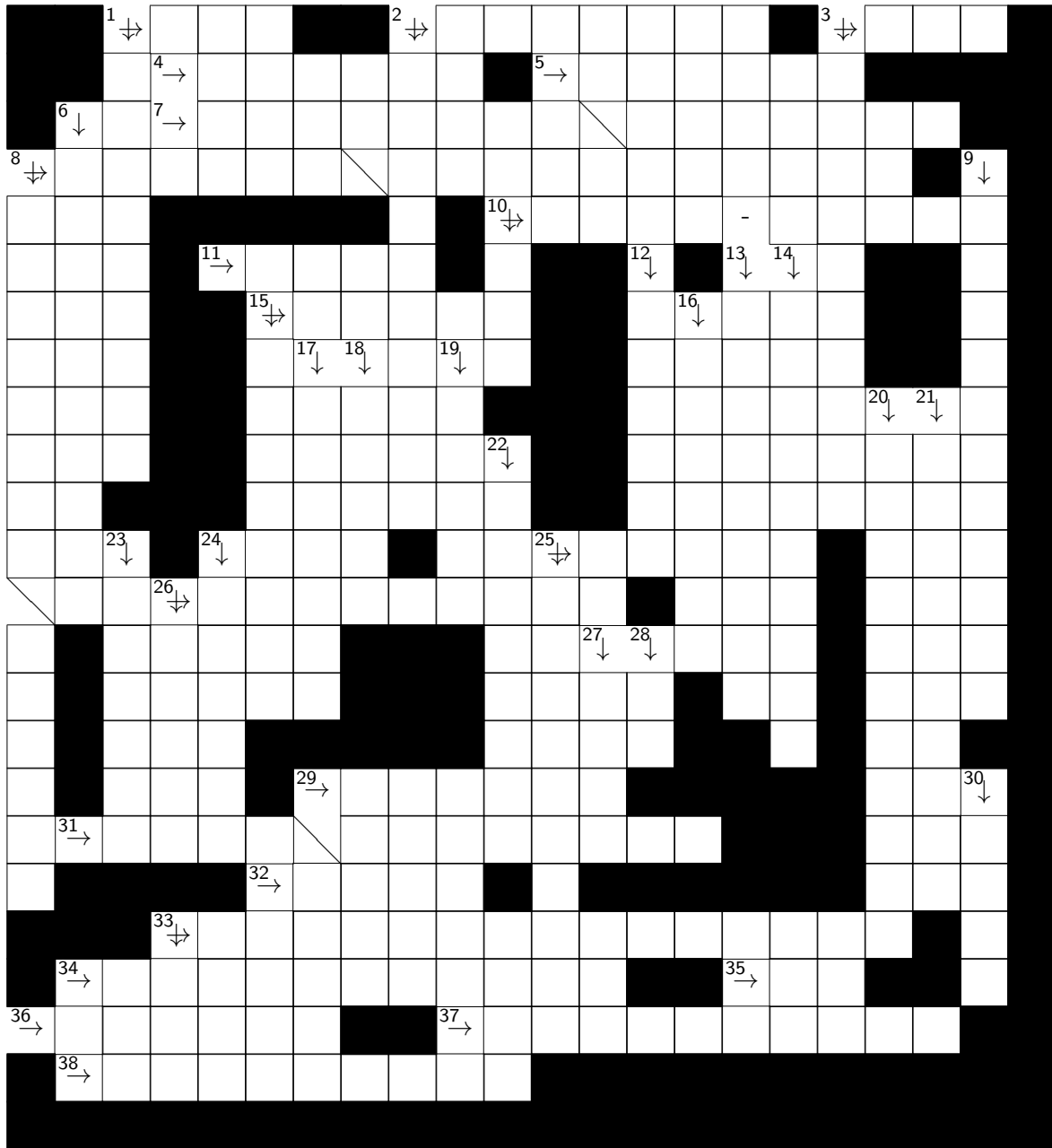

Poziome

1 ktoś, kto ma śniadą cerę i ciemne włosy, ale etnicznie nie jest Cyganem 3 chorobliwe unieruchomienie gałki ocznej, wynikające z porażenia nerwu ruchowego oka 4 władanie (jak rząd dusz lub związek rządu) 6 korpus 10 przestępca, który podkłada ładunki wybuchowe lub wszczyna fałszywy alarm z powodu rzekomo podłożonej bomby 12 żartobliwie o partnerce, np. żonie, narzeczonej, kochance 20 w protokole IP liczba nadawana interfejsowi sieciowemu komputera będącego odbiorcą pakietu 24 izba wyższa parlamentu 27 w teologii chrześcijańskiej druga osoba boska, Syn Boży 30 główny sędzia, doktor prawa muzułmańskiego; tytuł muzułmańskich duchownych 31 przyrząd do ręcznego odmięsania skór futerkowych 32 urządzenie do rozdrabniania, mieszania, ubijania składników potraw lub napojów 33 spotkanie odbywające się w uprzednio ustalonym celu 34 wojskowy, który nastawia na przeliczniku artyleryjskim odpowiednie parametry 35 jeden z wymarłych głowonogów z podgromady amonitów 36 niewielka owadożerna jaszczurka z rodziny o tej samej nazwie 37 rodzaj kosmetyku o strukturze piany 39 miasto w środkowej Francji, nad rzeką Eure (dopływ Sekwany) 40 liczba odwiedzin notowana przez miejsce (często w przestrzeni wirtualnej), któremu odwiedziny przynoszą jakiś zysk 41 sól kwasu azotowego i wapnia 42 Laniarius major - gatunek ptaka z rodziny dzierzbików (Malaconotidae) 43 rodzaj lotu statku powietrznego, podczas którego jest on nieruchomy względem powietrza

Pionowe

1 lekkie, krótkie okrycie wierzchnie 2 asymetryczny motyw dekoracyjny o kształcie przypominającym pęcherz pławny ryby 4 członek falkcji - wyróżnionej kategorii w obrębie grupy społecznej 5 wielkoformatowy plakat służący reklamie 7 przyśrodkowa gałąź warstwy głębokiej końcowych gałęzi nerwu udowego i jest najdłuższą gałęzią skórną tego nerwu 8 przedstawiciel plemion protogreckich, które wraz z Achajami i Eolami około 2 tysiąclecia p.n.e. zasiedliły środkową i południową Grecję 9 mieszkanka Strumienia 10 ostra w smaku mała papryczka, owoc rośliny o tej samej nazwie 11 organizm pasożytujący na osobnikach należących do jednego gatunku 13 niewielki gryzoń z rodziny nornikowatych, żyje głównie w europejskich, środkowoazjatyckich i północnoamerykańskich zaroślach i lasach 14 PODPUSZCZKA 15 roztwór wodny octanu ołowiu o silnym działaniu ściągającym i skurczowym, stosowany w XVIII i XIX w. w kosmetyce i medycynie 16 wydra europejska, Lutra lutra - gatunek niewielkiego drapieżnego ssaka z rodziny łasicowatych (Mustelidae), jedyny żyjący w Polsce w stanie naturalnym przedstawiciel rodzaju Lutra 17 komora z elastycznego materiału, wypełniona gazem (najczęściej powietrzem) tłoczonym poprzez wentyl; element ogumienia pojazdów 18 uszy dzika, królika, zająca w gwarze łowieckiej 19 szybki, zwrotny, jednorzędowy okręt wojenny z taranem i jednym masztem 20 to, że coś ma czubaty kształt 21 pole, na którym odbywa się pojedynek szermierczy 22 (1901-29), poeta norweski, twórca K. P. Norwegii 23 (GRÜNEWALD); niemiecki malarz i rysownik (między 1460 a 1480-1528) obrazy religijne 25 wydzielony teren do montażu i startu obiektów kosmicznych 26 rodzina XVII/XVIII w. rzeźbiarzy francuskich, przedstawiciele sztuki dworskiej przełomu baroku i rokoka 27 duch, charakter czegoś, co odczuwalne, odbierane przez ludzi, ma lub miało wielką wagę 28 Gerhard, lekarz norweski (1841-1912); odkrywca zarasków trądu 29 pływak australijski, dwukrotny mistrz olimpijski z Barcelony i Atlanty, na dystansie 1500 m stylem dowolnym 38 ukochany - mężczyzna darzony uczuciem

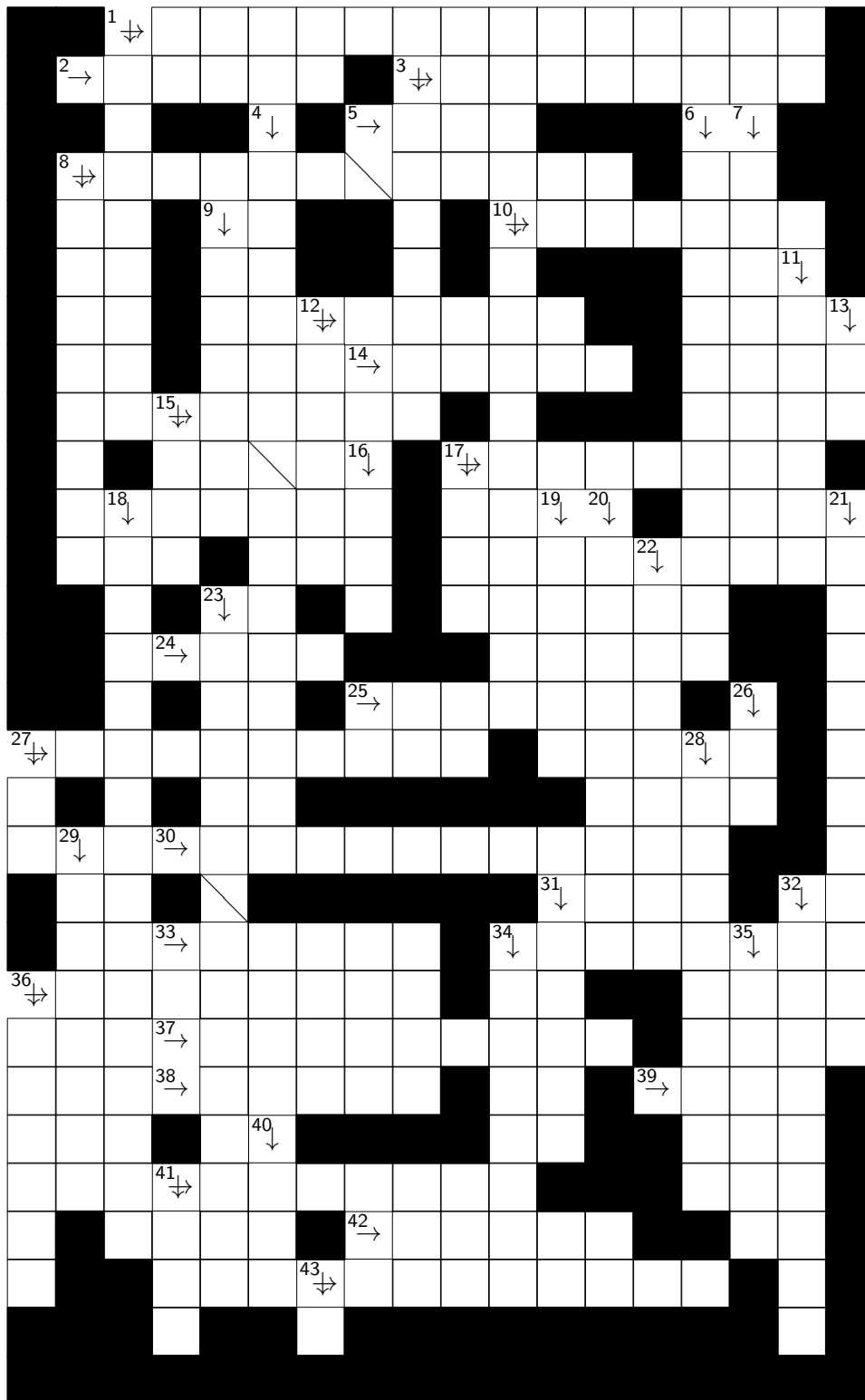

Poziome

1 dioda zaliczana do półprzewodnikowych przyrządów optoelektronicznych, emitujących promieniowanie w zakresie światła widzialnego, podczerwieni i ultrafioletu 2 Trichogaster, Colisa - rodzaj ryb słodkowodnych z rzędu okoniokształtnych 3 przedmiot wykonany z rogu zwierzęcego lub przypominający go kształtem, zwłaszcza naczynie, np. róg obfitości, róg z tabaką 4 w elektrotechnice: nieuzwojony element przeznaczony do łączenia rdzeni elektromagnesu, transformatora itp 5 pisarz belgijski tworzący w języku francuskim ur. 1894r, liryki, powieści, eseje, przekłady 7 roztwór alkoholu etylowego o zawartości alkoholu ok. 96% 8 dźwignia służąca do ręcznego sterowania statkiem powietrznym 10 album muzyczny, który jest zbyt długi, by nazwać go zwykłym singlem czy też - ze względu na zawarty na nim materiał - niekwalifikujący się jako maxi-singel, i który jest jednocześnie zbyt krótki, by uznać go za pełnoprawny album długogrający 11 (1808-92); Anglik, założyciel pierwszego w świecie biura podróży 15 kawał wełnianej tkaniny używany jako płaszcz lub koc przez Arabów 25 ludowa nazwa sarniaka dachówkowatego, grzyba z rodziny kolcownicowatych 26 reja umocowana na bukszprycie 29 TOJAD 31 oznaczenie statku informujące o dopuszczalnym zanurzeniu statku w wodzie morskiej i słodkiej 32 danie wegetariańskie podobne do omletu 33 profesjonalne obeznanie, biegłość w jakiejś dziedzinie 34 kobieta, która urodziła i (najczęściej) wychowała dziecko (w relacji do tego dziecka) 35 w chemii: symbol pierwiastka roentgen 36 światłoszczelny pojemnik na kliszę, błonę małoobrazkową umożliwiającą zakładanie materiału fotograficznego do aparatu przy świetle 37 określenie człowieka przeciętnego, skromnego, niewyróżniającego się niczym 38 boczne pomieszczenie w świątyni przylegające do prezbiterium

Pionowe

1 w szerokim rozumieniu: proces łączenia mniejszych elementów w większą całość, tworzenia całości z czegoś rozproszonego 2 malutki ptak z rzędu wróblowych (Passeriformes), z rodziny mysikrólikowatych (Regulidae) 3 bardzo duży zakres, rozmiar 6 kopalne małpy człekokształtne z miocenu, przodkowie gibbonów 8 przedmiot szkolny, na którym naucza się o sztukach wizualnych w ujęciu historycznym 9 zabieg amputacji piersi 10 miasto na Węgrzech (komitat Peszt) port nad Dunajem 12 dziedzina ludzkiej działalności artystycznej 13 to, że coś jest chlubne - stanowi powód do dumy; na przykład o działaniu 14 liczba 16, numer 16 15 substancja występująca w postaci granulek 16 zgromadzona w jednym miejscu kolekcja wytworów artystycznych, dzieł sztuki; wystawa, stanowiąca samodzielną instytucję albo część większego muzeum 17 ktoś, kto jest więziony, przebywa w więzieniu, jest pozbawiony wolności za karę 18 miasto i główny port Korei Płd. nad Cieśniną Koreańska 19 ilasta kotlina w obszarze pustyń piaszczystych w Azji Środkowej 20 podatność na spieknięcie 21 mieszkanka Paragwaju, kobieta pochodzenia paragwajskiego 22 dama dworu cara rosyjskiego 23 ostatni fragment trasy podczas wyścigu, ostatni odcinek do przebycia 24 fikcyjna postać, diabeł zamieszkujący podziemia zamku w Łęczycy 25 siostra zakonna ze Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi 26 miasto w Nepalu w pobliżu Katmandu 27 jedna z czterech podstawowych pór roku w klimacie umiarkowanym, cechująca się najwyższymi średnimi temperaturami powietrza w skali roku 28 w chemii: symbol erbu 30 ciągnięte, czynne narzędzie sieciowe do połowu ryb, podobne do włoka, holowane przez dwa trawlerzy 33 błonkówka z grupy żądłówek, zwykle drapieżna

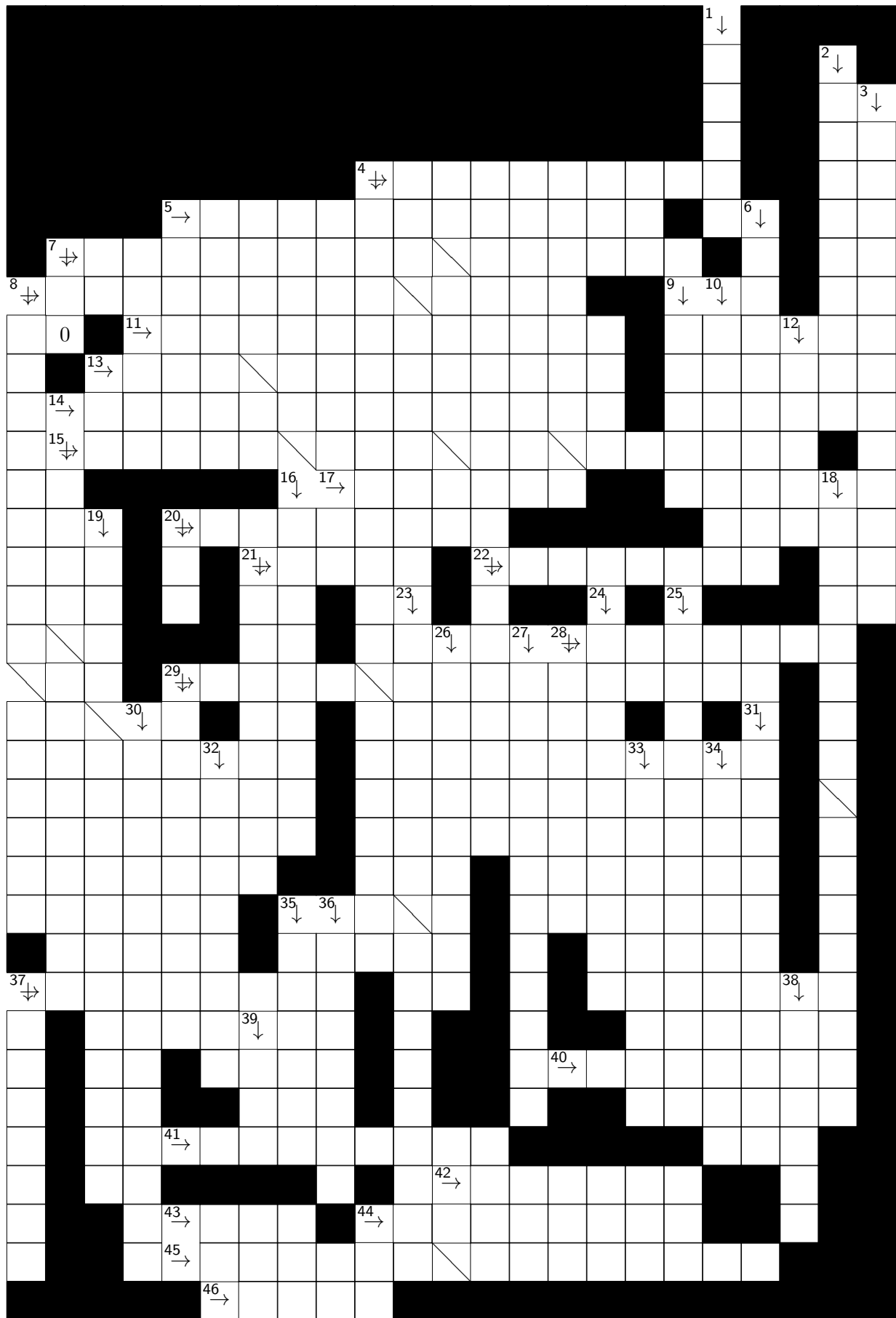

Poziome

1 silny lęk związany z danymi przeżyciami lub sytuacjami 2 odchody pluskwiaka żyjącego na tamaryszku, zastygające na powietrzu w twardą masę 3 utwór muzyczny o elementach komicznie przejawionych, nieprawdopodobnych 5 budowla lub pływające urządzenie w stoczni do budowy lub remontu statków 8 zjawisko ekonomiczne polegające na tym, że pomimo spadku poziomu dochodu gospodarstwa domowego nie zmniejsza się wielkość jego konsumpcji 10 bezkręgowiec pasożytniczy z typu nicieni 12 udar mózgu - zespół objawów klinicznych związanych z nagłym wystąpieniem ogniskowego lub uogólnionego zaburzenia czynności mózgu, powstały w wyniku zaburzenia krążenia mózgowego i utrzymujący się ponad 24 godziny 14 nacisk, silne oddziaływanie czynników (zarówno pochodzących od człowieka, celowych, jak i zewnętrznych, niezależnych, np. czasu) na kogoś 15 duże skupisko minerałów 17 mieszkaniec Danii, człowiek pochodzenia duńskiego 24 *Gazella soemmerringii*, *Nanger soemmerringii* - gatunek ssaka parzystokopytnego z rodziny krętorogich; zamieszkuje tereny Afryki Wschodniej (Dżibuti, Erytreę, Etiopię, Kenię, Somalię i Sudan) 25 w sporcie: podanie do zawodnika z tej samej drużyny, po którym zostają zdobyte punkty lub jest zdobyta bramka 27 gniotowate, *Gnetaceae* - monotypowa rodzina z rzędu gniotowców (*Gnetales*); rośliny pantropikalne, występujące w wilgotnych lasach równinowych; należą do nagonasiennych, ale ich organy wegetatywne przypominają rośliny dwuliścienne 30 sorki, *Sorididae* - rodzina ssaków z rzędu owadożernych; zamieszkują Azję, Europę, Afrykę, Amerykę Północną i Południową 33 urządzenie optyczne podobne do radaru, stosowane przy badaniu chmur 36 reakcja na jakieś zdarzenie 37 precyzyjnie ułożyskowany element obrabiarki w kształcie wału, najczęściej z otworem osiowym 38 umownie wydzielony obszar, względnie jednorodny, różniący się od terenów sąsiednich cechami naturalnymi bądź nabytymi na przestrzeni dziejów 39 kod ISO 4217 franka kongijskiego 41 orbita kolistą, po której - w teorii geocentrycznej - poruszać się miały ciała niebieskie, środek tego koła przemieszczał się ruchem jednostajnym wokół Ziemi po wielkim kole orbity zwanej deferentem 42 miasto w Argentynie (Misiones) 43 zawodnik lekkoatletycznej dyscypliny - biegu przez płotki

Pionowe

1 specjalista zajmujący się mleczarstwem 3 podstawowa jednostka w strukturze organizacji harcerskich, skupiająca harcerzy i harcerki 4 system wyznaczania kursu waluty danego kraju w oparciu o kompozycję walut krajów obcych 6 efekt pracy, ostateczny, bardzo efektowny i ważny rezultat czyjegóż zaplanowanego działania 7 kierunek w architekturze XIX w. polegający na naśladowaniu stylów epok minionych 8 określenie wykonawcze; umiarkowanie 9 substancja, plastyczna masa zazwyczaj z mąki i jakiegoś płynu (czasem też jaj, tłuszczu i innych składników), z której może powstać potrawa, zwykle w wyniku upieczenia lub ugotowania 10 kopalne rośliny drzewiaste z klasy widłaków 11 historyczna nazwa północnego Wietnamu, obejmującego dorzecze Rzeki Czerwonej 12 tyle, ile mieści się w balonie - butli 13 w chemii: symbol aktynu 15 dojrzały płciowo męski osobnik z rodzaju *Homo*; mężczyzna 16 osoba spod znaku Lwa 17 ur. w 1936 r. kompozytor i dyrygent francuski; utwory orkiestrowe. kameralne, wokalnie-instrumentalne 18 mediewista - historyk, badacz okresu średniowiecza 19 Jan, pisarz czeski (1892-1972), psychoanalityczne powieści o tematyce społecznej; „Więzień Zodiaku” 20 brazylijski malarz i grafik (1903-62), monumentalne malowidła ściennie, sceny z życia ludu brazylijskiego 21 ktoś, kto dużo ryzykuje 22 tabletka powlekana otoczką cukrową 23 *Aster lowrieanus* - gatunek rośliny należący do rodziny astrowatych 26 w chemii: symbol sodu 27 w chemii: symbol osmu 28 wrózenie ze znaków nakreślonych na ziemi, elementów środowiska, topografii 29 wyznawca karaimizmu 31 barwnik roślinny produkowany z liści i pędów rośliny zwanej lawsonią bezbronną 32 połowa figury 34 wszyscy członkowie jakiejś zbiorowości 35 (1550-1611) żeglarz angielski; zginął porzucony przez zbuntowaną załogę 36 ryba występująca w tropikalnej strefie Oceanu Atlantyckiego; ceniona w połowach wędkarskich 40 PSOWATE; 41 jeden z biblijnych mędrców, tzw. Trzech Króli 43 litera alfabetu używana w numeracji porządkowej

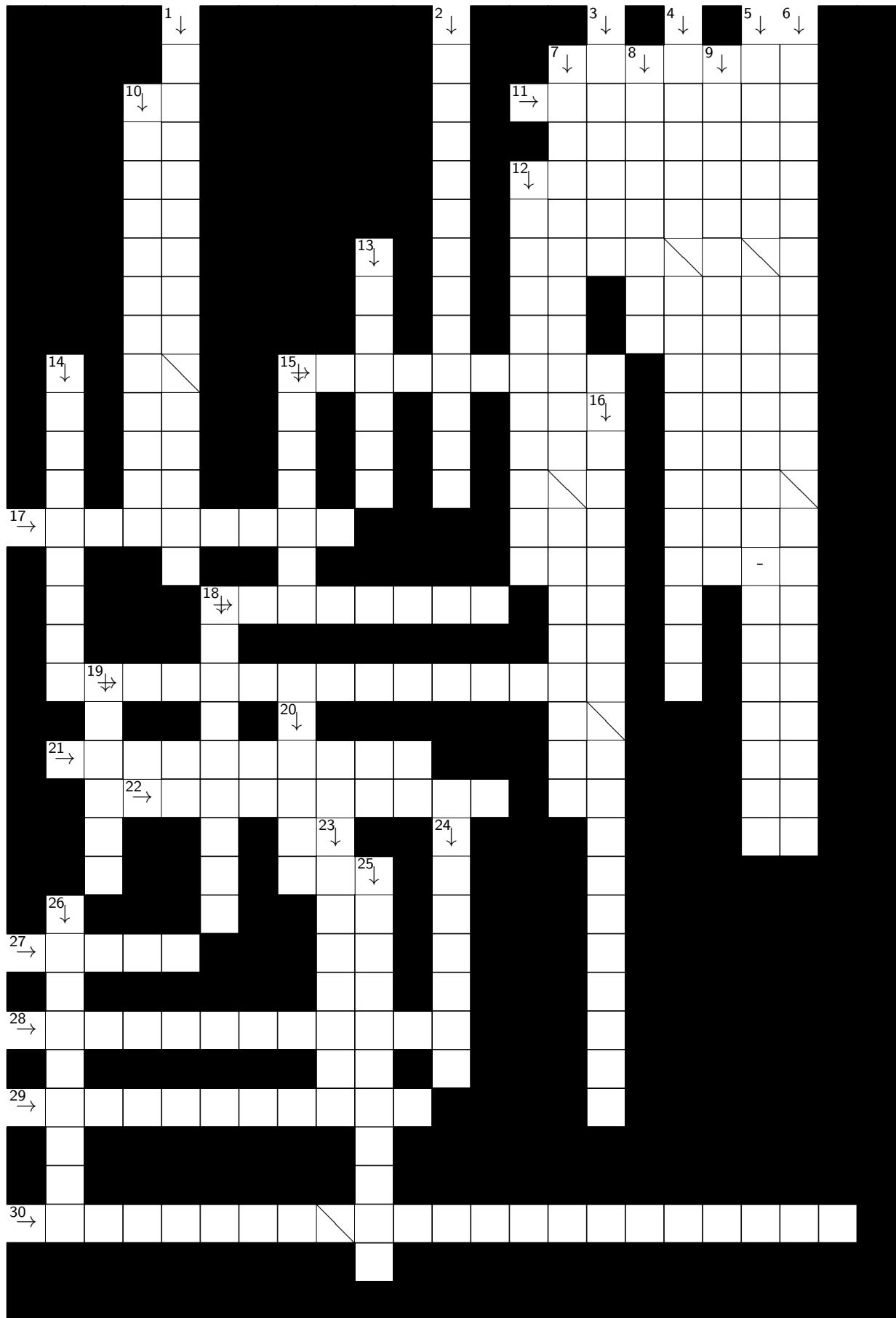

Poziome

4 brak biegłości, wprawy, wiedzy w jakiejś dziedzinie (bardzo często w zakresie obsługi komputera), a przy tym zachowywanie się niedojrzałe, niepoważnie, dziwnie; połączenie niekompetencji z niedojrzałością i nieświadomością własnych braków oraz z brakiem akceptacji przez otoczenie 5 o procesach, zjawiskach itp.: to, że coś się dzieje samo z siebie, bez wpływu czynników zewnętrznych 7 rodzaj sterowca, którego powłoka utrzymuje kształt dzięki nadciśnieniu gazu nośnego 8 związek chemiczny galu i antymonu 11 związek pomiędzy ludźmi oparty o więzy krwi 13 *Botaurus stellaris* - gatunek dużego wędrownego ptaka wodnego z rodziny czaplowatych (Ardeidae) 14 proces usuwania z paliw uzyskiwanych z ropy naftowej niepożądanych substancji przez działanie wodorem 15 inteligencja, spryt, umiejętności, wiedza - ogół pozytywnie postrzeganych cech związanych z umysłem 17 (1777-1811), pisarz niemiecki, dramatopisarz; „Rozbity dzban”, „Księżę Homburgu”, „Jasnowidząca” 20 stojak, na którym umieszcza się najczęściej mokre, wilgotne rzeczy po to, żeby wyschły 21 coś, co zostało zrobione bez polotu, przedmiot charakteryzujący się niską wartością estetyczną, tania tandeta 22 piłkarz ręczny, członek 'brązowej' drużyny z Montrealu 28 falbana w sukni lub bluzce, zaczynająca się w pasie i kończąca w okolicy uda, rozkloszowana; wygląda jak krótka spódniczka nałożona na bluzkę lub sukienkę 29 graf niezawierający cykli (dróg zamkniętych) 37 *Andesaurus* - rodzaj roślinożernego, czworonożnego zauropoda z rodziny andezaurów; żył w epoce kredy na terenach Ameryki Południowej 40 klamerka lub opaska z haczykiem do zawieszania kabla na linie nośnej 41 miejsce pozbywania się odpadów 42 jednokomórkowy grzyb o małych, elipsoidalnych komórkach 43 część maszyny, najczęściej w kształcie walca, obracająca się wokół własnej osi wraz z zamocowanymi na niej elementami, służąca do przenoszenia momentu obrotowego 44 wędzony przetwór mięsny (zazwyczaj wykonany z jednego kawałka mięsa peklowanego) 45 osoba w wieku powyżej 15 lat, niepracująca i nie będąca bezrobotną 46 chłonny materiał opatrunkowy, produkowany najczęściej z wybielonej bawełny, w postaci rzadkiej tkaniny, następnie zwykle wyjałowiony

Pionowe

1 jeden z dojrzałych mechanizmów obronnych, który polega na otwartej ekspresji uczuć bez osobistego dyskomfortu i nieprzyjemnych efektów dla innych 2 leśny ptak o kolorowym upierzeniu i krótkim ogonie; zamieszkuje Australię i Afrykę 3 osoba, która potrafi biegle posługiwać się komputerem, o wysokich umiejętnościach informatycznych, na co dzień korzystająca z komputera w stopniu zaawansowanym, hobbysta 4 wykreślanie odcinka, którego długość jest równa długości danej krzywej 6 sitodruk z wykorzystaniem gęstej siatki nałożonej na ramę 7 format zasadniczy arkusza, którego boki mają wymiary 841 na 1189 mm 8 środek dowodowy w średniowiecznym procesie 9 rodzaj ozdobnego kielicha 10 instrument ludowy, piszczałka z kory dębu 12 obiekt, zwykle dość duży; ciało fizyczne o nieregularnej formie, gruby, duży kawał czegoś, gruda 15 parzysta, silnie spneumatyzowana kość wchodząca w skład mózgowcowatej 16 ubiór nurka lub płetwonurka 18 *Pteropus vampyrus* - gatunek nietoperza z rodziny rudawkowatych (Pteropodidae); występuje w południowo-wschodniej Azji, w Archipelagu Sundajskim, w Brunei, w Kambodży, na Filipinach, w Tajlandii 19 *Hylarana erythraea* - gatunek płaza bezogonowego z rodziny żabowatych 20 w mitologii egipskiej: duch opiekuńczy człowieka 21 działacz rosyjskiego ruchu demokratycznego lat 70.-90. XIX w 22 substancja używana do zmywania zabrudzenia lub innej niepożądanego substancji z czyszczonej powierzchni 23 samoczynna, zespołowa broń palna strzelająca amunicją karabinową o kalibrze do 20 mm 24 urządzenie biurowe służące do spinania plików papieru za pomocą plastikowej opaski rozdzielonej w części na cieńsze paski, które owijają się wokół otworów w kartkach 25 krzewinka lub krzew z rodziny motylkowatych o żółtych kwiatach, uprawiany jako ozdobny 26 jednokomórkowa sinica żyjąca wewnątrz ciała innego organizmu jako endosymbiont 27 kierowanie jakimś przedsięwzięciem lub grupą ludzi 28 biochemik amerykański (1899-1986); wyjaśnił mechanizm fermentacji masłowej i rolę rozszczepiania glikogenu, laureat Nobla 29 zdrobniale: łańcuch - sposób uporządkowania osób lub rzeczy, ustawienie ich obok siebie w linii prostej, szereg obiektów 30 kobieta, która jest przeciwniczką obowiązkowych szczepień, osoba, która nie wierzy w pozytywny wpływ powszechnych szczepień oraz często wierzy w korelację pomiędzy występowaniem niektórych poważnych chorób a szczepieniami 31 OCHOTONY 32 ur. w 1546 r., pianista, laureat Konkursu im. F. Chopina w 1970 r 33 budynek, w którym mieści się wydział filologiczny 34 Stefan, ur. w 1910r. astronom; prace z astrofizyki 35 poeta turecki i azerbejdżański (1495-1556), dywan poezji, utwory religijne, poematy 36 Jean, ur. w 1909 r., cytochemik, cytolog i embriolog belgijski, pierwsze badania nad kwasem rybonukleinowym i jego roli w biosyntezie białek 37 drewniana rama obudowy szybu 38 cienka, przezroczysta tkanina, lniana lub bawełniana o splocie płóciennym 39 kod ISO 4217 marki zamiennej

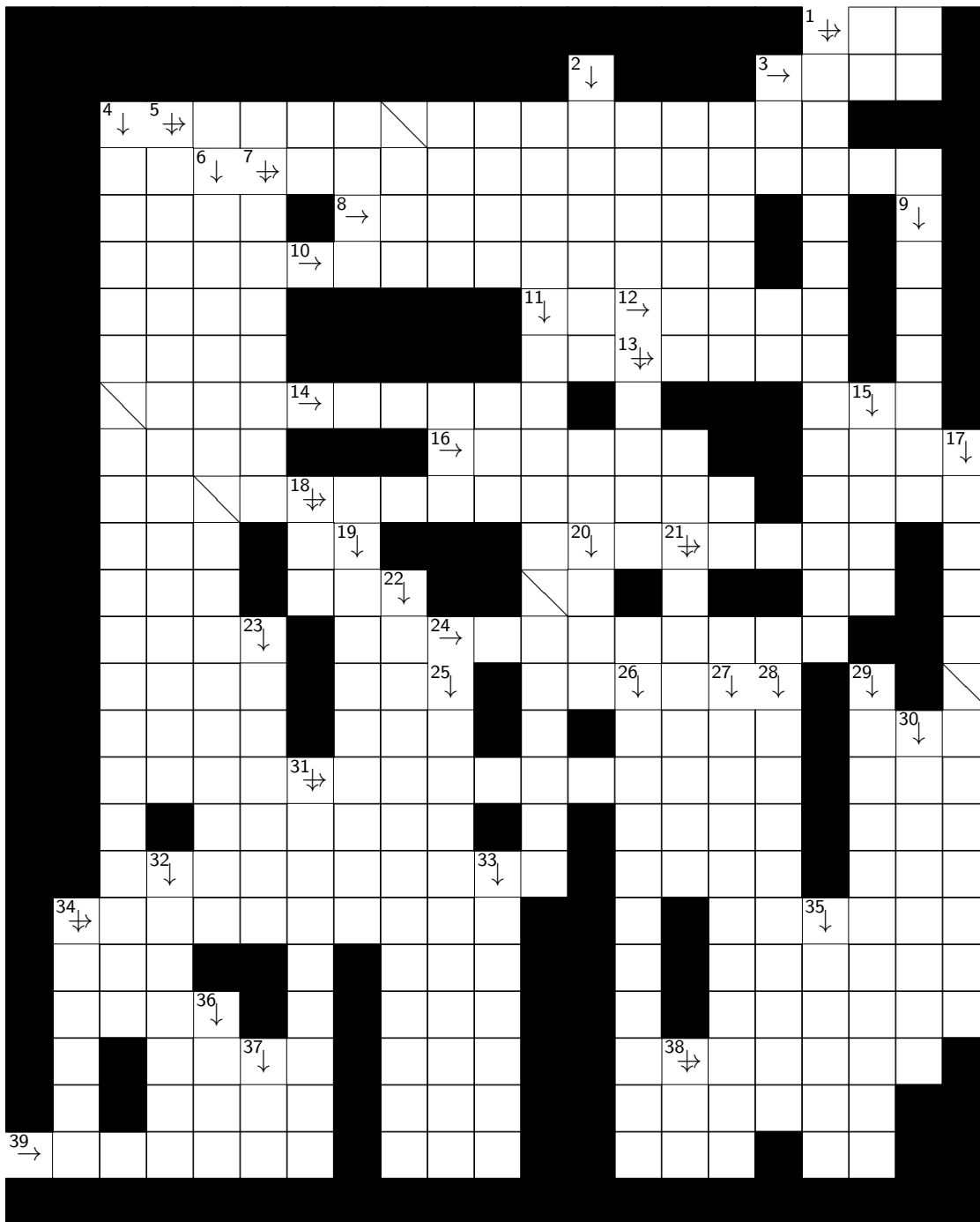

Poziome

11 fotografik, inżynier elektryk (1880-1965); twórca nowoczesnego portretu w fotografii polskiej 15 grzeczne, kulturalne i delikatne zachowywanie się wobec innych osób, taktowne działanie 17 miasto w Indiach (Bengal Zach.) 18 DZIARNINA; skrzyszczony miód pszczeli 19 średniowieczna danina składana na rzecz Stolicy Apostolskiej przez państwa chrześcijańskie 21 bylina z Madagaskaru; woda gromadzona w pochwach liściowych może służyć podróżnym, tzw. drzewo podróżnych 22 podstawy, podstawowa, bazowa część wiedzy 27 klejek - grzyb z rodziny klejówkowatych 28 KRĘCIEK; CENUROZA 29 sposób postrzegania rzeczywistości, pomijający historyczne uwarunkowania składających się na nią zjawisk 30 *Torreya californica* - gatunek drzew z rodziny cisowatych pochodzący z zachodniego wybrzeża Stanów Zjednoczonych, głównie ze stanu Kalifornia

Pionowe

1 *Watsonarctia casta* - gatunek motyla z rodziny niedźwiedziówkowatych, o brunatnoróżowym ubarwieniu, lata w czerwcu i maju 2 cecha czegoś takiego jak u człowieka 3 niższy oficer, dowódca centurii, najmniejszej jednostki taktycznej legionu 4 techniczny wynik w matematyce, nazwany imieniem Hansa Juliusa Zassenhausa, dotyczący kraty podgrup danej grupy 5 układ w ciele wyższych kręgowców obsługujący funkcje wydalania i rozmnażania 6 proces wytwarzania, przekształcania i przekazywania informacji pomiędzy jednostkami, grupami i organizacjami społecznymi, mający na celu dynamiczne kształtowanie, modyfikację bądź zmianę wiedzy, postaw i zachowań w kierunku zgodnym z wartościami i interesami oddziałujących na nie podmiotów 7 dyscyplina sportu, której zawody są pokazywane na olimpiadzie, ale nie przyznaje się w jej ramach medali 8 nazwa miejsca, w którym dokonywany jest demontaż skradzionych pojazdów (w celu sprzedania ich w częściach), a także - w którym ukrywa się kradzione dobra czy dezaktywuje urządzenia antywłamaniowe 9 to, że jakiś element lub układ elementów zorganizowanej całości (układu, struktury) powtarza się (występuje wielokrotnie) w strukturze tej całości 10 przedsiębiorstwo, w którym wyrabia (wyrabiało) się coś ręcznie 12 model helikoptera - dronu, produktu kolekcjonerskiego lub zabawki, zaopatrzony w cztery wirniki 13 lekka w przebiegu grypa 14 ornament ciągły w formie półwypukłego rzędu perełek ułożonych na przemian z pałeczkami lub krążkami 15 ptak egzotyczny; poszczególne gatunki tego ptaka klasyfikowane są w taksonomii biologicznej w obrębie rodziny nesorów (*Strigopidae*) 16 figura stylistyczna i retoryczna; pytanie zadane nie dla uzyskania odpowiedzi, lecz w celu skłonienia odbiorcy do przemyśleń na określony temat 18 kosmonauta radziecki na pokładzie *Woschoda 2* w 1965 r 19 Upita (lit. *Upyte*) - wieś, dawne miasteczko na Litwie w rejonie poniewieskim Litwy, siedziba gminy (starostwa) 20 przystań dla statków 23 malarz i grafik (1866-1924) profesor ASP w Krakowie 24 człowiek, który w danej społeczności czy kulturze pełni funkcje kultowe 25 mieszkanka Buska-Zdroju 26 cyklaminy - organiczny związek chemiczny stosowany jako substancja słodząca

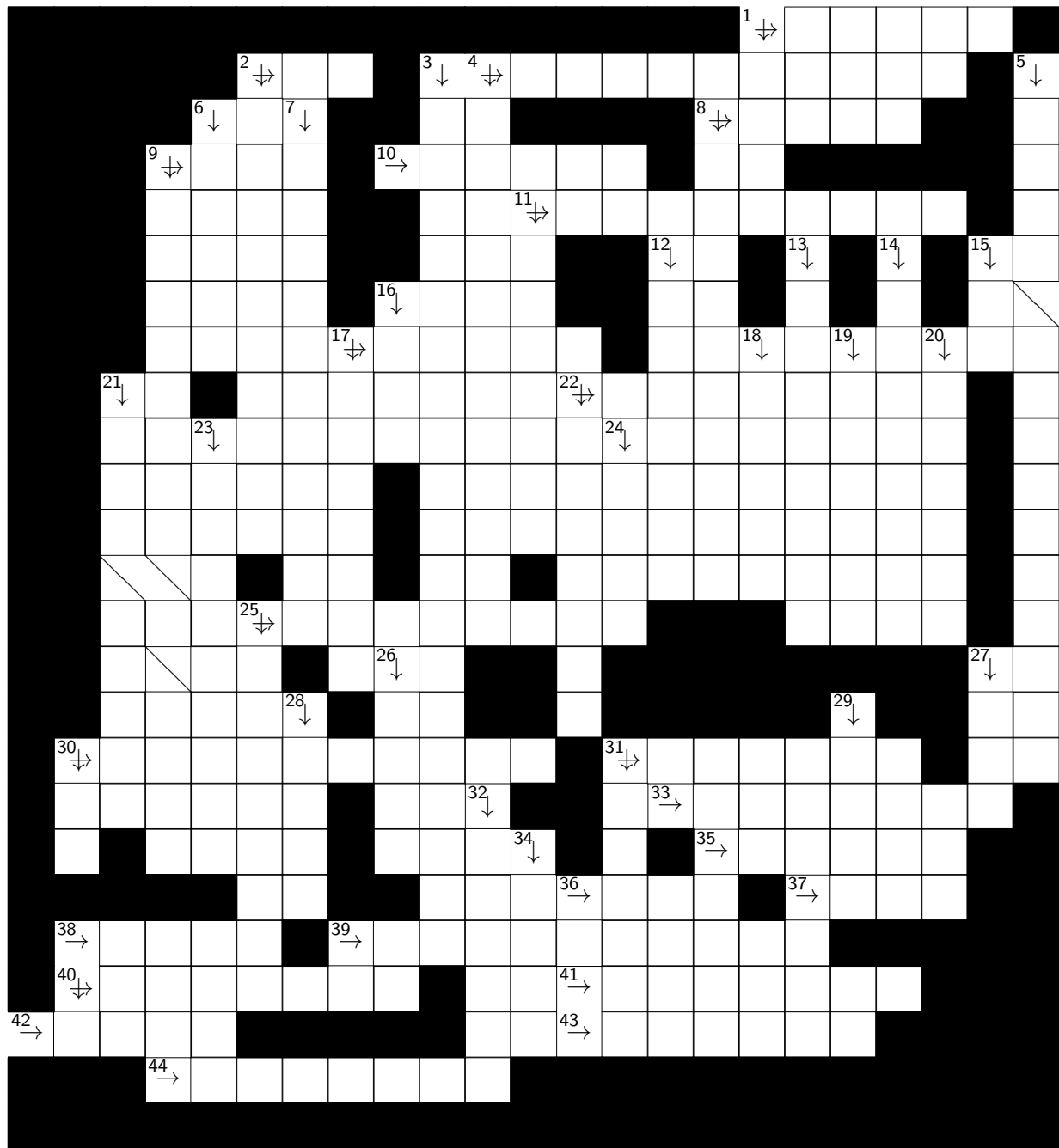

Poziome

1 wielokrotność henra (H) - jednostki indukcyjności oraz permeancji (przewodności magnetycznej) w układzie SI; jest równy 10E-3 H 3 przebojowa piosenka, szlagier, przebój 5 *Threskiornis melanocephalus* - gatunek ptaka z rodziny ibisowatych (*Threskiornithidae*) 7 owad z rzędu prostoskrzydłych, rozpowszechnionych głównie w strefie klimatu tropikalnego i subtropikalnego 8 *Kryptops* - rodzaj prymitywnego teropoda z rodziny abelizaurów; żył w okresie wczesnej kredy na terenach dzisiejszego Nigru 10 instalacja elektryczna 12 posiedzenie rady, zebranie ludzi, którzy czymś rządzą, są za coś odpowiedzialni 13 pękate, albo spłaszczone naczynie z szyjką z gliny lub kamionki 14 tradycyjny indyjsko-perski instrument muzyczny; składa się z długiego gryfu, gruszkowato wypukłego pudła rezonansowego, najczęściej sześciu-ośmiu strun melodycznych, szarpanych metalowym plektronem, oraz kilkunastu strun burdonowych 16 anglo-amerykański poeta (1907-73), liryka o tematyce społeczno-moralnej 18 lek moczopędny z grupy sulfonamidów, hamujący resorpcję zwrotną elektrolitów 21 ryba z rodziny jesiotrowatych o długości do 2 m; Morze Czarne, Azowskie i Kaspjskie 24 przenośnię: opieka, nadzór ze strony kogoś lub czegoś 31 próba popełnienia przestępstwa, zagrożona taką samą karą, jak przestępstwo dokonane (wg kodeksu karnego) 34 *Chlorophyta* - parafiletyczna grupa jednokomórkowych (o strukturze wiciowcowej, kapsalnej i kokoidalnej) lub wielokomórkowych samożywnych roślin występujących w wodach słodkich i słonych, rzadko w środowisku lądowym 38 atakowanie w czasie rozgrywek sportowych; element gry ofensywnej 39 związek azotu, pochodna amoniaku, w którym wszystkie wiązania azotu z atomami wodoru zostały zastąpione wiązaniami z innymi pierwiastkami

Pionowe

1 dział akustyki badający rozchodzenie się fal dźwiękowych w środowiskach wodnych dla celów podwodnej lokalizacji i łączności 2 miejsce obwarowania w kształcie czworokąta z narożnymi basztami 4 podstawowa jednostka długości stosowana w systemach miary wielkości czcionek i innych elementach typograficznych 5 twórczość piśmiennicza, w której zostają odrzucone obowiązujące dotychczas zasady, schematy i prawa w literaturze 6 imadło służące do mocowania obrabianych przedmiotów w maszynie 7 obszar w Federacji Rosyjskiej, wzdłuż Wołgi, od ujścia Karny do Morza Kaspjskiego 9 element kończyny zwierząt 11 grupa multiplikatywna wszystkich liczb zespolonych o wartości bezwzględnej 1, np. okrąg jednostkowy na płaszczyźnie zespolonej 13 miasto i port w Finlandii przy ujściu rzeki Kemi od Zatoki Botnickiej, przemysł drzewny i celulozowo-papierniczy 15 *sassebi*, *Damaliscus lunatus* - ssak z rodziny krętorogich; występuje w południowej i środkowej Afryce, zasiedlając sawanny, tereny zalewowe i zarośla 17 końcowy odcinek kręgosłupa człowieka, złożony z trzech do pięciu (zwykle czterech) zrosniętych ze sobą kręgów guzicznych (ogonowych, rzekomych), z których największy jest pierwszy 18 w chemii: symbol chloru 19 anioł z najwyższych chórów niebieskich lub przedstawienie owego anioła w sztuce 20 zagranie na instrumencie muzycznym 21 ukraiński kompozytor (1842-1912); pianista, dyrygent i pedagog 22 rozumowanie logiczne, polegające na wykazywaniu fałszywości hipotezy 23 wysoki urzędnik w starożytnym Rzymie 25 mieszkanka Kielc 26 mieszkanka Makowa Mazowieckiego 27 *Petromyzontidae* - rodzina prymitywnych, anadromicznych lub słodkowodnych zwierząt wodnych zaliczanych do bezzuchwoców (*Agnatha*); minogowate występują w mulistych wodach słonych i słodkich na obydwu półkulach; w Polsce jest obecnych 5 gatunków 28 przedmiot szkolny lub uczony w ramach kursu, na którym opanowuje się podstawy języka hebrajskiego 29 mieszkanka Mozambiku, kobieta pochodzenia mozambickiego 30 człowiek nieszczęśliwy, biedak 31 inna nazwa chropiatki proponowana w polskim piśmiennictwie mykologicznym; grzyb mikoryzowy, wytwarzający przeważnie ciemnobrązowe, rozetowate, lejkowate lub rozgałęzione owocniki o prawie gładkim hymenoforze, często pokrytym regularnie rozmieszczonymi brodawkami (gr. *thele*) 32 żądanie zapłaty 33 element architektoniczny występujący najczęściej w kościele w postaci odrębnej kondygnacji o charakterze antresoli, usytuowanej nad kruchtą lub nadwieszanej nad głównym wejściem do świątyni, przeznaczony do umieszczenia tam organów 34 zatoka w południowych wybrzeży Nowej Gwinei 35 koń huculski - rasa konia domowego, górskiego, ceniona za żywotność, siłę i odporność, używana niegdyś głównie jako zwierzę juczne; obecnie, ze względu na swą łagodność i inteligencję, używane są często w hipoterapii 36 rodzaj pasmanterii, najczęściej służy do ozdabiania przedmiotów i odzieży ze skóry 37 skrót/symbol funta egipskiego 38 symbol arsenu w chemii

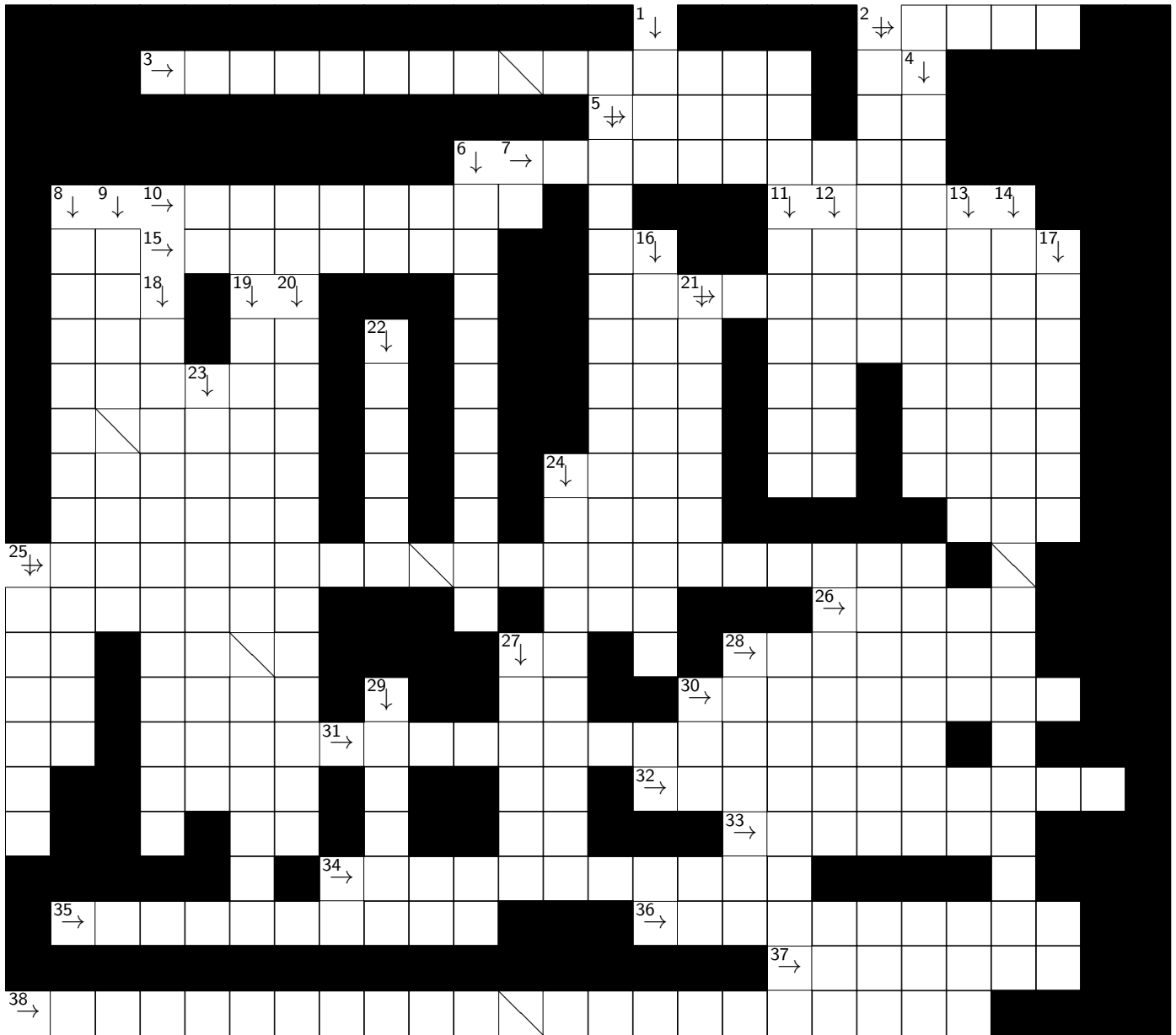

Poziome

1 przenośnie: niesamowita energia 2 skrót/symbol waluty birr 4 organiczny związek chemiczny, wybiórczy agonista receptorów β_2 w mięśniach gładkich oskrzeli 8 zespół czynności, działań, akcji podejmowanych w jakimś celu (taki ruch to nigdy nie jest grupa ludzi, zawsze tylko czynności) 9 BEJ 10 poetycko o wicherze - silnym, gwałtownym wietrze 11 sprawność umysłu; błyskawiczne przyswajanie sobie czegoś, np. wiedzy 17 FIORDYNG: bardzo silny, norweski koń zaprzęgowy 22 kanapa o wydłużonym siedzeniu z jednym lub dwoma oparciami na krótszych bokach 25 określenie drzewa o wyjątkowo twardym drewnie, rosnącego w Ameryce Południowej 30 mieszkaniec Nauru, człowiek pochodzenia naurańskiego 31 efekt odbijania światła przez jakąś powierzchnię; wrażenie optyczne, które powstaje dzięki odbiciu i rozproszeniu światła na powierzchni ciał stałych i cieczy lub bezpośrednio nad ich powierzchnią 33 miasto w zach. Syrii, nad Morzem Śródziemnym, port naftowy, rurociąg z pól naftowych w Iraku 35 małe koło; drobna, okrągła rzecz, np. obrączka, ringo (a także znak, plama) 36 jadalne nasiona rośliny o tej samej nazwie 37 malarz austriacki (1812-1905), malował akwarelowe pejzaże i sceny rodzajowe, przedstawiciel szkoły pejzażowej 38 pogardliwie: zwykle młoda osoba nieprzystosowana do życia w swojej grupie młodzieżowej, introwertyczna, zajmująca się tylko swoimi pasjami (najczęściej komputerami) 39 organiczny związek chemiczny, lek z grupy blokerów H_2 , hamujący wydzielanie kwasu solnego przez komórki okładzinowe żołądka; stosowany głównie w terapii choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy 40 tradycyjna muzyka grana na Jawie i wyspie Bali 41 pionowy szyb sięgający do wodonośnych warstw gruntu i służący do wydobywania wody 42 miasto we Francji (Burgundia) nad rzeką Doubs 43 agent śledczy, którego zadaniem jest łapanie przestępców 44 mały lub określany zdrobniale blok - foremna, kształtna, regularna bryła czegoś

Pionowe

1 utwór liryczny o charakterze żałobnym, wywodzący się ze starogreckiej poezji funeralnej; tren jest poświęcony zmarłej osobie i wyraża żal oraz smutek z powodu jej odejścia, a także przedstawia jej cnoty i zasługi 2 zewnętrzne urządzenie elektroniczne podłączane do komputera, np. mysz, drukarka 3 moneta lub banknot (dawniej) o wartości 20 gr 4 zastępca wojewody - zwierzchnika zespolonej administracji rządowej na terenie województwa 5 ułożenie wyrazów w kolejności innej niż tej, której wymagają ich zależności składniowe 6 człowiek ospały, niemrawy, ociężały, a przy tym najczęściej niezbyt bystry 7 ironiczne określenie osoby zawodowo zajmującej się pisaniem, np. dziennikarza, pisarza 8 zdrobniale o łopateczce - narzędziu kuchennym podobnym do łyżki o płaskiej szerokiej końcówce 9 w wagach starego typu (nieelektronicznych) - drobny element, wypustka, która wskazuje na przechylenie się wagi na jedną lub drugą szalę 11 przyrost obszaru państwa spowodowany działaniem siły Coriolisa; pojęcie prawnicze 12 produkt z przerobionego surowca, np. przerób z mleka 13 przyrząd astronomiczny do obserwacji ciał niebieskich o konstrukcji lunety, lub zaopatrzony w zwierciadło wklęsłe 14 cecha działania lub zachowania - to, że coś jest powolne, niedynamiczne 15 didżej 16 najdrobniejsza jednostka zdawkowa w Chińskiej Republice Ludowej; 1/100 yuana, 1/10 jiao 17 znaczek podobny do litery V, stawiany przy wybieranej odpowiedzi lub po wykonaniu czynności opisanej na kartce 18 skupienie minerałów, skał lub ropy naftowej, powstałe w wyniku różnorodnych procesów geologicznych 19 brak zgody na coś 20 pestkowaty słodko-cierpki w smaku owoc (jagoda) granatowca 21 kąt, który powstaje z połączenia żyły podobojczykowej i żyły szyjnej wewnętrznej, które tworzą razem żyłę ramienno-głowową 22 element konstrukcyjny w postaci wałka lub stożka służący do śrubowego łączenia elementów 23 budowa, np. jakiegoś przedmiotu 24 dyrektor szkoły 25 miasto w Holandii, przy granicy z Niemcami, ważny ośrodek wydobywania węgla kamiennego 26 stalowe narzędzie przydatne do rozniecania ognia 27 były chłopak, partner, mąż; rzeczownik rodzaju męskiego, nieodmienny 28 GLON najprostsza, samożywna roślina plechowa występująca w wodach słodkich i morskich 29 zdolności bojowe wojska 30 jeden z głównych języków chińskich, używany powszechnie w Chinach 31 idea, myśl, pomysł, zarys planu na coś 32 zatoka Morza Marmala u wybrzeży Turcji (Przylądek Kalem) 34 lekka, najczęściej bawełniana tkanina z nietrwałymi wytłaczanymi wzorami 40 cyfra rzymska odpowiadająca 500

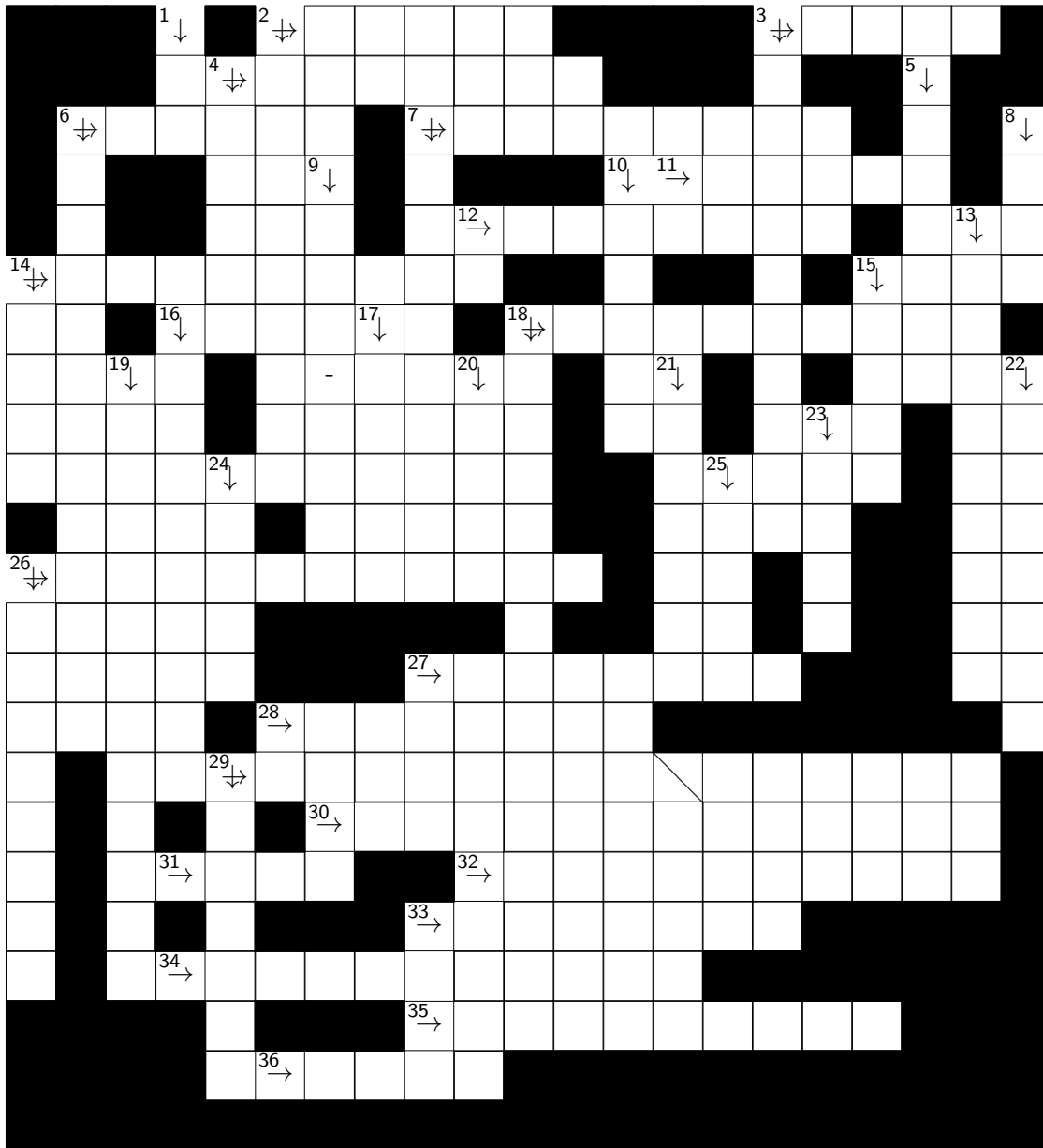

Poziome

2 muzyka śpiewana, grana lub tylko odsłuchiwana przez kogoś 3 wiertło w postaci rury, do wiercenia otworów o dużej średnicy 5 właściwie Dudevant - pisarka francuska (1804-76), przyjaciółka Chopina -powieści, dramaty, szkice literackie 7 sposób przekształcenia tekstu na formę cyfrową 10 rozstrzelanie; egzekucja wykonana za pomocą broni palnej 15 malarz holenderski. (1632-75) kolorysta i luminista; sceny rodzajowe, studia portretowe, pejzaże 21 półmetal - pierwiastek chemiczny o właściwościach zarówno metali, jak i niemetałów 25 detektor stosowany do oznaczeń stężenia składników mieszanin gazowych, którego działanie polega na pomiarach (z zastosowaniem elektrometru) natężenia prądu płynącego przez gaz w komorze jonizacyjnej 26 lokal rozrywkowy, w którym się tańczy, organizuje koncerty, słucha muzyki, spotyka ze znajomymi 28 (1837-1902), pisarz węgierski, poezje z elementami folkloru, powieści historyczne 30 wierzchnie okrycie rosyjskich chłopów 31 trzecie, licząc od dołu przedłużenie masztu 32 coś, co jest typowe dla kogoś lub czegoś 33 tworzywo do wyrobu ceramiki 34 narzędzie dentystyczne do usuwania tkanki zębowej 35 przestępca zamieszany w jakąś aferę 36 pomocnik pisarza w biurze, urzędzie, sądzie 37 picie płynu z pojemnika poprzez wyciąganie go odpowiednio ułożonymi i poruszonymi ustami 38 sklepienie zbudowane na planie kwadratu z dwóch przenikających się sklepień kolebkowych, z których pozostawiono boczne części sklepień

Pionowe

1 kod ISO 4217 dinara serbskiego 2 miasto w Chinach, ośrodek administracyjny prowincji Shanxi; wydobywanie węgla kamiennego, hutnictwo żelaza i stali 4 przedstawiciel grupy etnicznej Keralczyków, którzy mieszkają w stanie Kerala w południowo-zachodnich Indiach i posługują się drawidyjskim językiem malajalam 5 obniżenie ceny 6 przycięcie ogona psu, koniowi albo innemu zwierzęciu 8 w terminologii prawniczej to dowód, który uzasadnia twierdzenie przeciwne twierdzeniu opartemu na innym dowodzie 9 wieś w Polsce położona w województwie mazowieckim, w powiecie grójeckim, w gminie Belsk Duży 11 ur. w 1784r. astronom niemiecki; wyznaczył masy planet i orbitę komety Halleya 12 specjalista w dziedzinie statyki, naukowiec zajmujący się statyką 13 burak liściowy, kapusta rzymska, mangold - warzywo, jeden z kultywarów buraka zwyczajnego; roślina uprawiana zwłaszcza w krajach śródziemnomorskich dla liści jako jednoroczna 14 Philemon citreogularis - gatunek ptaka z rodziny miodojadów (Meliphagidae), który występuje w Australii, Nowej Gwinei, wschodniej Indonezji i Nowej Kaledonii, żywi się nektarem, owadami i innymi bezkręgowcami, kwiatami, owocami i nasionami 16 żołnierz nieregularnej kawalerii polskiej zorganizowanej na początku XVII w 17 dwie osoby, para 18 to, że ktoś jest prymitywny, prostacki; cecha kogoś prymitywnego 19 owoc papedy, mały zielony cytrus o pomarszczonej skórce, która jest niezwykle aromatyczna i znajduje zastosowanie w kuchni Tajlandii, Indonezji i Laosu jako składnik pasty curry 20 teoria z dziedziny geologii i biologii historycznej, według której w historii Ziemi okresy spokojnego funkcjonowania ekosystemów i procesów geologicznych (erozji, akumulacji) rozdzielały gwałtowne przemiany geologiczne, które miały dramatyczny wpływ na biosferę 21 krążownik rosyjski, którego wystrzał był sygnałem szturm na Pałac Zimowy (25.10.1917 r.) 22 rządy zaborcy sprawowane nad podległym państwem 23 grupa literacko-muzyczna, zespół muzyki alternatywnej wykonujący przede wszystkim piosenki napisane przez lidera Marcina Świetlickiego 24 zatoka w póln-zach części Morza Beringa, u wybrzeży Płw. Czukockiego 25 bardzo duży okaz zwierzęcia; zwierzę, które ma duże rozmiary 27 obserwowane w atmosferze skupiska kondensatów substancji występującej w postaci pary 29 ludowa pieśń Murzynów północnoamerykańskich wyrażająca nastrój tęsknoty i melancholii: podstawowa forma jazzu

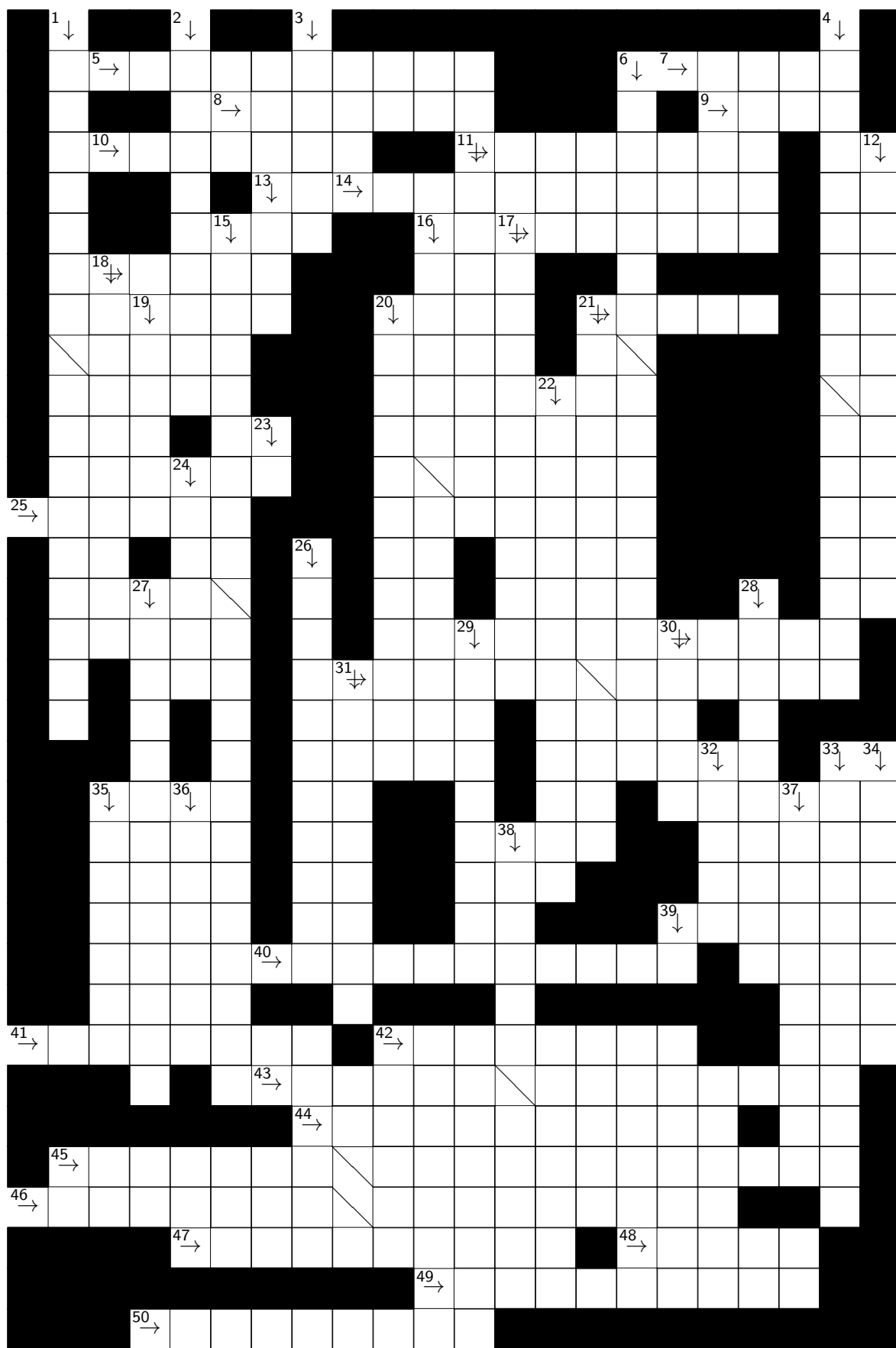

Poziome

2 pisarka angielska (1882-1941), powieści psychologiczne; „Do latami morskiej”, „Pochyła wieża” 3 całkiem wyczerpane, pozbawione energii w baterii urządzenie 4 stojak drewniany będący elementami rusztowania 6 ciężko upośledzona intelektualnie osoba, chora z powodu niedoboru jodu (dawniej określanego jako kretynizm lub matolectwo) 7 ptak leśny z rzędu kuraków o rdzawo-szarym upierzeniu w białe plamy, roślinożerny, łowny 11 w informatyce - fragment kodu źródłowego, który nie może się zmienić 12 procent, nieokreślona część 14 dane, najczęściej tabelaryczne, dotyczące przebiegu przyszłego zjawiska astronomicznego, np. pozorne położenie Słońca, Księżyca i planet na niebie w określonym czasie i w określonym miejscu na Ziemi 18 ASFODEL 26 *Arthurdactylus conandoylei* - morski pterozaur z rodziny ornitocheirów (*Ornithocheiridae*); żył w okresie wczesnej kredy (ok. 116 mln lat temu) na terenach Ameryki Południowej 27 zdrobniale: kanapa - tapicerowany mebel przeznaczony do leżenia lub siedzenia, na którym może się zmieścić kilka osób 28 obraz, który nie został namalowany przez wybitnego artystę, lecz przez dziecko lub artystę ludowego 29 *Crocodylus niloticus* - jeden z trzech gatunków krokodyli występujących w Afryce i drugi pod względem wielkości, zaraz po krokodylu różańcowym, w rodzinie krokodylowatych; występuje prawie w całej Afryce oprócz chłodnych obszarów Afryki północnej oraz pustynnych obszarów Sahary 30 dociekliwość, wnikliwość, uwzględnianie istotnych aspektów lub niuansów zjawiska czy problemu, np. przenikliwość recenzji, wywodu 31 wieś w Polsce położona w województwie śląskim, w powiecie częstochowskim, w gminie Kruszyna 32 dziecko, które rozrabia - psoci 33 szlachetny koń białej maści 34 mieszkaniec Czeczenii, człowiek pochodzenia czeczeńskiego 35 realizacja czegoś (np. egzekucja praw) 36 budżet, przewidywane kwoty dochodów i wydatków na dany okres

Pionowe

1 w chemii: symbol baru 2 *Uvularia* - rodzaj roślin z rodziny zimowitowatych 3 stabilny i zazwyczaj o regulowanej częstotliwości generator drgań elektrycznych stosowany do modulacji (demodulacji) lub zmiany częstotliwości drgań w procesach tzw. heterodynowania (dudnienia/mieszania) elektrycznych przebiegów sinusoidalnych o nieznacznie różnych częstotliwościach 4 gazowy lub elektryczny grzejnik wody 5 Tarpon atlantycki, *Megalops atlanticus* - gatunek elopsokształtnej ryby amfidromicznej z rodziny tarponowatych (*Megalopidae*) 6 mieszkaniec Cieszyna 7 SIEWECZKA 8 hebrajska miara objętości płynów ze starożytności, odpowiadająca ok. 21 lub 40 litrom 9 system sprzedaży, w którym kupujący rozlicza się z góry za konkretną ilość towarów lub usług, z których korzysta w późniejszym terminie 10 w rolnictwie: podłużny fragment pola o szerokości sięgającej 30 metrów 13 rozpuszczanie i resorpcja kości występująca w przebiegu wielu chorób 14 długa, biała szata liturgiczna, noszona przez wszystkich duchownych i usługujących wszystkich stopni w czasie liturgii obrządku łacińskiego oraz przez duchownych wielu kościołów protestanckich 15 kawałek naszytego materiału, skóry, który zasłania zniszczone, dziurawe miejsce lub pełni funkcję ozdobną 16 *Pycnogonida* - gromada niewielkich morskich stawonogów, zwanych z uwagi na wygląd popularnie pajakami morskimi; w przeciwieństwie do pozostałych szczękoczułkowców, kikutnice nie zawsze mają 4 pary nóg krocnych; liczba odnóży waha się od 8 do 12 zależnie od gatunku 17 muzyka o charakterystycznym rytmie, do której można tańczyć zorbę 18 nazwa określająca manipulacje dokonywane przy wytyczaniu granic okręgów wyborczych w celu uzyskania korzystnego wyniku przez partię mającą wpływ na kształtowanie ordynacji wyborczej 19 *Pterodactyloidea* - jeden z dwu podrzędów pterozaurów (*Pterosauria*); żyły od późnej jury do końca kredy 20 dyscyplina rowerowa, która polega na wykonywaniu skoków i różnych ewolucji w powietrzu na specjalnie przygotowanym torze z zastosowaniem rowerów BMX lub MTB 21 najmniejsza grupa harcerzy 22 wzór, forma, która służy do seryjnego wykonania różnego typu przedmiotów 23 prycza - prymitywne łóżko zbudowane najczęściej z żerdzi lub desek 24 odchody stałe, kał 25 małe dziecko, zazwyczaj chłopiec, które jest aktywne, dużo rozrabia, często też ma duży apetyt 26 w archeologii: rodzaj kamienia, skały twardej podlegający obróbce 29 państwo położone w Europie Południowej, na Półwyspie Apenińskim

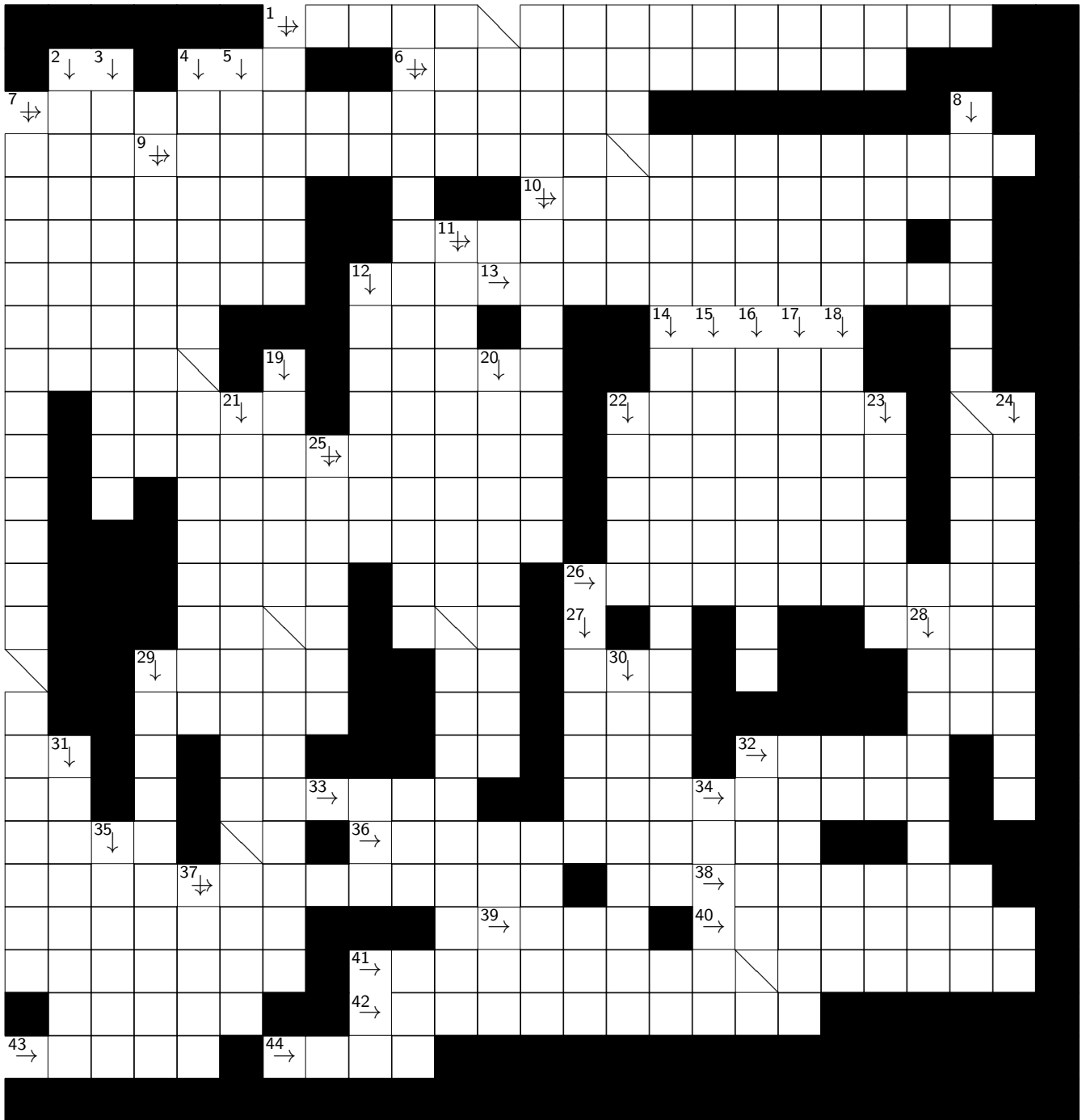

Poziome

5 względ na innych, delikatność 7 skrzydełko na przedniej krawędzi skrzydła samolotu 8 ptak z rzędu mew - siewek podobny do brodzca, chroniony 9 dwie szyny podtrzymujące i prowadzące koła pojazdów szynowych, ułożone na podkładach lub wlane w specjalną płytę betonową służą jako droga kolejowa, tramwajowa lub metro, w określonej odległości od siebie 10 (1862-1923), pisarz francuski, rzecznik nacjonalistycznych poglądów politycznych; „Wyrwani z gruntu ojczyzny” 11 ugrupowania artystyczne powstałe w Krakowie, zagadnienia koloru i faktury 14 skażenie komórek rakiem, bycie rakowatym 17 dzbanek do parzenia kawy, który jest rodzajem prostego ekspresu 18 takifugu - ryba morska z rodziny rozdymkowatych, której mięso jest bardzo silną trucizną 21 w grze na instrumentach: pociąganie smyczkiem w dół 25 euroazjatycki ssak z rodziny jeleniowatych łowna 30 podniosłe obchody jakiegoś wydarzenia 31 *Aconitum variegatum* - gatunek rośliny z rodzaju jaskrowatych, występujący w środkowej, południowej i wschodniej Europie oraz w Turcji 40 urządzenie służące do określania zdolności kiełkowania nasion 41 zdrobniale: motyw - w muzyce: charakterystyczny fragment melodii, który się powtarza 42 materiał wybuchowy o właściwościach kruszących 43 siły zbrojne Rosji sowieckiej (RFSRR), następnie wojska lądowe RFSRR w latach 1918-1922 i lądowe siły zbrojne ZSRR w latach 1922-1946 44 *Ceratodon purpureus* - gatunek mchu liściastego 45 *Pseudobulweria becki* - gatunek ptaka z rodziny burzykowatych (Procellariidae) 46 dyscyplina naukowa obejmująca procesy związane z gromadzeniem, podziałem i wydatkowaniem finansowych środków publicznych, w oparciu o regulacje prawne, celem finansów publicznych są finansowanie deficytu budżetowego i obsługa długu publicznego 47 zdrobniale o trójce - stopniu szkolnym 48 ruch, który polega na oderwaniu się od podłoża na skutek odpowiedniego odbicia się nogami 49 NAPARSTNICA roślina z trędnikowatych o jajowatych liściach, trująca 50 brak skomplikowania, prostota

Pionowe

1 góralek przylądkowy, *Procavia capensis* - gatunek ssaka z rodziny góralkowatych; zamieszkuje kontynent afrykański, Półwysep Arabski, Bliski Wschód, aż po Turcję 2 mała kula myśliwska, gruby śrut 3 GALERA; starogrecki okręt wojenny o dwóch rzędach wiosł w każdej burcie 4 *Trillium recurvatum* - gatunek rośliny zielnej z rodziny melantkowatych 6 patent przyznawany przez Europejski Urząd Patentowy i ważny w każdym z państw-członków Europejskiej Organizacji Patentowej wskazanych przez wnioskodawcę we wniosku o udzielenie patentu europejskiego 11 Platysteiridae - rodzina ptaków z rzędu wróblowych (Passeriformes), obejmująca około trzydziestu gatunków ptaków; zamieszkują obszary tropikalne Afryki, są owadożerne, żyją w lasach lub w buszu 12 cecha rzeczy, działania bądź zachowania: to, że coś jest bardzo negatywne, brzydkie i niepożądane 13 prehistoryczny instrument muzyczny o długiej metalowej rurce zakończonej czarą głosową 15 pilot, *Globicephala macrorhynchus* - gatunek walenia zaliczany do rodziny delfinowatych, mimo iż swoim zachowaniem bardziej przypomina wieloryba; żyje w stadach liczących od 10 do 30 (lub więcej) okazów 16 *Callicebus rufocarpalis* - gatunek ptaka z rodziny wang (Vangidae), który występuje endemicznie na Madagaskarze 17 oberża, jadłodajnia 18 przetwarzanie rozbieżnych wiązek promieniowania na wiązki równoległe 19 jedno- lub dwuśladowy mechaniczny pojazd drogowy bez nadwozia, przeznaczony do przewozu jednej lub dwóch osób; wyposażony jest w silnik spalinowy o masie własnej do 400 kg i o pojemności powyżej 50 cm³ 20 ponadprzeciętna znajomość czegoś, często związana z zamiłowaniem, pasją 21 syn wujka 22 osoba, która jest zdrajcą, sprzedawczykiem - dla zysków materialnych działa niezgodnie z zasadami np. moralnymi 23 litera alfabetu używana w numeracji porządkowej 24 tkanina z tego włókna 26 zdrobniale: baranek - biała chmura, zwykle mała, pierzasta lub kłębiasta, konotowana pozytywnie 27 *Caenolestidae* - rodzina małych, naziemnych torbaczy zaliczanych do skąpoguzkowców; występują w wysokich partiach Andów oraz wzdłuż południowych wybrzeży Chile na terenach trudno dostępnych, gęsto porośniętych i zwykle zimnych, co przyczyniło się do słabego ich poznania 28 wydalenie dyplomaty, uznanego za persona non grata 29 budynek, w którym trzyma się bydło 30 duża miska - naczynie 31 miasto w Kolumbii, w Andach, ośrodek administracyjny departamentu Antioquia, drugie po Bogocie miasto kraju 32 człowiek oceniany bardzo negatywnie (z różnych powodów), nazywany tak, żeby go obrazić 33 BUFFETING 34 odmiana wyrazów 35 podłużne naczynie gospodarskie służące do podawania pożywienia i wody większym zwierzętom hodowlanym 36 betonowy pas startowy na lotnisku 37 klasa leksemów autosemantycznych, których prymarną funkcją jest bycie członem konstytutywnym zdania - orzeczeniem 38 sportowa wersja techniki walki 39 w chemii: symbol potasu

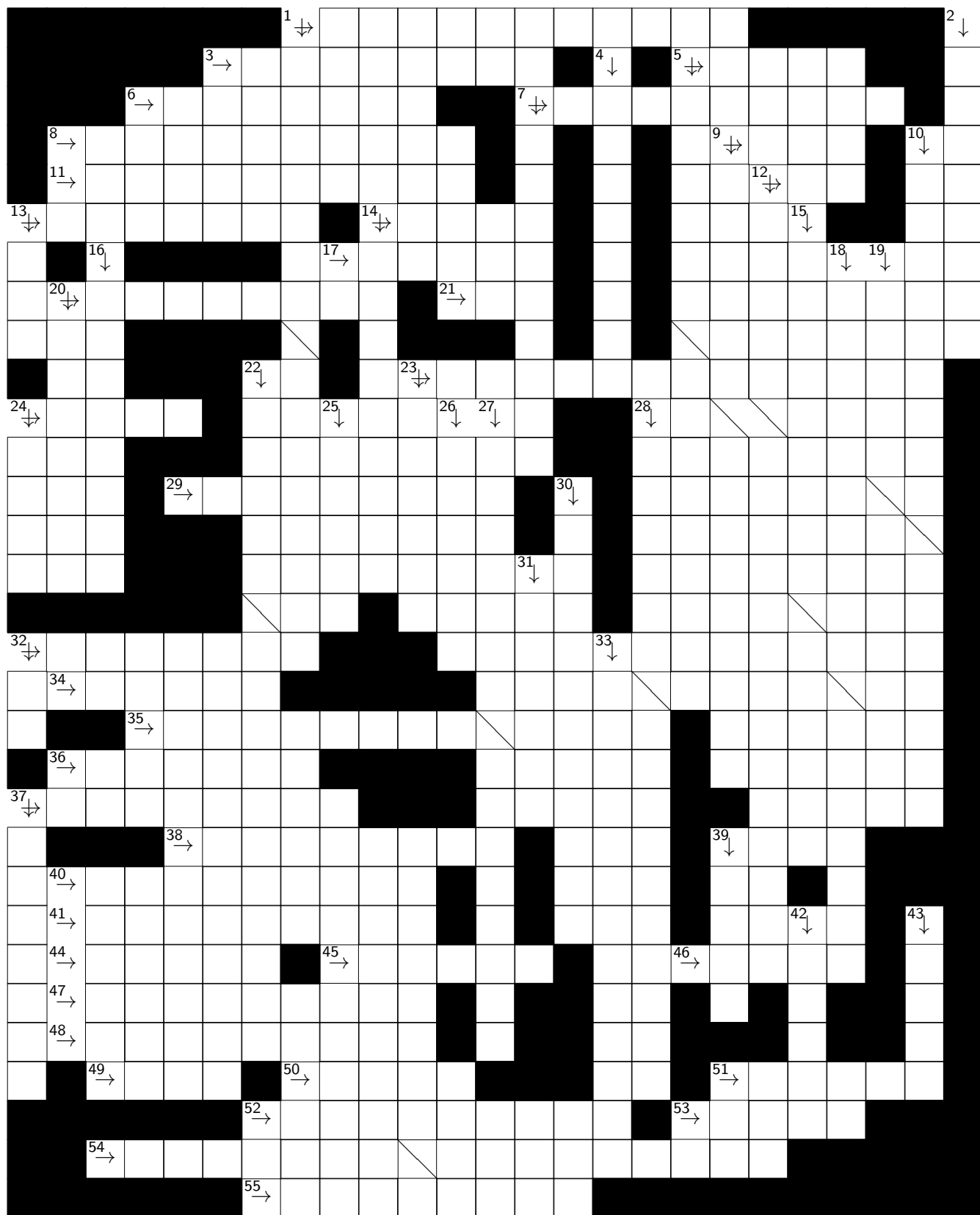

Poziome

1 kobieta, która zbłądziła, ale wróciła na właściwą drogę 6 koń oldenburski, oldenburg - jedna z ras koni, najcięższa spośród niemieckich ras gorącokrwistych, wyhodowana w XVII wieku, głównie dzięki wysiłkom księcia Antona Günther von Oldenburg; nowoczesny typ konia sportowego, przydatnego do skoków przez przeszkody 7 cecha kogoś, kto jest pozbawiony skrupułów, działa bezwzględnie, nie liczy się z innymi 9 *Eremias scripta* - gatunek gada z rodziny jaszczurkowatych, najmniejszy przedstawiciel rodzaju *Eremias*; występuje w środkowej Azji, w Kazachstanie i Iranie 10 córka popa 11 stosowanie substancji chemicznych w celu polepszenia jakości upraw, produktów i wyrobów 13 stopień podoficerski w Wojsku Polskim i Państwowej Straży Pożarnej 25 grunt, podstawa, zasadniczy element 26 ryba tropikalnych mórz przypominająca ryby latające o długości do 40 cm 32 figurka przedstawiająca człowieka (często niemowlę), zwierzę lub fikcyjnego humanoida, współcześnie zwykle wykonana z plastiku i tkaniny 33 pedał gazu 34 (1899-1973), pisarka angielska, powieści psychologiczne i nowele z życia mieszczaństwa; „Dziewczynki” 36 rodzaj niejednorodnego zrostu mineralnego, składającego się ze skałeni potasowego i sodowego, w którym przeważa skałen sodowy 37 niemiecka bryczka myśliwska dla wielu osób, posiadająca specjalną skrzynię na upolowaną zwierzynę 38 ogół organizmów żyjących w glebie 39 styl w jazzie polegający na nadaniu każdemu dźwiękowi subiektywnego wyrazu poprzez stosowanie np. dużych kontrastów 40 Antonio (1778-1833) malarz brazylijski; portrecista 41 sprzeciw wobec czegoś 42 związek koordynacyjny, w którym rolę ligandu pełni tlenek węgla (CO) 43 korzyść osiągnana w ostatecznym rozrachunku 44 niski głos kobiety lub chłopięcy; głos środkowy między sopranem a tenorem

Pionowe

1 rzeźbiarz i medalier (1874-1952) portrety, medale, projekty monet, pomniki 2 miasto we Włoszech, stolica Emilii-Romanii, ważny ośrodek przemysłowy, handlowy, kulturalny i turystyczny 3 drewno pozyskane z drzewa o tej samej nazwie 4 *Erythronium caucasicum* - gatunek roślin z rodziny liliowatych 5 starożytne państwo 6 cecha czegoś, co nie wydaje się właściwe, stosowne, nie jest dobrze oceniane np. pod względem moralnym lub pod względem grzeczności 7 ugoda pomiędzy pracodawcą a grupą pracowników, na podstawie której ustala się wynegocjowane przez strony stawki wynagrodzeń 8 monitorowanie działalności banków komercyjnych przez instytucję nadrzędną; jego podstawowym celem jest zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa systemu bankowego oraz tworzenie norm ostrożnościowych 9 żartobliwie: penis, członek 10 państwo w Ameryce Środkowej, pomiędzy Morzem Karaibskim a Oceanem Spokojnym (Fonseca (zatoka)), o łącznej długości wybrzeża 820 km 11 nieprzetworzone surowce mineralne tworzące złożę w skorupie ziemskiej, mające zastosowanie dla celów leczniczych; w szczególności są to wody lecznicze i torfy lecznicze, zwane także borowiną 12 wielki, często brzydki nochal 14 zbiór liturgicznych odpowiedzi ministranta w czasie mszy 15 urządzenie do chłodzenia procesora 16 poziomy wał z nawiniętą liną lub łańcuchem sterowym, połączony z kołem sterowym 17 miasto w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie sławieńskim, położone na Pobrzeżu Koszalińskim, nad rzeką Wieprzą i strugą Moszczenicą, ok. 20 km od wybrzeża Morza Bałtyckiego 18 strefa denną zbiornika wodnego; cechy charakterystyczne tej strefy to bardzo mała ilość światła lub jego brak, mała ilość tlenu, niska temperatura oraz większe ciśnienie 19 wycieczka kajakiem po cieku wodnym 20 popularny motyl wiosenny o białej barwie 21 dominująca współcześnie teoria tłumacząca wielkoskalowe ruchy ziemskiej litosfery 22 łow. samiec lisa, borsuka, jenota 23 (1883-1966), pisarz grecki, sztuki teatralne, powieści historyczno-biograficzne; „Papa Nukoluzos” 24 przyrząd do zaparzania herbaty lub kawy 25 amerykański pediatra i bakteriolog ur. w 1915 r., współtwórca metody hodowli wirusa choroby Heinego-Medina, nagroda Nobla 27 pojawienie się czegoś w dużej ilości lub liczbie, często nagle 28 wysunięta ku nieprzyjacielowi placówka ubezpieczająca 29 ur. w 1930 r., kompozytor japoński, założył pierwsze japońskie Studio Muzyki Elektronicznej 30 dźwięk wzorcowy wedle którego stroi się instrumenty 31 obraz którego plan pierwszy stanowi makieta plastyczna a plan dalszy malowidło bądź fotografia 35 rodowity mieszkaniec Małych i Wielkich Antyli 37 matematyk, profesor Uniwersytetu Lwowskiego (1897-1943); prace z teorii funkcji, zamordowany przez hitlerowców

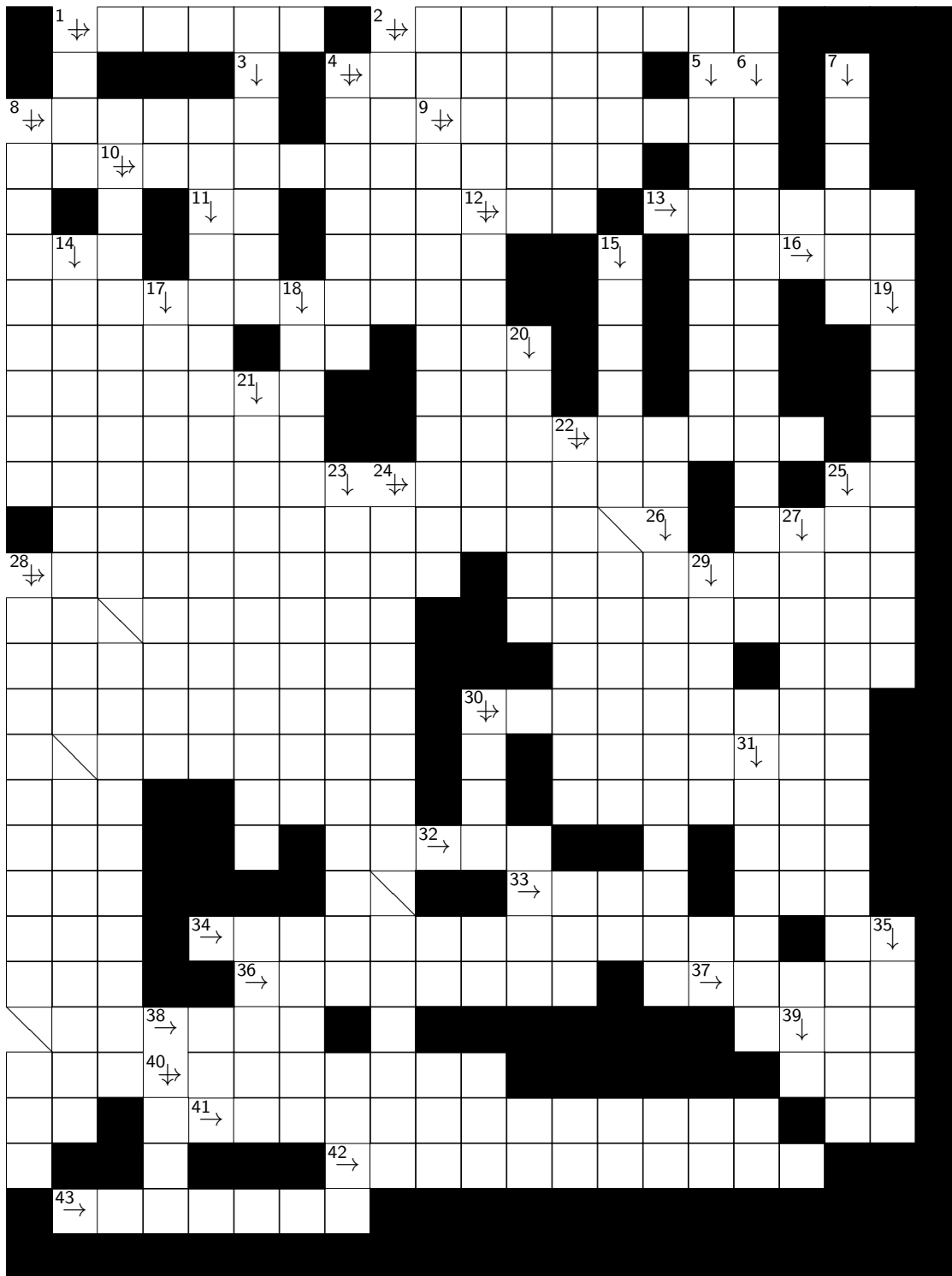

Poziome

1 wrózenie za pomocą kości zwierząt, kości do gry lub nasion bobu 3 jeden z członków chóru w greckim teatrze antycznym 5 ptak wodny z rzędu mew-siewek, czarno-biały, głównie rybożerne; obszar mórz i oceanów w półkuli północnej 6 coś, co ma kształt widełek - rozgałęzienia 7 urządzenie służące do zmiany kierunku pojazdu dokonywanej przez obrócenie platformy, na której ów pojazd stoi 8 krętorogie, pustorogie, wołowate, Bovidae - rodzina ssaków parzystokopytnych z podrzędu przeżuwaczy; zamieszkują wszystkie kontynenty poza Antarktydą i Australią, największą grupę stanowią gatunki afrykańskie, a następnie azjatyckie 9 wierzchnie okrycie stopy z mocną częścią spodnią (podeszwą) 11 Eupetidae - rodzina ptaków z rzędu wróblowych 12 jednostka luminancji układu CGS; $1 \text{ sb} = 10\text{E}+4 \text{ nt}$ 13 strój damski noszony na specjalne okazje 14 życie intymne 17 pozostały odstający fragment czegoś, co zostało zniszczone 20 przechwalanie się, zarozumialstwo 21 skrótowa nazwa dawnego przedmiotu realizowanego w szkołach ponadgimnazjalnych i obecnie nauczanego częściowo na studiach, dawniej także w VII i VIII klasach szkół podstawowych; zakres nauczania obejmował szeroko pojętą obronę cywilną, podstawy pierwszej pomocy, metody ochrony przed różnymi zagrożeniami i przygotowanie do postępowania w wypadku katastrof 23 chmura warstwowa, potargana przez wiatr na strzępy 24 (zwornika) w wiertnictwie część zwornika w kształcie stożka, z gwintem wewnętrznym stanowiąca element złącza gwintowego 29 członek chrześcijańskiego Kościoła wschodniego powstałego w VI w 32 składane łóżko o lekkiej konstrukcji 34 wieś, osada, osiedle wiejskie 35 informacja podawana w celu wprowadzenia kogoś w błąd 36 w buddyzmie hinajany jest to ktoś, kto w dążeniu do doskonałości osiągnął najwyższy stopień 37 przebój, hit 38 miasto i port w Holandii nad estuarium rzeki Ems 40 przegląd, którego uczestnicy grają na gitarach 41 Bembix - liczny, występujący prawie wszędzie rodzaj dużego, drapieżnego owada, najczęściej o jasnym ubarwieniu 44 staropolska nazwa kaszy 45 element sprężynujący, łagodzący wstrząsy w czasie jazdy pojazdów 46 narzędzie do pomiaru średnicy drzewa 47 urządzenie, którego zadaniem jest pomiar i zapis przebiegu zmian ciśnienia, które zachodzą w czasie 48 cecha działania - działanie z zapalą, wypełnianie czegoś dokładnie i z ogromnym poświęceniem 49 miejsce, obszar, rejon, który jest podmokły lub położony w pobliżu zbiornika wodnego i który cechuje się właściwą dla dużej wilotności fauną i florą 50 wyznawca Ciemnej Strony Mocy, czerpiący z dorobku i tradycji rasy Sithów 51 zdarzający się zwykle nagle i trwający krótko przejaw czegoś 52 australijski ptak z rodziny czerwonek 53 gumowe zakończenie butelki dla dziecka, umożliwiające mu spożywanie płynu poprzez ssanie 54 obiekt astronomiczny o masie mniejszej niż minimalna masa brązowego karła, który utworzył się w wyniku zagęszczenia obłoku pyłowo-gazowego 55 drewno bukszpanu

Pionowe

1 rodzaj herbaty uprawianej w Chinach od ponad 1700 lat 2 gotowy zestaw warzyw do przygotowania zupy sprzedawany w pęczkach 4 głowonóg należący do rzędu belemnitów 5 olejek eteryczny tworzony na bazie wyciągu z drzewa sandałowca 7 Pistosaurus - nazwa rodzajowa morskiego gada, żyjącego w środkowym triasie (ladyń, około 230 milionów lat temu); najprawdopodobniej był formą przejściową między notozaurami a plezjozaurami - do dziś naukowcy nie są zgodni, czy należy go zaliczać do pierwszej, czy drugiej grupy zwierząt 9 duży sklep samoobsługowy sprzedający materiały budowlane 10 spółka handlowa, która kontrolowana jest przez jednostkę dominującą 12 waluta obowiązująca w Jugosławii 13 renifer, Rangifer tarandus - ssak z rodziny jeleniowatych, zamieszkujący arktyczną tundrę i lasotundrę w Eurazji i Ameryce Północnej 14 członkini żeńskiego zakonu o regule św. Franciszka, odłam Klarysek 15 metabolit, który nie jest bezpośrednio niezbędny do wzrostu i rozwoju organizmu 16 skupienie włókien mięśniowych, które tworzy typowe mięśnie szkieletowe wraz ze ścięgnami 18 ogół utworów związanych tematycznie z funkcjonowaniem hitlerowskich obozów koncentracyjnych oraz sowieckich łagrów 19 zdolność różnicowania i powtarzania podstawowych cech dźwięku: wysokości, barwy i siły (głośności) 20 grzecznościowy tytuł najstarszego kapitana statku pasażerskiego 22 osoby pracujące w zawodach niewymagających pracy fizycznej; termin wprowadzony w amerykańskiej socjologii 23 w biologii: u żywych organizmów najbardziej zewnętrzna warstwa jakiegoś organu 24 płaskie naczynie do podawania potraw ale i do zbierania datków 25 normalka, coś normalnego, np. normalna sytuacja 26 przen. cena, jaką trzeba za coś zapłacić 27 gaśnica, w której środkiem gaśniczym są halony 28 podstacja służąca do przesyłania czegoś (najczęściej zasobu) 30 członek orkiestry filharmonicznej 31 seria radzieckich, załogowych statków kosmicznych 32 jednostka natężenia pola magnetycznego w układzie CGS; $1 \text{ Oe} = 79,577 \text{ A/m}$ 33 nauka badająca zachowania społeczne 37 miasto w póln. części Estonii; przemysł spożywczy, drzewny 39 skała podwodna w formie wału albo grzbietu, której górna część znajduje się tuż pod albo tuż nad powierzchnią wody 42 okres godowy ryb, w którym odbywa się składanie jaj i ich zapładnianie 43 miasto w Iranie u podnóża gór Zagros, ważny ośrodek wyrobu dywanów; dawniej: Sultanabad

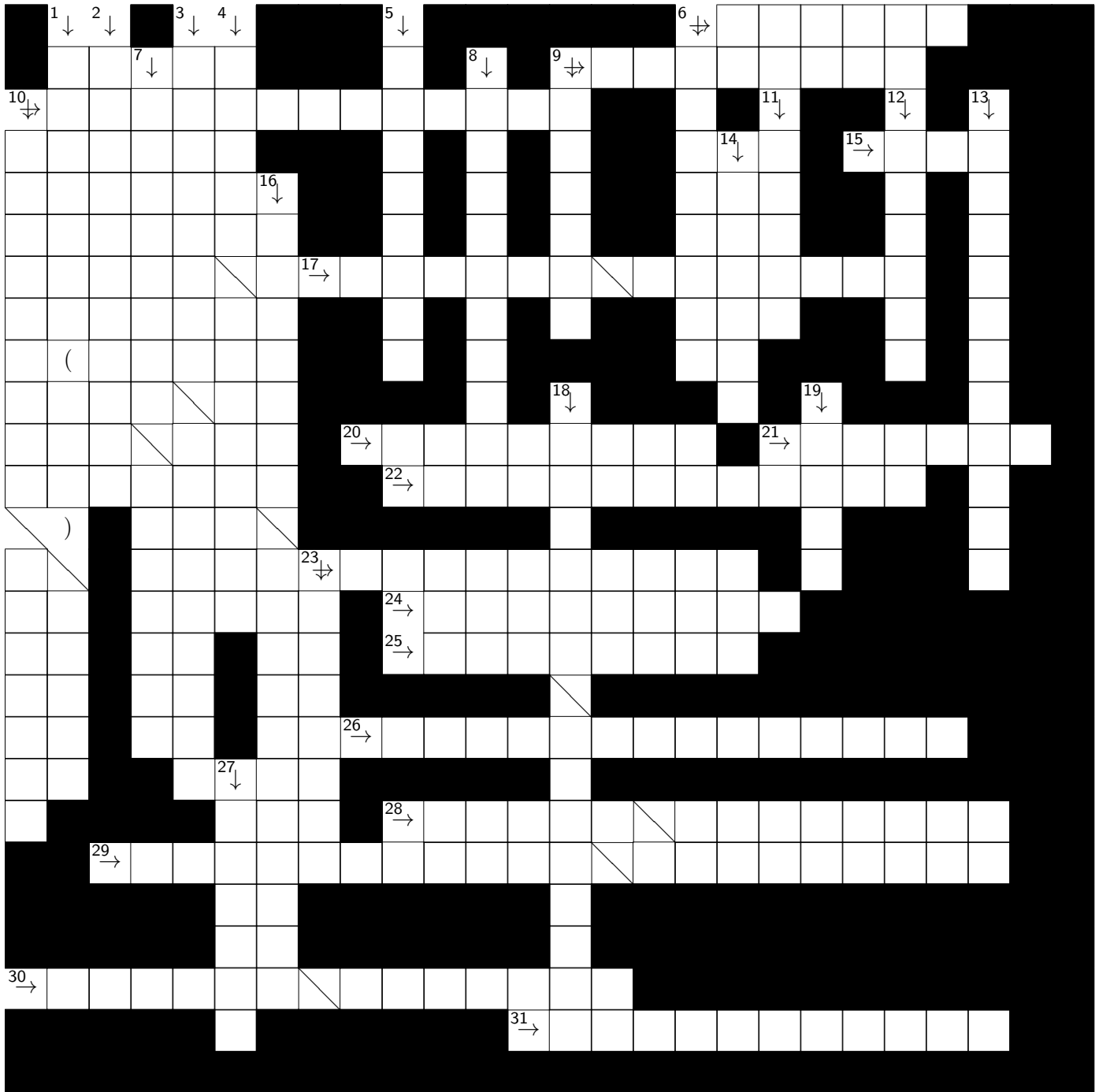

Poziome

1 najniższa, nadziemna część budynku wysunięta lub wsunięta w stosunku do górnych partii muru 2 leśny ptak łowny z rzędu kuraków, u samca lirowaty ogon; charakterystyczne toki; Eurazja 4 zimowy płaszcz damski na futrze 8 przedstawienie teatralno-muzyczne 9 miasto w USA (Teksas) nad Zatoką Meksykańską 10 niewysokie drzewo z różowatych uprawiane w krajach śródziemnomorskich i Kalifornii dla owoców zwanych migdałami 12 skrótowiec odliceum ogólnokształcące 13 roślina z sesamowatych pochodząca z Afryki, oleista, uprawiana dla nasion do otrzymywania oleju spożywczego 16 symbol paskala - jednostki ciśnienia (także naprężenia) w układzie SI 22 pozioma belka wiążąca górne końce słupów budowy 24 cement stomatologiczny - materiał stosowany w stomatologii jako podkład do wypełnień lub wypełnienie czasowe 28 pomieszczenie w świątyni chrześcijańskiej w którym przechowuje się szaty i sprzęty liturgiczne 30 interdyscyplinarna dziedzina wiedzy teoretycznej i praktycznej wynikająca z refleksji nad etycznym wymiarem działań z zakresu biologii i medycyny 32 w chemii: symbol krzemu 33 sylabowa nazwa dźwięku „g” 34 rodzina błonkówek z podrzędu rośliniarek, larwy roślinojerne, wiele szkodników 36 mały boczny pokój, izba, która pełniła funkcję sypialni 37 w fotografii: głębokie naczynie z przykrywką wykonane z materiału odpornego na chemikalia, przeznaczone do obróbki filmów 38 malarz, rysownik (1884-1926) współzałożyciel grupy Rytm; kompozycje figuralne. portrety 40 FORKASZTEL 41 osoba, która upodabnia się do przedstawicieli płci przeciwnej poprzez strój i zachowanie, celem osiągnięcia satysfakcji emocjonalnej lub seksualnej 42 zewnętrzna warstwa cytoplazmy komórki 43 coś czadowego (odjazdowego) i na topie, także: ocena zjawiska w formie wykrzyknika

Pionowe

1 przedstawiciel jednego z plemion wschodniogermańskich 2 stan pełnego rozwoju jakiegoś procesu, szczyt, kulminacja 3 w niektórych środowiskach kościelno-religijnych: wspólna uczta członków jakiejś wspólnoty chrześcijańskiej 4 polski, ludowy, instrument smyczkowy o niskiej skali, przypominający kształtem wiolonczelę; posiada od 2 do 4 strun; basetla 5 określenie mieszkańca Wielkiej Brytanii 6 cecha zachowania, działania: wymuszoność; brak szczerego, prawdziwego zaangażowania w działanie, sytuację, relację itp 7 inaczej gruszka klapsa 8 zbroja z metalowych łusek na podkładzie ze skóry lub grubego płótna 9 W Kościele rzymskokatolickim posłuszeństwo, do którego zobowiązani są wierni wobec papieża i biskupów, będących w jedności z papieżem, w sprawach wiary i moralności (duchowa władza Kościoła nad wiernymi) 10 najczęściej konstrukcja pływająca wyposażona w urządzenie wiertnicze, przeznaczona do wykonywania odwiertów pod dnem akwenu 11 dobroć i litość okazywane komuś, współczucie 12 amerykańska kajakarka górską, srebrna medalistka z Atlanty 14 grupa ludzi zamieszkująca obszar danego państwa, odróżniająca się od większości społeczeństwa językiem, kulturą, pochodzeniem etnicznym bądź religią; posiada lub posiadała własne państwo 15 część rośliny, hybryda rozwojowa, pochodząca zarówno ze zawiązków liści, jak i lodygi, według niektórych badaczy prawdopodobnie zatrzymanych częściowo na etapie rozwoju zarodkowego, czasami określana jako plecha 17 jednostka podstawowego podziału administracyjnego w Japonii, Ruandzie, Czadzie i innych państwach 18 to, czego funkcją jest ozdabianie, dodawanie waloru estetycznego 19 potrawa z wątroby zwierzęcej 20 porcja hummusu; określona ilość tego produktu, zazwyczaj plastikowe opakowanie 21 cecha zachowania, które pokazuje, że ktoś jest porwyczy 22 odmiana edywii o dużych podłużnych liściach 23 rodzaj ozagłowania statku żaglowego 24 bezpośredni odbiór fal elektromagnetycznych emitowanych przez badany przedmiot 25 to, że coś jest bardzo ważne, kluczowe, pełni bardzo ważną funkcję 26 malarz włoski (1900-72) malarstwo abstrakcyjne, pejzaże, martwe natury, obrazy figuralne 27 demon słowiański wyobrażany w postaci bladego widma kobiecego, stanowiący personifikację stanu chorobliwego zadumania, rozmarzenia czy utęsknienia 28 złączenie się, zjednoczenie 29 szczególny rodzaj nakrycia głowy władców i arystokracji, będący formą czterodzielnej korony bez metalowej obręczy, obszytej gronostajowym futrem 30 kształt, linia, graficznie wyodrębniony fragment powierzchni 31 płytkie, prostokątne naczynie chemoodporne (najczęściej plastikowe) służące do wypełniania kąpielą fotograficzną lub wodą płuczącą, stosowane do ręcznej obróbki materiałów fotograficznych w postaci arkusza (papiery fotograficzne, błony cięte, płyty) 35 nazwa niektórych synsetycznych substancji psychoaktywnych (zwłaszcza najpopularniejszego LSD), zaliczanych przez niektórych do narkotyków, które przyjmuje się doustnie i które mają lekko szczypiący (kwaśny lub metaliczny) smak i które pod względem chemicznym najczęściej są przy okazji kwasami 39 w chemii: symbol fluoru 40 instytucja państwowa powołana do sądenia, organ wymiaru sprawiedliwości

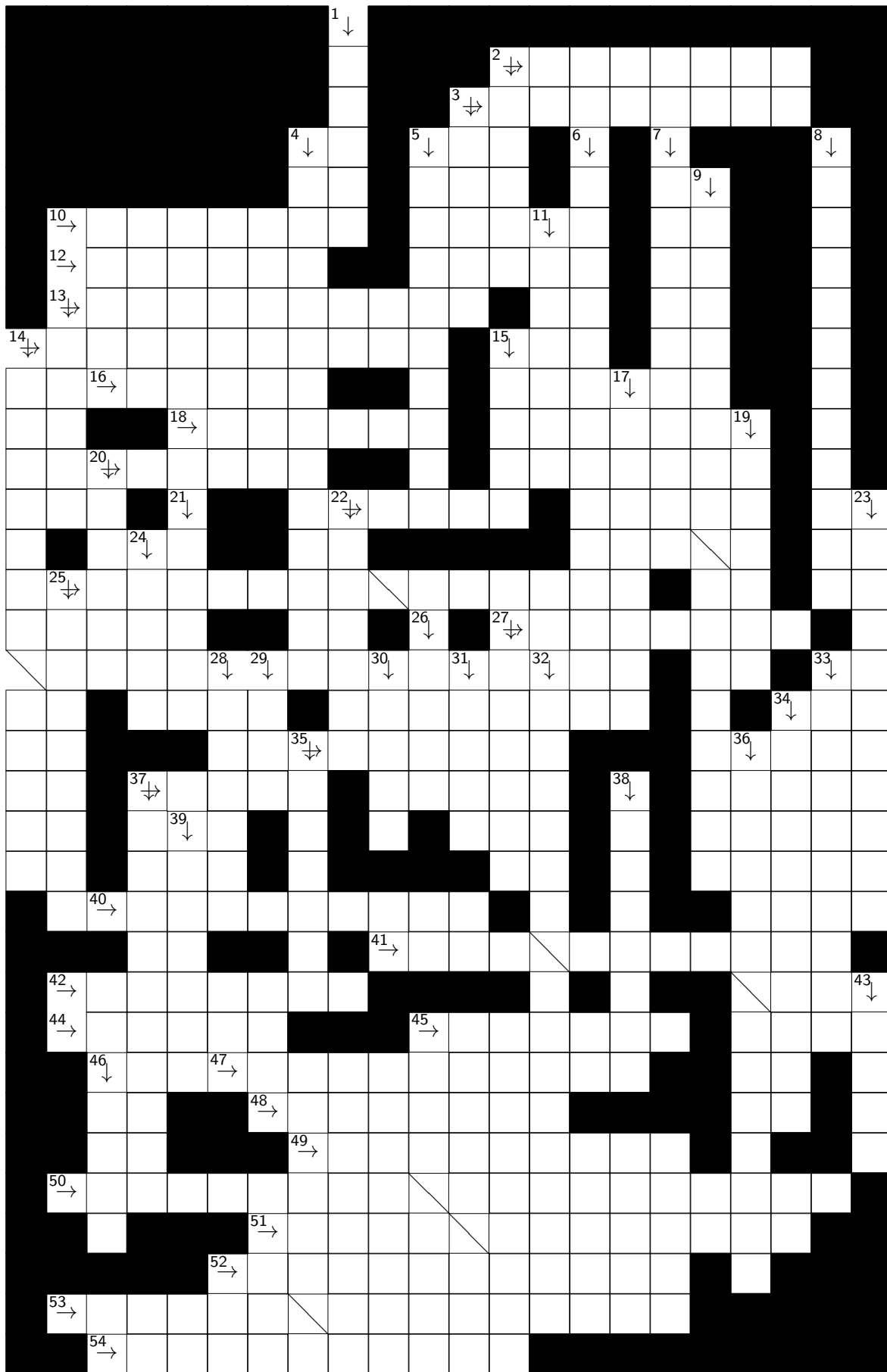

Poziome

6 odrobina, mała ilość 9 dawny krużganek, zwykle kościelny 10 Heptasteornis - rodzaj dwunożnego, mięsożernego dinozaura, przypuszczalnie z rodziny alwarezaurów, a dokładniej z podrodziny mononykinów 15 podstawowa jednostka administracyjna i terytorialna w starożytnej Grecji, gmina 17 kluski przyrządzane z twarogu, jaj i mąki, gotowane w lekko osolonej wodzie 20 Buxus - rodzaj zimozielonych drzew i krzewów z rodziny bukszpanowatych 21 kurtka marynarska 22 dekadencja postawa wyrażająca przeświadczenie o nieuniknionej, gwałtownej zagładzie obecnej formy świata i cywilizacji 23 wiedza, która dotyczy jakiejś konkretnej dziedziny, zagadnienia 24 okres, w którym osoba po przepracowaniu odpowiedniej liczby lat i osiągnięciu określonego wieku nie pracuje zawodowo, a pobiera wynagrodzenie zwane emeryturą 25 łamanie przepisów ruchu drogowego, powodujące narażenie bezpieczeństwa uczestników ruchu 26 statek przeznaczony do transportu towarów 28 skała metamorficzna powstała w wyniku przeobrażenia łupków ilastych w wyniku kontaktu z intruzją 29 gatunek ptaka z rodziny bławatniowatych (Cotingidae) 30 górna, chrzęstna lub skostniała część czaszki, stykająca się z mózgowiem i osłaniająca mózg, nazywany mózgową czaszką 31 przyrząd do pomiaru natężenia elektrycznego

Pionowe

1 nieorganiczny związek chemiczny, sól amonowa kwasu nadchlorowego 2 w filozofii: pogląd, według którego rozwój świata przyrody i rzeczywistości społecznej zmierza do jakiegoś ostatecznego celu 3 Strophanthus gratus - gatunek rośliny z rodziny toinowatych 4 mamut właściwy, Mammuthus primigenius - gatunek wymarłego ssaka z rodziny słoniowatych, z rzędu trąbowców, jedyny gatunek mamuta, który miał gęstą sierść; pojawił się ok. 250 tysięcy lat temu i szybko rozprzestrzenił w Europie i Azji, potem również w Ameryce Północnej 5 zbiór myśli, słów, wyobrażeń silnie skojarzonych z pewną inną ważną i silnie zabarwioną emocjonalnie myślą, która zwykle bywa wyparta ze świadomości, stłumiona 6 drewno brzozy 7 zasady i zwyczaje dotyczące sposobów zachowania obowiązujących na dworze królewskim 8 Rodzaj ćmy z rodziny sówkowatych; 9 sekundomierz 10 obniżenie popędu płciowego 11 fizyk niemiecki (1874-1957); odkrywcze prace z fizyki atomowej; laureat nagrody Nobla 12 element warstwy fonicznej wyrazu 13 powołanie rezerwistów do czynnej służby wojskowej w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa 14 ktoś, kto jest zawiadycki, nieco bezczelny, przy tym żartobliwy, skory do drwin i żartów 16 roślina zawierająca silne substancje aromatyczne, dzięki którym może być stosowana jako przyprawa 18 jeden ze sposobów zabezpieczania sieci i systemów przed intruzami; oprogramowanie blokujące niepowołany dostęp do komputera, na którego straży stoi 19 chiński szarpany instrument strunowy; czasami nazywany chińską lutnią, bo podobnie jak ona ma pudło rezonansowe w gruszkowatym kształcie 23 miasto w Polsce, w województwie opolskim, w powiecie kluczborskim, siedziba gminy miejsko-wiejskiej Byczyna 27 układ samolotu lub szybowca o usterzeniu wysokości umieszczonym przed skrzydłami

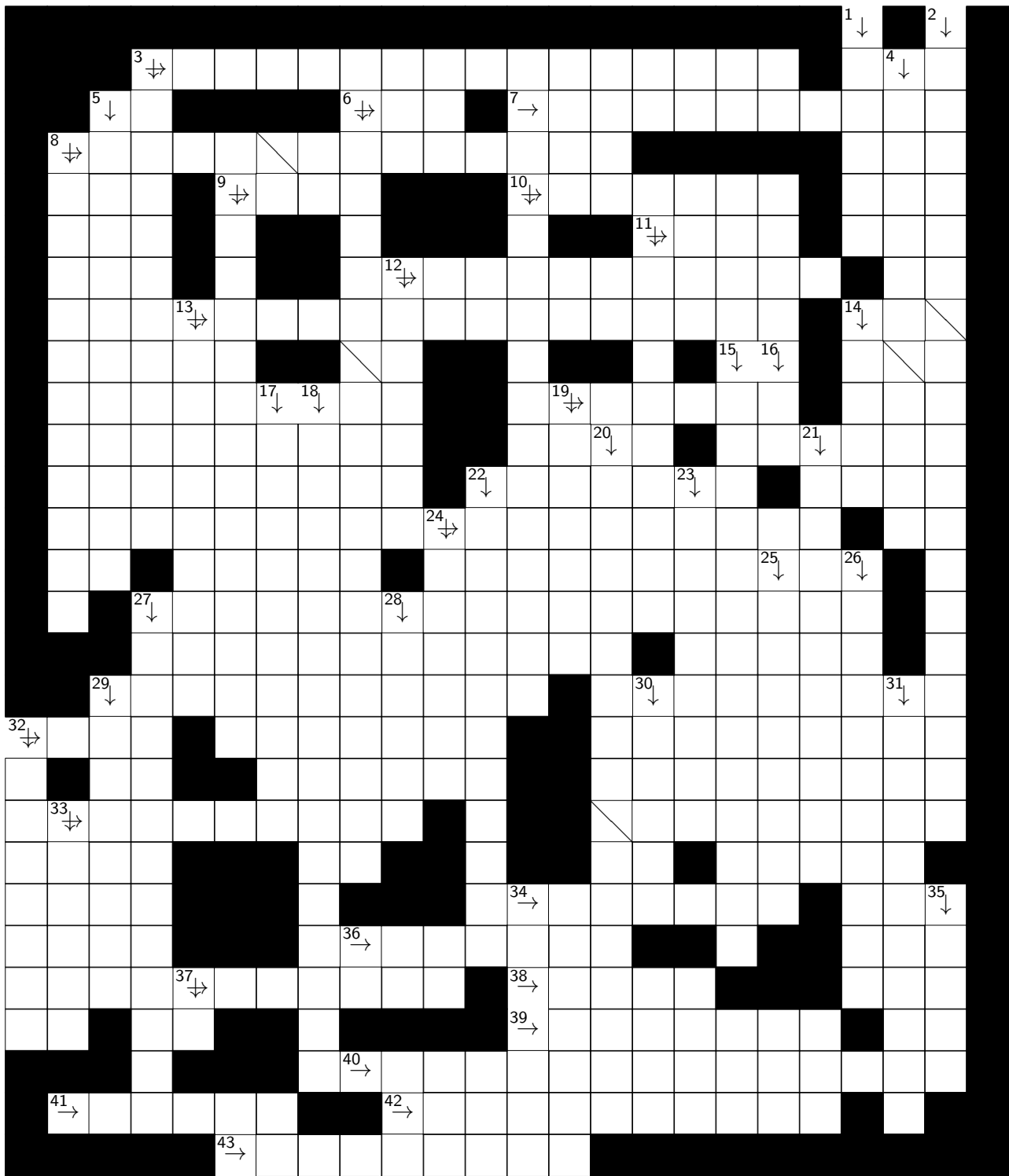

Poziome

2 dwuletnia roślina warzywna z rodziny złożonych, liście spożywane jak sałata 3 północnoameryk. pluskwiak, pasożyt wszystkich stadiów rozwojowych stonki ziemniaczanej 10 gliniane naczynie, które służy do ucierania, zwykle maku (ale też kremu, białek, ciasta) 12 aleksandryjski teolog i filozof (256-335); twórca arianizmu 13 hormon roślinny wpływający na wielkość komórek i przyspieszający kwitnienie 14 KAŁAMAJKA, wąski wózek wybity futrem, bez budki, mniejszy od bryczki 16 stalowy bęben obrotowy do siarczowania celulozy 18 przedstawiciel historycznego ludu wywodzącego się z Wyżyny Armeńskiej, później zasiedlającego Mezopotamię 20 parzysty miesiąc zucia, znajdujący się po obu stronach głowy 22 zatoka Oceanu Atlantyckiego, w zach. wybrzeży Islandii 25 rodzaj kuchenki wykorzystującej gaz ziemny lub mieszaninę propan-butan 27 potrawa jednogarnkowa, popularny posiłek przygotowany w jednym naczyniu, zastępujący cały obiad 35 fałdka, szczelina na mózgu 37 rodzaj flaneli w kratkę, noszonej czasem jako dolna warstwa odzieży 40 Pinaceae - rodzina drzew i krzewów należąca do rzędu sosnowców (Pinales) 41 element anatomiczny, który tworzą chrząstki żeber od dziesiątego do siódmego 42 cecha czegoś, co nie istnieje fizycznie, nie ma łatwych do opisu cech fizycznych, znaczenie, zakres, stopień nasilenia jakiegoś zjawiska lub stanu 44 określenie Kresów Wschodnich, na wschód od Bugu 45 mały gryzoń przesypiający zimę 47 urządzenie do skraplania gazu 48 różnica między największą i najmniejszą wartością cechy statystycznej w zbiorze (lub różnica między najwyższą i najniższą zaobserwowaną wartością zmiennej) 49 w ortodoncji: korekta mająca na celu wydłużenie części naddziąsłowej zęba; wyciskanie zębów z dziąsła, wydłużanie zębów poprzez wyciągnięcie ich części ukrytej w dziąśle 50 struktura anatomiczna występująca w siatkówce i tęczówce oka 51 test służący badaniu uszkodzeń DNA oraz umożliwiający znalezienie sposobu na ich uniknięcie 52 południcowate, południce, perłowce, Nymphalidae - rodzina z grupy motyli dziennych; zawiera 5 700 gatunków rozpowszechnionych na całym świecie (w Polsce 75), m.in. rusalki, przeplatki, dostojki, mieniaki 53 *Limosa limosa limosa* - podgatunek ptaka wyróżniony w obrębie gatunku rycyk (*Limosa limosa*) 54 rodzina wybitnych lutników włoskich działających w Cremonie w XVII- XVIII w

Pionowe

1 funt ruski w XVI-XVII wieku 2 rzeźbiarz francuski (1535-90) współtwórca typu nagrobka przedstawiającego postać zmarłego w naturalistyczny sposób 3 *Dorcatragus megalotis* - gatunek antylopy z rodziny krętorogich, jedyny przedstawiciel rodzaju *Dorcatragus*; zamieszkuje skąpo porośnięte wzgórza Afryki graniczące z Morzem Czerwonym (w Etiopii i Somalii) 4 uszkodzenie czegoś powstałe w wyniku przestrzelenia pociskiem 5 dawniej Majsur; stan w pld Indiach, na wyżynie Dekan, powierzchnia 191,8 tys. km², stolica Bangalor 6 wysoki budynek podzielony na piętra 7 środek dezynfekcyjny, środek antyseptyczny - substancja, która niszczy drobnoustroje i ich przetrwalniki 8 słodkowodna ryba okoniokształtna z rodziny guramiowatych (*Osphronemidae*) 9 uzasadniane zamysłem artystycznym odstępstwo od norm lub obyczajów 11 WYSZOR 13 indonezyjskie miasto na Jawie 14 wirnikowy silnik wodny przetwarzający energię mechaniczną płynącej wody 15 pisarz japoński ur. w 1909r - autobiografie, powieści, nowele psychologiczne; „Ogień polne” 17 zbiór podstawowych wierzeń danej religii: takie nazwa odrębnych grup religijnych (np. rzymskokatolickie, prawosławie, protestanckie) 19 tragarz wykorzystywany przez himalaistów 20 zbiór słów, wypowiedź (często utrwalona graficznie) 21 architekt angielski (1811-78), budowle neogotyckie, budowle rządowe 22 podstawowa część statku złożona ze szkieletu, poszycia burt, grodzi, pokładów i nadbudówek 23 kompozytor rosyjski (1837-1910); symfonie, utwory fortepianowe, poematy symfoniczne; 'Tamara', 'Rus' 24 jednostka organizacyjna, społeczna i terytorialna koczowniczych plemion środkowej Azji i Syberii 25 pluskwiak równoskrzydły z podrzędu czerwców, szkodniki upraw; sadów 26 jednoosobowa łódź półwyscigowa 27 jidysz 28 bieda, ubóstwo, brak środków materialnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb jednostki 29 astronom amerykański (1882-1973); wyznaczył prędkość obiegu Słońca wokół środka Galaktyki, odkrył gwiazdy zmienne 30 MIECZNIK; drapieźnik z delfinów o cennym tłuszczu i niejadalnym mięsie 31 szaleństwo, amok - stan psychiczny będący skutkiem silnych: namiętności, gniewu, radości, stan wielkiego podniecenia 32 *Malus purpurea* - gatunek rośliny z rodziny różowatych, mieszaniec *M. atrosanguinea* i *M. sieversii* 'Niedzwetskyana' 33 w Kościele katolickim: obrzęd liturgiczny mający na celu usunięcie wpływu szatana na osobę lub rzecz 34 podawanie jedzenia 35 lekkoatletka ros., wicemistrzyni olimpijska w rzucie dyskiem z Atlanty 36 zespół norm prawnych regulujących powstawanie, funkcjonowanie oraz zasady likwidowania instytucji bankowych (zwłaszcza banków), a także zasady funkcjonowania nadzoru bankowego 37 ludowa, wesoła pieśń polska związana tematycznie z Bożym Narodzeniem, także widowisko sceniczne o takiej tematyce 38 polski samochód osobowy produkowany przez FSO, model Syrena 39 zdrobniale: prawa lub lewa strona ciała ludzkiego lub zwierzęcego 43 *Pyrus communis* 'Alfa' - odmiana uprawna gruszy pospolitej 46 jezioro w Norwegii, w Górach Skandynawskich

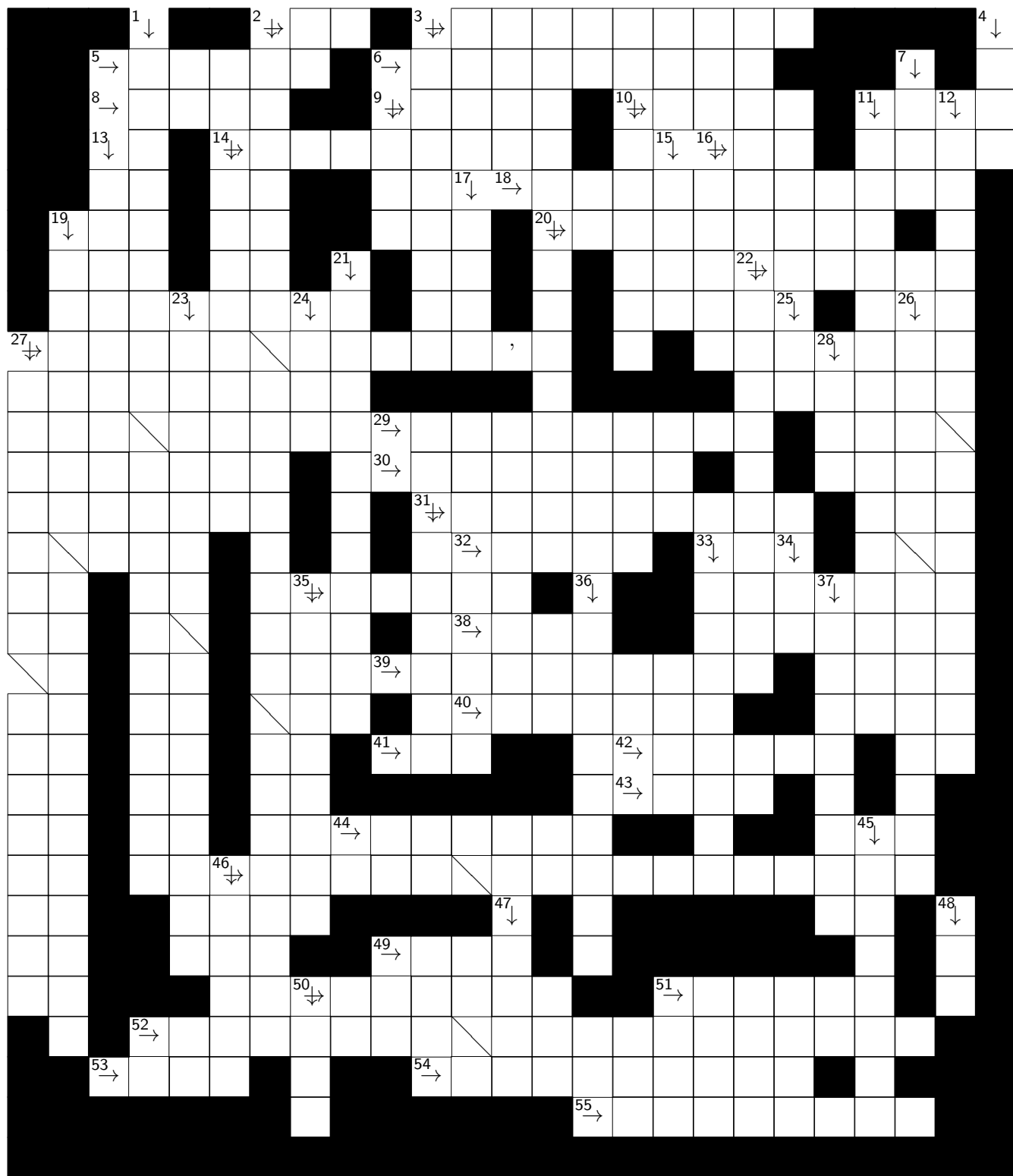

Poziome

3 to, że coś jest skuteczne i pouczające; np. konstruktywność krytyki 6 w chemii: symbol argonu 7 urządzenie służące do krojenia produktów spożywczych 8 część obręczy miedzkiej, kość składająca się z trzonu i gałęzi 9 familiarny, żartobliwy zwrot do znajomego 10 melodia wygrywana przez mechanizmy pozytywkowe znajdujące się w zegarach lub innych przedmiotach (np. w tabakierze) 11 kod ISO 4217 funta falklandzkiego 12 W strofice: jeżeli ostatnia stopa wersu lub członu wersowego jest pełna, mówi się o akataleksie 13 sportowiec zajmujący się spadochroniarstwem zawodowo lub hobbystycznie 19 jednoroczna roślina zielna z łnowatych 24 rzeźbiarz włoski (1380-1466) jeden z najwybitniejszych artystów wczesnego renesansu, przedstawiciel szkoły florenckiej 32 kod ISO 4217 wona północnokoreańskiego 33 szerokie okrycie wierzchnie bez rękawów zapinane z przodu 34 miękka koźła skóra, używana zwykle na wierzchy luksusowego obuwia 36 Homalozoa - jeden z podtypów, w jakich grupowane są szkarłupnie obejmujący wyłącznie organizmy kopalne 37 piękny, przystojny, młody, wysportowany i silny młodzieniec 38 XVIII-wieczny kielich do wina 39 element nawierzchni kolejowej w postaci ułożonej pod szynami belki 40 jednostka policyjna zajmująca się podczas śledztwa badaniami prowadzącymi do wykrycia przestępcy 41 cienki papier nasączony atramentem 42 kierunek studiów, który swoim zakresem obejmuje naukę o kulturze, literaturze i językach bałtyckich 43 smutek i czułość w wyrazie

Pionowe

1 koniec, zakończenie czegoś 2 przebarwienie na błonie śluzowej jamy ustnej powstające pod wpływem przenikania składników wypełnień amalgatowych (rtęci i srebra) wgłąb tkanek miękkich i kości 3 dziedzina sportu, latanie na lotniach 4 niedopuszczenie się oszustwa; uczciwość w konkretnej sytuacji 5 mieszkaniec Komańczy 6 klasyfikacja kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w tzw. pozycje kalkulacyjne niezbędne do obliczenia kosztu wytworzenia produktu: koszty pośrednie i koszty bezpośrednie 8 sklep, w którym są sprzedawane przybory szkolne, artykuły papiernicze i biurowe 9 Phryseridae - rodzina walen z podrzędu zębówców 10 Notodontidae - rodzina motyli, należąca do motyli nocnych, obejmująca 2,5-3,5 tys. gatunków, głównie tropikalnych; w Polsce występuje ponad 30 11 dawniej: przymusowa dostawa żywności dla wojska 12 temat, który jest poruszany jako dodatkowy, jest mniej istotny na tle całokształtu komunikacji; komentarz, dygresja, uwaga nie na temat 13 przytomność, możliwość skoncentrowania się, brak senności 14 obszerne pomieszczenie fabrycznie 15 nurt pobożnościowy w protestantyzmie, oparty na specyficznej duchowości 16 tysiąc dżuli 17 Enigmosaurus - rodzaj wszystkożernego teropoda z rodziny terizinozaurów; żył w epoce późnej kredy na terenach centralnej Azji 18 nieistnienie w historii, niewystępowanie w historii 19 działo o bliskim płaskiemu torze lotu pocisku, służące do ostrzeliwania celów będących na linii pola widzenia 20 Ailuroedus crassirostris - gatunek ptaka z rodziny altanników (Ptilonorhynchidae) 21 w sztuce: m.in. literaturze, filmie: sposób przedstawiania, charakterystyczny dla realizmu 22 mieszkanka Dominikany, kobieta pochodzenia dominikańskiego 23 placówka szpiegowska 24 ciężki, zimnokrwisty koń, używany do prac wykonywanych w wolnym tempie 25 odegranie się na kimś 26 cecha czynności, zachowań, wytworów ludzkich: swoboda obyczajowa; to, że coś jest nieprzyzwoite, ma nieprzyzwoitą wmwę, nieprzyzwoity ton 27 twarda wierzchnia warstwa drogi lub ulicy 28 końcowa część nogi człowieka 29 Onopordum - rodzaj roślin należący do rodziny astrowatych 30 instrument smyczkowy popularny w Polsce w okresie renesansu 31 zawartość miedzianki, miski, która służy do mycia się, prania, zmywania 32 Cyperus papyrus - gatunek rośliny bagiennej z rodziny ciborowatych, którą w starożytności uprawiano w celu pozyskania włókna używanego do wyrobu materiału pisarskiego 33 fizyk niemiecki (1887-1975); przyczynił się do wyznaczania poziomów energetycznych atomów, laureat nagrody Nobla 35 papuga o smukłej budowie i brązowym, połyskliwym upierzeniu; żywi się nektarem kwiatów; zamieszkuje lasy Australii i Polinezji 37 nazwa literowa dźwięku, którego częstotliwość dla e1 wynosi 329,6 Hz

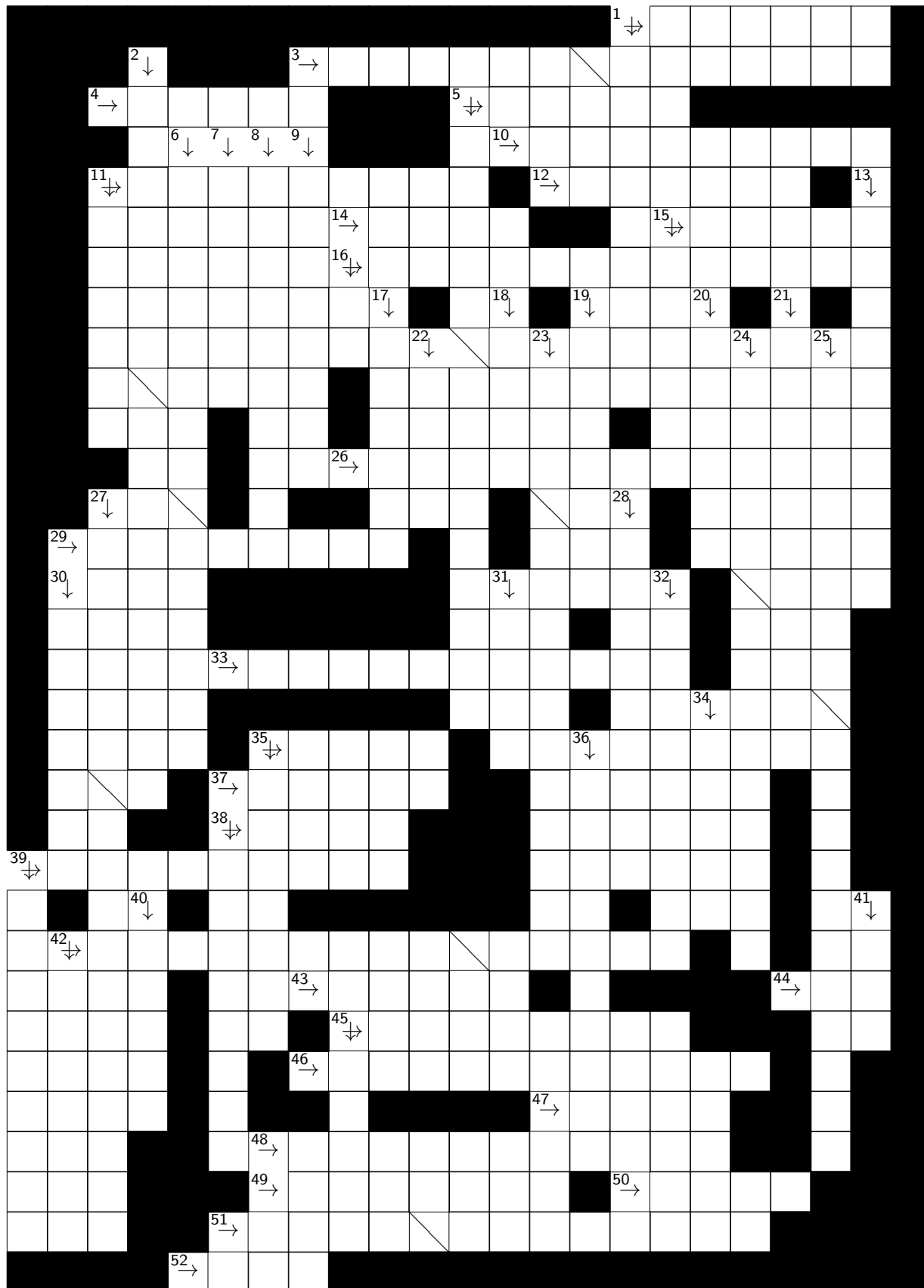

Poziome

2 w chemii: symbol litu 3 urzędnik państwowy w carskiej Rosji 5 pierścień lub widełki służące do opierania wiosła w czasie wiosłowania 6 Synapsida - grupa owodniowców powstałych w pensylwanie (ok. 318 - 299 mln lat temu) pod koniec karbonu; dominująca grupa kręgowców lądowych w permie i na początku triasu 8 grupa ludzi, wybrana, żeby radzić, rządzić (np. rada starszych) 9 mięśnie widoczne u osoby dobrze zbudowanej (najczęściej dwugłowe ramienia) 10 duch, charakter czegoś, co odczuwalne, odbierane przez ludzi, ma lub miało wielką wagę 14 substancja, która po dodaniu do katalizatora znacznie przyspiesza szybkość reakcji 16 parsek - jednostka odległości używana w astronomii, odległość, dla której paralaksa roczna wynosi 1 sekundę łuku 18 DRAGONIDY 20 praca, zwłaszcza lekarza lub prawnika 22 przędza, włóczka wełniana 27 prawo mechaniki określające zależność odkształcenia od naprężenia, które głosi, że odkształcenie ciała pod wpływem działającej na nie siły jest proporcjonalne do tej siły 29 kompozytor uwydatniający melodię w utworze muzycznym 30 dzielnica Gliwice 31 twórczość Heideggera, zbiór jego myśli i poglądów 32 w muzyce - jednostka podziału metrycznego 35 olbrzymi posąg nadnaturalnej wielkości, np. Kolos Rodyjski 38 numer identyfikacji podatkowej, dziesięciocyfrowy kod służący do identyfikacji podatników w Polsce 39 madagaskarski ptak z wróblowatych 40 kompozytor niemiecki (1898-1962); autor muzyki do hymnu państwowego byłej NRD, współpracownik Brechta 41 symbol steradiana - jednostki uzupełniającej układu SI określającej wartość kąta bryłowego 42 tradycyjna melodia w starogreckiej muzyce 43 rzeka polska 44 materiał oparty na włóknach węglowych, włóknach karbonizowanych 46 taśma, długi pasek na rolkach, przy którym odbywa się produkcja na skalę przemysłową 49 gruba deska, także element betonowy lub gipsowy jako element ścienny stropowy 50 porcja (najczęściej: słoik) dżemu 51 kompozytor węgierski (1870-1948); przedstawiciel operetki wiedeńskiej 'Wesoła wdówka', 'Kraina uśmiechu' 52 wynajem pracowników, z którymi został zawarty stosunek pracy na rzecz innych podmiotów gospodarczych 53 jezioro w Szwajcarii w dorzeczu rzeki Reuss, powierzchnia 38 km² 54 wieczorny przemarsz wojska ulicami miasta 55 pracownik działu księgowości, osoba zajmująca się wszelkimi czynnościami związanymi z prowadzeniem ksiąg rachunkowych podmiotów gospodarczych

Pionowe

1 Allobates femoralis syn. Epipedobates femoralis - płaz z rodziny Aromobatidae, zamieszkujący subtropikalne lub tropikalne wilgotne lasy deszczowe i bagna o świeżej wodzie w Boliwii, Brazylii, Kolumbii, Ekwadorze, Gujanie Francuskiej, Gujanie, Peru i Surinamie 2 Brassica oleracea var. medullosa - odmiana kapusty warzywnej; jest to roślina dwuletnia należąca do rodziny kapustowatych 3 miasto w Rosji, stolica obwodu smoleńskiego 4 niemiecki internista (1840-1921); metoda elektrodiagnostyki 7 kod ISO 4217 dolara tajwańskiego 9 kod ISO 4217 waluty ugija 10 (1905-89), amerykański pisarz i krytyk literacki, powieści o problematyce społecznej; „Gubernator”, „Nocny jeździec” 11 stosowane rzadko określenie zapożyczeń (wyrazów, składni, zwrotów) z języka białoruskiego 12 wydatki przeznaczane na świadczenia społeczne: ubezpieczenia, pomoc społeczną, świadczenia rodzinne i wydatki związane z polityką rynku pracy; także wydatki na funkcjonowanie instytucji publicznych zarządzających tymi świadczeniami 13 grupa przedmiotów wykładanych w szkołach średniowiecznych; cztery spośród siedmiu sztuk wyzwolonych: geometria, arytmetyka, muzyka i astronomia 14 człowiek, który zajmuje się pilnowaniem, doglądaniem, dozorowaniem czegoś 15 (1460-1526) żeglarz hiszpański, uczestnik w wyprawie Magellana 16 zgrupowanie ośmiu cząstek elementarnych 17 powiększenie tarczycy 19 koparka przystosowana do pracy poniżej poziomu, na którym jest ustawiona 20 kraina historyczna w Chorwacji, między Drawią a Sawą 21 zespół cech czegoś lub kogoś takiego jak w Bośni i Hercegowinie, także: stereotypowe cechy uznawane za właściwe Bośniakom 22 zdrobniale: baranek - biała chmura, zwykle mała, pierzasta lub kłębiasta, konotowana pozytywnie 23 kwota pieniężna przeznaczane na świadczenia społeczne: ubezpieczenia, pomoc społeczną, świadczenia rodzinne i wydatki związane z polityką rynku pracy; także pieniądze przeznaczane na funkcjonowanie instytucji publicznych zarządzających tymi świadczeniami 24 przebojowa piosenka, szlagier, przebój 25 w chemii: symbol miedzi 26 grupa funkcyjna występująca w wielu typach związków organicznych, składająca się z atomu węgla połączonego wiązaniem podwójnym z atomem tlenu 27 tkanina wykonana z włókien syntetycznych 28 miasto w Japonii (środkowe Honsiu), ośrodek administracyjny prefektury Mie, nad Oceanem Spokojnym 31 kulisty model Ziemi, sfery niebieskiej albo też innego ciała niebieskiego 33 w dawnych folwarkach - mały spichlerz 34 w chemii: symbol erbu 35 anime o zabarwieniu romantycznym, w którym bohaterkami są młode dziewczęta 36 cecha działania, zachowania: to, że coś pozbawione jest aktywności, energii 37 wiadomość, która jest zaskakująca, niespodziewana, wywołuje wielkie zainteresowanie 45 osiągnięcie wysokiej temperatury, nagrzewanie się 46 substancja, która jest wynikiem opadów śniegu 47 kiedy plan nie wypali lub kiedy jest nudno 48 jednostka informacji w systemie dwójkowym, oznaczająca 2⁸⁰ bajtów 50 kod ISO 4217 funta sudańskiego

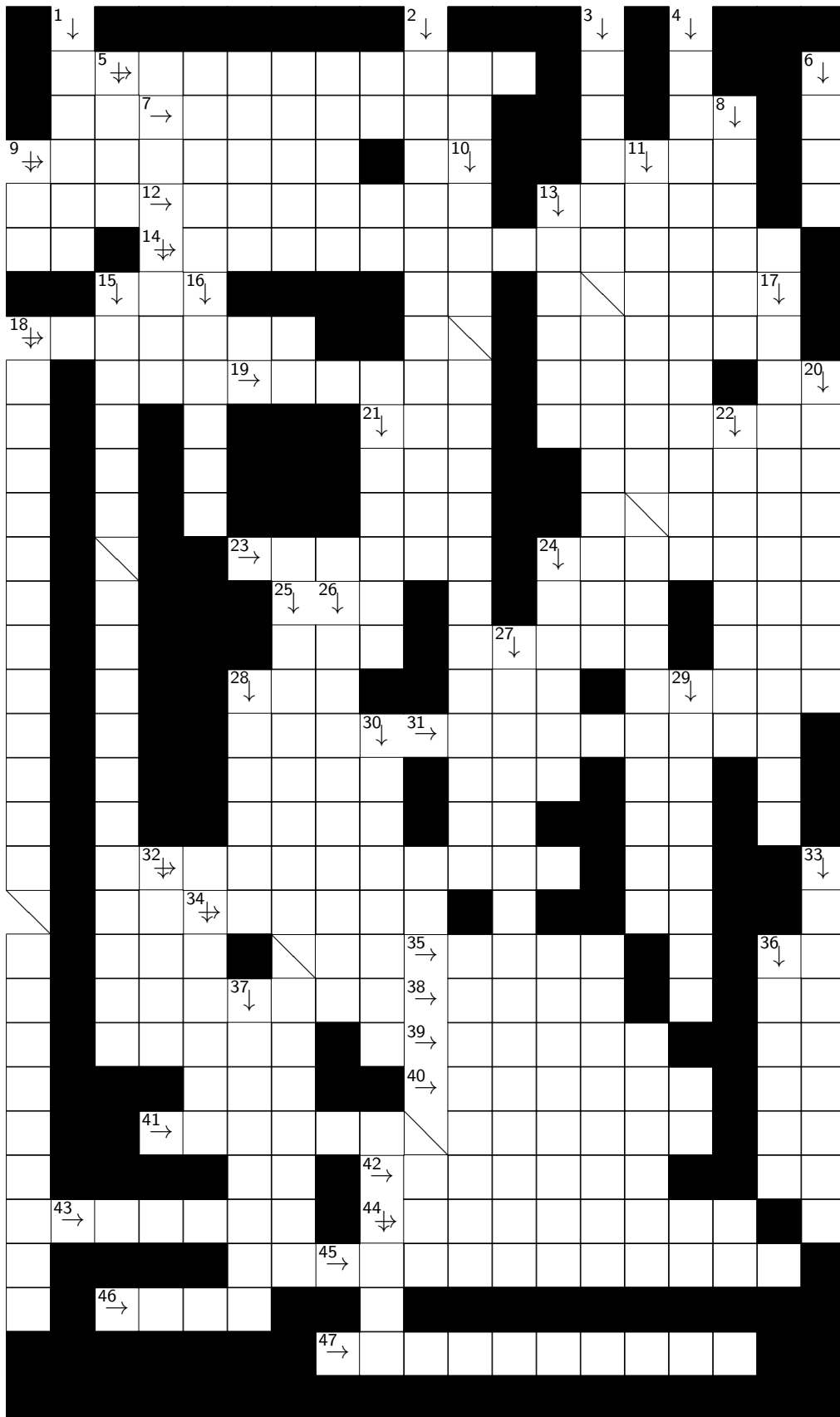

Poziome

1 jedna z gwiazd w gwiazdozborze Skorpiona 3 czynnik przyczyniający się do przegranej, przynoszący pecha w rozgrywce; najczęściej w sporcie 4 elektrotechnik (1885-1964); prace z teorii obwodów elektrycznych 5 jeden z dojrzałych mechanizmów obronnych, który polega na otwartej ekspresji uczuć bez osobistego dyskomfortu i nieprzyjemnych efektów dla innych 10 futryna, framuga okienna lub drzwiowa 11 druciana lub skórzana plecionka zakładana zwierzętom (zwłaszcza psom) na pysk, aby uniemożliwić im kąsanie 12 używany poufale tytuł grzecznościowy odpowiadający dzisiejszemu pan, skrót od mości pan 14 pewien parametr, natężenie jakiegoś zjawiska 15 ruchoma część odtylcowej broni palnej 16 prawo jako nauka, nauka o prawie 26 trójpierścieniowy lek przeciwdepresyjny, amina II-rzędowa, silny inhibitor wychwytu zwrotnego noradrenaliny; stosowany w leczeniu depresji z zahamowaniem psychoruchowym bez cech lęku i niepokoju 29 zaburzenie charakteryzujące się obniżonym nastrojem, niemożnością odczuwania przyjemności, uczuciem zmęczenia, bezsilności; stanowi samodzielne zaburzenie lub część choroby psychicznej 33 ten, kto prowadzi pracę rozpoczętą przez poprzedników 35 waluta Botswany 37 silne odczucie fizjologiczne i psychiczne, związane z niezaspokojeniem jakiejś potrzeby, popychające często do nieracjonalnych czy nieodpowiedzialnych działań 38 rozszerzenie przełyku niektórych ptaków służące do magazynowania pokarmu, rozmiękczenia go i wstępnego trawienia 39 szczęśliwy mieszkaniec nieba starożytnych mitologii, bóg bądź deifikowany heros 42 napój powstały z mieszanki śmietanki, mleka i - w wersji klasycznej - czekolady gorzkiej, spożywany przeważnie na gorąco 43 człowiek przypominający charakterem Katona - bardzo surowy, odznaczający się bezkompromisowością, wymagający od innych i od siebie, wierny prawu 44 w chemii: symbol tytanu 45 inna nazwa makreli 46 pocałunek w rękę - pogardliwie 47 głębsza myśl, rozbudowany pomysł, zazwyczaj dotyczący jakiejś ważnej sprawy 48 troska, niepokój o coś lub o kogoś 49 bliźniak urodzony w parze bliźniąt nierozdzielonych 50 rodzaj kija golfowego służącego do wbijania piłki do dołka 51 związek organiczny, będący częścią próchnicy glebowej i roztworów wód naturalnych, o różnym składzie, uzależnionym od składu materii, z której powstał 52 gad łuskonośny beznogi, drapieżny, szeroko rozpowszechniony poza strefą polarną

Pionowe

1 praktyki religijne, sposób oddawania czci religijnej 2 funkcja, która nie jest funkcją algebraiczną 5 układ planetarny, podobny do naszego, w którym ośrodkiem jest centralna gwiazda 6 założenie, że prosta na płaszczyźnie, która nie przechodzi przez żaden z wierzchołków trójkąta i przecina jeden jego bok, przecina jeszcze drugi 7 grupa gatunków roślin z rodzaju *Rubus* wyróżniana zwyczajowo ze względu na czerwoną barwę owoców i łatwość ich odpadania od dna kwiatowego 8 Amniota - klad obejmujący kręgowce mające zdolność rozwoju zarodkowego na lądzie (gady, ptaki i ssaki); uzyskały ją dzięki wytworzeniu błon płodowych, które tworzą środowisko dla właściwego rozwoju zarodka 9 ślimak ciepłych mórz o muszli z kolcem; z wydzieliny płaszcza otrzymywano purpurę 11 GAPA; ptak z rodziny krukowatych o czarnym upierzeniu, wszystkożerny, długości około 50 cm 13 program służący do automatycznego tłumaczenia kodu napisanego w jednym języku (języku źródłowym) na równoważny kod w innym języku (języku wynikowym) 15 głowonóg z podgromady amonitów 16 symbol oznaczający rutherford 17 kobieta okrutna, dręczycielka, potwór 18 przewód w piecu, w kominie, przez który był odprowadzany dym; dzisiaj we frazeologizmie do luzu 19 ktoś brzydki lub coś brzydkiego 20 żartobliwie lub ironicznie o człowieku, który trudni się pisaniem (określenie podrzędnego literata) 21 kompozytor (1896-1955); twórca Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca 'Mazowsze'; opery-balety; 'Karczma na rozdrożu' 22 ornament w formie laski oplecionej liśćmi 23 odmiana sera żółtego 24 różnica między wydatkami i dochodami państwa, realizowanymi w warunkach, gdy gospodarka nie funkcjonuje przy pełnym wykorzystaniu mocy produkcyjnych 25 metoda wykrywania przełamań w transmitowanych wiadomościach, polegająca na dodaniu do wiadomości bitu kontrolnego 27 Sigillaria - zwyczajowa nazwa sygilarii 28 jednokomórkowy glon żyjący w planktonie słodkowodnym 30 fizyk amerykański (1892-1962); prace z dziedziny fizyki jądrowej i atomowej, laureat nagrody Nobla 31 waluta Chorwacji 32 zespół działań mających zapobiec niepożądanym skutkom 34 JAKOBINKA, CYNKA roślina roczna lub podkrzew z rodziny złożonych 35 cecha człowieka przejawiająca się w działaniu; energiczność, żywiość 36 warsztat rzemieślniczy 38 depesza radiotelegraficzna 39 małe, malutkie dziecko 40 zgromadzenie religijne, którego członkowie związani są z nim ślubami uroczystymi, powstałe najpóźniej w 1535 roku 41 ryba z rodziny karpiowatych hodowana w stawach o długości do 45 cm 42 utwór do tańczenia lendlera 45 tyle, ile mieści się w czarze - kielichu

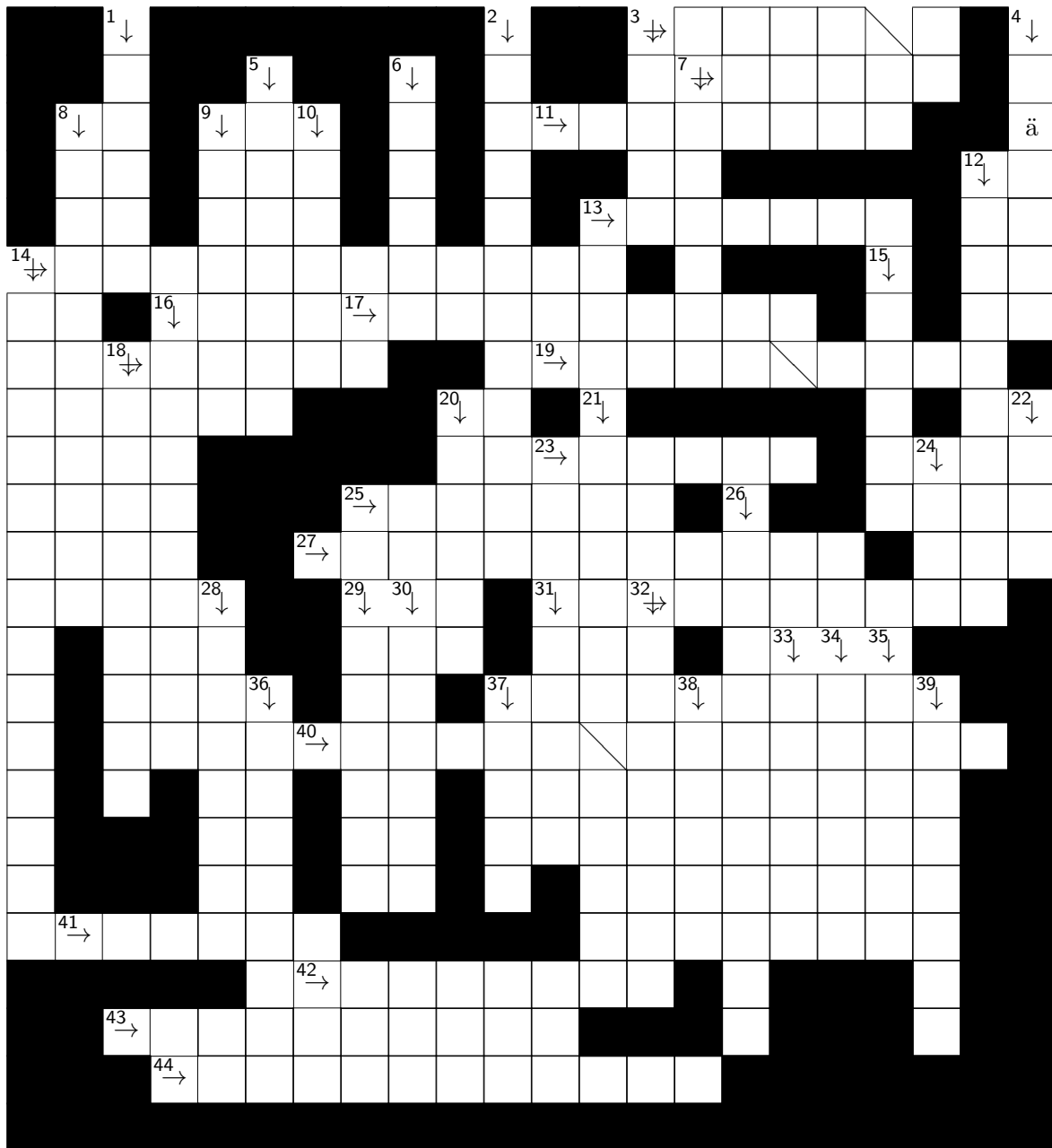

Poziome

5 miasto obwodowe w Rosji, nad dolną Wołgą 7 przyrząd stosowany w strzelectwie zwiększający precyzję strzelania 9 jezioro w Kanadzie, powierzchnia 4,8 tys. km², głębokość do 165 m, rzeką Nipign połączone z Jeziorem Górnym 12 zdrobniale: rosół - niezagęszczana (klarowna) zupa na wywarze mięsno-warzywnym 14 staropolskie określenie państwa o republikańskim ustroju politycznym 18 (1803-75), francuski pisarz, historyk, polityk „Napoleon” 19 inicjał - pierwsza litera imienia lub nazwiska 23 zawiadomienie o nadejściu przesyłki pocztowej, której nie można doręczyć adresatowi bezpośrednio, informujące adresata o możliwości odbioru przesyłki we wskazanym urzędzie pocztowym (lub innej instytucji) oraz do kiedy będzie to możliwe; jest to niepoprawny ortograficznie zapis tego rzeczownika 31 pingwiny, Spheniscidae - rodzina wodnych ptaków nielatających z rzędu pingwinów (Sphenisciformes) 32 inst. klawiszowy, prototyp fisharmonii 34 polski taniec ludowy, w żywym tempie i metrum 3/4 lub 3/8 35 przyrząd bilardowy, który pomaga trafić w bilę i projektować uderzenie; rodzaj podstawki pod kij bilardowy, wysięgnik z rodzajem celownika, który stanowi miejsce oparcia dla końcówki kija 38 mały chłopiec, brzdąc 39 pianista, laureat Konkursu im F. Chopina w 1927 r 40 angielski etnolog i filolog (1854-1941); przedstawiciel ewolucjonizmu 41 ulica, z której nie ma wyjścia 42 jedna z czterech głównych stron świata; odnosi się do punktu horyzontu, w którym wschodzi Słońce w dniu równonocy 43 aerostat bez napędu silnikowego 44 samochód, który jest przystosowany do jeżdżenia nim w rajdach 45 określenie wykonawcze; zwalniając, opóźniając 46 długi, wąski kawałek skóry, tkaniny lub innego materiału, część garderoby, podtrzymująca w pasie spodnie lub spódnicę lub noszona dla ozdoby 47 *Annona muricata*, flaszowiec miękkościernisty - gatunek małego flaszowca, który ma jadalne i bardzo smaczne owoce

Pionowe

1 przewód izolowany z giętkimi żyłami 2 zbiór zawierający recepty lub przepisy 3 jedna z dwóch podstawowych gałęzi prawa (obok prawa publicznego), skupiająca normy prawne, których zadaniem jest ochrona interesu jednostek i regulacja stosunków pomiędzy nimi 4 postawa przyzwolenia na czyny dewiacyjne czy nawet przestępcze bez wymierzania sankcji lub wymierzania sankcji niewspółmiernie łagodnych; wyróżniamy permissywność społeczną, seksualną, terapeutyczną 5 sława, osobistość, także autorytet lub ktoś na stanowisku, ale wtedy gdy jest zaproszonym gościem i ma uświetnić uroczystość 6 kod ISO 4217 dolara Trynidadu i Tobago 8 osoba (również: grupa), bez której nie może się powieść jakieś przedsięwzięcie, ponieważ jest jego organizatorem, inicjatorem, mobilizuje innych do działania 9 jednostka zdawkowa w Laosie; 1/100 kipa 10 angloarab - jedna z ras koni gorącokrwistych, pochodząca od konia angielskiego skrzyżowanego z koniem arabskim, hodowana głównie we Francji, Wielkiej Brytanii oraz w Polsce; cechuje ją gorący temperament i inteligencja, dzięki czemu odnosi ogromne sukcesy w sporcie jeździeckim 11 przestrzeń wektorowa mająca własność uniwersalnej faktoryzacji 13 (1917-76), francuski eseista i krytyk, prace monograficzne, eseje, antologie 14 radziecka stacja kosmiczna nowej generacji, umożliwia przyłączenie 6 statków 15 układ wirników w śmigłowcu, charakteryzujący się umieszczeniem wirników w układzie tandemowym, poziomo i wzdłużnie, zamontowany jeden przy drugim, najczęściej blisko końców kadłuba. Każdy z wirników porusza się w przeciwnym kierunku 16 ostatnie stadium larwalne owadów przechodzących przeobrażenie niepełne (hemimetabolia) i niektórych pajęczaków, objawiające się obecnością zawiązków skrzydeł 17 rodzaj tworzywa w postaci grubej włókniny, którego używa się w rolnictwie i ogrodnictwie do osłaniania i ochrony roślin (np. przed temperaturą, szkodnikami) lub gleby i podłoża (np. przed waunkami atmosferycznymi, pojawianiem się chwastów); używana również w budownictwie 18 *Astata boops* - gatunek owada z rodziny grzebaczowatych 20 potajemny układ, w który się wchodzi w celu osiągnięcia jakiegoś celu; zwykle w lm 21 ogół osób, rzeczy lub zjawisk 22 niewielki kawałek papieru 24 maty okręt wojenny używany do służby patrolowej i pomocniczej 25 gatunek drapieżnego ssaka z rodziny kotowatych, występujący na terenach Azji Środkowej 26 wada wrodzona, polegająca na zaburzeniu pracy komórek 27 proces psychiczny polegający na niemożności utrzymania przy czymś uwagi 28 miasto w Irlandii nad Zatoką Kenmare 29 kobieta, która tarła len, by z łodyg uzyskać miękkie i długie włókna 30 członek zakonu katolickiego o ostrej regule założonego w 1528 r jako odłam franciszkanów 32 naczynie do picia yerba mate 33 dawne określenie potwora, niezwykłego i strasznego stwora 34 (1871-1929), poeta ludowy, zbiory wierszy; „Dzwon chłopka pieśni”, „Przez ciernie żywota” 36 archeolog brytyjski ur. w 1907 r.; badacz pradziejów Europy i Anglii 37 filet śledziowy z przyprawami zwinięty w rulonik i zamarynowany 44 rożek, który wyrasta na ciele niektórych bezkręgowców

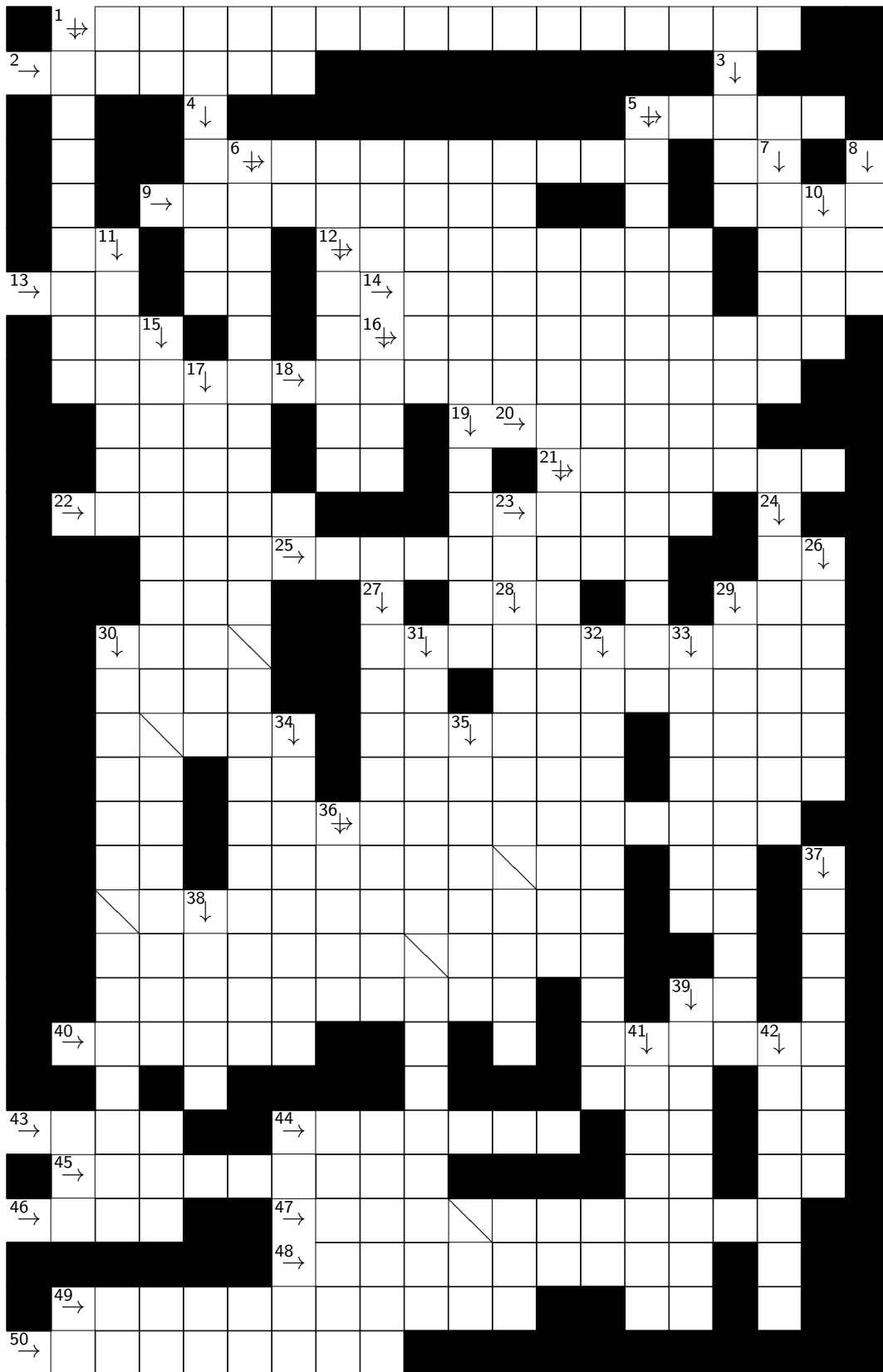

Poziome

3 w sporcie - bieg z wysokim podnoszeniem kolan - do klatki piersiowej 7 działanie określone dla dwóch funkcji (lub opisywanych przez nie sygnałów) dające w wyniku inną, która może być postrzegana jako zmodyfikowana wersja oryginalnych funkcji 11 aleja obsadzona szpalerami 13 zawartość kotła, dużego głębokiego metalowego naczynia, zwykle zamykanego pokrywą, służącego do gotowania 14 smakowitość - to, że coś jest bardzo dobre w smaku 17 legendarna wyspa, na której prawdopodobnie istniała wysoko rozwinięta cywilizacja 18 architekt turecki (1489-1578), liczne meczety 19 obiekt sportowy przypominający lekko spłaszczoną rurę o znacznej średnicy przeciętą w poziomie 23 rumuńska miejscowość z cennymi zabytkami sakralnymi, cerkwie XIV-XVIII w 25 impreza plenerowa 27 podatność materiału na obróbkę skrawaniem 32 proces zużycia ściernego związany z ubytkiem powierzchniowym elementów maszyn lub urządzeń wskutek oddziaływania na niego luźnych lub umocowanych zarówno suchych, jak i wilgotnych ziarn mineralnych 40 w układzie regulacji: różnica między wartością zadaną sygnału oraz wartością sygnału wyjściowego w stanie ustalonym 41 powierzchnia ziemi o określonym ukształtowaniu, roślinności, zabudowaniach 42 w pszczelarstwie: zebrane przez pszczoły surowce pochodzenia roślinnego, wykorzystywane przez nie do wyrobu miodu i pierzgi 43 dwoje dzieci urodzonych z tej samej ciąży mnogiej 44 kierunek w literaturze i sztuce, który powstał w opozycji do realizmu

Pionowe

1 SKRZELA; dodatkowe małe skrzydełka umieszczane na przedniej krawędzi skrzydeł samolotu 2 *Ognorhynchus icterotis* - gatunek ptaka z rodziny papugowatych (Psittacidae), z podrodziny papug neotropikalnych (Arinae) 3 *Sus scrofa* - gatunek dużego lądowego ssaka łozyskowego z rzędu parzystokopytnych; jedyny przedstawiciel dziko żyjących świniowatych w Europie, przodek świni domowej 4 niemiecki kompozytor i organista (1685-1759); opery w stylu włoskim ('Julius Cezar') utwory orkiestrowe, organowe, klawesynowe, kameralne; jeden z największych kompozytorów baroku 5 środkowa trójkąta; odcinek, który łączy wierzchołek trójkąta ze środkiem jego przeciwległego boku 6 potrawa wigilijna z gotowanej pszenicy z makiem, miodem i bakaliami 7 grupa funkcyjna, powstała przez oderwanie atomu wodoru od cząsteczki propanu 8 wczesny etap rozwoju mowy po krzyku i głuźeniu, pojawiający się ok. 6 miesiąca życia 9 przewód, komin 10 Radyserb - (1822-1907), poeta górnoślązki, wiersze epickie, ballady, opowiadania historyczne, poezje dla dzieci 12 przyrząd służący do zamgławiania roślin na plantacji drzew 14 cecha czegoś, co jest koedukacyjne 15 ogół sygnałów odbieranych za pomocą wzroku, przekazywanych przez nadajnik i odczytywanych przy użyciu odbiornika, np. telewizora 16 proces biologiczny, w wyniku którego powstają nowe gatunki organizmów 18 tablica zastępująca macierz w niektórych obliczeniach 20 osoba, która łamie przepisy ruchu drogowego, narażając bezpieczeństwo swoje i innych osób na drodze 21 przekształcony pęcherzyk Graafa (pęcherzyk jajnikowy), który funkcjonuje jako gruczoł dokrewny 22 tytuł tureckiego namiestnika w Algierii i Tunezji 24 instalacja lub kran, z którego nalewa się beczkowy napój, zwykle alkoholowy, najczęściej piwo 26 zrośnięcie się jam ciała i zamknięcie światła naczyń 28 śmiałek, człowiek męzny; użycie najczęściej ironiczne 29 resztką dopalającego się papierosa 30 prawowity syn własnego ojca 31 rodzaj sosu z musztardy i galaretki porzeczkowej do zimnych mięs 32 część hełmu, której zadaniem jest osłanianie uszu 33 Fezzan - kraina w południowo-zachodniej Libii, na Saharze 34 kosmetyk do nawilżania i natłuszczania skóry, zwłaszcza dziecięcej 35 film, którego pełna napięcia i strachu akcja wywołuje u odbiorców dreszcz emocji i grozy; film zrealizowany w konwencji fantastyki grozy 36 rasa konia domowego zaliczana do koni zimnokrwistych, pochodząca z Poitou we Francji; rasa wywodzi się z krzyżowań między klaczami z Poitou a ciężkimi ogierami importowanymi z Holandii, Norwegii i Danii do drenowania bagien 37 styl w muzyce, łączący elementy współczesnej muzyki improwizowanej, jazzu, punk rocka i folku 38 miasto w województwie małopolskim, w powiecie krakowskim, siedziba gminy miejsko-wiejskiej Skała 39 dżudoka, złoty medalista olimpijski z Atlanty, dwukrotny mistrz świata

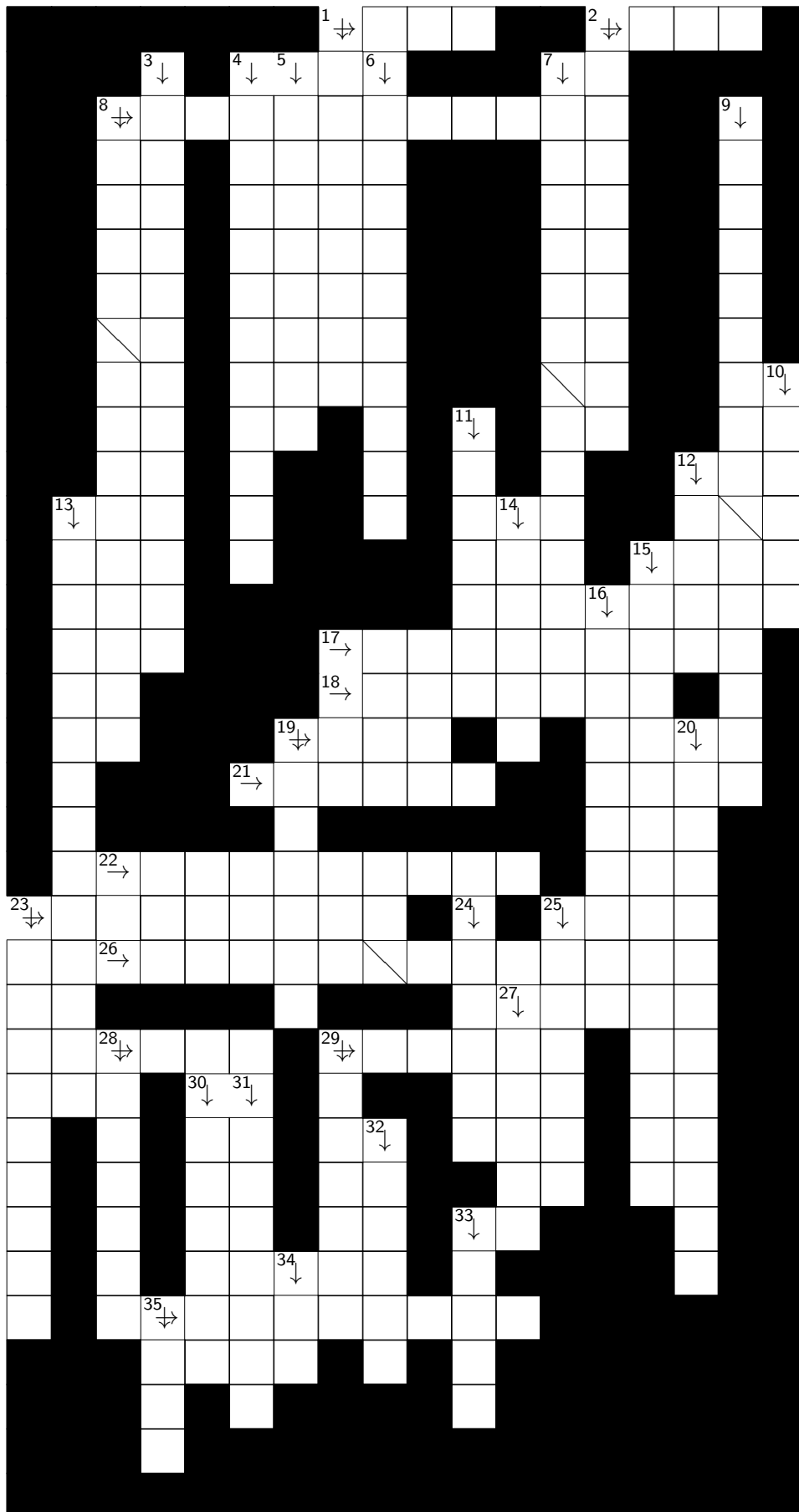

Poziome

1 bycie problematycznym 2 wirująca część maszyny elektrycznej 5 osad atmosferyczny, tworzący drobne lodowe kryształki w postaci igieł powstających na dowolnym podłożu hydrofilowym 6 wyraz, którego prymarną funkcją jest określanie liczby bądź kolejności bytów czy sytuacji 9 ostronos workowaty, pałanka miodojad, *Tarsipes rostratus* - jedyny gatunek należący do rodziny ostronogowatych, jeden z nielicznych ssaków odżywiający się nektarem i pyłkiem kwiatowym; zamieszkuje południowo-zachodnią Australię 12 lekkoatleta, srebrny medalista z Montrealu w sztafecie 4x400 m 13 w chemii: symbol technetu 14 osoba posiadająca wybitnie ponadprzeciętne zdolności intelektualne 16 statek kosmiczny wprowadzony na orbitę satelitarną Słońca 18 wyprowadzenie zwłok na miejsce, gdzie pozostają do pogrzebu 20 suwak 21 sygnalizacyjny przyrząd na okręcie 22 śpiewak i poeta w przedhomerowej Grecji opiewający przy wtórze gitary lub formingi bohaterów i bogów 23 mały piecyk 25 dźwignica przemieszczająca ładunek za pośrednictwem dwóch cięgien 36 linia jednakowej średniej siły wiatru 40 jedna z dwóch części wyrazu pochodnego, od której został on utworzony 43 miasto w pld.-zach. Nigerii, ośrodek handlu i rzemiosła 44 stan w pln-wsch. Indiach, w Himalajach, powierzchnia 7,3 tys. km², stolica Ganotok 45 gad z rodziny krokodylowatych 46 wyspa należąca do archipelagu Wysp Brytyjskich, położona na Morzu Irlandzkim między Wielką Brytanią a Irlandią 47 zmienna losowa mająca rozkład sumy kwadratów zmiennych losowych o standardowym rozkładzie normalnym, tj. $N(0,1)$ 48 przedstawiciel glonów (zielenic) należący do rodziny zawłotniowatych (*Chlamydomonadaceae*), który występuje w wodach słodkich, wilgotnych glebach, na śniegu i lodzie w wysokich górach 49 nauka o atomach oraz o pokojowym wykorzystaniu energii nuklearnej 50 rodzaj biletera, ochroniarza; osoba, która wpuszcza na półzamknięte imprezy, np. do klubu

Pionowe

1 przyczepa z ruchomą skrzynią, umożliwiającą szybkie wyładowanie ładunku 3 donośny gardłowy głos zwierzęcia 4 kompozytor włoski (1924-1990); opery, balety, muzyka orkiestrowa 5 proces powstawania fazy krystalicznej z fazy stałej (amorficznej), fazy ciekłej, roztworu lub fazy gazowej 6 płaz ogoniasty z rodziny skrytoskrzelnych 7 to, że ktoś za kogoś płaci, coś funduje 8 kod ISO 4217 dolara Trynidadu i Tobago 10 seria gier komputerowych wydana przez firmę Rockstar Games, jedna z najbardziej kontrowersyjnych serii gier komputerowych - powoduje to fabuła bogata w wątki związane z przemocą, brutalnością i łamaniem prawa 11 ogół zagadnień, procesów i substancji, które znajdują się w zakresie zainteresowania chemii - dziedziny wiedzy 12 zupka, papka z rozgotowanego w wodzie ryżu lub kaszy 15 węzówka pogięta, *Lygodium flexuosum* - gatunek paproci z rodziny węzówkowatych 16 rekrut 17 podporządkowanie się władzom, posłuszeństwo wobec polityków, rządzących 19 zmiany występujące u chorych na reumatoidalne zapalenie stawów 21 trudność, jednocześnie wielki wpływ na przyszłość 24 włókno wiskozowe; rodzaj włókna powstającego w wyniku chemicznej obróbki celulozy, produkowany w postaci włókna ciągłego (sztuczny jedwab, kord) lub ciętego (zwykle nici są wtedy bawełnopodobne lub wełnopodobne) 26 najczęściej czterokołowy pojazd konny 27 kilkuskrzydłowe drzwi obrotowe 28 styl latynoskiego tańca towarzyskiego w rytmie bossa novy 29 piękny drobiazg służący do ozdoby 30 cegła ceramiczna o dużej liczbie małych otworów prostopadłych do podstawy cegły 31 *Synthliboramphus hypoleucus* - gatunek ptaka morskiego z rodziny alk (*Alcidae*) 32 malarz włoski (1900-72) malarstwo abstrakcyjne, pejzaże, martwe natury, obrazy figuralne 33 miejscowość wypoczynkowa 34 żołnierz, najczęściej gwardzista wyższego oficera 35 podział czegoś na części, mniejsze składniki 36 człowiek, który jest nie rozpoznawany jako należący do tej samej społeczności lub inaczej definiowanej grupy, co inni 37 władza i urząd kalifa 38 HOMS; miasto w zach. Syrii, starożytna Emesa, ośrodek adm. muhafazy Hims 39 zapis ilustrujący czynność mięśnia 41 malarz francuski (1829-98) prekursor impresjonizmu 42 film, słuchowisko, przedstawienie, występ (wytwór np. w mediach) złożone z różnych części

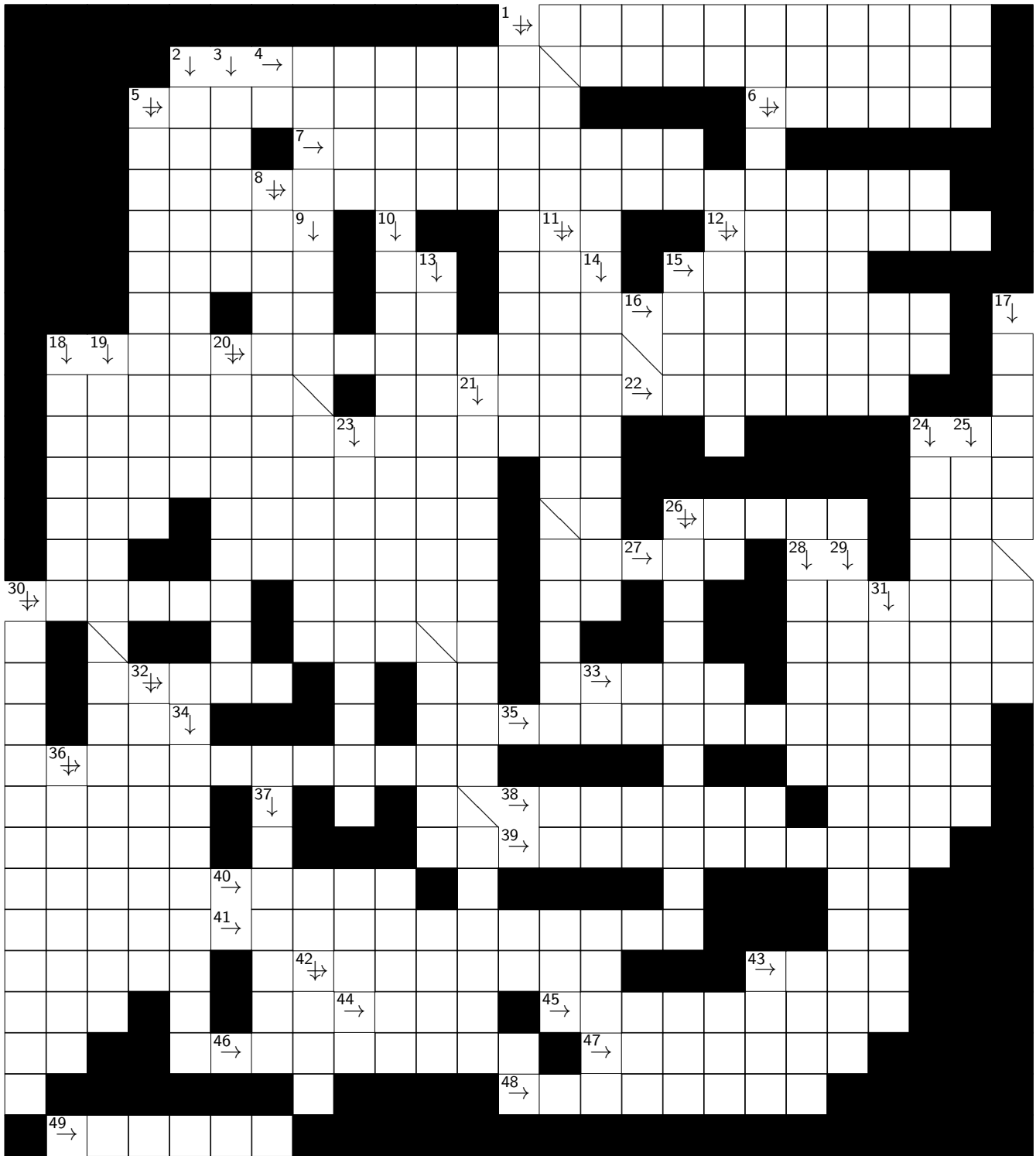

Poziome

1 w filozofii: pojęcie należące do podstawowych terminów metafizyki klasycznej, biorące swój początek w filozofii Arystotelesa, a następnie rozwijane przez średniowieczną myśl scholastyczną, które odnosi do ruchu, a także ogólniej do istnienia, przemian, upływu czasu i celu zdarzeń 2 kod ISO 4217 kwachy malawijskiej 8 *Physalis alkekengi* - gatunek byliny z rodziny psiankowatych 17 naczynie do wyrobu masła 18 czeski kajakarz górski, wicemistrz olimpijski z Atlanty 19 kod ISO 4217 denara macedońskiego 21 sprawa mało ważna 22 zdolność do ruchu, możliwość normalnego sprawowania funkcji w organizmie 23 dziewczynka, należąca do formacji zuchów 26 okres w historii od V do XV wieku n.e 28 jednostka natężenia bólu 29 rower z tzw. damską ramą, czyli bez umieszczonej wysoko poprzeczki 35 cienka, nieprzemakalna tkanina z tego włókna używana na płaszcze, kurtki

Pionowe

1 pingwiny, Spheniscidae - rodzina wodnych ptaków nielatających z rzędu pingwinów (Sphenisciformes) 2 Adam (1590-1648); kompozytor, skrzypek, poeta 3 zastrzalinowate, Podocarpaceae - rodzina drzew nagonasiennych zaliczana do rzędu araukariowców, występująca przeważnie na półkuli południowej 4 malarz pochodzenia włoskiego (1731-1818) nadworny malarz króla Stanisława Augusta; portrety, kompozycje historyczne, obrazy religijne, alegrie 5 roślina wodna przytwierdzona do dna lub swobodnie pływająca 6 wypowiedź w stanowczym tonie, której nadawca zdecydowanie chce coś uzyskać 7 obfitująca w tłuszcz i węglowodany powłoka nasion lub owoców niektórych roślin 8 typ psa, który w drodze selekcji dokonywanej przez człowieka, nabrał cech obrońcy stad zwierząt hodowlanych przed drapieżnikami 9 częste określenie narkotyków mocno uzależniających; podział na narkotyki miękkie i twarde nie jest jasny 10 element przenośnika, ruchomy pas, pod którym umieszczone są rolki, na którym coś się kładzie, by to coś było przesuwane 11 przenośnie o czymś, co ogranicza swobodne wypowiedzianie się 12 część czapki (zwłaszcza wojskowej) 13 MOTYLE 14 cienka rzadka tkanina bawełniana; gaza 15 zwolennicy doktryny występującej w wielu różnych wyznaniach chrześcijańskich, nieuznającej nauki o Trójcy Świętej, zapoczątkowanej w I wieku naszej ery 16 wierzchnie zielone łupiny orzechów 19 w biologii termin oznaczający cienką tkankę (często zewnętrzną) o specyficznych właściwościach fizycznych; wyróżnia się wiele rodzajów błonek w zależności od ich budowy, funkcji i procesu powstawania 20 język należący do zachodniej grupy języków germańskich, wywodzi się z frankijskiego dialektu języka niemieckiego; używa go ok. 390 000 ludzi, głównie w Luksemburgu, w części Niemiec, Belgii i Francji 23 towarzystwo sportowe, którego filie (tzw. gniazda) powstawały w krajach słowiańskich, począwszy od drugiej połowy XIX w.; celem tych organizacji było podnoszenie sprawności fizycznej i duchowej oraz rozbudzanie ducha narodowego 24 narząd ruchu lub chwytny u niektórych zwierząt, np. głowonogów lub szkarłupni 25 strzałosmok, *Harriotta raleighana* - gatunek morskiej ryby chrzęstnoszkieletowej z rodziny drakonowatych (*Rhinochimaeridae*); drakon żyje na głębokościach 380-2600 m w strefach klimatu umiarkowanego Oceanu Atlantyckiego i Spokojnego oraz w pobliżu południowej Australii 27 o kobiecie wrednej, podłej 28 włoska marka samochodów osobowych założona w 1906 roku w Turynie 29 *Hippocamelus antisensis* - gatunek ssaka parzystokopytnego z rodziny jeleniowatych, blisko spokrewniony z huemalem; zamieszkuje kraje Ameryki Południowej - Ekwador, Peru, Boliwię, Chile i Argentynę 30 jednostka szybkości zmiany entropii 31 część międzymózgowia znajdująca się pod spoidłem wielkim; przylega do niego podwzgórze 32 wyszukiwarka internetowa stworzona przez amerykańską spółkę Google Inc.; jej celem jest skatalogowanie wszystkich możliwych informacji i udostępnienie ich za pomocą Internetu 33 rozszerzenie lub uchyłek przełyku służące do gromadzenia i przenoszenia pokarmu 34 nazwa zastępująca, ze względu na tabu kulturowe, ogół słownictwa związanego z seksem 35 zły czyn; to, co ludzie robią i co nie jest dobre

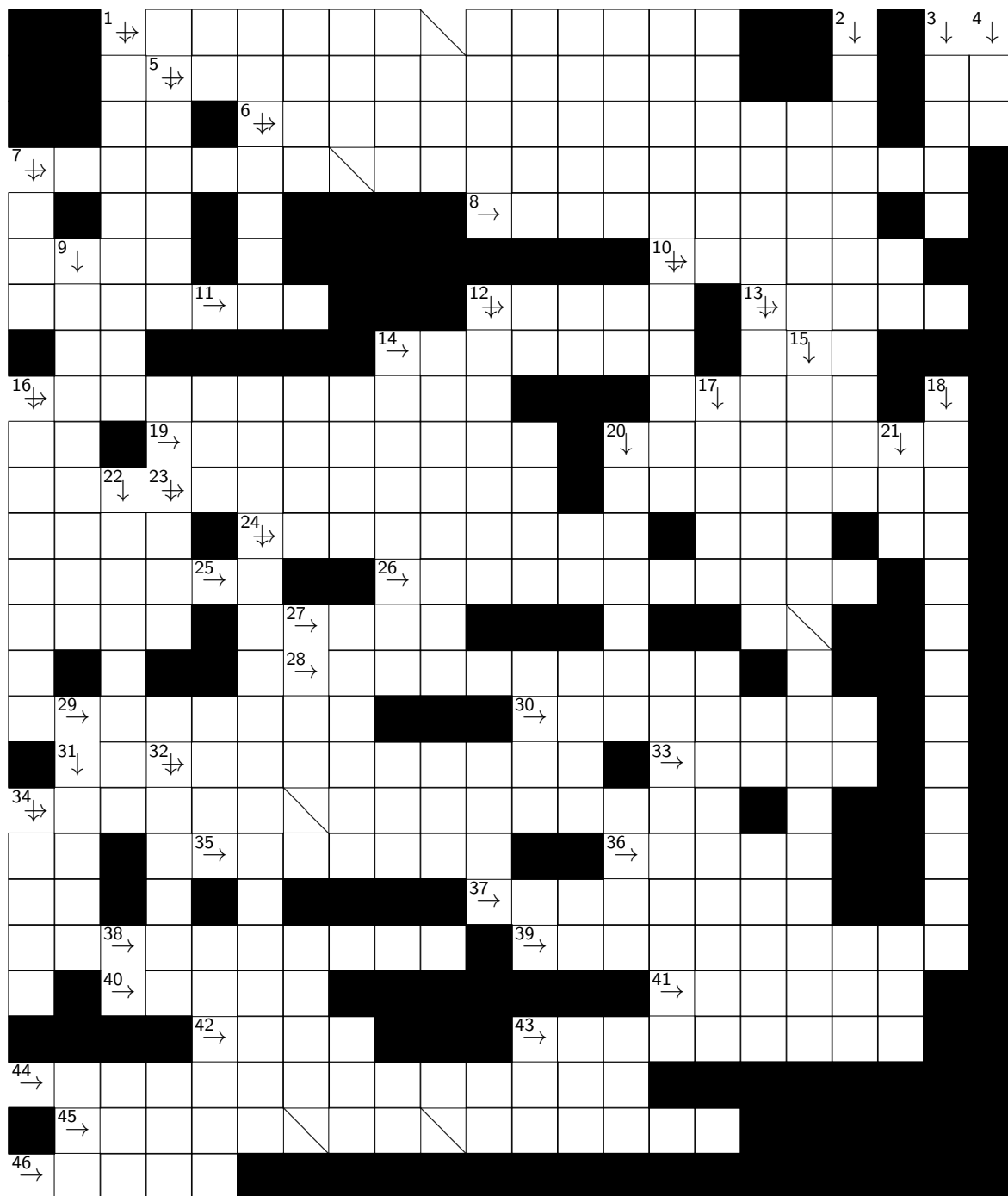

Poziome

1 to, że ktoś komuś towarzyszy, przebywa w czyjejś obecności 4 jedna z konkurencji narciarstwa alpejskiego, polegająca na tym, że zawodnicy ścigają się po tak samo wyznaczonych trasach 5 przyjmowany system wartości 6 człowiek wybredny, taki, który nie wszystko jada, często krzywi się na jedzenie, odmawia konsumpcji, ma specyficzne przyzwyczajenia żywieniowe 7 zawartość fermentora, naczynia, w którym następuje fermentacja piwa 8 cecha czegoś zbudowanego z wielu stopni 11 symbol kulomba - jednostki ładunku elektrycznego w układzie SI 12 BERSO; chodnik zasklepiiony półkolistą kratownicą 15 francuska czapka wojskowa w kształcie ściętego stożka wprowadzona do wojska w XIX w 16 (1707-93) komediopisarz włoski, liczne komedie, libretta do oper, „Sługa dwóch panów”, „Sprytna wdówka”, „Mirandolina” 20 *Chlamydomonas nivalis* - gatunek glonu z rodziny zawłotniowatych (*Chlamydomonadaceae*); jednokomórkowa zielenica o postaci wiciowca 22 tytuł władców Francji okresu konsulatu; pierwszym (i jedynym dożywočním) konsulem był Napoleon 26 szewski nóż 27 mistrz, tuz, znakomitość 30 miasto w Szwajcarii (Gryzonja) w Alpach Retyckich najstarsze uzdrowisko klimatyczne 32 kozioł kozy domowej, zazwyczaj mówi się tak na niego, gdy jest starym zwierzęciem lub gdy jest wykastrowany (choć znany choćby z frazeologii jest fakt rozsiewania przez capy brzydkiej woni - a śmierdzą tylko niewykastrowane dorosłe kozy, rozplodniki) 33 stan chłopski 35 *Azhdarchoidea* - nadrodzina pterozaurów z podrzędu pterodaktyli; według najpopularniejszej wśród naukowców klasyfikacji obejmuje cztery rodziny 36 mieszkaniec Dublina 38 płaska czworoboczna płyta umieszczana pod bazą kolumny lub filaru albo na głowicy doryckiej 39 człowiek, który mieszka w Bukowinie Tatrzańskiej albo pochodzi z tej miejscowości 40 bosak - długi drąg zakończony metalowym hakiem i grotem (szpikulcem) 41 liczba cytatów przypadająca na coś lub na kogoś 42 grupa dziesięciu osób, ustanowiona dla celów organizacyjnych 43 familiarny, żartobliwy zwrot do znajomego 44 DŻYN; JAŁOWCÓWKA 45 mieszkanka Algierii, kobieta pochodzenia algierskiego 46 (1771-1856), poeta, przedstawiciel klasycyzmu postanisławawskiego, przeciwnik romantyzmu 47 tresa - sztuczne lub prawdziwe włosy przypinane do własnej fryzury w celu jej uzupełnienia 48 rękojeść, uchwyt, rączka jakiegoś narzędzia 49 kanu - tradycyjna łódź wiosłowa Indian północnoamerykańskich

Pionowe

1 w starożytnej Grecji naczynie do mieszania wina z wodą 2 w gwarze więziennej: okres próby dla kandydatów na osoby grypsujące 3 łow. ogon zwierzyny płowej i borsuka 5 *Clubiona* sp. - gatunek pająka z rodziny aksamitnikowatych 6 tkanina dekoracyjna, bardziej pospolita i mniej kosztowna niż arras 8 potrawa, której istotną częścią jest nadzienie 9 o skrajnie różniących się od siebie ludziach, środowiskach 10 *Xerula* - rodzaj grzybów z rodziny obrzękowcowatych; saprotrofy żyjące na martwym drewnie 11 puszka zawierająca substancję dymotwórczą oraz urządzenie zapłonowe 12 indianista norweski (1867-1848); prace na temat religii Indii 13 w rugby - jedna z dwóch formacji w rugby 14 but o charakterystycznym wyglądzie używany przez tancerzy jazzowych 17 noc nieprzespana, bezsenna 18 lek moczopędny o budowie sulfonamidowej będący pochodną lub analogiem benzotiadiazyny 19 proces mechaniczny zachodzący pod lodowcem, polegający na pobieraniu materiału skalnego z podłoża wskutek jego przymarzania i wciskania w lód, rozkruszaniu, rysowaniu i wygładzaniu skał podłoża 20 ekspert w dziedzinie filologii angielskiej 21 *Polystichum braunii* - kosmopolityczny gatunek rośliny z rodziny nercznicowatych; występuje w Azji, Europie i Ameryce Północnej; w Polsce gatunek rzadki, występuje głównie w górach 23 mięsień naprężacz powięzi szerokiej, łac. *Musculus tensor fasciae latae* - mięsień znajdujący się na kończynie dolnej, zaliczany do grupy tylnej mięśni obřęczy kończyny dolnej; jego głównym zadaniem jest napinanie pasma biodrowo-piszczelowego, przez co stabilizuje wyprostowany staw kolanowy 24 mrad - tysięczna część radiana 25 bieda ogarniająca całe warstwy społeczne, zubożenie całych warstw społecznych 26 istotność czegoś w danym momencie 28 wyprawiona skóra bydlęca 29 dział biologii zajmujący się badaniem drogi rozwojowej (filogenezą) organizmów 30 urządzenie służące do sterylizowania - czyszczenia, wyjaławiania czegoś za pomocą wysokiej temperatury, działania jakiejś substancji, promieni itp 31 liczba 10, numer 10 32 wykładzina podłogowa z dwuwarstwowej gumy 34 nauka o przyrodzie 36 malarz francuski (1839-1906) jeden z twórców współczesnego malarstwa: pejzaże, martwe natury kompozycje figuralne, portrety 37 uroczystość organizowana w dniu pierwszych urodzin dziecka 42 budowla lub pływające urządzenie w stoczni do budowy lub remontu statków

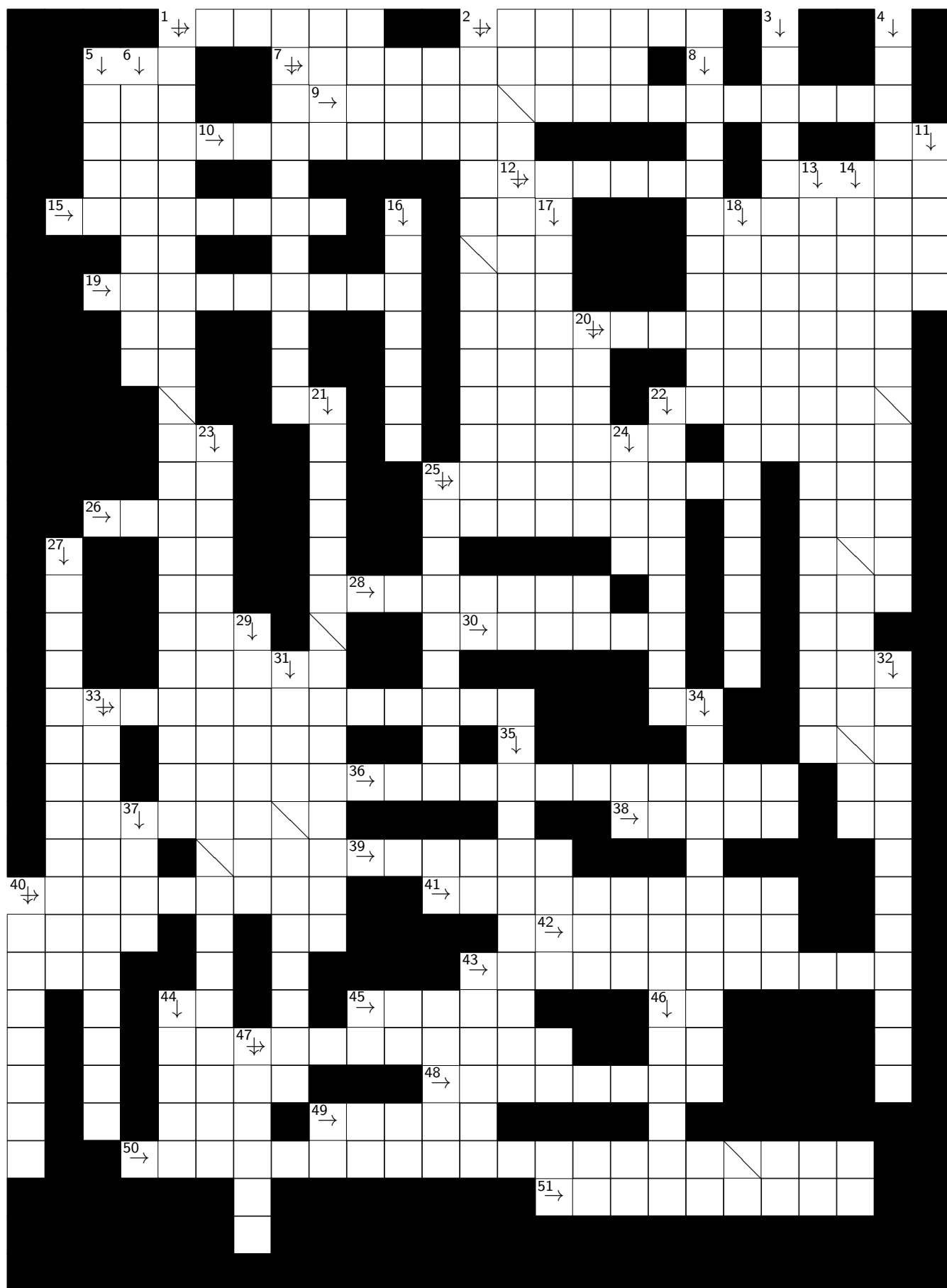

Poziome

1 warzywo, gatunek fasoli; ziarna rośliny o tej samej nazwie 5 dostępne w sprzedaży niewielkie przedmioty związane z kultem religijnym 6 Lamprididae - rodzina morskich ryb głębinowych z rzędu strojnikokształtnych (Lampridiformes) 7 Tchagra australis - gatunek ptaka z rodziny dzierzbików (Malaconotidae) 8 zawody rozgrywane między trzema drużynami 10 malarz francuski (1840-1926) jeden z głównych twórców impresjonizmu, autor obrazu 'Impresja', stąd nazwa kierunku zwanego impresjonizmem 11 symbol arsenu w chemii 12 okołobiegunowy gwiazdozbiór w obrębie nieba północnego 13 ruch częścią ciała 14 glon naskalny 16 inna (dowcipna, ironiczna) nazwa języka włoskiego - jednego z języków romańskich 19 wielostrzałowa krótka broń palna z magazynkiem w kształcie bębna obracającego się za pociągnięciem spustu 23 Pelecanidae - rodzina ptaków z rzędu pelikanowych (Pelecaniformes) 24 czynności prawne sędziego mające na celu ustalenie stanu faktycznego 25 siła, z jaką Ziemia przyciąga masę 1 g w miejscu; $1\text{ gf} = 1\text{ p} = 0,0980665\text{ N}$ 26 rzut karny w piłce nożnej; wykonuje się go z odległości 11 m od bramki 27 produkt spożywczy otrzymywany z ziarna ryżu siewnego 28 cecha człowieka - brak cnót, podłość, niegodziwość 29 jezioro we Włoszech w Górach Albańskich (Lacjum) 30 padlinożerny chrząszcz; zakopują w ziemi trupy kręgowców, którymi się żywią 32 w językoznawstwie: stały, niezmienny element języka realizowany w formie wariantów 33 DŻAUL; jednostka pracy i energii w układzie SI 34 coś, co ma niewielką wartość, jest niewspółmierne z wartością rzeczy, którą się oddaje w zamian za to, jedynie dla szybkiego, chwilowego zysku 35 środkowy obrońca w siatkówce 36 kłamstwo, fałsz; dziś używane tylko w zwrocie zadawać komuś, czemuś kłam 37 zatoka Morza Tyrreńskiego u wybrzeży Włoch (Kampania) 38 system nawigacji satelitarnej 39 wieś w Polsce położona w województwie dolnośląskim, w powiecie świdnickim, w gminie Strzegom 40 przedłużenie bocznych naw w kościele 41 AZDYK; rodzaj hydrolokatora 42 zachodnioeuropejska agencja d/s badań kosmicznych 43 dawniej rozkaz służbowy, polecenie, rozporządzenie władzy 44 proces powstawania fazy krystalicznej z fazy stałej (amorficznej), fazy ciekłej, roztworu lub fazy gazowej 45 podawana na ciepło lub zimno potrawa kuchni polskiej; smażone kawałki ryby lub filety rybne w warzywach (z tartą marchwią, pietruszką i selerem), które wraz z koncentratem pomidorowym tworzą rodzaj gęstego sosu 46 dziedzina, obszar czegoś

Pionowe

1 skutek przeniesienia czegoś na drugą stronę, przez coś, co stanowi punkt odniesienia 2 rura kanalizacyjna służąca do odprowadzania wody deszczowej 3 środkowy odcinek pędu z kilkoma pączkami szczepiony na podkładce w celu otrzymania szczepu 4 osoba, która zajmuje się wyborem i mikсовaniem muzyki na żywo 5 TURBAN 6 poziome drzewce omasztowania 7 ludzie znajdujący się w barze - lokalu gastronomicznym, w którym konsumuje się zamówione wcześniej dania i napoje alkoholowe, głównie piwa oraz drinki i wódkę 9 miasto we Włoszech (Liguria); ośrodek turystyczno-wypoczynkowy i kąpielisko na Riwierze Włoskiej 10 duża część pewnej, niekoniecznie precyzyjnie określonej, odległości lub spory kawałek obszaru 12 śpiewanie, śpiew 13 rejestr - część skali dźwiękowej o charakterystycznej barwie 15 Dryas drummondii - gatunek rośliny z rodziny różowatych 16 sieć wymiany i dystrybucji plików przez Internet, umożliwiającą odciążenie łączy serwera udostępniającego pliki poprzez przyznanie użytkownikom tych samych uprawnień, tj. do wysyłania i pobierania plików 17 w piłce nożnej lub tenisie: przerzut piłki na przeciwną część boiska lub kortu 18 liczba 17, numer 17 20 angielski poeta i eseista (1775-1864), powieści poetyckie, dramaty, proza refleksyjna; „Dialogi fikcyjne” 21 w chemii: symbol erbu 22 sanskryckie i palijskie opowieści o poprzednich wcieleniach Buddy; część kanonu buddyzmu 23 pisarz niemiecki (1842-1912), powieści podróżnicze i przygodowe; „Winnetou” 24 pogardliwie o ignorancie, osobie, która nie ma podstawowej wiedzy w jakiejś dziedzinie 31 (kablowa) obudowa złącza dwóch lub więcej odcinków kabla 32 prowincja w pñ-zach. Argentynie, głównie w Andach, powierzchnia 154,8 km 34 waluta Samoa

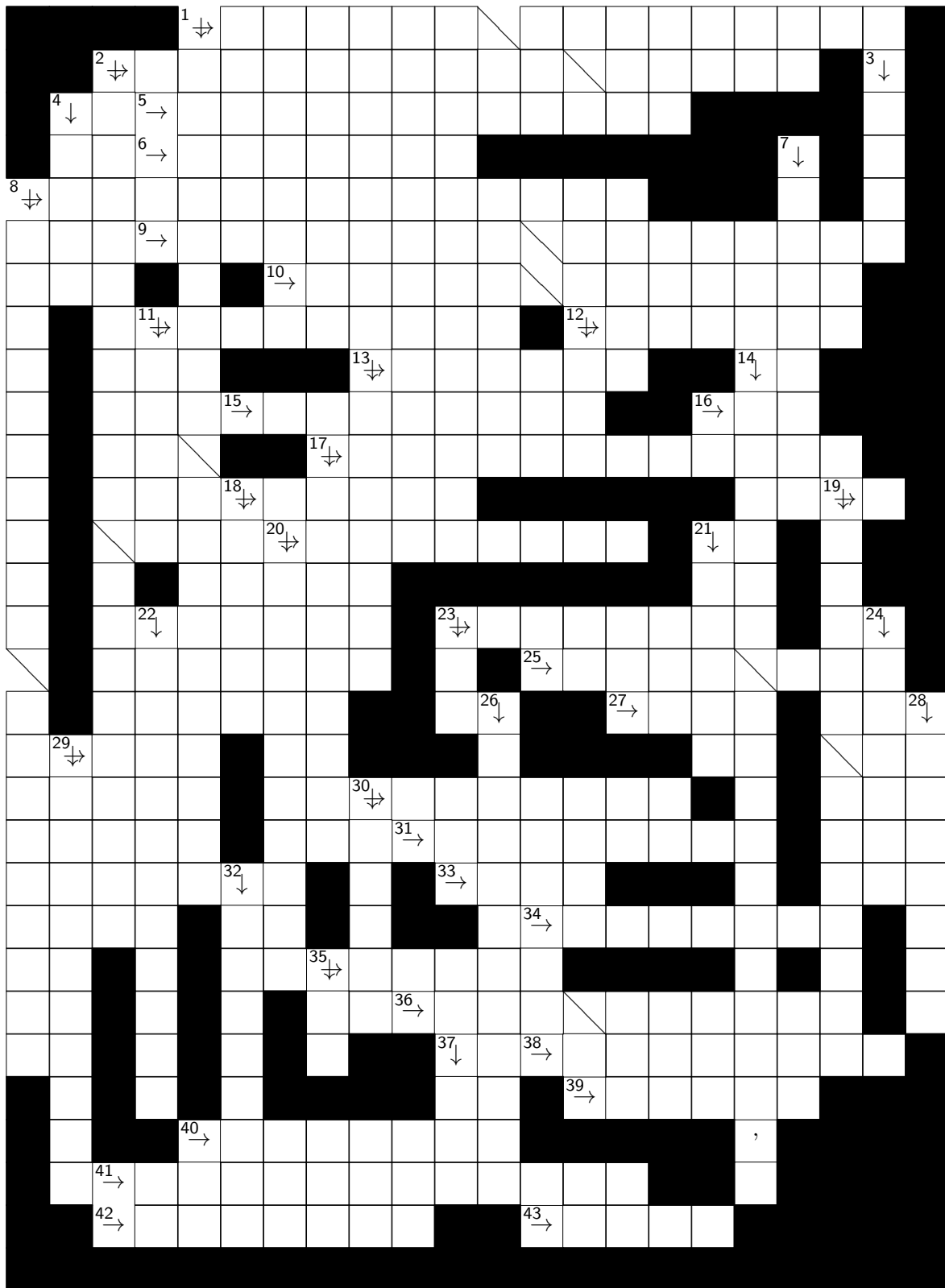

Poziome

1 buddyjski duchowny 2 określenie wykonawcze; nagle, szybko 7 malarz (1906-78) współzałożyciel grupy Pryzmat: postimpresjonistyczne pejzaże, sceny cyrkowe, portrety 9 mąka powstała po zmieleniu jęczmienia; grubo zmielona, biało-beżowa 10 część ornamentyki architektonicznej stanowiąca obraz malowany farbami, zwłaszcza na ścianie lub na drewnie, także na szkłe 12 etruskie naczynie do przechowywania pachnideł, kosztowności itp 15 płaskorzeźba zdobiąca naczynie 19 żartobliwie albo ironicznie o młodej dziewczynie 20 twarzyczka, zwłaszcza dziecka lub ukochanej osoby 25 postawa, w której człowiek neguje zasadność i cel wszystkiego, więc też nie poddaje się jakimkolwiek normom 26 najniższy stopień podoficerski w marynarce 28 gwiazda naszego układu gwiazdowego, główne ciało niebieskie Układu Słonecznego 30 miejscowość w Jugosławii (Czarnogóra) słynne kąpielisko 33 Protopterus - rodzaj dwudysznych ryb prapłazcokształtnych z rodziny prapłetwcowatych (Protopteridae), obejmujący cztery gatunki; ryby zaliczane do tego rodzaju zamieszkują bagniste zbiorniki wodne Afryki tropikalnej 36 cecha grupy ludzi, która jest hermetyczna - zamknięta na nowych członków 38 w matematyce: punkt przecięcia prostej rzutującej z płaszczyzną 39 miasto w KRL-D przy granicy z Chinami, największy w kraju ośrodek wydobywania i wzbogacania rud żelaza 40 POSĄG, RZEŹBA, OBELISK itp. wystawiony ku czci osoby lub na pamiątkę jakiegoś wydarzenia; pomnik 41 członek żydowskiego stronnictwa religijnego łączącego judaizm z irańskim zoroastryzmem (zaratustryzmem) i pitagoreizmem 42 owoc (pestkowiec) kaliny koralowej, jadalny, jeśli zbierany po pierwszym przymrozku 43 osoba zatrudniona przy zarządzaniu majątkiem ziemskim 45 wielościan, którego podstawą jest prostokąt, a ścianami bocznymi dwa trapezy równoramienne i dwa trójkąty równoramienne 47 model RC wykonany z włókna węglowego 48 mieszkaniec Warmii, człowiek pochodzenia warmińskiego 49 samiec pszczoły, truteń 50 uzyskiwanie autonomii przez państwo 51 kobieta, która robi damskie nakrycia głowy

Pionowe

1 Platysteira peltata - gatunek ptaka z rodziny krępaczków (Platysteiridae) 2 istniejący w judaizmie i większości wyznań chrześcijańskich pogląd o szczególnym związku Żydów z Bogiem, który jest niezmienny i przekazany w Starym i Nowym Testamencie 3 miasto nad Styrem, na Ukrainie, w obwodzie wołyńskim, w rejonie horochowskim, do 1945 w Polsce, w województwie wołyńskim, w powiecie horochowskim, siedziba gminy Beresteczko 4 zdarzenie nasyczone chaosem, mające znamiona groteski, budzące przerażenie; najczęściej w l.mn 5 inaczej borowik 6 ptak z rzędu wróblowatych, owadożerny i ziarnojad, chroniony, żółtawo-rdzawo-brunatne upierzenie 7 rodzina dużych motyli dziennych 8 dyrygent radziecki (1903-1988); dyrektor filharmonii w Leningradzie, propagator muzyki rosyjskiej 11 określenie stosowane głównie w Wielkiej Brytanii oznaczające otwarte baseny kąpielowe wraz z otaczającym je terenem 12 ptak nadwodny z rzędu mew - siewek, owadożerny, w Polsce w czasie przelotów na wybrzeżu, chroniony 13 brak zdecydowania - pewności, inicjatywy w podejmowaniu i realizowaniu decyzji 14 odmiana supernowej, która powstaje w wyniku eksplozji białego karła 16 znicz - szklane, metalowe bądź plastikowe naczynie wypełnione stearyną, w której zatopiony jest knot; zapalane na grobach w celu uczczenia pamięci zmarłych 17 ur. w 1951 r., brazylijski kompozytor i dyrygent, propagator muzyki współczesnej 18 część mózgu, która jest z przodu 20 lądowe siły zbrojne danego kraju; wojska lądowe 21 język z grupy języków celtyckich, używany przez plemiona celtyckie żyjące w Galii, wyparty przez łacinę po podboju tych ziem przez Rzymian, około VI wieku n.e 22 miasto w Niemczech (Turyngia) u podnóża Lasu Turyńskiego; fabryka samochodów Wartburg 23 czynności prowadzące do zwiększenia przepływu ropy naftowej lub gazu ziemnego ze złoża do odwiertu 24 Cheiranthus - rodzaj roślin z rodziny kapustowatych (krzyżowych) 25 drewno pozyskiwane z drzewa żółtnicy pomarańczowej 27 mieszkaniec miasta 29 w metryce: stopa czterosylabowa 31 łańcuch wysp i wysepek wulkanicznych ściągniętych na kształt łuku, powstający w wyniku intensywnych erupcji law w strefie Benioffa 32 w psychologii - umiejętność wielopłaszczyznowego postrzegania spraw, z kilku perspektyw 33 opiekunka, obrończyni 34 zdrobniale o rozdziale - jednej z części, na które podzielona jest książka, dzieło literackie, naukowe itp 35 kiszona warzywa lub (rzadziej) owoce, rodzaj przetworu spożywczego, dodatek do dań 37 mieszkanie wraz z jego mieszkańcami 40 miasto w Hiszpanii (Estremadura) nad Gwadianą, ośrodek administracyjny prowincji Badajoz 44 czas, w którym coś ma się wydarzyć, ktoś ma coś zrobić 46 malarz (1780-1840) portrety, sceny historyczne i religijne 47 podniosły styl wypowiedzi, zazwyczaj traktującej o sprawach ważnych

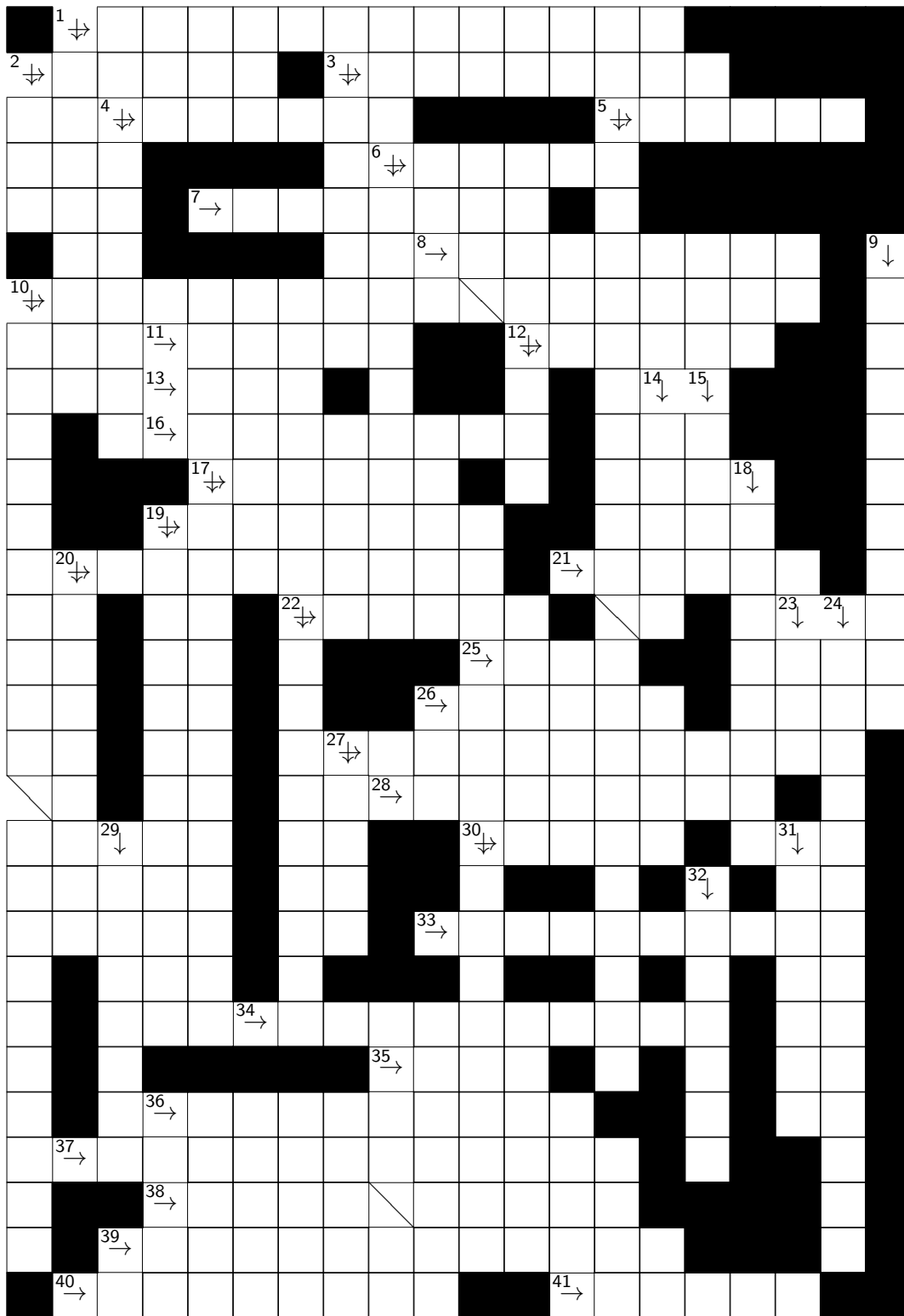

Poziome

1 pojazd samochodowy lub przyczepa, przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specj. wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i przedmioty związane z wykonywaniem tej funkcji 2 powszechnie znana i często przytaczana wypowiedź, której autorstwo lub okoliczności powstania da się ustalić 5 instrumentacja 6 polski (mazowiecki) ludowy instrument dęty z grupy aerofonów 8 wyroby wykonane metodą metaloceramiki 9 rzekotka tragarz, *Flectonotus goeldii* - gatunek płaza bezogonowego z rodziny Hemiphractidae, znany z południowo-wschodniej Brazylii 10 danie wielkopolskie i śląskie w postaci gotowanej czerwonej kapusty z dodatkami 11 kuszenie, nęcenie 12 MALARZ 13 dar dla bóstwa, składany dla wywołania określonego efektu, np. w celu ochrony przed niebezpieczeństwem 15 tamaryna - nazwa zwyczajowa rodzaju małp szerokonosych 16 w chemii: symbol molibdenu 17 brak sensu, to, że coś jest nielogiczne, absurdalne, pozbawione wewnętrznej logiki, spójności 18 oryks wschodnioafrykański, beisa, *Oryx gazella beisa* - duża antylopa z rodziny krętorogich; zamieszkuje góryste tereny Afryki Wschodniej 19 symbol jednostki pojemności elektrycznej w układzie SI 20 pnące strefy umiarkowanej, bylina o żółtych kwiatach, niektórymi gatunkami obsadza się pergole i altany 23 ptak leśny z rzędu wróblowatych owadożerny, chroniony; Europa, płn. Afryka 25 żaba rycząca, żaba wół, *Lithobates catesbeianus*, *Rana catesbeiana* - kosmopolityczny gatunek dużego płaza bezogonowego z rodziny żabowatych, pochodzący z Ameryki Północnej 27 szczególna teoria względności - teoria fizyczna stworzona przez Alberta Einsteina w 1905 roku; zmieniła ona sposób pojmowania czasu i przestrzeni opisanych wcześniej w newtonowskiej mechanice klasycznej 29 miasto w Rumunii, okręg Kluż; przemysł drzewny 30 pionowy układ danych czy elementów w macierzy 31 młoda kobieta, głównie Ukrainka lub Białorusinka 33 ptak łowny z rzędu blaszkodziobych, roślinożerny 34 owoc (niby jagoda) rośliny o tej samej nazwie 35 włókno; tkanka mięsistowa w łodygach roślin i drzew 36 gra, której wynik nie jest możliwy do przewidzenia i nie istnieją strategie umożliwiające polepszenie swojego wyniku bez złamania zasad gry, np. ruletka, lotto 38 warsztat, umiejętność 39 ruch cieczy lub gazu w układzie termodynamicznie zamkniętym 40 rezultat rozumowania przeprowadzonego na podstawie jakichś przesłanek 41 usuwanie metodą mechaniczną zewnętrznej warstwy z łodyg lub ziaren do zastosowań włókienniczych 42 miasto w pld. Portoryko; przemysł spożywczy 43 lepka i ciągliwa substancja wydzielana przez gruczoły śluzowe

Pionowe

1 rodzaj kolarstwa uprawianego na rowerach o konstrukcji zbliżonej do rowerów szosowych, a więc na kołach o rozmiarze 28 cali, lecz rozgrywanego na dość trudnych trasach terenowych obfitujących w liczne przeszkody, które zmuszają zawodnika do schodzenia z roweru i przenoszenia go 2 wierzyciel, który odpowiada za ściągnięcie długu danego dłużnika, również wobec pozostałych jego wierzycieli 3 kawałek naszytego materiału, skóry, który zasłania zniszczone, dziurawe miejsce lub pełni funkcję ozdobną 4 samochód, który jest duży i spala dużo paliwa 7 stan bycia gotowym na coś, co ma nastąpić, odpowiednie przygotowanie do czegoś 8 w matematyce zbiór obiektów (nazywanych „wektorami”), które mogą być, nieformalnie rzecz ujmując, skalowane i dodawane 11 biochemik niemiecki (1900-81); opisał cykl przemian biochemicznych cukrów, tłuszczów i białek, laureat Nobla 12 jednostka dawki absorbowanej (dawki pochłoniętej) promieniowania jonizującego; dawka absorbowana przez napromienowane ciało o masie 1 g, jeżeli energia przekazana temu ciału przez cząstki jonizujące równa jest 100 erg czyli 10⁻⁵ J 13 grupa ludów indiańskich mówiących językami z rodziny maja, zamieszkujących południowo-wschodni Meksyk (półwysep Jukatan i stan Chiapas), Gwatemalę, Belize i zachodni Honduras 14 mostek pracujący w punkcie równowagi 17 w ortodoncji: korekta mająca na celu wydłużenie części naddziąsłowej zęba; wyciskanie zębów z dziąsła, wydłużanie zębów poprzez wyciągnięcie ich części ukrytej w dziąśle 18 broń spokrewniona ze spisą 19 *Suillellus luridus* - gatunek grzybów z rodziny borowikowatych o brunatnym kapeluszu i poduchowatym kształcie 20 pozbycie się czegoś, usunięcie czegoś 21 instytucja, organizacja lub zespół ludzi pracujących na jej rzecz, które (którzy) podejmują działania związane z przygotowaniem i obsługą widowisk teatralnych 22 cecha czegoś, co nie świadczy usług, jest zamknięte 23 w chemii: symbol antymonu 24 enzym należący do transferaz, katalizujący reakcję przeniesienia grupy fosforanowej ze związku wysokoenergetycznego (np. ATP) na właściwą cząsteczkę docelową 26 PEPINKA odporna na mróz odmiana jabłoni 28 miasto we wsch. części Gruzji, przy ujściu Aragwi do Kury, do VI w stolica Iberii 29 kierunek w naukach filozoficznych, zgodnie z którym Bóg jest wyznacznikiem do formułowania jakiegokolwiek sądu 30 nazwa stopnia szkolnego; ocena pomiędzy bardzo dobrym a dostatecznym 32 *Eriochloa* - rodzaj rośliny z rodziny wiechlinowatych 35 mila morska - jednostka odległości stosowana w nawigacji morskiej oraz lotnictwie; jednej mili morskiej odpowiadają 1852 metry, czyli uśredniona długość łuku południka ziemskiego odpowiadająca jednej minucie kątowej koła wielkiego 37 drzewo tekowe służące do budowy okrętów

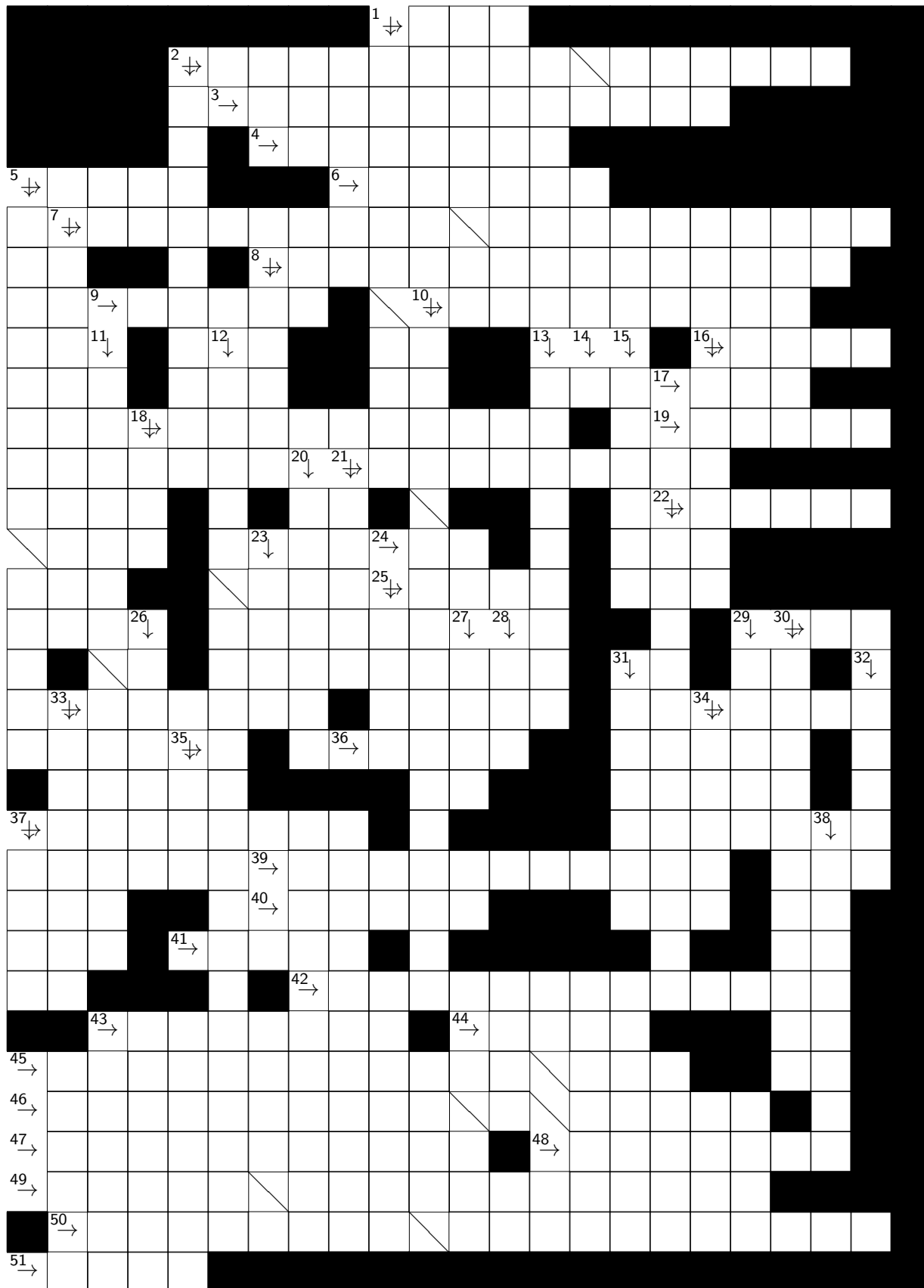

Poziome

1 wada wymowy charakteryzująca się opuszczaniem głoski g, najczęściej na początku wyrazu (w nagłosie) 2 czyjaś matka, mama 3 cyrulik, golarz 4 suche części drzewa wykorzystywane do rozpalania ognia lub innych celów, np. wyrobu mioteł 5 część opatrunku, w formie gęstej siateczki wykonanej z materiału, jałowej 6 inaczej kłopot, problem 7 zdrobniele bilet 8 przebój, hit 10 przedsiębiorstwo, które tworzy filmy 11 roślina z sezamowatych pochodząca z Afryki, oleista, uprawiana dla nasion do otrzymywania oleju spożywczego 12 kołpak szeregowego żołnierza kawalerii narodowej 13 drobny motyl nocny: gąsienice żerują na grzybach włosach produktach wełnianych 16 budowla, w której jedna ze ścian zewnętrznych budynku przylega do drugiego obiektu, a pozostałe elewacje ustawione są swobodnie 17 w anatomii: zespół narządów współpracujących w wykonywaniu danej funkcji organizmu 19 męska czapka futrzana noszona przez mieszkańców Kaukazu i Kozaków, obecnie też przez wyższych oficerów 20 ptak żywiący się ziarnami 21 koń przyuczony do bardzo szybkiego kłusa 22 końcowa część widlastego rozgałęzienia bezlistnych pędów kopalnych paprotników psylofitów 25 SMS - krótka wiadomość tekstowa, wysyłana przez telefon 26 Yucca - rodzaj roślin z rodziny agawowatych 27 formularz, który może służyć jako dodatkowe miejsce na tekst w dokumentacji urzędowej; dodatkowy arkusz, dzięki któremu można umieścić w dokumentacji urzędowej dłuższy niż przeciętnie tekst 28 rasa gołębia hodowanego z grupy olbrzymów 30 piaszczysty, wynurzony wał nadbudowany od strony morza przez fale, powoduje powstawanie laguny 33 złodziej, zdzierca 34 Amniota - kład obejmujący kręgowce mające zdolność rozwoju zarodkowego na lądzie (gady, ptaki i ssaki); uzyskały ją dzięki wytworzeniu błon płodowych, które tworzą środowisko dla właściwego rozwoju zarodka 35 budowla lub pływające urządzenie w stoczni przeznaczone do budowy lub remontu jednostek pływających 36 miasto w województwie wielkopolskim, w powiecie złotowskim, siedziba gminy miejsko-wiejskiej Jastrowie 37 to, że coś jest pożyteczne, przynosi korzyści, przydaje się 38 iPod umożliwiający oglądanie filmów 39 stosowana w medycynie metoda, która polega na wprowadzaniu do danych miejsc w mózgu urządzenia (najczęściej elektrody), aby zaktywizować lub uszkodzić ośrodek mózgowy 40 centralna bateria dział znajdująca się na śródkręciu statku, silnie opancerzona 41 niewielka grupa ludzi, mały tłum

Pionowe

1 północnoamerykański ptak z rodziny jaskółek 2 (1804-57) pisarz francuski, sensacyjne opowieści z życia ludności Paryża; „Tajemnice Paryża” 3 malarz hiszpański (1885-1945) obraz z życia ubogich dzielnic Madrytu oraz obrazujące dawne zwyczaje obrzędy 4 przyrząd do przytrzymywania przedmiotów w czasie obrabiania lub szlifowania przedmiotów 5 program dokonujący analizy składniowej danych wejściowych w celu określenia ich struktury gramatycznej w związku z określoną gramatyką formalną 6 etap konkursu, w którym eliminuje się słabszych uczestników, pretendentów do czegoś 9 pisarka, historiografka zajmująca się pisaniem kronik 10 samogłoska długa, która na skutek podwyższenia artykulacji zmieniła swoją barwę, upodabniając się do samogłoski krótkiej 12 kod ISO 4217 funta falklandzkiego 14 w mitologii greckiej: demon leśny, bóstwo płodności, wyobrażane jako istota silnej budowy, ze zmierzwionymi włosami, płaskim nosem, spiczastymi uszami, górną połową ciała ludzką, dolną - zwierzęcą 15 potocznie o newsie, nowinie, świeżej informacji 17 zazwyczaj ozdobne pudełko, etui, pojemnik, który służy do przechowywania papierosów, cygar 18 wymienny zbiornik na tusz w drukarce lub maszynie drukarskiej, zasobnik 19 hist. polit 20 kosmopolityczny ptak drapieżny, poluje na drobne ssaki i ptaki 22 Cyphomandra betacea, cyfomandra grubolistna - gatunek rośliny z rodziny psiankowatych 23 stopień udziału substancji chemicznych w mieszaninach i roztworach 24 w medycynie: cecha działania (diagnozowania, terapii itp.), polegająca na tym, że nie narusza ono struktury narządów wewnętrznych, nie wymaga ingerencji (np. chirurgicznej) w tę strukturę 27 amerykański, przeciwpancerne pocisk rakietowy 29 typ skóry w zależności od ilości zawartej w niej melaniny 30 fabryka nawozów sztucznych 31 pisarz czeski, ur. 1914r, nowele, powieści; „Pociągi pod specjalnym nadzorem” „Postrzyżyny”, „Bar świata”, „Chrzest” 32 kuandu, Coendou prehensilis - gatunek gryzonia z rodziny ursonowatych; zamieszkuje lasy Ameryki Środkowej i Południowej

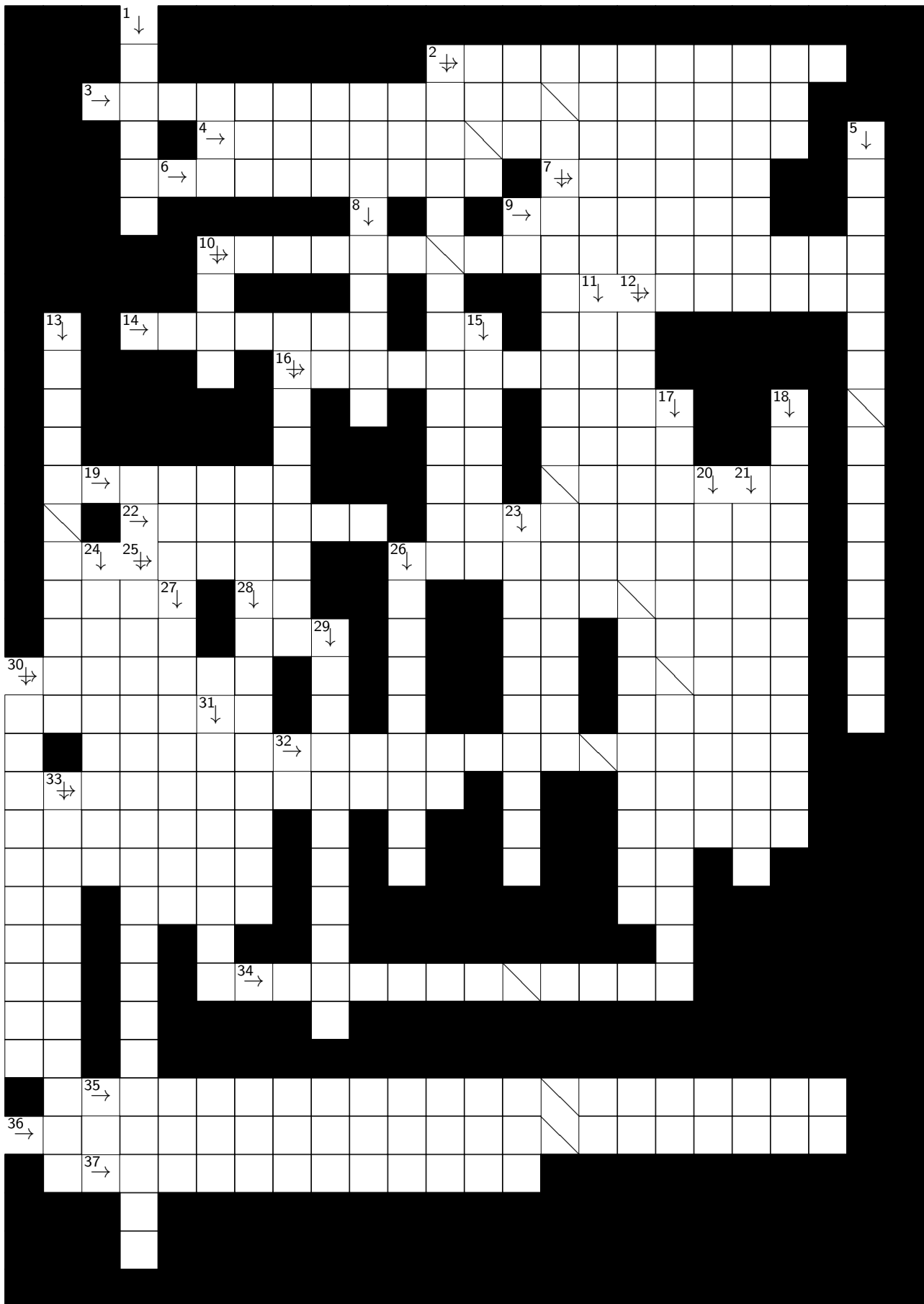

Poziome

1 kanton w środkowej Szwajcarii w Alpach, stolica Altdore, powierzchnia 1,1 tys. km² 2 *Melanocharis arfakiana* - gatunek ptaka z rodziny jagodziaków (*Melanocharitidae*) 3 skłonność do odczuwania obrzydzenia 4 kosmonauta japoński, odbył lot w ramach programu „Interkosmos” na pokładzie SojuzaTM-11 5 gest zaciśniętej pięści, który pokazuje się, gdy chce się komuś zakomunikować, że nie otrzyma tego, czego się spodziewał 6 duży ptak podobny do strusia, nietatający, o cennym upierzeniu, zamieszkuje lasy Australii, Nowej Gwinei, Tasmanii; 'strus latający' 7 połączenie przyimka z rzeczownikiem, liczebnikiem, przysłówkiem, przymiotnikiem (w użyciu rzeczownym) albo zaimkiem 8 cecha czegoś, co jest nieskrępowane, wolne, nie musi nikomu ani niczemu podlegać, może samo o sobie stanowić 9 napój spożywany podczas rytuałów w religii irańskiej 10 zasada stosowana w językoznawstwie do podziału struktur językowych na dwa tak zwane bezpośrednie składniki, które następnie również można dzielić na dwie części 16 właściwie Głowacki - pisarz i publicysta (1847-1912), humoreski, nowele, powieści; „Placówka”, „Emancypantki”, „Lalka”, „Faraon”, „Antek”, „Kamizelka”, „Katarynka” 17 kod ISO 4217 rupii seszelskiej 18 historyczna nazwa terenów u ujścia Reny, Mozy i Skaldy, obecnie Belgia, Holandia, Luksemburg 19 znikanie czegoś, zamieranie, np. zanik aktywności 21 prosta, której odległość od krzywej maleje w miarę przesuwania się wzdłuż tej prostej 22 spodnie dresowe 24 w chemii: symbol kopernika 25 piętro roślinności górskiej, obszar występowania łąk wysokogórskich zwanych halami 30 jednostka natężenia oświetlenia E w układzie SI (jednostka pochodna układu SI) 33 ciepła tkanina z wielbłądziej wełny używana głównie do szycia okryć wierzchnich 34 lekkie, delikatne pierze, miękkie pióra, posiadające cienką oś, długie i miękkie promienie oraz promyki, które nie łączą się ze sobą 35 w chemii: symbol jodu 36 zbiornik wodny lub ciek występujący naturalnie lub utworzony sztucznie w przyrodzie 37 nazwa motyla z rodziny zawisakowatych 39 *Eurypygidae* - rodzina ptaków z rzędu słonecznicowych (*Eurypygiformes*) 40 droga, którą prowadzi się bydło na pastwisko 41 sieć rybacka w kształcie dużego worka ciągniona za lin 42 zachowanie przywodzące na myśl arystokrację - dobre maniere, kultura 43 pionowy układ danych czy elementów w macierzy 44 archaiczne określenie skrzyni, szczególnie w biblii; drewniany lub metalowy pojemnik o kształcie prostopadłościanu z wypukłym wiekiem 45 wyodrębnianie się grup z całości społeczeństwa 46 *Podarcis pityusensis* - gatunek gada z rodziny jaszczurkowatych, endemit Balearów i pobliskich małych, przybrzeżnych wysp na wybrzeżu Hiszpanii 47 dziewczyna, która ma kontakty seksualne z mężczyznami, ale zachowuje dziewictwo 48 morderca, znęcający się nad ofiarami 49 wagon pasażerski podzielony na przedziały 50 *Laniarius mufumbiri* - gatunek ptaka z rodziny dzierzbików (*Malaconotidae*) 51 w starożytnym Rzymie plac dookoła świątyni lub gmachu publicznego

Pionowe

1 staropolska nazwa obecnego Zaporozża 2 luksusowe mieszkanie lub zespół pomieszczeń przeznaczonych dla jednego użytkownika 5 sól o wzorze AuTe_2 7 *Syncarida* - nadrząd skorupiaków z podgromady pancerzowców właściwych 8 rudy kolor, podobny do barwy miedzi - metalu 10 organiczny związek chemiczny z grupy polifenoli, ester kwasu chinowego i kwasu kawowego 11 zwierzę zachowane w głębi ziemi w postaci skamieniałości, pochodzące z minionych epok geologicznych 12 ciało stałe będące zlepkiem wielu monokryształów 13 nagrywarka - urządzenie służące do zapisywania informacji na przeznaczonych do tego celu dyskach optycznych, inaczej płytach 14 litera alfabetu używana w numeracji porządkowej 15 GROBLA; KOFERDAM 16 POMPELA wiecznie zielone drzewo z rodziny rutowatych, o dużych, jadalnych owocach gruszkowatego kształtu 18 dawna stolica Japonii, od 1868 r. zwane Tokio 20 przepis - spisana w krokach procedura wykonania czegoś 21 PIEPRZOJAD; ptak z rzędu dzięciołowatych charakteryzujący się barwnym upierzeniem i bardzo dużym, równie barwnym dziobem, żyje w dziuplach, w tropikalnych lasach Ameryki Płd. i Środkowej 22 małe naczynie do przechowywania pieprzu 23 więzy, krępujące kończyny lub ograniczające zasięg ruchu jakie zakładano ludziom bądź zwierzętom 25 zlewozmywak - funkcjonalny odpowiednik umywalki (ujęcie wody) zamontowany w kuchni, służący głównie do mycia naczyń oraz produktów spożywczych i usuwania zbędnych płynów, pozostałych z gotowania potraw 26 WEGETARIANIN 27 kaszubskie miasto w północnej Polsce, w województwie pomorskim, w powiecie wejherowskim, położone w Pradolinie Redy-Łeby nad rzeką Redą 28 miasto w południowej Nigerii, ważny ośrodek handlowy: przemysł spożywczy włókienniczy, chemiczny 29 instrument finansowy o niesymetrycznym profilu wypłaty, mogący być przedmiotem obrotu na giełdzie 30 zdrobniale: munsztuk 31 w dawnym wojsku górna część munduru (bluza), na który zakładano spencerek 32 w gwarze wielkopolskiej: sok z owoców czarnego bzu 33 pisarz chorwacki (1883-1957), tłumacz literatury polskiej 34 mały przybrzeżny żaglowiec holenderski 35 kod ISO 4217 waluty birr 37 potężny ssak roślinożerny z chwytną trąbą powstałą ze zrośnięcia nosa z górną wargą 38 warzywo, jadalna bulwa rośliny nazywanej tak samo

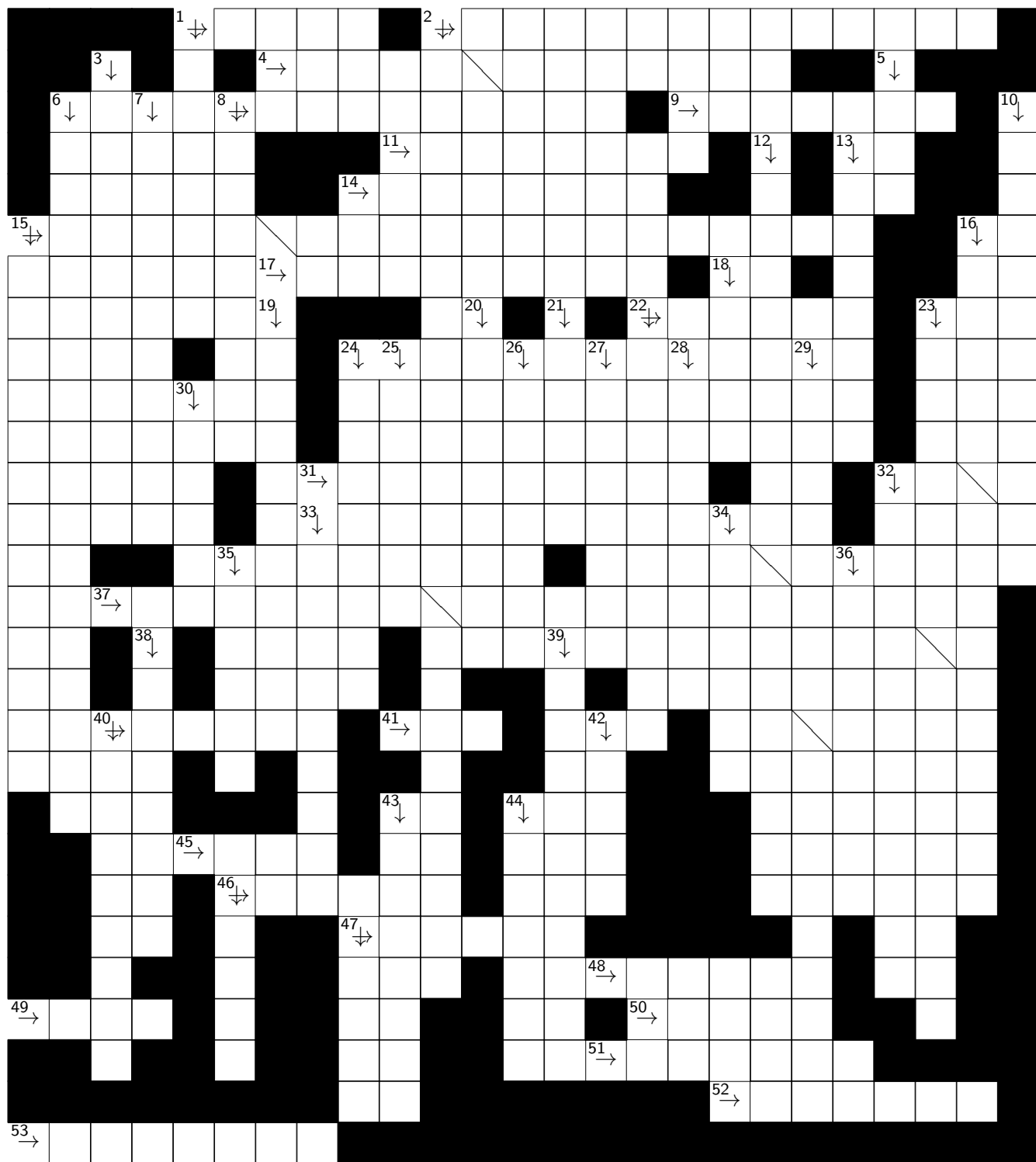

Poziome

2 Vulcanodon - rodzaj roślinożernego zauropoda z rodziny wulkanodonów, żył we wczesnej jurze w Zimbabwie 3 ojciec dziecka pod względem biologicznym (niezależnie od relacji z jego matką) 4 hipotetyczny wielkoskalowy ruch materii we Wszechświecie, zaobserwowany we wrześniu 2008 roku przez grupę pod kierunkiem Aleksandra Kashlinsky'ego w danych zebranych przez satelitę WMAP 6 angielska rasa świń typu mięsnego 7 dzielnica Częstochowy położona na południowy wschód od centrum miasta, na lewym brzegu Warty 9 urządzenie sanitarne pozwalające na wygodne oddawanie moczu przez mężczyzn w pozycji stojącej 10 rodzaj barwy używanej w heraldyce 12 bałagan, brak porządku i nagromadzenie wielu rzeczy 14 część rowerowa będąca elementem łączącym ramę i widelec z kierownicą 16 rodzaj bordowego w kolorze jabłka, owoc z drzewa odmiany o tej samej nazwie 19 narzędzie introligatorskie służące do wypalania ozdób 22 ochronny kombinezon roboczy albo sportowy 25 lewa strona tkaniny 30 w geometrii: ściana powierzchni wielościennej albo wielościanu - jeden z wielokątów, które tworzą jej/jego brzeg 32 formacja geologiczna pochodząca z okresu geologicznego o tej samej nazwie 33 poeta, człowiek piszący wiersze 34 akuczi, *Myoprocta acouchy* - gatunek gryzonia należący do rodziny agutiowatych; występuje w Ameryce Południowej - we wschodnich Andach w południowej Kolumbii, we wschodnim Ekwadorze, północnym Peru i w basenie Amazonki w Brazylii 35 twierdzenie mówiące, że jeżeli A jest podzbiorem grupy topologicznej G , który jest drugiej kategorii i ma własność Baire'a, to zbiór $A^{-1}\}A$ zawiera otwarte otoczenie elementu neutralnego grupy 36 wynagrodzenie wynikające z umowy do pracy oraz dodatków do pensji dla pracowników zatrudnionych na mocy umowy o pracę 37 IKONOKLASTA, IKONOBURCA

Pionowe

1 wizja na ekranie np. telewizora; widok uzyskany metodą projekcji 2 zysk równy wynikowi finansowemu obliczonemu z rachunku zysków i strat przedsiębiorstwa; różnica między przychodami a kosztami jednostki gospodarczej 5 otrzymanie pozytywnego wyniku z egzaminu 7 przewód, w którym energia elektryczna przetwarzana jest w energię cieplną 8 forma drukująca niezadrukowane (zawierające sam justunek) kolumny na stronach 10 pierwiastek chemiczny z grupy 17 - fluorowców w układzie okresowym 11 przedziwo wykonane z różnorodnych odpadów włókienniczych 12 najpowszechniejsza we współczesnym świecie forma państwa, charakteryzująca się wewnętrzną jednolitością; jednostki administracyjne i terytorialne (pozbawione autonomii) podporządkowane są organom centralnym 13 inaczej: jedna ósma, jedna z ośmiu części czegoś podzielnego 15 ciągniona sieć rybacka używana głównie na zamrożonych jeziorach zakończona tzw. kutlem 16 STRZĘPIĄ 17 gambit hetmański, który powstaje po posunięciach d4 d5, c4 d:c4 18 członek amerykańskiej Partii Federalistycznej 20 GIACOBINIDY; rój meteorów związany z orbitą komety Giacobiniego; Zinnera 21 mieszkanka Lubina 23 kalendarz, który jest dostosowany do robienia w nim notatek pod odpowiednią datą 24 Mastigota, Flagellata, Mastigophora - polifiletyczna grupa pierwotniaków, do której zaliczają się zazwyczaj jednojądrowe haplonty; grupa ta wyróżniana jest na podstawie posiadania wici i jest grupą nienaturalną, dlatego zaliczające się do niej organizmy mogą być przedmiotem badań zarówno zoologii, jak i botaniki 25 właściwość czegoś, co występuje lub jest pomnożone 10 razy 26 pieśń baskijska 27 rodzaj małej, zazwyczaj dość twardej kluski 28 OSTROKÓŁ, CZĘSTOKÓŁ; ściana ze strzelnicami z grubych zastrzonych pali 29 architekt (1886-1950), gmach YMCA, projekt rozbudowy ratusza w Warszawie 30 Pseudolarix - rodzaj drzew należących do rodziny sosnowatych 31 w językoznawstwie każdy morfem, o ile jest umiejscowiony wewnątrz rdzenia wyrazu (podstawy słowotwórczej) 33 schludność, uporządkowanie, porządek, stan czystości, braku brudu i nieładu

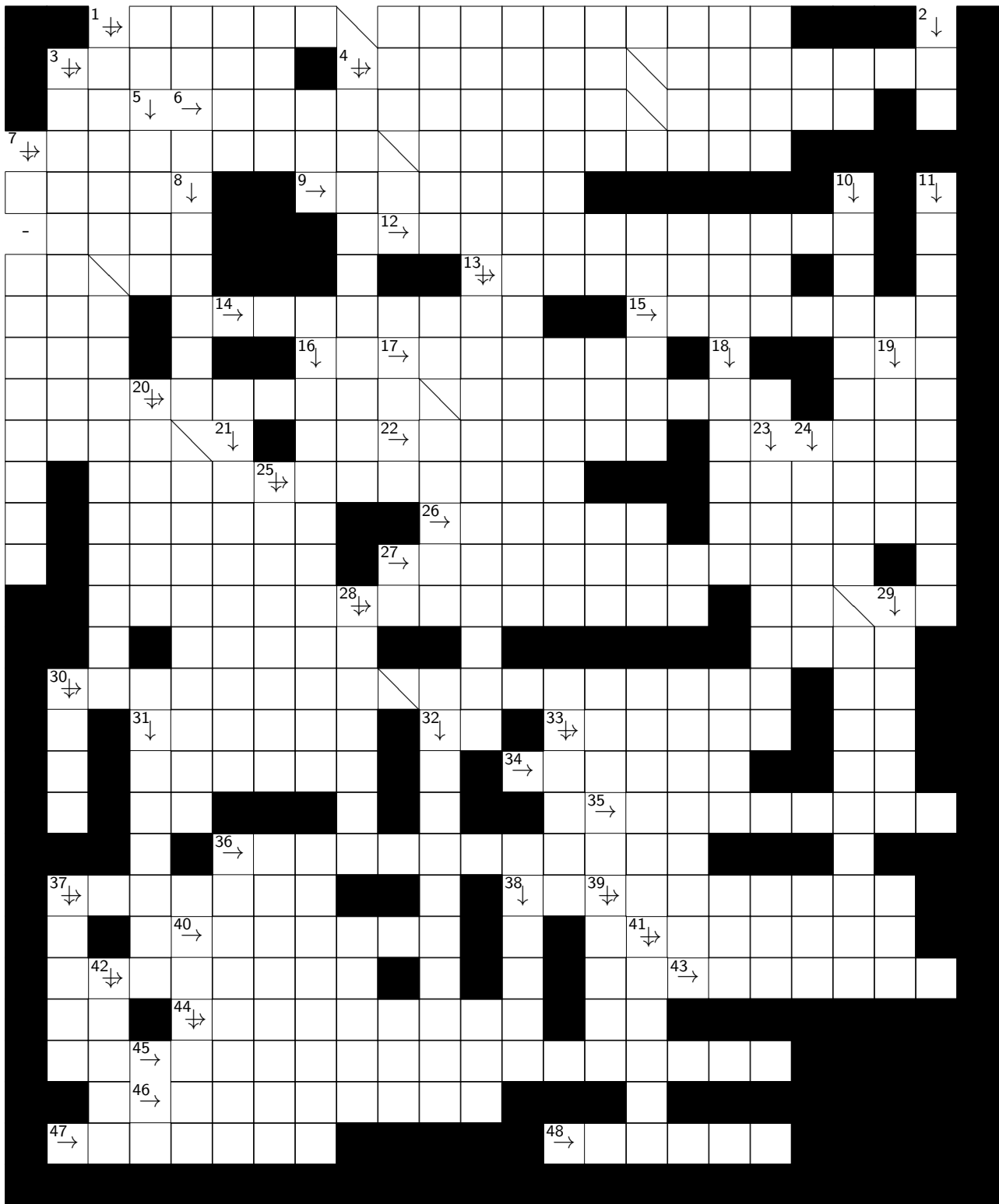

Poziome

1 człowiek o okrągłej, pucołowatej buzi 2 tyle, ile zmieści się w kadzielnicy - małej kadzielnicy 4 gatunek ptaka z rodziny ibisowatych (Threskiornithidae); zamieszkuje Afrykę na południe od Sahary, Madagaskar i Irak 8 reagowanie urazem, działanie pod wpływem urazu psychicznego 9 wieś kociewska stanowiąca sołectwo, położona w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie świeckim, w gminie Warlubie przy drodze wojewódzkiej nr 391 11 Samuel, ur. w 1834r. heliofizyk amerykański; zbudował bolometr i badał podczerwoną część widma Słońca 14 kompozytor włoski (1858-1924); opery werystyczne; 'Turandot', 'Tosca', 'Madame Butterfly' 15 *Pinus parviflora* - gatunek drzewa iglastego z rodziny sosnowatych (Pinaceae) 17 o szpitalu psychiatrycznym w Kobierzynie; nazwa potoczna 22 pojęcie prawne, które przeszło do języka ogólnego 31 śpiew zbliżony do deklamacji, także: fragment utworu instrumentalnego o takich cechach 37 maszyna samosterowana do przetwarzania informacji 40 kolanko - zgrubienie pędu (żdźbła) roślin z rodziny wiechlinowatych (traw) 41 skrót/symbol franka komoryjskiego 45 pomieszczenie w samolocie, na statku lub w pojeździe kosmicznym, wykorzystywane najczęściej jako pomieszczenie techniczne (np. bagażownia) 46 urządzenie optyczne podobne do radaru, stosowane przy badaniu chmur 47 knaar, knarr, knorr - statek handlowo-osadniczy Wikingów 48 urządzenie do odliczania czasu, sygnalizujące - zazwyczaj akustycznie, np. dzwonkiem - upływ nastawionej wcześniej liczby minut; wykorzystywane m.in. w gospodarstwie domowym, np. w kuchni, gdzie ułatwia dopilnowanie prawidłowego czasu gotowania potraw 49 kod ISO 4217 waluty boliviano 50 każdy wyraz odmieniający się przez przypadki 51 skórka królika lub zająca w gwarze łowieckiej 52 (1400-71), angielski rycerz, autor legend o królu Arturze 53 jednostka administracyjna zarządzana przez proboszcza

Pionowe

1 dziedzina, fragment, wydzielona część działalności 2 jest to proces solubilizacji, polegający na utworzeniu miceli z solubilizatora, będącego substancją powierzchniowo czynną i tworzącego micelle, zawierające substancję rozpuszczaną, które tworzą układ koloidalny z cieczą rozpuszczającą 3 dział zoologii zajmujący się badaniem owadów 5 obszar wysokiego ciśnienia atmosferycznego, w którym najwyższe panuje w centrum układu, a prądy powietrza skierowane są na zewnątrz ku obszarom o niższym ciśnieniu 6 oddział w szpitalu specjalizujący się w gastroenterologii - leczeniu schorzeń układu pokarmowego; przełyku, żołądka, jelit, odbytu i gruczołów trawiennych (wątroba, trzustka) oraz dróg żółciowych 7 osoba, która obserwuje, ogląda coś, przygląda się czemuś 8 padlinożerny chrząszcz, w większości pożyteczny 10 fikcyjny świat z cyklu powieści fantasy stworzonego przez Ursulę K. Le Guin 12 nosorożec biały, nosorożec afrykański, nosorożec szerokopyski, *Ceratotherium simum* - gatunek ssaka nieparzystokopytnego z rodziny nosorożców, największy z żyjących obecnie nosorożców, a także największe - oprócz słoni - współczesne zwierzę lądowe; występuje głównie na terenach Demokratycznej Republiki Konga, Namibii, Republiki Południowej Afryki, Botswany, Zambii i Kenii 13 strzelec amerykański, srebrny medalista olimpijski z Atlanty (Trap) 15 ktoś, kto pobiera zasilek 16 *Oryx dammah* - antylopa z rodziny krętorogich, która zamieszkiwała całą Afrykę Północną; obecnie została uznana za gatunek wymarły w stanie dzikim, choć istniały doniesienia o kilku osobnikach żyjących w Republice Nigru i w Czadzie 18 w informatyce: urządzenie do wymiany danych między dwiema lokalnymi sieciami komputerowymi o różnych systemach okablowania 19 kobieta; słowo obraźliwe 20 pika, spisa lub włócznia 21 nieznan, odległy obszar 22 człowiek obojętny, zazwyczaj w sprawach dotyczących religii 23 wartość określająca precyzję obliczeń numerycznych wykonywanych na liczbach zmiennoprzecinkowych 24 skręcona nitka jedwabna lub bawełniana do robót ręcznych 25 ktoś, kto jest zawiadiacki, nieco bezczelny, przy tym żartobliwy, skory do drwin i żartów 26 pięściarz, trzeci zawodnik świata w wadze piórkowej z 1978 r 27 (1897-1986), pisarz rosyjski, komedie, opowiadania, powieści; „Samotny biały żagiel”, „Trawa zapomnienia”, „Czasie naprzód” 28 drobny chrząszcz z rodziny korników, szkodnik drzewa 29 *Saguinus midas* - gatunek małpy szerokonosej, której nazwa pochodzi od rudawej sierści pokrywającej jej łapy; zamieszkuje zalesione tereny wzdłuż Amazonki w Brazylii, Gujanie, Gujanie Francuskiej, Surinamie i Wenezueli 30 mała (młoda) cebulka cebuli zwyczajnej; nowalijka, cebula łagodna w smaku, najczęściej jedzona na surowo 32 cecha człowieka: to, że jest uczciwy, nie oszukuje 33 Anoinae - podrodzina ptaków z rodziny mewowatych 34 chrześcijanin powołany do funkcji czytania Słowa Bożego w zgromadzeniu liturgicznym, mężczyzna, który przyjął posługę lektoratu 35 znany w kuchni rosyjskiej rodzaj zupy z warzyw liściastych, z dodatkiem mięsa, grzybów lub ryb 36 siedziba centrali, główny ośrodek czegoś 38 wodny ptak z siewek o cienkim, wygiętym dziobie 39 kobieta pochodząca z Buka, mieszkanka tej miejscowości 40 motocross 42 matematyk duński (1887-1951); rozwinął teorię funkcji ciągłych prawie okresowych 43 urlop, czas wolny od pracy, zwłaszcza latem 44 gorące, parne i duszne warunki atmosferyczne 46 STARNBERG 47 kielbasa, uformowana na kształt niedomkniętej pętli, często przechowywana wisząca na pręcie lub kołku

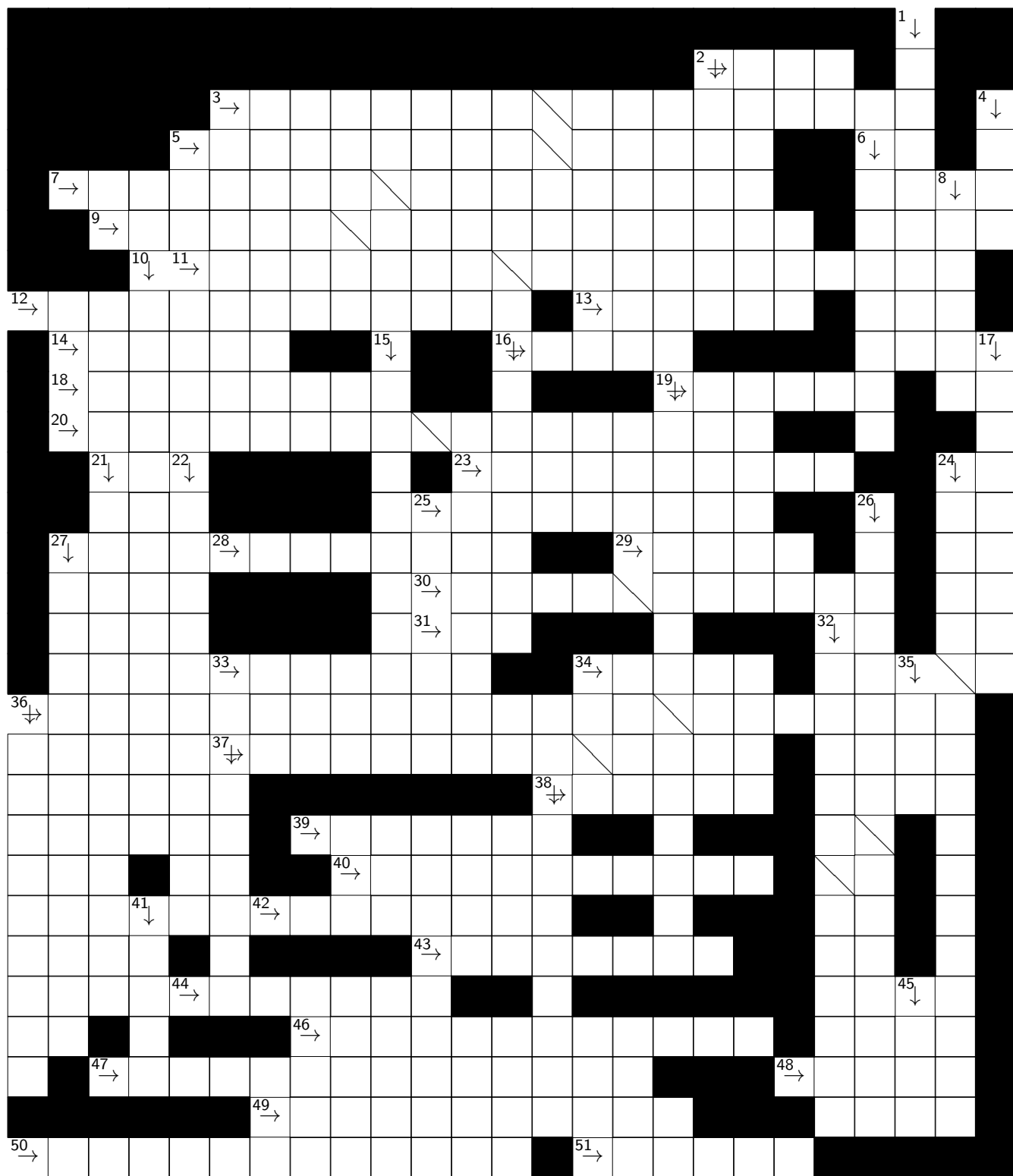

Poziome

1 u zwierząt i człowieka - układ obsługujący funkcję transportu płynów 3 górska kraina w Azji Środkowej, głównie w Tadżykistanie 4 *Ardea humbloti* - gatunek ptaka z rodziny czaplowatych (Ardeidae); występuje na północnym i zachodnim wybrzeżu Madagaskaru oraz w rejonie Jeziora Alaotra, zamieszkuje także Komory i Majotę 6 *Codiaeum pictum*, kroton, *Codiaeum variegatum* - gatunek z rodziny wilczomleczowatych; popularna roślina doniczkowa 7 rodzaj wybrzeża morskiego, powstałego w wyniku częściowego zatopienia silnie zmutonizowanego obszaru polodowcowego, czyli obszaru, na którym występują płytkie doliny polodowcowe; charakteryzuje się obecnością setek małych, sterczących wysepek, zwanych szkierami 9 żołnierz formacji zwanej piechotą węgierską (XVI/XVII) 12 ubogi szlachcic, właściciel zagrody 13 niewielki kawałek papieru 14 strzelba 15 idea zakładająca równość płci, uniwersalność 17 glon naskalny 20 konstrukcja obronna wysunięta poza lico muru i otwarta do wnętrza miasta 22 obszar, w którym skoczkiem narciarz wyhamowują po lądowaniu 25 ciężki walec stanowiący element roboczy kruszarki 26 miasto we Francji, ośrodek administracyjny departamentu Meurthe-et-Moselle, nad Kanałem Marna-Ren 27 dalekowschodni ptak z rodziny pokrzewek 28 gromadka własnych dzieci 30 gatunek małego ptaka z rodziny astrildowatych (Estrildidae) 33 fizyk niemiecki (1850-1918); prace w dziedzinie radiotelegrafii i termoelektryczności, laureat nagrody Nobla 34 eland, *Taurotragus oryx* - największa współczesna antylopa z rodziny krętorogich; zamieszkuje głównie rezerваты w Afryce na południe od Sahary 35 figura w tańcu ludowym 36 utwór sceniczny, wykonywany w średniowieczu, między kolejnymi scenami misterii, zwykle miał charakter komiczny 37 fikcyjna postać z tragedii Williama Szekspira 39 CALYPSO; improwizowana ballada w rytmie amerykańskim, na wyspach Środkowej Ameryki, później: piosenka taneczna 40 utwór literacki składający się z wypowiedzi kilku osób, niebędący jednak dziełem dramatycznym 41 pieszczotliwie o malutkim dziecku, zwykle dziewczynce 42 wschodni instrument perkusyjny 43 typ amerykańskiego samolotu wojskowego, pasażerskiego 44 ur. w 1931 r., śpiewaczka operowa (sopran); solistka Teatru Wielkiego w Warszawie, prof. A.M. w Warszawie 45 cecha kogoś, kto jest profesjonalny 46 sól kwasu alginowego 47 zwycięzca rywalizacji 48 delikatne, łamliwe ciasto w kształcie cienkich, okrągłych lub kwadratowych platków

Pionowe

1 poliwęglanowy krążek z zakodowaną cyfrowo informacją do bezkontaktowego odczytu światłem lasera optycznego 2 w muzyce: dźwięk A obniżony o półton 3 astronom, osoba zajmująca się badaniem gwiazd 4 Jeholopter - mały pterozaur z rodziny Anurognatów (*Anurognathidae*); mógł żyć w jurze lub we wczesnej kredzie na terenie Chin 5 podparcie końcowych fragmentów osi kół wozu w postaci walca z metalu 7 monoterpen, 4-metylo-1-izopropyl-1,4-cykloheksadien 8 organ dowodzący siłami zbrojnymi w państwie 10 flaming chilijski, *Phoenicopterus chilensis* - gatunek ptaka z rodziny flamingów (*Phoenicopteridae*); zamieszkuje Amerykę Południową 11 średniowieczna spółka okrętowa lub rybacka, również kupiecko-szyperska; w Polsce istniały do niedawna 13 wyprzedawanie towaru 16 droga krajowa z Krakowa do Zakopanego, której długość wynosi 102 km, słynąca z dużego poziomu zatłoczenia i dużej liczby wypadków 18 seria radzieckich próbników kosmicznych przeznaczonych do badania planety Wenus 19 negatywna cecha osobowości 20 energia, żywotność, wigor 21 taniec pochodzący z XVII wieku z Prowansji 23 miniwan - samochód, który powstał jako wersja osobowa samochodu dostawczego, przypominająca go wyglądem, choć mniejsza 24 w biologii, medycynie - substancja gromadząca się w narządach 25 człowiek urodziwy, ładny, elegancki, uprzejmy 28 zmiana kierunku ruchu maszyny na przeciwny 29 papierowe opakowanie w kształcie rurki 30 miejscowość w pld.-wsch. Iraku, ważny port naftowy 31 utwór Mozarta odtwarzany przez muzyka lub grupę muzyków 32 uchylenie części normy prawnej i zastąpienie jej nową 33 element zdobniczy w architekturze indyjskiej w formie podkowiastego łuku 37 miasto w Etiopii u wybrzeży Morza Czerwonego 38 LIANG 39 samolot krótkiego startu i lądowania 41 świadczenia kleru parafialnego na utrzymanie biskupa i jego domowników 42 włamanie - fakt, że ktoś usuwa przeszkodę mającą zabezpieczyć coś przed osobami postronnymi 44 część maszyny, która służy do poruszania lub przemieszczania czegoś

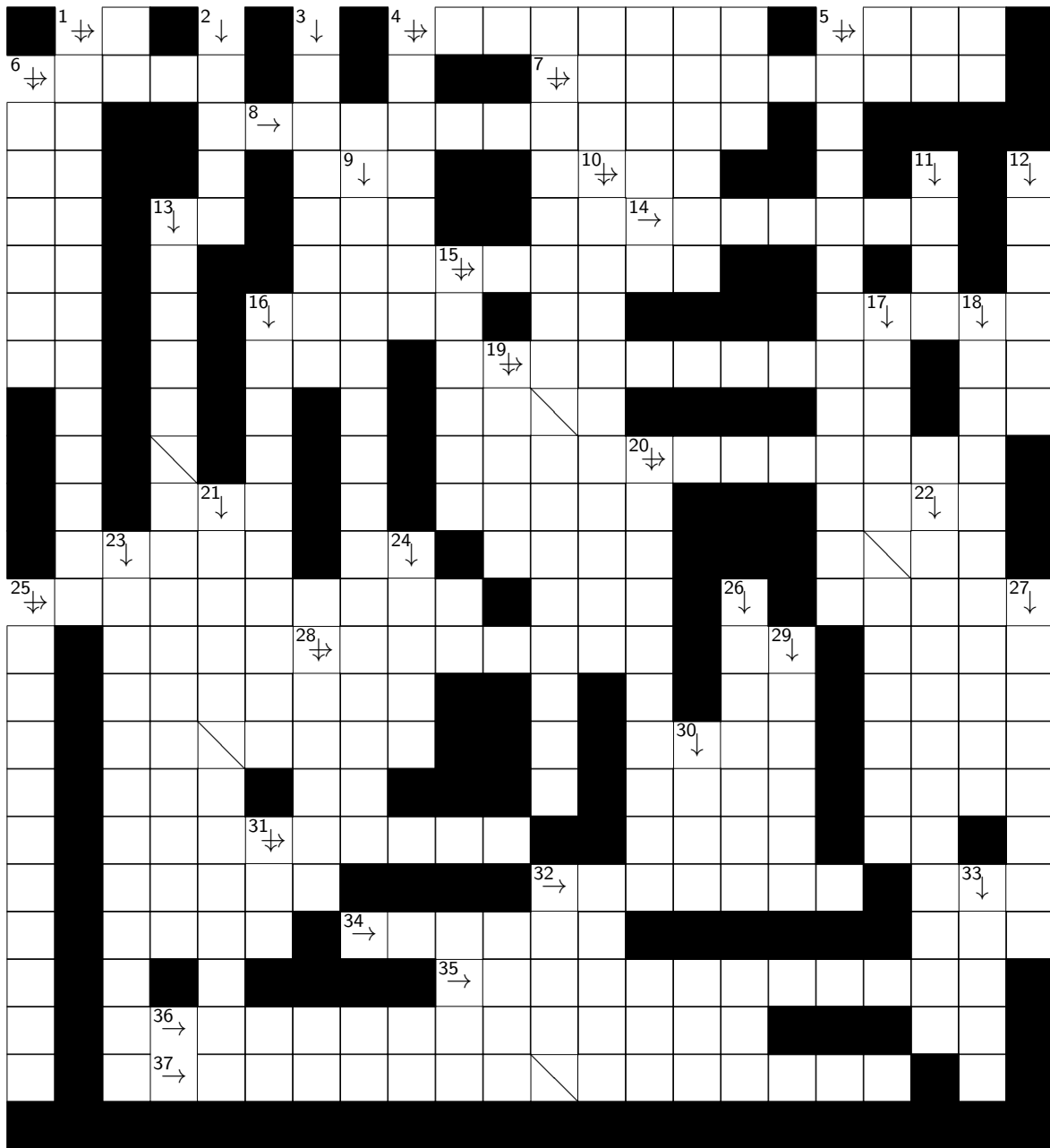

Poziome

2 przedmiot wykonany z rogu zwierzęcego lub przypominający go kształtem, zwłaszcza naczynie, np. róg obfitości, róg z tabaką 3 silnie wydłużona wypukła forma dna oceanicznego o stromych stokach, położona w obrębie dna oceanicznego 5 film, który jest zapisany na kasecie wideo lub nagrany taką techniką 7 cyranka, *Anas querquedula* - gatunek wędrownego ptaka wodnego średniej wielkości z rodziny kaczkowatych (Anatidae); zamieszkuje niemal całą Eurazję: Europę poza północną częścią Półwyspu Skandynawskiego i Półwyspem Iberyjskim, oraz Azję pasem po Pacyfik i Japonię 9 front atmosferyczny o niewielkiej intensywności 11 w fizyce, cząstka, będąca podstawowym budulcem, czyli najmniejszym i nieposiadającym wewnętrznej struktury 12 zwiększanie szybkości pracy (zwiększeniu taktowania zegara) i wydajności sprzętu komputerowego, np. procesora, karty graficznej czy pamięci RAM za pomocą odpowiedniego oprogramowania lub zmiany pewnych ustawień BIOS-u (w przypadku CPU i RAM-u) 13 pewna liczba salw armatnich oddanych dla uczczenia jakiejś osoby, wydarzenia, rocznicy 14 okręt, statek 16 las liściasty zazwyczaj z przewagą grabu i dębu 18 czynność, zajęcie polegające na upodabnianiu, imitatorstwo 19 antena w najprostszym wariacie, składającym się ze sztywnego lub elastycznego kabla lub prętu; również część takiej anteny 20 falownik zasilany ze źródła napięciowego, na jego wejściu znajduje się kondensator 23 w przenośni: fanatyczne wyznawanie jakiejś ideologii czy doktryny 25 oficer przydzielony do dyspozycji wyższego dowódcy 28 lekceważąco o kobiecie 29 jednostka długości: lądowa 1609,844 m; morska 1852,31m 30 *Cotoneaster melanocarpus* - gatunek krzewu z rodziny różowatych 31 w chemii: symbol samaru 33 włoski skrzypek, kompozytor (1755-1824); koncerty i sonaty skrzypcowe, kwartety smyczkowe 34 tkanina najczęściej jedwabna, bogato przetykana błyszczącymi, metalowymi nićmi 36 dawny przedmiot realizowany w szkołach ponadgimnazjalnych i obecnie nauczany częściowo na studiach, dawniej także w VII i VIII klasach szkół podstawowych; zakres nauczania obejmował szeroko pojętą obronę cywilną, podstawy pierwszej pomocy, metody ochrony przed różnymi zagrożeniami i przygotowanie do postępowania w wypadku katastrof 37 najwyższe miejsce w hierarchii, któremu nadaje się wartość priorytetową 38 martwe ciało ludzkie lub (rzadziej) zwierzęce 39 drewno pozyskiwane z drzewa jesionu 40 położenie czegoś, to jak coś jest zorientowane wobec stron świata 42 miasto w poln. Belgii nad Skaldą wielka stocznia, rafineria ropy naftowej, huta miedzi 43 człowiek cherlawy, słabowity, chorowity 44 porcja aromatu, olejku aromatycznego używanego jako dodatek do ciast; określona ilość aromatu, np. mała, szklana buteleczka 46 podróż do miejsc świętych, podjęta z pobudek religijnych 47 to, że ktoś lub coś nie ma ciała, nie istnieje w materialnej, fizycznej formie 48 jednostka siły; 1000 niutonów 49 to, że coś (najczęściej urządzenie) działa precyzyjnie 50 przygotowanie dorosłych do przyjęcia chrztu, okres przygotowań do jego przyjęcia 51 monumentalny przedsięwzięcie w meczetach z wielkim otworem wyjściowym od strony dziedzińca

Pionowe

1 CYRKIEL 2 Grzegorz Mendel - zakonnik, opat zakonu augustianów w Brnie na Morawach, prekursor genetyki 4 pał, drąg, gruby kij zaokrąglony na końcu 6 kierunek, w którym gwiazdy wykazują największą wzajemną ruchliwość 8 wiele kobiet związanych z jednym mężczyzną, np. w wielożeństwie 10 *Eomamenchisaurus* - rodzaj zauropoda żyjący w okresie środkowej jury na terenie Chin 15 rejestr procesora, w którym umieszczane są wyniki operacji jednostki arytmetyczno-logicznej procesora 16 żołnierz policji wojskowej 17 włoski malarz i rzeźbiarz (1882-1916) jedno z głównych przedstawicieli i teoretyków futuryzmu 19 ktoś bardzo niezdarły, słaby 21 pomiar za pomocą metod elektrycznych 22 pozostawianie w pewnej relacji, związku, stosunku do czegoś lub kogoś 24 nadwyżka całkowitego zysku firmy ponad próg rentowności firmy 26 nauczanie, edukacja nieoświeconej społeczności 27 drzewo lub krzew z silnie pachnącymi, lawendowymi kwiatami, które przeradzają się w drobne, kuliste owoce, dodawane jako ostra przyprawa do mięs; roślina lecznicza 32 bozon, kwant pola Higgsa w Modelu Standardowym 35 wolny koniec poziomych lub ukośnych drzewc omaszutowania statku np. bomu, gaffla, rei 36 demon żyjący w lasach 37 ósma część całości 38 sztuczny materiał, którego nie trzeba prasować 41 wąska szczelina wycięta w caliznie celem ułatwienia urabiania kopaliny, np. węgla 45 uczucie, kiedy nic się nie chce

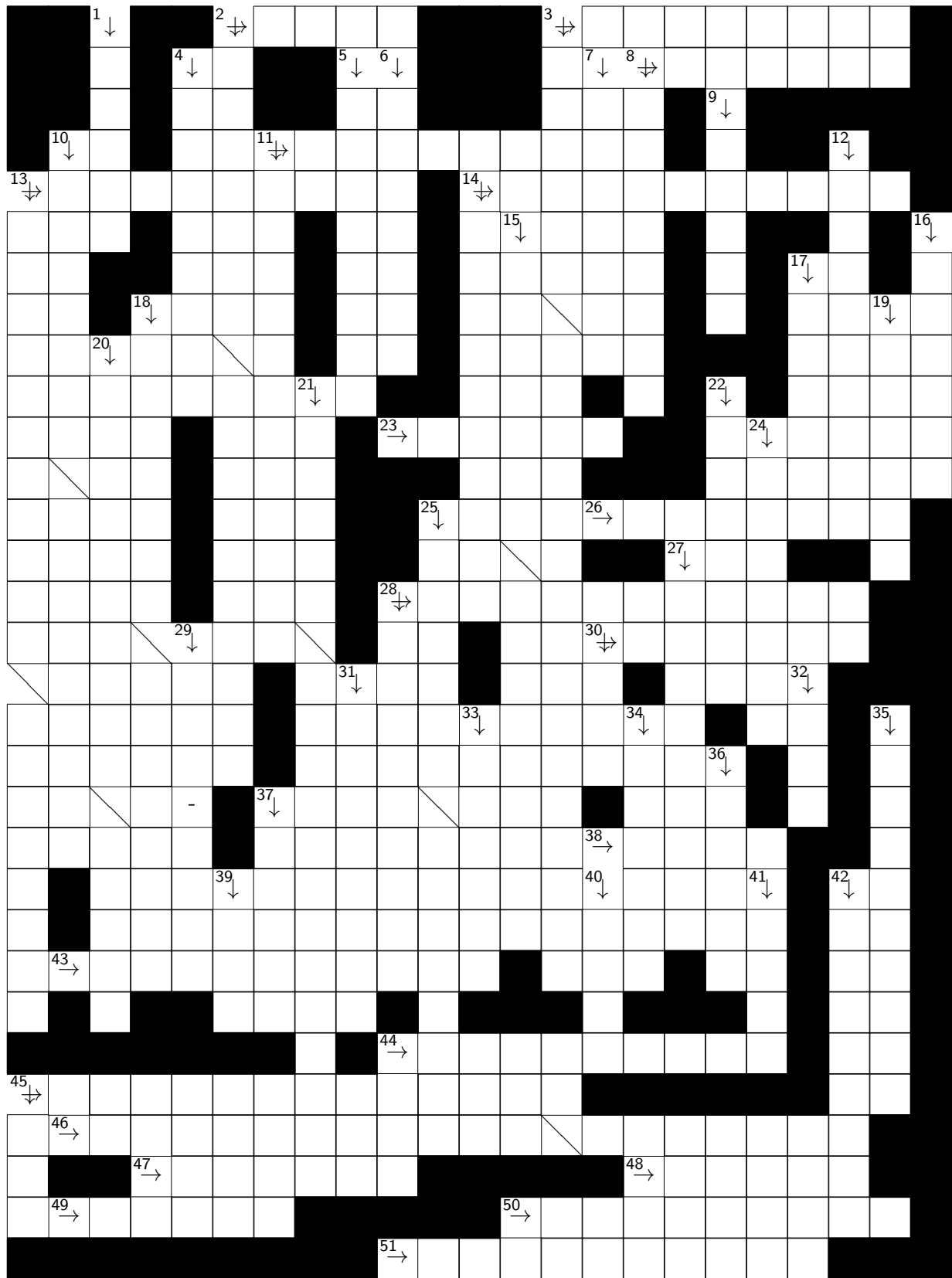

Poziome

1 liczba niewymierna, będąca podstawą logarytmu naturalnego; można ją definiować na kilka różnych sposobów 4 BOR-SUK; ssak z rodziny łasicowatych 5 padlinożerny ptak drapieżny z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae), podrodziny sępów (Aegypiinae) 6 nauczyciel tańca, muzyki lub języków obcych 7 *Cereopsis novaehollandiae* - gatunek dużego ptaka z rodziny kaczkowatych (Anatidae), zamieszkujący wyspy położone u południowych wybrzeży Australii oraz w Cieśninie Bassa 8 kręgowce, których rozwój zarodkowy odbywa się w osłonie błon płodowych: gady, ptaki, ssaki 10 skrót/symbol franka gwinejskiego 14 efekt gitarowy nazywany wah-wah (łala) 15 miasto w pld. Grecji w pobliżu granicy z Turcją 19 coś, co jest produktem wykonanej przez człowieka syntezy chemicznej 20 instytucja rządowa lub pożytku publicznego działająca jako podmiot gospodarczy 25 z politowaniem o karafce 28 wprowadzenie do organizmu większej ilości płynu w celach leczniczych np. kanałem żylnym lub podskórnie 31 duże, metalowe naczynie używane dziś w warzelniach do warzenia soli 32 (1879-1942), pisarz węgierski; „Krewni”, „Rozbójnik” 34 kierat; urządzenie wykorzystujące siłę pociągową zwierząt (koni lub wołów) do napędu stacjonarnych maszyn rolniczych takich jak sieczkarnia, wialnia czy młocarnia bądź do wydobywania wody 35 filozof zajmujący się poznawaniem empirycznym i zmysłowym 36 sztuka szyfrowania tekstu, wiedza praktyczna 37 analiza, której celem jest dostarczenie informacji o kształtowaniu się kosztów oraz o czynnikach oddziałujących na ich poziom, dynamikę i strukturę

Pionowe

1 mieszkańiec Mauritiusa 2 najbardziej wiekowa dzielnica Rudy Śląskiej 3 miasto w Meksyku u podnóża Kordyliery Wulkanicznej, stolica stanu Michoacan 4 KANTYCZKA 5 cecha czegoś, co przynosi zaszczyt 6 malarz niderlandzki (1499-1592) tworzył pod wpływem Rafaela 7 indeks zawierający uporządkowane alfabetycznie terminy, użyte w publikacji lub cyklu publikacji 9 prace wykończeniowe związane z budową jakiegoś budynku, urządzeniem wnętrza, przystosowaniem go do założonej funkcji itd 10 *Amblystegium* - rodzaj mchów należący do rodziny krzywoszyjowatych 11 pisarz żydowski (1880-1957), trylogia „Przed potopem” 12 motyl z rodziny witezi, czyli paziowatych 13 *Pelophylax perezi* - gatunek płaza bezogonowego z rodziny żabowatych 15 komora z elastycznego materiału, wypełniona gazem (najczęściej powietrzem) tłoczonym poprzez wentyl; element ogumienia pojazdów 16 niewielkie urządzenie do przyrządzania potraw przy urzyciu promieni mikrofalowych 17 osoba uprawiająca kick boxing 18 dziedzina rzemiosła i przemysłu zajmująca się szyciem odzieży i bielizny z tkanin i dzianin 19 drewno w polanach przeznaczone do palenia ognia 20 kraj, którym rządzi cesarz 21 ciało doradcze wspomagające działalność sołtysa 22 artysta, który tworzy według manieri, naśladuje 23 metaforycznie: energia w człowieku, która powoduje, że on ma siłę, jest wypoczęty, dobrze się czuje 24 miara prędkości statku lub wiatru nad zbiornikiem wodnym 25 nadanie charakteru świeckiego; usunięcie wpływu, władzy duchowieństwa 26 ur. w 1953 r., kompozytor i skrzypek jazzowy; utwory instrumentalne, wokarno-instrumentalne; 'Missa brevis' 27 miasto w pln. Mongolii; w pobliżu wydobywcie węgla brunatnego 28 w filmie - scena, kolejne ujęcie 29 pisarz żydowski (1852-1915), klasyk literatury jidysz w Polsce, poezje, nowele; „Kpiarz” 30 w sensie niematerialnym; np.dar życia 31 w chemii: symbol radu 33 miasto w Niemczech nad rzeką Lahn

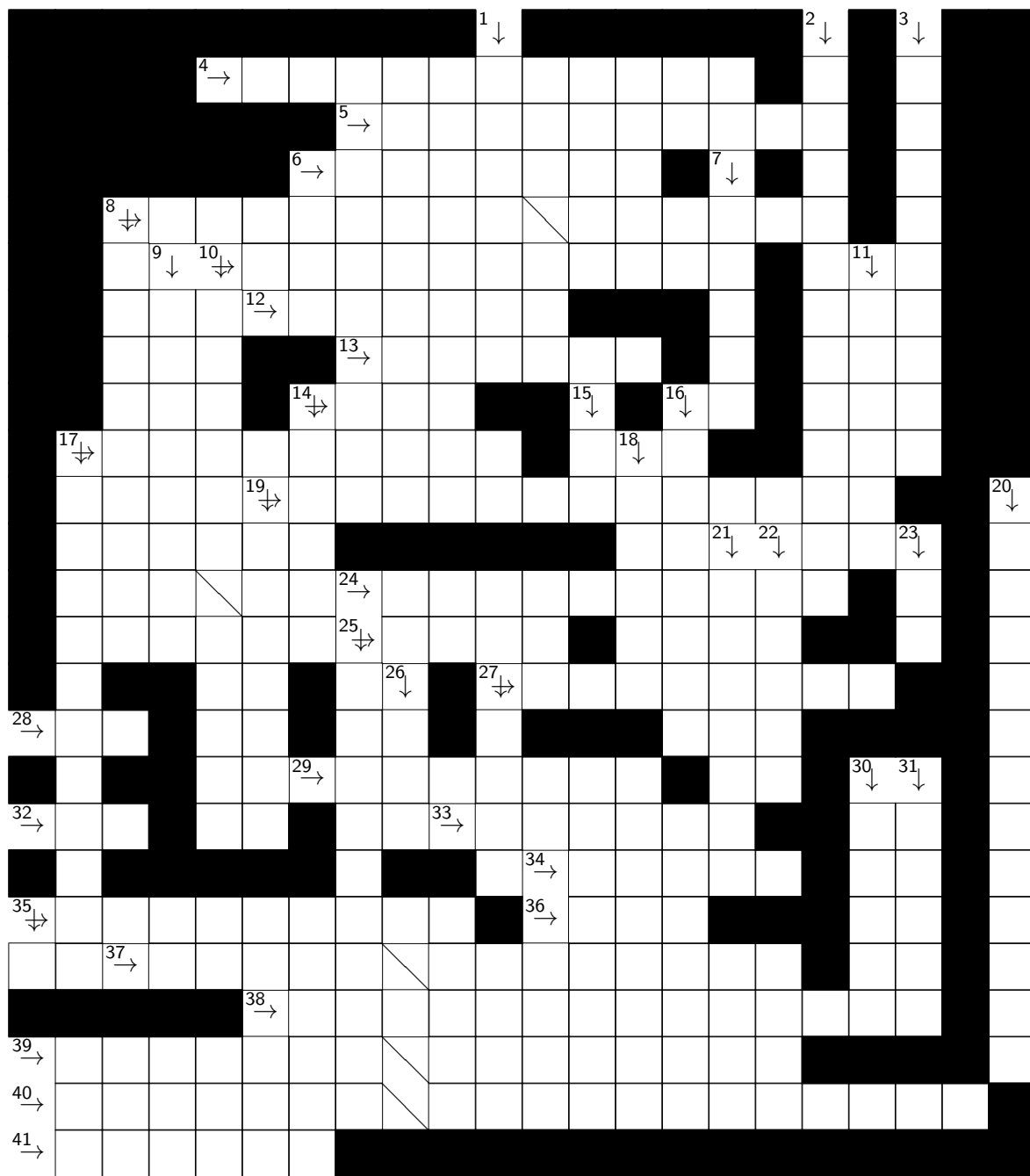

Poziome

2 zawartość beki, dużej beczki 3 monitor odsłuchowy dla perkusistów, charakteryzujący się m.in. sprawnym przenoszeniem pasma niskiego 8 pisarz szwajcarski ur. 1911r, tworzący w języku niemieckim; „Homo Faber”, „Stiller”, „Biedermann i podpalacze” 11 białko roślinne, składnik glutenu 13 komisja organizująca zawody sprotów wodnych 14 cecha człowieka rozważnie podejmującego działanie, nieskorego do szybkich czynów 23 biochemik amerykański (1913-82); prace z chemii aminokwasów i struktury molekularnej białek, laureat nagrody Nobla 26 członkini plemienia Indian Ameryki Północnej mieszkającego obecnie głównie w Oklahomie (USA) i Ontario (Kanada) 28 Polityka uwzględniająca rzeczywisty stosunek sił działających podmiotów 30 najstarszy, najbardziej doświadczony, powszechnie szanowany członek jakiejś grupy lub społeczności 38 tryb działania urzędnika, także: pozycja przekładni w mechanizmie 43 członek deputacji, wybieralny przedstawiciel reprezentujący jakąś zbiorowość, wysłannik upoważniony do prowadzenia jakiejś sprawy w czyimś imieniu 44 ważny dialekt dawnych Włoch (sprzed zjednoczenia), który stał się podstawą dla współczesnego ogólnego języka włoskiego 45 działanie, które musi zostać zrealizowane w sposób idealny, zgodny z planem 46 dziennikarz zajmujący się ujawnianiem informacji istotnych dla opinii publicznej, a jednocześnie trudno dostępnych dla badaczy, oraz opisujący i wyjaśniający sprawy, które najczęściej powinny być przedmiotem dochodzenia organów do tego celu powołanych (prokuratura, policja, sądy) 47 zwolennik nauczania Jana Husa, zwłaszcza uczestnik jego ruchu religijnego i społecznego z XV wieku 48 przedmiot humanistyczny, zwłaszcza na studiach technicznych 49 ozdobny krzew lub drzewko z Azji Wsch. i Ameryki Północnej, liście owłosione, kwiaty żółte 50 osoba nastawiona na poszukiwanie sensacji i afer 51 plastyczne przedstawienie małego aniołka

Pionowe

1 napój z proszku kakaowego przyrządzany na wodzie lub mleku 2 faktura wystawiona poprawnie, przekazana klientowi zamiast faktury wystawionej z błędem 3 emisja elektronów przez rozgrzane ciała, w wyniku cieplnego pobudzenia elektronów 4 wieś w Rosji, w Tatarstanie 5 zakonnik należący do Zgromadzenia Misjonarzy Klaretynów 6 zdrobniale: futro - okrycie wierzchnie (płaszcz, krótsza kurtka) zrobione z futra zwierząt 7 zakład np. handlowy, przedsiębiorstwo 8 miasto w Anglii, nad rzeką Eden, ośrodek administracyjny hrabstwa Cumbria; przemysł gumowy, maszynowy, metalowy 9 DŻUL 10 występująca u roślin komórka pozostająca stale zdolna do podziału, stale zachowuje charakter merystemyczny 11 córka aptekarza (sprzedawcy w aptece albo właściciela apteki) 12 zdrobniale: ślimak - ornament w kształcie muszli ślimaka 13 Eumalacostraca - najliczniejsza podgromada skorupiaków z gromady panczerwców 14 nogale, Megapodiidae - rodzina ptaków z rzędu grzebiących (Galliformes) 15 choroba występująca u dzieci, związana z zaburzeniami gospodarki wapniowo-fosforowej, spowodowana najczęściej niedoborem witaminy D; powoduje zmiany w układzie kostnym i zaburzenia rozwojowe 16 SANTI; włoski malarz i architekt (1483-1520) jeden z największych artystów epoki renesansu, kierował budową bazyliki św. Piotra w Rzymie, obrazy 'Piękna ogrodniczka' 'Madonna Sykstyńska' 17 francuski malarz i grafik (1885-1930); portrety, sceny religijne, kompozycje figuralne 18 element sygnalizacji świetlnej, którego zapalenie się oznacza zakaz przechodzenia lub przejeżdżania przez drogę bądź skrzyżowanie 19 roślina zielna ze słazowatych uprawiana w Azji na grube włókna i jako roślina lecznicza 20 statystyczne zjawisko występujące w operacjach dokonywanych na wartościach obarczonych błędem 21 rynek oligopolistyczny, na którym sprzedawcy zachowują się podobnie jak w warunkach konkurencyjnych 22 owoc rośliny o tej samej nazwie, mały pestkowiec o cierpkogorkawym smaku 24 to, co ktoś napisał, opublikował; wiadomość lub wiadomości udostępnione najczęściej w formie postów w sieci, na przykład na forach internetowych 25 Torpedo nobiliana - gatunek morskiej ryby chrząstnoszkieletowej z rodziny drętwowatych (Torpedinidae); drętwa brunatna żyje w Atlantyku (na wschód od Angoli do południowej Afryki) oraz w Morzu Śródziemnym na głębokości od 10 do 350 m; osiąga długość 1,8 m i masę 70 kg 27 architekt francuski (1585-1654), reprezentant klasycyzmu 28 zdrobniale o pasiece 29 amerykański taniec towarzyski, w takcie 2/4, w stylu ragtime, szybszy od fokstrota 30 niskie ciśnienie atmosferyczne 31 osoba, która pełni służbę w siłach zbrojnych danego kraju i jest zobowiązana do obrony jego granic 32 kod ISO 4217 szylinga kenijskiego 33 dawna uroczystość ku czci zmarłych na Białorusi i Litwie; uczta obrzędowa i wywoływanie dusz zmarłych 34 partnerka życiowa, żona 35 specjalista od bankowości 36 dziewczyna z bardzo małym biustem 37 gęsta nieco sztywna tkanina jedwabna o delikatnym połysku, szeleszcząca przy poruszaniu, niemnąca się, używana głównie na suknie wieczorowe 39 ojciec chrzestny czyjegós dziecka lub ojciec dziecka, które jest czymś chrześniakiem 40 kształt tuby, przypominający rulon, rurę, walec lub ścięty stożek pusty w środku 41 amerykańska małpa z rodziny płaksowatych 42 skomplikowany układ, płatanina, np. uliczek 45 zgrubienie pochodzenia naturalnego lub wywołane uderzeniem

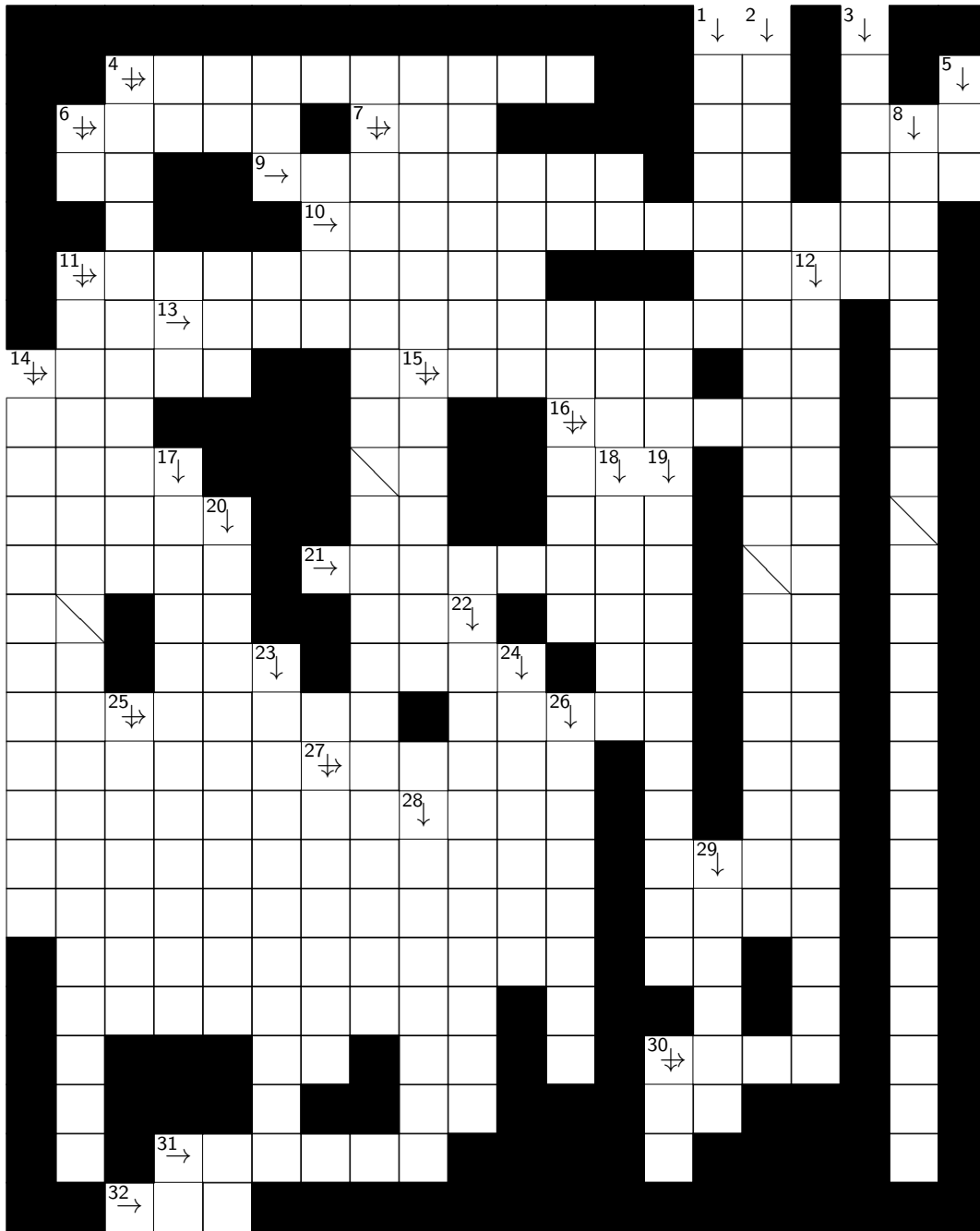

Poziome

4 tekst, który został przetłumaczony z jednego języka na inny; przekład 5 stylizowanie, przekształcanie formy czegoś, w celu nadania walorów dekoracyjnych oraz po to, by przywołać skojarzenie z czymś innym - z inną tematyką, obszarem zainteresowań, znanym dziełem itp 6 miasto w KRL-D nad rzeką Tedong-gang; hutnictwo żelaza, przemysł chemiczny, wydobywanie rud żelaza 8 *Myzomela nigrita* - gatunek ptaka z rodziny miodojadów (*Meliphagidae*) 10 zastąpienie czegoś występującego w ilości niewystarczającej lub nadmiernej (substancji, cechy, konkretnego działania, zachowania) czymś innym; skorygowanie czegoś 12 budżet państwa 13 roztwór (lub zawiesina) środków powłokotwórczych 14 łow. samiec zająca 17 jednowierszowy utwór, który przypomina wiersz 19 RELIEF 24 planowana od wielu lat (obecnie obiecana na 2022 rok) droga szybkiego ruchu łącząca autostradę A4 z Nowym Sączem, Brzeskiem i granicą Polski 25 wzrokowy (przysłowienie) lub słuchowy (przysłowienie) wytwór umysłu 27 malowidło znajdujące się na wewnętrznej stronie płótna w kształcie cylindra, zwykle dużych rozmiarów 28 w chemii: symbol antymonu 29 butelka do karmienia niemowlęcia 32 heterodimer białka Ku70 (masa 69 kDa) i Ku86 (masa 83 kDa, zwane również Ku80), będący ważnym czynnikiem łączącym końce nici DNA w procesie niehomologicznego scalania końców DNA 33 nocny gryzoń nadrzewny rodziny wiewiórek; po bokach ciała fałd skórny umożliwiający lot spadochronowy - płd. wsch. Azja 34 płyta wiórowa wykonana z odpadów fornirów 35 cecha zdarzenia, sytuacji, którym towarzyszy luźna, nieskrępowana, swobodna atmosfera 36 kod ISO 4217 peso kubańskiego wymiennalnego 37 element wydarzenia powtarzalny, oczekiwany i przewidywany 38 nauka zajmująca się liniami papilarnymi człowieka, wykorzystywana np. w kryminalistyce 39 pierzga - pokarm pszczoł, który powstaje w wyniku fermentacji pyłku roślin owadopylnych (entomofilnych) albo wiatropylnych zbieranego przez pszczoły robotnice różnych gatunków pszczoł 40 *Carex remota* - gatunek rośliny z rodziny ciborowatych 41 odległość między dwoma dźwiękami, z których wyższa jest w stosunku do niższego piątym stopniem w podstawowym szeregu dźwięków

Pionowe

1 młody Cygan 2 zawodniczka w piłce nożnej, która gra na pozycji najbliższej do przeciwnej bramki i dlatego w drużynie głównie to ona jest odpowiedzialna za zdobywanie bramek 3 osoba, która najechała na innych ludzi, często nie sama 7 (1878-1947), pisarz szwajcarski tworzący w języku francuskim, poezje, powieści, opowiadania; „Pastwisko na Derborence” 8 organiczny związek chemiczny, niezbędny do prawidłowego funkcjonowania organizmu żywego; może być pochodzenia naturalnego lub otrzymywana syntetycznie 9 stary biały szczep winorośli, spotykany jedynie w środkowych Włoszech - w regionach Abruzja (prowincje Chieti, L'Aquila i Teramo), Lacjum (prowincja Rieti), Marche (prowincje Ancona, Ascoli Piceno i Macerata) oraz Umbria 10 opłaty uiszczane za wynajem lokalu na wolnym rynku, które nie są zależne od obowiązujących zasad, zwyczajów i przepisów 11 utwór Brahmsa odtwarzany przez muzyka lub grupę muzyków 14 płyn znajdujący się, wraz z gazem nośnym, w pojemniku pod dużym ciśnieniem i przeznaczony do rozpylania 15 mila morska - jednostka odległości stosowana w nawigacji morskiej oraz lotnictwie; jednej mili morskiej odpowiadają 1852 metry, czyli uśredniona długość łuku południka ziemskiego odpowiadająca jednej minucie kątowej koła wielkiego 16 sztuczny wyraz nie mający znaczenia, używany w badaniach psychologicznych i logopedycznych 17 przenośnie: specjalne, łatwiejsze warunki stworzone dla kogoś lub czegoś będącego we wstępnej fazie rozwoju lub na początku jakiejś drogi 18 cząstka posiadająca spin całkowity 19 rzadkość konsystencji 20 materiał, który ma zdolność generowania siły elektromotorycznej pod wpływem zmian temperatury 21 w filozofii i religii buddyjskiej; stan który jest wyzwoleniem ostatecznym od bytu indywidualnego, bólu, pragnień i namiętności; osiągnięcie najwyższej szczęśliwości spokoju i prawdy absolutnej 22 kolejny stopień w systemie rozgrywek ligowych 23 buszel - miara objętości (pojemności) materiałów sypkich stosowaną w krajach anglosaskich 25 budynek, będący siedzibą instytucji o tej samej nazwie 26 wykrzyknik naśladujący odgłos pukania, używany zwykle w formie powtórzenia: 'puk, puk' 27 amerykański saksofonista tenorowy (1927-1991); przedstawiciel modern jazzu 30 struktura skalna powstała w wyniku pęknięcia i przesunięcia się skał względem siebie 31 duża kromka chleba 35 symbol Lorenca - jednostki prędkości

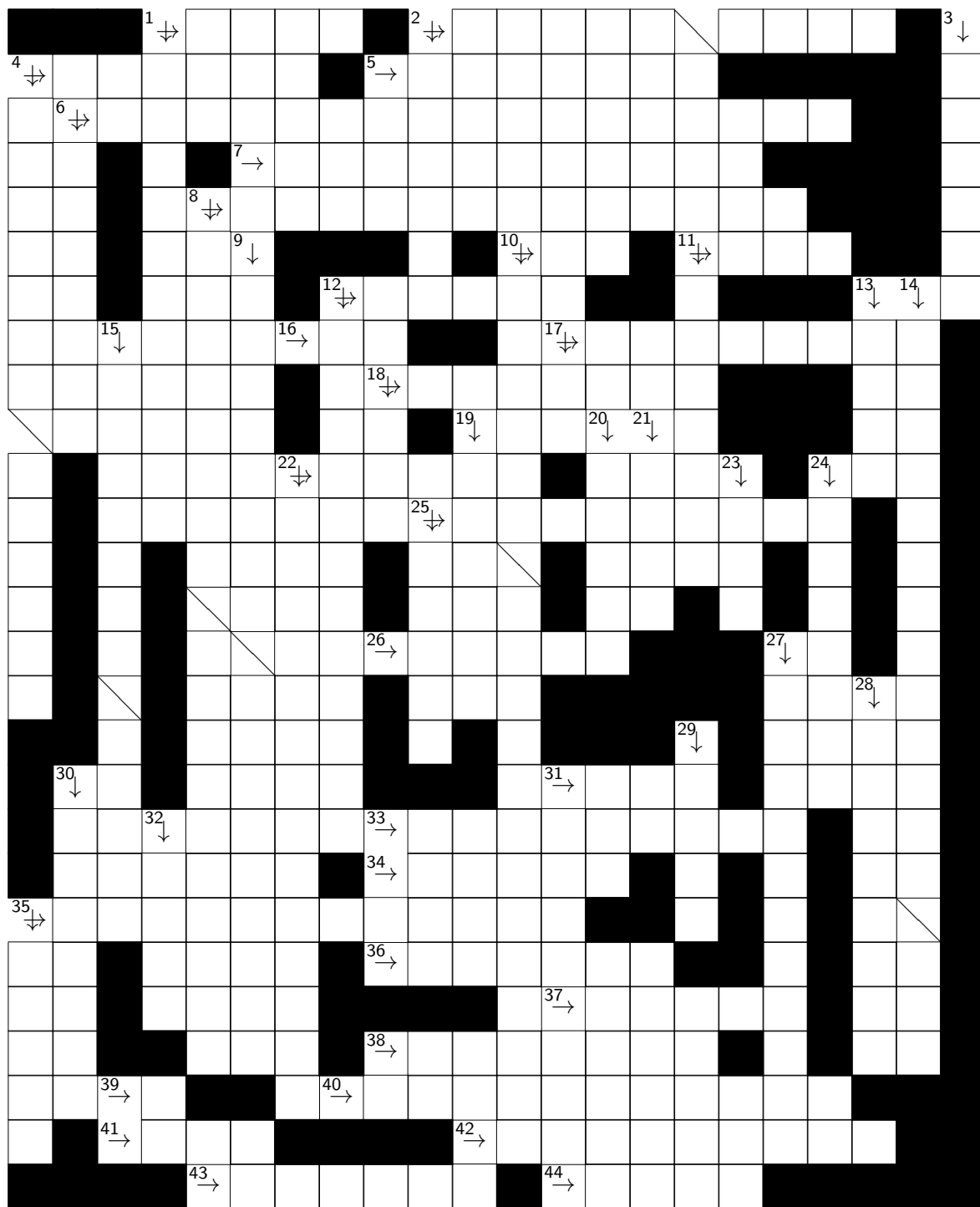

Poziome

4 wojownik będący członkiem drużyny książęcej 6 o człowieku (często sportowcu, zawodniku), który jest nie najlepszy w tym, co robi, który słabo sobie radzi i nie uchodzi za wybitnego, dobrego, zdolnego; słabeusz 7 skrót/symbol funta egipskiego 9 budynek na granicy miasta, u wylotu głównej arterii, gdzie pobierano opłat; wjazdowe 10 kopalna mała z oligocenu 11 szybkie rozwarcie narządów mowy, które występuje przy artykulacji spółgłosek zwarto-wybuchowych 13 jubilerka 14 INSEKT, przedstawiciel stawonogów 15 niespodziewane zdarzenie, zazwyczaj nieprzyjemne, którego nie dało się przewidzieć 16 minerał, którego głównym składnikiem jest chlorek sodu 21 grube rajstopy dziecięce (wynonane z bawełny) 25 mężczyzna, który gdzieś pełni funkcję jakiegoś rodzaju nadzorcy, np. szefa, strażnika 27 lepka substancja stosowana w budownictwie jako klej do przyklejania papy, klepek podłogowych, jako materiał izolacyjny 30 w biologii: populacja lokalna, populacja genetyczna, populacja geograficzna - grupa osobników jednego gatunku zasiedlająca jednolity obszar 31 przyrząd optyczny, zbudowany z pary szkieł i oprawy, umożliwiającej umocowanie szkieł przed oczami, najczęściej za pomocą zauszników, służący, z reguły, do poprawiania ostrości widzenia, osłabionej przez chorobę lub uraz oka albo przez wiek człowieka 32 w mitologii egipskiej: duch opiekuńczy człowieka

Pionowe

1 myśliwy, zazwyczaj z Ameryki Północnej (USA, Kanada), który za pomocą pułapek poluje na zwierzęta futerkowe (lisy, norki, gronostaje itp.) 2 *Manica rubida* - gatunek mrówki z podrodziny wścieklic; kolonię zakłada w sposób klasztorny; środowiskiem tej mrówki są dobrze nasłonecznione otwarte tereny górskie z ubogą roślinnością 3 scena baletowa 4 proces psychiczny polegający na przyglądaniu się swojemu zachowaniu, emocjom, psychice 5 w chemii: symbol neptunu 6 w chemii: symbol wanadu 7 *Gracilinanus emiliae*, *Marmosa emiliae* - gatunek torbacza z rodziny dydelfowatych, znany z kilku stanowisk w północnej części Ameryki Południowej 8 rodzaj okularów, które dzięki specjalnej konstrukcji szkieł umożliwiają oglądanie obrazu w kinie, w telewizorze, w innym przystosowanym do tego urządzeniu wideo w trzech wymiarach, dają wrażenie głębi 11 syntetycznie wytworzony trójtlenek glinu, wzbogacony domieszkami innych tlenków, stosowany jako materiał ścierny 12 przeciwny dla psychologizmu kierunek fiolozoficzny, w myśl którego czynniki psychologiczne nie mają determinującego i najważniejszego charakteru, nie stanowią osnowy zjawisk 14 kaszubska tożsamość, poczucie przynależności do Kaszubów, identyfikowanie się z Kaszubami 15 astronom włoski (1826-73), pionierskie prace ze spektroskopii astronomicznej 16 męski narząd płciowy 17 to, co zostaje z większej całości 18 sygnalizacyjne urządzenie dźwiękowe o kształcie odwróconego kielicha 19 osoba, która zapewnia byt, zwłaszcza materialny 20 to, że coś jest bardzo szczere, często obrazowe 22 *Hoplocarida* - podgromada skorupiaków z gromady pancerzowców 23 księga zawierająca śpiewy liturgiczne 24 korzyść, przewidywany zysk z jakiejś działalności 25 model kulisty Ziemi lub innego ciała niebieskiego 26 rodzaj grubego sukna angielskiego 27 wieloletnia roślina zielna z rodziny wargowatych 28 KĄCINA, KONTYNA; świątynia słowiańska na Pomorzu 29 baśń, jeden z fantastycznych gatunków epickich, zazwyczaj niewielkich rozmiarów, odwołujący się zwykle do folkloru 30 bezpokładowy jacht mieczowy wiosłowo-żagłowy (dziesięciowiosłowy - stąd nazwa) o ożaglowaniu kecza gaflowego, kadłub drewniany lub z tworzywa sztucznego

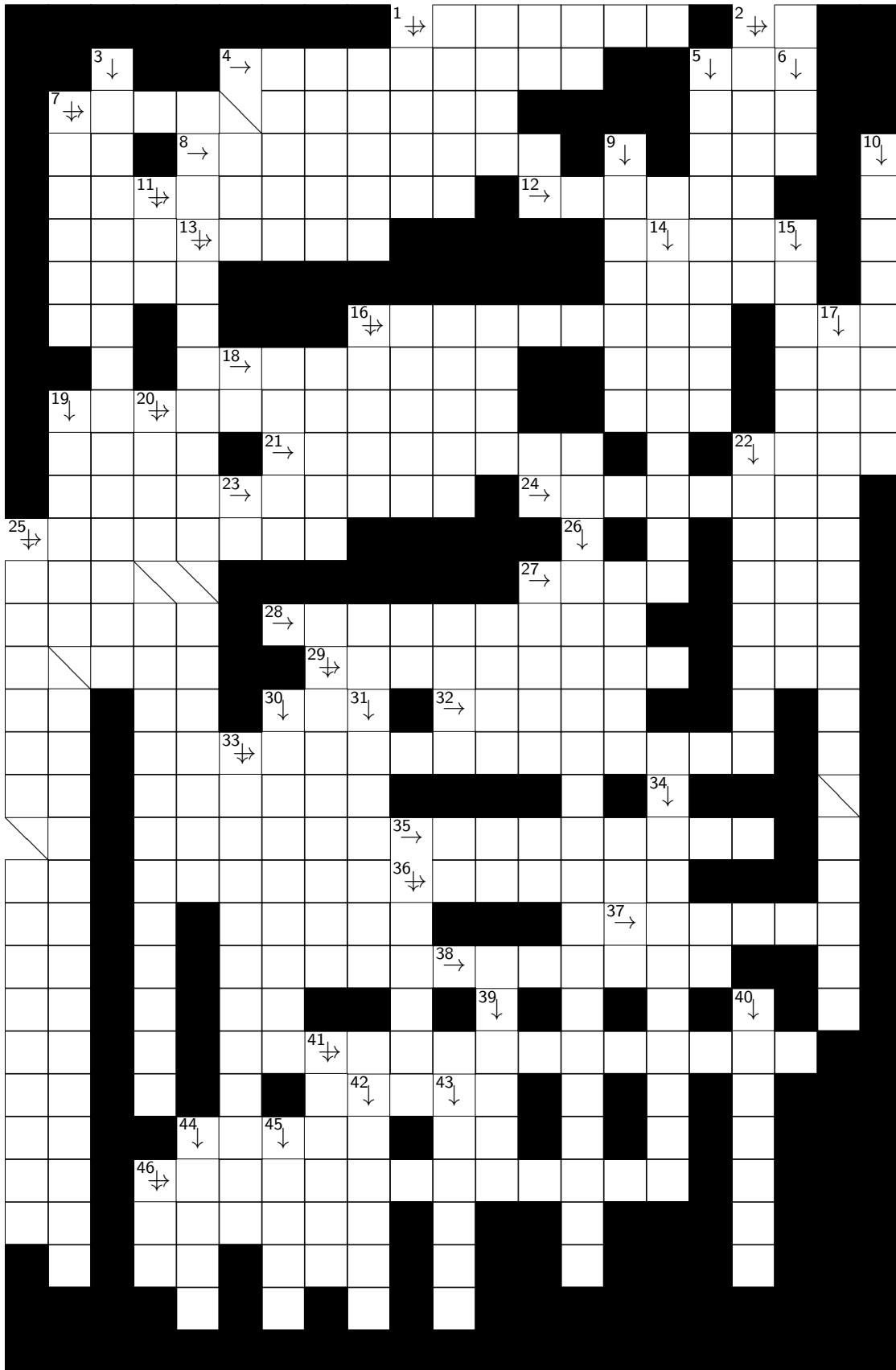

Poziome

1 cecha człowieka twardego, podziwianego, o mocnej osobowości 2 targ, na którym prowadzi się handel starymi rzeczami 4 obuwie z kory, łyka lub skóry noszone dawniej przez słowiańskich chłopów; najczęściej l.mn 5 robotnik, który zajmuje się obróbką metalu za pomocą młota (młotów) 6 to, co obce, cudzoziemskie 7 organiczny związek chemiczny, antybiotyk będący cefalosporyną III generacji o działaniu przeciwbakteryjnym, oporny na działanie klasycznych β -laktamaz 8 Euryptygiformes - rząd ptaków z podgromady Neornithes; obejmuje dwie monotypowe, blisko ze sobą spokrewnione rodziny 10 w chemii: symbol pierwiastka flerow 11 przyrząd sportowy, wydłużony przedmiot, który ma określony kształt i który w jakimś sporcie służy do odbijania, przemieszczania piłki, podpierania się itp 12 tkania jedwabna, wełniana lub bawełniana z silnie skręconej przędzy, matowa, używana jako oznaka żałoby 16 w chemii: symbol niklu 17 tradycyjna kiełbasa wieprzowa w cienkim jelicie, z mięsa surowego, podsuszana 18 pieszczotliwie o małych rękach, dłoniach, przede wszystkim dziecięcych 22 rodzaj szabli orientalnej, wykonanej z bardzo twardej i sprężystej stali; oprócz materiału (stali zwanej bułatową lub damasceńską) broń ta wyróżniała się także krótką, krzywą głownią o szerokim piórze, rozszerzającym się ku końcowi 25 cząsteczka wodoru, w której spiny tworzących ją atomów wodoru są skierowane przeciwnie 26 stan w Iranie, ośrodek administracyjny Reszt, powierzchnia 15 tyś. km² 31 o mężu; określenie, którego użyć może tylko żona 33 regionalny (góralski) półmiękki, niedojrzewający, półtłusty ser parzony produkowany z pasteryzowanego mleka krowiego (oryginalnie z mleka owczego) 34 astronauta amerykański na pokładzie Gemini 8 35 chiński język 36 jezioro w Szwecji! i w Alpach Berneńskich, powierzchnia 30 km², głębokość do 261 m, przez Brienz przepływa Aare 37 poeta rosyjski ur. 1904r, wiersze rewolucyjne, poematy 38 zaskakujące wydarzenie, coś, co robi wrażenie (pozytywne lub negatywne) 39 nazwa literowa drugiego dźwięku w gamie, także od niej bierze oznaczenie tonacja, której toniką jest d 40 Oniscidae - rodzina skorupiaków z rzędu równonogów 41 giętka, cienka, długa gałązka drzewa 42 głosiciel jakichś poglądów, skłonny do ich aktywnej obrony 43 zdrobniale: krata - element najczęściej jakiejś konstrukcji; krzyżujące się pręty lub inne podłużne elementy 44 występ pięty masztu

Pionowe

1 łagodna depresja 2 ciało niebieskie obiegające Słońce, rozżarza się w atmosferze ziemskiej co czyni go podobnym do spadającej gwiazdy 3 zwieńczenie wieży w kształcie smukłego ostrosłupa lub stożka, typowa dla gotyku 4 Lophocebus aterrimus - małpa z rodziny makakowatych, największy przedstawiciel mangab; zamieszkuje lasy Afryki Centralnej 6 sposób mówienia i akcentowania wyrazów, charakterystyczny dla specyficznego miejsca lub regionu 8 Apis mellifera major - podgatunek pszczoły miodnej pochodzący z łańcucha górskiego Rif w północno-zachodnim Maroku 9 struktura finansowa, w której zysk konkretnego uczestnika jest bezpośrednio uzależniony od wpłat późniejszych uczestników, stojących niejako niżej w tej strukturze 10 usługa internetowa, w nomenklaturze prawnej określana zwrotem świadczenie usług drogą elektroniczną, służąca do przesyłania wiadomości tekstowych, jak i multimedialnych, tzw. listów elektronicznych - stąd zwyczajowa nazwa tej usługi 11 sygnalizator akustyczny przy samochodzie lub motocyklu 12 deszczowa chmura warstwowa 13 SIUTA bezroga samica sarny 14 urządzenie głośnych i burzliwych kłótni niekiedy połączonych z rękoczynami i niszczeniem przedmiotów 15 forma odkrytego ataku, którego celem jest król 17 w chemii: symbol cynku 18 w polskich warunkach: miejsce, gdzie można się czegoś napić; zazwyczaj piwiarnia, lokal otwierany zwykle w godzinach popołudniowych 19 PUGLIA- region w pñ. Włoszech nad Morzem Adriatyckim, stolica Bari, powierzchnia 19,3 tyś. km² 20 ur. 1935r, pisarka francuska, współczesne powieści psychologiczne; „Witaj smutku”, „Zamek w Szwecji”, „Pewien uśmiech”, nowele, sztuki 21 stos czegoś, duża ilość czegoś zwałonego 22 w robotyce: sposób przekształcania macierzy obrotu o wymiarach 3x3 na wektor o wymiarach 1x3 23 kod ISO 4217 marki niemieckiej 24 kobieta, która z kimś rywalizuje 25 starorzymski oddział liczący od 4000 do 6000 żołnierzy LEGION 27 połatowate, Loganiaceae - rodzina roślin należąca do rzędu goryczkowców; obejmuje 13 rodzajów z około 420 gatunkami roślin rocznych, krzewów i lian, występują one w strefie umiarkowanej i subtropikalnej, zwłaszcza w Australii i na Nowej Kaledonii 28 Chromileptes altivelis - gatunek ryby okoniokształtnej z rodziny strzępielowatych 29 amerykański taniec towarzyski z kanonów tańców latynoamerykańskich, powstały po 1910 roku 30 miasto w Argentynie u podnóża Andów, stolica prowincji, Tucuman, ośrodek handlowy największego w kraju regionu uprawy trzciny cukrowej 32 ktoś głupi, ociężały umysłowo, głupek 35 francuski malarz i grafik (1870-1943) współzałożyciel grupy nabistów; kompozycje religijne, portrety, pejzaże, malowidła ściennie

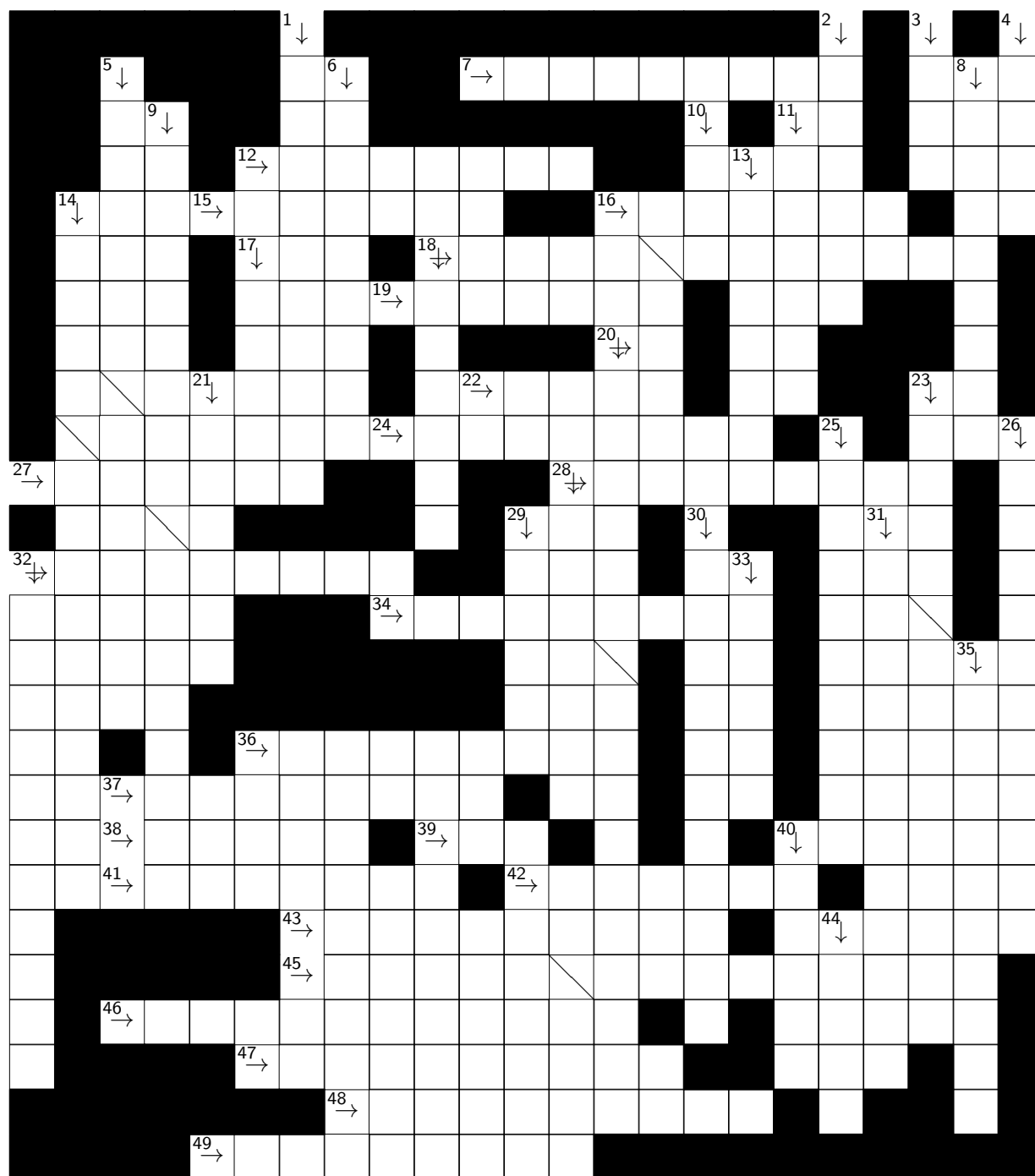

Poziome

1 adiutant morskiego dowódcy: oficer nawigacyjny, oficer wachtowy 2 kelwin - jednostka temperatury w układzie SI równa 1/273,16 temperatury termodynamicznej punktu potrójnego wody, oznaczana K 4 znak rozpoznawczy, często wyraz lub hasło zawierające charakterystyczną dla danego języka głoskę, której cudzoziemiec, obcy lub wróg nie potrafi wymówić 7 Hemiechinus auritus - ssak z rodziny jeżowatych, o dosyć długich uszach, ogonku dochodzącym do 5 cm i długości ciała 12-27 cm; żyje na stepach i pustyniach Egiptu, Mongolii, Azji Mniejszej, południowej Rosji, części Indii i Chin 8 lekkoatleta, srebrny medalista z Montrealu w sztafecie 4x400 m 11 dłuższe zebranie, które służy odbyciu jakichś czynności; najczęściej w harcerstwie 12 w teologii chrześcijańskiej druga osoba boska, Syn Boży 13 miasto w Niemczech, port nad kanałem Łaba; Hawela (Saksonia-Anhalt) 16 chroniony w Polsce ptak z rzędu wróblowatych; góry Eurazji, Afryka 18 mikser kuchenny - urządzenie służące do rozcierania, urabiania, ubijania ciast lub innych produktów spożywczych 20 miasto i gmina w północnych Włoszech, stolica prowincji Mediolan i regionu Lombardia 21 zakaz opuszczania przez obce statki portów lub wód terytorialnych danego państwa 23 jazda z góry na dół 24 wzięcie dwunastu lew przez gracza karcianego 25 BARYŁKA; niewielka beczułka na wino lub piwo 27 kod ISO 4217 dolara bahamskiego 28 but szyty na lewej stronie, a noszony po wywróceniu na prawą 29 inaczej pikanteria 32 srom; żeńskie zewnętrzne narządy płciowe 33 zjawisko polegające na skupieniu, ześrodkowaniu uwagi (w domyśle: świadomości), skierowaniu jej na określoną myśl, przedmiot, zagadnienie, wydarzenie, sytuację czy zjawisko i utrzymywaniu w czasie 35 izozym - homologiczny enzym w obrębie danego organizmu, katalizujący tę samą reakcję co inny izoenzym, ale różniący się od niego budową i właściwościami fizycznymi 36 płyta drukarska z której otrzymuje się reprodukcje jakiegoś obrazu lub tekstu 37 francuskojęzyczny mieszkaniec Luizjany lub każdy mieszkaniec tego stanu, niezależnie od pochodzenia i koloru skóry, nazywany tak (stereotypowo, ironicznie) przez mieszkańców pozostałych części USA 38 węgierski pisarz i działacz polityczny (1912-73), członek Światowej Rady Pokoju; „Czarny chleb”, powieści, dramaty 41 brak zgodności z oryginałem lub tekstem źródłowym 46 nastawienie na odbiór, przyjmowanie informacji

Pionowe

1 pas barkowy, obręcz barkowa; zespół kości 2 osoba zawodowo zajmująca się przewozem turystów na rzece Dunajec 3 ograniczenie intelektualne, uparte trzymanie się jakichś poglądów 5 oficjalne, pisane na bieżąco sprawozdanie przebiegu rozmaitych posiedzeń, zebrań, obrad, wyborów itp 6 skrótowiec odliceum ogólnokształcące 7 samochód marki Volvo 9 dokument ekspercki, w którym zawarta jest analiza problemu 10 Linyphia - rodzaj pająka z rodziny osnuwиковatych 11 Facebook - popularny portal społecznościowy 13 jednostka w strukturze organizacji harcerskiej, skupiająca jej członków zwyczajnych 14 astronom szwedzki (1895-1965), podał teorię powstania ramion spiralnych Galaktyki 15 zawartość czajniczka, naczynia, które służy do gotowania wody 16 KOMAT; wada wielu układów optycznych 17 plomba, pieczęć lub inny znak urzędowy nakładany przez organ celny lub inne upoważnione do tego jednostki organizacyjne na towary, pomieszczenia, składy celne, magazyny celne, środki przewozowe lub ich części 19 biolit - skała osadowa powstała na skutek nagromadzenia szczątków organicznych lub wytrącenia substancji chemicznych powstałych w efekcie przemian fizjologicznych organizmów 20 lot, najczęściej na użytek wojskowy, mający na celu rozpoznanie terenu i rozkład obiektów i skupisk osób na nim 22 zmiana brzmienia głosu u ludzi na skutek zmian fizjologicznych w obrębie narządów głosu, zachodząca zarówno u chłopców, jak i (w mniejszym stopniu) u dziewcząt 25 nigdy nie gaszona lampka stawiana przed tabernakulum 26 cecha czegoś, co nie może być zlokalizowane w obrębie przestrzeni, co nie ma własności przestrzennych; jedna z cech bytu według tez niektórych kierunków filozoficznych 29 młodzieniec, młody chłopak 30 pieszczotliwie o koniu - zwierzęciu 31 poeta perski (1141-ok.1210), prekursor analizy psychologicznej w literaturze perskiej; „Chamsa” 33 ten, kto zaszczepia jakieś poglądy, idee, krzewiciel 34 bycie zakaźnym, zdolność do wywołania zakażenia 36 fizyk (1883-1958); odkrywca rozpraszania światła przez ośrodki gazowe; prace o promieniotwórczości 39 wprowadzenie płynu do zbiornika 40 jezioro na Białorusi, w pobliżu Nowogródka, powierzchnia 1,5 km 41 na jednostce pływającej jest to lina cumownicza działająca prostopadle do osi jednostki 42 miasto w Chorwacji nad Morzem Adriatyckim w Dalmacji, duży ośrodek turystyczny 43 ozdoba, pasek o szer. 2-5 mm, stosowany w rzemiośle artystycznym jako motyw zdobniczy, najczęściej jako element intarsji lub inkrustacji 44 socjolog amerykański (1866-1951); przedstawiciel psychologizmu w socjologii 45 coś dziwnego, niezwykłego, co zaskakuje, czasami śmieszny 46 w chemii: symbol pierwiastka fterow

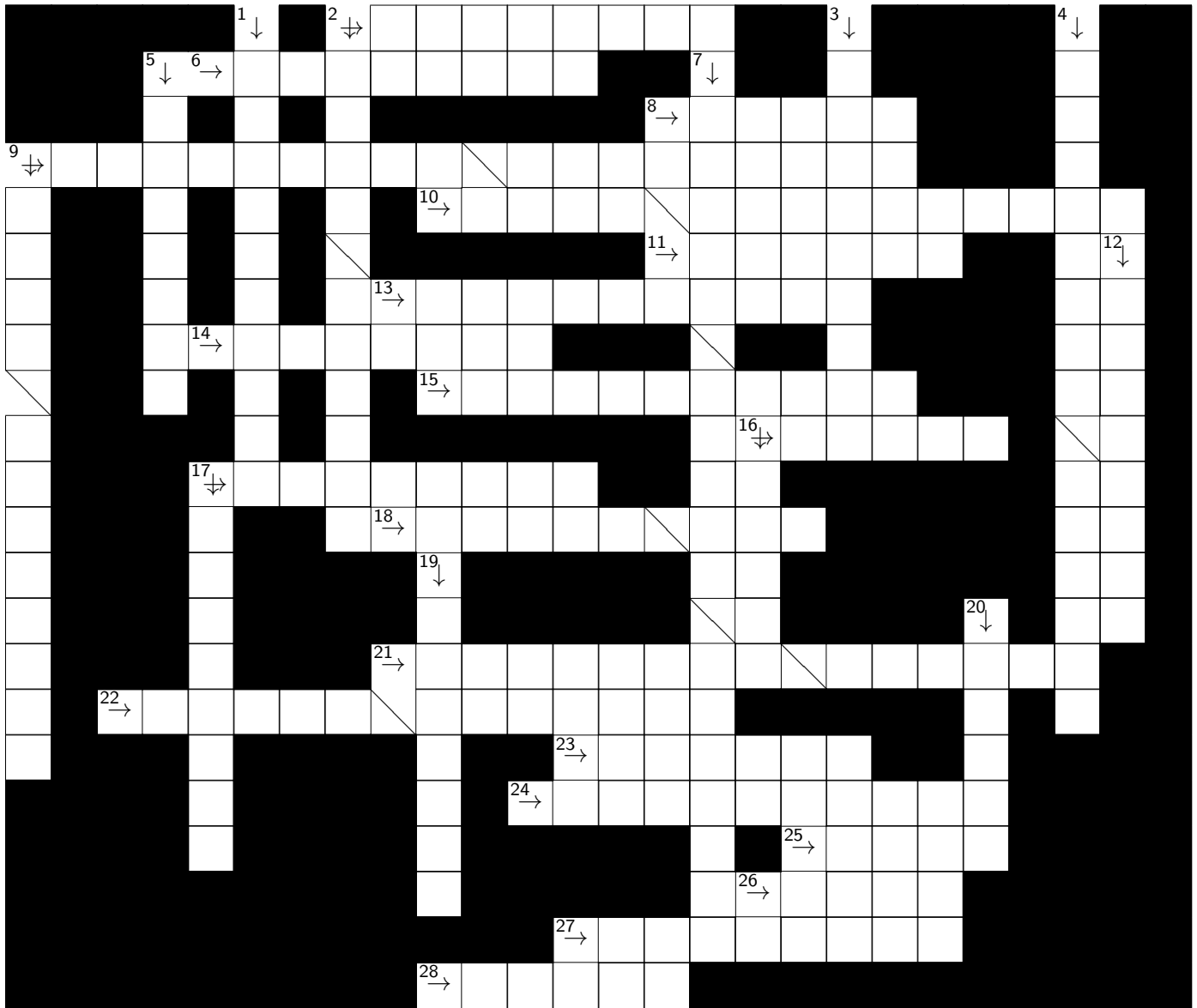

Poziome

7 łączący kilka naboii element służący przyspieszeniu ładowania broni 12 miasto w USA (Connecticut); przemysł metalowy, włókienniczy, chemiczny 15 KARCZMA, OBERŻA 16 kara za złe czyny, zazwyczaj nakładana w kontekście religijnym, przenośnie używa się tego słowa również szerzej 18 towarzyska gra karciana o luźnych zasadach 19 tytuł grzecznościowy funkcjonujący w kulturze muzułmańskiej 20 w chemii: symbol jodu 22 ziemna budowla obronna, przystosowana do długotrwałej obrony 24 obszerna baszta; w XVI wieku w fortyfikacjach o narysie bastionowym, niewielki, mało rozwinięty bastion 27 śpiewanie, śpiew 28 część złącza bala lub belki powstała przez ich nacięcie i nałożenie na siebie 32 zgrubienie skórne występujące u niektórych zwierząt, np. siedzeniowe u wielu małp 34 trójkątny żagiel stawiany dodatkowo na jachcie przy żegludze z wiatrem motyl 36 koń luzytański - jedna z gorąckrwistych ras konia domowego pochodząca z terenów Ribatejo i Alentejo w Portugalii; powstała na skutek inwazji Maurów na Hiszpanię, gdy kuce Sorraia połączyły się z krwią koni berberyjskich dosiadanych przez zbrojnych z Afryki Północnej 37 o książce lub innej materialnej formie tekstu: duża objętość, grubość 38 podróż, zazwyczaj krótka i w celach turystycznych 39 odpowiednik zettabajta w systemie dwójkowym, równy 2^{70} bajtów 41 przen. lekarstwo, środek zaradczy 42 okres w historii Polski (PRL), kiedy pierwszym sekretarzem KC PZPR był Edward Gierek 43 kamasze męskie z nie rozciętymi cholewkami i wszytymi po bokach kawałkami elastycznej gumy 45 rzeka, której koryta rozdzielone są licznymi wyspami lub raczej odsypami korytowymi i mieliznami 46 przeszkody prawne, uniemożliwiające ważne zawarcie związku małżeńskiego lub unieważniające już zawarte małżeństwo 47 wieś w Polsce położona w województwie świętokrzyskim 48 bijatyka, bójka, sytuacja, w której ludzie się nawalają ze sobą - biją się 49 inaczej nawracanie, rotacja wewnętrzna - obrót dystalnej części kończyny do wewnątrz w stosunku do jej długiej osi, tj. od równoległego do skrótoległego położenia kości promieniowej i łokciowej względem siebie

Pionowe

1 renowacja, odświeżenie czegoś już istniejącego 2 nieduże, ciasne pomieszczenie, klatka 3 brat matki 4 wargi okalające otwór gębowy 5 dzień św. Mikołaja (nazwa często wyrażana w dopełniaczu), który przypada 6 grudnia 6 BATALION; ptak z rzędu mew-siewek; szata godowa samców strojna z wielobarwną kryzą, łowny; Eurazja 8 płaskorzeźba albo malowidło w okrągłym obramowaniu 9 napięcie między dwoma punktami jednocześnie dostępnymi nie należącymi do obwodu elektrycznego, które może dotknąć dwiema częściami ciała, np. dwiema rękami lub ręką i stopą 10 brytyjski typ użytkowy konia o przeznaczeniu zaprzęgowym; użytkowane nie tylko jako konie zaprzęgowe, ale irodzinne wierzchowce dla mniej wprawnych jeźdźców, z uwagi na swój spokojny, zrównoważony charakter i niezbyt duże rozmiary 11 jednostka objętości ciał sypkich w angielskich i amerykańskich układach miar 36,3687 dm³, 35,2391 dm³ 13 HANDŹAŁ, PUGINAŁ 14 *Dyscophus guineti* - gatunek płaza bezogonowego z rodziny wąskopyskowatych 17 miasto w USA (Floryda) nad Oceanem Atlantyckim, światowej sławy kąpielisko i miejscowość wypoczynkowa 18 jednoroczna roślina z wargowatych uprawiana głównie dla przyprawowego ziela 20 spotkanie dwóch osób mające na celu relację seksualną 21 żartobliwie albo pogardliwie, zgrubiale: uczestnik ruchu anarchistycznego 23 dach jednospadowy (o jednej połaci dachowej) 25 pieszczotliwie o staruszkę 26 wyrażenie podmiotu w formie przypadku zależnego 28 GONTYNA, KĄCINA 29 miasto we Włoszech (Toskania) w Rudawach Toskańskich; znany w świecie ośrodek turystyczny 30 cecha ułożenia ciał niebieskich taka, że Ziemia jest w środku układu 31 cecha tego, co arbitralne: niepodlegające dyskusji, odgórnie ustalone, uchodzące za takie 32 cecha czegoś, co wynika z praw natury 33 kłusak: koń o bardzo szybkim kłusie 35 ktoś, kto rzuca na kogoś oszczerstwa, insynuuje coś 40 chemik niemiecki (1859-1921); zsyntetyzował wiele związków organicznych m.in. pirazol i jego pochodne 44 rok nauki z określonym programem nauczania

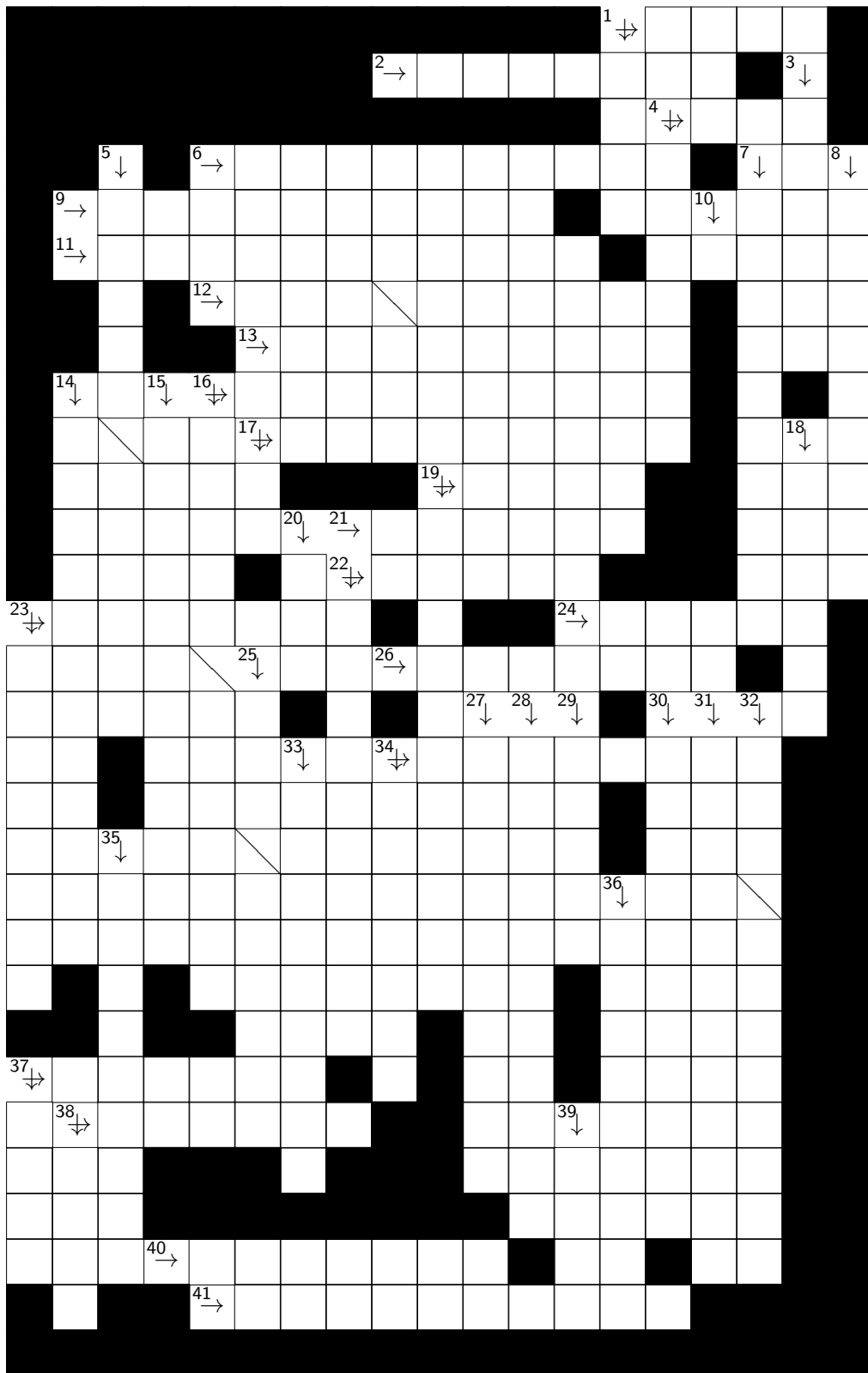

Poziome

2 fala strajków w sierpniu 1980 roku, zakończona podpisaniem porozumień sierpniowych i powstaniem Solidarności 6 rzemieślnik zajmujący się wyrobem broni palnej 8 łow. ogon zwierzyny płowej i borsuka 9 *Plocepasser donaldsoni* - gatunek ptaka z rodziny wróblowatych (Passeridae) występujący w Afryce 10 struktura pnia mózgu, odpowiedzialna za odbieranie sygnałów z różnych części ciała i utrzymywania struktur mózgu w ciągłej gotowości 11 umowa, że coś uznajemy za coś innego; coś będzie od tej pory funkcjonowało podobnie do tego drugiego 13 podstawy, elementarne wiadomości, ABC 14 zwierzchnik marchii 15 drapowana opaska na biodrach Chrystusa 16 sposób, w jaki w komputerze i w wytworach komputerowych wyświetla się obraz; jakość obrazu rozpatrywana zarówno pod względem technicznym jak i artystycznym 17 suczka ratlerka 18 noc nieprzespana, bezsenna 21 inwersja opadowa - zmniejszenie ilości opadów atmosferycznych w górach wraz ze znacznym wzrostem wysokości 22 cegła ceramiczna o dużej liczbie małych otworów prostopadłych do podstawy cegły 23 jęczmień dwurzędowy, *Hordeum distichon* - odmiana jęczmienia 24 przedsiębiorstwo lub osoba, które przoduje w czymś 25 naczynie służące do przechowywania prochów zmarłego 26 ktoś, z kim trzeba się zmierzyć, kogo/co trzeba zwalczyć, pokonać, ktoś lub coś, z czym się walczy, bije, zwłaszcza nieprzyjaciół polityczno-geograficzny (wrogi wojsko, państwo) 27 w religii - zwyczaj, rytuał, który jest dopuszczony, ale nie nakazany 28 potrawa sporządzana ze starannie rozmąconych jaj z innymi dodatkami, które wylewa się na patelnię i nie miesza ich w czasie smażenia

Pionowe

1 przyrząd do pomiaru rozproszonego promieniowania słonecznego 2 siad, w którym plecy są wyprostowane, a nogi skierowane wprzód, wyprostowane w kolanach i połączone 3 *Ianthasaurus* - nazwa rodzajowa synapsyda, zaliczanego do rodziny edafozaurów, żyjącego pod koniec karbonu (późny pensylwan, około 300 milionów lat temu); jego szczątki odkryto na terenie obecnego stanu Kansas 4 *Hypheosobrycon rosaceus* - gatunek ryby z rodziny kłaczowatych (Characidae) 5 jeden z języków afrykańskich 7 koszty mające na celu kontrolę stopnia zbieżności jakości wymaganej danego towaru z jakością uzyskaną 9 taszczyń pszczeli, *Philanthus triangulum* - owad zaliczany do rodziny grzebaczowatych z rzędu błonkówek; wilk pszczeli ma ubarwienie czarne w żółte trójkątne plamki i paski; zamieszkuje piaszczyste lasy, żywi się pszczołami miodnymi, którym odbiera zebrany nektar, paraliżując je przy użyciu jadu, a następnie zaciąga je do wygrzebanej w ziemi norki 12 krótkotrwałość, np. uczuć 16 miasto w Hiszpanii (Murcja) nad rzeką Sangonera 17 spełnienie w sferze życiowych dążeń (zdobycie powodzenia, sławy, majątku itp.) 19 list z jakiegoś urzędu lub instytucji 20 narta - podłużny, wąski przyrząd sportowy do jazdy po śniegu, wodzie lub innym podłożu

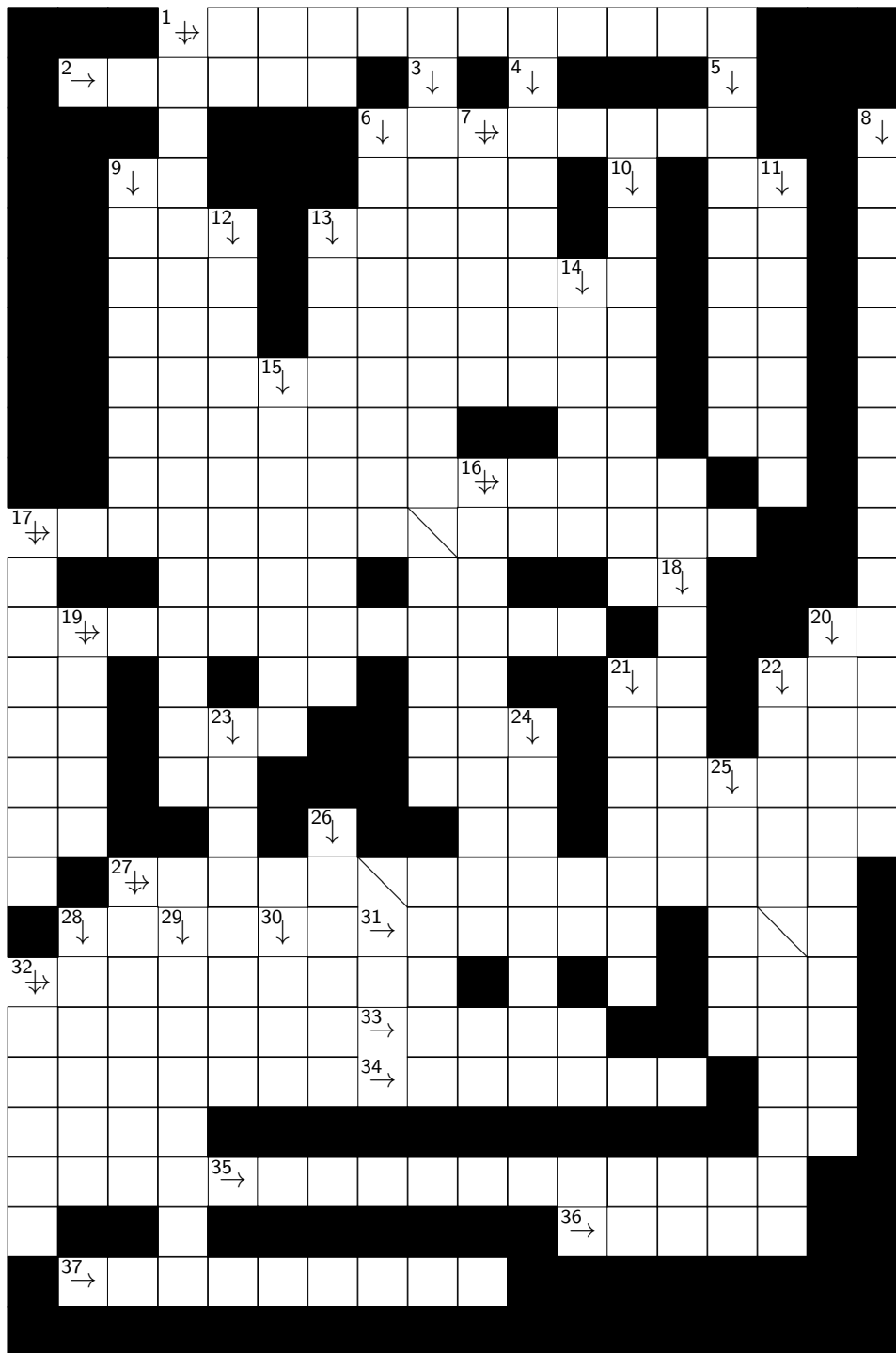

Poziome

1 element konstrukcyjny o pierścieniowym przekroju poprzecznym i znacznej długości, stosowane są do prowadzenia cieczy i gazów lub jako elementy budowy maszyn i urządzeń 2 czekan do wspinaczki w lodzie lub drytoolingu 4 naturalny lubrykant skóry ssaków wydzielany przez gruczoły łojowe 6 grafik (1914-54) jeden z głównych twórców współczesnego plakatu polskiego 9 ilość światła padającego na film (lub na sensor elektroniczny w przypadku aparatu cyfrowego) konieczna dla prawidłowego zrobienia zdjęcia fotograficznego 11 wtykać wiele czegoś w różnych miejscach, przybierać coś czymś 12 drapieżny ssak z rodziny kotowatych o stosunkowo małej głowie, smukłym i gibkim tułowiu 13 kompozytor (1904-1954); utwory orkiestrowe, kameralne, fortepianowe, kantaty, pieśni 16 rzecz, która służy jako osłona czegoś, czasem jako pojemnik na coś 17 ogólna nazwa soli kwasu halogenowodorowego: fluorowodorowego, chlorowodorowego, bromowodorowego lub jodowodorowego 19 marka samochodu (mikrobusa) polskiej produkcji (produkowany w latach 1958-1994); wytwór Zakładu Samochodów Dostawczych w Nysie 21 trudność w logicznym rozumowaniu, pozornie niemożliwa do przezwyciężenia, skutkująca sprzecznymi albo przeciwstawnymi rozwiązaniami 22 żołnierze lekkiej kawalerii, utworzonej w Polsce w XVIII w 23 oznaczanie czegoś określonymi znakami umownymi 24 ozdobny krzew lub drzewko z Azji Wsch. i Ameryki Północnej, liście owłosione, kwiaty żółte 26 duży amerykański ptak leśny z rzędu kuraków, głównie owocożerny, łowny 34 zwał brył lodowych 37 zabawka dziecięca w formie różnokolorowych wielocianów, wykonana zazwyczaj z tworzywa sztucznego (najczęściej plastiku) bądź drewna 38 urządzenie w mechanizmie zegarowym pośredniczące w przekazywaniu energii z zewnątrz do elementu napędowego 40 język z grupy prakrytów, które są językami indoaryjskimi 41 przyrząd, który rozwidla

Pionowe

1 miękki ser podpuszczkowy o ostrym smaku z warstewką pleśni na powierzchni 3 adeptka systemu rozwoju duchowego w hinduizmie i buddyzmie 4 kwit, odcięta część dokumentu 5 okres zlodowaceń w Europie odpowiadający plejstocenowi, zaproponowany w 1838 przez niemieckiego botanika K. Schimpera jako alternatywa terminu dyluwium 7 mieszkanka Brazylii, kobieta pochodzenia brazylijskiego 8 wstąpienie w związek małżeński 10 litera oznaczająca wymiar 14 mieszkanka Kopanicy 15 mieszkaniec Sztutowa, człowiek pochodzący ze Sztutowa - wsi na terenie Żuław Wiślanych 16 dobra nabyte przez ostatecznego użytkownika 17 w chemii: symbol palladu 18 anatomopatolog niemiecki (1835-1926); odkrył w 1880 r. pałeczkę duru brzuszego 19 cecha kogoś, kto łatwo się płoszy 20 kod ISO 4217 franka dżibutyjskiego 22 Argyrosaurus - rodzaj zauropoda z grupy tytanozaurów; żył w epoce późnej kredy na terenach Ameryki Południowej 23 mieszanina alkanów z pogranicza stanu ciekłego i stałego, tworząca mazistą, niskotopliwą, niewysychającą, bezwonną i dość rzadką substancję o dużej przezierności, bezbarwną albo koloru od żółtego do brązowego 25 część płaszczyzny ograniczona dwoma półprostymi (ramionami kąta) wychodzącymi z jednego punktu (wierzchołka kąta) 27 Muscardinus avellanarius - gatunek niewielkiego rudego gryzonia z rodziny popielicowatych, jedyne przedstawiciela rodzaju Muscardinus, mieszkającego w lasach; występuje od Wielkiej Brytanii poprzez Francję aż do zachodniej Rosji, na północy zamieszkuje tylko południową część Szwecji 28 zadenuncjować, poinformować o czymś alarmującym, naskarżyć 29 tkanina lub dzianina używana do przykrycia stołu, zwykle na czas posiłków, pełniąca funkcję dekoracyjną i ochronną 30 BLINDGAFEL 31 inwazyjne badanie prenatalne, polegające na punkcji jamy owodni przez powłoki jamy brzusznej ciężarnej, pod kontrolą ultrasonograficzną, celem aspiracji płynu owodniowego zawierającego złuszczone komórki płodu 32 strumień plazmy wydzielany z palnika plazmowego, służący m.in. do cięcia metalu 33 autorotacyjna figura akrobacji lotniczej, odbywająca się na pozakrytycznych kątach natarcia po linii śrubowej o małym promieniu, przy częściowej lub całkowitej utracie sterowności 34 wielka oaza w płn. Saharze, należy do Algierii 35 cecha sprawnego funkcjonowania przynoszącego efekty, zyski 36 Vallisneria - rodzaj roślin wodnych z rodziny żabiściekowatych 37 energia, którą dysponuje człowiek, witalność, tyle zdrowia i zapału, ile ma w danej chwili 38 sztylet lub pugi nał malajski, zwykle o wężowatej klindze z bruzdami i często małą haczykową wypustką 39 potrawa indyjska, cienki placek z soczewicy i ryżu

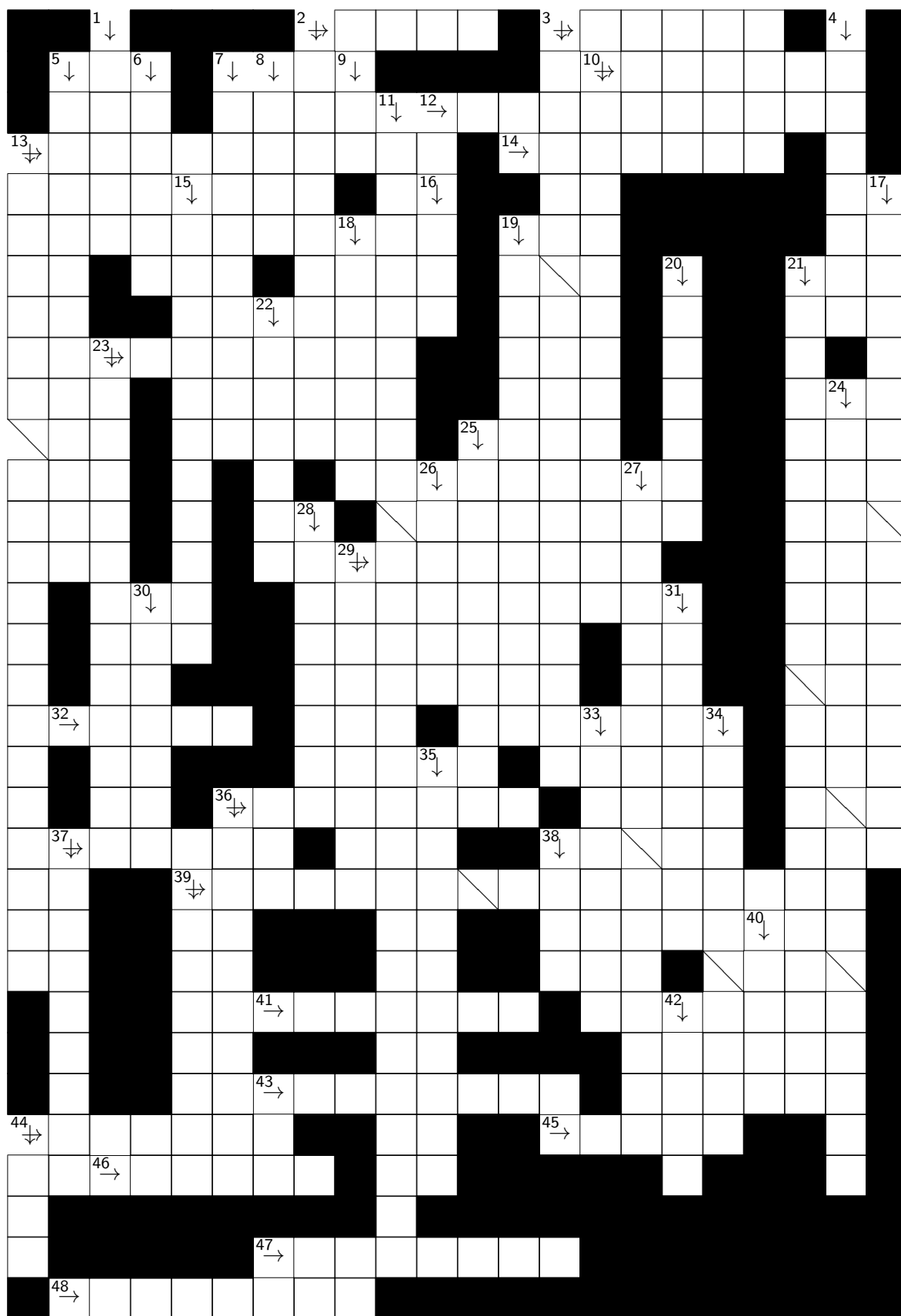

Poziome

1 osoba grająca na trombonie; puzonista 2 angielski, lekki karabin maszynowy, kaliber 7,7 mm 7 barwnik pozyskiwany z liści i gałęzi sumaku garbarskiego używany w garbarstwie oraz w farbiarstwie do barwienia na czarno 16 każdy człowiek noszący imię Adam 17 *Bubo bubo interpositus* - podgatunek ptaka drapieżnego wyróżniony w obrębie gatunku puchacz zwyczajny (*Bubo bubo*); występuje na Ukrainie i Kaukazie 19 przyrząd pomiarowy, przy pomocy którego stwierdza się, czy dany wymiar przedmiotu jest prawidłowy i nie przekracza wartości granicznej (dolnej i górnej) 27 taka pozycja skoczka, z której może on wykonać ruch w każdą stronę 31 miasto w Uzbekistanie w dolinie Zerawszanu; duża elektrownia ciepła 32 *Haptodus* - nazwa rodzajowa zwierzęcia uznawanego za jednego z najstarszych przedstawicieli synapsydów; żył w okresie późnego karbonu i wczesnego permu 300-280 mln lat temu, zamieszkując tereny Pangei 33 stary, sfatygowany but, a także: duży, ciężki i solidny but (np. wojskowy, albo górski) 34 wysiłek w zabieganiu o coś 35 mieszkańiec Czehowa 36 dęty instrument muzyczny - GAJDY, KOBZA, 37 dawne miasto, obecnie dzielnica Leszna (województwo wielkopolskie)

Pionowe

1 zdolność odbierania bodźców elektrycznych z otoczenia, wykrywanie obecności oraz zmian pola elektrycznego za pomocą elektroreceptorów 3 *Dendropicos elachus* - gatunek ptaka z rodziny dzięciołowatych (*Picidae*), z podrodziny dzięciołów (*Picinae*) 4 włoski śpiewak; tenor liryczny (1889-1965); solista czołowych teatrów operowych 5 nadzwyczajny środek zaskarżenia od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego 6 osoba zajmująca się sklejanem potłuczonych przedmiotów 7 sytaucja, w której nic się nie dzieje, nie ma dążenia do zmiany 8 w religioznawstwie - cecha czegoś, co pochodzi z innego źródła niż Biblia, ale jest np. przedmiotem teologicznej, religijnej refleksji; np. pozabiblijność tekstu źródłowego 9 miasto w Chinach nad rzeką Gian Jiang, ośrodek wydobywania rudy wolframu 10 rodzaj podskoku konia na miejscu na tylnych nogach bez wierzgnięcia 11 (1909-44), rosyjski poeta, dramaturg, scenarzysta 12 szambelan nadworny 13 podły czyn, nieuczciwość, zachowanie charakterystyczne dla łajdaka 14 Walter, ur. 1893r. astrofizyk amerykański; odkrywca populacji gwiazdowych, dokonał rewizji skali odległości galaktyk 15 GUANAKO 16 chroniony ptak leśny z rzędu wróblowatych, wydaje świszczący głos, zimuje w Afryce 17 drobny, owadożerny ptak afrykański; towarzyszy dużym ssakom wyjadając im pasożyty skóry 18 miasto w południowej części województwa pomorskiego, w powiecie chojnickim, siedziba gminy miejsko-wiejskiej Czersk 19 zatoka Morza Śródziemnego, u wybrzeży Francji, głębokość do 1000 m 20 cecha kogoś genialnego, wybitnie uzdolnionego w jakiejś dziedzinie, talent 21 kod źródłowy 22 *Emys orbicularis* - gatunek żółwia z rodziny żółwi błotnych, z podrzędu żółwi skrytoszyjnych; jedyny żyjący naturalnie w Polsce, w środowisku naturalnym żyje ponad 100 lat 23 ocena w szkole (w polskiej szkole obecnie najlepsza) 24 niezłupkowacona skała osadowa w postaci skonsolidowanego iłu 25 miejsce wpływu wód pod powierzchnię terenów na obszarach krasowych 26 rodzaj przenośnej lampy sygnalizacyjnej umożliwiającej nadawanie sygnałów 27 teoria Pawłowa 28 w średniowieczu: związek kupców lub miast 29 jadalny orzeszek sosny pinii. bogaty w tłuszcz, długości do 2 cm 30 to, co jest kształtem lub funkcją podobne do oka 32 dzieło poświęcone wykrywaniu początku czegoś

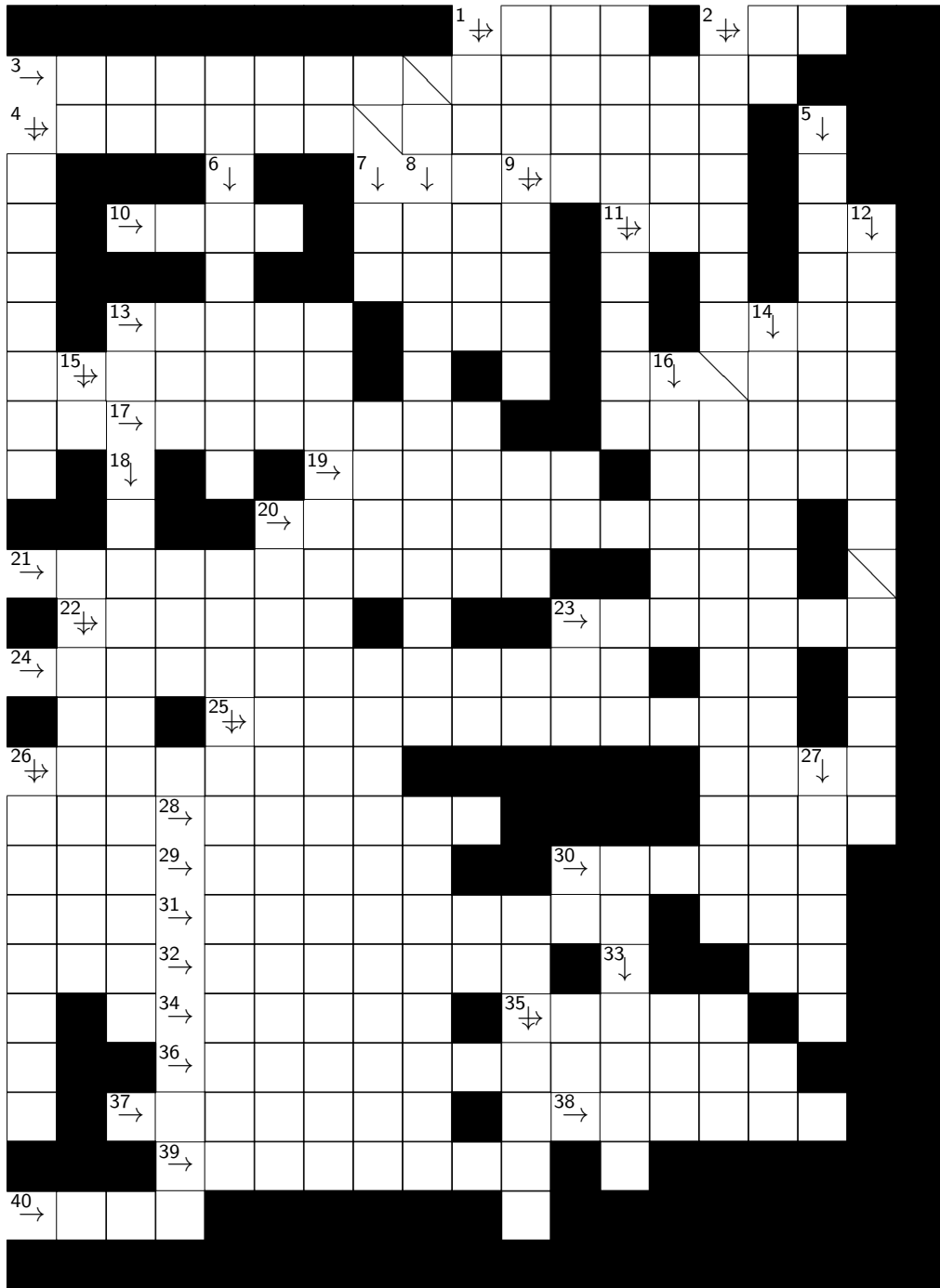

Poziome

2 sieć, niewód do połowu ryb dennych 3 niskie drzewo pochodzące z Chin uprawiane ze względu na smaczne, czerwone owoce - śliwka chińska 10 znajdująca się między powierzchniami stawowymi kości tarczka z chrząstki włóknistej w niektórych stawach, np. zuchwowym, kolanowym 12 wzrost zamożności, znaczenia, poprawa bytu 13 pouczenie o tym, że zachowanie, postępowanie było niewłaściwe 14 (1901-75), pisarz węgierski, powieści psychologiczne, dramaty historyczne, eseje; „Litość”, „Odraza”, „Galilea” 23 eurazjatycka roślina zielna z wargowatych tzw. 'głucha pokrzywa' o leczniczych kwiatach 29 brezentowa płachta używana przez wojsko i harcerstwo do sporządzania namiotów i jako okrycie wierzchnie 32 TEŻU; południowoamerykańska. jaszczurka o plamistym ubarwieniu łowiona ze względu na smaczne mięso 36 najstarszy wiek epoki miocenu w erze kenozoicznej, trwający 2,5 miliona lat 37 postać w rozwoju zwierząt różniąca się od osobnika dojrzałego wyglądem, budową, trybem życia 39 sylaba, która kończy się spółgłoską, np. dom, kak-tus 41 żartobliwie lub ironicznie o męskim przyrodzeniu 43 książka wydana w wydawnictwie Elzewirów, o charakterystycznym formacie i niskiej cenie 44 pomocniczy, uporządkowany spis obiektów jakiejś kategorii (np. indeks autorów, indeks terminów), często z odsyłaczami do miejsc, w których znajduje się rozwinięcie lub omówienie tych obiektów 45 miasto w Egipcie na pld. od Tanty 46 statek towarowy odbywający nieregularne rejsy do różnych portów 47 budynek gospodarczy przeznaczony do przechowywania zboża 48 bezodpływowe słone jezioro w środkowej Australii

Pionowe

1 pisarz mołdawski ur. 1912r, poezje, sztuki teatralne, satyra, krytyka literacka 2 człowiek, którego się nie zna 3 forma daniny publicznej płaconej jednorazowo przez właściciela nieruchomości na rzecz gminy 4 pozaukładowa jednostka energii wynosząca 4,1868 J (dżuli) 5 przyswajanie kultury bułgarskiej pod przymusem 6 kolor czerwony, przypominający kolor naturalnych koralu 7 odezwa hetmanów, wojskowych, wojewodów 8 pisarz w kancelarii królewskiej na Rusi 9 w chemii: symbol cynku 10 dział kosmonautyki dotyczący lotów na Księżyc 11 instytucja przeznaczona do wspierania przedsiębiorczości przez udostępnianie lokali, środków trwałych i oferowanie szkoleń oraz pomocy w zdobyciu dofinansowania dla firm 13 nauka zajmująca się chemią w organizmach żywych, a w szczególności biosyntezą, strukturą, stężeniem, funkcjami (w tym skutkami niedoboru oraz nadmiaru) i przemianami substancji chemicznych w organizmach (z uwzględnieniem aspektów energetycznych) 15 budynek gospodarczy, w którym przechowuje się bydło rzeźne 16 w kryptografii: dane dodawane podczas szyfrowania lub przygotowywania skrótu w celu powiększenia rozmiaru danych będących argumentem funkcji skrótu bez potrzeby rzeczywistego zwiększenia rozmiarów danych 17 zespół zabiegów zmierzających do poprawienia założeń dziedzicznych (genotypu) zwierząt gospodarskich, w zakres których wchodzi ocena wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt gospodarskich, selekcja i dobór osobników do kojarzenia prowadzony w warunkach prawidłowego chowu 18 znak ustawiany przy wjeździe do miejscowości lub regionu na powitanie przyjeżdżającym osobom 19 lek przeciwnowotworowy, inhibitor replikacji DNA; blokuje wytwarzanie białek i DNA przez komórki nowotworu poprzez degradację matrycy DNA, co uniemożliwia im wzrost i namnażanie się 20 gaz musztardowy, bojowy środek użyty podczas I wojny światowej przez Niemców pod Ypres 21 ciśnienie, którym należy działać na roztwór, aby powstrzymać przepływ rozpuszczalnika przez półprzepuszczalną membranę, która rozdziela roztwory o różnym stężeniu 22 ciągniona sieć rybacka używana głównie na zamrożonych jeziorach zakończona tzw. kutlem 23 organiczny związek chemiczny z grupy nitryli stosowany głównie do syntezy poliakrylonitrylu 24 obszar zbieżności dwóch systemów pasatowych 25 ukraiński taniec ludowy podobny do krakowiaka 26 (MALMÖ) miasto i port szwedzki nad Sundem, ośrodek administracyjny hrabstwa Malmöhus 27 pokłady martwego łyka poprzedzielane korkiem i ewentualnie przekształconą felloderma kolejno tworzących peryderm 28 rodzaj broszki, odznaka, najczęściej metalowa, noszona dla ozdoby albo dla zaimanifestowania, ujawnienia przynależności do jakiejś organizacji lub grupy społecznej 29 warstwa skóry lub tkaniny wyściełająca wnętrze obuwia 30 włoski malarz, dekorator i architekt (1747-1820) dekoracje malarskie pałacu w Natolinie i zamku w Łańcucie 31 BAKŁAŻAN 33 język ognia; emitujący światło gaz, w którym zachodzą reakcje pirolizy, utleniania i spalania 34 *Tapirus terrestris* - gatunek ssaka nieparzystokopytnego z rodziny tapirowatych; zamieszkuje tropikalne i subtropikalne rejony Ameryki Południowej, na wschód od Andów, od północnej Kolumbii do północnej Argentyny, liczny również w amazońskich lasach deszczowych, poza tym obszarem rozproszony 35 wielościan o ścianach czworokątnych parami nierównych i nierównoległych 36 informacje na jakiś temat, które mogą być do czegoś wykorzystane 37 ptak z rzędu wróblowatych; Afryka, Australia, Japonia 38 część opery stanowiąca pewną tematyczną całość 39 przedstawiciel współczesnej subkultury, funkcjonującej zarówno wśród nastolatków, jak i ludzi po 20. i 30. roku życia i starszych; wyznacznikiem stylu życia hipsterów jest deklarowana niezależność wobec głównego nurtu kultury masowej (tzw. mainstreamu) i ironiczny stosunek do niego oraz przesadne akcentowanie swojej oryginalności i indywidualności 40 Rudolf, ur. w 1816r. astronom szwajcarski, dyrektor obserwatorium w Berlinie i Zurychu; ustalił średnią długość cyklu aktywności słonecznej 42 pasmo włosów, które się skręca 44 eurazjatycki gatunek wierzby, w Polsce pospolita, srebrzyste bazie, pędy na obręcze do beczek

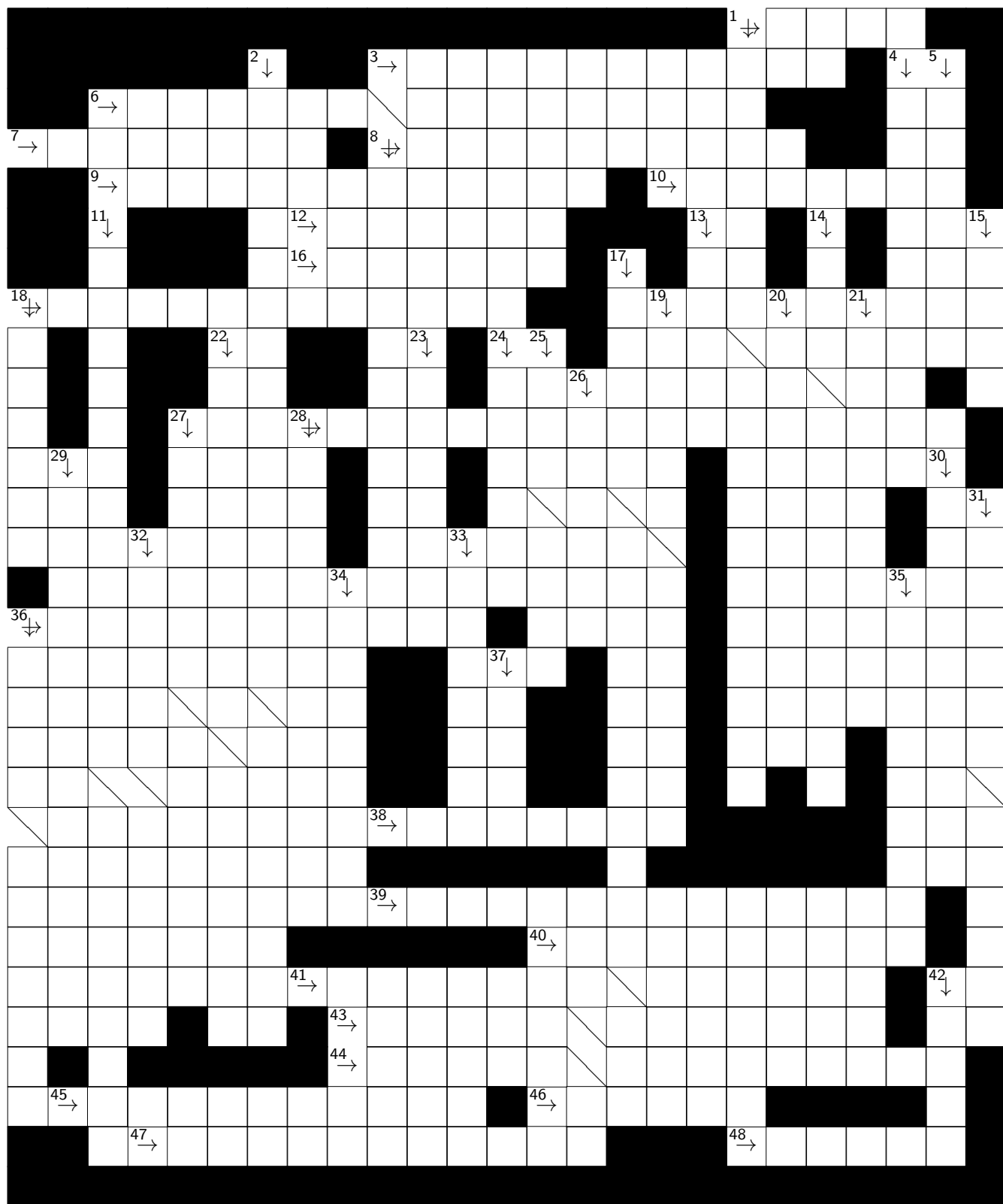

Poziome

1 nowotwór złośliwy (zazwyczaj powiemy tak o chorobie wywodzącej się z tkanki nabłonkowej) 2 w chemii: symbol terbu 3 występujący u wielu stawonogów narząd wydzielający płynną, lepka substancję, krzepnącą pod wpływem enzymów w zetknięciu z powietrzem do postaci jedwabistej nici przędnej 4 wysokiej klasy komputer o wyższej wydajności niż komputer osobisty, szczególnie ze względu na możliwość przetwarzania grafiki komputerowej, moc obliczeniową i wielowątkowość 9 domyślne określenie eteru dietylowego 10 wytyczona trasa, po której należy się poruszać 11 komputer osobisty, ang. personal computer 13 najważniejsza hodowlana ryba słodkowodna o długości do 1 m 15 tyle, ile się mieści w garści (np. garść zboża) 17 odmiana malarstwa niegeometrycznego, polega na tworzeniu ze swobodnych palm barwnych uzyskiwanych np. przez rozlewanie bądź rozpryskiwanie farb 19 folia stosowana jako izolacja elektryczna i podkład taśm magnetycznych 20 członek Zakonu Bonifratrów 21 pojęcie z zakresu performatyki: zachowanie w określonym typie sytuacji - w pewnym sensie rytualne, które jest odgrywane z towarzyszeniem różnych sposobów kodowania kulturowego 22 kura domowa, która wysiaduje jajka i ma młode 23 kocioł, w którym poddaje się różne produkty parowaniu pod ciśnieniem 24 to, że coś jest odpowiednie, w należytej ilości 25 zapasy - sport walki, polegający na fizycznym zmaganiu dwóch zawodników, których walka odbywa się wręcz przez stosowanie chwytów; początki tego sportu sięgają czasów starożytnych 26 okrągły narząd gębowy minoga 28 świr, szalona głowa, osoba, o której można powiedzieć, że jest zakręcona (zazwyczaj: na jakimś punkcie) 29 w maszynach do pisania podzespołów się poziomo po przewodnicy, wyposażony w wałek i inne urządzenia 30 mannianka, pospolita, wieloletnia trawa, dawniej używana na kaszę 31 Ophiacodon - rodzaj drapieżnego pelykozaura, żyjącego w późnym karbonie i wczesnym permie, najlepiej poznany przedstawiciel rodziny Ophiacodontidae z powodu powszechnego występowania jego skamieniałości na terenie obecnej Ameryki Północnej; jego szczątki odkryto między innymi w kanadyjskiej Nowej Szkocji oraz stanach Ohio i Teksas 32 nadbudówka na rufie 34 jasna mgławica gazowa na pograniczu gwiazdozbiorów Strzelca, Tarczy i Węża 35 przełożony klasztoru, Opat 36 mieszkanka Nikaragui, kobieta pochodzenia nikaraguańskiego 37 krytyk literacki, pisarz (1870-1959); „Monsalwat”, Rzec o Adamie Mickiewiczu” - autor manifestu Młoda Polska 38 TURBAN 39 popularny owoc o kulistym, zwężającym się ku górze kształcie; owoc (wielopestkowiec) drzewa nazywanego tak samo 40 donośny gardłowy głos zwierzęcia

Pionowe

1 w uzwojeniach maszyn elektrycznych odległość roboczych boków tego samego zezwoju mierzona liczbą zębów, np. wirnika albo wycinków komutatora 2 *Narcissus incomparabilis* - gatunek roślin należący do rodziny amarylkowatych 4 osoba, w ręce której został powierzony majątek do rozdelenia w ramach spadku na mocy fideikomisu (ordynacji rodowej) 5 małe paciorki, które mają formę pociętej słomki (stąd ich nazwa) 6 ŻACHWA; morskie zwierzę z osłonic 7 w rzemiośle pszczelarskim, konstrukcja, najczęściej drewniana, używana do hodowli pszczół 8 kierunek studiów, na którym kształci się weterynarzy 9 potocznie: melodia 11 wprowadzanie, w celach leczniczych, płynu do organizmu 12 gonitwa na koniach, pojedynczy wyścig, podczas którego rywalizują ze sobą pary jeździeckie 14 warunek, składnik mający na coś wpływ 15 litera alfabetu oznaczająca w numeracji porządkowej: trzeci 16 ruchoma część skrzydła samolotu stanowiąca ster poprzeczny 18 forma praktyk magicznych, w której czarujący (nekromanta) przyzywa cienie zmarłych 22 czasopismo dla dzieci 25 zwierzę domowe mające cztery nogi, zwłaszcza pies lub kot 26 związek organiczny posiadający grupę aldehydową, połączoną z jednym lub dwoma atomami wodoru 27 kraina historyczna w Europie Zachodniej, obecnie tereny Francji, Belgii, Szwajcarii i północno-zachodnich Włoch, zamieszkała przez plemiona celtyckie 33 zasoby i urządzenia jednej gałęzi gospodarki będące podstawą rozwoju innych gałęzi 35 substancja, jaka spada podczas opadów gradu

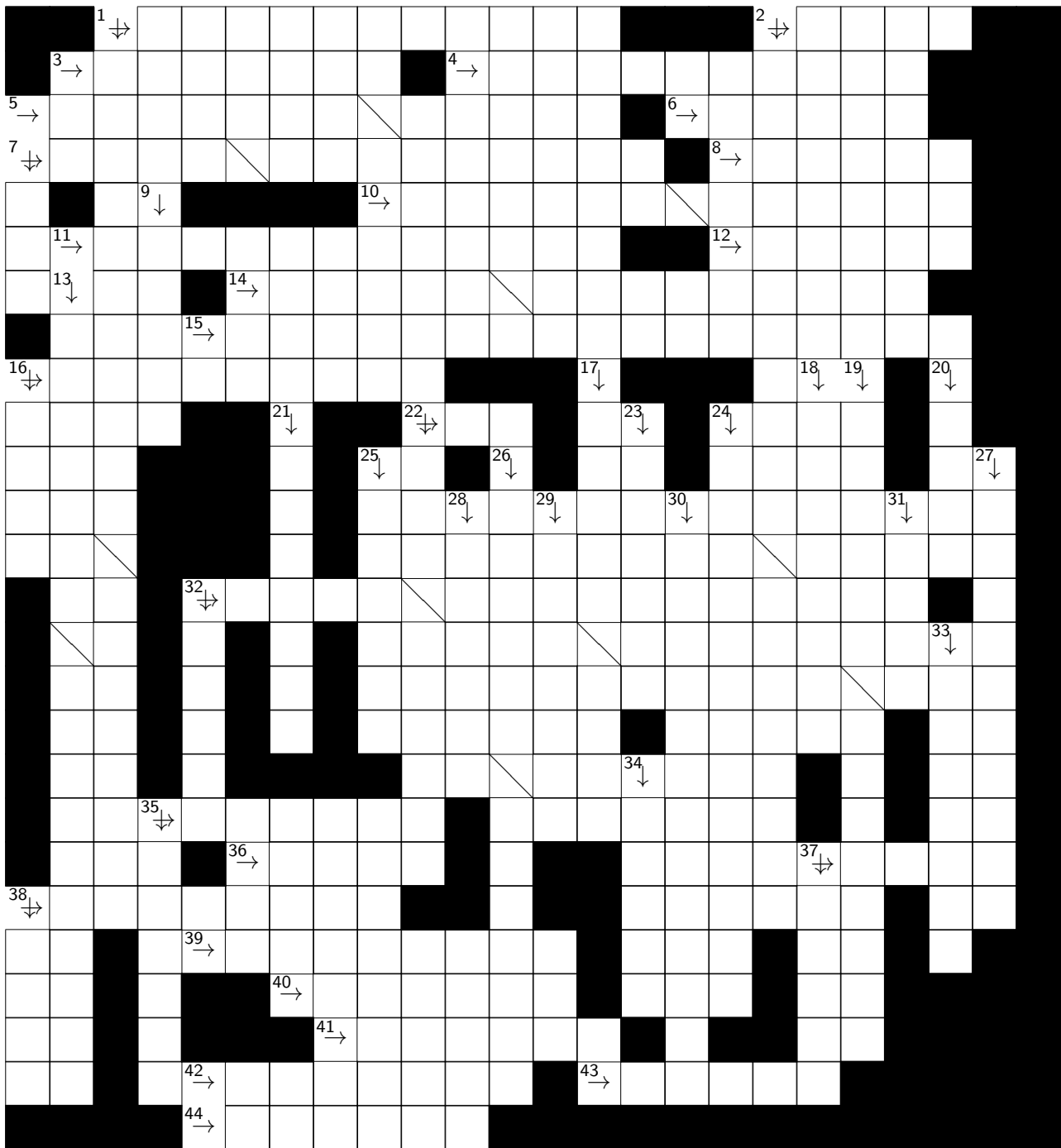

Poziome

1 część składowa maszyny wyciągowej; bęben, na którym zwoje liny nawijają się na siebie 3 zjazd duchownych 6 *Isolepis fluitans*, *Scirpus fluitans* - rodzaj roślin z rodziny ciborowatych 7 miejsce skupu mleka 8 forma internetowej publikacji dźwiękowej lub filmowej, najczęściej w postaci regularnych odcinków, z zastosowaniem technologii RSS 9 pracownia, w której tworzone są drzeworyty 10 uczesanie z trzech (lub więcej) pasm długich, splecionych włosów, zabezpieczone przed rozplątaniem 12 ozdoba architektoniczna w kształcie dzioba starożytnego okrętu 16 inna nazwa Włoch 18 cecha człowieka: porządność, brak wulgarności; to, że ktoś zachowuje się kulturalnie i obyczajnie 28 cecha czegoś, co robi się zaocznie, nie na miejscu 36 oposy australijskie, *Phalangeridae* - rodzina torbaczy z rzędu dwuprzodozębowców; obejmuje gatunki zamieszkujące środowiska leśne w Australii, Nowej Gwinei i kilku mniejszych wysp Indonezji 38 sukmana krakowska; KIEREZJA 39 *Grimmiaceae* - rodzina mchów z rzędu strzechwoców 40 *Dioctophyma renale* - pasożyt zwierzęcy, nicień, który jest częstą przyczyną zapalenia miedniczek nerkowych u psów (rzadziej u innych zwierząt i ludzi) 41 ktoś bardzo niezdarny, słaby 43 intensywna chęć osiągnięcia powodzenia, bez względu na koszty i warunki 44 tradycyjna nazwa minerału stanowiącego chemicznie czystą, przezroczystą wielokrystaliczną odmianę kalcytu, wykształconą w postaci romboedrów 45 wstręt do wody 46 część maszyny w kształcie obrotowego walca 47 najstarszy dział astronomii, obejmuje metody określania położenia i ruchów ciał niebieskich 48 zwał lodu powstały wskutek ściśnięcia się pokrywy lodowej, może mieć wysokość nawet 10 metrów

Pionowe

1 kora zacierpu Wintera stosowana jako przyprawa 2 *Rhyaria purpurata* - gatunek motyla z rodziny niedźwiedziówkowatych; występuje w Europie i Azji 4 niewielka ilość 5 rozstanie, oddalenie od kogoś, przerwanie znajomości z kimś 8 suka rasy rottweiler 11 rodzaj dużego ręcznika, używanego po kąpiele, w saunie, na plaży lub w podobnych okolicznościach, służący do okrycia całego ciała 13 (1899-1973), pisarka angielska, powieści psychologiczne i nowele z życia mieszczaństwa; „Dziewczynki” 14 but, za pomocą którego można przymocować nartę do nogi w sposób umożliwiający jazdę lub bieg na nartach 15 podparcie końcowych fragmentów osi kół wozu w postaci walca z metalu 17 kraje Ameryki Południowej, Afryki, Azji, Oceanii o niskim poziomie dóbr materialnych 18 dziecko, brzdąc 19 czarna, mazista ciecz, powstająca jako efekt uboczny odgazowywania węgla kamiennego, która po poddaniu obróbce mechanicznej i chemicznej (zwłaszcza destylacji), znajduje zastosowanie w budownictwie, kosmetologii i farmacji 20 w przenośni: cecha czegoś, co nie posiada wielkiej wartości, jest marne i nijakie 21 *Dromomeron* - rodzaj archozaura z kładu *Dinosauromorpha* żyjącego w noryku, jeden z najprymitywniejszych przedstawicieli tego kładu; znany z nielicznych skamieniałości odkrytych na stanowisku Hayden Quarry, na terenie Ghost Ranch w Nowym Meksyku, a być może pewne skamieniałości z Arizony i Teksas również należą do tego zwierzęcia 22 *Hygrohypnum eugyrium* - gatunek mchu należący do rodziny krzywoszyjowatych 23 brak, niedobór, zbyt mała ilość czegoś, która nie może sprostać potrzebom 24 drewniana lub kamienna ławka ustawiona w prezbiterium; zgodnie z normą tylko w liczbie mnogiej 25 mężczyzna stojący na czele domu, rodziny, gospodarstwa 26 chroniony ptak błotno-łukowy z rzędu mew siewek, na głowie czubek 27 utwór wierszowany, którego podstawową formą podawczą jest opis 28 mieszkaniec Ostrowca Świętokrzyskiego 29 kobieta użytkująca bogactwa naturalne 30 maszyna włókiennicza 31 osoba znerwicowana, niekontrolująca swoich nerwów 32 złota reneta, angielska odmiana jabłek uprawiana od XVII w.; daje owoce duże lub średniej wielkości, o cienkiej, złotożółtej skórce z czerwonym zabarwieniem 33 zakonnik z zakonu założonego przez Ignacego Loyolę 34 francuski malarz i grafik (1868-1940) członek grupy nabistów, portrety, martwe natury, malowidła ściennie, wyroby rzemiosła 35 *Vallisneria* - rodzaj roślin wodnych z rodziny żabiściekowatych 36 jama znajdująca się u nasady kończyny górnej człowieka 37 wariat, osoba zachowująca się z dozą szaleństwa 42 blok kamienny w kształcie graniastosłupa, zwykle taki, którego przynajmniej jeden bok jest ozdobny

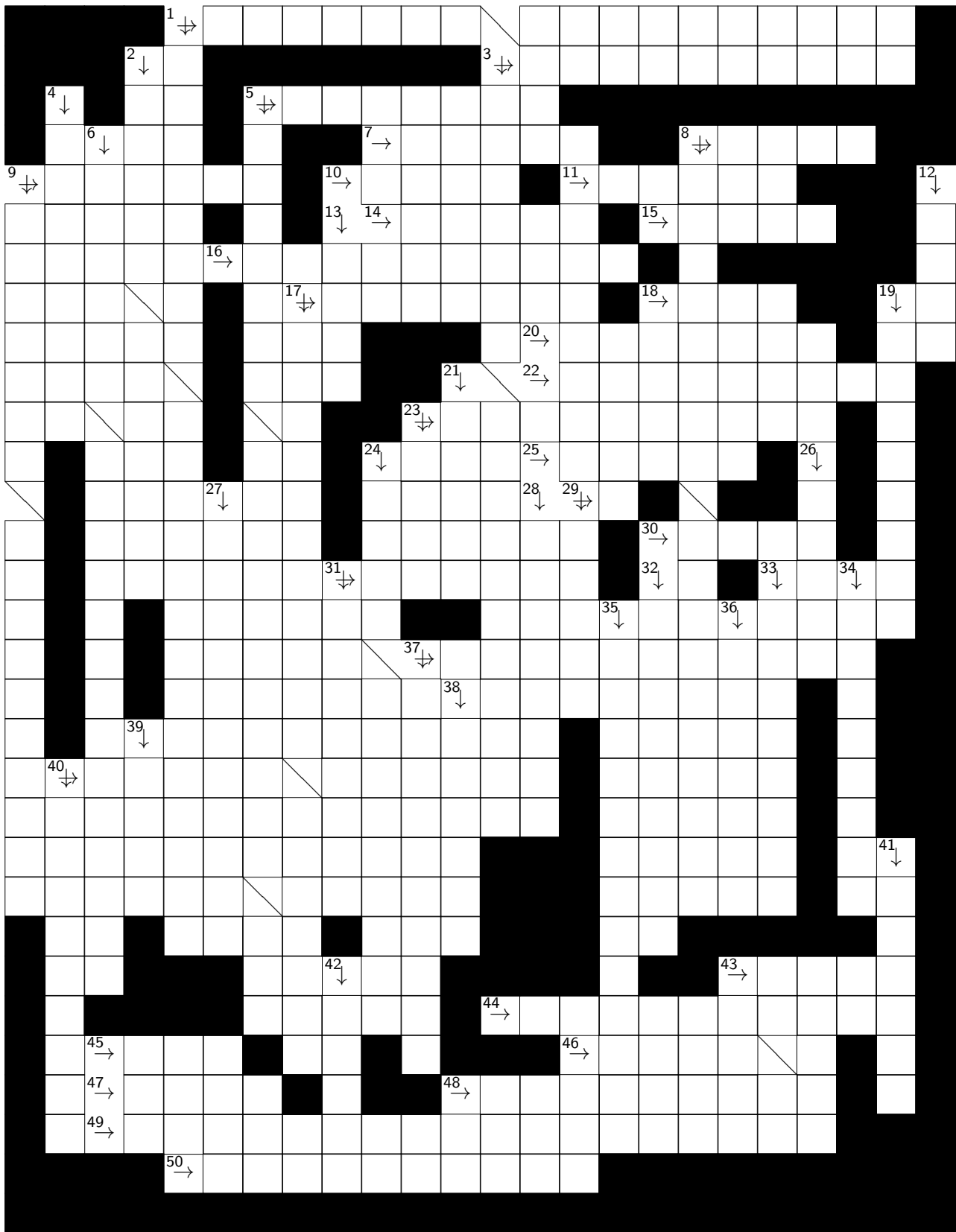

Poziome

1 drobny jednokomórkowy organizm eukariotyczny, przedstawiciel protistów zwierzęcych 2 naczynie do picia yerba mate 3 wysoki rangą katecheta 4 całość, która składa się z jedenastu elementów 5 bardzo rzadka wada rozwojowa polegająca na występowaniu trzeciej nerki, którą należy chirurgicznie usunąć 6 podwodna część budowli wodnych 7 ogół adwokatów i aplikantów adwokackich, mających siedzibę na terenie izby, której zasięg terytorialny określa Naczelna Rada Adwokacka, biorąc pod uwagę głównie podział terytorialny administracji sądowej 8 urządzenie optyczne stosowane do badania chmur, mgły itd 10 czas w języku angielskim wyrażający spontanicznie podjęte decyzje i przewidywane wydarzenia lub zamiary 11 cecha tego, co jest wszeteczne - nieobyczajne, rozwiązłe 12 twardy, drobny cukierek o różnym smaku, pakowany zwykle w ruloniki 14 *Gammarus inaequicauda* - morski gatunek skorupiaka z rzędu obunogów 15 ogromne bohaterstwo, odwaga w stawianiu czoła każdej możliwej sytuacji 16 czynnik wabiący - dowolnej natury czynnik (dźwięk, światło, związki chemiczne, kształty lub kombinacje takich sygnałów) o działaniu wabiącym, zwiększający atrakcyjność seksualną, przyciągający gatunki zapylające kwiaty, rozsiewające nasiona, itp 22 w chemii: symbol protaktynu 32 *Pseudemys floridana* - gatunek gada z rodziny żółwi błotnych 35 pilot szybowcowy, wicemistrz świata w klasie otwartej z 1976 r 36 sprzęt lekkoatletyczny używany podczas rzutu dyskiem 37 siódma wg oddalenia od Słońca planeta 38 w anatomii: trójkątna przestrzeń zawarta pomiędzy łukami podniebiennie-językowymi a podniebiennie-gardłowymi 39 wprowadzenie roztworu (najczęściej leku, lecz także - narkotyku) do tkanki za pomocą strzykawki z igłą 40 spotkanie towarzyskie, na którym główną aktywnością jest taniec 41 część papierosa, fajki, którą przykładą się lub częściowo wkłada do ust 42 mikroskopijnej; wielkości chrząszcz z rodziny stonków 43 forma ukształtowania powierzchni ziemi: wąska, płytka, V-kształtna dolina sucha o znacznym i niewyrównanym spadku 44 żołnierz ciężkozbrojnej jazdy polskiej (II połowa XVI w)

Pionowe

1 *Alchemilla bogumili* - gatunek rośliny z rodziny różowatych 2 zgodność kobiet oraz wzajemne stawanie po swojej stronie podczas dyskusowania o mężczyznach lub spierania się z poglądami mężczyzn 7 motyle nocne 9 familiarna forma używana przy zwracaniu się do dobrej znajomej 13 *Tadorna cana* - gatunek ptaka z rodziny kaczkowatych (Anatidae) 16 udomowione zwierzę pochodzące od kozy bezoarowej i markura, hodowana dla mleka, wełny, mięsa 17 *Varecia variegata* - gatunek małpki z rodziny lemurowatych, której jest największym przedstawicielem; prawdopodobnie jest to jedyny gatunek naczelných budujący gniazda wyłącznie na czas porodu i pierwszych tygodni opieki nad młodymi; zamieszkuje wschodni Madagaskar, żyjąc na terenach zalesionych, od brzegu morza do wysokości 1 350 m n.p.m 18 rodzaj lampy obrazowej wykorzystującej magnetyczne odchyłanie elektronów 19 bateria w kształcie walca o długości ok. 44,5 mm, średnicy ok. 10,5 mm i wadze ok. 11,5 grama 20 tanie wino, często owocowe 21 *Pleurocybella* - rodzaj grzybów należący do rodziny twardzioszkowatych; w Polsce występuje jeden tylko gatunek 22 kuc baskijski, pottok - rasa konia z grupy kuców; dziś nadal żyje w stanie dzikim w Pirenejach, regionie częściowo należącym do Francji, a częściowo do Hiszpanii 23 konserwatyzm brytyjski; poglądy przedstawicieli stronnictwa torysów 24 metoda nauczania, w której największe znaczenie ma wiedza encyklopedyczna 25 najmłodszy z 50. stanów USA (dołączony 21 sierpnia 1959 roku) 26 *Artemisia rigida*, *Artemisia trifida* - gatunek roślin z rodziny astrowatych 27 ogorzałość, opalenizna 28 drobne przestępstwo, często dotyczące wyższych sfer lub osób zaufania publicznego, które ma potencjał medialny; niewielka afera 29 uzbrojony, prywatny statek handlowy upoważniony do prowadzenia wojny morskiej 30 stres, dynamiczna relacja adaptacyjna pomiędzy możliwościami jednostki, a wymogami sytuacji, charakteryzująca się brakiem równowagi psychicznej i fizycznej; zaburzenie homeostazy spowodowane czynnikiem fizycznym lub psychologicznym 31 człowiek, który za czymś przepada, łasy na coś, taki, który chętnie by się na coś rzucił w każdej chwili 32 przedmiot służący do otwierania zamków lub klódek 33 automatyczne zabezpieczenie urządzenia od skutków niepożądanych procesów lub manipulacji przy nich 34 zdrobniale o gaciach, majtkach 35 reklamówka, worek foliowy, najczęściej z szeleszczącej, prześwitującej folii, nazywany tak od sposobu, w jaki odczepia się go z całego pliku worków - poprzez zerwanie 37 zaleta, zwłaszcza człowieka, czasem też zwierzęcia 38 taktyka oszukiwania kogoś, zwodzenie

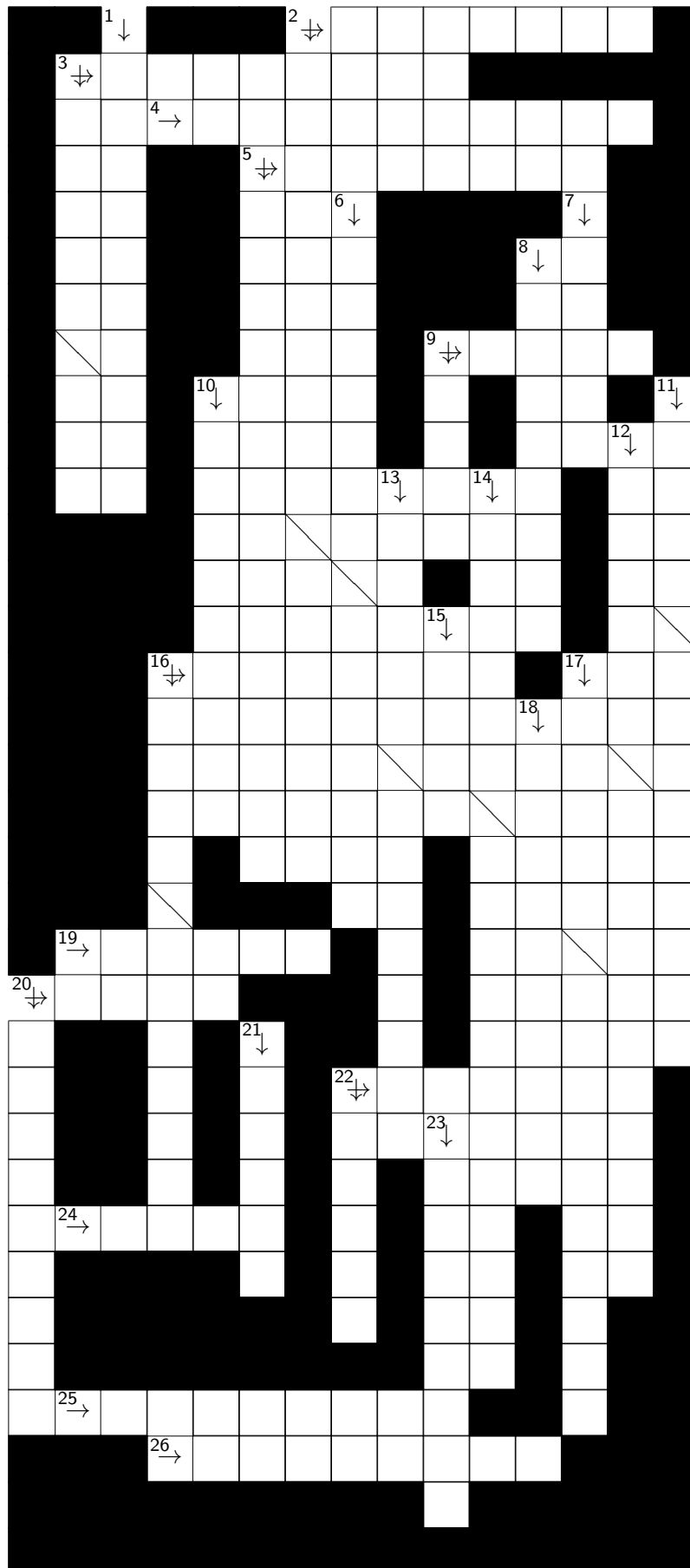

Poziome

1 odmiana chlorenchymy u roślin okrytonasiennych dwuliściennych 3 Hydrilla - rodzaj rośliny z rodziny zabiściekowatych 5 atrybut postaci bajkowych: wrózek, czrodziejów 7 powietrze doprowadzane do pieca pod ciśnieniem 8 nuta, składowa część dźwięku 9 Maikre; bokser kubański, mistrz olimpijski z Atlanty w wadze do 51 kg 10 przeżuwacz z rodziny krętorogich objęty ewidencją rodowodową, w Polsce głównie w Puszczy Białowieskiej 11 część instrumentu muzycznego, mechanizm umożliwiający grę na centrali w perkusji i hi-hacie 14 wieś w Polsce położona w województwie świętokrzyskim, w powiecie kieleckim, w gminie Raków 15 rodzaj zakładu produkcyjnego podczas okupacji hitlerowskiej, obecny na terenie getta 16 organizacja o charakterze publicznym realizująca określone działania 17 cząsteczka oligonukleotydów (krótkie fragmenty DNA lub RNA) lub peptydów, które wiążą się specyficznie z określoną cząsteczką 18 kod ISO 4217 dolara australijskiego 20 kozioł sarny o słabo rozwiniętych porostkach 22 rodzaj czerwonego w kolorze jabłka, owoc z drzewa odmiany o tej samej nazwie 23 nieobecność pracownika, ucznia lub studenta w pracy lub na zajęciach w szkole (na uczelni) 25 ZAPRAWA 29 litera oznaczająca fonem 30 stolica i największe miasto Kataru położone na wschodnim wybrzeżu półwyspu Katar, w Zatoce Perskiej 31 kierunek, punkt lub oś, względem których się orientujemy 37 SZWEJA 40 funkcja odwrotna do funkcji secans rozpatrywanej na przedziale $0,?>$ 43 gromada stawonogów lądowych o walcowatym ciele 44 sojusz polityczny trzech mężów stanu w starożytnym Rzymie 45 gardłowy, tubalny krzyk wydawany przez człowieka 46 w sporcie - bieg z energicznym wyrzucaniem nóg do tyłu i w górę, z uderzaniem piętami o pośladki 47 wykroczenie w piłce nożnej, niedozwolone dotknięcie piłki ręką 48 pracownia rzemieślnicza, w której się haftowało 49 dyktando, działanie w oderwaniu od specjalistycznej wiedzy, niezgodne z zasadami panującymi w danej branży, dziedzinie 50 porządkowanie osprzętu statku

Pionowe

1 forma przetargu charakteryzująca się zaproszeniem nieograniczonego kręgu osób do składania ofert kupna, zwykle poprzez publiczne ogłoszenie 2 numer taktyczny dobrze widoczny, wymalowany na burcie okrętu lub nadbudówce, służy do identyfikacji okrętu na duże odległości 3 Curcuma angustifolia - gatunek byliny z rodziny strelcówatych 4 w Krakowie i okolicach: krawat 5 urządzenie rejestrujące pracę serca (EKG), w sposób ciągły, przez 24 godziny na dobę w celu późniejszej, szczegółowej, często komputerowej analizy 6 budowla inżynierska zapewniająca efektywne prowadzenie ognia, walki i obserwacji oraz osłonę wojsk, sprzętu bojowego i urządzeń tyłowych przed środkami rażenia nieprzyjaciela 8 izolowany pagórek o stromych stokach i płaskim szczycie, często porośnięty roślinnością lub pokryty odporniejszym materiałem 9 podjęcie lub zaniechanie działań wpływających na środowisko, a w szczególności racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom i przywracanie elementów przyrody do stanu właściwego 12 waga opakowania, różnica między masą brutto a masą netto 13 charakterystyczna dla kuchni ukraińskiej solona słonina, która jest spożywana jako przekąska 17 twierdzenie mówiące, że jeżeli A jest podzbiorem grupy topologicznej G, który jest drugiej kategorii i ma własność Baire'a, to zbiór $A^{-1}\}A$ zawiera otwarte otoczenie elementu neutralnego grupy 19 zwłoki, kościotrup, prochy 21 bawełniana cienka i gęsta tkanina o gładkiej powierzchni, która zwykle posiada jakiś efekt tkacki (fakturę, widoczny wzór, jeśli wykonana z użyciem kolorowych nici), stosowana na koszule męskie i bluzki damskie 23 część ośrodkowego układu nerwowego należąca do pnia mózgu 24 list polecający, którym bank uwiarygodnia swojego klienta, aby umożliwić mu lub innej wymienionej osobie pobranie gotówki w oddziale tego banku 26 lalka w kolorowym stroju przedstawiająca istotę humanoidalną płci męskiej (na przykład chłopca, kłowna, trefnisia) 27 ten, który podróżuje, człowiek w podróży 28 MIEDZIANKA; niejadowity, chroniony w Polsce wąż 29 (silnika) część nadwozia samochodu w postaci pokrywy osłaniającej silnik 31 miasto w Szwecji, port nad jeziorem Wener, ośrodek administracyjny hrabstwa Varmland 32 wyborca Partii Demokratycznej w USA 33 zdrobniale: piegus - osoba piegowata 34 szachista gruziński, mistrz świata od 1985 r 35 dawny piechur 36 bębenek arabski 37 drobny jednokomórkowiec zaliczany do prokariotów 38 rzeźbiarz i ceramik (1875-1961); ceramiczne rzeźby o secesyjnych formach 39 w budownictwie: prętowy układ konstrukcyjny, płaski lub przestrzenny, obciążony siłami skupionymi, momentami lub obciążeniem rozłożonym (równomiernie bądź też nierównomiernie) 40 odpoczynek potrzebny do odzyskania sił 41 geolog, badacz Tatr (1889-1972); współtwórca parków narodowych w Tatrach, Pieninach i na Babiej Górze 42 w pokerze: pięć kart jednego koloru na ręce

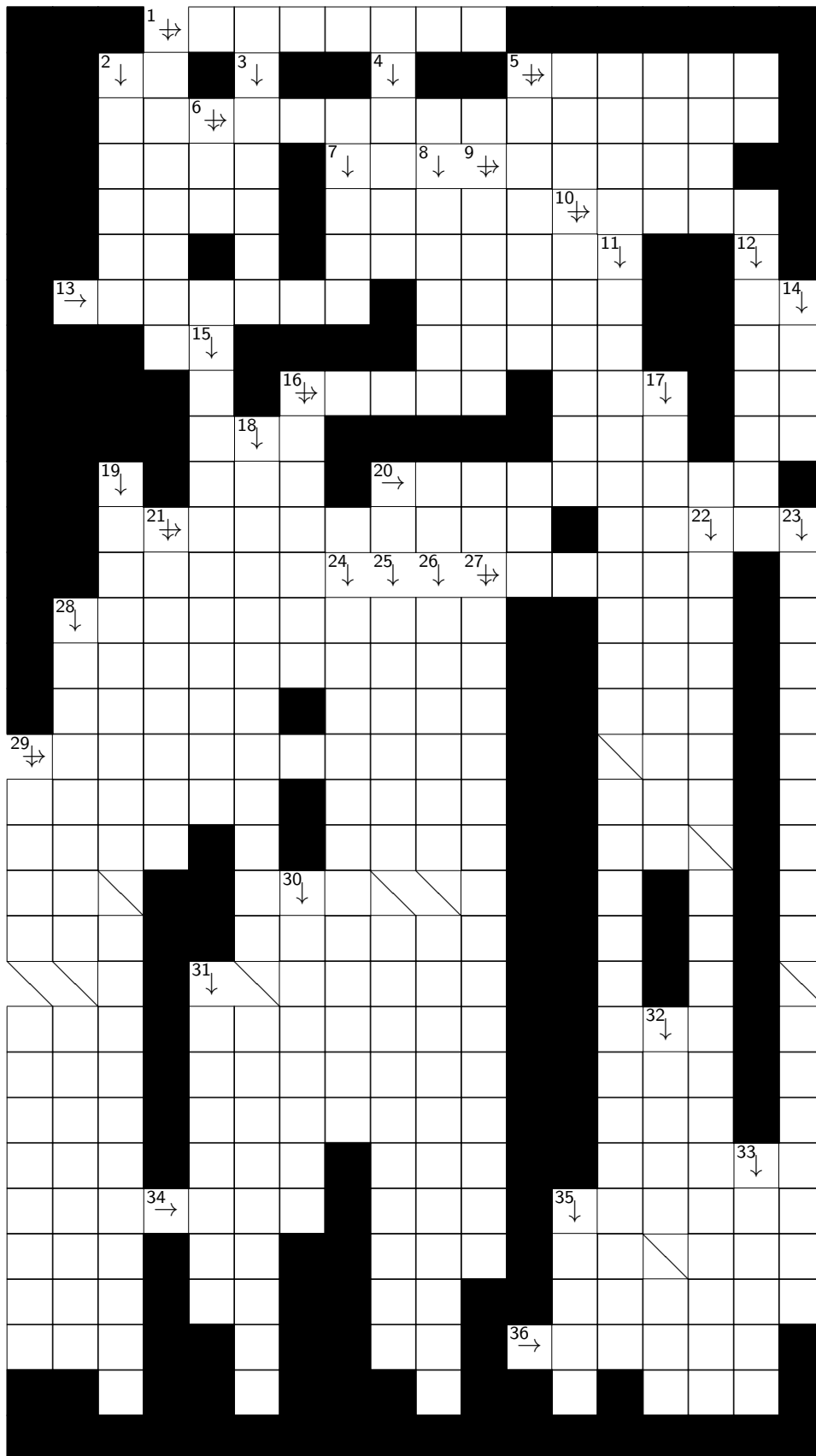

Poziome

2 substytut, coś, czym zastępuje się coś innego, co wynagradza, ukrywa brak czegoś 3 inna nazwa pieprznika jadalnego 4 sztuka czegoś 5 starszy mason, który przeprowadza inicjację młodych, brat starszy 9 FALEZA; urwisty brzeg morski 16 fryzura, w której głowę goli się na лыso 19 skała mieszana, zbudowana z organogenicznej krzemionki (opal, chalcedon, przeważnie pochodzące z krzemionkowych gąbek) i węglanu wapnia 20 męski narząd płciowy 22 tyle, ile mieści się w niecce 24 miasto we Włoszech (Toskania) nad rzeką Arno, międzynarodowe znaczenie turystyczne, tzw. krzywa wieża 25 coś bardzo dziwnego, często budzącego zachwyt 26 jasnotowce, Lamiales - rząd roślin okrytonasiennych z kładu astrowych

Pionowe

1 gąsieniczniki, Campephagidae - rodzina ptaków z rzędu wróblowych (Passeriformes) obejmująca około osiemdziesięciu gatunków ptaków występujących w strefie tropikalnej i subtropikalnej Afryki, Azji i Australazji 2 zakład produkujący ręcznie czerpany papier 3 dorosły mężczyzna, starszy w porównaniu z kimś (np. grupą innych ludzi lub sobą samym z wcześniejszego okresu) 5 rekiny dywanowe, Orectolobiformes - rząd ryb chrzęstnoszkieletowych (Chondrichthyes); największym przedstawicielem rekinów dywanowych i jednocześnie największym z rekinów jest rekin wielorybi 6 powieść tworzona dla radia i czytana w odcinkach w radiu 7 miasto w Trynidadzie i Tobago na wyspie Trynidad 8 miłośnik muzyki bluesowej 9 miasto w Niemczech, port nad Renem (Nadrenia Płn. Westfalia) miejsce urodzin Beethovena 10 przezroczysta, cienka i lekka, dość ekskluzywna tkanina bawełniana, używana głównie na franki i zasłony 11 Hieremys annandalii - gatunek gada z rodziny batagurowatych, zamieszkujący Półwysep Indochiński; według buddyjskich wierzeń człowiek, który uratuje od śmierci tego żółwia, może się spodziewać lepszego losu w swoim przyszłym życiu, dlatego ludność uwalnia z sieci i innych pułapek żółwie świątynne (często też inne gatunki) i wypuszcza je na wolność w pobliżu tzw. świątyni żółwi 12 potrawa typu fondue, w której masę serową zastępuje się roztopioną czekoladą kilku gatunków, a pieczywo owocami lub biszkoptami 13 Gammarus lacustris - słodkowodny gatunek skorupiaka z rzędu obunogów 14 połączenie współpracy i konkurencji w pewnej grupie przedsiębiorstw dostarczających gamę produktów częściowo komplementarnych; umowa między konkurentami, na zasadach partnerstwa 15 nabój wystrzeliwany z broni palnej 16 róża gipsowa, tworząca się na obszarach pustynnych w warunkach klimatu suchego i gorącego 17 Vanga curvirostris - gatunek ptaka z rodziny wang (Vangidae) 18 efekt zainwestowanych środków 20 rywal, przeciwnik we współzawodnictwie różnego rodzaju 21 zamknięta część domu, przeznaczona wyłącznie dla kobiet z rodziny męża i żony 22 arbiter, który nie musi być ekspertem, powołany do oceny uczestników konkursu 23 rodzina roślin zielnych z klasy dwuliściennych

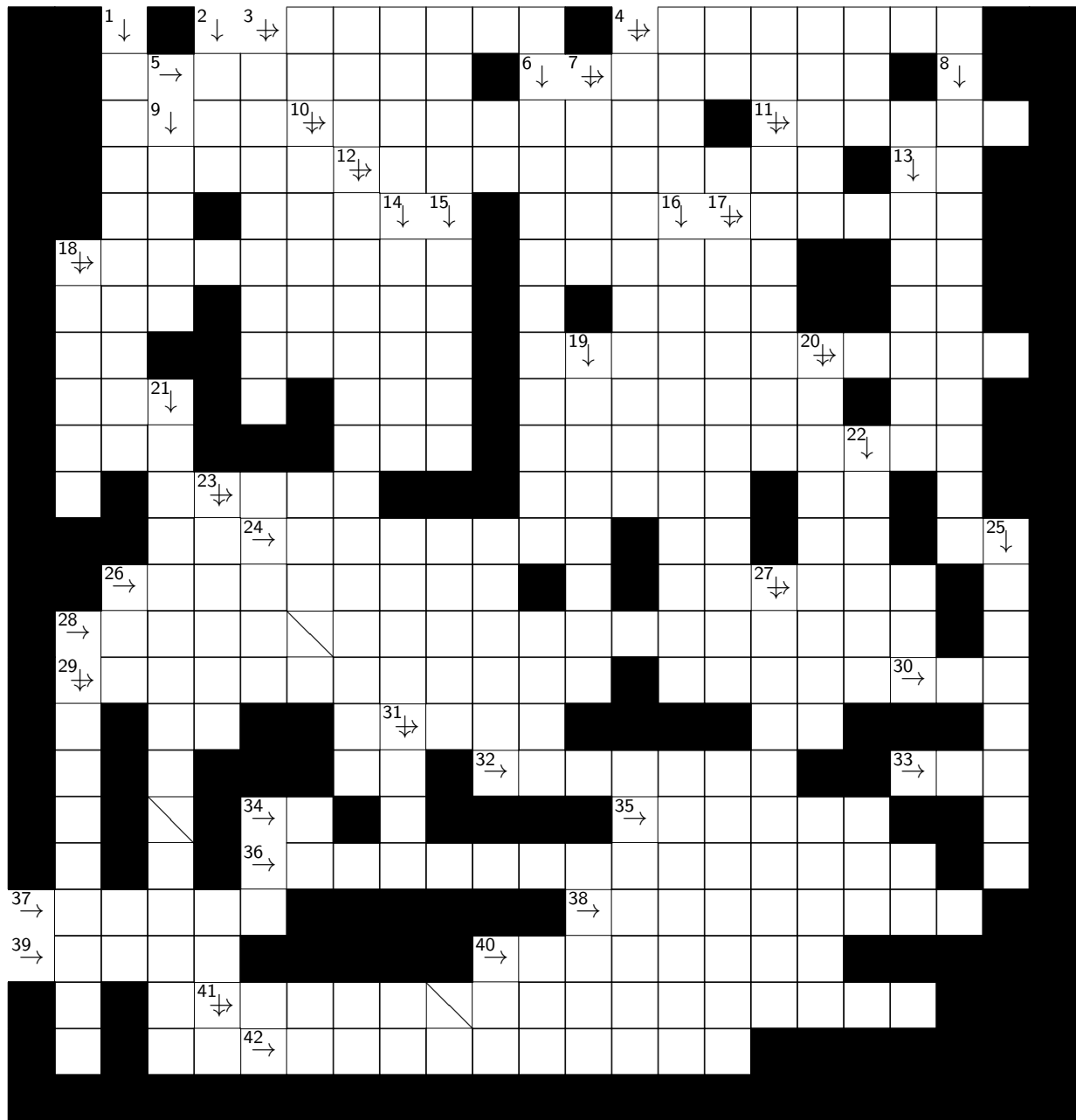

Poziome

1 Leandro (1834-1919), syn Henryka, architekt, przedstawiciel historyzmu 5 HOPEJ - prowincja we wsch. Chinach, powierzchnia 202,7 tys. km², ważny region przemysłowy, 54,9 mln mieszkańców 6 Trituberculata - całkowicie wymarłe drobne zwierzęta ssakokształtne. Ich szczątki znaleziono w mezozoicznych pokładach pochodzących z 215-85 mln lat 9 chemik francuski (1800-84); metoda oznaczania azotu w związkach organicznych 10 Łazy - liczne wsie w całym kraju 13 dawna jednostka objętości ciał sypkich a także naczynie o pojemności około 1 litra 16 górnicza szopa do przechowywania rudy 20 wokalista reggae i dancehall, śpiewający w charakterystyczny sposób przypominający recytację 21 miasto w Filipinach, na wyspie Samar port wywozu manili; przemysł rybny 27 człowiek przypominający charakterem Katona - bardzo surowy, odznaczający się bezkompromisowością, wymagający od innych i od siebie, wierny prawu 29 XIX w miniatura fortepianowa 34 aparat telegraficzny HELLA; aparat telegrafii alfabetycznej 36 kraina historyczna w póln-zach. Francji

Pionowe

1 stan częściowej świadomości 2 owad bezskrzydłowy okryty metalicznie lśniącoymi łuskami, szkodnik w magazynach i spiżarniach 3 Tapirus - rodzaj ssaków z rzędu nieparzystokopytnych, występujący w tropikalnych dżunglach Ameryki Południowej i Azji 4 rumuński kompozytor i pedagog (1891-1971); balety, suity orkiestrowe, utwory kameralne, pieśni 5 chrząszcz z tutkarzy atakuje topolę, brzozę i inne 6 w chemii: symbol kiuru 7 ABAJA 8 tradycyjna potrawa kuchni południowo-wschodnioazjatyckich, gotowane kurze lub kacze jajko, wewnątrz którego znajduje się w pełni uformowany zarodek ptaka 9 architekt węgierski (1875-1920), modernista 10 przedmiot szkolny lub uczony w ramach kursu, na którym opanowuje się podstawy języka polskiego 11 uprawnienie do przedkładania władzy samorządowej projektów uchwał 12 część kuli, która jest odcięta płaszczyzną 14 HALL; mieszkalna sień w angielskim domu, także duży przedpokój, poczekalnie 15 ciastko z tłuczonych migdałów 16 ur. w 1937 r., muzykolog, profesor Uniwersytetu Warszawskiego 17 bywalczynie imprez 18 narciarstwo, które wykształciło się w dużej mierze w krajach skandynawskich, w oparciu o tradycyjne narty „z wolną piętą” - z wiązaniem przytrzymującym jedynie przednią część buta 19 urządzenie kuchenne zamieniające energię elektryczną na ciepło używane do gotowania, smażenia i pieczenia 21 gatunek kaczki, roślinożerna, w Polsce nieliczna, łowna 22 nadzór sprawowany nad działalnością dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą szkół, placówek i nauczycieli; termin prawny 23 osoba, która współcierpi z kimś 24 wieś w Polsce położona w województwie śląskim, w powiecie tarnogórskim, w gminie Świerklaniec, siedziba gminy Świerklaniec 25 występujący u wielu zwierząt, chemoreceptywny, parzysty narząd zmysłu wykrywający szereg substancji chemicznych 26 Pleurochaete squarrosa - gatunek mchu należący do rodziny płoniowatych (Pottiaceae); występuje w suchych obszarach Europy Południowej, w Polsce bardzo rzadki, objęty ścisłą ochroną gatunkową 27 ryjokoczki, Macroscelididae - jedyna rodzina w obrębie rzędu ryjkonosów, należy do niej kilkanaście współcześnie żyjących oraz kilka wymarłych gatunków niewielkich afrykańskich zwierząt, wcześniej zaliczanych do owadożernych 28 stowarzyszenie, a także związek stowarzyszeń, który zrzesza co najmniej 3 kluby sportowe 29 Gloeophyllum odoratum - grzyb z rodziny niszczycowatych, który ciemniej z wiekiem 30 SINGEL 31 ciepły prąd morski na oceanie Indyjskim 32 nośnik danych o pojemności do 750 mb używany głównie do tworzenia kopii zapasowej danych i archiwizacji plików 33 miasto i port w Szwecji w pobliżu ujścia rzeki Pite do Zatoki Botnickiej, przemysł drzewny i celulozowo-papierniczy 35 miasto w Zairze, port nad rzeką Kongo

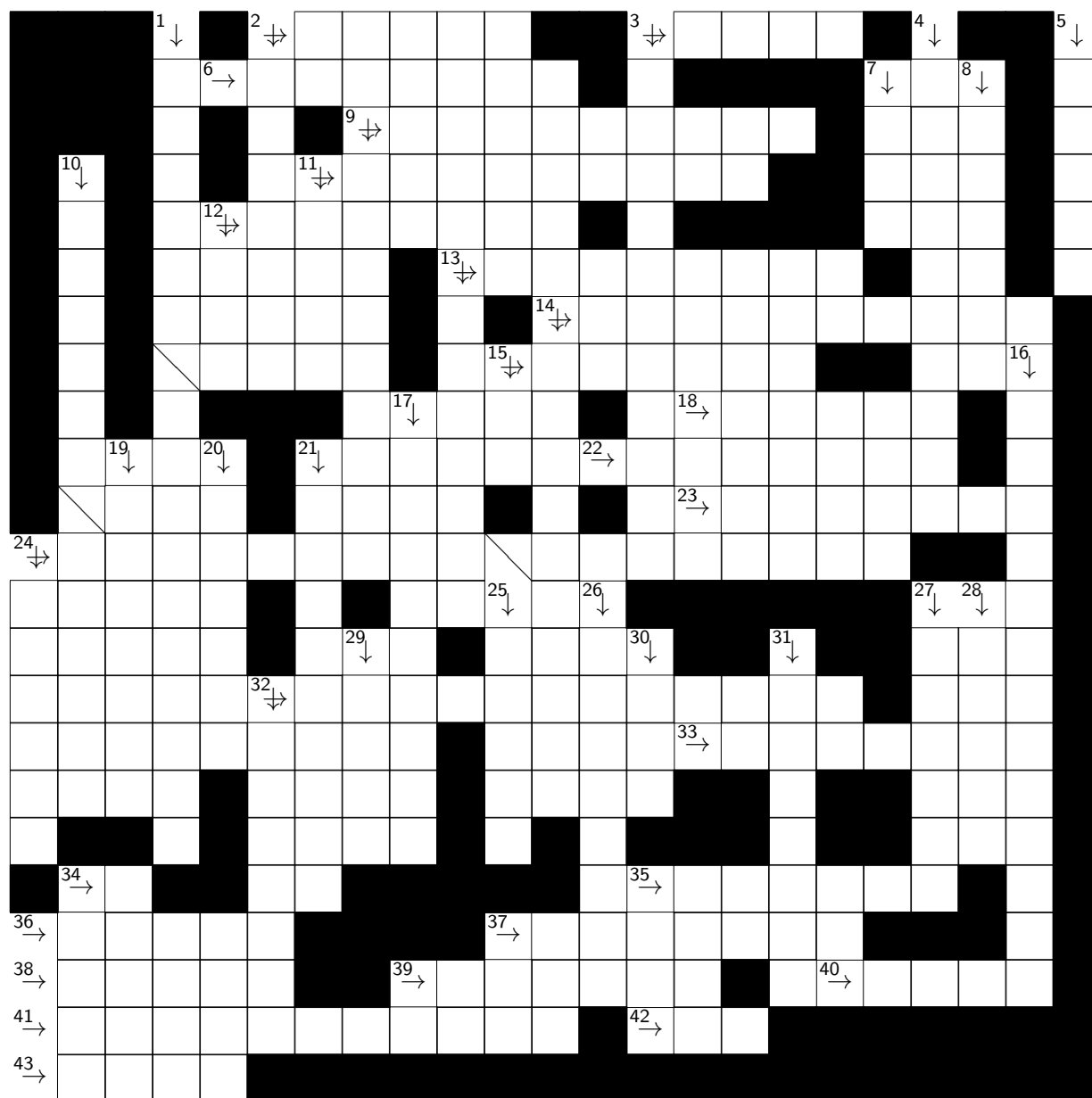

Poziome

3 sieć rybacka do połowu zarówno ryb i raków 4 wymarły język używany przez Hurytów na obszarach północnej Mezopotamii, nad jeziorem Wan, wschodniej Anatolii i Syrii północnej już w połowie III tysiąclecia p.n.e 5 haustellum, proboscis - wieloznaczny termin stosowany w zoologii dla określenia wydłużonego, nieparzystego przydatku na głowie niektórych zwierząt, głównie bezkręgowych, zazwyczaj połączonego z otworem gębowym i służącego do pobierania pokarmu 7 gatunek sowy, w Polsce rzadki, chroniony, długość do 20 cm 10 budowa ciała 11 świadczona kleru parafialnego na utrzymanie biskupa i jego domowników 12 kierunek filozoficzny, według którego u podstaw szczęścia leży racjonalne korzystanie z przyjemności 17 samochodzik-zabawka 18 rożeniec zwyczajny, *Anas acuta* - gatunek dużego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*) 20 kosz ssawny 23 każde nietypowe uwypuklenie, opór przy palpacji, ograniczone ognisko w badaniu obrazowym, itp. o nieznanym (tzn. niezdiagnozowanym) pochodzeniu 24 stan w płn-zach. Indiach na Nizinie Hindostańskiej, obszar 50,4 tys. km², stolica Czandigarh 26 poziomy, płaski lub sklepiony (przesklepienie) element konstrukcyjny w formie belki umieszczanej ponad otworami w ścianie 27 kucharz okrętowy - osoba gotująca dla załogi na jednostce pływającej, legitymująca się świadectwem wydanym przez urząd morski 28 sprawdzian sprawności fizycznej, podczas którego wykonuje się określone ćwiczenia, a wyniki stają się podstawą jakiejś kwalifikacji 29 sytuacja, w której ktoś z kimś się szarpie 30 skrótowiec odliceum ogólnokształcące 31 malarz austriacki (1812-1905), malował akwarelowe pejzaże i sceny rodzajowe, przedstawiciel szkoły pejzażowej 32 jeden z satelitów Marsa 33 w chemii: symbol wapnia 34 litera oznaczająca wymiar 35 synkretyczne nurty religijne hellenistycznego i wczesnochrześcijańskiego okresu 36 postawa przejawiająca się w nadmiernych i nieuzasadnionych żądaniach 37 szósta litera alfabetu greckiego, w greckim systemie liczbowym oznacza liczbę 7 38 mięsień napinacz podniebienia miękkiego, łac. *musculus tensor veli palatini* — parzysty mięsień poprzecznie prążkowany biorący udział w czynności podniebienia miękkiego i trąbki słuchowej 39 stan w północno-zach. Brazylii, przy granicy z Boliwią i Peru, stolicą Rio Branco, powierzchnia 152,6 tys. km² 40 osiąganie wysokiej temperatury, nagrzewanie się 41 asymetryczny prąd indukcyjny o częstotliwości od 50 do 100Hz, który otrzymuje się z induktora 42 osoba czyszcząca, sprząająca

Pionowe

1 rodzaj cienkiej kurtki, która ma za zadanie chronić przed opadami i wiatrem 2 unikatowy podpis twórcy, artysty pod pracą graficzną 3 wywinęte wyłogi w żakiecie lub bluzce damskiej, stanowiące ozdobne wykończenie 4 urządzenie do skraplania gazu 6 usunięcie (najczęściej zęba, niekiedy siatkówki oka) 7 drzewo iglaste z rodziny cyprysowatych; żywotnik 8 odmiana języka, której używają Szosoni 9 osoba uwielbiana, popularna, sławna 10 mały koń 11 początek czegoś, inicjalna faza jakiegoś procesu 12 cecha czegoś, co jest wspaniałe, mistrzowskie, godne wirtuoza - osoby, która stała się mistrzem w jakiejś dziedzinie, robi coś z lekkością, finezją, wspaniale; przejaw czyjejś wirtuozerii 13 KALAMARNICA; dziesięciornica o torpedowatym ciele z dwoma płetwami i smacznym mięsie 14 XVI-XVII w ochotnik, harcownik, żołnierz nieregularnej jazdy lekkiej 15 największa planetoida odkryta w 1801 r 16 cecha rezultatu jakiegoś działania: to, że coś jest dobrze zrobione (i zarazem - pozytywnie oceniane) 17 naczynie do cukru 18 rodzaj identyfikatora, znaczka z hasłem, przypinki mocowanej do ubrania (lemat pochodzi z języka angielskiego) 19 silnik przepływowy przetwarzający energię wewnętrzną sprężonego gazu, pary, cieczy na energię mechaniczną ruchu obrotowego wirnika 20 cecha tego, co jest wielkie (pod względem rozmiaru fizycznego) 21 wada wrodzona polegająca na niewykształceniu się nerki 22 ścięgno początkowe mięśnia 23 południowoindyjska zupa na bazie soku z owoców tamaryndowca z dodatkiem soczewicy i przypraw 25 osoba młócąca zboże, pracująca przy młócce 27 azjatycki ptak z rodziny szczytłaków 29 amerykański działacz sportowy, przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego 1952-72, rzecznik przestrzegania amatorstwa w sporcie 31 dodatkowe wykonanie utworu muzycznego na koniec występu 41 węzeł - jednostka miary, równa jednej mili morskiej na godzinę; stosowana do określania prędkości morskich jednostek pływających, a w części państw i w ruchu międzynarodowym także statków powietrznych (samolotów, śmigłowców, szybowców, balonów)

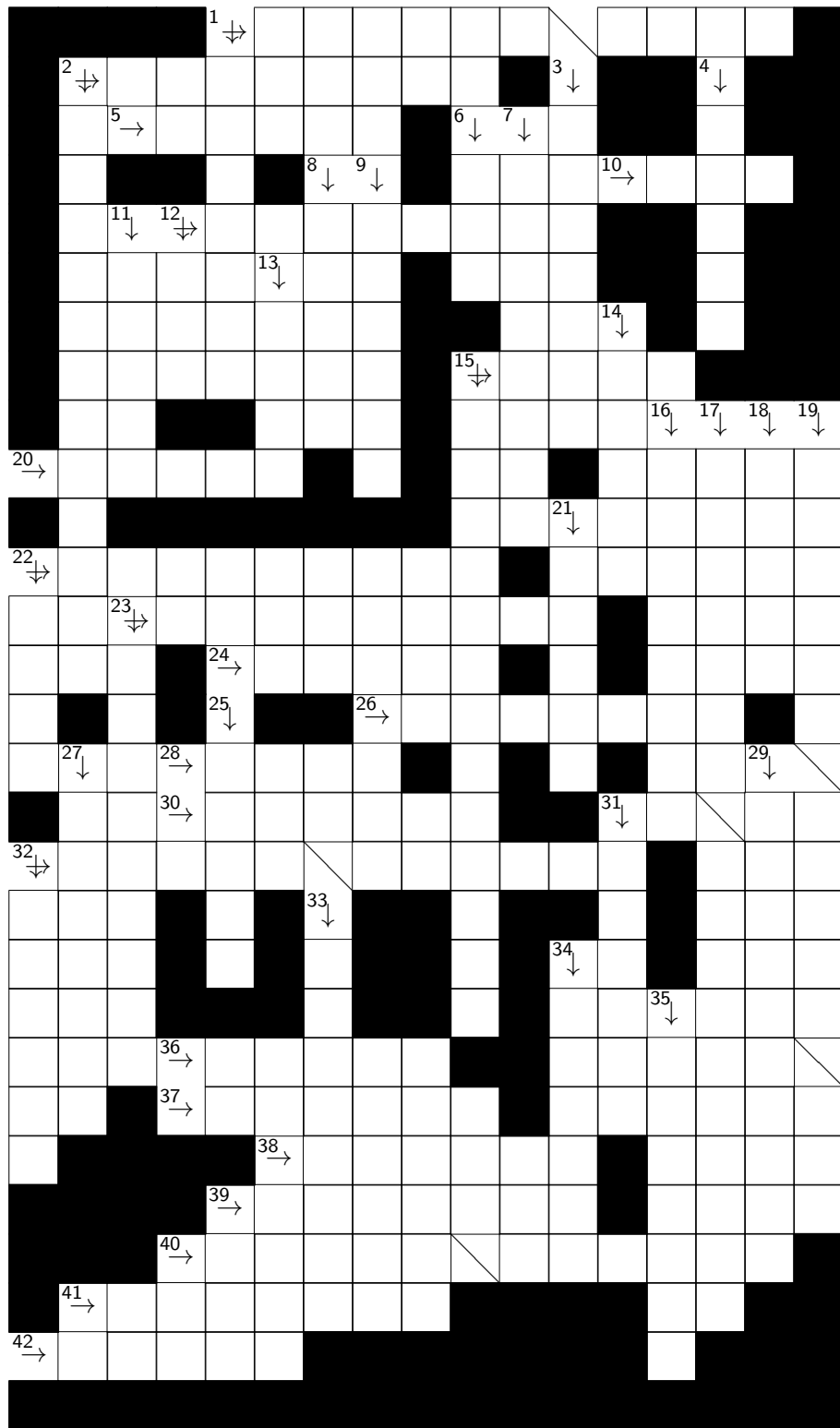

Poziome

2 wihajster, który stanowi sprytne rozwiązanie techniczne 3 miasto we Włoszech (Sardynia), ośrodek turystyczny 6 płytki basen przeznaczony dla dzieci do zabaw lub dla osób, które nie umieją pływać 9 ogorzałka zwyczajna, *Aythya marila* - gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (Anatidae) 11 tracz amerykański, *Lophodytes cucullatus* - gatunek ptaka z rodziny kaczkowatych (Anatidae), jedyny przedstawiciel rodzaju *Lophodytes*; gniazduje w pobliżu słodkich wód w Ameryce Północnej 12 astronom angielski (1693-1762), odkrył aberrację światła i nutację osi Ziemi 13 małe kółko - kształt 14 kawałek materiału, pokryty substancją samoprzylepną, stosowany na rany 15 szerokie perspektywy, bardzo duży wybór czegoś 18 działanie dla dobra kogoś lub czegoś, zazwyczaj znajdujących się w trudnej sytuacji 22 kompozytor niemiecki (1810-1849); opera komiczna 'Wesołe kumoszki z Windsoru' 23 dyrygent amerykański (1895-1967); kierował m.in. orkiestrą symfoniczną BBC 24 element elektroniczny, którego zasada działania oparta jest na zjawisku piezoelektrycznym w kryształach kwarcu 32 wspólnik spółki akcyjnej lub spółki komandytowo-akcyjnej będący posiadaczem akcji wyemitowanych przez taką spółkę 33 rodzaj urządzenia, najczęściej komputera, który ma służyć prezentowaniu lub wyszukiwaniu informacji 34 cyfra rzymska odpowiadająca 500 35 jezioro w Taplanii na Wyżynie Wschodnio-Afrykańskiej 36 element struktury, cienka warstwa stałej substancji często podobna do łuski zwierzęcej - kostnej lub rogowej płytki, która wraz z innymi łuskami tworzy pokrywę ciała 37 zielony lub brunatny owad tropikalny z rzędu patyczaków, roślinożerny 38 miejsce, w którym odbywa się detaliczna sprzedaż towarów 39 cecha koloru, który jest nazywany żywym 40 zatoka Oceanu Atlantyckiego o północnych wybrzeży Islandii 41 msza święta, uroczysta celebracja Ostatniej Wieczerzy, ucztę paschalnej, którą według wierzeń chrześcijan Jezus spożył przed swoją zbawczą męką, śmiercią i zmartwychwstaniem 42 w chemii: symbol cyrkonu 43 miasto w Ghanie, główny port morski kraju nad Zatoką Gwinejską, ważny ośrodek przemysłowy kraju

Pionowe

1 histon przynależący do rodziny małych, zasadowych, białek histonowych, których podstawową rolą jest utrzymanie zwartej struktury chromatyny z zachowaniem odpowiednich odległości między poszczególnymi nukleosomami 2 rzeka 3 *Sandersonia* - rodzaj rośliny z rodziny zimowitowatych 4 nieświadome przeoczenie czegoś, zapomnienie o czymś, niezauważenie czegoś 5 jezioro w Bułgarii, w pobliżu Plovdiv 7 zawartość dużego garnka; tyle, ile się mieści w garze 8 słowacki kompozytor i pedagog (1906-1984); utwory symfoniczne, kameralne, kantaty, pieśni 9 komisja organizująca zawody sprotów wodnych 10 *Crypturellus brevirostris* - gatunek ptaka z rodziny kusaczy (Tinamidae) 11 owoc (z botanicznego punktu widzenia jest to owoc szupinkowy swoistego typu) dzikiej róży 12 jeden ze znaków zodiaku (tzw. tropikalnego, astrologicznego) 13 trójstrunowy, dawny instrument muzyczny, rodzaj lutni o strunach szarpanych kostką używany już w starożytnej Grecji 14 dzwonnica wybudowana przy cerkwi 15 kilobajt - jednostka używana w informatyce do określenia ilości informacji lub wielkości pamięci 16 używany do pomiaru światła ciał niebieskich 17 w branży filmowej: główny inwestor produkcji filmowej zatrudniający wszystkie potrzebne osoby do jego produkcji i zapewniający sprzęt oraz środki materialne 19 muzułmańska szkoła, która kiedyś mieściła się w meczecie, dziś funkcjonuje samodzielnie 20 mechanik węgierski (1909-1987); prace z metrologii wielkich częstotliwości 21 czyn szalony, wychodzący poza normy postępowania 24 język afrykański 25 wytwór człowieka, często będący przedmiotem oferty handlowej; najczęściej występuje jako rzeczownik zbiorowy 26 kompozytor włoski (1533-1599); wybitny twórca madrygałów 27 element architektoniczny; wewnętrzne trójkątne pole frontonu, gładkie lub wypełnione rzeźbami, stanowiące charakterystyczny element monumentalnych budowli w różnych stylach (zwykle kojarzony ze stylem klasycznym, ale też np. z gotykiem) 28 miasto w Chinach, stolica autonomicznego regionu Tybet 29 sen, spanie, drzemka 30 międzywojenny, turystyczno-szkolny, polski samolot 31 rodzaj kieliszka do degustacji, który ma zwężające się ku górze ścianki, które pomagają dobrze poznać aromat trunku 32 grupa nuklidów (izotopów) danego pierwiastka

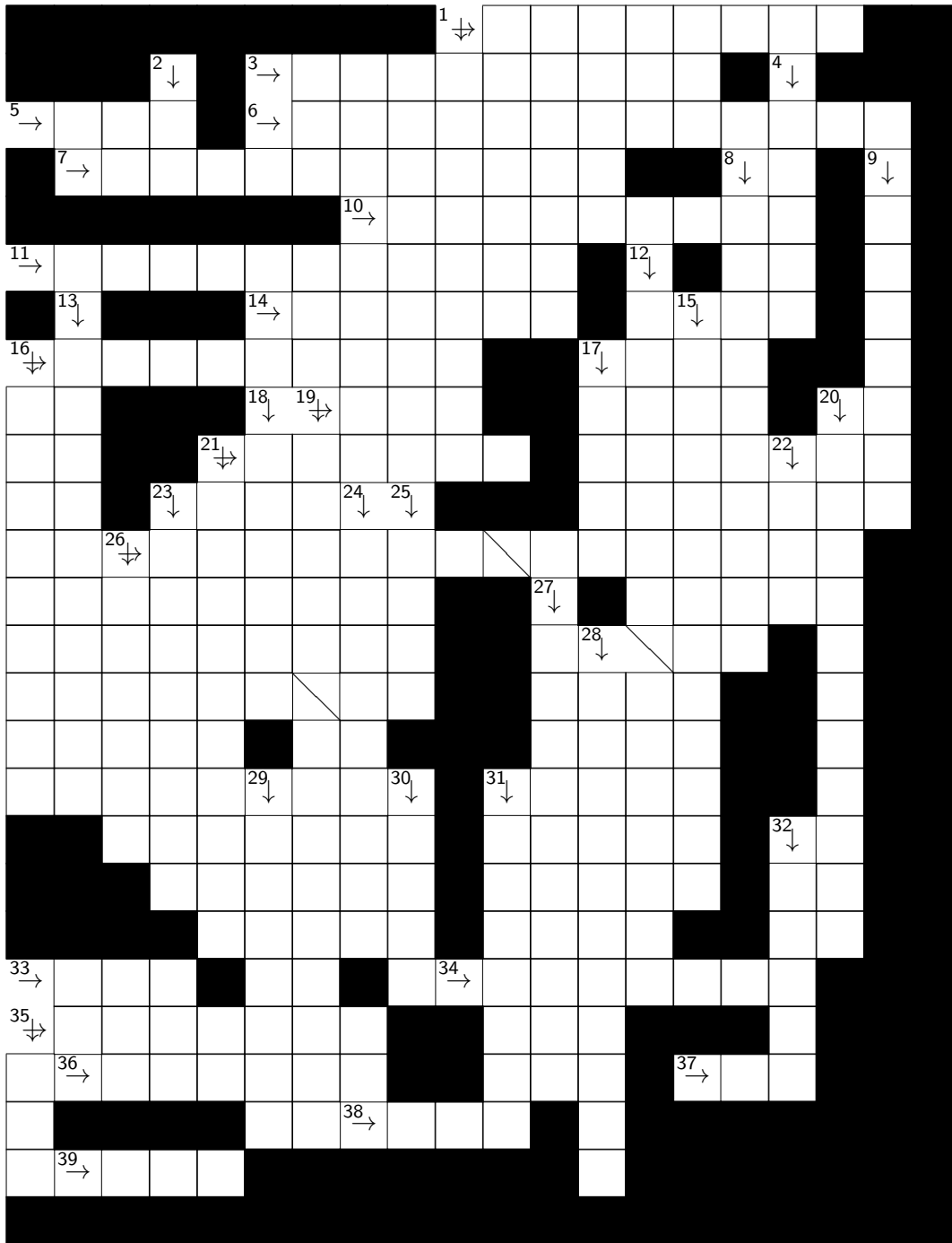

Poziome

1 Puffinus assimilis - gatunek ptaka z rodziny burzykowatych (Procellariidae) 2 Parietaria - rodzaj jednorocznych roślin zielnych lub bylin z rodziny pokrzywowatych (Urticaceae Juss.) 5 rodzaj dawnej, lekkiej i cienkiej (używanej do szycia np. letnich okryć wierzchnich) wełnianej tkaniny, której nazwa pochodziła od miejscowości Arras we Francji 10 dźwięk „c” obniżony o pół tonu 12 Chebsaurus - rodzaj zauropoda żyjący w epoce środkowej jury na terenach północnej Afryki, opisany na podstawie skamieniałości młodego osobnika 15 okrzyk wartownika oznaczający alarm 20 kauczuk naturalny sprzedawany jako półprodukt, w formie arkuszy 22 DERKACZ, ŁYSKA, KOKOSZKA WODNA; przedstawiciel ptaków wodno-błotnych; 132 gatunki 23 to, co zakrywa, najczęściej jakieś zjawisko, np. przesłona z chmur, z dymu 24 wiąz szypułkowy; liściaste drzewo o wysokości do 30 m 26 połączenie dwóch elementów umożliwiające ich względny obrót 28 krocze, część ciała pomiędzy nogami 30 maszyna drukująca techniką offset 32 układ dwóch równań różnicowych nieliniowych przedstawionych przez francuskiego astronoma Michela Hénona 36 jedna z gwiazd w gwiazdozbiorze Cefeusza (8) 37 okres w historii Polski, kiedy rządy, jako prezydent RP, przewodniczący KC PZPR i prezes Rady Ministrów PRL, sprawował Bolesław Bierut 38 FOBOS 39 wstępnie spieczona masa ceramiczna 40 hipotetyczna megastruktura, opisana po raz pierwszy w 1959 roku przez amerykańskiego fizyka i futurologa Freemana Dysona, która całkowicie otaczałaby gwiazdę, umożliwiając wykorzystanie energii wypromieniowywanej przez gwiazdę na użytek cywilizacji 41 grajcar; pręt do wykręcania przedmiotów uwięzionych np. w rurach 42 dość duży ptak hodowlany lub łowny z rodzaju Meleagris, ceniony ze względu na delikatne mięso

Pionowe

1 zając z wiosennego miotu 2 wykrywanie obiektów i określanie ich położenia przy użyciu promieniowania ciepłego (podczerwonego) 3 organiczny związek chemiczny, rozbudowany przestrzennie węglowodór nienasycony zawierający 40 atomów węgla; pomarańczowożółty organiczny barwnik roślinny, występujący między innymi w wielu warzywach i owocach 4 miasto w Niemczech (Nadrenia Płn., Westfalia), port przy ujściu rzeki Lippe i zbiegu kanału Wesel Datteln z Renem 6 w informatyce - znak lub słowo, które jest przyporządkowane jakiejś informacji 7 termin z dziedziny cukrownictwa, oznaczający gęstą mieszaninę kryształów cukru i syropu międzykryształowego 8 zatoka Morza Marmara u wybrzeży tureckim 9 BIRKUT; drapieżny ptak chroniony o długości około 1 m, upierzenie brązowo-płowe, ogon biały; pobrzeża wód Eurazji, strefy północnej i umiarkowanej 11 welurowy but 12 określenie wykonawcze 13 przedłużenie bocznych naw w kościele 14 argentyński kompozytor i dyrygent ur. w 1931r., utwory kameralne wokalnie-instrumentalne, sceniczne, elektroniczne 15 kategoria gramatyczna czasownika, informująca o wielokrotnym przebiegu działania 16 przejęte z judaizmu wezwanie do wiernych o złożenie hołdu Bogu wyraz radości i triumfu zaczynający lub kończący psalmy i pieśni chrześcijańskie 17 choroba wrodzona powstała na skutek mutacji w obrębie genu lub genów 18 zaostriżony koniec kotwicy 19 udawanie szczęścia, wmawianie sobie i innym, że wszystko jest w porządku, kiedy nie jest 21 proszek salepowy - sproszkowane bulwy storczyka męskiego; rodzaj mączki, proszku, z którego można przygotować napój 22 mieszkaniec Persji, od 1935 roku przemianowanej na Iran 23 bardzo wysoki człowiek; słowo żartobliwe 25 ostronos rudy - południowoamerykański ssak z rodziny szopów, wszystkożerny 27 określenie czynności higienicznej, której częścią jest mycie się i przebieranie 29 dewiacja seksualna polegająca na kontaktach seksualnych z nieznanymi, bez chęci nawiązania z nimi relacji emocjonalnych 31 wieś w Polsce położona w województwie lubelskim, w powiecie zamojskim, w gminie Adamów 32 nicien pasożytny często w jelicie człowieka 33 żelazne sidła zastawiane na grubą zwierzynę przez kłusowników 34 szósty dzień (najczęściej bieżącego lub przyszedłego) miesiąca 35 poświata

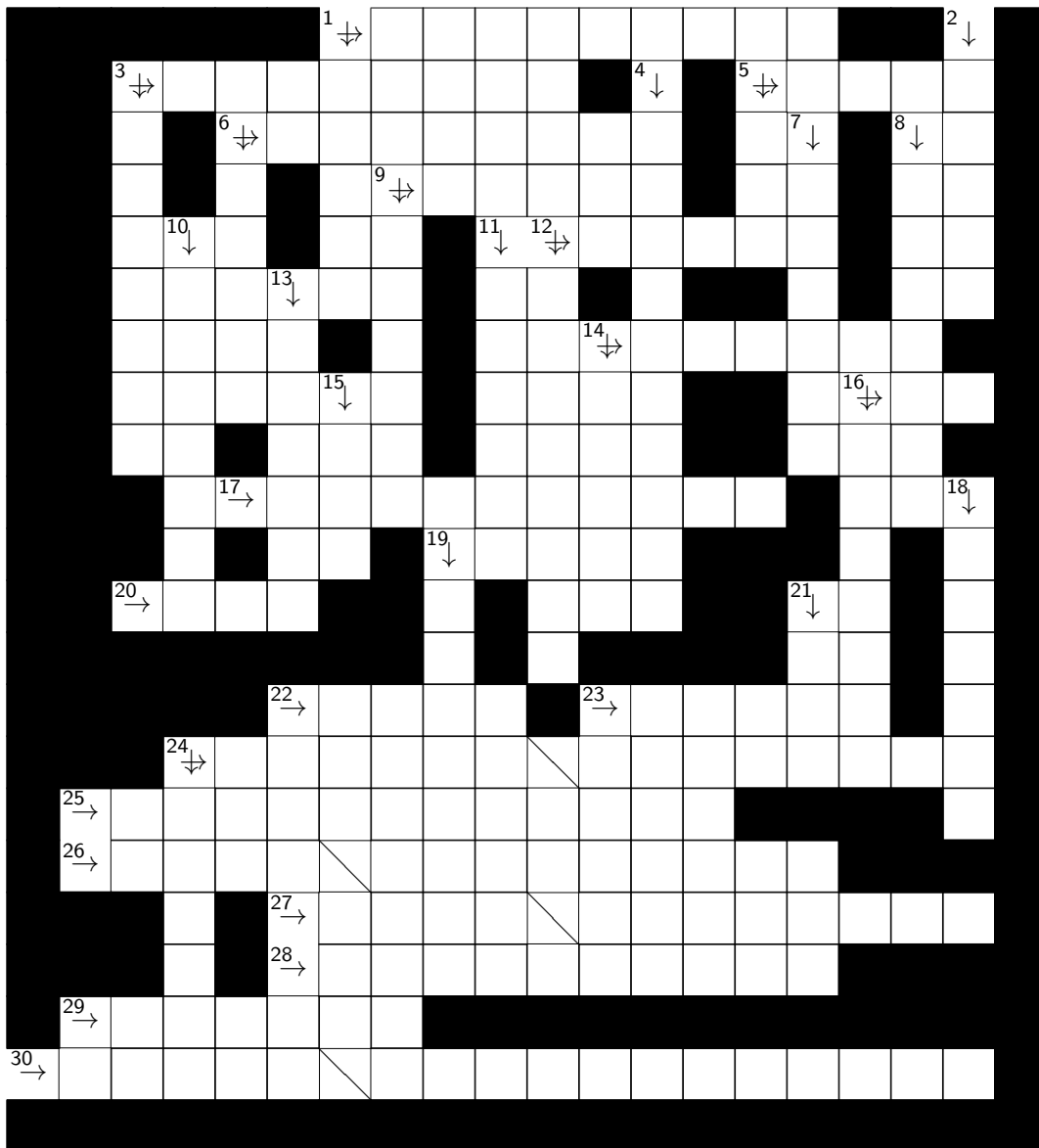

Poziome

1 zły jakości pantofel damski 3 sześcioramienna gwiazda złożona z dwóch zachodzących na siebie pionowo trójkątów równoramiennych (najczęściej równobocznych) odwróconych względem siebie 5 zaprzęg konny składających się z sześciu (rzadziej czterech) koni dobranych maścią, wzrostem lub innymi cechami 6 proces społeczno-polityczny polegający na likwidacji struktur komunistycznych w krajach byłego ZSRR 7 stok przeciwległy innemu stokowi 10 w hodowli kurcząt okres sztucznego ich wylęgu w inkubatorze 11 to, że ktoś jest solidarny w ramach jakiejś grupy, wobec kogoś; zgoda i wzajemne wsparcie w gronie osób, które współdziałają, bo łączą je wspólne interesy, poglądy, wartości, dążenia 14 (1792-1850), późnoromantyczny poeta niemiecki, popularyzował mity starożytne i ludowe podania 16 kronika, chronograf 19 karta koloru pik (!) 21 narzędzie służące do piłowania, czyli skrawania z obrabianej powierzchni cienkiej warstwy o grubości od 0,01 do 1 mm 26 pierwszy miesiąc po ślubie spędzany we dwoje 33 metalowy klin, który po wbiciu w szczelinę skalną, może być używany jako punkt asekuracyjny dla wspinacza lub w speleologii 34 miejsce na liście, jeden z punktów spisu 35 ptak wodny; poszczególne gatunki tego ptaka klasyfikowane są w taksonomii biologicznej w obrębie rodziny flamingów (Phoenicopteridae) 36 w logice wypowiedź, która stwierdza określony stan rzeczy 37 jednostka prędkości odnosząca się do obiektów poruszających się w płynie lub poruszających się płynów 38 żurek - zakwaszona zupa mączna 39 przestarzała, nie należąca do układu SI jednostka luminancji

Pionowe

1 architekt (1880-1939), profesor Politechniki Warszawskiej, kościół Św. Rocha w Białymstoku 2 skrót nazwy gran - jednostki masy 4 materia, z której ukonstytuował się kosmos 8 smażona potrawa z jaj, najczęściej kurzych, podawana z dodatkiem boczku lub bekonu 9 cecha człowieka, który jest słuchany, poważany; także w związku wyrazowym mieć posłuch (mieć poważanie, autorytet) 12 podatek, którego przedmiotem opodatkowania są środki transportu 13 rodzaj sportu 15 cecha czegoś, co jest wrzaskliwe - głośnie (np. ulicy, atmosfery) 16 środowisko artystów, grupa osób, których twórczość jest nowatorska, nietradycyjna i które przez to wyznaczają nowy kierunek artystycznych działań 17 właściwie Jadwiga Schayer; światowej sławy śpiewaczka (1886-1968); sopran koloraturowy, występy m.in. w La Scali 18 eurazjatycka bylina używana jako lek, przyprawa - bylica piołunowa 19 wschodnia część Indii 20 mieszkaniec starożytnej Macedonii, człowiek pochodzący z antycznej Macedonii 21 zauważalny brak działania lub działanie w jakiś (określony) sposób niepełne 22 gad, który żyje w wodzie lub na lądzie i ma wydłużone ciało, które przemieszcza pełzając 23 miasto w Rumunii (okręg Konstanca); przemysł maszynowy, materiałów budowlanych, spożywczy 24 osoba, która coś odnawia, odświeża 25 poglądy, uczucia człowieka, które są podstawą do podejmowania decyzji 26 trapezoidalne lub prostokątne pole na boisku do koszykówki, na którym zawodnik może przebywać nie dłużej niż trzy sekundy w czasie gry 27 to, że coś jest linearne - przedstawione poprzez linie 28 to, że coś jest charakterystyczne dla występów na scenie 29 konstrukcja z równoległe ustawionych żerdzi stanowiąca boczną część wozu drabiniastego 30 stroma górską ścieżka 31 przeziernik; element celownika umożliwiający kontrolę wzrokową położenia przyrządu względem obserwowanego obiektu 32 dział w szkole artystycznej, przedmiot poświęcony danej specjalizacji 35 współlistnienie, zwykle: pełne napięcie

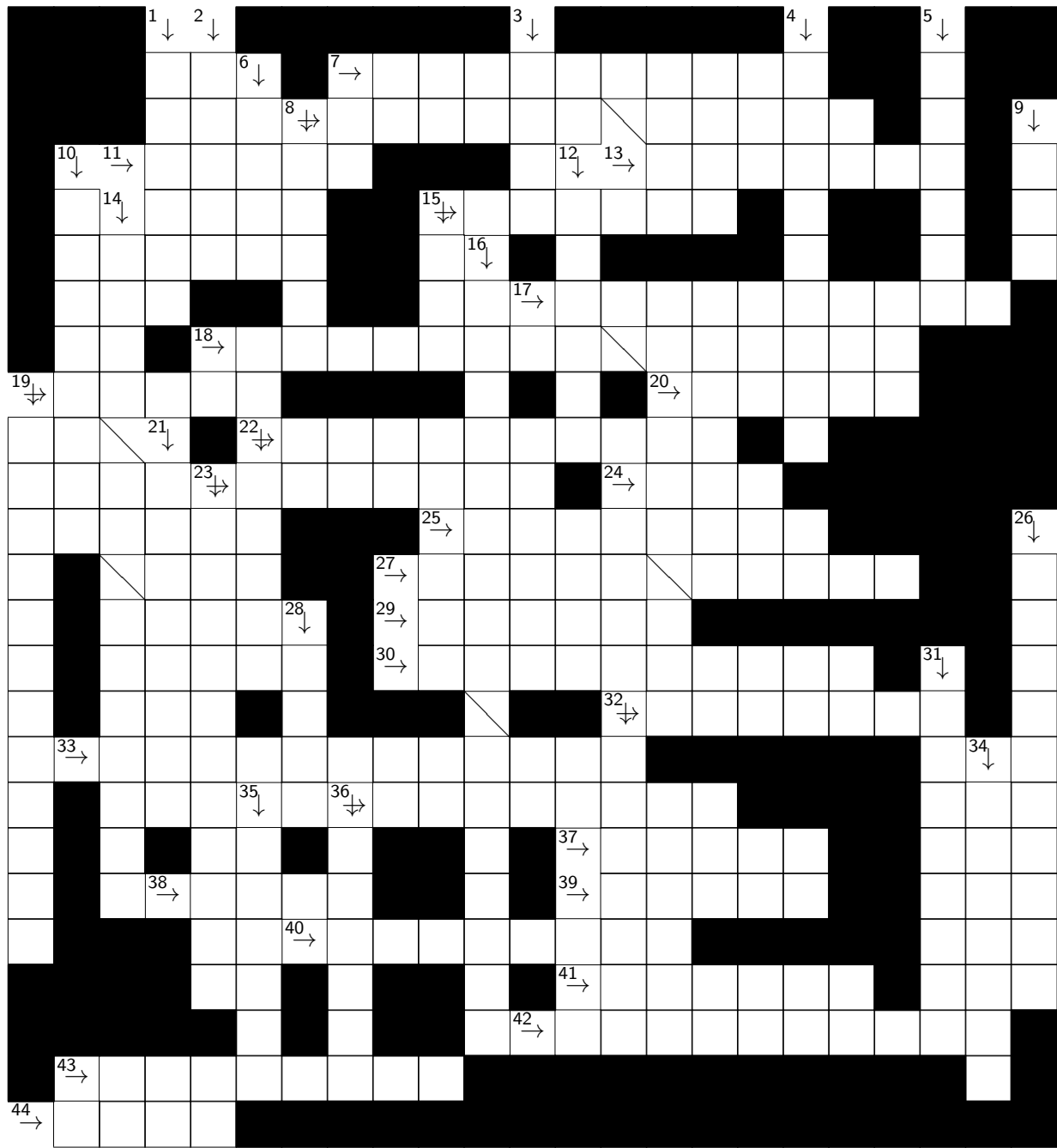

Poziome

1 stopień wojskowy pomiędzy pułkownikiem a generałem 3 parkowy krzew ozdobny z Dalekiego Wschodu o złocistożółtych kwiatach rozwijających się wczesną wiosną 5 wspólna nazwa kilku gatunków niewielkich, drapieżnych zwierząt z rodzaju *Martes* z rodziny łasicowatych, m.in.: kuny domowej i kuny leśnej 6 zdrobniałe, pieszczotliwe o dziecku 9 wyrobisko górnicze 12 historyjka dla dzieci (także: scenariusz filmu), opowieść zmyślona lub oparta na przekazach ustnych 14 Adriaen (1610-85) malarz holenderski., uczeń Halsy; sceny z życia chłopów 16 jednostka mocy równa 1000000000 watów 17 wstręt, odraza, odczucie obrzydzenia 20 jednostka ciśnienia, która jest równa milionowi paskali 22 *Sus scrofa* - gatunek dużego lądowego ssaka łowiskowego z rzędu parzystokopytnych; jedyny przedstawiciel dziko żyjących świniowatych w Europie, przodek świni domowej 23 miasto we Francji (Normandia) nad Sekwaną ośrodek administracyjny departamentu Seine-Maritime 24 rodzaj papieru przeznaczonego do druku typograficznego jednobarwnych gazet, paragonów, biletów i innych druków jednorazowych, na których nie pisze się atramentem 25 rozwój zarodka, który rozpoczyna się w chwili zapłodnienia aż do momentu wydostania się zarodka z osłon jajowych (u jajorodnych) lub do opuszczenia układu rozrodczego samicy (urodzenie u żyworodnych) 26 roztwór wodny octanu ołowiu o silnym działaniu ściągającym i skurczowym, stosowany w XVIII i XIX w. w kosmetyce i medycynie 27 żółw plamisty, *Psammobates pardalis* - gatunek gada z rodziny żółwi lądowych, występujący w Afryce 28 *Arenaria* - rodzaj roślin należący do rodziny goździkowatych obejmujący od ok. 160 do ponad 270 gatunków 29 zespół organów mowy ponad krtanią 30 *Milvus migrans affinis* - podgatunek ptaka wyróżniony w obrębie gatunku kania czarna (*Milvus migrans*)

Pionowe

1 szklane naczynie (czasem o innym naczyniopodobnym wyrobie ze szkła, np. o kloszu od lampy) 2 gatunek południoamerykańskiego lisa 3 przyrząd sportowo-rekreacyjny, rodzaj dmuchanego rękawka, który zakłada się na każde z ramion i który pomaga w utrzymaniu się na powierzchni wody 4 czystość, przezroczystość 5 jeden ze znaków zodiaku 6 rzadki gatunek afrykańskiej antylopy 7 zapora przeciwpancerna budowana z drzew o średnicy ponad 25 cm, ściętych na wysokości 60-150 cm, zwalonych na krzyż i oplecionych drutem kolczastym, wzmocniona minami i fugasami 8 tkanina wełniana z grubej przędzy zgrzebnej, z jasną osnową i ciemnym wątkiem używana głównie na płaszcze i ubrania sportowe 9 Henry (1891-1980), pisarz amerykański, powieści, opowiadania autobiograficzne; „Kolos z Maroussi” 10 ideologia, która powstała w krajach zachodnich w latach 60. XX wieku 11 heterocykliczny związek organiczny z grupy estrów 12 kompozytor szwedzki (1916-1968); symfonie, koncerty, utwory kameralne, opera 13 pochlebna opinia na temat kogoś lub czegoś, dobra reputacja 14 ssak z rodziny koniowatych, zamieszkuje pustynne obszary środkowej Azji 15 kod ISO 4217 funta szterlinga 16 włoski kompozytor i organista (1325-1397); najwybitniejszy przedstawiciel włoskiego ars nova; ballady, caccie, madrygały 18 rzeka lub mniejszy ciek, który nie uchodzi bezpośrednio do zbiornika wodnego (morza, jeziora), ale do innego cieku 19 białobrzuchy ptak z rzędu wróblowatych, do Polski zalatuje zimą; chroniona 21 jednostka pływająca o napędzie żaglowym, posiadająca tylko jeden maszt (grot), oraz tylko jeden żagiel (również grot) - dowolnego typu ożaglowania skośnego 24 używany poufale tytuł grzecznościowy odpowiadający dzisiejszemu pan, skrót od mości pan

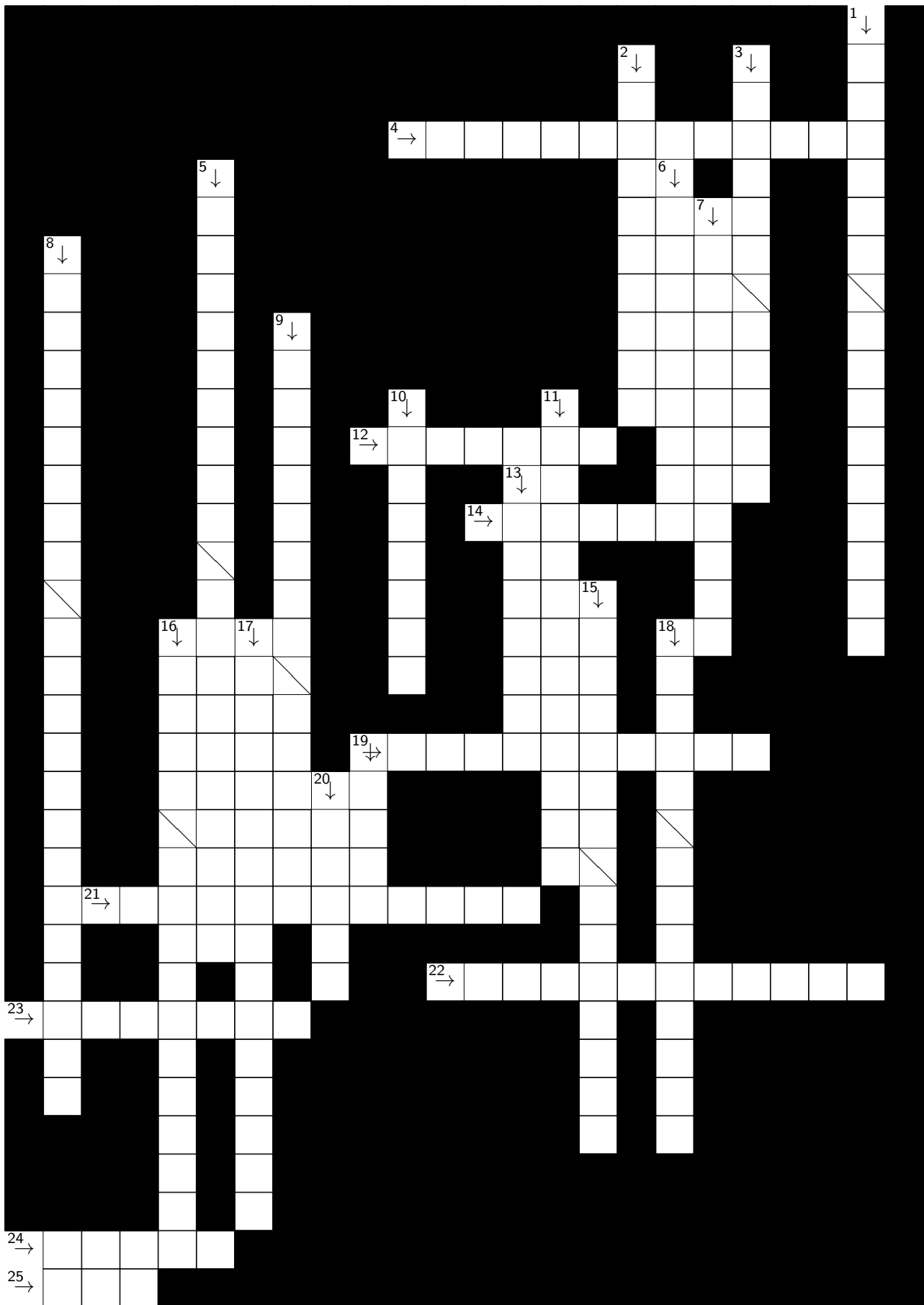

Poziome

7 mieszkanka Bobowej 8 sól kwasu azotowego i glinu na III stopniu utlenienia 11 staropolska nazwa kaszy 13 uwodziciel - mężczyzna, który uwodzi kobiety 15 nadrzewny lub naziemny ssak z rodziny łasz 17 gra w piłkarzyki - przedmiot 18 organ postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu, w którym ustanowiono zarząd własny upadłego lub postępowania naprawczego, ustanawiany przez sąd; funkcjonariusz publiczny 19 argentyński kompozytor i dyrygent ur. w 1931r., utwory kameralne wokalnie-instrumentalne, sceniczne, elektroniczne 20 mała mufa; łącznik rur 22 zespół przykrych emocji związanych z niemożliwością realizacji potrzeby lub osiągnięcia określonego celu 23 model samochodu osobowego produkowany przez Fabrykę Samochodów Osobowych w Warszawie od 3 maja 1978 roku do 22 kwietnia 2002 roku 24 porcja sera, zazwyczaj kostka, ale też opakowanie; określona ilość sera 25 roślina zielna ze złożonych, aromatyczny chwast polny, uprawiany także jako roślina lecznicza 27 inaczej: jedna piąta, jedna z pięciu części czegoś podzielonego 29 kanapka z miękkiej bułki z wieloma dodatkami w środku, z których to dodatków najbardziej charakterystycznym dla tej potrawy jest gruby kotlet o takiej samej nazwie 30 Scoliidæ - rodzina owadów z grupy żądłówek 32 miasto w Anglii w hrabstwie Essex na pñ.-wsch. od Londynu 33 cecha człowieka, który jest zdradziecki 36 widzenie senne lub mara 37 element struktury, cienka warstwa stałej substancji często podobna do łuski zwierzęcej - kostnej lub rogowej płytki, która wraz z innymi łuskami tworzy pokrywę ciała 38 część jakiegoś sprzętu, która służy jako wspornik, podstawa 39 miesięczka 40 rym niedokładny, nie obejmuje przedostatniej akcentowanej samogłoski wersu 41 lekka, okrągła, silnie wypukła tarcza, typowa dla krajów wschodnich, takich jakich Persja bądź Turcja, znana także w Polsce oraz na Węgrzech 42 lina łącząca nok bukszprytu z dziobem statku, usztywnia bukszpryt 43 łącznik, dywiz, tiret - drukarski znak graficzny, krótka pozioma kreska umieszczona ponad podstawową linią pisma; służy do oznaczenia łączenia wyrazów złożonych, nazw podwójnych lub przeniesienia części wyrazu do następnego wiersza 44 ur. w 1941 r., piosenkarka amerykańska; występuje przeciw wojnie, rasizmowi

Pionowe

1 malarz austriacki (1840-84) kompozycje historyczne i alegoryczne o charakterze eklektycznym 2 u Turków, Tatarów: wojsko, obóz wojskowy, orda 3 teren o bardzo bujnej roślinności na obszarze pustyni i półpustyni 4 rodzaj inwersji, przedstawienie wyrazów w związku frazeologicznym 5 pracownik huty szkła lub metalu, specjalista w dziedzinie hutnictwa 6 miasto we Włoszech (Sardynia), ośrodek turystyczny 8 przedmiot służący do gry i zabawy; sprężysta kula różnej wielkości. 9 dziecko, zwłaszcza małe 10 Ramaria Bonord. - rodzaj wielkoowocnikowych grzybów podstawkowych należący do rodziny siatkolistowatych (Gomphaceae), którego gatunkiem typowym jest koralówka czerwonowierzchołkowa (Ramaria botrytis) 12 sportowa broń kolna, posiada klingę o trójkątnym przekroju i duży kosz, osłaniający dłoń zawodnika 14 stosowana w krajach anglosaskich jednostka prędkości, oznaczana mph 15 teren udostępniony odwiedzającym, na którym hodowane są zwierzęta, najczęściej pochodzące z różnych obszarów geograficznych 16 metoda sprawdzania, czy nieskończony szereg liczbowy o nieujemnych wyrazach jest zbieżny 19 pobłażliwie, żartobliwie lub z ironią o czyjejs głupocie; cecha kogoś, kto postrzegany jest jako głupekowaty 21 rapsod rozpowszechniający poezję Homera 22 pyzaty mężczyzna, chłopiec 23 hist. polit 26 miejsce przy chacie, w najbliższym otoczeniu domu, obszar otaczający chatę 28 wodorowęglan sodu, soda oczyszczona (NaHCO₃) - nieorganiczny związek chemiczny z grupy wodorowęglanów, wodorosól kwasu węglowego i sodu, która stosowana jest głównie jako jeden ze składników proszku do pieczenia i dodatek do żywności regulujący pH 31 trumna - specjalna skrzynia, w której spoczywa ciała zmarłego 32 struktura rozwijająca się początkowo u nasady zalążka roślin nasiennych i w miarę rozwoju stopniowo go obrastająca 34 ur. w 1902 r., kompozytor hiszpański; w twórczości nawiązuje do rodzinnego folkloru; koncerty, utwory kameralne, fortepianowe, gitarowe 35 jezioro w Chinach na Nizinie Chińskiej 36 jezioro w Panamie, z jeziora wypływa rzeka Chagres

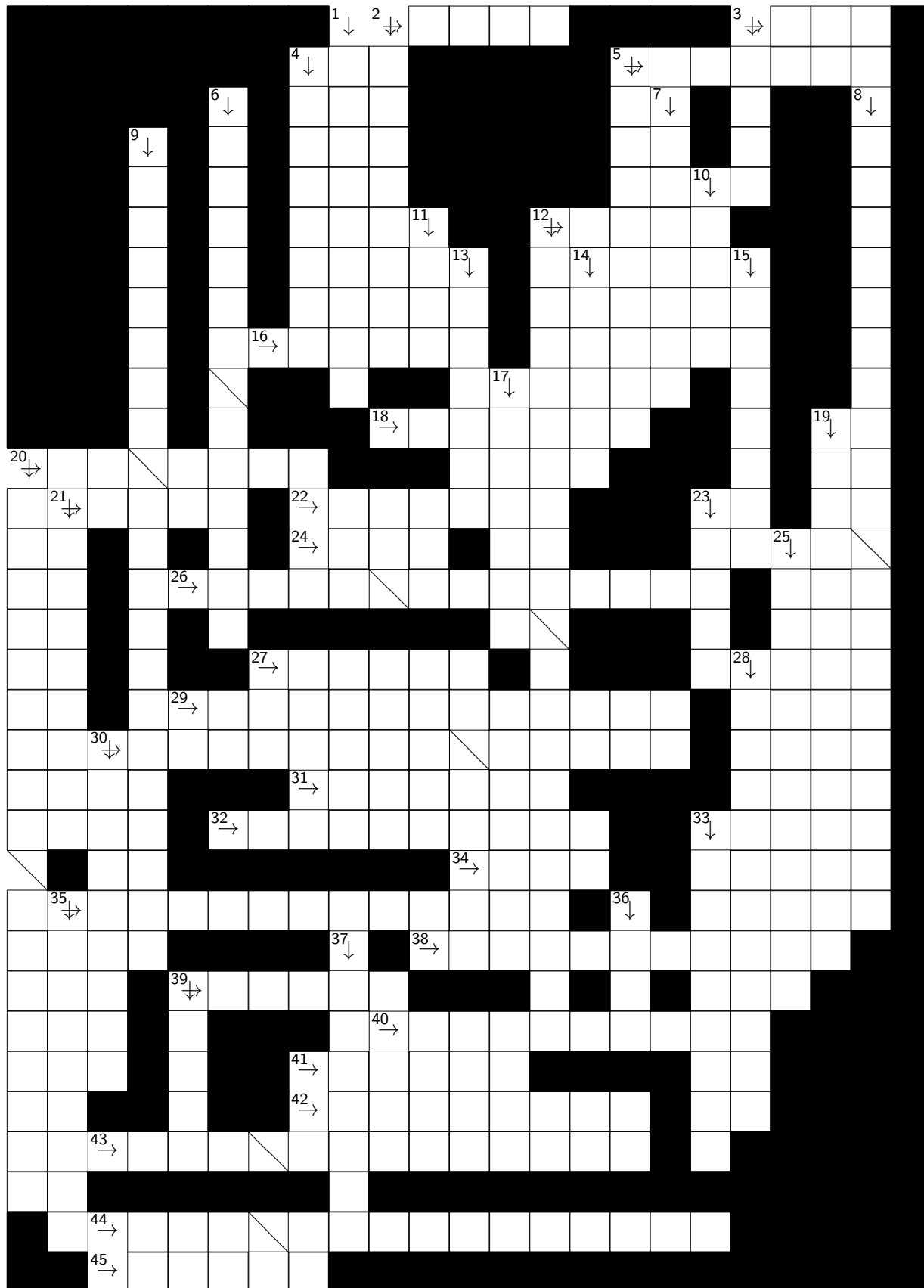

Poziome

4 mieszkaniec Czechosłowacji, państwa w Europie (1945-1990) 12 KAZALNICA 14 hiszpański teolog i lekarz (1511-53); odkrywca małego (płucnego) krążenia krwi, za kwestionowanie dogmatu Trójcy Św. spalony na stosie 19 nazwa tylnego żagla na jednostce żaglowej trzy- lub więcej-masztowej; jeżeli statek ma 2 maszty, to ostatni może być nazwany bezanmasztem tylko wtedy, gdy pierwszy to grotmaszt 21 koncepcja filozoficzna opierająca się na dążeniu do wyjaśnienia całej rzeczywistości, zmierzająca do systematycznego rozwinięcia wszystkich działów filozofii 22 Andreninae - podrodzina błonkówek występujących prawie na całym świecie przy czym największą różnorodność prezentuje jeden rodzaj - pszczolinka (*Andrena*), która zawiera 1300 gatunków 23 australijski ptak z rzędu wróblowatych, rodzina altanników 24 poeta, twórca poezji, wierszy 25 Vicia faba - gatunek jednorocznej rośliny uprawnej z rodziny bobowatych

Pionowe

1 macierz o wymiarze $m \times 1$ 2 cecha człowieka, który żyje pobożnie, jest wierzący i spełnia praktyki religijne 3 mieszanina substancji, o dominującej zawartości wodorotlenku potasu, powstająca w procesie kaustyfikacji z potażu 5 *Pachyuromys duprasi* - gatunek niewielkiego gryzonia z podrodziny suwaków, jedyny przedstawiciel rodzaju *Pachyuromys*; występuje w Afryce Północnej w północnej części pustyni leżącej na zachód od delty Nilu w Egipcie, a literatura opisuje również jego występowanie na terenach Algierii, Libii, Tunezji 6 instrument ludowy, prototyp skrzypiec 7 forma doskonalenia zawodowego umożliwiającą zdobycie określonej specjalizacji lekarskiej finansowana przez Ministerstwo Zdrowia 8 dział anatomii, pierwotnie opisujący organizm ludzki przy użyciu zdjęć rentgenowskich układu kostnego 9 *Crocodylus palustris* - gatunek gada z rodziny krokodylowatych podobny do krokodyla nilowego, występujący w Iranie, Pakistanie, Indiach, Nepalu, Bangladeszu i Sri Lance 10 mieszkanka Andory, kobieta pochodzenia andorskiego 11 to, że coś wygląda niechlujnie, jest zrobione, przeprowadzone niechlujnie - bez dbałości o poprawność, wygląd, szczegóły; to, że coś świadczy o czyjejś niechlujności w wykonywaniu czegoś 13 masywna figura człowieka lub zwierzęcia, niezbyt dobrze widoczna 15 kwota, jaką dostaje sprzedawca opcji od jej kupcy 16 stały prąd charakteryzujący się niskim napięciem i małym natężeniem; nie wywołuje skurczu mięśni, znajduje zastosowanie w medycynie 17 to, że coś jest uniwersytetem, cecha uczelni wyższej wyrażająca się w używaniu przez nią nazwy Uniwersytet, wynikająca z charakteru instytucji jako jednostki prowadzącej działalność naukową, badawczą, mającej uprawnienia do nadawania tytułów naukowych 18 osoba, która należy do naszego środowiska lub ugrupowania, która stoi po naszej stronie 19 dawny pogański obrzęd, który w tradycji ludowej przetrwał do połowy XX wieku 20 orzech ziemny w kolorowej polewie

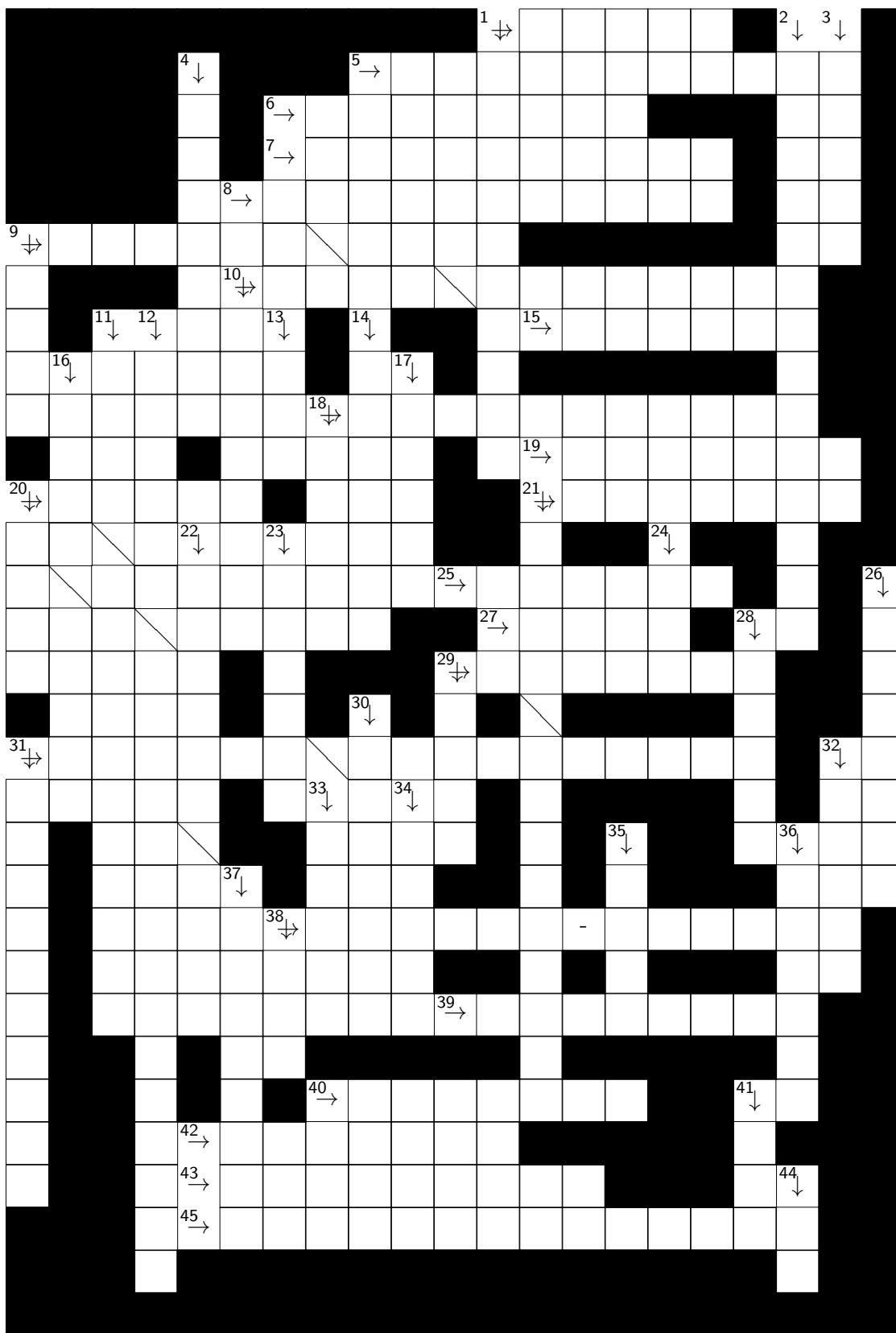

Poziome

2 lampa, która daje oświetlenie w postaci snopu światła zbliżonego w kształcie do stożka 3 różnica między wymiarem otworu a wymiarem wałka przednich połączeniem 5 ssak z podrodziny łaskunów, niewielkich ssaków drapieżnych w rodzinie łaszowatych; występuje w południowej i południowo-wschodniej Azji 12 miasto w Malezji na płn. wybrzeżu Borneo (Sarawak), ważny port naftowy 16 duchowy wpływ, energia duchowa 18 wojska biorące udział w takiej operacji 20 ur. w 1934 r., pianista chiński; laureat Konkursu im. F. Chopina w 1955 r 21 siła działająca na poruszające się ciało fizyczne, która przeciwdziała poruszaniu się tego ciała 22 w wolnomularstwie: stół z istotnymi dla masonerii przedmiotami, symbolami, który stoi w loży masonskiej 24 miasto w Rumunii, okręg Kluż; przemysł drzewny 26 *Coua caerulea* - gatunek ptaka z rodziny kukułkowatych (Cuculidae), z podrodziny kuji (Couinae) 27 uderzenie w dzwon okrętowy 29 wada wrodzona, objawiająca się zmniejszeniem rozstawu gałek ocznych 30 *Conopophila whitei* - gatunek ptaka z rodziny miodojadów (Meliphagidae) występujący w Australii i na Nowej Gwinei 31 gra prowadzona na szachownicy przez dwóch przeciwników, z których każdy dysponuje 16 figurami 32 człowiek, który mieszka w tym miejscu, człowiek, który jest stąd 34 peptydowy hormon składający się z 28 reszt aminokwasowych; u człowieka produkowany w jelitach (komórki D1), trzustce i niektórych strukturach mózgu 35 nauka o kulturze i języku Grecji starożytnej i współczesnej 38 powaga, elegancja, wyraz czyjegoś dostojeństwa 39 jezioro w Armenii, na wysokości 1900 m, powierzchnia 1200 km² z jeziora wypływa rzeka Razdan 40 zwolennik pasywizmu tj. kierunku politycznego popularnego w czasie I wojny światowej i okresie międzywojennym w Polsce 41 fizyk rosyjski (1859-1906); pionier radiotechniki, zbudował radiotelegraf i uzyskał łączność radiową na odległość 5 km 42 hormon płciowy o budowie steroidowej o działaniu maskulinizującym, fizjologicznie występujący u mężczyzn; w małych stężeniach występuje również u kobiet 43 las, w którego kształtowaniu człowiek nie brał udziału 44 stara rasa koni wywodząca się z Kaukazu, charakteryzująca się wytrzymałością, doskonałą równowagą i stabilnym chodem w trudnym terenie, zdolnością do pokonywania długich dystansów, odwagą i inteligencją; wytworzyła się w wyniku mieszania wielu ras koni stepowych (nogajskie, kałmuckie, baszkirskie, donieckie) i szlacheckich (karabachskie, perskie, achatekińskie, arabskie) z rasami mongolskimi 45 biżuteria damska, przyczepiana do płatków uszu uchwytem w formie klamerci

Pionowe

1 XIX w. żołnierz batalionu strzelców w armii austro-węgierskiej i w Rosji, pełniący służbę żandarmerii 2 lekcje matematyki, na których uczy się liczenia, arytmetyki 3 rodzaj ssaków z rodziny szopowatych 4 tytuł przysługujący odznaczonym niektórymi orderami 5 osoba należąca do służb policji 6 błonica sałatowa, ulwa sałatowa, *Ulva lactuca* - gatunek roślin z gromady zielenic (Chlorophyta) 7 *Nyctalus* - rodzaj nietoperzy z rodziny mroczkowatych 8 *Alisterus scapularis* - gatunek ptaka z rodziny papugowatych (Psittacidae), z podrodziny papug wschodnich (Psittaculinae) 9 *Zygaena trifolii* - gatunek motyla z rodziny kraśnikowatych; występuje na większości obszaru Europy; brak go w Norwegii, Finlandii, Irlandii i na Bałkanach 10 jezioro we Włoszech, w Alpach Lombardzkich, powierzchnia 65 km², głębokość do 251 m, przez Iseo przepływa rzeka Oglio 11 symbol graficzny w notacji muzycznej służący do wydłużania wartości rytmicznych; ligatura 12 *Jubula lettii* - gatunek ptaka drapieżnego z rodziny puszczykowatych (Strigidae), z podrodziny puszczyków (Striginae) 13 ŁASZA WODNIK TOPIK 14 przednia część budynku, od ulicy 15 cecha czynu, zachowania itp 17 przedmiot użytkowy, np. mebel, kuchenka 19 wysoka wartość pieniężna 20 *Malaconotus cruentus* - gatunek ptaka z rodziny dzierzbików (Malaconotidae) 21 kosztowności, które świecą i ładnie wyglądają, świecidełka; określenie dotyczy to najczęściej biżuterii i ozdób 23 obwód elektryczny - układ elementów tworzących drogę zamkniętą dla prądu elektrycznego 25 to, że coś ma charakter (znaczenie) negacji, jest negacyjne 28 Salticidae - kosmopolityczna rodzina pająków, które nie tkają sieci, tylko polują skacząc na swoją ofiarę; w skład rodziny, mającej minimum 65 mln lat, wchodzi ok. 5600 tysięcy gatunków przynależących do blisko 600 rodzajów, co czyni je najliczniejszą rodziną wśród pająków z ok. 13 proc. wszystkich gatunków; w Polsce stwierdzono występowanie 59 gatunków 30 łow. ogon u głuszca 33 w Kościele katolickim: osoba przystępująca do spowiedzi 35 skala majorowa czyli durowa 36 wąski pasek papieru zakładany na obwolutę lub okładkę książki, płyty CD, LP, DVD, Laserdisc, powszechnie stosowany w Japonii; służy on do hasłowego zareklamowania utworu, podania ceny i nazwy wydawnictwa 37 mieszkanka Miletu urodzona około 470 roku p.n.e., która zasnęła swym związkiem z ateńskim mężem stanu - Peryklosem 39 statek słowiańskich plemion

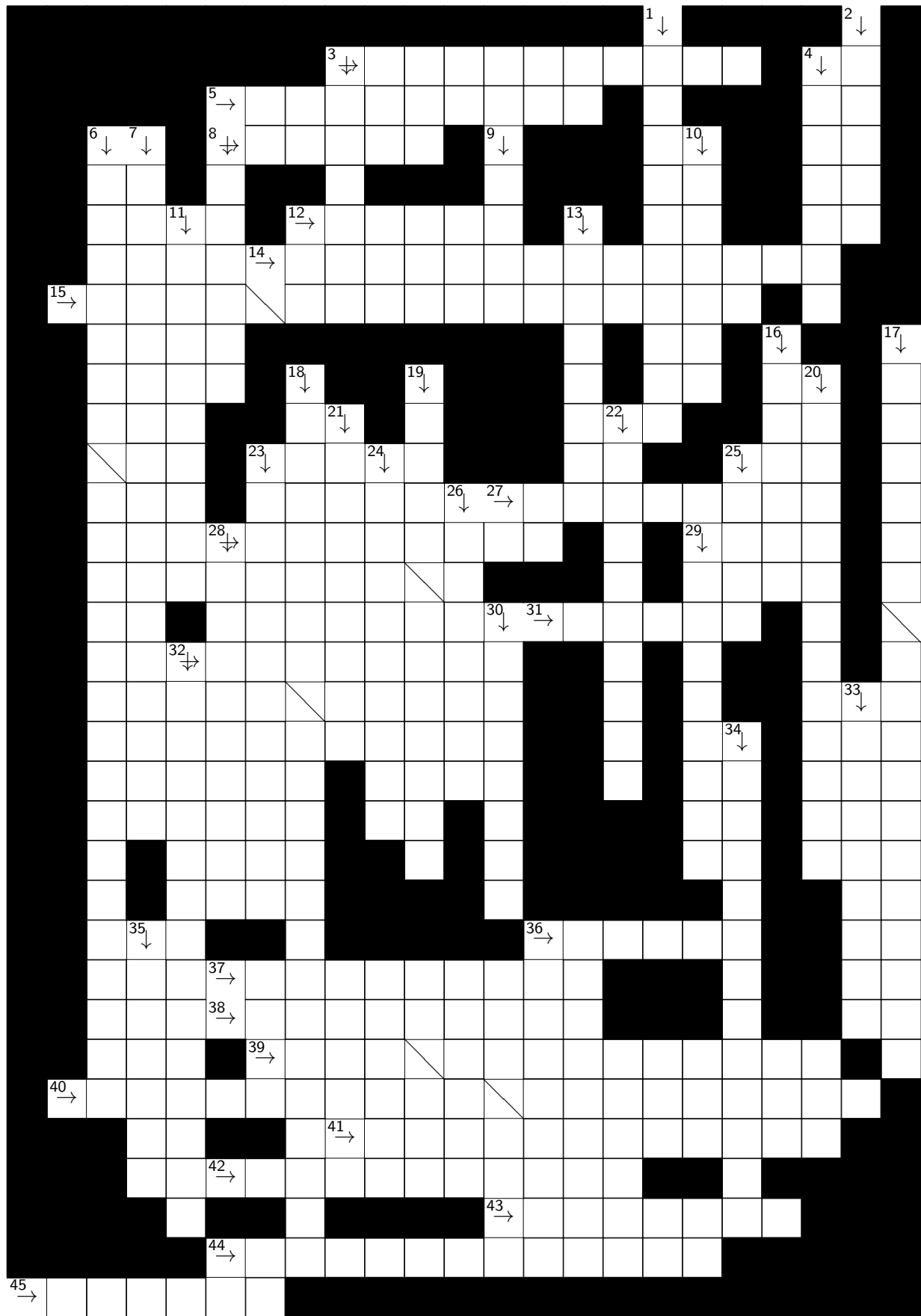

Poziome

1 konny ordynans oficera 5 wojskowa kurtka, rodzaj wiatrówki 6 ktoś, kto jest bystry, inteligentny, szybko kojarzy fakty i wyciąga poprawne wnioski 7 metoda badawcza, metoda prowadzenia obserwacji i rozważań stosowana np. w medycynie, polegająca na omówieniu problemu przez wyliczenie znanych przypadków czy przykładów danego zjawiska 8 to, co powstało w wyniku oddziaływania jakiegoś zjawiska, pozostało i jest trwałym dowodem na zaistnienie tego zjawiska 9 delfin La Platy, *Pontoporia blainvillei* - gatunek walenia z rodziny Iniidae; żyje w Ameryce Południowej w dorzeczu La Platy 10 nieumyślne działanie, zaniedbanie lub zaniechanie lekarza, lekarza dentysty, pielęgniarki, położnej lub osoby wykonującej inny zawód medyczny powodujące szkodę pacjenta 15 utwór lub fragment melodii w tempie adagio 18 osoba, która zajmuje się zaburzeniami widzenia obuocznego oraz ich leczeniem za pomocą odpowiednio dobranych ćwiczeń 19 miasto we wsch. Holandii; węzeł kolejowy 20 rumuński poeta i matematyk (1895-1961), profesor uniwersytetu w Bukareszcie 21 student, który studiuje w trybie zaocznym 25 jednostka zdawkowa na Węgrzech; 1/100 korony (od 1892), pengő (od 1926) i forinta (od 1946) 27 powierzchnia odczytu w nośnikach optycznych, takich jak CD czy DVD 29 miasto w azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej na płn. od Tubolska 31 rolnik dokonujący dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczący usługi rolnicze, korzystając ze zwolnienia od podatku VAT 38 styl gry na fortepianie 39 zajmuje się badaniem ciał niebieskich 40 ostateczny termin wykonania czegoś 42 element przewodu wiertniczego służący do łączenia elementów przewodu o różnych rodzajach gwintów, np. obciążników z rurami płuczkowymi, obciążników ze świdrem itp 43 największy instrument strunowy, mający najniższą skalę tonów, wchodzi w skład orkiestry symfonicznej 45 kobieta, która opowiada się za zniesieniem jakiegoś prawa

Pionowe

1 Trityldon - terapsyd z grupy cytodontów, żyjący we wczesnej jurze i prawdopodobnie w późnym triasie (obok dinozaurów); zamieszkiwał południową Afrykę, ale jego skamieniałości znaleziono też na Antarktydzie 2 cecha wyrazu, części mowy: odmiana przez stopnie 3 cios sierpowy 4 dawniej wyznawana religia, wyznanie 9 smaczny owoc (jagoda) psianki lulo 10 klasztor zakonu Kartuzów składający się z domków dla zakonników oraz kościoła klasztornego 11 element przenoszący drgania na wkładkę gramofonową 12 teoria budowy Układu Słonecznego, która mówi, że Słońce jest centrum Wszechświata 13 stopień oficerski w sultańskiej Turcji 14 formalnie rolnicza spółdzielnia produkcyjna, rodzaj przedsiębiorstwa rolniczego charakterystycznego dla byłego ZSRR 16 koktajl alkoholowy łączący rum, colę i opcjonalnie limonkę 17 ryba spodoustna o długości do 16 m 18 postępujące bardzo szybko i powodujące negatywne skutki zjawisko, na przykład epidemia choroby zakaźnej lub susza 20 formacja roślinna, charakterystyczna dla suchych obszarów podrównikowych 21 pozaukładowa jednostka odległości stosowana w krajach anglosaskich 22 wektorowa wielkość fizyczna opisująca ruch ciała, zwłaszcza jego ruch obrotowy 23 skoczna piosenka ukraińska 24 dawna stolica Japonii, od 1868 r. zwane Tokio 26 zdrobniale o cyfrze - inicjałe 28 Oryx - rodzaj antylop z podrodziny antylop końskich (*Hippotraginae*) w rodzinie krętorogich; występuje w kilku gatunkach w Afryce Wschodniej, Południowej i Północnej 29 przedstawiciel jednego z koczowniczych ludów irańskich wywodzących się z obszarów pomiędzy Altajem a dolną Wołgą, zamieszkujących od schyłku VIII lub od VII wieku p.n.e. północne okolice Morza Czarnego 30 Redłowo - nadmorska dzielnica mieszkalna Gdyni, granicząca z następującymi dzielnicami tegoż miasta: Wzgórze Św. Maksymiliana (od północy), Działki Leśne, Mały Kack (obie od zachodu), Orłowo (od południa), a od wschodu także z Morzem Bałtyckim 31 rodzaj rozliczenia transakcji, w którym kupujący pokrywa całą należność z góry 32 część biegowa szynowego złożona z dwu lub więcej zestawów kołowych 33 płyta stanowiąca element łączący przy łączeniu różnorakich konstrukcji na styk 34 (zęba) część zęba koła zębatego zawarta między powierzchnią podziałową i powierzchnią podstaw 35 stworzenie, istota żywa, zwłaszcza człowiek albo zwierzę 36 PIŻMOSZCZUR; północnoamerykański. gryzoń ziemnowodny o cennym futrze 37 cienistka, *Gymnocarpium* - rodzaj paproci należących do rodziny rozrzutkowatych; występuje powszechnie na półkuli północnej; wykształca podługzne, pierzaste liście; gatunkiem typowym jest *Gymnocarpium dryopteris* 38 przypuszczenie, informacja (cynk), że jakieś przedsięwzięcie zakończy się właśnie w dany sposób, zazwyczaj gdy mowa o zakładach 41 OSTROŁUK 44 w chemii: symbol astatu

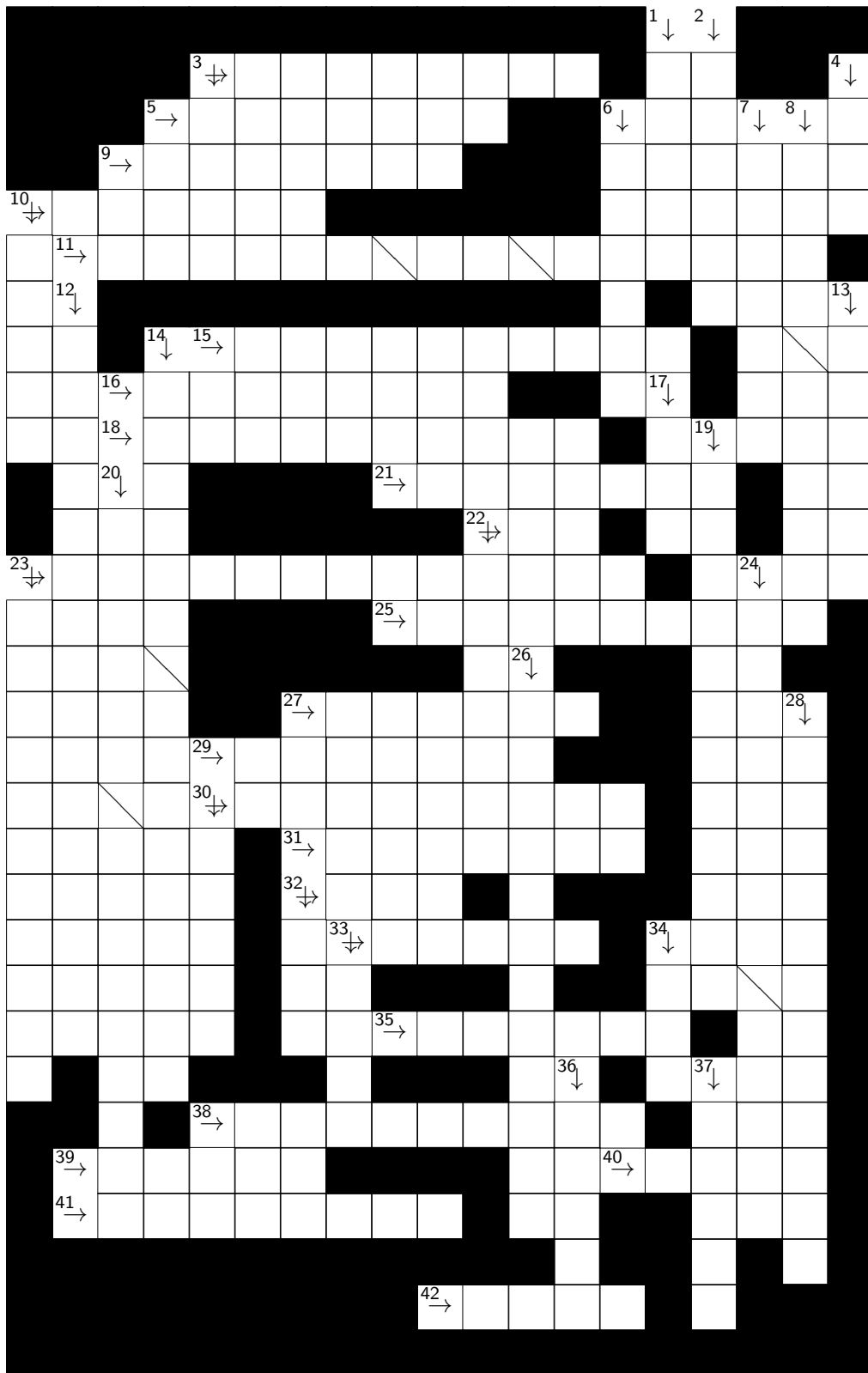

Poziome

3 naiwność (cecha człowieka) 5 mały kasztan - owoc kasztanowca (drzewa) 8 belka podtrzymująca krokwie dachu 12 stosowana w dawnej Francji miara objętości cieczy; około 0,9 litra 14 niezależność, swoboda, brak ograniczeń 15 Plegadis falcinellus - gatunek ptaka z rodziny ibisowatych (Threskiornithidae) 27 warszawski pałac, reprezentacyjna rezydencja państwa 28 wielostrzałowa nieautomatyczna krótka broń powtarzalna, w której funkcję magazynka niewymiennego spełnia obrotowy bęben z kilkoma komorami nabojewymi (zwykle sześcioma) 31 zdrobniale: kij - kawałek drewna o cylindrycznym kształcie, o różnej długości i grubości, posiadający dwa lub więcej końców (rozwidlenia), który został ułamany lub obcięty z drzewa, krzewu, trzciny lub trawy (bambus), ewentualnie wystrugany z drewna 32 SHANDONG 36 miasto w Anglii nad rzeką Dermrent; przemysł lotniczy, maszynowy, samochodowy, chemiczny 37 Nemertea - typ zwierząt bezkręgowych o bardzo długim, robakokształtnym, obłym lub płaskim, nieczłonowanym ciele, w większości wodnych, przeważnie morskich; charakterystyczną cechą (synapomorficzną) wstępną jest obecność długiego, wysuwanego, chwytanego ryjka (proboscis), oddzielonego od jelita, uzbrojonego lub nie 38 nurt polegający na twórczości kompilacyjnej, łączącej różne elementy i treści z różnych stylów, epok i kierunków artystycznych, nieprowadzący do nowej syntezy, nieoryginalny 39 ręcznie lub mechanicznie wykonane podłużne zagłębienie w ziemi służące do regulowania gospodarki wodnej upraw rolnych 40 analogowy komputer do rozwiązywania równań różniczkowych 41 mieszkańiec Gwatemali, człowiek pochodzenia gwatemalskiego 42 renowacja, odświeżenie czegoś już istniejącego 43 dokumenty, druki, przedmioty dotyczące Żydów, ich religii i kultury 44 dźwięczny i metaliczny odgłos 45 forma architektoniczna wzorowana na budownictwie Bliskiego Wschodu (architektura islamu) stanowiąca wystający z lica elewacji fragment budynku poszerzający przylegające wnętrze, nadwieszony powyżej pierwszego piętra na wysokości jednej lub kilku kondygnacji

Pionowe

1 nadawanie żaglowi, kadłubowi jachtu lub linie prawidłowego kształtu czy długości w celu zapewnienia najkorzystniejszych warunków żeglugi 2 dwustronna tkanina dekoracyjna na ścianę lub podłogę, wełniana, której wzór tworzy wątek pokrywający osnowę 3 powolny, miarowy chód zwierząt, zwłaszcza koni 4 amerykański pisarz i publicysta, ur. 1914r, „Hiroshima”, „Sprzysiężenie” 6 typ powieści, której fabuła oparta jest na faktach z życia autora, często przeplatających się z wydarzeniami fikcyjnymi 7 stan, sytuacja, zdarzenie, położenie grożące czymś złym, zagrażające komuś 8 OKRASA 9 miasto w Japonii (środkowe Honsiu), ośrodek administracyjny prefektury Nara w pobliżu Osaki, dawna stolica cesarstwa 10 kryształek lodu lub śniegu, mała drobinka zamrożonej wody 11 pomieszczenie służące do wypieku pieczywa 13 powód czegoś, czynnik coś wywołujący, będący czegoś przyczyną 16 zbiór przepisów prawnych 17 kaszalot, potwał, *Physeter macrocephalus* - gatunek walenia z rodziny kaszalotowatych, największy przedstawiciel podrzędu zębowców; występuje we wszystkich oceanach 18 *Montifringilla adamsi* - gatunek ptaków z rodziny wróblowatych (Passeridae) występujący w Eurazji 19 19 lat, po upływie których te same fazy Księżyca odpowiadają tym samym dniom słonecznej rachuby czasu 20 bywalec jarmarków 21 człowiek zajmujący się zawodowo produkcją powozów 22 głosowanie członków społeczności na określonym terytorium (np. kraju, województwa, gminy) w różnych sprawach mających związek z ich miejscem zamieszkania 23 motyl z rodziny przeziernikowatych, podobny do osy, o czarnym odwłoku w żółte lub czerwone pierścienie 24 cecha przedmiotu lub osoby wskazująca na możliwość ich kształtowania przez czynniki zewnętrzne lub na skłonność do ulegania ich wpływom 25 twardy dysk, pomocnicza pamięć w komputerze 26 wieś w Polsce położona w województwie mazowieckim, w powiecie siedleckim, w gminie Wiśniew 28 rozgrzeszenie, uwolnienie od kar kościelnych 29 poprzeczna podpórka skrzydeł w samolocie 30 nauczyciel uczący w szkole geografii 32 mieszkanka Bolesławca 33 grupa zachowujących się niekulturalnie, chamsko, prostacko ludzi 34 mieszkańiec Mauritiusa, człowiek pochodzenia maurytyjskiego 35 wynagrodzenie, renta lub inna forma dochodu dla monarchów i ich rodzin, wysokich urzędników państwowych, byłych głów państw itp

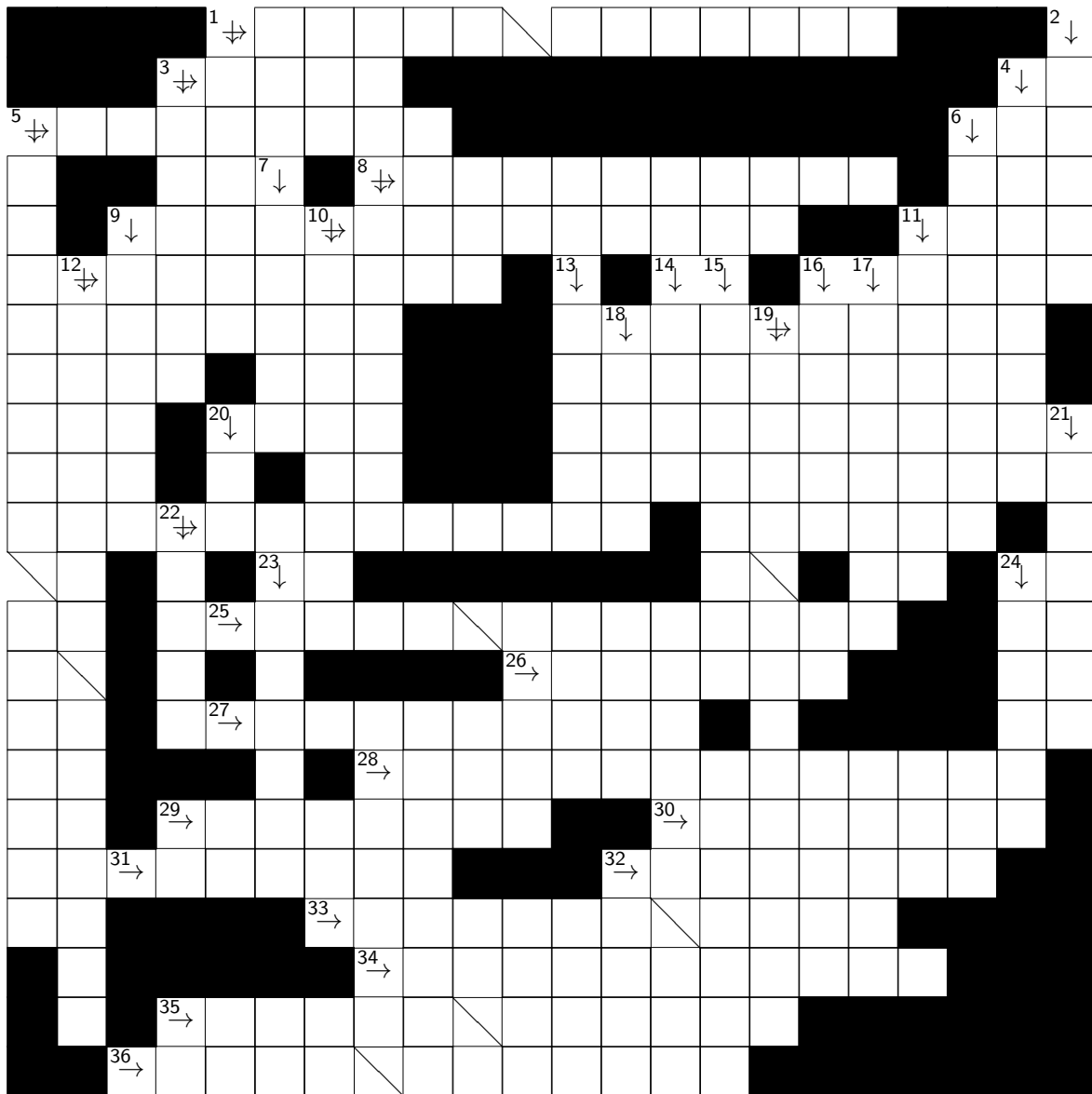

Poziome

3 zawartość wanienki, laboratoryjnego lub kuchennego naczynia, które jest nieduże i dość płytkie 5 sieć służąca do połowu węgorzy 9 jamrajokształtne, *Perameleomorpha* - rząd torbaczy obejmujący niewielkie ssaki o wydłużonym pysku, długim ogonie oraz ze zrośniętym 2. i 3. palcem stopy 10 czasopismo poświęcone modzie, obficie ilustrowane modelami wzorów 11 książę wrocławski w latach 1270-1290, książę krakowski w latach 1288-1290 15 twórczość, poglądy i dorobek naukowy Ernsta Kretschmera, niemieckiego lekarza psychiatry i twórcy teorii konstytucjonalnej 16 sztywny męski kapelusz jedwabny z wysoką główką w kształcie walca 18 obyczaj, związany z rozpoczęciem budowy nowego domu, wypełniany, aby zapewnić domostwu i rodzinie powodzenie i spokój 21 młode, małe ryby (do ukończenia pierwszego roku życia), które po zużyciu zawartości woreczka żółtkowego rozpoczęły samodzielne zdobywanie pokarmu 22 skrót/symbol franka komoryjskiego 23 zwielokrotnienie 25 rodzaj naczynia laboratoryjnego, które służy do ługowania 27 monarchiczny ustrój państwa z carem na czele; też: system takich rządów 29 osoba, która przepisywała księgi 30 przedstawicielka grupy rdzennych ludów obszarów arktycznych i subarktycznych Grenlandii, Kanady, Alaski i Syberii 31 długowieczne drzewo iglaste o igłach opadających na zimę i bardzo cennym drewnie 32 pseudonim Tadeusza Kamila Marcjana Żeleńskiego - polskiego tłumacza literatury francuskiej, krytyka literackiego i teatralnego, pisarza, poety-satyryka, kronikarza, eseisty, działacza społecznego, z wykształcenia lekarza 33 pojedynczy zjazd w saneczkarstwie sportowym, wykonany na specjalnie przygotowanym torze 35 siedziba Dalajlamy w Tybecie 38 lek hipotensyjny, który wskutek podobieństwa do dihydroksyfenyloalaniny (DOPA) blokuje powstawanie dopaminy, która jest prekursorem noradrenaliny 39 charakterystyczna formacja tworzona podczas wędrówki przez niektóre migrujące ptaki 40 wszystkożerny, szkodliwy gryzoń długości do 10 cm 41 laminat świecący stosowany do wystroju wnętrz 42 przemoc, sięganie po siłę mięśni lub broni, uciekanie się do nacisku fizycznego

Pionowe

1 grupa społeczna izolująca się od otoczenia, posiadająca własne prawa i zasady, według których funkcjonuje 2 dawniej: osoba, która przepisywała teksty, nie tylko zawodowo (lub w związku z powołaniem) oraz spisywała teksty np. ze słuchu, pod dyktando 3 Heinrich (1871-1956), pisarz niemiecki, antyfaszysta; „Profesor Unrat”, „Cesarstwo”, nowele, eseje 4 jednostka walutowa w Bułgarii 6 pracownik firmy kurierskiej, dostarczający przesyłki 7 wieś w Polsce położona w województwie łódzkim, w powiecie skierniewickim, w gminie Głuchów 8 *Saduria entomon* - drapieżny morski gatunek skorupiaka z rzędu równonogów (*Isopoda*), dochodzący do 8 cm długości; pancerz koloru żółto-szarego składa się ze względnie małej głowy, 7 segmentów tułowia (z 7 parami odnóży) oraz 4 segmentów odwłoka, zakończonego charakterystyczną trójkątną (klinowatą) płytką ogonową 10 duża wieś borowiacka w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Czersk 12 to, że coś jest odbierane jako niesympatyczne, nie mile, uciążliwe 13 system posterunków granicznych 14 *Butorides striata* - gatunek ptaka z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*) 17 marzenie senne - to, co się człowiekowi czasem śni, gdy śpi; serie obrazów, dźwięków, emocji, myśli i innych wrażeń zmysłowych pojawiające się podczas snu 19 *Histrionicus histrionicus* - gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*), zamieszkujący Syberię na wschód od Bajkału, Aleuty, Alaskę, północną i środkową Kanadę, Grenlandię i Islandię 20 *Geum chiloense* - gatunek rośliny z rodziny różowatych 22 członek sądu kościelnego (może być świecki) przygotowujący materiał procesowy 23 w psychologii proces poznawczy akcentowania różnic pomiędzy członkami grupy własnej a członkami grupy obcej przy jednoczesnej tendencji do ujednolicania grupy obcej, co prowadzi do powstawania stereotypów 24 mięso, które ma więcej tkanki tłuszczowej i mioglobuliny (białka biorącego udział w magazynowaniu tlenu), niż mięso białe 26 cecha czegoś, co przynosi zaszczyt 28 mieszkaniec Kartaginy 30 część powierzchni pnia drzewa (głównie sosny) poddawana żywicowaniu 32 dużo miejsca, przestrzeni, przestronne miejsce 33 angielski malarz i grafik (1817-1910), obrazy o tematyce religijnej i literackiej 34 pierwiastek z grupy II głównej układu okresowego pierwiastków, z okresu szóstego 36 świat, Ziemia 37 *Cucurbita* - rodzaj roślin jednorocznych z rodziny dyniowatych obejmujący około 20 gatunków

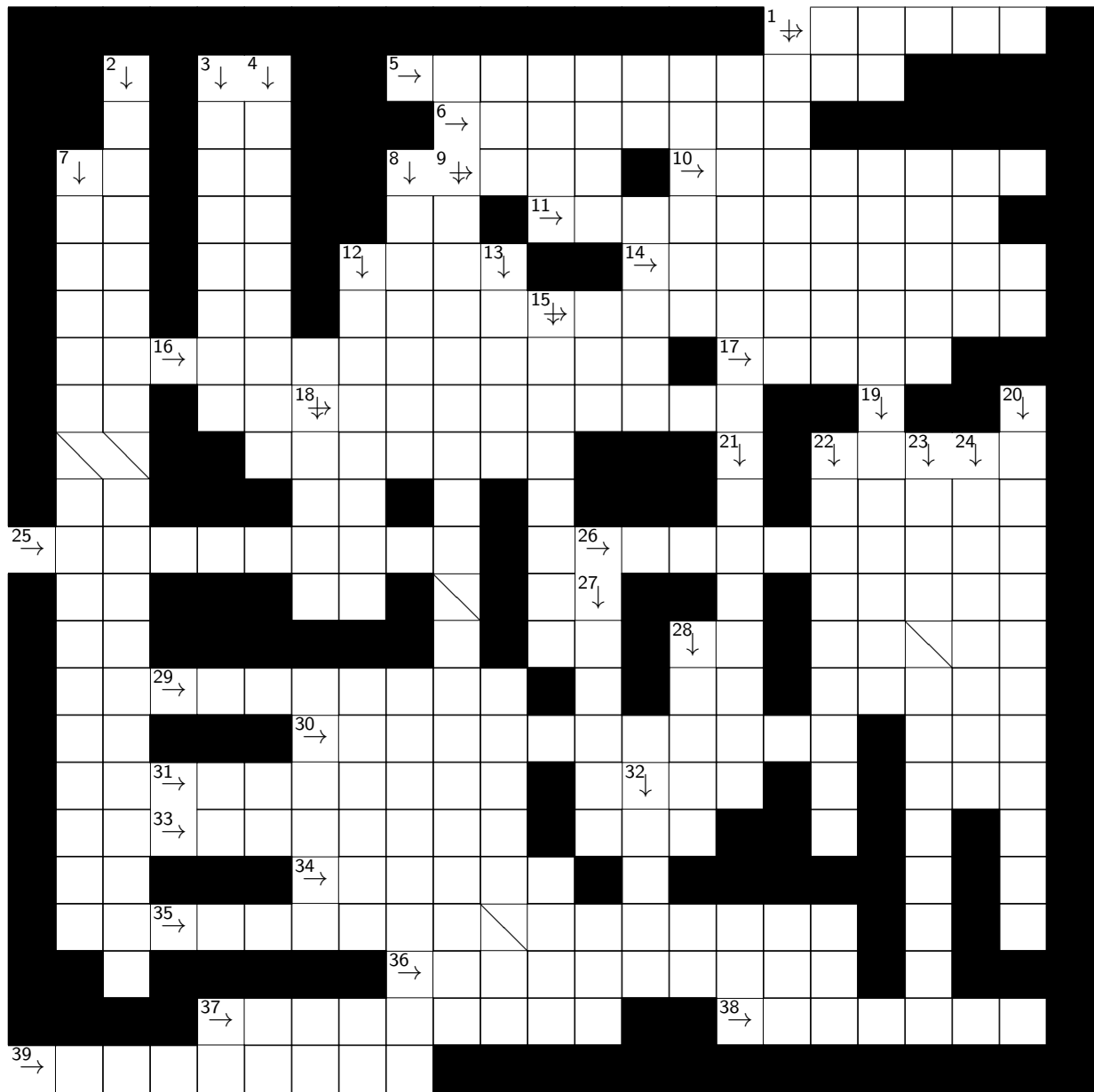

Poziome

1 instytucja odpowiadająca za wypłatę emerytur, rent i innych świadczeń oraz pobieranie składek od ubezpieczonych osób
3 tajna informacja, ostrzeżenie, wskazówka 5 posługiwanie się rasą jako kategorią klasyfikującą i wartościującą ludzi 8
TERIOLOGIA; dział zoologii zajmujący się badaniem ssaków 10 karabin przeznaczony dla strzelca wyborowego w celu
prowadzenia ognia pojedynczego na dużą odległość, z dużą precyzją, używany do likwidowania pojedynczych, istotnych
dla przeciwnika celów (głównie osób), w odległości do kilkuset metrów 12 ROZCIEŻA krzew morskich wybrzeży strefy
międzyzwrotnikowej 19 pokrywa służąca do zamykania otworów w instrumencie muzycznym 22 wełniak szary i największa
z amerykańskich kapucynek, owocożerna 25 sala do obrad plenarnych odbywających się w gmachu ważnej instytucji
26 zamęt, zamieszanie z jakiegoś powodu; bałagan 27 część zdania określająca rzeczownik lub zaimek rzeczowny 28
likwidacja jakiegoś czynnika, którego wpływ oceniany jest jako negatywny, szkodliwy 29 DZIARNINA; skrzystalizowany
miód pszczeli 30 James, dziennikarz amerykański, inicjator międzynarodowych zawodników balonowych 31 węgierski
lekarz weterynarii (1860-1934); profesor Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Budapeszcie 32 lekkoatleta czechosłowacki,
długodystansowiec, zwany 'czeską lokomotywą' czterokrotny mistrz olimpijski z Londynu i Helsinek, 18-krotny rekordzista
świata 33 akwen, w którym fale wewnętrzne uniemożliwiają ruch jednostkom pływającym 34 muzykolog i wydawca ur.
w 1921 r., profesor A. M. w Krakowie 35 prawnik świadczący pomoc prawną podmiotom gospodarczym, jednostkom
organizacyjnym oraz osobom fizycznym, która polega przede wszystkim na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu
opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami 36 Jaera
albifrons - gatunek skorupiaka z rzędu równonogów

Pionowe

1 jezioro w zachodniej Irlandii, powierzchnia 176 km², głębokość do 46 m 2 dawniej; koń stepowy 3 kanton w środkowej
Szwajcarii, obszar 908 km² 4 potocznie: papier pergaminowy 5 przepływ krwi przez naczynia krwionośne mózgowia, za-
pewniający czynność ośrodkowego układu nerwowego 6 Diapsida - grupa owodniowców z gromady zauropsydów (Saurop-
sida), w których czaszce rozwinęły się dwie pary otworów skroniowych (po dwa - górny i dolny - za każdym okiem), przez
które przewleczone są silne mięśnie szczęk; dzięki temu czaszka stała się lżejsza a szczęki bardziej ruchliwe 7 ozdobny
krzew lub drzewko z Azji Wsch. i Ameryki Północnej, liście owłosione, kwiaty żółte 8 program komputerowy lub urządze-
nie, którego zadaniem jest przechwytywanie i ewentualnie analizowanie danych przepływających w sieci 9 Edwin, ur. w
1930r. astronauta amerykański, uczestniczył w pierwszej wyprawie załogowej na Księżyc 10 wydawczyni 11 niewielkich
rozmiarów tarcza - obracająca się część telefonu, służąca do wybierania numeru 12 roślina użytkowa nieeksploatowana ze
stanowisk naturalnych, lecz z upraw stworzonych i pielęgnowanych przez człowieka 13 pieniądze, które zostały złożone
w banku, np. oszczędności 14 drzewołazy 15 poziomy wał z nawiniętą liną lub łańcuchem sterowym, połączony z kołem
sterowym 16 odrobina, kapka, ociupina, mała ilość 17 dokument potwierdzający to, że ktoś ma jakiś status, przynależy
gdzieś 18 lewa strona 19 manewr zbliżania samolotu do obiektu przeciwnika w celu zajęcia pozycji i wystrzelenia rakiety
lub zrzucenia bomby 20 jednostka informacji w systemie dwójkowym, oznaczająca 2⁸⁰ bajtów 21 przeszkoda, przez
którą przeskakują lekkoatleci podczas biegów 22 w budownictwie - pionowy kanał w konstrukcji budynku 23 część
układu napędowego roweru - ułożyskowany wałek, wkręcany do tulei, zwanej mufą suportu, która znajduje się w miejscu
łączenia rury podsiodłowej i rury dolnej ramy 24 budynek rządowy, w którym odbywają się posiedzenia senatu

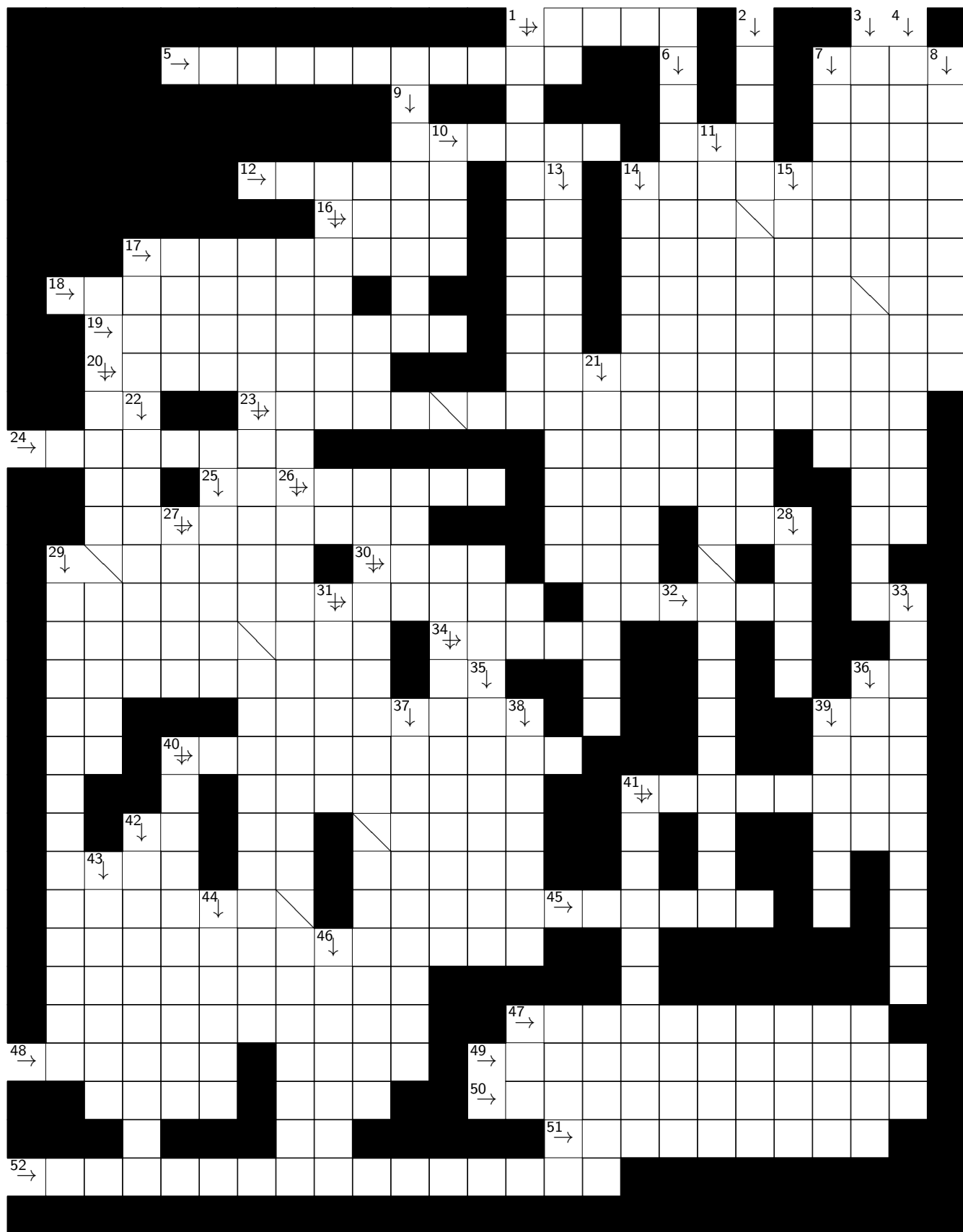

Poziome

1 ptak; poszczególne gatunki tego ptaka w taksonomii biologicznej klasyfikowane są w obrębie rodziny gołębiowatych (Columbidae), w podrodzinie gołębi (Columbinae) 5 dyscyplina sportowa składająca się z siedmiu konkurencji 6 klony - drzewa 9 garnek okazałych rozmiarów 10 pogardliwie o starszym człowieku 11 ptak nawodny z rzędu wróblowatych; buduje koszyczkowe gniazdo zawieszone na trzcinach; Eurazja, płn. Afryka; chroniony 14 gąszcz, płatanina; w znaczeniu przenośnym o skomplikowanej sytuacji, w której trudno się zorientować 15 zwierzęcość; bycie jak zwierzę (czyli istota nieuduchowiona) 16 walec obracający się pod wpływem ruchów umieszczonego wewnątrz stworzenia 17 właściwie Viaud - pisarz francuski (1850-1923), powieści z życia marynarzy i rybaków; „Rybak islandzki” 18 filozof uprawiający dialektykę 25 teoria biologiczna, według której rozwój embrionalny przebiega z niezróżnicowanych początkowo komórek zygoty, które różnicują się dopiero na dalszych etapach wzrostu embrionu, prowadząc do utworzenia narządów i ich układów 26 karmazynowy róż 29 ul słomiany 30 wyprowadzenie zwłok na miejsce, gdzie pozostają do pogrzebu 31 prosty instrument muzyczny składający się z szeregu złączonych razem piszczałek różnej długości 33 część organu, przez którą przechodzi wiązka nerwowa lub naczyniowa 34 dom mieszkalny kaukaskich górali z kamienia, gliny lub drewna 35 miasto, które na czas konfliktu zbrojnego zostało ogłoszone przez organy sprawujące nad nim władzę miastem niebronionym oraz takie miasto, które zgodnie z prawem międzynarodowym nie może zostać zbombardowane 36 osobę zajmującą się projektowaniem, kodowaniem, szatą graficzną oraz aktualizacją witryny internetowej 37 Łyczaków - dzielnica Lwowa 38 słodka w smaku przyprawa, zwykle w postaci krystalizowanej sacharozy 39 włoski malarz i rzeźbiarz (1509-66) obrazy i freski religijne

Pionowe

1 niedźwiedź z lasów Ameryki Północnej 2 powieść skonstruowana w formie listów (niekiedy przeplatających się z fragmentami pamiętnika), wymienianych między sobą przez bohaterów 3 mała szybka z ołowianym łączeniem; kiedyś szybki takie stosowane powszechnie w oknach, dziś - do celów dekoracyjnych (głównie w witrażach) 4 nazwa pokarmów (głównie mięsa, jaj, chrzanu, chleba etc.) święconych w Wielką Sobotę w kościołach katolickich Polski oraz w graniczących ze Słowenią austriackich regionach Styrii, Karyntii, południowego Tyrolu oraz Bawarii 7 Myotis bechsteinii - gatunek ssaka z rzędu nietoperzy z rodziny mroczkowatych; w Polsce jego zasięg ogranicza się do południowej części kraju, najdalej na północ sięga do Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, Wielkopolski, okolic Tomaszowa Mazowieckiego i Polesia Lubelskiego 8 punkt usługowy 9 rodzaj migracji będący społecznym obciążeniem dla krajów przyjmujących imigrantów, ponieważ ponoszą one dodatkowe koszty zapewnienia tym osobom zakwaterowania, pomocy prawnej i usług służby zdrowia 12 akcesorium w postaci np. biżuterii, szala, krawatu, będące ozdobą, dopełnieniem ubioru 13 volkswagen z modelu Polo 15 telefonia, podłączenie do sieci telefonicznej 18 jezioro w USA u podnóża gór Sierra Nevada 19 żeński organ rozmnażania się mszaków, paprotników i roślin nagozalążkowych 20 ZŁOTOROST 21 człowiek o śniadym lub ciemnym kolorze skóry, rozpoznawany jako nienależący do kultury białych ludzi 22 włoskie ciastko z ciasta drożdżowego z rodzynkami i cynamonem 23 jedna z ras konia, ukształtowana dopiero na początku XX wieku, poprzez skrzyżowanie oryginalnego ogiera noniusa z klaczami gidran; używany jako wierzchowiec i jako silny koń do lekkich zaprzęgów 24 maszyna wykonująca cały cykl swej pracy bez udziału człowieka 27 w matematyce - zbiór wszystkich wartości (należących do przeciwdziedziny) przyjmowanych przez funkcję dla każdego elementu danego podzbioru jej dziedziny oraz zbiór wszystkich elementów dziedziny, które są odwzorowywane na elementy danego podzbioru przeciwdziedziny 28 duchowny buddyjski w Tybecie i Mongolii 32 składowa część kościoła położona pomiędzy prezbiterium a kruchtą, przeznaczona dla wiernych

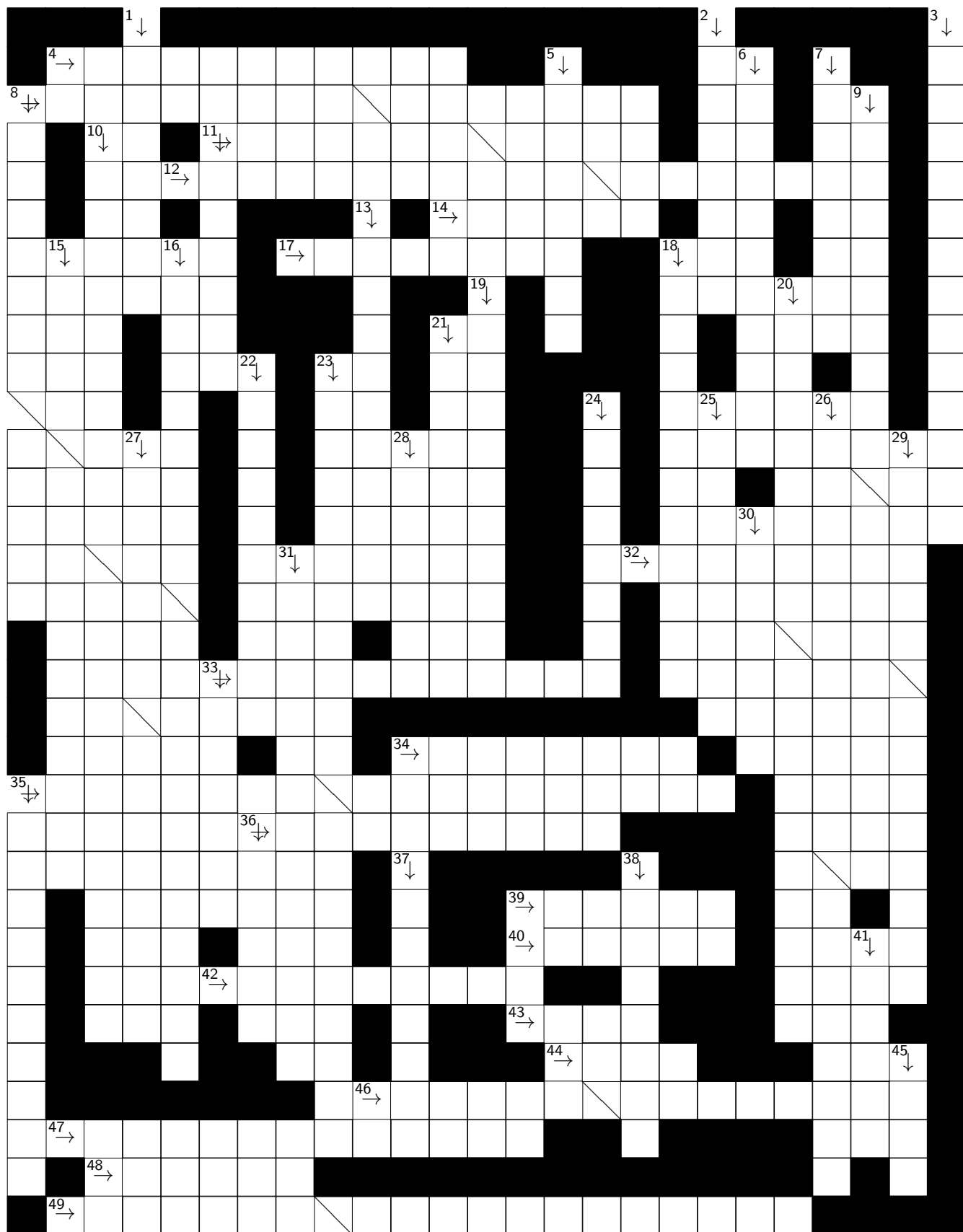

Poziome

1 osoba o nieprzeciętnym umyśle 5 przyrząd optyczny, którego soczewki zmieniają kolor wpływem światła 10 ssąca głowica pogłębiarki 12 piec kuchenny 16 słoik, który służy do przechowywania przetworów 17 rusztowanie, które ma zabezpieczać ściany przed zawaleniem 18 ochronny mankiet zakładany na rękaw np. munduru 19 zwyczajowa nazwa sosny górskiej 20 gatunek kaczki o biało-brunatno-czarnym upierzeniu; w Polsce na przelotach, zamieszkuje obszary mórz dalekiej północy; łowna 23 masa, która wynika z oddziaływania grawitacyjnego 24 zakaźna choroba larw jedwabników 26 środkowoamerykański ptak z rzędu wróblowatych 27 matematyk francuski (1811-32); twórca nowoczesnej teorii równań algebraicznych oraz teorii gry 30 dość intensywny ruch powietrza 31 jeden ze stylów jazzowych o nieregularnym rytmie 32 bom na małych jachtach śródlądowych 34 afrykański ptak z rzędu papug o szarym upierzeniu i różowym ogonie, umie naśladować mowę - papuga popielata 40 stofa licząca 4 wersy 41 samodzielne muzeum malarstwa, rzeźby lub salon wystawowy połączony ze sprzedażą dzieł sztuki 45 w dawnym wojsku: konny ordynans oficera 47 niemiecki malarz i grafik (1881-1955) reprezentant ekspresjonizmu; kompozycje figuralne. pejzaże, portrety 48 skała mieszana, zbudowana z organogenicznej krzemionki (opal, chalcedon, przeważnie pochodzące z krzemionkowych gąbek) i węgla wapnia 49 brak zgodności z czymś, sprzeczność 50 pracodawca; osoba zatrudniająca pracownika 51 oszklone okienko w pokładzie statku lub dachu kabiny, które przepuszcza światło z zewnątrz 52 cecha decyzji, wyroku, który można zmienić

Pionowe

1 żołnierz, którego podstawowym uzbrojeniem był muszkiet oraz rapier; formacje złożone z muszkieterów występowały w XVI-XVII wieku w niemal wszystkich armiach europejskich i nie tylko 2 gatunek filmowy, w którym przeplatają się sceny mówione, śpiewane i taneczne 3 stała, nieruchoma pancerna czasza, najczęściej wykonana jako odlew ze staliwa lub ze stalowych płyt połączonych nitami, służąca do celów obserwacyjnych lub jako stanowisko ogniowe dział lub karabinów maszynowych 4 grupa sportowców, którzy w rozgrywkach reprezentują dany kraj lub klub 6 opieranie się w swych sądach, decyzjach, postępowaniu na szkolnych, uproszczonych formułach 7 zdolność do znoszenia rzeczy ocenianych jako negatywne, umiejętność lub chęć do przysmykania oka na czyny, zachowania, sprawy naganne 8 miasto w USA (Georgia) nad rzeką Chattahoochee; przemysł lotniczy, samochodowy, elektroniczny, maszynowy 9 amerykański filozof i logik (1839-1914); jeden z twórców pragmatyzmu 11 naczelny organ prokuratury 13 zespół organizmów żyjących na powierzchni ziarenek piasku dna zbiornika wodnego 14 prędkość większa od prędkości światła 15 PLUR. czyliś rodzice 16 gruba, dłuższa kurtka wypełniona naturalnym lub syntetycznym puchem, z wyściełanym futrem kapturem 20 podniosłe określenie szkoły wyższej, najczęściej uniwersytetu 21 o przedmiotach, ludziach, zwierzętach, zjawiskach naturalnych - niepełność, niekompletność, choroba, także uszkodzenie 22 miasto w pld. Gwatemali; ośrodek handlowy i turystyczny 23 każdy naturalny obiekt fizyczny oraz układ powiązanych ze sobą obiektów lub ich struktur występujący w przestrzeni kosmicznej poza granicą atmosfery ziemskiej 25 gatunek sera twardego, podpuszczkowego, dojrzewającego, produkowanego z mleka krowiego 26 ogół utworów związanych tematycznie z funkcjonowaniem hitlerowskich obozów koncentracyjnych (lagrów) w czasie II wojny światowej 27 trudne położenie, sytuacja bez wyjścia 28 luka lub prześwit w jakiejś ciemniejszej materii, pozwalająca na spojrzenie na drugą stronę 29 urząd lokalny w średniowiecznej Polsce 30 sygnał, którego dziedzina i zbiór wartości są dyskretne w czasie 31 czyjaś małżonka, żona 33 PERSYMONA, KAKI 34 BARCIAK 35 rezygnacja z zajmowanego stanowiska lub urzędu 36 porcja alkoholu, którą pije się rano, gdy ma się kaca w nadziei, że przejdzie 37 minerał zaliczany do krzemianów warstwowych 38 rozpraszacz lub odbłyśnik umieszczony pod lampą 39 porcja budyniu, tj. proszku, z którego po dodaniu mleka otrzymuje się budyń 40 wielkopolski ludowy instrument muzyczny 41 chomik 42 okres panowania Ottonów w Świętym Cesarstwie Rzymskim 43 egipska lub etruska urna do przechowywania wnętrzości zmarłego 44 zagadnienie omawiane w szkole, zazwyczaj w ramach jednej jednostki lekcyjnej 46 architekt francuski (1874-1954), zwany też ojcem żelbetu - ratusz w Hawrze

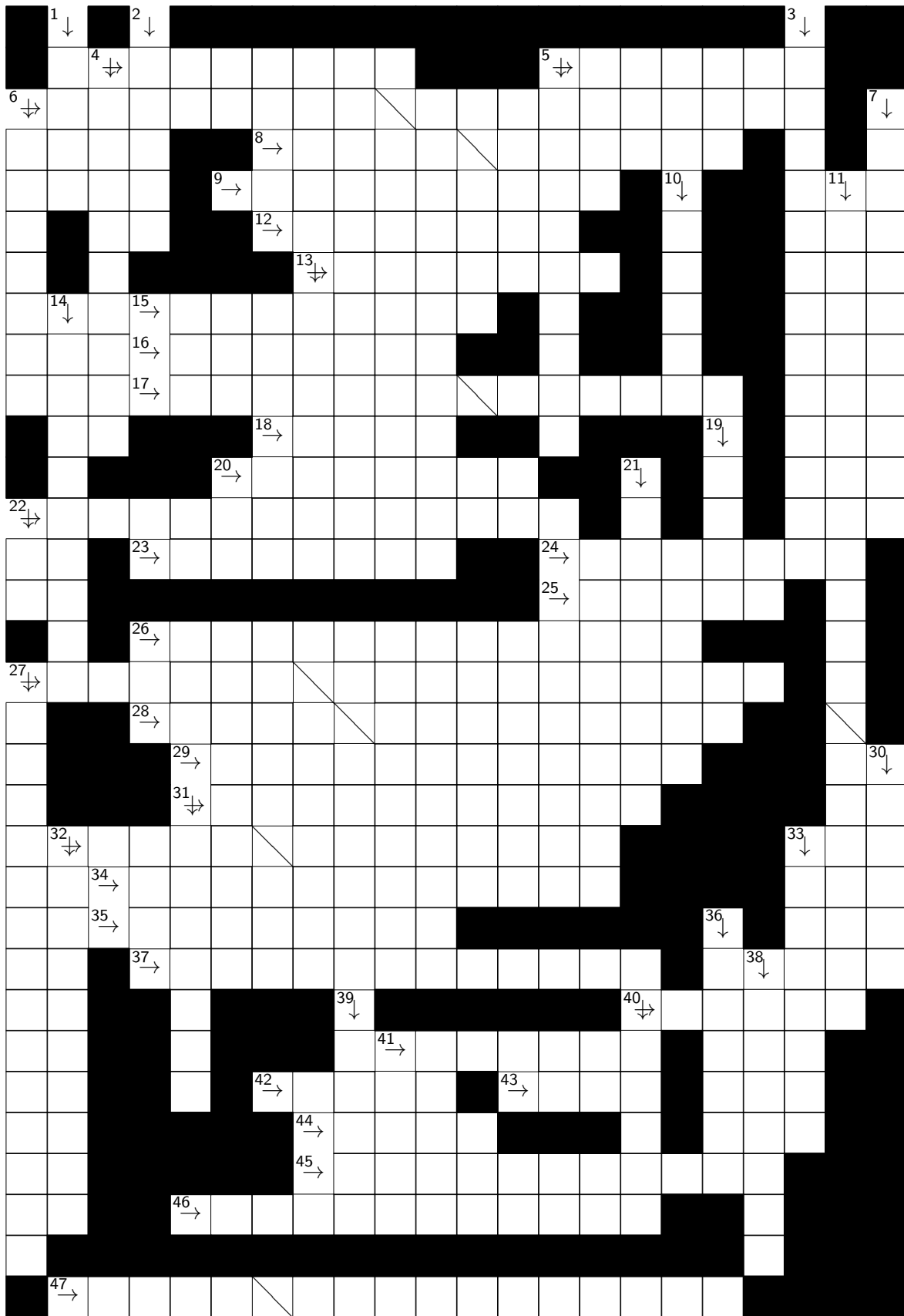

Poziome

4 poetka 8 zawodniczka sportowa, która rywalizuje w najmłodszej grupie wiekowej 11 powszechna nazwa, jaką obdarza się nową metodę szkolenia i musztry żołnierzy, jaką wprowadził w latach dwudziestych i trzydziestych XVIII w. w Prusach Leopold von Anhalt-Dessau 12 spółgłoska szczelinowa lub zwarto-szczelinowa artykułowana przez wysklepienie języka w kierunku przedniej części podniebienia przy jednoczesnym kontakcie czubka języka z dziąslami - ś, ź, ć, dź, ń; określenie używane odnośnie do polskich spółgłosek środkowojęzykowych 14 produkt otrzymywany przez wypełnienie formy tworzywem w stanie ciekłym 17 miasto w pld. Czadzie, nad rzeką Logone, ośrodek handlowy regionu uprawy bawełny 32 syn męża lub żony z poprzedniego związku 33 decyzja wydana przez kogoś, w której (na piśmie lub ustnie) zostaje wyrażona chęć zrezygnowania z czegoś, zrzeczenia się czegoś 34 płyta CD 35 suwnica pomostowa przeznaczona do pracy w odlewniach stali 36 to, że coś jest bardzo rzadkie, niegęste 39 podgatunek muzyki rockowej powstały na przełomie lat 60. i 70. XX wieku w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych 40 miasto w pln. Jordanii na pln.-wsch od Ammanu; rafineria ropy naftowej 42 SALSEFIA roślina zielna ze złożonych, kozibród lekarski zwany jest salsefią 43 kod ISO 4217 funta cypryjskiego 44 urządzenie do pomiaru prędkości statku wodnego względem wody 46 cecha, sposób zachowania, charakterystyczny element stanowiący znak rozpoznawczy jakiejś osoby lub grupy osób; coś, co decyduje o tym, jak ktoś jest postrzegany przez otoczenie 47 w geometrii relacja równoważności figur zdefiniowana przez izometrię, rozumianą intuicyjnie jako identyczność kształtu i wielkości figury 48 zaprzeczenie jakiegoś ustalonemu stanowi, normie 49 Ischyropsalis helwigii - gatunek pajęczaka z rzędu kosarzy, z rodziny Ischyropsalididae

Pionowe

1 coś do załatwienia, do zrobienia 2 *Damaliscus pygargus phillipsi* - podgatunek bonteboka, ssaka parzystokopytnego z rodziny krętorogich; zasiedla tereny wschodniej i środkowej części Afryki Południowej 3 to, że coś ma kilka wariantów, istnieje w kilku wariantach, odmianach, wersjach 5 lekceważące i pogardliwe najczęściej zdradzające negatywne nastawienie (ale też dowcipne, może być użyte pieszczotliwie) określenie dziecka 6 zdecydowana, absolutna przesada 7 kuc Hackney - rasa prawdziwych kuców z typowym dla nich charakterem, dzieło hodowcy Christophera Wilsona z Kirkby Lonsdale w Kumbrii; dzięki ciekawemu i bardzo charakterystycznemu sposobowi ruchu można je obecnie często spotkać na różnego rodzaju pokazach 8 zewnętrzna część lokalu gastronomicznego ustawiana na zewnątrz lokalu w okresie wiosenno-letnim 9 cło lub podobna opłata o równoważnym skutku należna przy wwozie towarów do danego kraju 10 krzywa będąca zbiorem punktów, dla której iloczyn odległości od dwóch ognisk: $F(-a, 0)$ i $F(a, 0)$ wynosi a do potęgi drugiej 11 chrząszcz z rodziny ryjkowców 13 *Liocranidae* - rodzina pajaków z podrzędu *Opisthothelae* 15 styl architektoniczny wprowadzony przez Stanisława Witkiewicza w latach 90. XIX wzorowany na tradycyjnym budownictwie górali podhalańskich i wzbogacający je elementami secesji 16 *Taxiphyllum densifolium* - gatunek mchu z rodziny rokitowatych 18 forma tzw. zwykłego podwyższenia kapitału zakładowego w spółce akcyjnej (w odróżnieniu od podwyższenia warunkowego i celowego) - zarząd tej spółki oferuje w drodze ogłoszenia akcje, co do których służy akcjonariuszom prawo poboru 19 ruch religijno-polityczno-społeczny zapoczątkowany przez Marcina Lutra w XVI wieku, mający na celu odnowę chrześcijaństwa 20 *Ptiloprora perstriata* - gatunek ptaka z rodziny miodojadów (*Meliphagidae*) 21 fikcyjna kraina stworzona przez Roberta E. Howarda w cyklu powieści fantasy, których bohaterem jest Conan Barbarzyńca i które kontynuowane były przez innych autorów 22 rodzaj księgi parafialnej, w której proboszczowie zapisywali dane o zdarzeniach podlegających rejestracji w chwili ich zgłaszania lub bezpośrednio po nich 23 cyraneczka, *Anas crecca* - gatunek średniego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*) 24 likwidacja czegoś, unieważnienie 25 wieś w Polsce położona w województwie wielkopolskim, w powiecie wolsztyńskim, w gminie Siedlec 26 *Pyxidea mouhotii* - gatunek żółwia z rodziny batagurowatych 27 w potocznym rozumieniu - darwinizm 28 stanowisko budowy małych statków wodnych, szybowców itp 29 *Zingiber malaysianum* - gatunek rośliny należący do rodziny imbirowatych 30 saturator 31 nieprzejrzystość, niejasność czegoś, to, że coś budzi wątpliwości, nie jest jednoznaczne 33 spodnie wzorowane na spodniach farmerskich, płócienne lub drelichowe nabijane metalowymi nitami 35 pancerny żołnierz na Litwie w XVI/XVIII w 36 malarz i poeta ludowy (1849-1922) pochodził z Podhala 37 rodzaj namiotu koczowniczego ludów z Azji 38 marynarz pełniący służbę przy trapię 41 gula, zgrubienie 45 miasto w Mezopotamii nad Eufratem

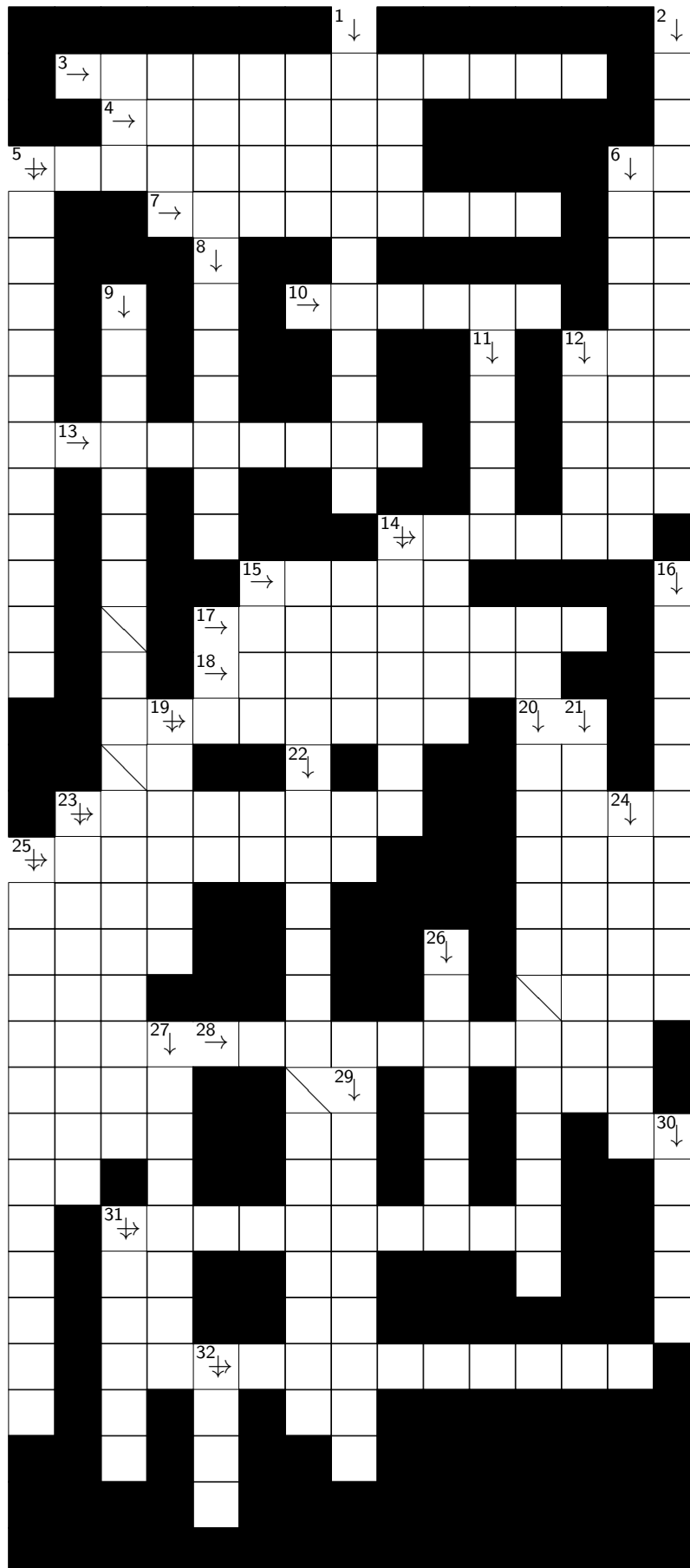

Poziome

4 przen. tajniki, warsztat przygotowania czegoś 5 pokrywka, przykrywka, zamknięcie czegoś 6 dawniej - spowiedź całego zgromadzenia, mająca charakter sakramentu (odpuszczenia wszystkich grzechów) 8 *Suillus luteus* - gatunek grzyba z rodziny maślakowatych; jest szeroko rozprzestrzeniony, występuje na całej półkuli północnej na obszarach o klimacie umiarkowanym 9 głowienka zwyczajna, kaczka rdzawogłowa, *Aythya ferina* - gatunek ptaka z rodziny kaczkowatych (Anatidae); zamieszkuje środkowe szerokości geograficzne Eurazji - Wyspy Brytyjskie, Europę Środkową i Wschodnią i pas w Azji Środkowej po Mandżurię i północną Japonię, poza tym izolowana populacja występuje w Azji Mniejszej 12 wzór okularów o okrągłych oprawkach, których nazwa pochodzi od nazwiska brytyjskiego muzyka Johna Lennona 13 przejście utworzone z dwóch kolumn ustawionych obok siebie ludzi 15 Passeriformes - rząd ptaków z podgromady Neornithes 16 obszar koło domu czy chałupy, otoczony płotkiem 17 minerał z grupy siarczków 18 energia, którą dysponuje człowiek, witalność, tyle zdrowia i zapału, ile ma w danej chwili 20 (1878-1927), pisarz amerykański, popularne powieści z życia Indian i traperów; „Szara wilczyca”, „Władca skalny” 22 *Eotriceratops* - rodzaj roślinożernego dinozaura z rodziny ceratopsów; żył w okresie późnej kredy na terenach Ameryki Północnej, mógł dorastać do 12 metrów i ważył 13 ton 23 pogląd społeczno-polityczny, zakładający wyodrębnienie ze społeczeństwa warstwy wyższej - elity 24 duże, wystawne auto 25 miasto w europejskiej części Federacji Rosyjskiej na płn.-wsch od Woroneża 26 Roridulaceae - rodzina roślin z rzędu wrzosowców 27 prowadzenie spraw sądowych przez kilka etapów postępowania w różnych sądach 28 oficjalna wersja ceny 29 stwierdzenie w części prawdziwe 31 *Leptosittaca branickii* - gatunek ptaka z rodziny papugowatych (Psittacidae), z podrodziny papug neotropikalnych (Arinae) 32 *Chrysemys picta* - gatunek gada z podrzędu żółwi skrytoszyjnych z rodziny żółwi błotnych, jedyny przedstawiciel rodzaju *Chrysemys*, charakteryzujący się pancerzem barwy zielono-oliwkowej lub oliwkowej w różnych odcieniach (aż do czarnego) i występowaniem na tym tle na karapaksie i głowie żółtych lub pomarańczowych plam; żyje na obszarze od południowej Kanady do północnego Meksyku 34 liczebność; liczbowość 35 mieszkaniec Opola 37 małeńkie bezkręgowce o nie ustalonej przynależności, zaliczane zwykle do stawonogów 40 gra sportowa ściśle związana z pétanque, bowls i grą prowansalską, która polega na umieszczeniu własnych kul jak najbliżej małej kulki 41 stosowany w zapisie nutowym znak graficzny łączący kilka nut 42 protest przeciwko czemuś, postawa wyrażająca - najczęściej w sposób spontaniczny i gwałtowny - przeciwny stosunek do czegoś 43 pogardliwie: kompletny ignorant, zero; stosowane także w odniesieniu do osoby zgniłej moralnie 44 wsch. azjatycki ssak z jeleniowatych- obecnie tylko w zoo 45 *Craspedodon* - rodzaj dinozaura znany jedynie na podstawie trzech zębów datowanych na górną kredę, znalezionych w okolicach wsi Lonzée w Belgii 46 *Bahariasaurus* - rodzaj dinozaura z grupy teropodów; żył w okresie kredy na terenach Afryki 47 zjawisko polegające na występowaniu w organizmach żywych pewnych przemian o charakterze cyklicznym, związanych z działaniem swoistych oscylatorów, zwanych zegarami biologicznymi

Pionowe

1 egipskie miasto nad Nilem 2 egzemplarz Koranu 3 *Lapparentosaurus* - rodzaj zauropoda o niepewnej pozycji filogenetycznej, dawniej uznawany za przedstawiciela cetiozaurów, brachiozaurów lub tytanokształtnych 4 *Postosuchus* - rodzaj drapieżnego archozaura żyjącego od środkowego karniku do noryku (późny trias) na terenie obecnej Ameryki Północnej 5 *Origma solitaria* - gatunek małego ptaka z rodziny buszówkowatych (Acanthizidae); endemit, występuje jedynie na terenie Australii, w Nowej Południowej Walii; jego środowiskiem występowania są lasy klimatu umiarkowanego, zarośla oraz obszary skalne (klify, szczyty górskie) 6 agregat, model, utrapienie, nicpoń 7 rywal, taki jak w rywalizacji sportowej, konkurent, współzawodnik 10 narzędzie do nakręcania mechanizmu sprężynowego 11 postępowanie, w którym rozpatruje się sprawy z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa pracy, sprawy dotyczące ubezpieczeń społecznych oraz inne sprawy, do których przepisy kodeksu postępowania cywilnego stosuje się z mocy ustaw szczególnych; termin prawny 13 (1627-1704), francuski pisarz, teolog i historyk; „Uwagi nad historią powszechną” 14 astrofizyk i fizykochemik szwedzki (1839-1927), nagroda Nobla w 1903 r 19 zespół miejski w Chinach, obejmuje miasto Dalian i Lushui 21 paryska twierdza z XIVw, później więzienie 22 skrót/symbol waluty birr 27 nawigacja opierająca się na pozycjach ciał niebieskich, względem których określa się położenie statku 30 potoczna nazwa największego w Warszawie domu towarowego (Centralny Dom Towarowy, czyli stołeczny Powszechny Dom Towarowy) stosowana obecnie także jako nazwa budynku, w którym ten dom towarowy się mieścił 31 młot kamieniarski z ostrzem do nacinania w kamieniach rysy 32 ANTRESOLA, MEZANIN, MEZZANINO 33 utytułowany żuźlowiec, zawodnik Stali Gorzów 36 ARMIA 38 PIGWA 39 określona ilość pieniędzy 40 w pokerze: pięć kart jednego koloru na ręce

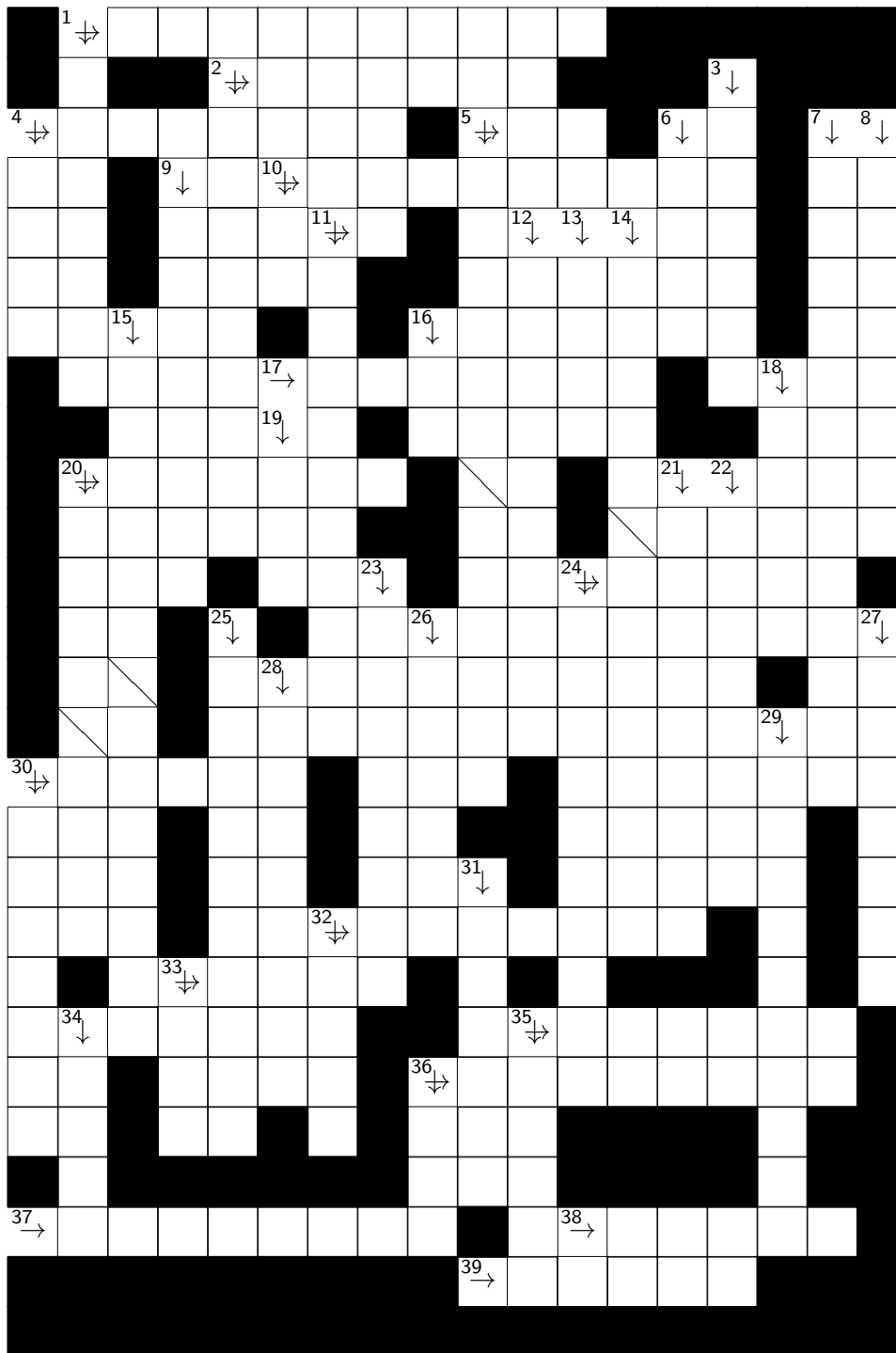

Poziome

3 przedstawiciel grupy etnograficznej zamieszkującej tereny Biskupizny 4 (1765-1815) amerykański budowniczy statków wodnych 5 cecha tego, co jest wielkie (pod względem rozmiaru fizycznego) 7 Jack, piłkarz brytyjski, złoty medalista mistrzostw świata w Anglii, uznany trener 10 Cucurbita - rodzaj roślin jednorocznych z rodziny dyniowatych obejmujący około 20 gatunków 13 łow. sierść zająca lub królika 14 ur. 1904r, poeta ukraiński, działacz ruchu pokoju, „Mickiewicz w Odessie”, „Rozmowa serc” 15 Vasco da (1460-1524); żeglarz portugalski, odkrył drogę morską do Indii 17 wielokrotność metra, podstawowej jednostki długości w układzie SI; jeden dekametr = 10 metrów 18 ur. 1929r, pisarz kubański „Odpływająca fala” 19 Michael, bokser amerykański, mistrz olimpijski z Montrealu, zawodowy mistrz świata w kategorii półciężkiej 23 seria 2 amerykańskich próbników badających między innymi Jowisza i Saturna 25 dwuboista norweski, dwukrotny mistrz olimpijski z Grenoble, Sapporo 28 Łucjan, muzykolog i kompozytor (1885-1964); zorganizował pierwsze w Polsce folklorystyczne Archiwum etnograficzne 31 dział medycyny, nauka o chorobach 32 cecha tego, co ma jasnobieżowy kolor, co jest w kolorze białym przełamanym beżem

Pionowe

1 pośredniczka, kobieta pośrednik 2 jakieś dramatyczne wydarzenie w życiu, przedstawione w sposób przejaskrawiony 5 ucisk, wykluczanie, marginalizowanie 6 ameryk kompozytor i pianista (1898-1937); muzyka do filmów, rewii, utwory symfoniczne; 'Błękitna rapsodia' 8 zaburzenie pracy mięśni, powodujące ból 9 kotlet panierowany w jajku i bułce tartej, smażony na głębokim oleju sporządzony z roztluczonej piersi kurczaka nadziewanej masłem i przyprawami 11 rzeka w zachodniej Polsce, największy, prawy dopływ Baryczy o długości 88 km i powierzchni dorzecza 1546 km² 12 drewniane obuwie japońskie przypominające chodaki 14 rekwizyt do gry, substytut broni w paintballu 16 formuła, konwencjonalne sformułowanie, powatrzalny schemat 19 RAP; drapieżna ryba z karpiowatych o długości do 80 cm; rzeki wschodniej Europy 20 strzał, który jest oddany nabojem bojowym 21 przyprawa ze sproszkowanych, suszonych warzyw 22 Pyrus pyrifolia 'Chojuro' - odmiana uprawna gruszy chińskiej 23 opakowanie do transportu szklanych butelek standardowych kształtów i rozmiarów (z wódką, winem, piwem, wodą mineralną itp.) 24 BORSUK; ssak z rodziny łasicowatych 25 nalewka domowa robiona z owoców jarzębiny 26 stanowisko budowy małych statków wodnych, szybowników itp 27 ptak z rzędu wróblowatych podobny do trznadla, u samca czoło i podgardle czarne; Eurazja, płu-zach. Afryka 29 włókno białkowe znajdujące się w cytoplazmie, które odpowiada za rozmieszczenie organelli w komórce 30 nadbrzeże uzbrojone w urządzenia cumownicze 31 dźwignik 32 teren udostępniony odwiedzającym, na którym hodowane są zwierzęta, najczęściej pochodzące z różnych obszarów geograficznych

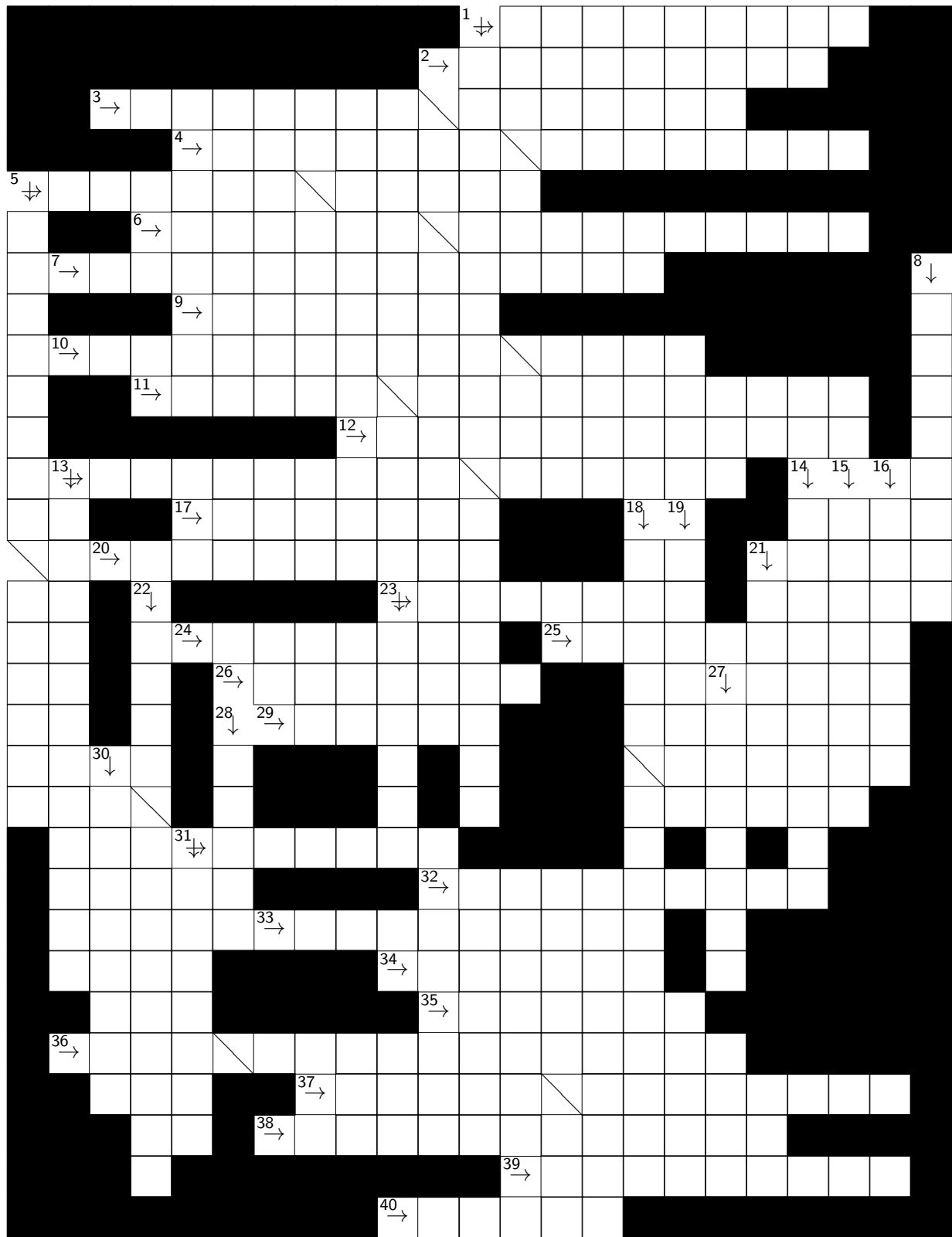

Poziome

1 przesilenie 2 okręt-baza 4 instrument muzyczny z rodziny cynków; zrobiony z dwóch wydrążonych drewnianych łusek drzewa kasztanowego sklejonych razem i powleczonych skórą, wygięty czterokrotnie, posiada sześć otworów i miedziany ustnik 5 w chemii: symbol rutenu 10 nowo pozyskany, gorliwy wyznawca jakiejś religii 11 w chemii: symbol siarki 17 szczeka; słowo młodzieżowe 20 ktoś dość gruby, pulchny 24 osoba biorąca udział w handlu kradzionymi rzeczami lub je rozprowadzająca 30 zgrubienie na brzegu otworu muszli 32 mężczyzna przędący lub zatrudniony w przędzalni 33 jednostka natężenia oświetlenia 35 Jegor, poeta rosyjski, ur.1926r; „Sąd pamięci” 36 ten, który odczuwa pragnienie 37 specjalista, który coś analizuje na czyjeś zlecenie 38 Lagenaria - rodzaj jednorocznych, pnących roślin tropikalnych z rodziny dyniowatych. 39 ur. 1905r, indyjski pisarz tworzący w języku angielskim i pendżabskim; „Kulis” - Leninowska Nagroda Pokoju

Pionowe

1 pogardliwie o osobie owładniętej jakąś myślą, fanatyku religijnym lub ideologicznym 2 zawierający żyroskop przyrząd do treningu i rehabilitacji palców, stawów, mięśni nadgarstka i przedramienia 3 w języku religijnym (z judeo-chrześcijańskiego kręgu kulturowego): ofiara, poświęcenie czegoś na życzenie, w imię Boga (nazwa wywodzi się od zwyczaju, święta znanego w plemionach semickich jeszcze przed Mojżeszem - zabijania na ofiarę jednego z najbardziej okazałych zwierząt jednorocznych w stadzie przed wyruszeniem na wypas i zjadania go na wspólnej kolacji w imię braterstwa pomiędzy ludźmi i przymierza z Bogiem) 4 jedna z najważniejszych szkół chińskiego buddyzmu, należąca do praktycznej i medytacyjnej tradycji buddyzmu 5 ostra bakteryjna choroba zakaźna gryzoni i (rzadziej) innych drobnych ssaków, a także człowieka 6 miasto i port w Hondurasie nad Morzem Karaibskim 7 samochód półciężarowy z nadwoziem typu pikap 8 w językoznawstwie - derywat, który powstał z połączenia co najmniej dwóch rdzeni za pomocą elementu łączącego - międzyrostka 9 architekt francuski (1613-88), przedstawiciel barokowego klasycznego Ludwika XIV 10 akt normatywny stanowiący zbiór przepisów regulujących odpowiedzialność karną obywateli danego państwa, zawierający definicję przestępstwa, zasady odpowiedzialności za przestępstwo, zasady przedawnienia odpowiedzialności karnej oraz spis kar i reguły ich stosowania 11 człowiek, którego wysiedlono, zmuszono do opuszczenia miejsca zamieszkania 12 łow. młody lis 13 pisarz niemiecki, uczestnik hiszpańskiej wojny domowej (1889-1979), „Wojna”, „Murzynek Nobl” 14 jedna z dwóch podstawowych gałęzi prawa (obok prawa publicznego), skupiająca normy prawne, których zadaniem jest ochrona interesu jednostek i regulacja stosunków pomiędzy nimi 15 *Crepis tectorum* - gatunek rośliny należący do rodziny astrowatych 16 w chemii: symbol ceru 18 KENCJA palma z wysp Oceanu Spokojnego, uprawiana jako ozdobna roślina doniczkowa 19 jeden z czterech kolorów w kartach, oznaczony małym czarnym listkiem 20 wieś w Polsce położona w województwie mazowieckim, w powiecie grójeckim, w gminie Belsk Duży 21 mieszkaniec Hawany 22 roślina zielna strefy umiarkowanej z rodziny jaskrowatych; kwiaty z ostrogą 23 Kryptops - rodzaj prymitywnego teropoda z rodziny abelizaurów; żył w okresie wczesnej kredy na terenach dzisiejszego Nigru 24 zjawisko występujące w kwiatach obupłciowych u niektórych gatunków roślin, u których pręciki dojrzewają szybciej niż słupki 25 maszyna, służąca do maglowania, czyli prasowania przy użyciu systemu walców 26 obiekt matematyczny, który ma moduł, kierunek oraz zwrot (określający orientację wzdłuż danego kierunku) 27 niewielka część czegoś, odcinek, fragment, urywek 28 to, że sytuacja nie ulega zmianie i nie ma widoków na przezwyciężenie trudności i pozytywne rozwiązanie 29 wieś w województwie dolnośląskim, w powiecie lwóweckim 30 sprzęt sportowy służący do wykonywania nim ćwiczeń siłowych 31 grupa muzyków występujących razem 32 nowozelandzki ptak z rodziny papug 33 kod ISO 4217 kwachy zambijski 34 muzyka śpiewana, grana lub tylko odsłuchiwana przez kogoś 35 latynoamerykański taniec towarzyski pochodzący z Kuby 36 kod ISO 4217 korony norweskiej

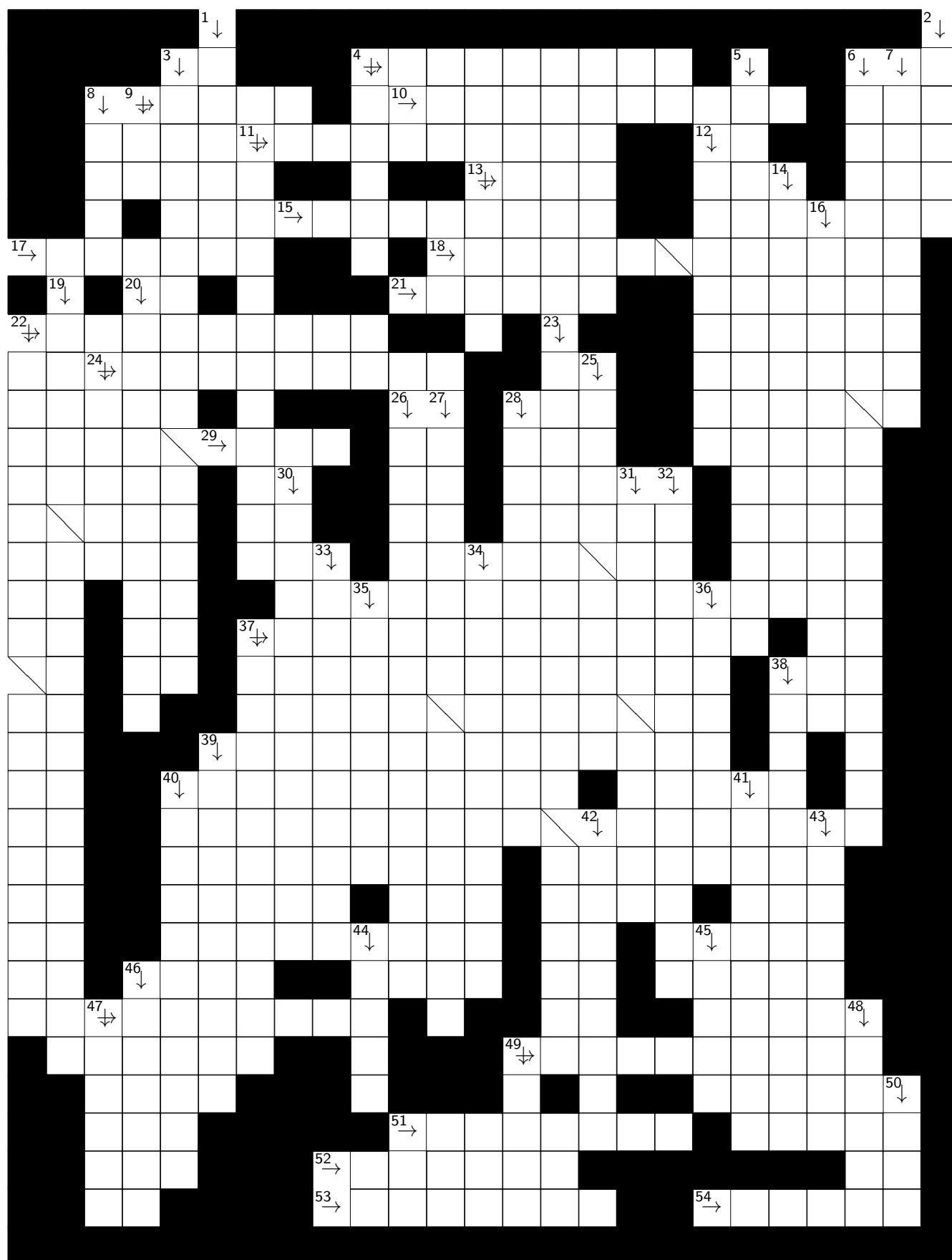
Poziome

1 MAJKA LEKARSKA; metalicznie zielony chrząszcz 2 czynszownik na prawie emfiteuzy 3 *Blechnum gibbum* - gatunek paproci należący do rodziny podrzeniowatych (Blechnaceae); pochodzi z wysp Oceanu Spokojnego: Nowej Kaledonii oraz Fidżi 4 *Dolomedes plantarius* - gatunek dużego europejskiego pająka z rodziny darownikowatych (Pisauridae) 5 gatunek chleba najczęściej żytniego, który powstaje z mąki razowej (grubo mielonej i najslabiej oczyszczonej) 6 status społeczny osoby lub grupy osób (np. rodziny) określany na podstawie wysokości zarobków i ilości posiadanych dóbr 7 towarzysz cierpień, ten, kto cierpi razem z kimś 9 narciarz, brązowy medalista mistrzostw świata z 1974 r. w biegu na 30 km 10 miejsce, gdzie według mitologii greckiej odbywają przechadzki cienie zmarłych 11 *Xenopirostris polleni* - gatunek ptaka z rodziny wang (Vangidae) 12 urządzenie optyczne, które służy do oglądania przezroczy 13 torfowiec brunatny, *Sphagnum fuscum* - gatunek mszaka z rodziny torfowcowatych; rozpowszechniony na półkuli północnej, dość pospolity na terenie Polski 17 gwiazda w gwiazdozbiorze Kila 20 koralniki, Callaeidae - rodzina ptaków z rzędu wróblowych, obejmująca kilka gatunków ptaków, występujących wyłącznie w Nowej Zelandii 23 narciarz japoński, mistrz olimpijski w kombinacji norweskiej z Albertville i Lillehammer 24 niewielka ryba ze stynkowatych żyjąca w stadach, stanowiąca pokarm drapieżnych ryb 25 mieszkanka Tajwanu, kobieta pochodzenia tajwańskiego 26 urządzenie służące do gotowania jajek 29 grupa funkcyjna, powstała przez oderwanie atomu wodoru od cząsteczki metanu, o wzorze -CH₃ 31 LOTKI 32 środek chemiczny służący do wybielania 33 cienka, gęsta tkanina bawełniana o splocie płóciennym, podobna do batystu, bielona albo drukowana, używana na bieliznę lub sukienki 34 pisarz uzbecki (1896-1939), pierwsze nowele w literaturze uzbeckiej, powieści, sztuki teatralne 35 włoski malarz i architekt, najmłodszy z trójki genialnych artystów włoskiego renesansu, znany z licznych przedstawień Madonny 36 akt prawny, który został przyjęty w drodze procedury ustawodawczej 37 państwowa jednostka budżetowa obsługująca naczelnika urzędu skarbowego, który jest organem administracji niezespołonej w terenie podlegającym Ministrowi Finansów, a zarazem organem podatkowym pierwszej instancji 38 służąca mająca pieczę nad garderobą i pomagająca pani w ubieraniu się 39 zbiór gipsowych odlewów rzeźb antycznych 40 antropometryczna miara wysokości, stosowana również w przypadku zwierząt

Pionowe

1 pierwszy egzemplarz druku, który jest przesyłany przez drukarnię redakcji w celu ostatecznego sprawdzenia i zatwierdzenia przed rozpoczęciem rozpowszechniania nakładu 5 liczba moli danej substancji chemicznej jaką zawiera 1 dm³ roztworu 8 dawniej wyznawana religia, wyznanie 13 powieść o bardzo małej objętości; dłuższe opowiadanie 14 materiał literacki będący podstawą realizacji fabuły filmowej lub teatralnej, zawierający dialogi oraz opis postaci i miejsc 15 przyrząd w gimnastyce artystycznej 16 osoba stosująca dietę wegańską, niespożywająca produktów zwierzęcych 18 średniowieczne prawo miejskie, wzorowane na prawie Magdeburga 19 rodzaj grubych, zwykle wełnianych rajstop bez stóp 21 mały żaglowiec towarowy używany na przełomie XIX i XX w 22 możliwość odliczenia od dochodu odsetek naliczanych z tytułu kredytu zaciągniętego na realizację własnych celów mieszkaniowych 23 PILOT; osoba odpowiedzialna za kierowanie statkiem kosmicznym 27 u owadów człon nogi łączący biodro z udem 28 taniec klasyczny 30 aerodyna zdolna do lotu dzięki powstawaniu siły nośnej na wirujących powierzchniach nośnych 31 dość puszysta przędza uzyskiwana w wyniku modyfikacji stilonu

Krzyżówka 1

Poziome

4 warzywna bylina pochodzenia śródziemnomorskiego; jadalne, soczyste dno kwiatostanu z listkami okrywowymi 9 zbiornik na ciecz o dużej pojemności 10 odmiana szachów grana na tej samej szachownicy i tymi samymi bierkami co szachy klasyczne, bicie jest obowiązkiem, króla można bić i nie kończy to gry, wygrywa ta strona, która pierwsza straci wszystkie bierki 11 osoba, która kogoś okradła, niekoniecznie złodziej, także przywłaszczyciel, w wyolbrzymieniu może to być też osoba, która okradła kogoś zgodnie z prawem, np. nieakceptowany spadkobierca 13 kod ISO 4217 rupii nepalskiej 15 stan w płn. Meksyku, pow. 150 tys. km², główne miasta: Torreon, Saltillo 17 kompas 18 koszt zawierający jeden rodzaj kosztów 21 struktura okalająca szparę ust, mająca znaczenie przy spożywaniu posiłku i przy artykulacji dźwięków 22 to, że coś jest debilne, a przez to śmieszne, budzące rozbawienie 24 w medycynie: umieszczenie narządu (przesuniętego wskutek nieprawidłowości, choroby, dolegliwości) w jego pierwotnym, prawidłowym miejscu 29 smar składający się ze smoły, kalafonii i tłuszczu, używany przede wszystkim jako smar ochronny 37 cecha kogoś, kto przybył w jakieś miejsce i zbyt długo w nim (wg miejscowych, gospodarzy) siedzi 47 bardzo chudy człowiek lub chude zwierzę 49 człekokształtna małpa wąskonośa 51 miasto w Estonii, port nad Zatoką Ryską; przemysł rybny, drzewny, uzdrowisko (kąpiele błotne) 52 zegar słoneczny 53 kot o burym umaszczeniu 54 muzyka do tańca cenaar

Pionowe

1 drewniany lub metalowy kołek do obkładania liny 2 miasto we Francji na wsch. od Lyonu, przemysł metalowy 3 obieg, w którym krew żylna uboga w tlen prowadzona jest z prawej komory serca do płuc, a po oddaniu dwutlenku węgla i pobraniu tlenu wraca do lewego przedsionka 4 człowiek z marginesu społecznego, z wykluczonej, trudnej grupy 5 przesadna poprawność 6 teoria geotektoniczna, która powstała w XIX wieku, postulująca stałe położenie kontynentów na Ziemi od momentu ich powstania 7 najważniejszy ośrodek amerykańskiej kinematografii 8 TEJU 9 w chemii: symbol rutenu 11 czynność służąca rozpoznaniu choroby lub stanu zdrowia, element pracy badawczej lekarza 12 lek z grupy leków, których prymarną funkcją jest leczenie zaburzeń snu 13 z odcieniem żartu lub ironii: nakaz, rozporządzenie, polecenie 14 Trapaceae - monotypowa rodzina roślin wodnych z rzędu mirtowców, wyróżniana w dawniejszych systemach klasyfikacyjnych roślin okrytonasiennych 16 podział społeczeństwa, rozwarstwienie na zależne od siebie i powiązane ze sobą warstwy, których wyróżnianie oparte jest na władzy, pieniądzu, prestiżu, wykształceniu oraz zdrowiu 19 waluta obowiązująca w Jugosławii 20 wydanie dźwięku brząknięcia 22 publikacja prezentująca założenia programowe jakiegoś kierunku, grupy literackiej, nawet pojedynczego pisarza, specyficzna forma publicystyki literackiej 23 *Tapinoma erraticum* - gatunek mrówki z podrodziny Dolichoderinae 24 polska odmiana dżinsu 25 forma ruchu religijnego z wysp Oceanu Spokojnego, głosząca nadejście nowego porządku: równości wszystkich ludzi, białych i czarnych, oraz powszechnego dobrobytu 26 mieszkanka Jeleniej Góry 27 *Atypus piceus* - gatunek pająka z rodziny gryzielowatych; jeden z trzech gatunków występujących w Polsce, rzadki; wielkość samca do 9 mm, samicy nawet do 20 mm 28 źródło ciepła; urządzenie, które jest przeznaczone do podgrzewania 30 pojemnik po musztardzie, który służy jako szklanka 31 dieta, którą zaleca dentysta po czyszczeniu lub wybielaniu zębów, żeby uchronić je przed przebarwieniami; w tym czasie unika się kawy, herbaty, papierosów, wina, nie je się np. buraków 32 drzewo iglaste z rodziny cyprysowatych, pochodzi z Japonii, w Polsce sadzony w parkach 33 WELINGTONIA - najpotężniejsze drzewo iglaste (130 m), ginące i chronione - góry Sierra Nevada w Kalifornii 34 współwłaściciel spółki będący posiadaczem wyemitowanych przez nią akcji 35 obraźliwie o kimś otyłym 36 statystyka (funkcja) stosowana jako tzw. miara tendencji centralnej, tzn. wskaźnik pokazujący w jakiś sposób środek rozkładu; środek można zdefiniować na wiele sposobów, istnieje też wiele rodzajów średniej 37 pogląd przypisujący człowiekowi zdolność do niemal dowolnego przeobrażania przyrody, według którego jeśli jeden ze składników w mieszańcu wegetatywnym (szczepieniowym) ma przewagę nad drugim, to przyjmuje rolę mentora, przekształcając mieszańca tak, że przekazuje mu swoje właściwości i cechy, co pozwala na dowolne kształtowanie cech upraw 38 cecha utworu, w którym sposób wypowiedzi ma na celu przedstawienie zdarzeń w określonym porządku czasowym 39 ruiny, spalone szczątki budowli, miejsce po pożarze 40 cecha kogoś lub czegoś, co wydaje się wspaniałe, doskonałe, niezwykle piękne 41 poczwórna ilość 42 miododajna bylina z szorstkolistnych - Eurazja 43 *Mucor* - rodzaj grzybów sprzątniaków z rzędu pleśniakowców (*Mucorales*) obejmujący około 50 gatunków 44 miasto w Kanadzie w prowincji Ontario, ważny węzeł kolejowy 45 jednostka taktyczna złożona z maksymalnie pięciu okrętów tego samego typu 46 gra w statki 47 północnoamerykański ptak z rodziny ziarnojadów 48 figura rytmiczna składająca się z dwóch równych nut 49 malarz francuski (1771-1835) obrazy przedstawiające epopeję napoleońską, portrety 50 ciecz podgrzana do temperatury, w której zaczyna wrzeć; ciecz bardzo gorąca, powodująca oparzenia w kontakcie ze skórą